

ЯРОСЛАВ ГРИЦКОВЯН

TRANSLATIO

**ПРО ПЕРЕКЛАДИ І ПЕРЕКЛАДАЧІВ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ПОЛЬЩІ**

*Спадищина випала мені в гарних околицях
і частка моя подобається мені вельми.*

Псалом 16, 6.

Екслібрис
«Український

Товариства
народний дім»

у Перемишлі

Ярослав Грицковян

TRANSLATIO

Про переклади і перекладачів
української літератури в Польщі

Зібрав і до друку підготував
Володимир Пилипович

Перемишль 2015

Комп'ютерний набір і складення показчиків:
Володимир Пилипович

Проект обкладинки:
Наталія Пилипович-Батрух

Комп'ютерна верстка:
Мацеї Журавські

Видавець:
Товариство «Український народний дім» у Перемишлі

ISBN 978-83-935845-3-6

© Ярослав Грицковян, 2015

Геннадий Иванович

Зміст

Володимир Пилипович, <i>Слово від упорядника</i>	IX
--	----

Статті і дослідження

1. Українська література в польських перекладах	3
2. Українські класики в польських перекладах 1945-1965..	13
3. Українська література в польських перекладах та критиці 70-х років	24
4. Українська поезія в польських перекладах 70-х років .	54
5. Нові видання творів Т. Шевченка в Польщі	64
6. Леся Українка і Польща	69
7. Максим Рильський і Польща.....	82
8. Поезія Миколи Бажана в польських перекладах.....	86
9. Олесь Гончар у польських перекладах та критиці.....	92
10. Незвичайний перекладач.....	101
11. Казімеж Анджей Яворський та Україна.....	111
12. Мар'ян Якубець. З нагоди сімдесятих роковин його народження.....	120
13. Вивчення польсько-українських літературних взаємин у польському літературознавстві.....	126

Листи до Ярослава Грицьковяна

Леоніда Коваленка.....	145
Олеся Гончара.....	155
Миколи Бажана.....	156
Григорія Вервеса (і відповідь Я. Грицьковяна).....	158
Валерії Ведіної	162
Мар'яна Якубця	163

**Українська література в Польщі (1823-1986).
Матеріали до бібліографії**

Літературознавчі та літературно-критичні матеріали	
<i>Загальні питання</i>	179
<i>Збірники художніх творів</i>	185
Давня українська література	
Літературознавчі та літературно-критичні матеріали	
<i>Загальні питання</i>	190
<i>Творчість окремих письменників</i>	196
Українська література кінця XVIII – початку XX ст.	
Літературознавчі та літературно-критичні матеріали	
<i>Загальні питання</i>	203
<i>Творчість окремих письменників та критиків</i> ...	214
Українська література XX ст.	
Літературознавчі та літературно-критичні матеріали	
<i>Загальні питання</i>	340
<i>Творчість окремих письменників та критиків</i> ...	352
Бібліографічні покажчики	465
Бібліографія передрукованих праць	466
Ілюстрації	469
Покажчик осіб	470
Покажчик альманахів, антологій, збірників, синтез, словників	501
Покажчик газет і журналів	507
Покажчик видавництва	516
Покажчик видавничих серій	519
Покажчик географічних назв	520

Слово від упорядника

Ярослав Грицковян народився 24 квітня 1931 року в селі Воля Матіяшова (сучасна польська назва Wola), у Ліському повіті. Про своє рідне село і дитинство у ньому, Я. Грицковян написав монографічне дослідження *Осередки української долі. Історія сіл Березка та Воля Матіяшова*¹. Рецензуючи це видання, давній приятель ав-

тора, проф. Михайло Лесів дав йому таку оцінку: *поява цієї книжки – це не лише видавнича подія, а й начебто з'єднання односельчан, які з різних причин розпрошені по всьому світі*². У 1947 році, в рамках акції «Вісла», шістнадцятилітній Ярослав разом з батьками був депортований на північні землі повоєнної Польської Народної Республіки. У 1948 році починає навчання у педагогічному ліцею в Битові,

¹ Я. Грицковян, *Осередки української долі. Історія сіл Березка та Воля Матіяшова*. За ред. Миколи Зимомері. Видавництво Коло. Дрогобич – Кошалін 2005. 303 с.

² М. Лесів, *Монографія Ярослава Грицков'яна про рідні оселі*. «Наше слово». № 37, 10 вересня 2006; також у збірнику: М. Лесів, *Recensio. Про прочитані книжки та їх авторів*. Перемишль 2012. С. 110-112.

яке закінчить 1952 р. Паралельно з працею вчителя, розпочав заочні студії на відділені славістики Ягеллонського університету в Кракові, які закінчить у 1958 р. Про свої студентські роки у Кракові і про початки організованого життя українського студентства у другій половині 50-х – першій 60-х, Ярослав Грицковян писатиме у книзі спогадів і роздумів *Без вини винуваті. Моє життя а український студентський рух у Польщі 1955-1965*³. Рецензентка «Нашого слова», вітаючи видання цієї книжки, цитує слова Петра Тими, на думку якого ця книжка *заповнює прогалу, що створилася в описі нашого післявоєнного минулого*⁴. Після закінчення навчання у Кракові і захисті магістерської праці *Ідейна і художня функція фантастики в творчості Миколи Гоголя*, Я. Грицковян повертається до Кошаліна на посаду викладача місцевого Вчительського інституту, в якому працюватиме впродовж 1961-1992 рр.⁵ Втім, він не покидає бажання займатися науковою працею. У 1977 р. в Інституті слов'янської філології Вроцлавського університету відбувся захист його докторської дисертації *Українська література в польських перекладах і критиці 1945-1965 рр.*, яку він написав під науковим керівництвом проф. Мар'яна Якубця. Рецензенти цієї праці – професори З. Баранський і Ф. Неуважний – підкреслили великий обсяг зібраного Я. Грицковяном матеріалу

³ Я. Грицковян, *Без вини винуваті. Моє життя а український студентський рух у Польщі 1955-1965*. Кошалін 2010. 174 с.

⁴ А. Винницька, *Ярослав Грицковян – літературознавець, педагог, громадсько-культурний діяч. До 80-річчя від дня народження*. «Наше слово» 2011. № 39. С. 10-11.

⁵ Біографічні дані про Ярослава Грицковяна, подаю за вступом до книжки Миколи Зимомрі і Лесі Шагали, *Сутність шкільництва в інонаціональному середовищі. Біобібліографічний покажчик праць Ярослава Грицковяна*. Дрогобич: КОЛО 2012. С. 4-8.

і запропонували її книжковою публікацією. І така книжкова публікація докторату готувалася у Люблінському видавництві, але внаслідок втручання служби безпеки її було знято з видавничого плану.

Зацікавлення питаннями перекладу і критики української літератури в Польщі, Грицковян поширив на ХІХ і ціле ХХ століття. З 1969 р. на сторінках української преси

в Польщі і на Словаччині з'являється низка його статей, присвячених цьому питанню. Дослідника цікавить не тільки загальна картина польського перекладання і критики, але й аналіз перекладів і рецепції творчості окремих українських письменників – Тараса Шевченка, Лесі Українки, Максима Рильського, Миколи Бажана чи Олеса Гончара. З двома останніми підтримує листовні контакти. В полі зацікавлень є також творчі біографії визначних перекладачів, як напр. Сидора Твердохліба⁶, Казімежа Анджея Яворського⁷ та дослідника і популяризатора української літератури Мар'яна Якубця⁸. З професором Якубцем

⁶ Я. Грицковян, *Незвичайний перекладач*. «Наше слово» 1987. № 42. С. 1, 3.

⁷ Я. Грицковян, *Казімеж Анджей Яворський та Україна*. Український календар 1987. Варшава 1987. С. 206-209.

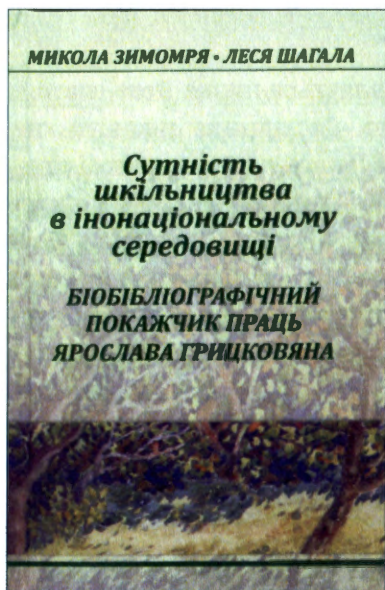
⁸ Я. Грицковян, *Мар'ян Якубець. З нагоди сімдесятих роковин його народження*. «Наша культура». (Варшава) 1980. № 9. С. 3.

єднала Я. Грицьковяна особиста симпатія, славіст з Вроцлава підтримував молодого дослідника у його спробах опублікувати книжкою бібліографію української літератури в Польщі, заохочував до наукової праці.

* * *

У Дрогобичі, в 2012 році, Микола Зимомря і Леся Шагала публікують бібліографічний покажчик праць Ярослава Грицьковяна *Сутність шкільництва в інонаціональному середовищі*⁹. Це видання стало приводом до листування і початком нашої праці над книгою, яку Шановний чи-

тач тримає у руках. Ось фрагменти моїх листів до Ярослава Грицьковяна з 2011-2013 рр., які розкривають хід праці над складанням книги, ілюструють мій ентузіазм для цієї роботи, фіксують мої зауваження і пропозиції.

Вашу посилку отримав – дуже дякую! Публікація Вашої бібліографії ошатна і змістовна, формат теж відповідний, мої вітання Вам і ред. М. Зимомрі. [...] Уважно прослідкував

⁹ Микола Зимомря, Леся Шагала, *Сутність шкільництва в інонаціональному середовищі. Біобібліографічний покажчик праць Ярослава Грицьковяна*. Дрогобич: КОЛО 2012. 122 с.

зміст під кутом можливого підбору текстів до планованого Вами збірника. Вирисовуються три тематичні блоки: 1/ бібліографічні дослідження про українську літературу в Польщі (переклади, рецепція тощо); 2/ літературознавчі дослідження (статті, біографічні нариси); 3/ педагогіка, українська мова у Польщі. Мені найцікавіші очевидно перший і другий. [...] В контексті теперішнього жвавішого зацікавлення українським соцреалізмом¹⁰, варто було б нагадати Ваші бібліографічні дослідження польських перекладів у ПНР-івську добу. На жаль в Польщі не видано свого часу такого покажчика, як у Чехії – *Sto padesát let česko-ukrajinských literárních styků 1814-1964. Vědecko-bibliografický sborník*. Red. dr. Orest Zilynskyj. Praha 1968, тому доречно було б нагадати й про Ваші праці.

Продовжуючи розмову про майбутню книжку, у Вашому покажчику знайшов 35 робіт, що стосуються бібліографічної теми [...]. Бути може, що деякі повторюються у двох версіях – польській і українській, тоді пропоную вибрати повнішу версію, хоч у принципі я оптую за україномовною книжкою. З попереднього підрахунку виходить, що текстів назбиралося б десь на 150 сторінок, плюс Ваша затримана бібліографія, – це в результаті дало б нічого собі показний збірник. І до такої публікації Вас намовляю.

Дозвольте, що обстоюватиму ідею книжки моно-тематичної, отже без класичного літературознавства. Ви є автором цілого ряду досліджень і бібліографій польських перекладів української літератури, і цей, чи не основний

¹⁰ На увазі маю капітальне дослідження Валентини Хархун, *Соцреалістичний канон в українській літературі: генеза, розвиток, модифікації*. Ніжин 2009.

сегмент Вашого доробку, потрібно зібрати водне ціле. Самі добре знаєте, що в нинішній час ніхто з молодих літературознавців тими питаннями не займеться, бо це надто виснажливе зайняття і мало «престижне» (напр. в контексті можливого докторату). То ж було б великим недбальством, якби ми цей Ваш доробок прирекли на забуття. Чим би була наша наука без галицької бібліографії Івана Левицького, чи каталогу українських стародруків Запасака-Ісаєвича? Вірю, що в Польщі з'являться дослідники, які знайдуть у Ваших працях інспірацію для своїх досліджень, адже перекладання української літератури тут не припинилося.

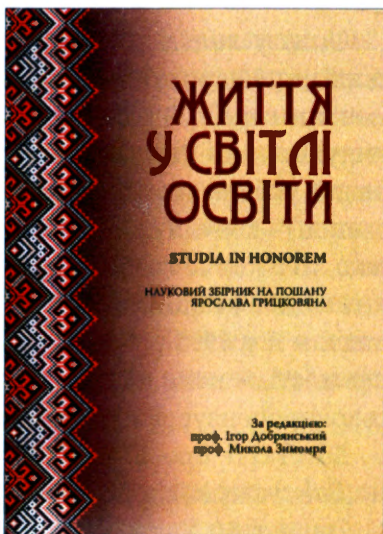
Пропоную, щоб після статей (і рецензій!) про польське трансляторство (і тих менших і навіть дрібних, які презентують поодиноких перекладачів та їхній доробок), Ваш збірник завершити великими бібліографічними дослідженнями: *Українська література в Польщі. Літературознавчі та літературно-критичні матеріали* (Київ 1994), з можливим додавання польського тексту *Ukraińska literatura radziecka w przekładach i krytyce polskiej lat 1945-1985 [...]*. Таким чином, книжка мала б два розділи – біографічний і суто бібліографічний.

До заголовку *Українська література в Польщі. Бібліографія*, дописав ще крайні роки, які вона обіймає: **1823-1986**. З цього роблю висновок, що поляки таки пізніше від чехів почали цікавитися нашою літературою. Книжка Ореста Зілинського (*Sto padesát let česko-ukrajinských literárních styků 1814-1964*), першу чеську працю про українську літературу фіксує під 1814 роком. А могло б здаватися, що саме поляки мали б бути перші? Щоправда під час коректи Ваших статей, знайшов інформацію про те, що іще у 1815 р. С. Бан-

дтке згадав про І. Котляревського [...]. Так собі міркую, що може знайдеться в Україні славіст охочий зробити порівняльний аналіз обох бібліографій – Вашої і Зілинського, – польської і чеської.

Дякуючи Вашій бібліографії відкрив для себе Р. Гамчикевича – перекладача української літератури, вчителя польських і українських шкіл в Перемишлі й Коломиї. Коротка біографічна нотка про нього є у покажчику *Українська гімназія в Перемишлі*. З 1945 р. жив у Дрогобичі. Особа варта більшої уваги, особливо тут, у Перемишлі.

В ході праці над переписуванням другої частини бібліографії виявив, що кияни виключили з неї не тільки Саковича, Митуру, Транквіліона, Величковського, К. Зіновіва, Й. Максимовича, І. Некрашевича, але й Василя Голобородька, Володимира Яринича, Анатолія Сірика, Надію Кірян, Лесю Вахніну, Миколу Корсюка, Стапана Гостиняка, Остапа Лапського, Костя Герасименка, Шульгу-Шульженка, а переклади з Терещенка значно обрізали! Якщо до цього списку додати ще Маланюка, Кравціва, Гординського, Самчука та інших поетів і письменників, чиї твори перекладалися у міжвоєнній Польщі та на еміграції, то список виключених надто великий, щоб у такій формі Вашу працю передруковувати.

Якщо у польській версії Вашої бібліографії (вроцлавській із 1990 року)¹¹ ці особи названо, то прошу вислати мені цю версію. Я доповню все те, що київські цензори викинули, і тим способом дамо в міру повний образ перекладів української літератури в Польщі. Краще пізно, чим взагалі, – і хоч я солідно потрудився над першою частиною, то її конче треба виправити і наново зверстати.

І коли вже оцінювати київську версію, то попри те, що видали її у 1994 р. – три роки після проголошення незалежності, – вона таки вповні реалізує постулат української процenzурованої (навіть не радянської) літератури.

До статті про Юрія Лавріненка (його чомусь названо Ławguszenko), я дописав таку заувагу: *Про творчість П. Тичини, М. Хвильового, М. Куліша, Т. Осьмачки в добу сталінських репресій*. В хаті маю збірник Лавріненка *Зруб і парости*, який відкриває згадана стаття. Лавріненка годилося винести в окрему статтю, так як М. Возняка чи О. Білецького, що й зробив.

Переглянув вроцлавську бібліографію і дійшов висновку, що Ваша бібліографія мусить мати три відділи: давньої літератури, новітньої від кінця XVIII до поч. XX ст., та літератури XX ст. Бачу, що чимало статей – дрібних, але й вартісних, які є у вроцлавській, – не потрапило до київської. Ото ж треба буде їх всі дописати. В Інтернеті знайшов точні бібліографічні дані про передвоєнну збірку перекладів Є. Маланюка *Hellada stepowa*, та про Wołyń Уласа Самчука. У збірнику *Prolog – nie epilog... Poezja ukraińska*

¹¹ Jarosław Hryckowian, *Bibliografia polskiej ukrainistyki literackiej za lata 1945-1985*. Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Litteraria XII. Pod red. Bazylego Białokozowicza. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1990. С. 161-247.

w polskich przekładach. Pod red. Oli Hnatiuk (Warszawa 2002) знайшов цілий ряд бібліографічних даних про передвоєнні і еміграційні переклади з Маланюка, С. Гординського, Ливицької-Холодної, Юрія Клена, Дмитра Донцова та інших. Я ці дані включив до Вашої бібліографії. Ще чекаю на подібний збірник про міжвоєнну українську прозу *Stepowa legenda*. Pod red. Oli Hnatiuk (Warszawa 2001), там будуть дані про переклади прози. В Інституті С. Стемпеня є кілька річників «Biuletynu Polsko-Ukraińskiego» – може і тут ще знайду якісь переклади. Одним словом, до завершення праці потрібно ще часу і зусиль.

Закінчив переписувати київську бібліографію, [...] Прийшлося виправити безліч помилок у написанні прізвищ, заголовків, та ін. (їх можна рахувати у сотні!!!), що можна пояснити відсутністю видавничих коректорів зі знанням польської мови. Чи мені вдалося все виправити – сумніваюся, але і так наше видання буде під тим оглядом кращим від київського. Я доповнив його даними з вроцлавської бібліографії, а також відсутніми авторами – більше трьох десятків!, і перекладами – тут цілі десятки!, з: Wielka literatura powszechna. Warszawa 1933. T. 6. Antologia. Część druga; Antologia poezji ukraińskiej (Warszawa 1977), антології Т. Голлендера, видань творів Ю. Чеховича, журналу «Literatura na Świecie» 1978. Nr 11. Перегорнув купу Українських календарів (зокрема знайшов переклад вірша Ігоря Калинця, за яким так вболівала пані Ведіна у статті, яку отримав від Вас). Скористався також з книжок Олі Гнатюк: *Prolog – nie epilog... Poezja ukraińska w polskich przekładach* (Warszawa 2002) та *Stepowa legenda. Antologia ukraińskiej małej formy prozatorskiej lat 1890-1930.* (Warszawa 2001). Дещо знайшов у каталозі позацензурних видань 80-х рр.: брошу-

ри з перекладами статей Юрія Лавріненка та Ігоря Качуровського. [...] На днях приступаю до перечитування «Biuletynu Polsko-Ukraińskiego» і «Нашої культури», напевно і там щось знайду. [...] Тим способом бодай частково вдалося заповнити прогалини, про які слушно писала О. Гнатюк у передмові до антології *Prolog – nie epilog...: Bibliografia opublikowana w ramach pięcioletowego*

przedsięwzięcia Instytutu Literatury AN URSSR ma liczne i nieprzypadkowe braki, dyskwalifikujące ją jako pełnowartościowe źródło bibliograficzne (стор. 22). Втім, і Олі не вдалося завершити роботи над виданням бібліографії польських перекладів української літератури міжвоєнного двадцятиріччя. Таким чином Ваша праця – хай неповна – надалі залишається єдиним цього типу виданням, і ми її ще раз, у кращому-повнішому варіанті, виносимо на світ божий.

Нічого собі вийшов розділ про давню літературу, до якого знайшов цікаві передвоєнні статті (напр. про Сковороду). Значно поширився матеріал про Шевченка, літераторів міжвоєнного і післявоєнного часу – зокрема після доповнення авторів та творів з книги К. А. Яворського *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. В порівнянні з київською версією, об'єм праці зріс десь на 30-35%.

Після завершення роботи, найшли мене деякі рефлексії, зокрема про Вашу наукову діяльність в світлі листа проф. Якубця від 20 вересня 1977 р., – цитую: *Mam nadzieję, że nie zaprzestanie Pan pracy naukowej. Radzę usilnie nie wypręgać koni i jechać dalej. Z jedną uwagą: czas rozstać się ze sprawami recepcyjnymi i zabrać się do jakiegoś kluczowego zagadnienia historii literatury ukraińskiej*. На мою думку, увага Якубця була неправильна; зі змісту Вашої бібліографії виразно видно, що питання рецепції української літератури в ПНР не були належним чином досліджені, і саме Ваш доробок залишається, як досі, чи не єдиним, хоч виник у несприятливий час болючих втручань цензури й обмеженої бази для таких досліджень.

Перекладацькі стратегії Т. Голлендера, Ю. Чеховича, до- і післявоєнні К. А. Яворського, А. Баумгардтена, Е. Житомірського, їхня критика української літератури 30-х, українського соцреалізму, а потім шістдесятництва, потребує сьогодні поглиблених студій. Не менш цікавим є період кінця 60-х, коли то з'явилася нова група перекладачів, з яких на особливе місце вибивається доробок Є. Єнджеевича та Ф. Неуважного – також як критика [...]. І подібно як у 30-х, польське перекладацтво того часу стоїть в опозиції до офіційного курсу в УРСР, чи пак пануючого там канону (хоч у значно зредукованій формі), що чудово віддають слова того ж М. Якубця з листа до Вас від 11 квітня 1977 р.: *Widział Pan już zapewne Antologię poezji ukraińskiej Nieuważnego i Pleśniarowicza. Imponująca. Ciekawym, jak ją przyjmą na Ukrainie*.

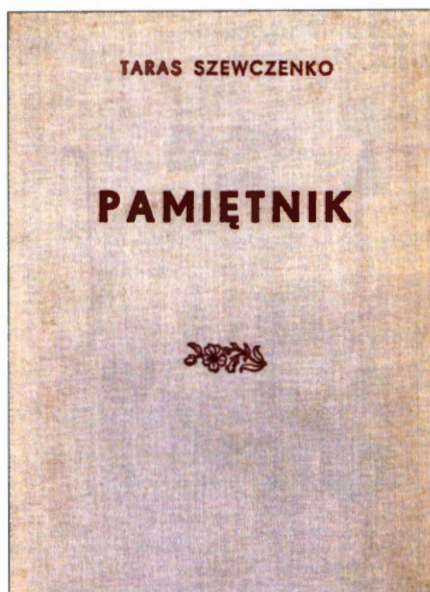
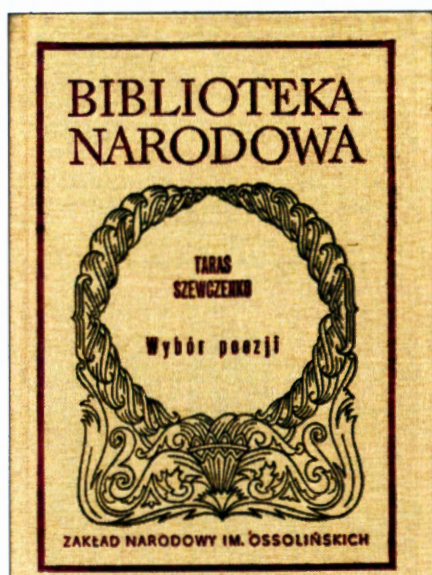
На щастя, ці часи вже за нами, і сучасне покоління польських перекладачів не має таких проблем, хоч як писала Анна Камінська у передмові до антології нової укра-

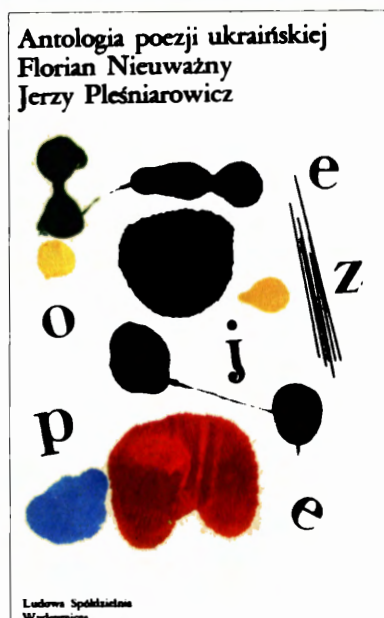
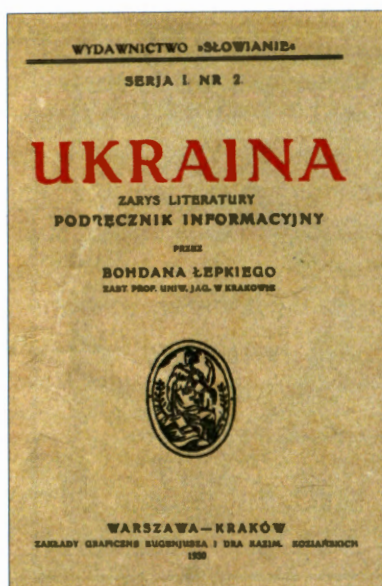
їнської поезії *Cząstki pomarańczy* (Kraków 2011), бажання контакту з українською літературою вимагає від перекладача долати багатогодинний стрес переходу українсько-польського кордону (в товаристві контрабандистів всякої масти), і фізичної сили, щоб це все книжкове добро привезти до Польщі, адже тут його не придбаєш (а пам'ятаю рубрику Степана Демчука в «НС» – *Варто придбати і прочитати* з пропозиціями книгарні з Ольштина, – гай-гай!, минули ці часи!).

* * *

Збірник складається із трьох розділів: *Статті і дослідження* – 13 текстів. *Листи до Ярослава Грицьковяна* – 18 листів від Миколи Бажана, Олеса Гончара, Валерії Ведіної, Григорія Вєрвеса і Леоніда Коваленка. Листи документують працю Я. Грицьковяна над складанням бібліографії і їй шлях до читача, який спинила Служба безпеки, затримуючи видання книжки в Люблінському видавництві. *Українська література в Польщі (1823-1986). Матеріали до бібліографії.*

Володимир Пилипович

Статті і дослідження

Українська література в польських перекладах

Протягом двадцяти п'яти років існування Народної Польщі польська громадськість була досить широко ознайомлена з українською літературою. В польських газетах і журналах появилось чимало статей та публікацій про українську літературу, значно збільшилась кількість перекладів.

В «Українських календарях» за 1964, 1968 і 1969 роки А. С. подав бібліографічні матеріали про переклади української літератури в Польщі. Крім цього, про популяризаторів української літератури писав А. Верба в «Українському календарі» 1966 та в «Нашій культурі» (1965, № 3, № 4).

За двадцять п'ять років було видано понад шістдесят окремих книг українських авторів, в щоденній пресі та журналах друкувалися твори 16 дореволюційних і понад 120 радянських письменників. З українських класиків найбільший успіх мали Т. Шевченко, І. Франко, М. Коцюбинський, а з радянських письменників – М. Рильський, П. Тичина, М. Бажан, О. Гончар, О. Корнійчук.

В перші післявоєнні роки (1945-1949) кількісний фонд перекладів невеликий. Польська громадськість зайнята своїми після окупаційними клопотами не була в стані забезпечити відповідний темп перекладів з української літератури. До польського читача трапляли лише поетичні

твори та короткі оповідання українських письменників, які друкувалися на сторінках газет і журналів.

Перші переклади українських творів були надруковані в 1946 році. На сторінках газет «Chłopska Droga», «Zielony Sztandar», «Chłopi», «Wici», «Poradnik Oświatowy» виступив Юзеф Бояр з перекладами оповідань Л. Первомайського, М. Коцюбинського, Я. Чернявського, А. Сурмача, Остапа Вишні. З поезії друкувалися вірші Т. Шевченка, П. Тичини, М. Рильського та В. Сосюри.

В 1947 році були надруковані далші оповідання Л. Первомайського, С. Васильченка, В. Кашина, В. Кучера та П. Ключини. В тому ж році вийшли *Каменярі* І. Франка в чудовому перекладі Л. Пастернака та окремі вірші М. Рильського, П. Тичини, Б. І. Антонича, С. Голованівського, Т. Масенка. В 1948 році перекладено заledве кілька оповідань О. Ільченка, В. Добровольського та окремі вірші М. Рильського, П. Тичини, Л. Первомайського.

Більш сприятливі умови для поширення української літератури створилися в наступному періоді, приблизно в 1949-1955 роках. В ті роки значно зріс кількісний фонд перекладів з української літератури, вперше почали виходити твори українських письменників окремими книжками. Першими вийшли п'єси О. Корнійчука *Платон Кречет*, *Макар Діброва* (в перекладі чомусь *Макар Дуброва*) та новели О. Гончара *Гори співають*.

В згаданий період значно зросла кількість перекладів з української радянської прози. З історичних романів вийшла тоді *Переяславська Рада* Н. Рибак (як контраргумент на роман Г. Сенкевича *Вогнем і мечем*), а з творів про дореволюційну дійсність окремо була видана *Мати* А. Головка.

Важливе місце в польських перекладах зайняли твори про події з часів революції та вітчизняної війни, а саме: роман-трилогія О. Гончара *Прапороносці* (1951), В. Козаченка *Атестат зрілості* (два видання: 1951, 1954), Л. Первомайського *Вірна кров* (1951), С. Скляренка *Шлях на Київ* (1953), О. Бойченка *Молодість* (1954).

Про події на Україні між двома війнами польською мовою був виданий двотомник М. Стельмаха *Велика рідня* (1954). У 1955 році вийшов у Польщі роман О. Гончара *Таврія*. Про післявоєнну діяльність видано зaledве кілька творів, до того ж добір їх не завжди був вдалим. Маю на думці повість про колгоспників-новаторів І. Рябокляча *Золототисячник* (1951) та схематично і поверхово написану повість про працю комсомольців-шахтарів *Плем'я дужих* Д. Ткача (1951). Надто поверховою є повість І. Багмута *Щасливий день суворовця Криничного* про життя, навчання і виховання дітей у суворівській школі (1951). Актуальній післявоєнній темі становлення нового життя в зарубіжних країнах присвячений роман В. Собка *Запорука миру* (1951).

Українська радянська поезія в той час друкувалася, як і в попередні роки, на сторінках газет і журналів. Польський читач в ті роки не одержав ні однієї книжки українських поезій.

З української радянської драми, крім згаданих, були перекладені п'єси І. Кочерги *Машиніст Черевко* (1950), В.Собка *За другим фронтом* (1950), О. Корнійчука *Крила* (1955). У 1952 р. вийшов польською мовою кіносценарій О. Довженка *Чародій садів*.

Треба підкреслити, що в ті роки з'явилося значно більше перекладів з української класичної прози, як будь-коли в післявоєнні роки. Вийшли чотири книги прози

І. Франка: *Захар Беркут* (два видання: 1950, 1951), збірка оповідань *«Муляр» та інші оповідання* (1950), двотомник *Вибраних творів* (1955); три книги М. Коцюбинського: *Fata morgana* (1951), *Вибрані твори* (два томи, 1954) та книга *Вибраних творів* В. Стефаника (1951). У 1952 році опубліковано переклад Шевченкового *Журналу*.

З української дореволюційної поезії вийшов том *Вибраних творів* Т. Шевченка (1955). Крім того, переклади поезій І. Франка, Лесі Українки, Л. Глібова, Б. Грінченка, С. Руданського, Л. Боровиковського були друковані в польських журналах «*Kamena*», «*Przyjaźń*», «*Życie Literackie*», «*Przegląd Kulturalny*» та інших.

А як реагувала на переклади з української літератури польська критика? В ім'я правди треба сказати, що були інформації про українську літературу, але надто поверхові, часто висувалися на перший план твори другорядних письменників, художньо слабкі, схематичні за своїм змістом. Найбільшу увагу привернули твори радянських письменників. Широко коментувалися романи О. Гончара *Прапороносці*, М. Стельмаха *Велика рідня*, В. Собка *Запорука миру*. Добре було сприйнято переклад роману Н. Рибак *Переяславська Рада*. Події представлені в романі були своєрідним переусвідомленням польської громадськості, яка під впливом Г. Сенкевича часто не знала справжніх причин повстання Богдана Хмельницького.

З радянських поетів найбільшу увагу привернув М. Рильський. Його досконалий переклад *Пана Тадеуша* на українську мову, численні поезії присвячені польській культурі, викликали особливі симпатії польського народу. Польська критика намагалася в певній мірі компенсувати це кількістю публікацій про поета. В 1950 р. М. Рильський був обраний лауреатом польської сек-

ції Пен-клубу, як кращий перекладач польської класичної літератури. Прихильно була оцінена також творчість П. Тичини.

Польська критика відгукнулася й на деякі твори української дореволюційної літератури. Тепло були зустрінуті *Вибрані твори* І. Франка. У творчості М. Коцюбинського особливу увагу звернено на повість *Fata morgana*. З поезії певне зацікавлення викликали переклади *Вибраних творів* Т. Шевченка. Підкреслюється майстерність таких перекладачів, як Я. Івашкевич, Ст. Струмпф-Войткевич, Л. Пастернак, Ч. Ястшембец-Козловський.

Оцінюючи цей період, треба сказати, що не приніс він належної популярності українській літературі, що українська книжка не здобула належного визнання в польському культурному житті.

За переклади з української літератури бралися люди з невеликим літературним досвідом. Деякі з них перекладали з російського тексту, а не з оригіналу. Навіть такі романи, як *Прапороносці* О. Гончара, *Запорука миру* В. Собка, *Молодість* О. Бойченка, *Атестат зрілості* В. Козаченка, *Вірна кров* Л. Первомайського перекладались з російського тексту. З російської мови перекладалась також повість І. Франка *Захар Беркут*. Кожному зрозуміло, що такі переклади не повинні мати місця.

Наступний період (приблизно від 1956 року) приносить чимало нового в польсько-українські літературні взаємовідносини. В ті роки вийшло чимало добрих статей на тему української літератури, польсько-українських літературних зв'язків, посилилися творчі контакти між польськими і українськими діячами літератури. Зміцненню дружніх взаємин сприяло проведення днів української культури (1-9 жовтня 1956), святкування 100

роковин з дня народження І. Франка (1956), 100 роковин з дня смерті і 150 роковин з дня народження Т. Шевченка (1961, 1964), 50 роковин з дня смерті Лесі Українки (1963).

Після 1956 року почався в Польщі новий період в поширюванні української літератури на польському ґрунті. В творах, які перекладалися на польську мову наступила докладна селекція, але одночасно обмежилась їх кількість. Відомо, що зараз річно видається в Польщі взагалі значно менше творів, як на початку п'ятдесятих років.

З українських романів вийшли за цей час в польському перекладі такі твори, як *І один в полі воїн* Ю. Дольд-Михайлика (1959), *Кров людська – не водиця* М. Стельмаха (1960), *Єдина* Ю. Збанацького (1963), *Людина й зброя* О. Гончара (1963), *Дикий мед* Л. Первомайського (1965), *Четверта рота* В. Собка (1967). Нещодавно вийшла з друку книжка молодого українського письменника Ю. Щербака *Карантин* (1969) та роман *По той бік Дніпра* Сави Голованівського. У 1960 році вийшла збірка гуморесок знаменитого Остапа Вишні *Мисливські усмішки*.

Українська поезія в цей час друкувалася, як і в попередні роки, на сторінках журналів та газет. З книжкових видань варто згадати антологію *Сто тридцять поетів* (1957), *Польща в поезії народів світу* (1959), *У друзів* (1961), переклади Вл. Броневського *Мої поетичні приязи* (1963), *Молоді голоси* (1965), в яких були вміщені також твори українських поетів: І. Франка, М. Рильського, М. Бажана, В. Сосюри, Ю. Яновського, М. Зерова, Л. Первомайського, М. Нагнибиди, О. Гаврилюка, А. Малишка, П. Воронька, Л. Дмитерка та інших. Крім того, сорок три вірші десяти українських поетів було надруковано в збірках, повністю присвячених українській літературі, а саме в *Радянській Україні* (1956), та в спеціальному випуску журналу «Пра-

ца Светліцова» (за місяці липень-вересень 1956). Окремим виданням вийшли збірки М. Рильського *Аркуш поезій* (1956), *Лірика* (1960), *Поезії* (1965), цикл віршів М. Бажана *Міцкевич в Одесі* (1962) та збірка поезій молодого талановитого поета І. Драча (1968).

З класичної літератури вийшли повісті Г. Квітки Основ'яненка *Пан Халявський* (1959) і Т. Шевченка *Прогулька с удовольствием и не без морали* (1960) та роман О. Кобилянської *Земля* (1965).

Більшість з перелічених творів здобула схвальну оцінку критики. Прихильно був зустрінутий роман О. Гончара *Людина й зброя*, в якому критика підкреслила сміливість художніх задумів, національний колорит, по-новому представлені події вітчизняної війни. Про книгу М. Стельмаха *Кров людська – не водиця* змістовно відгукнулися Я. Дзярновська, Ф. Неуважний. Вони підкреслювали оригінальність художньої інтерпретації післяреволюційних подій, лірику повісті та її оригінальний стиль. Широко коментувався роман Л. Первомайського *Дикий мед*. Критик Б. Чешко вітав цю книгу не за її оригінальний стиль, багатність, а за її живий, свіжий зміст, її реалізм. А. Галіс ствердив, що роман *Дикий мед* – це змальована з розмахом епічна картина подій вітчизняної війни, а З. Ксецінська вказала, що Л. Первомайський зумів навіть на стару тему написати по-новому, оригінально.

Винятково прихильно була зустрінута збірка перекладів М. Рильського *Поезії*. Я. Івашкевич з приводу цієї збірки написав:

Дивний ми народ поляки. Займаємося тисячами проблем – чужими й далекими від нас справами. А не бачимо й не задумуємося над найближчими. Одним

з найближчих нам літературних явищ був, без сумніву, Максим Рильський. І тільки польський дослідник може обміряти весь об'єм польської спадщини цього великого українця («*Życie Warszawy*» від 22 серпня 1965).

Прихильно був зустрінутий також цикл поезій М. Бажана *Міцкевич в Одесі*, який відомий критик А. Дравич назвав рідкісною подією в літературі, шедевром серед творів, присвячених Міцкевичу.

Мабуть ніхто так вдумливо й детально не дослідив прози Т. Шевченка, як зробив це відомий польський письменник Є. Єнджеєвич – автор біографічної повісті про Шевченка *Українські ночі*, перекладач його творів.

Його оповідання, – написав Є. Єнджеєвич – *досконалі, сповнені особистими спогадами і звіренням почуттів, філософськими і суспільними спостереженнями, повні імен і прізвищ, різних відомостей, які свідчать про незвичайну начитаність автора, про його ерудицію, про широкий кругозір...* («Наша культура» 1960, № 2).

Ф. Неуважний підкреслює фактографічну вартість прози Т. Шевченка, яка відкриває нам постать тогочасного інтелігента, революціонера, художника, історика.

Активним перекладачем української радянської прози є в Польщі Марія Трачевська. Її переклади виходять від 1951 року, причому це найчастіше твори великі за об'ємом і художнього дуже вартісні. Згадаємо *Переяславську Раду* Н. Рибака, *Велику рідню* М. Стельмаха, відому повість О. Гончара *Людина й зброя*. Високоякісними є переклади Елеонори і Влодзімежа Слободнік (Ю. Збанацький *Єдина*), Зофії і Станіслава Глов'як (Ю. Дольд-Михайлик *І один в полі воїн*), Чеслава Ястшембець-Козловського (О. Гончар

Таврія), Яніни Мендзижецької (М. Стельмах *Кров людська – не водиця*), Едварда Бурого (В. Собко *Четверта рота*).

Прозові твори українських класиків популяризують у Польщі такі відомі перекладачі, як Є. Єнджеєвич (перекладач творів М. Коцюбинського, Т. Шевченка), Юзеф Бояр (перекладач оповідань В. Стефаника, М. Коцюбинського, І. Франка, С. Васильченка), Едвард Бурий (видав повість О. Кобилянської *Земля*), Ірена Байковська (упорядник збірки В. Стефаника *Вибрані твори*).

Велику активність в перекладах української поезії виявили К. А. Яворський, Л. Левін, Є. Гординський, Ю. Плєснєрович, Ч. Ястшембець-Козловський, Б. Жиранік та інші. З невеликою кількістю перекладів виступило ряд відомих польських письменників – Ю. Тувім, Я. Івашкевич, В. Слободнік, Є. Лець, Ю. Пшибось, Вл. Бронєвський. Якість перекладів поезії знижує найчастіше факт, що перекладають її не завжди поети, причому перекладають часто на замовлення з різних okazji, спорадично, без належного вивчення творчості того чи іншого поета.

Треба ствердити, що післявоєнний розвиток польсько-українських відносин відкрив значні можливості для популяризації української літератури. На жаль, їх не повністю використано. Все ще нема конкретного плану поширення української літератури у Польщі. В останній час помітно знизилась кількість перекладів, особливо з революційної літератури. Польський читач досі не знає таких письменників, як О. Стороженко, Пантелеймон Куліш, І. Нечуй-Левицький, Панас Мирний. Не заспокоюють потреб дотеперішні переклади Г. Квітки-Основ'яненка, В. Стефаника, М. Коцюбинського, І. Франка.

В галузі поезії майже незнана у нас творчість Лесі Українки. Мало перекладались вірші І. Франка. З радянських

поетів майже невідомі представники двадцятих років та наймолодше покоління поетів – Д. Павличко, І. Муратов, В. Симоненко, В. Коротич, Б. Олійник та інші.

Сучасний польський читач досі не знає нових творів, присвячених далеким подіям минулого, а саме цікавих романів С. Скляренка *Святослав і Володимир*; П. Панча *Запорожці і Гомоніла Україна*; О. Ільченка *Козацькому роду нема переводу*. Все ще невідомі у нас кращі твори Ю. Яновського – *Вершники*, *Майстер корабля*, *Жива вода*; О. Довженка – *Зачарована Десна*; Ю. Смолича – *Ми разом були в бою і Рече та стогне Дніпр широкий*; В. Козаченка – *Серце матері*; О. Копиленка – *Народжується місце*. В жанрі прози відзначались останнім часом молоді письменники – Євген Гуцало, Володимир Дрозд, Валерій Шевчук.

З української драматургії досі не перекладено найцікавіших п'єс І. Кочерги, М. Ірчана, І. Микитенка. Дуже оригінальною є п'єса О. Левади *Фавст і смерть*.

Е. С. Бурий порадував польських читачів перекладом п'єси М. Куліша 97 («Dialog» 1967, № 10).

Хочеться вірити, що в найближчих роках польський читач стане ще краще обізнаний з українською літературою доброякісних перекладів.

Українські класики в польських перекладах 1945-1965

Питання про польські післявоєнні переклади з української класичної літератури частково порушували українські дослідники, зокрема О. Євніна в своїй монографії *Дожовтнева та радянська українська література за рубежами СРСР* (1956) та Г. Вєрвєс в окремих працях про Т. Шевченка, І. Франка і польсько-українські літературні взаємини. З польського боку, інформації про переклади подаються в працях про українську літературу М. Якубця, Ф. Неуважного, С. Козака, а також в статтях друкованих в «Нашій культурі» та «Українському календарі». Повний огляд і оцінку як дожовтневої, так і радянської української літератури дав автор цієї статті в дисертації Українська література в перекладах та критиці польській за 1945-1965 рр.

Кількість перекладів, що з'явилися в Польщі за перші три з половиною роки – невисока. На сторінках кількох газет та журналів надруковано кільканадцять віршів і оповідань. Починаючи з 1945 р., в польській періодиці («Życie Słowiańskie», «Głos Robotniczy», «Zielony Sztandar») друкуються польською мовою *Каменярі* І. Франка, *Заповіт*, *Ще як ми були козаками*, *Якби ви знали паничі*, *Іван Підкова* Т. Шевченка, а з прози – оповідання М. Коцюбинського та С. Васильченка. Очевидно, пояснення слабких результатів популяризування української літератури насамперед слід шукати в особливо тяжких умовах по-

окупаційного життя, нестачі перекладачів, добре організованих видавництв, які могли б поширювати в Польщі зарубіжну літературу.

При ознайомленні з тими польськими перекладами відразу ж впадають в око Каменярі Франка в перекладі одного з кращих майстрів польського перекладу – Л. Пастернака. Цей твір насичений рисами українського національного характеру, наповнений ідіоматикою, специфічними зворотами та інтонаціями, створює специфічні труднощі у його відтворенні. У перекладі Пастернака Каменярі прозвучали винятково вдало. Перекладач блискуче передав ритміку, максимально наблизив його до оригіналу:

Prześniłem sen przedziwny. Jak gdyby tuż przede mną
Dolina niezmiierzona rozwarła się do dna,
A ja łańcuchem skutych, pod skałą stoję ciemną
I granit jej olbrzymi unosi się nade mną,
A obok mnie podobnych, postaci ludzkich cma.

Але, на жаль, не всі згадані переклади виконані на такому ж високому рівні. Нас вражає невдало відтворений польською мовою Заповіт Шевченка. Цей твір добре відомий у Польщі. Він з'являвся в перекладах багатьох польських поетів, а відтворення деяких з них можна розглядати як безперечні успіхи польського перекладу в галузі поезії. В перекладі К. Грущинського вірш Шевченка втрачає багато від своєї художності, йому забракло стилю й настрою оригіналу, поетичного звучання.

До невдалих перекладів польською мовою належить вірш *Ще як ми були козаками*. Ю. Ейсмонд, автор перекладу, показав в ньому недопустиму в трансляції практи-

ку, скоротив вірш Шевченка наполовину. З тої причинив перекладі затрачено змістовний сенс, емоційність і образність оригіналу.

Важко пояснити, чому саме редакція журналу «Niedziela na wsi» оголосила на своїх сторінках недопрацьований переклад вірша *Якби ви знали паничі*. Анонімний перекладач абсолютно не розуміє змісту вірша, не відчуває звучання української поезії.

Не вдовольняє польського сучасного читача і старий переклад твору *Іван Підкова* здійснений В. Сирокомлемю. Він скоріше має характер переробки, переспіву. Тему твору перекладач розробляє в плані своїх ідейних і художніх уподобань.

Більш сприятливі умови для поширення української класики створили в Польщі в першій половині п'ятдесятих років. У згаданий час вперше по війні виходять твори окремими книжками. Так, у 1950 р. вийшла в світ збірка оповідань для дітей І. Франка *Murarz i inne opowiadania* та його історична повість *Захар Беркут* в перекладі І. Тувім-Ставінської. У 1955 р., напередодні сотих роковин з дня народження письменника, польські читачі одержали двотомник *Вибраних творів* (перекладачі Зофія і Станіслав Гловяки). До збірки увійшло 28 оповідань. Серед них такі загальновідомі твори, як *Вугляр*, *Добрий заробок*, *На дні*, *Панталаха*. З повістей знайшлися у двотомнику *Захар Беркут*, *Для домашнього вогнища*, *Основи суспільності*.

Поряд з творами Франка у польському перекладі вийшли твори другого представника демократичної течії української літератури – Михайла Коцюбинського. В 1951 р. в популярній масовій серії вийшла його найкраща повість *Fata morgana* в перекладі Є. Єнджеєвича. Той же пе-

рекладач підготував і випустив у світ в 1954 р. двотомник *Вибраних творів* Коцюбинського, в якому помістив 19 оповідань українського письменника, новий варіант повісті *Fata morgana* та повість *Тіні забутих предків*.

Більшість із названих творів та збірок з'явилася в добрих перекладах, а відтворення деяких із них можна розглядати як безперечні успіхи польського перекладу в галузі художньої прози. До таких, на наш погляд, належить повість *Захар Беркут* та оповідання *Хлопська комісія*, *На дні*, *Маніпулянтка*, *Історія кожуха*, *Добрий заробок* І. Франка в перекладі З. і С. Гловяків, повість *Fata morgana* (друга версія надрукована у *Вибраних творах*), оповідання *Харитя*, *П'ятизлотник*, *Ціпов'яз*, *Подарунок на іменини* М. Коцюбинського в перекладі Є. Єндржеевича.

Як позитивну рису згаданих двотомників Франка і Коцюбинського польською мовою слід відзначити вдалий вибір творів (з повним правом їх можна віднести до найхарактерніших у плані прояву художньої манери цих митців), кваліфіковано написана післямова (її автор М. Якубець), яка дає загальне уявлення про творчий шлях українських письменників, тематику їхніх творів.

На двотомники творів Франка і Коцюбинського змістовними рецензіями відгукнулася польська критика. В критичних оглядах, рецензіях, замітках підкреслюється особливу цінність згаданих видань (вказують польському читачеві письменницький доробок найвидатніших майстрів українського слова), вдумливо й детально аналізується зміст творів, вказується на потребу збільшення кількості перекладів з української літератури, зокрема поезій І. Франка.

З початком п'ятдесятих років просунулася вперед і справа ознайомлення польських читачів з новелами Ва-

силя Стефаника. У 1951 р. вийшла після війни перша і як досі єдина збірка *Вибраних творів* у перекладі кількох авторів – І. Байковської, А. Ротецької, К. Марської і Р. Чеканської-Гейманової. Загальновідомо, що для творчої манери Стефаника характерні сміливі пошуки в мистецтві, – новаторство, своєрідні пікантні вислови народної мови (твори Стефаника написані покутським діалектом). Перед перекладачами постала проблема, як відтворити всі оці мовні особливості окремих персонажів, смислові відтінки оригіналу. Польські перекладачі відібрали новелам Стефаника всі оті особливості покутського діалекту, характерні слова, звороти, форми і замінили їх літературними. В сумі післявоєнні переклади творів Стефаника вражають своєю штучністю, сухістю звучання, незграбністю з точки зору польської мови і польської стилістики. Запрезентований польським читачам том творів українського новеліста не пішов ні кроку вперед в ділянці тої перекладацької практики, яку з успіхом вели під кінець минулого і з початком нашого століття В. Оркан і В. Морачевський.

З класичної поезії за цей час (1949-1955) виходили у польському перекладі передусім твори Т. Шевченка. Крім поодиноких віршів, які з'явилися в журналах і газетах в 1955 р. вийшов у Варшаві солідний том *Вибраних творів* з вступним словом відомого поета і перекладача В. Слободніка і післямовою М. Якубця. Том викликав широкий відгомін в польській критиці, став свого роду посібником для публіцистів і тих критиків, які займалися творчими контактами Шевченка з поляками. А в цьому часі – як вказує зібраний польськими бібліографами і мною матеріал – справа Шевченка, його зв'язків з польською культурою винятково часто трапляла на сторінки періодиків в ПНР. Варто згадати, що у 1952 р. вийшов

у Польщі окремою книжкою *Журнал Шевченка (Pamiętnik)*. Він давав у руки польській критиці відповідний матеріал з останніх років життя поета (від 12 червня 1857 до 13 липня 1858 рр.), його власні рефлексії про зустрічі з поляками.

У згаданому томі *Вибраних творів* Шевченка знайшлися балади, думи, політичні поеми «Трьох літ», ліричний щоденник поета з часів заслання – разом 89 творів у перекладах відомих поетів і перекладачів, між іншими Л. Совінського, В. Сирокомлі, Я. Івашкевича, Ч. Ястшембця-Козловського, В. Слободніка, М. Пехалю, Т. Хрусцелевського, Л. Левіна, Л. Пастернака. В обширній післямові М. Якубець визначив місце Шевченка в українській і європейській літературах. Слід окремо зазначити, що в 1974 р. під редакцією М. Якубця вийшов новий том поезій Шевченка (*Utwory wybrane*, Ossolineum, 1974), значно повніший, опрацьований всесторонньо також з наукового боку.

У наступному періоді, що почався в Польщі приблизно в 1956 р. наступили поважні зміни в ділянці перекладів з української літератури. Найбільшу увагу привертали твори сучасних українських письменників і поетів. Слабше була презентована творчість українських класиків. З дожовтневої прози в цьому періоді, крім поодиноких оповідань, новел друкованих в журналах та газетах вийшли три невеликі книги. Це надто скромна кількість, щоб говорити про справжнє зацікавлення українською класикою. Просунулася вперед тільки справа ознайомлення польських читачів з невідомими творами. Вперше опубліковано повість Г. Квітки-Основ'яненка *Пан Халявський*. (1959). Дальший крок зроблено в галузі перекладів російської прози Шевченка. У 1960 р. вийшла польською мовою його *Прогулька з удовольствием и не без морали*

(*Przejażdżka z przyjemnością i nie bez morału*). Проза українського здобула схвальну оцінку критики. Критика відзначала правдивість та ідейне багатство книги, сміливість художнього задуму автора. Книжка ця, на нашу думку, проклала шлях до дальших прозових творів Шевченка. Останнім часом у Любліні вийшли два дальші твори у перекладі Є. Єнджеєвича – *Художник* (*Artysta*, 1975) і *Музикант* (1977). Можна вже сьогодні говорити про більше ознайомлення польського читача з прозою Шевченка.

Вийшла в ці роки також повість О. Кобилянської *Земля* (1965) в перекладі С. Е. Бурого. Книга зацікавила польського читача, а її тираж розійшовся дуже скоро. Критика побачила в ній багате джерело для пізнання складних шляхів розвитку буковинського села. В післямові до цього видання перекладач і публіцист С. Е. Бурый пише про Кобилянську як про письменницю-реаліста, що зуміла правдиво, зі щирим співчуттям до людей передати складні факти українського життя.

Поряд із згаданими повістями, невеликі прозові твори дожовтневої літератури з'явилися в польському перекладі в двох окремих виданнях, присвячених Україні. І так у 1956 р. в *Ukrainie Radzieckiej* з'явилися такі оповідання українських авторів, як *Свинська конституція* І. Франка, *Ялинка* М. Коцюбинського, *Злодій* В. Стефаника (переклади Ю. Бояра). У цьому ж році в спеціальному потрійному номері «Prasy Światlicowej», присвяченому «Дням української культури» передруковано фрагмент *Журналу* Т. Шевченка та оповідання *Подарунок на іменини* М. Коцюбинського, *Муляр* І. Франка, *Облава* П. Мирного, *Злодій* і *Матір* В. Стефаника. Декілька передруків творів Франка, Коцюбинського, Стефаника з'явилося в окремих журналах і газетах.

У згаданих виданнях друкувалися також польською мовою поезії Шевченка, Франка, Лесі Українки, Л. Боровиковського. З поезій Шевченка були це передруки з тому *Вибраних творів*, що вийшов у 1955 р., зокрема вірші *Заповіт*, *Думи мої, думи мої*, *Причинна* (фрагмент), *Сонце заходить, гори чорніють*. Широко відзначались у Польщі сторіччя з дня смерті (1961) і 150-ті роковини з дня народження Т. Шевченка. З нагоди ювілеїв в польській пресі надруковано кількадесят творів, головно переклади з раніше виданих польською мовою збірок поета. На сторінках «*Zeszytów Repertuarowych*» (1961, № 3), «*Teatru Ludowego*» (1964, № 4) з'явилися окремі збірочки українського поета, до яких увійшло понад 30 перекладів.

За період від 1955-1965 рр. у польській пресі лише зрідка друкувались переклади поезій І. Франка. Більшість з них з'явилася у 1956 р. з нагоди сторіччя з дня народження письменника. Серед них відрізняються *Гимн*, *Декадент*, *Semper tiro*, що їх вдало переклав К. Яворський. Більшою популярністю користувались твори на суспільні теми, зокрема вірші з циклу *Скорбні пісні* і *Осінні думи*. Варто згадати, що декілька віршів Франка (*Гимн*, *Декадент*, *Semper tiro*, *Сідоглавному* та ін.) вміщено в 3 томі творів К. Яворського *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*, 1967.

У 1956 р., з нагоди 75-річчя народження Лесі Українки та «Днів української культури», які збігалися з ювілейним святом поетеси, вперше після війни появились її твори польською мовою. У згаданому спеціальному номері «*Prasy Światłicowej*» надруковано в перекладі Л. Левіна дві короткі поезії Лесі Українки – *Скрізь плач*, і *стогін*, і *ридання* та *Вечірня година*. В цьому ж році в «*Kronice*» (№ 18) друкуються поезії *Бахчисарайська гробниця* і *Ой, піду я в бір*

темнений у перекладі Т. Хрущелевського, у спеціальному номері «Światłicy» (№ 7-8), присвяченому «Дням української культури» – найбільш популярний у Польщі вірш поетеси *На мотив з Міцкевича* та лірику *Напровесні* (в перекладі В. Борунського). Старий любитель української літератури К. А. Яворський друкує у своєму перекладі заклик письменниці до боротьби з російським царатом *Ворогам* («Przegląd Kulturalny» 1956, № 40), та окремі поезії з *Ритмів* («Камена» 1956, № 9). У цьому ж перекладі в наступних роках вийшло ще кілька інших поезій Лесі Українки, між іншими *Adagio pensieroso* («Камена» 1958, № 15), *Мій шлях, О, знаю я, багато ще промчить* («Камена» 1963, № 14). Всі пізніше були передруковані в 3 томі *Творів* К. Яворського. Крім цього в даний час друкуються на сторінках журналів такі твори Лесі Українки, як *Така її доля* в перекладі З. Куцнерової («Nasza Praca» 1956, № 10), *Даремний труд* в перекладі Ф. Неуважного («Przyjaźń» 1963, № 30). В новому перекладі О. Лапського вийшов вірш *Ворогам* («Przyjaźń» 1963, № 30). У той час вперше почали друкуватися драми Л. Українки, а саме уривки п'єси *У пущі* в перекладі М. Бахчиц-Рудницької («Камена» 1956, № 9) та *Лісової пісні* в перекладі під криптонімами С. П. і Т. Р. («Słowo Powszechne» 1956, № 234).

Поодинокі поезії Лесі Українки друкувалися також в окремих антологіях. У 1959 р. Я. Спєвак випустив у світ книжку *Polska w poezji narodów świata*. До збірки увійшла *Бахчисарайська гробниця*. У збірці Л. Левіна *U przyjaściół* надруковано вірші *На мотив з Міцкевича* та *Скрізь плач, і стогін, і ридання*.

1970 року відомий друг української літератури С. Е. Бурій переклав польською мовою надзвичайно цікаву драму Лесі Українки *Оргія*, маючи на увазі поставити її

в одному з варшавських театрів. Уривок цього перекладу був надрукований в «Українському календарі» за 1971 р. Фрагмент *Лісової пісні* переклав Є. Літвінюк. У 1971 р. в 4 номері «Нашої культури» надруковано два вірші української поетеси – *Ти, дівчино, життям розбита, грай!* та *На Земмерінгу* в перекладі Л. Левіна.

Після війни більшу активність в перекладанні Лесі Українки виявляли Л. Левін, К. Яворський, В. Борунський. З поезій Лесі Українки Л. Левін вдало відтворює *Ти, дівчино, життям розбита, грай!* та *На Земмерінгу* (передає тонкий ліричний тон оригіналу, своєрідність ритму, вірність стилю і настроїв). Добре справився з перекладами Я. Спесак (*Бахчисарайська гробниця*), К. Яворський (з *Ритмів*), О. Лапський (*Ворогам*). На жаль, далеко не всі перекладені твори Лесі Українки стоять на відповідному рівні.

З драматичної літератури були в даний час видані три п'єси. У 1964 ювілейному році в спеціальному додаткові журналу «Kultura i Ty» (№ 6) вийшла в польському перекладі одна з найпопулярніших п'єс Т. Шевченка *Назар Стодоля*. Переклад зроблено з російської мови, що помітно знизило його художні цінності, *Назар Стодоля* не викликав зацікавлення польських театрів.

Більше зацікавлення викликала в Польщі п'єса І. Франка *Украдене щастя*. Вже у 1960 р., коли ставили її на польських сценах, а в оригіналі київський театр ім. І. Франка, зацікавилися драмою широкі кола польського суспільства і відгукнулися на неї позитивною оцінкою. Драма вийшла польською мовою в 1956 р. («Praca Świetlicowa») в перекладі Ю. Бояра з обширними інсценізаційними інформаціями. Перекладач вірно передає зміст твору, нюанси української народної мови, прислів'їв та специфічних народних висловів.

У 1956 р. вийшла польською мовою ще одна п'єса І. Франка, а саме *Майстер Чирняк*.

Підбиваючи підсумки, слід зазначити, що у першому післявоєнному двадцятиліттю зроблено багато, щоб по-знайомити польського читача з українською класикою. Все зроблене є однак тільки малою часткою того, що на-громадила досі дожовтнева література. Можна надіятись, що в найближчих роках, при допомозі значної вже групи перекладачів з української літератури, прогалини ці будуть заповнені.

Українська література в польських перекладах та критиці 70-х років

Щоб краще показати доробок української літератури в польських перекладах та критиці за сімдесяті роки, треба принаймні кількома словами згадати про те, що зроблено в перші післявоєнні десятиліття, коли після перемоги народно-демократичного ладу в 1945 році встановилися особливо дружні відносини між польським і радянським народами. Саме тоді розпочався новий етап в ознайомленні польської громадськості з українською літературою, нагромаджувався досвід, який став основою творчого взаємообміну і в наші дні¹.

Уже в перші післявоєнні роки помітно активізується увага польських письменників, зокрема поетів і перекладачів, до найкращих надбань української літератури. На сторінках газет та журналів² з'являються переклади віршів Т. Шевченка, І. Франка, М. Рильського, П. Тичини, згодом – М. Бажана, А. Малишка, Л. Дмитерка, П. Воронька, М. Коцюбинського, С. Васильченка, Остапа Вишні, Л. Первомайського.

У 50-х роках виходять масові видання прозових творів І. Франка (*Муляр та інші оповідання, Захар Беркут*, 1950), М. Коцюбинського (*Fata morgana*, 1951), В. Стефаника (*Ви-*

¹ Переважно таких, як: «Chłopska Droga», «Zielony Sztandar», «Wolność», «Robotnik», «Głos Ludu», «Wieś», «Przyjaźń», «Kultura».

² M. Inglot, *Polsko-ukraińskie związki literackie w XIX wieku w świetle badań radzieckich (1918-1966)*. «Pamiętnik Literacki» 1967. № 3.

брані твори, 1951), Т. Шевченка (*Дневник*, 1952). Іноді, на замовлення, видаються зібрання творів. Так, у 1955-1956 роках варшавське видавництво «Czytelnik» випустило двотомник *Вибраних творів* М. Коцюбинського і І. Франка, а видавництво PIW – одностомник поезій Т. Шевченка. Ці видання помітно відрізняються від попередніх насамперед добором творів для перекладу, кваліфіковано написаними післямовами, які дають загальне уявлення про творчий шлях письменників, тематику їхніх творів. Збірки викликали широкий відгук серед літературної громадськості, стали своєрідним посібником для тих філологів, критиків і публіцистів, які займалися польсько-українськими літературними взаєминами.

З творів українських радянських письменників, крім невеликих збірок малої прози Ю. Яновського, О. Гончара, Л. Первомайського, оповідань і новел, які з'явилися у пресі, польський читач дістав можливість познайомитися в той час з романами й повістями О. Гончара (*Прапроносці*, 1951, *Таврія*, 1955), В. Собка (*Запорука миру*, 1951), В. Козаченка (*Атестат зрілості*, 1951), Н. Рибак (*Переяславська рада*, 1951), С. Склярєнка (*Шлях на Київ*, 1953), О. Бойченка (*Молодість*, 1954), М. Стельмаха (*Велика рідня*, 1954), а також перекладами творів І. Рябокляча, І. Багмута, Д. Ткача та ін. Ці видання, які відображали події недавнього минулого, – революції, громадянської війни, перебудови українського села тощо, – органічно включалися в русло нової польської літератури.

Щоправда, при такому великому надходженні потрапляли в той час до Польщі й твори поверхові, невдалі. Якоюсь мірою їхнє значення применшувала низька якість перекладів. Згодом ці недоліки було виправлено, почали видаватися книги справді художні, які гідно пре-

зентували українську літературу. Серйозно поставлене в половині 50-х років питання якості в доборі творів для перекладу дало плідні наслідки. Треба ще відзначити, що в час найбільшого розповсюдження української радянської літератури в Польщі (перша половина 50-х років) польська критика не завжди приділяла належну увагу оцінці художньої вартості самих творів і перекладів, навколо виданих книг не розгоралися творчі дискусії, які стимулювали б зацікавлення ними масового читача. Становище покращало тільки тоді, коли вирости нові кадри україністів.

У наступному періоді, що почався приблизно в 1956 році, відбулися важливі перетворення й зміни в культурній, зокрема видавничій, політиці, добір творів став суворішим, літературна критика більш вимогливо ставилася до нових видань, з'явилася нова генерація перекладачів.

У цей час вперше виходять збірки поезій найбільш популярних у Польщі українських поетів: М. Рильського (*Аркуш поезій*, 1956; *Лірика*, 1960; *Поезії*, 1965), М. Бажана (*Міцкевич в Одесі*, 1962; *Розмова сердець*, 1967), П. Тичини (*Поезії*, 1969), І. Драча (*До джерел*, 1968). Крім того, підбірки віршів окремих поетів входять до антологій, спеціальних видань, присвячених Україні, друкуються в журналах і газетах. Великою популярністю користуються поети: Д. Павличко, І. Драч, В. Коротич, Л. Костенко, В. Лучук та інші. Польська літературна бібліографія нараховує щороку близько 20-30 перекладів їхніх віршів. Джерела особливого зацікавлення цими поетами слід шукати в ідейно-художньому багатстві їхніх творів.

У другій половині 50-х і наступних роках польські видавництва зацікавилися також прозовими творами українських радянських письменників. У польському перекладі

виходять пригодницький роман Ю. Дольда-Михайлика *І один у полі воїн* (1959), М. Стельмаха *Кров людська – не водиця* (1960), *Правда і кривда* (1967), Ю. Збанацького *Єдина* (1963), О. Гончара *Людина і зброя* (1963), Л. Первомайського *Дикий мед* (1965), В. Собка *Четверта рота* (1967), Ю. Щербака *Як на війні* (1968), С. Голованівського *Тополя на тому березі* (1969). З'явилися в той час і видання радянської класики: у 1956 році – *Мати* А. Головка і вибрані твори під назвою *Берега* О. Гаврилюка, в 1960 році – *Мисливські усмішки* Остапа Вишні.

Порівняно мало видано творів з української дожовтнєвої літератури. Крім поодиноких віршів, оповідань і новел, спорадично друкованих в пресі (переважно з нагоди ювілеїв того чи іншого письменника), побачили світ тільки три книги: Г. Квітки-Основ'яненка *Пан Халевський* (1959), Т. Шевченка *Прогулька с удовольствием и не без морали* (1960) і повість О. Кобилянської *Земля* (1965).

Більшість із названих творів була відома не лише дослідникам української літератури, але й широким колам літературної громадськості, а такі твори, як *Кров людська – не водиця* М. Стельмаха, *Людина і зброя* О. Гончара, *Дикий мед* Л. Первомайського, *Як на війні* Ю. Щербака, викликали велику кількість схвальних рецензій і відгуків.

Від перших післявоєнних років помітно активізується вивчення української літературної спадщини. Ця потрібна робота привертає увагу польських філологів, критиків, публіцистів. Протягом 1945-1970 років вийшло чимало видань, оглядових та проблемних статей, які допомагали глибше познайомитися із здобутками української літератури. З'явилися в той час публікації про засвоєння польською

літературною громадськістю творів І. Котляревського³, розвідки і наукові статті про особисті й творчі контакти Адама Міцкевича з Петром Гулаком-Артемовським⁴. Численні статті різних авторів присвячено вивченню зв'язків Шевченка з польською культурою і літературою. Це насамперед праці М. Якубця⁵, В. Кубацького⁶, Є. Єнджеєвича⁷. Показовим було ставлення до української літератури кінця XIX – початку XX століття, до її зв'язків з польською культурою і літературою. Тут, зокрема, треба згадати праці М. Якубця⁸, К. Дуніна-Вонсовича⁹ про зв'язки Франка з польським народним рухом, польською літературою та окремими її представниками. Багатством спостережень над творчістю Франка відзначаються матеріали, що були оголошені під час ювілейної Франківської сесії у 1957 році¹⁰. Зібрано цінний матеріал з окремих питань творчої діяльності М. Коцюбинського¹¹ та Лесі Українки¹². В центрі уваги польських дослідників перебував і В. Стефаник¹³. Як правило, такі дослідження проводяться на багатому фактичному матеріалі й широкому порівняльному польсько-україн-

³ М. Якубец, *Шевченко среди поляков*. 36.: Шевченко и мировая культура. «Наука». Москва 1964. С. 211-222.

⁴ М. Inglot, *Polsko-ukraińskie związki literackie w XIX wieku w świetle badań radzieckich (1918-1966)*. «Pamiętnik Literacki» 1967. № 3.

⁵ W. Kubacki, *Taras Szewczenko wobec polskiego romantyzmu*. В його ж: *Poezja i proza. Studia historyczno-literackie 1934-1964*. Kraków 1966.

⁶ J. Jędrzejewicz, *Noce ukraińskie albo rodowód geniusza*. Warszawa 1966.

⁷ M. Jakubiec, *Iwan Franko*. Warszawa 1958.

⁸ M. Jakubiec, *Iwan Franko*. Warszawa 1958.

⁹ K. Dunin-Wąsowicz, *Udział Iwana Franki w polskim ruchu ludowym*. «Slavia Orientalis» 1958. № 1.

¹⁰ «Slavia Orientalis» 1958. № 1.

¹¹ E. Anczewska, *Mychałło Kociubynski w polskich przekładach i krytyce literackiej*. «Slavia Orientalis» 1959. № 2-3.

¹² W. Piotrowski, *Lesia Ukrainka a Adam Mickiewicz*. «Pamiętnik Słowiański» 1956. T. 6.

¹³ Е. Анчевська, *Василь Стефаник у Польщі*. «Наша культура» 1958. № 8.

ському тлі¹⁴. Значно менше друкується в той час матеріалів про вивчення окремих фактів з української радянської літератури. Фрагментарно питання української сучасної літератури порушувались в оглядових статтях і синтетичних нарисах¹⁵. Сюди ж слід віднести й окремі інформаційно-загальнення про М. Рильського, П. Тичину, М. Бажана, О. Гаврилюка, О. Довженка, а в 60-х роках також про творчість молодих поетів. Кількісно і якісно новий період в ознайомленні з сучасною українською літературою почався в Польщі приблизно з другої половини 50-х років. Він заактивізував польську літературну періодику до більш докладного висвітлення матеріалів про тогочасних українських письменників, про їхні твори, діяльність літературних організацій. Проте більшість тих матеріалів не мала ширшого, принципового характеру, була виявом принагідного зацікавлення, за яким не стояло глибоке знайомство з українським літературним процесом.

У 1945-1970 роках набагато зросла кількість польських перекладачів з української літератури. Виступили у цій ролі як поети старшої генерації (К. А. Яворський, Л. Пастернак, В. Слободнік, А. Стерн, Л. Левін, Є. Плєснєрович), так і поети, які почали перекладати після війни (В. Борунський, Т. Хрустєлевський, К. Суходольська, Є. Літвінюк та ін.). Українську прозу в основному перекладають М. Трачевська, З. і С. Гловяки, Є. Єнджеєвич, М. Долінська, С. Е. Бурій, Я. Мендзижецька, Ю. Бояр.

¹⁴ Див. про це докладніше: Ю. Л. Булаховська, *До проблеми вивчення російсько-польських та українсько-польських літературних взаємин*. Зб.: *Співдружність літератур і сучасна ідеологічна боротьба*. «Наукова думка». Київ 1974. С. 326-406.

¹⁵ J. Jędrzejewicz, *Drogi literatury radzieckiej*. «Nowiny Literackie» 1947. № 34.

Протягом згаданих років удосконалювався рівень перекладацької майстерності з української поезії. Загальновідомо, як важко перекладати українську поезію польською мовою хоч би з огляду на її відмінну версіфікацію. До того ж до 1945 року досвід у перекладанні з української поезії був невеликий, тоді тільки розпочинали цю потрібну справу. Післявоєнний розвиток відкрив у цьому відношенні великі можливості, зокрема через освоєння творів, різних за поетичною структурою: від пісень і речитативних віршів народної поезії, через ліро-епічні твори класиків, до найскладніших поетичних форм, поширених у сучасній українській поезії.

Кращими наслідками знайомства польського читача з українською літературою було подолання шкідливих для літературної практики тенденцій перекладання творів через посередника. Цей основний принцип, який у 50-х роках тільки намічався, став на кінець 60-х років загальноприйнятим. До того ж сучасні польські перекладачі намагаються зберегти близькість до оригіналу, повністю відтворити ідейне спрямування твору, особливості стилю і творчого методу.

70-і роки XX століття – період подальшого зацікавлення польської літературної громадськості українською літературою. Від попередніх десятиліть відрізняються вони насамперед ширшим взаємообміном художньої літератури, свідомим відбором потрібного і корисного, творів різних жанрів як старших талановитих митців, так і тих, хто прийшов у літературу недавно.

Над перекладами творів української літератури на польську працює великий загін висококваліфікованих митців, які добре знають українську мову й добре воло-

діють мистецтвом перекладу. Вони пильно стежать за пульсом сучасного літературного життя України, підносять роль перекладу, знайомлять польських читачів з найкращими українськими творами.

Помітно зріс і рівень редакторської праці. Покращало графічне оформлення книг, все частіше можна зустріти цікаві вступні статті, додаткові коментарі, відомості про авторів. Слід ще додати, що майже кожна книжка українських літераторів у польському перекладі знаходить відгук на сторінках літературно-художньої і загальної преси.

У 70-х роках збільшується кількість окремих видань з української поезії. Як зазначалось, ознайомлення польського читача з українською поезією в післявоєнний період здійснювалось переважно через переклади, друковані в періодиці. До половини 50-х років польські бібліографи не зареєстрували жодної окремої збірки творів будь-якого українського поета. Та й у наступних роках польські видавництва не заповнили як слід цієї прогалини. Звичайно, такий стан не задовольняв читачів. Звертають на це увагу не тільки критики, а й самі перекладачі. Внаслідок великих зусиль таких ентузіастів, дослідників української літератури, як М. Якубець, Ф. Неуважний, М. Лесів, Є. Єнджеєвич, кількість видань української поезії збільшується. У 1970-1978 роках з'являються окремі твори дожовтневих і сучасних поетів, окремі збірки одного автора, антології. Як правило, книжки мали необхідний довідковий апарат, нерідко ілюструвались.

Звернімось до конкретних перекладів творів української поезії в їх хронологічній послідовності. З найдавніших пам'яток українського письменства вперше по війні з'являється відома збірка українських дум *Na ciche wody*

(1973) у перекладі й під редакцією М. Касіяна. Українські думи, про які польський хроніст Станіслав Сарніцький згадував іще в 1587 році і які вже в першій половині XIX століття перекладали Л. Семенський, А. Бельовський, А. Словіковський, Е. Ізопольський, М. Грабовський та багато інших, в перекладах Касіяна, обдарованого лінгвіста, нагадали польському читачеві про великий інтерес поляків до українського фольклору.

Це видання можна розглядати як одну із спроб наблизитися до оптимального типу таких збірок. Відкривається воно солідною науковою розвідкою упорядника, у якій вказується на час зародження і розвиток дум, на їх внутрішній зв'язок з важливими подіями історії України, георічний вільнолюбний струмінь українського епосу та яскраві національно-визвольні й патріотичні мотиви, зрештою, на їхню форму, спосіб вираження змісту, їхню художню вартість і вплив на деяких польських поетів, зокрема Мальчевського, Словацького, Залеського і Гоцинського. В збірці маємо вичерпні бібліографічні довідки, коментарі та ілюстрації – все це допомагає читачеві глибше зрозуміти й оцінити змістовні тексти старинної словесності.

До збірки загальним обсягом 168 сторінок увійшло 22 думи, зокрема такі шедеври, як *Плач невільників*, *Козак Голота*, *Маруся Богуславка*, *Втеча трьох братів з Азова*. У передмові перекладач писав:

Головна мета, яку я поставив собі, – максимально наблизити переклад до першотвору, але водночас я доліг пам'ятав, що не маю права підміняти близькість до оригіналу буквализмом.

Ця думка вже сама по собі стимулює творчу ініціативу перекладача, його підхід до власної праці. Переклади Касіяна точно передають образну систему і ритм українських дум, їх емоційну забарвленість.

У першій половині 70-х років зроблено дальший крок у популяризації Шевченкової поезії. Услід за однотомником його творів (1955) вийшли ще два видання. 1972 року відомий популяризатор українського поета – Є. Єнджеєвич видав невелику за форматом і обсягом (19 творів) збірку *Poezje wybrane*, до якої увійшли переважно нові переклади. До Шевченкової музи звертаються такі майстри художнього слова, як Ч. Ястшембець-Козловський, Є. Єнджеєвич, Є. Літвінюк, Т. Хрусцелевський.

У 1974 році в серії «Biblioteka Ossolineum», що популяризує творчість найвидатніших польських та світових письменників, виходить наступне і найбільше з будь-коли перекладених польською мовою Шевченкових видань п. з. *Wybór poezji* за редакцією відомого славіста М. Якубця. Нове зібрання творів явно відрізняється від попередніх своїм оформленням, воно супроводжується науковим дослідженням про поета, примітками, в яких подаються відомості про тогочасні польські переклади, інші варіанти текстів та список найважливіших українських і польських праць про поета, збірок його творів.

Вступна стаття, автором якої є М. Якубець, підсумовує дотеперішній стан вивчення літературної спадщини Шевченка. Широко використовуючи критичні матеріали, дослідник на 130 сторінках подає змістовний нарис життя і громадсько-літературної діяльності поета. Маючи на увазі насамперед польського читача, М. Якубець основну увагу приділяє ролі художнього доробку Шевченка в Польщі. Автор дослідження знайомить читача з епохою

Шевченка, вказує на боротьбу різних політичних орієнтацій за його поетичну спадщину, розкриває глибоку ідейну спрямованість і високу художню майстерність поетичного Шевченкового слова.

До збірки увійшли і ранні балади, думи й поеми Шевченка, і політично-філософські поеми періоду «Трьох літ», і ліричні твори з часів заслання, і твори останніх років його життя (*Неофіти, Доля, Сон, Марія* та ін.) – разом сто дванадцять творів у перекладі відомих поетів і перекладачів, зокрема Ч. Ястшембця-Козловського, Є. Єнджеєвича, В. Слободніка, М. Пехалю та ін. Книжка зацікавила польського читача, її тираж дуже швидко розійшовся.

Гірша справа з виданням інших українських поетів-класиків. Не дочекалися й до сьогодні окремих збірок польською мовою навіть такі корифеї української літератури, як І. Франко і Леся Українка, хоч польські філологи й критики часто пишуть про їхній літературний доробок.

З української радянської поезії вийшла на той час збірка віршів В. Коротича *Дзеркало та інші вірші (Lustro i inne wiersze, 1974)* і В. Сосюри *Червона зима (Czerwona zima, 1977)*. Збірка В. Коротича з'явилася в серії «Бібліотека поетів». Її упорядник і автор вступної статті Ф. Неуважний характеризує Коротича як відомого представника сучасної поезії, майстра художнього слова.

Двадцять шість уміщених у збірці віршів перекладали Ф. Неуважний, Т. Слів'як, П. Кунцевич, Т. Новак, Є. Літвінюк, К. А. Яворський, А. Шиманський, О. Лапський, В. Назарук. Певне уявлення про напрям поетичної думки уже можна скласти з характерних назв перекладених творів: *Чисте мистецтво, Шопен, Думаючи про час, Бетховен, Книги, Реквієм для листоноші, Реквієм для скульптора,*

Астрономія. Автори перекладів добре передали особливості лірики українського поета, влучно відтворили афоризми, поетичні формули, в яких відбилася схильність до самоаналізу. Гарне враження справляють переклади В. Назарука (*Весна, Серпень*), Т. Новака (*Тітка Марія*), Т. Слівяка (*Я жовті сосни бачив*).

Збірка поезій В. Сосюри вийшла з ініціативи і за впорядкуванням Ю. Вачкува. Крім заголовної поеми *Червона зима*, вона містить двадцять чотири ліричні вірші 20-х років: *В крові робітничі плечі, О, не даремно!, В осіннім шелесті, І все, куди не йду..., Не біля стінки я..., Минай, проклята ніч, Темні, заплакані вулиці, Живеш уривками, Вечірні вулиці* та інші. Перекладач творів Тичини, Рильського та інших поетів Юзеф Вачкув не тільки сам перекладав вірші Сосюри, а й залучив до цієї праці таких поетів, як Б. Дроздовський, Ю. Озга-Міхальський, А. Пйотровський. Рекомендуючи польським читачам твори В. Сосюри, Ю. Вачкув писав у передмові:

Його вірші з двадцятих років, поема *Червона зима*, завдяки своїй простоті, щирості й співучості, здобували йому прихильників між сучасниками й славу українського Єсеніна, а сьогоднішній читач знаходить у них вічний вогонь тодішніх днів...

Обидві збірки вибраних творів вийшли невеликим тиражем, заледве тисячу примірників, що не сприяло їх популяризації серед польських читачів. Виникає, отже, нагальна потреба підготовки наступних, більших збірок обох поетів.

Розглядаючи польські переклади української поезії, окремо треба виділити антології. До них увійшла пере-

важна частина художнього доробку багатьох перекладачів. Їх поява засвідчує, що з'явилась можливість деяких завершень, підбиття підсумків у цій практиці. Таким підсумком творчих надбань з перекладацької діяльності був том перекладів відомого поета і шанувальника української поезії К. А. Яворського *Przekłady poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich* (1972) та капітальна збірка передчасно померлого поета (був розстріляний німцями у 1943 році), редактора і співробітника львівських «Sygnałów» Тадеуша Голлендера – *Z poezji ukraińskiej* (1972).

Відбираючи твори для української збірки Яворського, її упорядник М. Лесів переглянув не тільки післявоєнну, але й довоєнну періодику («Камена», «Sygnały»), в якій польський поет, починаючи з 30-х років, друкував свої переклади.

Перекладацький доробок Яворського характеризується особливим інтересом до нових художніх засобів, пошуками нової форми, співвідношення традицій і новаторства. Тому не випадково в томі наявні твори таких видатних поетів, як Т. Шевченко, І. Франко, Леся Українка, П. Тичина, М. Рильський, М. Бажан, де перевагу мав інтелект, творче осмислення, емоція. Вміщено також твори молодших поетів – Д. Павличка, І. Драча, В. Коротича, Р. Лубківського, Л. Костенко, що своєю поезією продемонстрували поглиблений інтерес до питань естетики, до індивідуальних творчих стилів, майстерності поетичного слова.

Зрозуміло, що антологія обіймає далеко не все, що переклав за майже півстоліття Яворський з української поезії.

Цінність збірки перекладів Т. Голлендера не тільки в тому, що польський читач вперше міг ознайомитися з її змістом (збірка була підготовлена в 1936 році для ви-

давництва «Rój»), але й у тому, що заповнює у польській перекладацькій літературі чималу прогалину – представляє твори багатьох, досі не відомих польському читачеві українських поетів 20-30-х років, а також тих, які жили за межами України, зокрема в Польщі й Закарпатті. В збірці чимало місця відведено творам неокласиків (М. Зеров, П. Филипович), символістів (Д. Загул, О. Влизько), футуристів (М. Семенко, Г. Шкурूपій).

Збірка перекладів, зроблених Т. Голлендером, знайшла в особі Ф. Неуважного дуже сміливого упорядника. Він написав до неї змістовну передмову *Про поетів Наддніпрянської і Західної України* та подав про них короткі біо- і бібліографічні довідки. У вступні статті наводяться також слова польського поета про формування нових польсько-українських взаємин у галузі культури: *Вивчати культуру такого близького до нас народу – говорив Голлендер, – з яким мали ми протягом віків так багато спільного, – наш обов'язок. Наш обов'язок – вивчати її, вникати в потреби українського народу, так само, як наш обов'язок – шукати доріг до спільної з ним згоди*¹⁶. Голлендер чітко наголошує на потребі взаємної співпраці обох народів, тут чи не вперше серйозно і спокійно ставилось питання про міжлітературні взаємини.

Українські збірки перекладів Яворського і Голлендера зацікавили літературну громадськість, були відзначені рецензентами й літературними критиками.

Ознайомлення польських читачів з українською поезією завершується монументальним виданням – *Antologia poezji ukraińskiej* (1977), упорядкованим україністом Ф. Неуважним та поетом і перекладачем Є. Плєсняровичем.

¹⁶ T. Hollender, *Z poezji ukraińskiej*. Warszawa 1972. S. 18.

В ній вміщено 684 твори 110 українських поетів дожовтневої і радянської літератури в перекладі 66 перекладачів. Серед них такі відомі імена, як І. Франко, Ю. Тувім, Я. Івашкевич, В. Оркан, М. Яструн, Л. Шенвальд, В. Броневський та ін. Для однотомника використано переклади з раніше друкованих польських збірок К. А. Яворського, Т. Голлендера, видань Т. Шевченка, М. Рильського, П. Тичини, М. Бажана, І. Драча, а також подано чимало нових, зроблених такими перекладачами, як Ф. Неуважний і О. Лапський.

Антологія відкривається вступною статтею С. Козака і Ф. Неуважного. Вони дають синтетичний огляд історії української поезії, особливо відзначаючи її зв'язки з польською, російською і європейськими літературами. Цілком слушно автори приділяють багато уваги уснопоетичній словесності й творчості таких українських класиків, як Г. Сковорода, І. Котляревський, Т. Шевченко, І. Франко. Цікаво розповідають про творчість поетів 20-30-х років, різні літературні напрями й політичні орієнтації. Готуючи це видання, упорядники намагались посунути вперед справу ознайомлення польського читача з творами якнайбільшої кількості українських поетів.

Хоч антологія вийшла недавно, у польських журналах з'явилися уже змістовні рецензії. Принципову наукову оцінку дав їй М. Якубець¹⁷. Він приділив велику увагу перекладам української поезії в минулому, підкреслив пізнавальне значення антології та вказав на деякі особливості композиції. Справедливо зробив закид упорядникам, що такий багатий матеріал подано без коментарів і бібліографічних довідок. Інший рецензент, Б. Догналік, відзначи-

¹⁷ M. Jakóbiec, *Poezja ukraińska*. «Przegląd Humanistyczny» 1978. № 9. S. 157.

ла, що ця книга – багате джерело для пізнання розвитку української поезії від її початків до наших днів¹⁸. До найкращих Б. Догналік зараховує переклади О. Лапського (думи), Є. Літвінюка (вірші Г. Сковороди), Є. Єнджеєвича (перша частина *Енеїди* І. Котляревського), Л. Пастернака, В. Слободніка, К. А. Яворського (вірші І. Франка), Ю. Вачкува, Ф. Неуважного і Є. Літвінюка (поезії І. Драча).

Щоб мати повнішу уяву про масштаби поширення української літератури в Польщі, треба ще згадати про кілька спеціальних випусків, присвячених національним літературам СРСР. Це, зокрема, том сучасної радянської поезії, підготовлений Ф. Неуважним (*Współczesna poezja radziecka*, 1975), до якого увійшли вірші кількох українських поетів – М. Бажана, І. Драча, Р. Лубківського, Б. Олійника, Ю. Щербака, В. Симоненка; монументальну антологію радянської поезії, упорядковану Б. Бялокозовичем (*Jak unieść wierszem Twoją chwałę*, 1977) з кільканадцятьма присвяченими польській тематиці творами М. Рильського, В. Сосяри, М. Бажана, Д. Павличка, І. Драча та інших поетів. До цього слід ще додати український номер товстого журналу «Literatura na Świecie» (1979, № 11) з віршами таких поетів, як М. Бажан, Д. Павличко, І. Драч, Л. Костенко та інші. Систематично друкуються твори українських поетів польською мовою в популярних українських періодичних виданнях: газеті «Наше слово» з її щомісячним додатком «Наша культура» та «Українському календарі». Вони теж докладають чимало зусиль, щоб ознайомити читача з основними питаннями розвитку української

¹⁸ B. Dohnalik, *W tym stepie szerokim bujnie wolność rosła*. «Literatura na Świecie» 1978. № 11. S. 288.

літератури, інформують про польсько-українські літературні взаємини.

Протягом 1970-1978 років посунулася вперед і справа ознайомлення польських читачів з українською прозою (у ці роки було видано близько тридцяти прозових творів). Найбільшу активність у розповсюдженні виявляє видавництво у Любліні, яке приблизно з 1975 року систематично випускає твори українських письменників (у 1978 році вийшло шість книг з української прози).

Більшість цих перекладів – це твори сучасників, як старших митців (О. Довженка, Л. Первомайського, О. Гончара, В. Собка), так і молодших, що прийшли в літературу в другій половині 50-х і 60-х роках – Г. Тютюнника, В. Земляка, В. Шевчука, Ю. Бедзика, Є. Гуцала, Ю. Щербака та ін.

Менш сприятливо розвивалась у ті роки справа ознайомлення польських читачів з прозою українських класиків. Належну увагу було приділено лише російській прозі Т. Шевченка. У 1975 році вийшла польською мовою його повість *Художник (Artysta)*, у 1977 – *Музыкант (Muzykant)*, у 1978 – *Капитанша (Kapitanowa)*, а незабаром у тому ж «Люблінському видавництві» побачать світ наступні – *Княжна, Несчастный, Близнецы і Наймичка*.

Добре, що саме Є. Єнджеєвич, а не хто інший взявся за справу перекладання Шевченкової прози. Він один із кращих польських знавців його життя і творчості, автор широковідомої біографічної повісті про Шевченка *Ночі українські, або родовід генія* (1966), упорядник збірок і перекладач його віршів, автор багатьох статей, в яких розглядається прозова спадщина українського поета. В прозі Шевченка Єнджеєвич побачив велику обдарованість поета, її зв'язок з *Мертвими душами* Гоголя, *Записками молодой людини* Герцена, *Сентиментальною подорожжю*

Стерна, її безцінне джерело для пізнання життя самого поета¹⁹. Він неодноразово повторював, що Шевченко в галузі прози «випередив свій час»²⁰.

Єнджеєвич добре впорався зі своїм виданням. Його переклади текстуально близькі до оригіналу, цілком передають мистецькі принципи поета. Перекладач безпомилково інтерпретує такі специфічні елементи першотвору, як імена, малопоширені специфічні назви, транслітерує і в примітках пояснює іншомовні вставки. Завдяки влучному добору еквівалентів переклади набули художньої достовірності. Тільки подекуди ревноість і старанність перекладача виявляються надмірними і позбавляють переклади притаманної першотворам легкості. Можна бути вдоволеним і літературним редагуванням та художнім оформленням повістей. Бібліографічні довідки, коментарі, пояснення заохочують читача до їх читання, допомагають йому глибше зрозуміти зміст твору.

У тому ж «Люблінському видавництві» в 70-х роках були перевидані з двотомника *Вибраних творів* (1955) І. Франка його повість *Захар Беркут* (1974) і збірка оповідань (*Opowiadania*, 1978). Слід підкреслити, що в післявоєнні роки повість *Захар Беркут* перевидавалася чотири рази, тиражем близько ста тисяч примірників (у 1950 і 1951 роках у перекладі І. Тувім-Ставінської, а в 1955-му і 1974-му – в перекладі З. і С. Гловяків). Її незвичайну популярність серед польських читачів, навіть у слабкому перекладі І. Тувім-Ставінської (повість була перекладена

¹⁹ Див. післямову в кн.: T. Szewczenko, *Przejażdżka z przyjemnością i nie bez moralu*. Warszawa 1960. S. 197.

²⁰ Є. Єнджеєвич, *Українська людина в російській повісті Т. Г. Шевченка. «Наша культура»* 1971. № 3. С. 1-2.

з російської мови і вийшла з багатьма недоліками), треба пояснювати насамперед високим ідейним змістом цього твору, його художньою майстерністю.

Згадані твори І. Франка, перевидані в перекладі З. і С. Гловяків, не залежалися в книгарнях і здобули широке визнання польської читацької публіки. У цій ситуації слід було б подумати про наступні перевидання творів українського класика, наприклад, його повістей *Для домашнього огнища*, *Основи суспільності*.

З творів сучасних прозаїків найпопулярнішими в 70-і роки були романи О. Гончара *Циклон* (*Syklon*, 1975) і *Тронка* (*Tronka*, 1978). Критика відзначила, що в *Циклоні* Гончар ставить такі питання, які скрізь актуальні – як у Польщі, так і в іншому кутку землі. Те саме можна сказати і про роман *Тронка* з його неповторними характеристиками, драматичними долями героїв. Як і всякий справді новаторський твір, *Тронка* відзначається філософським осмисленням нашого сьогодення, підкресленням найістотнішого в діях і вчинках персонажів, стислою новелістичною композицією.

Переклад *Циклону* і *Тронки* здійснила М. Долінська, авторка перекладу третьої частини *Прапороносців* (1953). Порівнюючи ці переклади, слід підкреслити, що М. Долінська у своїй перекладацькій практиці зробила чималий крок уперед: переклала обидва романи з оригіналу, серйозно поставилася до питання точної передачі його змісту і художніх особливостей, на відміну від попереднього, де траплялися значні відступи, більш вимогливо поставилася до особливостей мови письменника. Завдяки цьому відтворено багато елементів специфічного колориту українського романіста. Звичайно, добре, що для підготовки та здійснення нових видань Гончара залуче-

но одного й того ж самого перекладача, це вже само по собі гарантує необхідне зростання рівня перекладів.

Яскравим прикладом популярності Гончара в Польщі є нещодавнє перевидання польською мовою, загальним тиражем 20 тисяч, його *Прапороносців* у перекладі К. Маліновської і М. Долінської (*Chorążowie*, 1977). Шкода, що, готуючи це видання, видавці як слід не відредагували переклад 1953 року.

З творів О. Довженка наприкінці 1976 року побачив світ солідний том кіноповістей *Зачарована Десна* (*Zaczarowana Desna*). До книжки увійшли *Автобіографія* 1939 року і п'ять сценаріїв: *Арсенал*, *Земля*, *Повість полум'яних літ*, *Поема про море* та *Зачарована Десна*. Том підготував і переклав перекладач української прози С. Е. Бурій. Він успішно впорався з нелегким завданням (з огляду на оригінальну структуру повістей, складний мовний колорит і форму розповіді). Загалом високої оцінки заслуговує переклад *Зачарованої Десни*; в *Повісті полум'яних літ* і *Поемі про море* вдало відтворено реалії суспільно-політичного й національного життя українського народу. Але, незважаючи на загальний високий рівень перекладів Бурого, вони мають і окремі недоліки. Особливо це стосується деяких реалій і способів відтворення стислих, часом навіть дуже лаконічних речень, фраз. Перекладач передає їх за допомогою ширшого контексту, що деформує своєрідну ритміку оригіналу.

Збірка *Зачарована Десна* відкривається передмовою, написаною С. Козаком. Він, враховуючи попередні здобутки літературознавства у вивченні Довженкового мистецтва, дає повне уявлення про основні риси таланту письменника, стисло, але переконливо викладає свої по-

гляди на творчість митця, висловлює свіжу думку на його художні досягнення.

Ще в 50-60-х роках польський читач познайомився з українським прозаїком В. Собком. У 1951 році вийшли два окремі видання його роману *Запорука миру* в перекладі Є. Василевського, а в 1967 – *Четверта рота* в перекладі С. Е. Бурого. У тому ж перекладі нещодавно в Любліні вийшов наступний його роман *Стадіон* (*Stadion*, 1978). Беручи цей твір, польське видавництво враховувало його спортивну тематику (видно це з анотації, призначеної для читача). В польській критичній літературі не раз відзначалося, що письменники не виявляють належної уваги до цієї тематики. Бурий, який чуйно відгукується на гарячі потреби польського літературного життя, взявся за переклад саме цього роману і рекомендував його всім, хто цікавиться спортом.

У 1971 році було видано в перекладі А. Галіса оповідання *Чорний брід* (*Czarny bród*) Л. Первомайського – розповідь про зустріч фронтового офіцера з мешканками монастиря. Після *Дикого меду*, який вийшов у перекладі того ж Галіса і мав стільки схвальних відгуків у польській пресі, це оповідання не привернуло до себе уваги, хоч і тут автор нагадує про недавнє минуле, яке завжди хвилювало читача, зокрема польського, який у своїй більшості знав війну з власного досвіду.

Як уже згадувалось, у 70-х роках польські перекладачі зацікавилися творами українських письменників, які прийшли в літературу відносно недавно з прагненням сказати своє слово в мистецтві прози²¹, творами новаторськими, що привернули до себе загальну увагу літера-

²¹ Історія української літератури. Т. 8. «Наукова думка». Київ 1971. С. 355.

турної громадськості. Серед нових польських видань слід назвати насамперед твори Є. Гуцала. Вже на початку 70-х років у польській пресі з'явилося про них чимало відгуків. Критики, серед них перекладачі Є. Єнджеєвич та філолог-україніст М. Юрковський, відзначали правдивість, ідейне багатство творів письменника, їх значення для пізнання складних шляхів села.

З творів Є. Гуцала в Польщі вийшло три книжки: збірка оповідань *Яблука з осіннього саду* (*Jabłka z jesiennego sadu*, 1971) в перекладі Є. Єнджеєвича, повість *Домове вогнище* (*Domowe ognisko*, 1971) в перекладі З. і С. Гловяків і *Дівчата на виданні* (*Dziewczęta na wydaniu*, 1977), де, крім заголовної повісті в перекладі Гловяків, вміщено ще *Передчуття радості* в перекладі С. Е. Бурого.

Усі переклади були суттєвим початком ознайомлення польського читача з творами талановитого прозаїка, вони уважно рецензувались і були рекомендовані польському читачеві. *Добре, що до рук польських читачів потрапила ця повість*²², – писав про *Домове вогнище* М. Юрковський. Перекладачі цілком справилися з оригінальною прозою Гуцала, вірно передали численні психологічні малюнки й складний внутрішній світ сучасника. Але діалоги їм це нелегко, хоч вони і мали багатий досвід у перекладанні української літератури. Є. Єнджеєвич, наприклад, писав, що, перекладаючи оповідання і новели Гуцала, мав чимало клопоту з його семантикою²³.

Ще наприкінці 60-х років польський читач познайомився з Ю. Щербаком, у 1968 році з'явилася його повість *Як на війні* в перекладі С. Е. Бурого. Уже в той час польські

²² «Literatura na Świecie» 1973. № 7. S. 379.

²³ «Literatura na Świecie» 1971. № 2.

критики інформують читача про його мистецькі здобутки, пошуки нових форм, зараховують до письменників «наскрізь сучасних»²⁴.

Внаслідок зростаючого зацікавлення творами Ю. Щербака 1973 року в серії «Клуб цікавої книжки» вийшла польською мовою друга його книжка, повість-полеміка (так називає її сам автор) *Бар'єр несумісності* (*Transplantacja*). Цю повість теж переклав С. Е. Бурий. Він, як і кожен з перекладачів, прагнув якнайкраще передати зміст твору, донести багатий матеріал до польського читача. На жаль, у перекладі зустрічаються й недоліки, хоч вини мало позначилися на сприйнятті повісті польською громадськістю. Книжка Ю. Щербака не залежалася на полицях книгарень. Незабаром після її опублікування в пресі з'явилося чимало рецензій і відгуків. Їх автори позитивно оцінюють нову повість українського письменника. Один із рецензентів підкреслює, що повість Ю. Щербака цілком заслуговує на увагу польського читача як своїм змістом, так і літературними якостями²⁵. Він вбачає в повісті цілий ряд художніх елементів, які явно відрізняють її від схематичних спрощень, що траплялися в минулому.

Не випадково для перекладу на польську мову було взято й роман талановитого письменника В. Земляка *Лебедина зграя* (*Łabędzie stado*, 1975). Для нього, як і для всієї сучасної прози, характерне широке використання умовних категорій, гіперболи, гротеску, пародії, що надає художній тканині твору образності й лаконізму. Ф. Неуважний писав, що роман Земляка *приголомшує своєю оригінальністю, що це живописний ланцюг подій своєрід-*

²⁴ «Kierunki» 1969, 8 czerwca.

²⁵ T. Wał a s, *Co pisać sąsiedzi?* «Życie Literackie» 1973. № 33.

ної міфології та селянської демонології з елементами здорового гумору й дотепу, що сюжет його заіскрився, заграв новими барвами, спричинився до оживлення фабули й розповіді²⁶. Т. Хрущелевський, відомий поет і перекладач української літератури, так оцінює твір Земляка:

З усіх зустрічей з чудовою українською прозою найбільше враження зробили на мене *Тіні забутих предків* Коцюбинського та *Лебедина зграя* Василя Земляка²⁷.

Роман Земляка переклав С. Е. Бурій. Зрозуміло, що передати іншою мовою всю систему зображення згаданого втору – завдання не з легких. Але українському письменникові пощастило: його твір у польському перекладі звучить майже скрізь так само добре, як і в оригіналі. Ф. Неуважний у згадуваній вже рецензії писав:

Перекладач напрочуд вдало відтворив усі достоїнства надзвичайно важкої для перекладу повісті, постарався якнайвірніше передати усе багатство лексики та ідіоматики, гладкість і адекватність діалогів, поетичність описів, зрештою специфічний місцевий колорит, без якого, як і без усіх фольклорних деталей, *Лебедина зграя* не набула б художньої достовірності й природної легкості першотвору²⁸.

Безсумнівним здобутком для польської літератури був переклад українського роману-епопеї Г. Тютюнника *Вир* (*Wir*, 1975). Письменник підняв у ньому надзвичайно ак-

²⁶ «Nowe Książki» 1976. № 13. S. 39.

²⁷ «Український календар». Варшава 1976. С. 205.

²⁸ «Nowe Książki» 1976. № 13. S. 39.

туальну тему – морально-етичні відносини в сучасному селі напередодні і в період війни, вкрай напружені ситуації, зокрема показ героя у вирішальні, складні моменти його життя, такі характерні для польської сучасної прози. Засвоєння творчого досвіду Тютюнника польською літературою є дальшим кроком у зближенні польської та української літератур.

Роман Тютюнника з'явився у перекладів С. Демчука (перша частина) і К. Войтиляк (друга частина) – людей з невеликим перекладацьким досвідом. Але вони дуже старалися, щоб український роман польською мовою був відтворений точно. Щоправда, ця надмірна старанність, навіть дослівність (передусім лексична) призвела до того, що подекуди переклад читається важкувато.

Крім згаданих творів Гуцала, Щербака, Земляка, Тютюнника, польські читачі в 70-х роках познайомилися з творами інших прозаїків, зокрема, діалогією В. Шевчука *Набережна, 12* (*Nabrzeżna, 12*, 1974), пригодницьким романом Р. Самбука *Ювелір з вулиці Капуцинів* (*Jubiler na tropie*, 1974), романами Ю. Бедзика *Блакить* (*Błękit*, 1978), П. Гуріненка *У серця своя пам'ять* (*Pamięć serca*, 1978) та ін.

Звичайно нам важко сказати, чому з великої кількості прозових творів, які з'явилися в 60-х – на початку 70-х років, вибрано для перекладу повісті й романи саме цих письменників. Українська преса, а також польські літературно-художні видання не виявляють ще потрібної активності в ознайомленні з новими творами, зокрема молодих прозаїків. Напевне, в цьому переважали інтереси перекладачів, а можливо, й видавництв. Згадані твори мають великий вплив на читача, зокрема молодого. Вони відзначаються гострим і напруженим сюжетом, несподі-

ваними ситуаціями, інколи побудовані на пригодницькому та фантастично-науковому матеріалі.

Про ці твори у польській пресі з'явилося чимало відгуків, у яких відзначалась сміливість письменницьких задумів, наявність багатьох проблем, що постають перед людством у зв'язку з дальшим розвитком науки²⁹.

Треба ще додати, що, крім згаданих творів, у 70-х роках польський читач мав можливість познайомитися з деякими українськими прозаїками через журнали, збірники, антології³⁰. В них надруковано чимало цікавих новел, оповідань, зокрема таких письменників, як Ю. Яновський, Г. Тютюнник, Є. Гуцало, Р. Іваничук, Ю. Щербак та ін. Отже, намічається тенденція поширення української літератури в Польщі за допомогою ще іншого, так само важливого каналу.

Однак ознайомлення поляків з Україною не вичерпується лише перекладами. В ці роки з'явилося в Польщі чимало праць, присвячених вивченню найрізноманітніших аспектів української дожовтневої і радянської літератури. Нема потреби перелічувати все, що зроблено в цьому напрямку польськими літературознавцями, критиками, публіцистами. Згадаймо тільки найважливіше. У 70-х роках вийшло ряд видань, які підсумовують довогосподній доробок філологів-україністів. Маємо тут на увазі багате фактичним матеріалом і цінне старання його обробкою дослідження *Ukraina, terażniejszość i przeszłość* (1970), де опубліковано, між іншим, *Історію української*

²⁹ Див.: S. E. Bury, *Na pograniczu poetyckiej legendy*. «Przyjaźń» 1972. № 33; F. Nieuważny, «Nowe Książki» 1972. № 5. S. 44-45; Z. Dolecki, «Słowo Powszechne» 1971. № 246.

³⁰ Див.: *Antologia opowiadań radzieckich*. Warszawa 1977; «Literatura na Świecie» 1978. № 11.

мови В. Вітковського; великий том досліджень, виданий Польською Академією наук за редакцією С. Козака і М. Якубця, *Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich* (1974), який складається з праць відомих славістів, русистів, українців, полоністів про українсько-польські літературні взаємини від найдавніших часів до наших днів. Окремо були видані ґрунтовні дослідження Е. Вісневської *O sztuce pisarskiej Mychajła Kociubynskiego* (1973), М. Купльовського *Iwan Franko jako krytyk literatury polskiej* (1974), С. Козака *U źródeł romantyzmu i nowoczesnej myśli społecznej na Ukrainie* (1978), з'явилися перші кандидатські дисертації на українські теми: Г. Паздро про польську творчість І. Франка, автора цієї статті (Українська література в польських перекладах та критиці 1945-1965 років), В. Мокрого (Руська Трійця).

Отже, то був час відчутного поглиблення у вивченні української літератури, зокрема класичної, час формування певних узагальнень. Окремі статті, огляди і наукові розвідки, які тою чи іншою мірою торкалися української літератури, поступаються місцем тепер ширшим монографічним дослідженням.

У 1970-1978 роках з'явилося порівняно багато наукових статей на більш вузькі теми. Тут, зокрема, треба згадати працю В. Починайла про Сон Шевченка і Петербург в творах Міцкевича і Пушкіна³¹, матеріали, виголошені на спеціальній ювілейній сесії, присвяченій Лесі Українці³², статті Е. Вісневської про стосунки Василя Стефаника і Станісла-

³¹ W. Poczynajło, «Sen» Szewczenki a Mickiewiczowska i Puszkiniowska wizja Petersburga. *Studia Polono-Slavica-Orientalia*. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1974. T. 1. S. 107-139.

³² «Slavia Orientalis» 1971. № 4.

ва Пишибишевського³³, праці, що досліджують мало вивчені або й зовсім не вивчені проблеми, наприклад, Ф. Неуважно-го про українських футуристів³⁴, М. Якубця про М. Рильсько-го³⁵. У першому томі наукових студій *Literatury słowiańskie o drugiej wojnie światowej* (1973) С. Козак вмістив огляд польських перекладів творів українських письменників про другу світову війну.

Водночас перекладаються наукові праці українських дослідників. Так, наприклад, 1972 року в польському перекладі з'являється ґрунтовна праця Г. Вервеса *Там, де Ікви срібні хвилі плінуть* (*Tam, gdzie Ikwy srebrne fale płyną*) про польсько-українські літературні зв'язки XIX і XX століть, а в 1973 році – стаття про Лесю Українку і Марію Конопницьку (типологічне зіставлення) Ю. Булаховської³⁶.

Розвиток польської україністики, безсумнівно, сприяє зростанню інтересу польських перекладачів до української літератури, великою мірою впливає на їх орієнтацію і можливість глибшого й ґрунтовнішого розуміння справ, пов'язаних з її історією, літературними напрямками, ідейно-естетичними достоїнствами того чи іншого твору. Обсяг досліджень та коло їх проблем дозволяють розглядати польську україністику як творчий імпульс дальшого правильного розвитку перекладацької діяльності.

³³ E. Wiśniewska, *Wasył Stefanyk w środowisku literackim Krakowa w latach 1892-1900*. 36.: Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1974. S. 187-205; Її ж, *Wasył Stefanyk i Stanisław Przybyszewski*. Studia Polono-Slavica-Orientalia. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1974. T. 1. S. 221-239.

³⁴ F. Nieuważny, *Futurystyczny epizod ukraińskiej awangardy poetyckiej*. Studia Rossica I. Uniwersytet Warszawski 1976. S. 185-195.

³⁵ M. Jakóbiec, *Maksym Rylski*. «Ruch Literacki» 1978. Z. 4-5.

³⁶ J. Bułachowska, *Łesia Ukrainka i Maria Konopnicka (próba porównania typologicznego)*. «Pamiętnik Literacki» 1973. Z. 2. S. 95-105.

Найсуттєвішим наслідком польсько-українських літературних взаємин у 1970-1978 роках було дальше збагачення польської літератури завдяки перекладам творів українських письменників, як відомих польським читачам з попередніх років (Шевченка, Франка, Довженка, Тервомайського, Гончара, Собка, Щербака), так і тих, імена яких з'явилися вперше (Земляка, Тютюнника, Гуцала, Певчука, Самбука, Гуріненка, Бедзика). В умовах тісного польсько-українського спілкування в 70-х роках консолідується нова школа кваліфікованих перекладачів, зикристалізовується спеціалізація «Люблінського видавництва» в галузі української літератури.

У поширенні української літератури в Польщі беруть активну участь не тільки перекладачі, але й дослідники літератури, зокрема такі, як М. Якубець, Ф. Неуважний, Л. Козак, М. Лесів. Вони були редакторами окремих томів, авторами вступних статей, біографій, коментарів, брали активну участь в обговоренні важливих явищ українського літературного процесу.

Дальший поступ у перекладанні української літератури в Польщі і його добрі результати залежатимуть передусім від того, як розвиватиметься в майбутньому співпраця перекладачів з представниками науки й літературної критики, з людьми, які анонсують видання того чи іншого твору, оцінюють його, постачають додатковий інформаційний матеріал. Немалу роль у цьому поступі відіграватиме справа вивчення окремих питань сучасної української мови, її історії, справа підготовки допоміжних матеріалів, зокрема великого українсько-польського словника. Надзвичайно важливе місце в розвитку перекладацької майстерності, як завжди, займає теорія перекладу. Слід сподіватися, що при зростаючому заці-

кавленні українською літературою польські вчені заповнять і ці прогалини.

На закінчення хотілося б вказати ще на «білі плями» у вивченні української літератури, назвати імена письменників, окремі твори з золотого фонду культури українського народу, які по сьогодні не знайшли свого перекладача. Проте вони занадто великі, довелося б довго перелічувати і письменників, і твори. Автор цієї статті сподівається найближчим часом опублікувати бібліографію польських перекладів з української літератури. Тому буде можливість порівняти і з'ясувати цю справу.

Українська поезія в польських перекладах 70-х років

Сімдесяті роки нашого століття – період дальшого зацікавлення польської літературної громадськості українською поезією. В минулі роки ознайомлювання польського читача з українською поезією здійснювалось переважно через переклади, друковані в періодиці. До половини 50-х років польські бібліографи не зареєстрували жодної окремої збірки творів будь-якого українського поета. 1955 р. вийшли *Вибрані твори* Т. Шевченка за редакцією В. Слободніка; *Поезії* П. Тичини (1969), упорядковані Ф. Неуважним; три збірки поезій М. Рильського (1960, 1965), упорядковані К. А. Яворським і В. Слободніком; дві збірки М. Бажана (1962, 1967) за редакцією А. Стерна та збірка І. Драча, упорядкована Є. Плєняровичем (1968). Крім цього кілька десятків віршів українських авторів появилося в антології *Сто тридцять поетів* (1957) за редакцією С. Полляка. В сімдесяті роки, в результаті зусиль таких ентузіастів, як Мирослав Касіян, Флоріан Неуважний, Мар'ян Якубець, Михайло Лесів, Єжи Єнджеєвич, Юзеф Вачкув, з'явилися дві збірки поезій Тараса Шевченка, Віталія Коротича, Володимира Сосюри, окремі томи перекладів з української поезії Тадеуша Голлендера і Казімежа Анджея Яворського та том українських дум у перекладі Мирослава Касіяна і том антології української поезії – всього вісім книжок.

З найдавніших пам'яток українського письменства з'явилася в цей час вперше у Польщі в польському пере-

кладі Мирослава Касіяна окрема збірка дум *На тихі води* (1973). Це видання можна розглядати як одну із спроб наближення до оптимального типу таких збірок. Відкривається воно солідною науковою розвідкою упорядника, в якій вказується час зародження і розвиток народнопоетичних жанрів, їхній внутрішній зв'язок з важливими подіями України, врешті на їхню форму, спосіб виразу і прояву змісту, їхню художню вартість і вплив на деяких польських поетів, зокрема Мальчевського, Словацького, Залеського і Гощинського. В збірці маємо вичерпні бібліографічні інформації, коментарі. Все це допомагає читачеві глибше зрозуміти й оцінити змістовні тексти народної словесності.

До збірки, загальним обсягом 168 сторінок, увійшли 22 думи. У тому числі такі шедеври, як *Плач невольника*, *Козак Голота*, *Маруся Богуславка*, *Три брати Азовські*. У вступній статті до згаданої збірки упорядник і автор перекладів пише:

Головна мета, яку я поставив собі, – максимально наближити переклад до першотвору, але водночас я добре пам'ятав, що не маю права підміняти близькість до оригіналу буквализмом.

Ця думка вже сама по собі стимулює творчу ініціативу перекладача, його властивий підхід до художнього перекладу.

В сімдесятих роках, у слід за однотомником, виданим з 1955 році, з'явилися два наступні видання Шевченкових творів. У 1972 році відомий популяризатор творчості Певченка – Єжи Єнджеєвич видав невелику за форматом обсягом (19) творів, але цінну збірку *Poezje wybrane*. Зна-

йшлися тут переклади таких майстрів слова, як Чеслав Ястшембец-Козловський, Єжи Літвінюк, Тадеуш Хрущевський. У збірці тільки два давніші переклади (*Катерина, І мертвим, і живим...*), інші перекладено по-новому (*Чигирине, Чигирине, Розрита могила, Осії. Глава XIV, Марія, Ой виострю товариша, Бували війни й військові свари*), причому *Холодний яр, Не кидай матері* – казали, *У неділеньку, у святую, Ми вкупочці колись росли, І станом гнучка, і красою* перекладено вперше.

Як позитивну рису згаданої збірки слід відзначити вдалий вибір творів (з повним правом їх можна віднести до найхарактерніших у плані прояву художньої манери поета). Вона просунула вперше справу ознайомлення польських читачів з високоідейними і патріотичними творами Шевченка, дала їм у руки в новій інтерпретації добрий матеріал.

У 1974 році з'явилося чергове і найбільше з будь-коли виданих польською мовою Шевченкових творів п. з. *Wybór poezji* під редакцією Мар'яна Якубця. Воно явно виділяється від попередніх своїм науковим оформленням, супроводжується обширним науковим дослідженням про поета, примітками, в яких даються відомості про тогочасні польські переклади, цитуються інші варіанти тексту. В змісті, біля польських, наведено також назви оригіналів.

У вступній статті Мар'яна Якубця підсумовується дотеперішній стан вивчення літературної спадщини Шевченка. Широко використовуючи критичні матеріали, дослідник на 130 сторінках рисує змістовний і різнобічний нарис життя і громадсько-літературної діяльності поета. Маючи на увазі насамперед польського читача, автор статті основну увагу приділяє ролі художнього доробку Шевченка в Польщі.

В новому томі Шевченка знайшлися ранні балади, його думки та поеми і політично-філософські поеми періоду «Трьох літ», врешті ліричні твори з часів заслання і твори останніх років його життя (*Неофіти, Доля, Сон, Марія* та ін.) – разом 112 творів у перекладі відомих поетів, зокрема Ястшембця-Козловського, Єнджеєвича, Слободніка, Пехалю, Лепкого та ін. Як вказують рецензенти згаданий том Шевченка – це найповніший і найбільш репрезентабельний вибір, зокрема у відношенні до якості і добору перекладених творів.

З української сучасної поезії вийшла у згаданий час збірка віршів Володимира Сосюри *Червона зима* (1977) та Віталія Коротича *Дзеркало і інші вірші* (1974). Перша вийшла з ініціативи і за впорядкуванням Юзефа Вачкува. Крім титульної поеми увійшло тут 24 ліричні вірші з періоду двадцятих років: *В крові робітничі плечі, О, не даремно..., В осіннім шелесті, І все, куди не йду..., Не біля стінки я..., Минай, проклята ніч, Темні заплакані вулиці, Живем уривками, Вечірні вулиці* та ін.

Щирий прихильник і шанувальник української поезії, перекладач творів Тичини, Рильського та інших поетів Юзеф Вачкув не тільки сам перекладав вірші «українського Есеніна», а й залучив до цієї праці таких поетів, як Б. Дроздовський, Ю. Озга-Міхальський, А. Пйотровський. Рекомендуючи польським читачам твори Сосюри, упорядник збірки пише:

Його вірші [Сосюри – Я. Г.] з двадцятих років, поема *Червона зима*, завдяки своїй простоті, щирості, співучості здобували йому прихильників між сучасниками й славу українського Есеніна, а й сьогоднішній читач знаходить в них вічний вогонь тодішніх днів...

зачарованої як у бурштині конкретної, актуальної дійсності, яка перейшла вже в минуле.

Збірка Віталія Коротича з'явилася в серії «Бібліотеки поетів». Її упорядник і автор вступної нотки про поета Флоріан Неуважний характеризує Коротича як видатного представника сучасної поезії, майстра художнього слова, як поета світу *контрастів, світла і темряви, вогню й холоду, героїства і злочинів, поривів і егоїстичної байдужості*.

Двадцять шість вміщених у збірці віршів переклали Ф. Неуважний, Т. Слів'як, П. Кунцевич, Т. Новак, Є. Літвінюк, К. А. Яворський, А. Шиманський, О. Лапський, В. Назарук. Певне уявлення про напрям поетичної думки можна вже скласти з характерних назв перекладених творів – *Чисте мистецтво, Шопен, Думаючи про час, Бетховен, Книги, Реквієм для листоноші, Реквієм для скульптора, Астрономія*. Автори перекладів добре передали польському читачеві особливості лірики українського поета, влучно відтворили афоризми, поетичні формули, в яких позначається схильність до самоаналізу. Гарне враження справляють переклади В. Назарука (*Весна, Серпень*), Т. Новака (*Тітка Марія*), Т. Слів'яка (*Я жовті сосни бачив*).

Обидві збірки вибраних творів вийшли невеликим тиражем, ледве в тисячу примірників. Це вповні не сприяє популяризації їхніх творів серед польських читачів. Виникає, отже, потреба підготовки наступних більших збірок обох поетів. Без коментарю легко помітити, що займають вони в сучасній українській поезії першорядне місце.

В нашому огляді окремо слід згадати про дві збірки польських перекладачів, до яких увійшов їх доробок з української поезії, а саме перекладів Тадеуша Голленде-

ра *З української поезії* (1972) і К. А. Яворського *Переклади поезії української, білоруської і кавказьких народів* (1972).

Цінність збірки перекладів Голлендера не тільки в цьому, що польський читач вперше знайомиться з її змістом (збірка була підготовлена у 1936 році для видавництва «Rój» і до цієї пори не друкована), а й в цьому, що заповнює вона у польській перекладацькій літературі чималу прогалину, ознайомлює з творчістю багатьох досі невідомих польському читачеві українських поетів 20-30-х років, також тих, які творили за межами України, зокрема в Польщі і Закарпатті. В збірці чимало місця відведено для творів Богдана Ігоря Антонича, близького приятеля Голлендера і таких талановитих неокласиків, як М. Зеров, П. Филипович, символістів (Д. Загул, О. Влизько) та футуристів (М. Семенко, Г. Шкурупій). З сорока поетів, підготовлених Голлендером, до згаданої збірки ввійшло тридцять двох.

Збірка Голлендера знайшла в особі Ф. Неуважного дуже сумлінного упорядника. Він попередив її змістовною передмовою *Про поетів Наддніпрянської і Західної України* та подав про них короткі біо- і бібліографічні довідки. У вступній статті наводяться також знаменні слова польського поета про формування нових польсько-українських взаємин в галузі культури: *Вивчати культуру так близького до нас народу – писав Голлендер, – з яким ми мали протягом віків так багато спільного, є нашим обов'язком. Нашим обов'язком є вивчити її, вникати в потреби українського народу, так само, як нашим обов'язком є шукати доріг до спільної з ним згоди.* В словах Голлендера чітко наголошувалася потреба взаємної співпраці обох народів, чи не вперше серйозно і спокійно ставилось питання про міжлітературні взаємини.

Серйозним підсумком творчих надбань з перекладацької діяльності був том перекладів з української поезії, недавно померлого поета К. А. Яворського. Вибираючи твори до цього тому, його упорядник Михайло Лесів переглянув не тільки післявоєнну, але й довоєнну польську періодику («Камена», «Sygnały»), в якій польський поет від початку тридцятих років друкував польською мовою українські вірші.

Перекладацький доробок Яворського, обдарованого безперечно поетичним талантом, характеризується особливим інтересом до нових художніх засобів, пошуками нової форми, співвідношення традицій і новаторства. Не випадково, отже, знайшлися у томі твори таких видатних поетів, як Шевченко, Франко, Леся Українка, Тичина, Рильський, Бажан, де перевагу мав інтелект, естетичні пошуки, творче осмислення, емоція. В томі знайшлися також твори наймолодших сучасних поетів – Д. Павличка, І. Драча, В. Коротича, Р. Лубківського, Л. Костенко, В. Яринич та ін., що своєю поезією продемонстрували поглиблений інтерес до питань естетики, до індивідуальних творчих стилів, майстерності поетичного слова.

Зрозуміло, що антологія обіймає далеко не все, що з української поезії переклав за близько півстоліття Яворський (знайшлися тут твори 36 українських поетів). Слід сподіватися, що в найближчих роках вийде окрема, повна збірка перекладів Яворського, його ж бо ставлення до української поезії взагалі дуже показове для історії перекладацької думки. Він – добрий перекладач української поезії, довголітній її популяризатор. В польській критиці існує чимало схвальних відгуків на ці переклади.

Українські збірки перекладів Голлендера і Яворського го викликали у Польщі належне зацікавлення, були від-

мічені рецензентами й літературними критиками. Вони підтримали зацікавлення польського читача до української літератури. Майже всі відгуки сходилися на тому, що Голлендер і Яворський талановиті перекладачі.

Ознайомлення польських читачів у сімдесяті роки з українською поезією завершується репрезентабельним виданням п. з. *Антологія української поезії* (1977), упорядкованим відомим філологом-україністом Ф. Неуважним та поетом і перекладачем Є. Плесняровичем. Про репрезентабельність свідчить факт, що на близько тисячі сторінках антології знайшлося 684 твори 110 українських поетів дожовтневої і сучасної літератури у перекладі 66 перекладачів. Серед них такі відомі імена, як Франко, Тувім, Івашкевич, Оркан, Яструн, Шенвальд, Броневський та ін. Для однотомника використано переклади із раніше друкованих польських збірок Яворського, Голлендера, окремих видань Шевченка, Рильського, Тичини, Бажана, Драча, а також чимало нових перекладів зокрема таких авторів, як Ф. Неуважний і О. Лапський.

Антологія відкривається передмовою Стефана Козака і Флоріана Неуважного. Вони дають синтетичний огляд історії української поезії з особливим відзначенням її зв'язків з польською, російською і європейськими літературами. Багато уваги приділяють автори уснопоетичній словесності, творчості таких лідерів української літератури, як Г. Сковорода, І. Котляревський, Т. Шевченко, І. Франко. Відверто розповідають про поетичну творчість 20-30-х років, різні літературні напрямки і політичні орієнтації, мозаїку тогочасної української поезії, твореної поетами різних поколінь і естетичних смаків. Високу оцінку дають автори творам тих поетів, які здатні творити свої твори за законами краси.

До антології увійшла переважна частина художньої спадщини з української поезії: 37 творів народної словесності, 22 твори віршованої літератури давньої доби (К. Саковича, О. Мигури, К. Транквіліона, І. Величковського, К. Зиновева, Т. Трофимовича, І. Максимовича, Г. Кониського, І. Некрашевича, Г. Сковороди), 140 вірші поетів від І. Котляревського, М. Петренка, В. Забіли до представників «Молодої музи», 276 віршів 33 поетів від П. Тичини до О. Гаврилюка, врешті близько 300 віршів 36 поетів, які прийшли у літературу недавно, в наші дні. Готуючи це видання, упорядники намагалися просунути вперед справу ознайомлення польського читача з творами якнайбільшої кількості українських поетів.

Хоч антологія вийшла недавно (у 1977 р.), у польських журналах появилися змістовні рецензії. Принципіальну оцінку матеріалів дав М. Якубець («Przegląd Humanistyczny» 1989, № 9, стор. 157). Автор приділив велику увагу перекладам української поезії в минулому, підкреслив пізнавальне значенні хрестоматії та вказав на деякі особливості композиції. Позитивно оцінив останню частину антології, до якої увійшли твори 36 сучасних, переважно молодих поетів, і показав, що в такому обсягові українська поезія польською мовою з'явилася вперше. Справедливо закидає упорядникам, що випустили такий багатий матеріал без коментарів, бібліографічних довідок, не дали поруч з перекладами назв оригіналів. Інший рецензент Б. Догналік відзначила багатство книги, її багате джерело для пізнання розвитку української поезії від її початків до наших днів («Literatura na Świecie» 1978, № 11, стор. 288). До найкращих перекладів рецензентка зараховує «думки» в перекладі О. Лапського, вірші Г. Сковороди (переклад Є. Літвінюка), першу частину *Енеїди* І. Котля-

ревського (переклад Є. Єнджеєвича), вірші І. Франка в перекладі Л. Пастернака, В. Слободніка, К. А. Яворського, врешті декілька творів І. Драча в перекладі Ю. Вачкува, Ф. Неуважного і Є. Літвінюка.

Щоб мати повнішу уяву про масштаби поширення української поезії в Польщі, треба ще згадати про кілька спеціальних випусків окремих випусків, присвячених національним літературам СРСР, у яких друкувалися також твори з української поезії. Хочеться, зокрема, нагадати том сучасної української радянської поезії, підготовлений Ф. Неуважним *Współczesna poezja radziecka* (1975) з репрезентативним вибором віршів Бажана, Драча, Коротича, Лубківського, Олійника, Щербака, Симоненка; антологію радянської поезії (редактор Б. Бялокозович) п. з. *Jak unieść wierszem Twoją chwałę* (1977) з кільканадцятьма творами Рильського, Сосюри, Бажана, Шаповала, Павличка, Драча та інших поетів, які присвятили свої твори польській тематиці. До цього слід ще додати український номер тогочасного журналу «Literatura na Świecie» (1978, № 11) з багатим художнім матеріалом, віршами таких поетів, як Л. Костенко, Д. Павличко, С. Йовенко, М. Бажан, І. Драч, М. Руденко, а також 11 номер журналу «Роезја» за 1976 р. в значній мірі присвячений українській радянській поезії.

На закінчення треба додати, що у сімдесяті роки в перекладах української поезії наступив значний поступ, вишло кілька добрих видань, зріс рівень редакторської праці, з'явилися окремі твори як давніх, так і сучасних поетів, окремі збірки одного автора й антології. Слід сподіватися, що і в наступні роки зацікавлення українською поезією, якщо не зростатиме, то буде на такому ж рівні. Добрий початок зробила збірка віршів Д. Павличка в упорядкуванні Ф. Неуважного *Istota rzeczy* (1980).

Нові видання творів Т. Шевченка в Польщі. Огляд за 70-і роки

Історики літератури, що в майбутньому займатимуться популяризацією творів Тараса Шевченка в Польщі зарахують 70-і роки нашого століття до найбільш ефективних. У сімдесяті роки, в наслідку зусиль таких ентузіастів, як Єжи Єнджеєвич і Мар'ян Якубець були видані польською мовою дві чудові збірки його поезій та чотири томи прози – всього шість окремих книг. Ще ніколи в минулому, протягом так короткого часу не популяризувалися з таким розмахом і в такому масштабі твори Шевченка. Знаменність цього факту ще й в тому, що твори українського поета популяризують самі поляки. У минулих літах найчастіше робилося це руками українців. Згадаймо тут, для підтвердження моєї думки, Сидора Твердохліба, упорядника польської збірки, М. Вороного, Б. Лепкого, П. Зайцева.

Звернімось до конкретних проявів ознайомлювання польських читачів у минулому десятилітті з Шевченковими творами в їх хронологічній послідовності. В 1972 р. відомий популяризатор українського поета, автор знаменитої публікації про Шевченка *Українські ночі, або Родовід генія* (1966) – Єжи Єнджеєвич видав невелику за форматом і об'ємом (19) творів збірку *Poezje wybrane*. Це не звичайний передрук публікованих вже творів, які можемо знайти в одностомнику з 1955 р., але зовсім новий матеріал. У збірці вперше польською мовою були надруковані твори, які зараховуємо до найкращих патріотичних поезій

Шевченка (*Холодний яр*), інтимної лірики (*Ми вкупочці колись росли, І станом гнучким, і красою, Не кидай матері! – казали*), віршів історичних з волелюбним пафосом, спрямованим проти російського царизму (*У неділеньку у святую*). Такі визначні твори політичної поезії, як *Чигирине, Чигирине, Розрита могила, Осії. Глава XIV, Бували воїни й військові свари*, з'явилися в новому перекладі Є. Єнджеєвича. Можна без перебільшення сказати, що польський читач вперше знайомиться із творчістю українського поета в такому селективному виборі і вперше може відчутти з найбільшою, як для перекладу, повнотою патріотичну силу Шевченкового художнього слова. *Вибрані поезії* – це незвичайна збірка. Це – книга-квінтесенція. Вона ставить нові національно значимі питання, вона всім своїм пафосом звернена проти дискримінації українців з боку російського царизму.

У 1974 р. в серії «Biblioteka Ossolineum», що популяризує творчість найвизначніших творів польського та світового письменства, виходить наступна і найбільша з будь-коли виданих польською мовою Шевченкових книг. Цей том вибраних поезій (*Wybór poezji*) явно відрізняється від попередніх своїм науковим опрацюванням: він супроводжується обширним дослідженням про поета, примітками і коментарями, в яких подаються факти про давніші переклади і цитуються фрагменти окремих версій та списком найважливіших українських і польських публікацій про поета. В змісті біля польських назв наведено також оригінальні. Його редактор Мар'ян Якубець – довголітній дослідник творчості Шевченка, автор численних праць, присвячених українському поетові. За його безпосередньою ініціативою та участю вийшов польською мовою в 1955 р. перший після війни том творів Шевченка.

Що охоплює останній Шевченків том вибраних поезій? Виданий в наш час, він містить найкращий дотеперішній перекладацький доробок від Владислава Сирокомлі і Леонарда Совінського до Т. Хрущелевського, Є. Літвінюка, Є. Єнджеєвича. З огляду на такий об'ємний характер укладеного, знайшлися в ньому й переклади застарілі, але знаменні в історії популяризації Шевченкових творів у Польщі. Біля них – переклади сучасних польських майстрів слова: відомого поета Я. Івашкевича, а також Ч. Ястшембця-Козловського, Л. Пастернака, М. Пехалю, Є. Єнджеєвича, Т. Хрущелевського, Є. Літвінюка та інших, що віддавна присвячують багато уваги українській поезії. Значним творчим досягненням є переклади таких творів Шевченка, як *Холодний яр*, *Розрита могила*, *Чигирине, Чигирине* (переклад Є. Єнджеєвича), *Сова*, *Ми вкупочці колись росли*, *Чи не покинуть нам, небого* (переклад Т. Хрущелевського), *І станом гнучким і красою* (переклад Є. Літвінюка). Новий том поезій Шевченка – це найповніша і найбільш репрезентабельна добірка, знайшлися тут і ранні балади, думки та поеми українського поета, і політично-філософські поеми «Трьох літ», і ліричні твори з часів заслання, і твори останніх років його життя – всього 112 творів. Книга зацікавила польського читача, а її тираж розійшовся дуже швидко.

Творчим досягненням обговорюваного тому Шевченка є вступна стаття Мар'яна Якубця. Широко використовуючи критичні матеріали, дослідник на 130 сторінках творить змістовний і різнобічний нарис життя і громадсько-літературної діяльності поета. Маючи на увазі передусім польського читача, автор статті основну увагу приділяє ролі художнього доробку Шевченка в Польщі, знайомить читача з епохою Шевченка, вказує на боротьбу різних політичних орієнтацій за його поетичну спадщину, врешті

розкриває глибоку ідейну спрямованість і високу художню майстерність поетичного слова Шевченка.

В 70-і роки просунулася вперед і справа ознайомлення польських читачів з прозою Т. Шевченка. З дев'яти відомих повістей, написаних російською мовою, у згаданий час вийшли *Художник* (1975), *Музыкант* (1977), *Капитанша* (1978), *Княжна* (1980); невдовзі, як заявляє «Люблінське видавництво», вийдуть наступні – *Несчастный*, *Близнецы* і *Наймичка*. Отримає, отже, польський читач комплект Шевченкової прози (повісті *Прогулька с удовольствием* і *не без морали* та *Журнал* були видані раніше).

Добре сталося, що саме Єжи Єнджеєвич, а не хто інший, взявся за перекладання Шевченкової прози. Він один з найкращих польських знавців творчості Шевченка, автор кількох статей, в яких окреме місце приділяє прозовій спадщині поета. В прозі Шевченка добачив Єнджеєвич велику обдарованість генія, її пов'язання з *Мертвими душами* М. Гоголя, *Записками молодої людини* А. Герцена, *Сентиментальною подорожжю* Л. Стерна та безцінне джерело для студій над життям самого автора (див. післяслово у повісті *Прогулька с удовольствием* і *не без морали* польською мовою, Варшава 1960, стор. 288). У своєму захопленні над її достоїнствами часто повторював, що Шевченко в галузі художньої прози *випередив свій час* (див. «Наша культура» 1971, № 3), незважаючи на те, що в літературознавчій науці проза українського поета зараховувалася до його найслабкіших творів. Незадовільно оцінив її П. Куліш, С. Аксаков, а в наш час О. Білецький.

Єнджеєвич добре справився зі своїм завданням. Його переклади, текстуально близькі до оригіналу, вповні характеризують мистецькі принципи поета. Перекладач безпомилково транслює такі специфічні елементи першотвору,

як імена, малопоширені специфічні назви, транслітерує і в примітках пояснює іншомовні вставки. Завдяки влучному доборові еквівалентів, переклади набули художньої достовірності. Подекуди тільки ревність і старанність перекладача виявляються надмірними і позбавляють переклади притаманної першотворам легкості. Можна бути вдоволеним і літературним редагуванням та художнім оформленням обговорюваних повістей. Невеликий обсяг і формат, бібліографічні довідки, коментарі, пояснення і нотки, добрий папір і тверда обкладинка з суперобкладинкою заохочує читача до їх читання, допомагає йому глибше зрозуміти зміст твору.

На закінчення мені хочеться ще раз повторити думку, що протягом останніх років багато зроблено в галузі популяризації Шевченкових творів. Особливо багато зробило тут «Люблінське видавництво», яке явно сприяє збагаченню польської літератури українськими творами, як класиків (Шевченка, Франка, Лесі Українки), так і сучасних письменників. Все це дозволяє стверджувати, що консоліднуються польсько-українські літературні взаємини, викристалізовується українська спеціалізація у видавництвах (маю на увазі видавництво в Любліні), поширюється і зміцнюється група кваліфікованих перекладачів. Дальший поступ і його добрі наслідки залежатимуть від того, як розвиватиметься в майбутньому співпраця перекладачів з представниками науки й критики, з людьми, які анонсують видання такого чи іншого твору, оцінюють його, постачають додатковий інформаційний матеріал. Немалу роль у цьому поступі відіграватиме справа вивчення окремих питань сучасної української мови, її історії, справа підготовки допоміжних матеріалів, зокрема великого українсько-польського словника. Без заповнення цих прогалів дальший поступ неможливий?

Леся Українка і Польща

Питання про зв'язок творчості Лесі Українки з польською культурою і літературою – одне з найменш досліджених. Воно лише частково порушується М. Деркач («Czerwony Sztandar» 1948, з I. VIII), Е. Анчевською («Наша культура» 1958, № 2), В. Полек («Наша культура» 1971, № 1). Окремі аспекти проблеми *Леся Українка і Польща* привертали увагу таких дослідників, як В. Пйотровський («Pamiętnik Słowiański» 1956, t. 6), Г. Вервес (*Іван Франко і питання польсько-українських літературно-громадських взаємин 70-90 років XIX століття*, 1957), І. Журавська (*Леся Українка та зарубіжні літератури*, 1963), але в цілому тема ця ще не розроблена.

Мої зацікавлення тим питанням впливають з загального інтересу до польсько-українських літературних взаємин, зокрема післявоєнного періоду (1945-1970). В цей період польсько-українські міжлітературні взаємовідносини, набрали іншого забарвлення. В той час значно збільшилася кількість перекладів з української літератури, вийшло чимало публікацій на українські теми. Таким чином тема про місце Лесі Українки в польській літературі та критиці, зокрема тепер в ювілейному році, стає особливо актуальною. Хочеться згадати про її ставлення до польської культури взагалі та літератури зокрема, відповісти на запитання: що перекладено в Польщі з творчості Лесі Українки? Що про неї написано? З яким зустрілася вона тут відгуком? Чи викликала

зацікавлення? І треба тут відразу згадати, що відповідь на це запитання не завжди буде позитивна.

Прагну це особливо сильно підкреслити, що в радянській літературній критиці надто часто пишеться про популярність української літератури в Польщі. Доля літературної спадщини Лесі Українки нагадує долю спадщини таких геніїв світової літератури, як Пушкін, Міцкевич, Словацький, Шевченко, Франко. Письменниця розчинила двері й вікна української культури в широкий світ, внесла в літературу своє неповторне, своєрідне слово. Доказом її освіченості, літературного розмаху світового масштабу є цілий ряд серйозних досліджень про зв'язки Лесі Українки з літературами багатьох народів. Згадаймо хоч би публікації А. Шамрая *Леся Українка і англійська література* (1945), О. Білецького *Леся Українка і російська література кінця XIX і початку XX століття* (1948), Б. Галащука *Леся Українка і сербський фольклор* (1956). Про популярність поетеси в Грузії пише О. Бабишкін (*Леся Українка в Грузії*, 1953), про переклади чеською мовою – М. Деркач (*Переклади творів Лесі Українки чеською мовою*, 1956), білоруською мовою – А. Каспрук (*Леся Українка білоруською мовою*, 1960), зв'язки з зарубіжними літературами – І. Журавська (*Леся Українка та зарубіжні літератури*, 1963). М. Бажан у своїй статті *На вікових шляхах* розкриває італійські зв'язки поетеси («Всесвіт» 1965, № 5).

В житті Лесі Українки знаходимо чимало фактів, які свідчать про її тісний зв'язок з Польщею. Вона уважно стежила за розвитком польською літератури, перекладала твори польських поетів, писала про них критичні статті, а в своїх творах зверталася не раз до образів, мотивів і тем, що їх розробляли польські письменники.

Почнемо з біографії. Як засвідчують біографи, поетеса добре знала й розуміла польську мову, добре була обізнана з польською літературою. Польську мову знала й розуміла її мати Олена Пчілка. У 1898 р. вона навіть виступила у Києві з рефератом про життя і творчість А. Міцкевича в день відзначення сторіччя з дня його народження. Більш докладно про зв'язки О. Пчілки з польською культурою говорить стаття Ф. Неуважного *Олена Пчілка* («Український календар 1969 р.»). У Варшаві і Познані побував дядько Лесі Українки – Михайло Драгоманов. Анатоль Костенко в біографічній документальній повісті про Лесю Українку розповідає, що їдучи на туберкульозну операцію суглоба в Берлін до проф. Бергмана, 14 січня 1900 р. Леся Українка прибула до Варшави і затрималася в готелі «Замковим». В той час вони обидві з матір'ю оглядали місто: зупинилися біля пам'ятника Міцкевича, об'їхали палац Сігізмунда, побували на Краківському передмісті, Новому світі та Старому місті.

Леся Українка глибоко цікавилася польською літературою і не раз підносила потребу перекладання на українську мову творів польських письменників. Коли в 1891 р. вона склала для брата список книжок, які вважала за необхідне перекласти на українську мову, то внесла там твори Т. Єжа *Кузьма Єж*, А. Мальчевського *Марія*, А. Міцкевича *Дзяди*, *Кримські сонети* і *Балади*, Е. Ожешко *Марта*, *Добра пані*, *Панна Антоніна*, *Нерожева ідилія*, *Сильний Самсон*, *Азбука*, *Чотирнадцята частина*, Б. Пруса *Форпост*, Ю. Словацького *Мазепа* і окрему поезію, Г. Сенкевича *Етюди вугіллям*, Ю. Крашевського *Остап Бондарчук*, вірші Ю. Немцевича, Б. Залеського, В. Кондратовича-Сирокомлі, М. Конопніцької. Цей список вповні вказує на добру обізнаність письменниці з польською літературою.

Перу Лесі Українки належать переклади уривка поеми А. Міцкевича *Конрад Валенрод (Вілія, що наші струмочки приймає)* та вірші М. Конопніцької.

Українська письменниця в своїй творчості часто зверталася до образів, мотивів і тем, що їх розробляли польські письменники. Сучасний український полоніст Г. Вервес вказує ряд фактів, що свідчать про її особливий інтерес до творчості М. Конопніцької. Свій перший збірці *На крилах пісень* Леся Українка дала назву одного з ранніх віршів польської поетеси – *Na skrzydłach pieśni*. З поезією *Contra spem spero*, яка відкриває цикл М. Конопніцької *Żużym i umarłym* співзвучний знаменитий вірш Лесі Українки під тією самою назвою. Серед ранніх творів М. Конопніцької є поезія *Sclavus-saltans*. Вірш Лесі Українки під подібною назвою з'явився у 1895 р. в журналі «Народ» (Г. Вервес, *Іван Франко і питання польсько-українських літературних взаємин*. 1957, с. 191). Вище згаданий полоніст висловлює думку, що у змісті і формі драм Лесі Українки, в її ліричних поезіях можна відчутти спорідненість з автором *Гробниці Агамемнона* і *Батька зачумлених* (Г. Вервес, *Юліуш Словацький і Україна*. 1959), а мотиви поезії Міцкевича *Непевність* вона використала у вірші *Я не кохаю тебе* (Г. Вервес, *Адам Міцкевич і українська література*. 1955, с. 152). Багато спільного є між сонетами Лесі Українки з циклу *Кримські спогади*, а деякими із *Кримських сонетів* А. Міцкевича. Про це докладно писав В. Пйотровський в своїй порівняльній роботі *Леся Українка та Адам Міцкевич* («Pamiętnik Słowiański» 1956, t. 6, с. 89-97).

Твори З. Красінського надихнули Леся Українку на створення драми *Оргія* (Ф. Неуважний, *Думки з приводу ювілею Лесі Українки*, «Український календар 1971»,

с. 181). На думку О. Білецького, риси спільності можна встановлювати між драмами Лесі Українки і творами Висп'янського та Каспровича (О. Білецький, *Українська література серед інших літератур світу*. Зібрані твори. Т. 2, 1965).

Перу Лесі Українки належить загальновідома стаття російською мовою *Заметки о новейшей польской литературе* (1901), в якій визначає вона загальні тенденції розвитку польської літератури, характеризує ідейно-супільний ґрунт польського модернізму.

Вказуючи зацікавлення української письменниці польською культурою, її перекладацький і критичний доробок в галузі польської літератури, дослідники не розробили питання, які були контакти польських читачів з творчістю письменниці, як відгукнулася польська критика на її поетичні, драматургічні і прозові твори, як ставиться питання її зв'язків з польською літературою.

Поки що мало розроблене питання про розповсюдження творів Лесі Українки в кінці XIX – на початку XX ст., в тому числі і міжвоєнний період. Недостає також відповідних бібліографій, які охоплювали б переклади з творчості письменниці і тому я не можу докладніше прослідкувати саме цей період. У всякому разі перекладалася дуже мало. За даними Ед. Колодзейчика в *Бібліографії польського слов'янознавства*, що охоплює переклади на польську мову до 1908 р., Леся Українка зовсім не перекладалася. Українська дослідниця О. Євніна, вивчаючи питання розповсюдження і сприйняття творчості українських письменників за кордонами Радянського Союзу (до 1956) також не згадала ні одного твору, який було б перекладено на польську мову. Конкретніше відповідає на це питання Ф. Погребенник в своїй статті *Леся Українка*

і зарубіжні літератури («Радянське літературознавство» 1971, № 2). Згадуючи довоєнний період, він говорить, що перші переклади творів Лесі Українки в польській літературі з'явилися в 1911 р., що окремі переклади друкувалися в 30-х роках на сторінках тижневика «Biuletyn Polsko-Ukraiński». У 1933 р. тут побачила світ у перекладі С. Твердохліба поезія *Хотіла б я уплисти за водою* (№ 12), у 1934 р. цей журнал в перекладі О. Іваненка опублікував поезію *Забута тінь* (№ 46), у 1938 р. – уривок з драми *Бояриня* в перекладі Ю. Лободовського (№ 32).

Ім'я української поетеси називається у оглядових статтях про українську літературу, що їх друкували у 900-х роках польські журнали «Prawda», «Krytyka», «Świat Słowiański». Авторами цих статей здебільшого були українці: Б. Лепкий, О. Луцький, М. Мочульський, І. Дем'янчук та інші літератори. У 1930 р. був опублікований польською мовою *Нарис історії української літератури* Б. Лепкого, в якому багато уваги присвячено Лесі Українці. Оцінка літературної спадщини письменниці була дана в *Wielkiej literaturze powszechnej* (1933) у розділі *Українська література*. Там надруковано згаданий вірш в перекладі С. Твердохліба. Статтю про творчість Лесі Українки опубліковано також в журналі «Biuletyn Polsko-Ukraiński» (1938).

Перші переклади творів Лесі Українки в післявоєнний період появилися в 1956 р. з нагоди 75-річчя її народження та «Днів української культури», які збіглися з ювілейним святом поетеси. Того року був виданий спеціальний номер «Prasy Światlicowej», присвячений українській літературі, в якому надруковано в перекладі Л. Левіна дві короткі поезії Лесі Українки – *Скрізь плач, і стогін, і ридання* та *Вечірня година*. В перекладі Л. Левіна вийшов також найбільш популярний у Польщі вірш поетеси *На*

мотив з Міцкевича («Materiały Repertuarowe» 1956). У цьому ж році в спеціальному номері «Świetlicy» (№ 7-8), присвяченому «Дням української культури» друкуються ще вірші *На мотив з Міцкевича* і *Напровесні* в перекладі Вл. Борунського. Старий любитель української літератури К. А. Яворський друкує в своєму перекладі заклик письменниці до боротьби з російським царатом *Ворогам* («Przegląd Kulturalny» 1956, № 40) та окремі поезії з *Ритмів* («Камена» 1956, № 9; «Świat» 1956, № 41). Крім цього, в 1956 р. друкуються такі твори Лесі Українки, як *Бахчисарайська гробниця* в перекладі Т. Хрущевського («Kronika» 1956, № 81), *Така її доля* в перекладі З. Куцнерової («Nasza Praca» 1956, № 10), уривки драм *У луці* в перекладі М. Бахчиц-Рудницької («Камена» 1956, № 9) та *Лісової пісні* в перекладі під криптонімами С. П. і Т. Р. («Słowo Powszechne» 1956, № 234).

Два роки пізніше у люблінській «Kamienie» надруковано вірш з *Ритмів* поетеси – *Adagio pensieroso* в перекладі К. А. Яворського (1958, № 15).

Поодинокі поезії Лесі Українки друкувалися також в окремих антологіях. У 1959 р. Ян Спєвак випустив у світ книжку *Polska w poezji narodów świata*. До збірки увійшла *Бахчисарайська гробниця*. У збірці Л. Левіна *U przyjaciół*, виданій в 1961 р. надруковано вірші *На мотив з Міцкевича* та *Скрізь плач, і стогін, і ридання*.

У 1963 р. увесь цивілізований світ, за рішенням Всесвітньої Ради Миру відзначав 50-річчя з дня смерті Лесі Українки. У той час вперше надруковано вірш *Даремний труд* в перекладі Ф. Неуважного («Przyjaźń», № 30), *Мій шлях* в перекладі К. А. Яворського («Камена», № 14). В новому перекладі О. Лапського вийшов вірш *Ворогам* («Przyjaźń», № 30). *Ритми* в перекладі К. А. Яворського пе-

редруковувались в «Kamienie» (№ 14) та в журналі «Kultura» (№ 9).

Останнім часом відомий друг української літератури С. Е. Бурій переклав на польську мову надзвичайно цікаву драму Лесі Українки *Орґія*, маючи на увазі представити її в одному з варшавських театрів, а фрагмент *Лісової пісні* – Є. Літвінюк. У 1971 р. в 4 номері «Нашої культури» вийшли в перекладі Л. Левіна два вірші Лесі Українки – *Ти, дівчино, життям розбита, грай!* та *На Земмерінгу*.

Поряд з цим польські критики і літературознавці приділяють увагу творчості великої української поетеси. У 1954 р. проф. М. Якубець у статті *Зміцнюємо культурні зв'язки між Народною Польщею і Радянською Україною* («Nowe Drogi», № 1) згадав про письменницю, як активну учасницю соціал-демократичного руху, яка цікавилася польською літературою і знайомила з нею українську і російську громадськість. У статті *Головні етапи розвитку української культури*, вміщеній в спеціальному номері «Pracy Światlicowej» (1956) М. Якубець синтетично висвітлює вклад Лесі Українки в розвиток української культури, вказує на її величезний талан, оригінальний творчий доробок, зокрема в драматургії. Важкий життєвий шлях письменниці, підкресливши її велике значення в історії української літератури, змалював В. Олещак в огляді п. з. *O kulturze narodu ukraińskiego* («Ukraina Radziecka» 1956). Біографічні дані про Лесю Українку вміщувались в спеціальному номері «Światlica», присвяченому «Дням української культури» («Słowo Powszechne» 1956, № 234), *Каталозі української літератури* (Варшава 1957). Про її значення в історії української літературної мови писалося в праці Т. Лера-Сплавінського, П. Зволінського

і С. Грабця *Нарис історії української мови* (1956), де також надруковано уривок з її оповідання *Над морем*.

Певне наукове значення мають розвідка вже згаданого В. Пйотровського *Леся Українка та Адам Міцкевич* (про впливи *Sonetów krymskich* А. Міцкевича на *Кримські спогади* Лесі Українки), опублікована в «*Pamiętniku Słowiańskim*» (1958) та стаття Е. Анчевської *Леся Українка і польська література*, що вийшла в «*Нашій культурі*» в 1958 р. (№ 2). Ювілейний характер мають статті Л. Уманської *В 90-річчя з дня народження* («*Kraj Rad*» 1961, № 9), М. Т. Щ. [Щирба] *Читаючи Лесю Українку* («*Наша культура*» 1961, № 3), І. Карбулицького *Мої спомини про Лесю Українку* («*Наша культура*» 1961, № 10).

Професор М. Якубець в своїй антології *Literatura ukraińska*, що вийшла в 1962 р. 40 сторін присвятив Лесі Українці. У книзі розповідається про найважливіші моменти життєвого і творчого шляху письменниці, друкуються в оригіналі вірші: *Мій шлях*, *Коли втомлюся я життям щоденним*, *Досвітні огні*, *На мотив з Міцкевича*, *Дим*, драматичні поеми *В Катакомбах*, *Лісову пісню* (уривок).

У 1963 р., за ухвалою Всесвітньої ради Миру відзначався в багатьох країнах ювілей української письменниці – 50-річчя з дня смерті Лесі Українки. З нагоди цієї пам'ятної дати з ґрунтовними статтями про поетесу виступив Ф. Неуважний. Його перу належить стаття *Донька Прометея*, опублікована в «*Życiu Literackim*» (1963, № 33), та стаття *Непокірна пісня* («*Przyjaźń*» 1963, № 30). Автор справедливо залічив Лесю Українку до найвидатніших геніїв української літератури, підкреслив європейський характер її творчості, незламну віру в майбутнє та гідну подиву творчість драматургічну. Про підготовку до ювілею письменниці писав в «*Нашій*

культури» Ю. Назаренко (№ 4), а в наступному номері цього журналу Г. Майстренко опублікувала статтю про публіцистичну діяльність Лесі Українки – *Поетеса – політичний діяч*.

Треба підкреслити, що в «Нашій культурі», починаючи від перших її номерів, друкуються матеріали про українську поетесу винятково часто. Друкують тут свої матеріали про Лесю Українку не тільки публіцисти зв'язані з «Нашою культурою», але й відомі дослідники української літератури як М. Якубець, Ф. Неуважний, С. Козак, М. Юрковський, М. Сивіцький, зарубіжні дослідники з України (В. Полек, О. Бабишкін), з Болгарії (П. Атанасов) та інші. Деякі показували читачам, на загальному літературному тлі, незвичайний образ Прометеевої доньки України, палкого патріота, безкомпромісного відвертого борця з «тотальною владою» (М. Сивіцький, *Історія доби в Лесиній біографії*, 1971, № 4), що давало читачеві особливого «присмаку».

Ми, звичайно, не дали б повної характеристик вище згаданої теми, коли б не сказати хоч пару слів про польські переклади творів Лесі Українки.

Після війни більшу активність в перекладах Лесі Українки виявили Л. Левін, К. А. Яворський, Т. Хрущевський, Є. Літвінюк, Б. Дроздовський. З поодинокими перекладами виступили З. Куцнерова, Я. Спєвак, Т. Слів'як, А. Шиманський, Ф. Неуважний, О. Лапський.

Найпершими, які з'явилися після війни, були вже згадані дві ліричні поезії (*Скрізь плач і стогін, і ридання та Вечірня година*), надруковані в спеціальному номері, присвяченому українській літературі – «Praca Światłicowa». Переклав їх Леопольд Левін. Не можна їх зарахувати до вдалих. Перекладач не зумів адекватно передати поетич-

ного монологу і зберегти своєрідну інтонацію оригіналу. Ось одна із строф оригіналу і перекладу вірша *Скрізь плач і стогін, і ридання. У Лесі Українки*:

Нащо даремнії скорботи?
Назад нема нам вороття.
Берімось краще до роботи,
Змагаймось за нове життя.

У Л. Левіна:

I nie ma dla nas już powrotu,
I nie nam czekać łaski nieba!
Stańmy więc żwawo do roboty,
O nowe życie bić się trzeba!
(«Praca Świetlicowa» 1956, VII-IX)

Строфа лірична о різномірній інтонації перелицьована в перекладі Л. Левіна на звичайні стандартні фрази. Тут слова малозначущі, поодинокі *westchnienia*, не приховані *szlochy*, а в оригіналі – плач, стогін, ридання, щораз більший, голосніший крик цілого поневоленого народу. Повним непорозумінням є строфа *I nie ma dla nas już powrotu*, в якій перекладач не віддає вповні ані її змісту, ані художності, ані не дає перспективних доріг, на які вказує письменниця. Тут, замість *Нащо даремнії скорботи*, ви читаете *I nie nam czekać łaski nieba*. А рядок *Stańmy więc żwawo do roboty* нагадує скоріше поклик бригадира на жінок під час літніх робіт, ніж голос поетичної лютні.

Подібні недоліки можна знайти в другому вірші *Вечірня година*. Вірш, хоч в основному, щодо змісту, згідний

з оригіналом, дає вислови, які аж ніяк не нагадують тонів ліричної пісні. Звернімо увагу на деякі з них:

Уже скотилось із неба сонце
Słońce stoczyło się z nieba świecąc

Вже засвітились у небі зорі
Już rozjarzyły się w niebie zorze

Вийду в садочок та погуляю
Wyjdę na spacer, różno wtóse

З поезій Лесі Українки Л. Левін вдало відтворює *Ти, ді-вчино, життям розбита, грай та На Земмерінгу*. У згаданих творах Л. Левіну пощастило передати тонкий ліричний тон тексту, своєрідність ритму, вірність стилю і настроїв.

Chmura kędziory ciemne ozdobiła
kwiatem granatu ognistym,
i płynie w stronę, gdzie bieleje z dala
wierzchołek czołem przeczystym.
(«Наша культура» 1971, № 4)

Добре справився з перекладами К. А. Яворський. Серед згаданих виразно виокремлюються *Ритми* – це вправді короткі, легкі для перекладу твори, але не легкі у своїй семантиці. Для ілюстрації процитую уривок *Błyskawicami tylko mająż latać*.

У Лесі Українки:

Чи тільки ж блискавицями літати
Словам отим, що з туги народились?
Чому ж би їм не злинути угору,
Мов жайворонка спів, дзвіночком срібним?

В перекладі:

Błyskawicami tylko mająż latać
Te słowa moje, które smutek zrodził?
A czemuż by nie mogły wzbić się w górę
Ku niebu pieśnią srebrną, skowronkową?

Так само добре були передані переклади пера К. А. Яворського (*Ворогам, Adagio pensieroso, Мій шлях, Знаю добре...*), Т. Хрущевського (*Бахчисарайська гробниця*), Ф. Неуважного (*Даремний труд*), О. Лапського (*Ворогам*). У загальному, однак, забракло митця, який показав би польському читачеві всю чарівність, увесь чар української поетеси, про яку чеський чеський критик Іржі Бубла говорив, що *За мужнім, героїчним пафосом своєї творчості, за високим прометеївським натхненням вона є однією з найбільш виразних постатей в світовому мистецтві* (О. Євніна, *Дожовтнева та радянська українська література за рубежами СРСР*. 1955, с. 102).

Творчість Лесі Українки становить непочатий край для перекладів української поезії і треба якнайскоріше заповнити цю прогалину³⁷. Інакше не зрозуміємо її величі, таланту, незвичайного людського інтелекту поетеси, яка так само як і великий попередник Тарас Шевченко, її сучасники Іван Франко, Михайло Коцюбинський вплинула на розвиток української літератури.

³⁷ Сьогоднішньому читачеві нагадаймо, що 1980 р. Люблінське видавництво видало обширний том польських перекладів Лесі Українки *Siedem strun* із вступним словом Тадеуша Хрущевського.

Максим Рильський і Польща

Максим Рильський належить до тих українських поетів, які віддавна викликають в Польщі велике зацікавлення. Польська преса від перших післявоєнних років приділяє йому значну увагу. З великим задоволенням приймають його у себе польські письменники, представники науки і культури. Він учасник багатьох польських форумів, ювілейних сесій, зустрічей. Згадаймо тільки його доповідь *Адам Міцкевич і українська література* в 1955 р. на ювілейній сесії поета, виступ в Польській Академії Наук на тему свого перекладу *Пана Тадеуша* (1956), літературні зустрічі з письменниками і читачами у Варшаві і Кракові (на одній з таких зустрічей в листопаді 1960 р. твори Рильського читають В. Семйон і Г. Скаржанка), інтерв'ю в газетах і журналах на тему українського мистецтва, польсько-українських літературних взаємин. Кожна його подорож до Польщі залишала глибокий слід, просувала вперед справу ознайомлення польської громадськості з українською літературою.

Рильський як поет, який вніс в українську поезію достойний вклад, був і надалі залишається широковідомим в багатьох країнах Європи. Популярність у Польщі здобула йому однак не тільки оригінальна творчість, але також його переклади з польської літератури. Він найталановитіший перекладач Міцкевича, автор конгеніального перекладу *Пана Тадеуша*. Польський поет і перекладач А. Баумгартен в «Українському календарі» на 1965 р. зга-

дує: *Рильський то незвичайна людина і не тільки тому, що він рівночасно поет, вчений, мовознавець, доктор філологічних наук, але й чудовий перекладач*. Довголітня праця Рильського над перекладом *Пана Тадеуша* була стимулом його глибоких студій польської історії, мови, літератури в результаті яких з'явилися критичні статті про польську творчість, нові переклади творів Міцкевича, Словацького, Конопніцької, Тувіма, Стаффа, Броневського, оригінальні вірші на польські теми. Згадати хоча б такі твори *І знов «Тадеуша» я розгорнув* (1929), *До поляків* (1941), цикл поезій *У молодій Польщі* (1950), *Перед пам'ятником Міцкевичу* (1955).

Зерна щирого захоплення польською культурою посіяні рукою Максима Рильського, викликали належну відповідь. Польська культурна громадськість із почуттям любові та глибокої уваги популяризує особу і творчість українського поета. Починаючи з 1947 р. польська періодика постійно друкує про нього літературні інформації, рецензії на українські видання його творів, уривки з його літературно-публіцистичних виступів. З цілої низки публікацій варто назвати статтю Ф. Неуважного до вибраних творів польською мовою, З. Гросбарта *Максима Рильського дорога до архитвору «Пана Тадеуша»* (*Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich*, 1974), нарис М. Якубця *Максим Рильський* («*Ruch Literacki*» 1978, № 4-5) та його ж бібліографічному довіднику про поета в *Малому словнику письменників європейських народів СРСР* (1966). Ряд статей про Рильського з'явилося в «Нашій культурі» та «Українському календарі», які з увагою слідкують за польсько-українськими літературними відносинами.

Паралельно з виступами, які торкаються творчості Максима Рильського в польській періодиці з'явилося чи-

мало перекладів його творів. Перші з'явилися ще до війни на сторінках антології *Wielka literatura powszechna* (1933) та журналу «Камена» (1937, № 7). Під час війни твори Рильського польською мовою були друковані в газеті «Nowe Widnokręgi», що виходила в СРСР (тут в п'ятому номері за 1943 р. з'явився переклад загальновідомого вірша *До поляків*). В післявоєнний період перші переклади появилися в 1946 р. з нагоди 50-річчя народження українського поета. В наступних роках польська періодика знайомить систематично читачів з творами Рильського. Загалом у післявоєнний період його поезії польською мовою друкувалися в 80 журналах і газетах в перекладі біля 40 перекладачів. Серед них такі відомі імена, як Ю. Тувім, В. Ворошильський, С. Поляк, К. А. Яворський, А. Цесаж, Є. Єнджеевич, Л. Левін, В. Слободнік та інші. Більш докладно про твори Рильського в польській періодиці за 1945-1964 рр. говорить стаття А. Верби опублікована в «Нашій культурі» (1965, № 30).

Дальшим кроком в ознайомленні польських читачів з творами Рильського є поява перших збірок. Цією знаменною ластівкою є *Аркуш поезій* (17 творів), підготовлений і виданий невеликим тиражем у 1956 р. відомим польським поетом і перекладачем С. Полляком, до якого увійшли передусім вірші присвячені Польщі: *І знов «Тадеуша» я розгорнув, Шопен, До поляків, В Варшаві, Перед пам'ятником Міцкевичу* та ін. У 1960 р. з'явилася – під редакцією К. А. Яворського – друга, також невелика збірка (19 віршів) перекладів з Рильського п. з. *Лірика*. У 1965 р. в серії «Бібліотеки поетів», що популяризує творчість найвидатніших польських та іноземних поетів, виходить наступна і найбільша збірка творів Максима Рильського *Поезії* під редакцією В. Слободніка з вступною стат-

тею Ф. Неуважного. Як позитивну рису згаданої збірки слід відзначити вдалий вибір творів (з повним правом їх можна віднести до найхарактерніших у плані прояву художньої манери поета). Вона просунула вперед справу ознайомлення польських читачів з високоідейними і патріотичними творами Рильського, давала їм у руки першорядний матеріал.

Твори Рильського польською мовою в невеликих збірках трапляли також до антологій, спеціальних видань присвячених Україні. Тут зокрема треба згадати антології перекладів К. А. Яворського, Л. Левіна, Я. Спевака, В. Броневського. В *Антології української поезії*, що вийшла в 1977 р. під редакцією Ф. Неуважного і Є. Плєсняровича знайшлося 24 вірші Максима Рильського.

Польські збірки творів Максима Рильського викликали у Польщі належне зацікавлення, були відмічені рецензентами й літературними критиками. Вони підтримують і ширять інтерес читачів до згаданих видань. Широка популярність творчості Максима Рильського в Польщі є наочним свідченням міцних зв'язків між українським поетом і Польщею.

Поезія Миколи Бажана в польських перекладах

Понад п'ятдесят років збагачував Микола Бажан (1904-1983) українську літературу численними творам. Його творчість невідривна від українського коріння, естетичних пошуків, які несла з собою нова епоха. Живою легендою для підростаючого поета був Умань (тут провів свої дитячі роки), театральні виступи легендарного Леся Курбаса, українське образомистецтво, архітектура, з якою мав змогу запізнатися, беручи участь в державних експедиціях. Серед поетів, що були особливо близькі творчій особистості Бажана, треба назвати відомого футуриста Михайла Семенка, тонких інтелектуальних майстрів українського слова Гео Шкурупія, Майка Йогансена, а з митців кіно – Олександра Довженка. Чималу роль у поетовій творчості відіграли середньовічна готика, майстри італійського відродження, російські передвижники і французькі імпресіоністи.

Вже в перших творах визначилося тяжіння поета до пошуків нових форм, оригінальних, пластичних висловів з елементами історичної, географічної, філософської, архітектурної, технічної, взагалі наукової термінології, яка включається в епітет, метафору, проникає в образ, збагачує українську поетичну мову. Це його і ставить в ряді найцікавіших, найвидатніших поетів України.

Монографісти Бажана, критики нерадо згадують сьогодні, що його експерименти в області поетичної форми,

історіософічні концепції минулого України, викликали, зокрема в 1927-31 рр., бурхливі дискусії, а нерідко й агресивні нападки. Такі критики як А. Селівановський, М. Доленго, О. Левада, А. Чепорнюк явно засуджували естетизовані видіння поета, закидали йому формалістичні тенденції, «західництво», «романізацію... кобзарської та козацької минувшини» (*Сліпці*), «попутництво», «націоналістичні мотиви» (*Кров полонянок*), конформізм (*Число, Смерть Гамлета*).

Творчість Миколи Бажана довгий час не викликала зацікавлення польських перекладачів. Кільканадцять заledве віршів надруковано в пресі міжвоєнного двадцятиріччя. Не сягали перекладачі по його твори також в перших післявоєнних роках. Безпосередньою причиною такого ставлення у значній мірі була трудна форма його поезій, незвичайно складна лексика і способи мовної трансформації. Деяку популярність у Польщі принесли Бажанові щойно 50-60-ті рр. По суті, популярність поетові принесла, широко рекламована польською пресою, державна нагорода (1949 р.), літературні зустрічі з письменниками і читачами Варшави і Познаня, врешті наявність польської тематики в оригінальних віршах (маємо на увазі цикл *Мицкевич в Одесі*).

Перекладачами, котрі ввели твори Бажана на сторінки польських післявоєнних газет та журналів, були Леопольд Левін і Кшиштоф Грущинський. У 1951 р. надрукували вони в «Nowej Kulturze» (№ 43), два вірші з післявоєнних збірок поета: *Прапори перемоги* та *У Стратфордї на Ейвоні*. Не були це вдалі переклади. Маємо тут серйозні відступи у змісті, способах римування. З трудом радять собі перекладачі з тонкими поетичними висловами Бажана.

Під кінець 1953 р. Микола Бажан відвідав Польщу, був у Варшаві, в Познані та інших містах. З цієї нагоди в кількох газетах показали біографічні нотки про письменника, нові переклади – *Нічний рейс*, *Скелі Дувра* (зі збірки *Англійські враження*), *Пісня бійця*. Ці спроби значно кращі. Перекладачі правильно відтворили зміст, вірно передали віршовий розмір, справилися також з ритмічною структурою оригіналів. До найкращих безперечно належить поетична декларація Бажана *Нічний рейс*. Катажина Суходольська з великою точністю передала особливості стилю українського поета, відтворила його своєрідну манеру розповіді, його ліризм. Лише в окремих місцях перекладачка дозволила собі відступити від оригіналу, що в основному зводиться до незначних скорочень. Лірично і урочисто з крихіткою сентименталізму звучить в перекладі К. А. Яворського ліричний вступ до першої збірки віршів Бажана *Сімнадцятий патруль* (1926) – *Пісня бійця*. Яворський, хоч і багато перекладав з української поезії, по твори Бажана сягав рідко. У цьому вірші запевне зацікавив його зміст, патріотичні акценти та улюблена Яворським структура віршового розміру (закрита чотирирядкова строфа з розміщенням римів абаб).

У 1955-1956 рр. Бажан написав збірку віршів *Міцкевич в Одесі*. В 1962 р. збірку цю польською мовою опублікував Анатоль Стерн. Рекомендуючи її польським читачам, Ярослав Івашкевич писав про глибокі знання Бажаном польської літератури, знання польської історії, про його проникливість в оцінці польського патріотизму, національних прагнень.

Ще поки вийшло згадане видання, деякі його вірші друкуються в журналах. У 1955 р. в «Nowej Kulturze» (№ 48), в перекладі Анни Каменської вийшла *Пісня про три ножі*.

В поетичній формі переказано тут одеські згадки Міцкевича про зустрічі з петербурзькими приятелями. В наступних роках цей вірш появився ще в перекладах Т. Гловацького і А. Стерна. З-посеред згаданих перекладів *Пісні про три ножі*, беручи до уваги поетичну форму, виділити треба переклад Гловацького. Версії Каменської і Стерна більш до себе зближені і в основі своїй ближчі до оригіналу. Глибоке проникнення в образну систему українського поета і прекрасне володіння польським словом, дає можливість перекладачам створити справді цікаві варіанти бажанівської поезії.

У другій половині 50-х рр. зроблено дальший крок у популяризації творів Бажана в Польщі. З нагоди «Днів української культури» (жовтень 1956 р.) в книжкових виданнях «Radziecka Ukraina», «Praca Światłicowa», опубліковано польською мовою лірики *Над морем*, *Буря* в перекладі Гловацького, вірші *Папороть* і *Танець* у давньому перекладі С. Є. Леца і К. А. Яворського, врешті вірш присвячений Пушкінові *Вічна хвала* в перекладі Л. Левіна.

У 1957 р. С. Полляк випустив у світ збірку перекладів *Сто тридцять поетів*, до якої крім творів кількох радянських народів, включив вірші одинадцятьох українських поетів. З поетичного доробку Бажана знайшлися тут передруки довоєнних ще перекладів *Нічний рейс* Ю. Чеховича, *Танець*, *Танцівниця* К. А. Яворського, *Слово о полку* Т. Голлендера, *Папороть* С. Є. Леца та післявоєнних – *Дорога* в перекладі М. Юрковського. Увагу С. Полляка, як редактора, в першу чергу привернули до себе ранні поезії Бажана, з 20-х років, де український поет оспівує перехідну добу України, кличе з примарного ілюзорного світу на простори активного живого життя, активної дії.

Л. Левін у своїй збірці перекладів з літератури радянських народів *U przyjaciół* (1961, 1966), крім творів Франка,

Лесі Українки, Рильського, Дмитерка і Малишка вмістив в першому видання два, а в другому – три вірші Бажана. Були це передруки творів як *Прапори перемоги* і *Передчуття грози* та новий переклад з грузинської збірки *На руїнах Кутаїсі*.

Перша окрема збірка творів Бажана польською мовою появилась 1962 р. п. з. Міцкевич в Одесі в перекладі Анатолія Стерна. Ця книга Бажана зацікавила польського поета не тільки тому, що відтворювала вона духовний портрет Міцкевича і добу миколаївської реакції в Росії, але й тому, що представляє вона неабияку художню вартість, що їй притаманна тематична широчінь і розмах історичних зіставлень та узагальнень. Чимале значення мало тут, мабуть, і художнє споріднення поета-творця і поета-перекладача, яке єднало їх колись, коли обидва пошукували «мистецтва-майбутності» в межах футуризму.

Стерн вміло відтворив заголовки поодиноких частин циклу, поетичну структуру оригіналу, зберіг, за деякими винятками, розподіл на строфи, які в оригіналі найчастіше нерегулярні. Переклади повністю доносять до читача неповторну своєрідність поезій М. Бажана, характерні для нього настрої, лексичні особливості, ритмічні переходи. Особливо вдався А. Стерну переклад одного з найбільш яскравих віршів Бажана міцкевичевого циклу – *Буря*. Тут кожне звернення вжито з неповторною і різною поетичною точністю.

Збірка перекладів А. Стерна *Міцкевич в Одесі* здобула собі тривале місце в польській літературі. Переклади зацікавили літературну громадськість, були відзначені рецензентами й літературними критиками.

А. Стерн зредагував також другу збірку творів Бажана польською мовою – *Розмова сердець* (1967). Крім згаданих,

ще довоєнних перекладів (*Папороть, Слово о полку, Нічний рейс, Танець, Танцівниця*), надруковано тут кілька нових: *Ранок, Пісня, Розмова сердець, Вітер зі Сходу, Перед статуями Мікеланджело*. Треба одразу ж підкреслити, що якість перекладів (у збірці знаходимо переклади багатьох видатних польських митців – Я. Івашкевич, Я. Бжехва, Є. Лець, Є. Єнджеєвич, С. Полляк) загалом відповідає високому художньому рівню творів українського поета. До найбільш вдалих, на наш погляд, належать уривок поеми *Розмова сердець* в перекладі С. Полляка, *Передчуття грози* в перекладі Я. Бжехви і *Пісня* в перекладі Є. Єнджеєвича.

Запрезентована збірка має виняткову вартість. Уява поетичної думки – писав про неї А. Стерн – сполучується тут з пасією людини-боротьбиста, новаторське представлення дійсності – з майстерністю форми. Переклади відзначаються простотою, чіткістю та мелодійністю форми, їм пощастило зберегти, донести до польського читача характерне звучання оригіналу.

Твори М. Бажана польською мовою в невеликих збірках трапляли також до антологій, спеціальних видань присвячених радянській поезії. Тут зокрема треба згадати антологію перекладів *Współczesna poezja radziecka* (1975), *Jak unieść wierszem Twoją chwałę* (1977) та український номер товстого журналу «Literatura na Świecie» (1978, № 11). В *Антології української поезії*, що вийшла в 1977 р. за редакцією Ф. Неуважного і Є. Плєсньєровича знайшлося 16 віршів Миколи Бажана, а в збірці Т. Голлендера *Z poezji ukraińskiej* (1972) за редакцією Ф. Неуважного 3 вірші.

Як бачимо, переклади творів Бажана на польську мову стають з кожним роком дедалі більш виразним і показовим явищем польського літературного життя.

Олесь Гончар у польських перекладах та критиці

Художні твори і мистецька активність Олесь Гончара широко відома в Польщі. До його оповідань, новел, романів постійно звертаються польські перекладачі. За 1945-1977 рр. з'явилося у газетах, журналах та антологіях в польському перекладі кільканадцять новел, оповідань, нарисів, дві збірки оповідань і п'ять романів. Більшість перекладених творів змальовує недавнє минуле – боротьбу проти гітлеризму і це було головним стимулом того, що польські видавництва раз у раз сягали по твори Гончара. Позналилися польські читачі і з творами, що розповідають про дореволюційне минуле українського народу і його сьогодення.

Перші згадки про українського романіста в польській пресі зустрічаємо в 1947 р., незабаром після публікації у «Вітчизні» перших двох частин трилогії *Прапороносці* (Альпи і Голубий Дунай). Р. Карст в оглядовій статті *Друга світова війна в радянській літературі*¹ поряд із розглядом творчості російських прозаїків – В. Панової, П. Вершигори, Е. Казакевича, Б. Полевого та інших, – приділив значну увагу авторові *Прапороносців*. *Дебют автора* – писав Р. Карст, – виявляє незвичайно оригінальний письменницький талант. Гончар очаровує мальовничістю описів

¹ R. Karst, *Dруга wojna światowa w literaturze radzieckiej*. «Przegląd Socjalistyczny» 1947. Nr 11. S. 58-61

краєвиду, величністю, часом просто декоративною колористикою... Є, крім цього, досконалим конструктором баталістичних сцен.

Є. Хельомський, який писав про молоде покоління радянських письменників, також високо оцінив твори Гончара і тепло привітав його в колі творчої молоді². Перше знайомство польського читача з творами Гончара почалось не від *Прапороносців*, про яких так живо заговорили критики, а від новел та оповідань. Під час війни Гончар разом з сотнями бойових друзів опинився на фронті. Свої враження воїна, не залишаючи думки про широке епічне полотно, виливав у малих формах прози – оповіданнях та новелах. Розповідав в них про героїчні вчинки солдатів, про їх дружбу з населенням Угорщини, Словаччини (там пройшов його фронтовий шлях), про різноманітні життєві ситуації, що несла з собою війна. По них саме сягнули польські перекладачі. За моїми даними, першим твором, який з'явився в польському перекладі, була новела *Модри Камень*. Її переклав відомий популяризатор і перекладач української літератури Ю. Бояр і опублікував у 1947 р. в газеті «Głos Ludu» (№ 295). Через два роки в перекладі Є. Бернацького окремо видаються чотири новели: *Весна за Моравою*, *Модри Камень*, *Ілонка*, *Гори співають*. Їх стотисячний тираж встановив досі неперевершений у відношенні до української літератури, рекорд. У 1950 р. видано другу збірку оповідань О. Гончара *Завжди солдат* (*Zawsze w szeregu*), в якій було титульне оповідання, новела *Весна за Моравою*, *Гори співають*

² J. Chelomski, *Młode pokolenie w literaturze radzieckiej*. «Dziennik Literacki» 1947. Nr 8. S. 1.

(переклад Р. Карвацького) та два фрагменти з третьої частини *Прапороносців* у перекладі А. Долінської. Збірка вийшла з короткою біографічною заміткою про письменника, в якій підкреслюється інтернаціоналістичне звучання оповідань Гончара.

Згадана збірка оповідань і новел українського письменника видані поспішно, без належного шліфу. Перекладачі не зовсім докладно переказали їх зміст і емоційне забарвлення, не зберегли виразно індивідуалізованого стилю Гончара. Звернення видавців до малої прози Гончара, як мені здається, зумовлюється передусім прагненням донести польському читачеві їх актуальний зміст. Хоч і масовий був тираж перших збірок Гончара, польська критика не звернула на них уваги.

В 1951 році з'явилася у Польщі окремою книжкою трилогія Гончара *Прапороносці* в перекладі К. Маліновської (*Альпи, Голубий Дунай*) і А. Долінської (*Злата Прага*). Ця, задумана ще в роки війни, трилогія, висунула Гончара в перший ряд українських романістів, вказувала, що в українську літературу прийшов свіжий талан творити широкі епічні полотна, який – як слушно вказує відомий літературознавець М. Якубець – є доказом зрілості і сили українських письменників³. Появу роману попереджують позитивні оцінки польських публіцистів та критиків⁴, а його фрагменти друкуються в журналах та газетах⁵. Порівнюючи польську інтерпретацію *Прапороносців* з ори-

³ M. Jakóbiec, T. Hołyńska-Baranowa, *Literatura ukraińska*. Warszawa 1962. S. 579.

⁴ A. Moszyński, *Chorążowie*. «Gazeta Krakowska» 1949. Nr 40; A. Moszyński, *Powieść o żołnierzach radzieckich*. «Kurier Codzienny» 1949. Nr 298. S. 8.

⁵ O. Honczar, *Złota Praha*. Tłum. E. Rabowa. «Ekran Tygodnia» 1949. Nr 11; «Nasza Myśl» 1949. Nr 9; «Żołnierz Polski» 1950. Nr 7; «Sztandar Młodych» 1951. Z. 4, IV.

гіналом, треба відразу сказати, що повість перекладено не з мови оригіналу, а за російським виданням. З цього приводу, ясна річ, між оригіналом і польським перекладом виступила розбіжність, текст переказано неповно, пропущено ряд речень, окремих фраз і слів. Для ілюстрації обмежуся одним, типовим прикладом. В оригіналі читаємо:

Дошч згасав так само раптово, як і напустився. Все рідше ласкали гулки краплини по розп'яттю. Дошч змив з нього пилюку, і кров з пробитих цвяхами ніг соталася тонкими струменями, наче зовсім свіжа.

В перекладі К. Маліновської це звучить куди скромніше:

Deszcz przestał padać równie nieoczekiwanie, jak zaczął. Ostatnie jego krople spływały z nagiego rozpostartego na krzyżu ciała. Woda zmyła zeń kurz.

Немає в ньому цілої, зовсім не другорядної фрази *і кров з пробитих цвяхами ніг соталася тонкими струменями, наче зовсім свіжа*. Вільна манера перекладу Маліновської, при всіх її позитивних рисах, не відкрила вповні польському читачеві рельєфності особливої лірики Гончара, його зрілих поетичних описів.

Клопоти зі складною речевою конструкцією Гончара мала також А. Долінська. Іноді в її інтерпретації зникають з тексту емоційно наскрашені вирази, натомість з'являються досить громіздкі конструкції. Такі, наприклад, рядки як *ухмаровинні піднятої куряви*, або *сотнями срібних молодиків зблискують підкови на сонці* замінила спрощеними висловами: *W tumanach kurzu, błyszczą*

w słońcu podkowy, całe ich setki – każda niby miesiąc na nowiu,
а дієслова: *двигтись, вирують, зблискують, пропливають*
– словами простими: *zawalona jest, widnieją, błyszczą, suną.*

Паралельно зі згаданими книжками на сторінках польської періодики, зокрема таких журналів і газет, як «Przyjaźń», «Dziennik Literacki», «Głos Robotniczy», «Trybuna Wolności», «Nowiny Opolskie», «Wieś» друкуються новели і оповідання Гончара, фрагменти *Прапорonoсців* та роману *Микита Братусь*. Змістовними рецензіями на згадані романи відгукнувся Б. Войдовський⁶. Аналізуючи нову повість українського романіста (*Микита Братусь*), він підкреслював його досягнення в художній манері, особливу функцію літературного пейзажу, яка в Гончара *перестала бути стилістичною вправкою, вставкою в акції, оздобною заставкою, а стала доцільно створеною категорією опису*.

Треба сказати, що переклади художніх творів Гончара з цього періоду дуже нерівні: в багатьох польських інтерпретаціях загублено неповторний у своїй поетичності стиль українського прозаїка, м'який ліризм, лексичне багатство і своєрідні фразеологічні звороти сучасної мови. Як і більшість тогочасних видань, вони готувалися в поспіху і не завжди кваліфікованими силами. Критичних відгуків на твори українських письменників було досить мало, і майже всі вони були позитивні. Мало уваги приділяла критика оцінці художньої вартості самих творів і перекладів, навколо виданих книг не розгорталися творчі дискусії, що стимулювали б зацікавлення ними масового читача.

⁶ B. Wojdowski, *Perspektywy pejzażu literackiego*. «Przegląd Kulturalny» 1953. Nr 31; B. Wojdowski, *Chorążowie wolności*. «Wieś» 1953. Nr 29.

В 1955 р. вийшов другий з черги більший роман О. Гончара – *Таврія*, написаний в 1952 р. В ньому письменник змальовує тяжке дореволюційне минуле українського народу, шлях до революційних подій 1918-1920 рр. Порівняно з попередніми, переклад *Таврії* зроблений більш старанно, з врахуванням художньої майстерності Гончара і з оригіналу. Автор перекладу Ч. Ястшембец-Козловський, поет, перекладач української поезії і журналіст максимально зблизив польську інтерпретацію до оригіналу. Описи і ліричні звірення героїв роману переказані перекладачем надзвичайно вірно. В книзі вміщено післямову, в якій подається творча біографія Гончара. Ястшембец-Козловський залишає практику «анонімності» і прагне познайомити польського читача не тільки зі змістом і формою твору, але також з його автором. Згада-на післямова є бодай же першим серйозним джерелом інформацій про Гончара в польській критиці.

Роман *Таврія* викликав чимале зацікавлення польських критиків і публіцистів⁷. В рецензіях відзначалися ідеологічні достоїнства роману, позитивні риси світогляду письменника. Були також окремі критичні зауваження. Так, рецензент «*Życia Literackiego*» звертає увагу на порушення принципів епосу (узагальнення роману не виходить за коло соціології), має застереження до фабули, яка – як стверджує – зводиться до тези, що українське село в 1914 році дозріло до революції. *Не заперечую цієї тези* – писав рецензент, – *вважаю однак, що як на єдиний висновок з книги, яка нараховує 380 сторінок, цього замало*. Ці слушні зауваження рецензента є також заявою про но-

⁷ B. D. (Dudziński) – «*Łódzki Ekspres Ilustrowany*» 1956. Nr 90; «*Panorama*» (Łódź) 1956. Nr 22; J. K. (J. Kajtoch), *Z ukraińskiej epiki*. «*Życie Literackie*» 1956. Nr 15.

вий, критичний підхід польської критики до перекладів з радянської літератури взагалі.

У 1963 р. трапила до рук польського читача в перекладі М. Трачевської повість О. Гончара, а саме Людина і зброя (*Człowiek i broń*). Це загальновідомий роман про воєнні дії студентського батальйону, що здобув широку популярність серед українських читачів, став визначним явищем також і в польській перекладацькій літературі. Романіст зосереджує в ньому свою увагу не тільки на відтворюванні воєнних дій, складних військових операцій, а водночас ставить злободенні теми у найрізноманітніших аспектах, зачіпає долю майже кожного з персонажів, показує людину в органічних зв'язках її сучасного з минулим і майбутнім. Один з польських критиків про цей роман писав: *Війна є тут якби основою до політичних і моральних дискусій, ґрунтом, на якому розіграються людські трагедії*⁸. Це *спроба правдивого відтворення грізних перших місяців війни* – писав другий рецензент в «*Nowych Książkach*». Інші цілком слушно відзначають реалізм роману, його об'єктивізм, злободенні проблеми війни, в ньому, нічим не замазані відчуття людини, її переживання. Гончар, наприклад, відкрито вказує на складні і неодноразово суперечні конфлікти сучасності, особливо найновішої української історії – трагічних тридцятих років. Також якість перекладу оцінено позитивно. Ф. Неуважний у своїй рецензії писав: *Автор перекладу добре справився з оригіналом, помилок лексичних мало*⁹.

⁸ S. Kozak, *Ukraińska literatura radziecka o drugiej wojnie światowej. Literatury słowiańskie o drugiej wojnie światowej*. T. I. Ossolineum 1973. S. 239.

⁹ «*Nowe Książki*» 1963. Nr 18. S. 893.

Новим промовистим фактом постійної уваги польських читачів і видавців до творчості О. Гончара був випуск у 1972 р. нового роману *Собор* у перекладі К. Трухановського. Цей роман схвилював у свій час читачів глибокою актуальністю своєї проблематики, громадянською пристрасстю і сміливістю. Його тема сутички старого й нового в житті сучасної України, наскрізь реальна і важлива, правдиво віддзеркалює духовний стан українського народу, його зв'язок з минулим. За словами одного з критиків, роман Гончара *політичний, глибоко актуальний, розповідає про людей, що поволі стають господарями своєї совісті*¹⁰.

Польський перекладач *Собору* – Трухановський, який провів на батьківщині Гончара своє дитинство і молодість, адекватно відтворив зміст та ідейне спрямування твору, його емоційну тональність і загальний лірично-піднесений настрій. Інколи він тільки скорочує навантажені подробицями описи. Не поменшує це однак якості перекладу, а для польського читача твір стає більш доступним.

З найновіших творів українського романіста недавно вийшов в Любліні польською мовою роман *Циклон* (Cyklon, 1975). Як інші, так і цей роман викликав зацікавлення на Україні та в кількох зарубіжних країнах. Розглядаючи цей твір, критики наголошують на його новаторській формі, називають *Циклон поетичною поемою в прозі, новим видом романного жанру*¹¹. Названий роман переклала авторка перекладу *Прапороносців* (третьої частини *Злата Прага*) – А. Долінська. Порівнюючи оба переклади, треба сказати, що Долінська в своїй перекла-

¹⁰ О. Зілінський, «Собор» Олесь Гончара. «Дукля» 1968. № 3. С. 224.

¹¹ Н. А. Малинська, *Олесь Гончар у чеській та словацькій критиці*. «Радянське літературознавство» 1977. № 2. С. 70.

дацькій практиці зробила чималий крок вперед: переклала роман не за російським виданням, а з оригіналу, більш вимогливо поставилася до особливостей мови письменника і його ліризму, з пафосом переказала зміст та ідейне спрямування твору.

Кількість польських перекладів, які появилися у післявоєнний період у Польщі, є свідомством виняткової популярності О. Гончара. Жоден з українських письменників не здобув стільки окремих книжкових видань. Його романи, зокрема *Прапороносці*, *Людина і зброя*, *Собор*, викликали загальне визнання польської літературної громадськості, багатьох рецензентів, збільшили зацікавлення перекладачів іншими українськими прозовими творами, створювали, врешті, добрий клімат для їх поширення серед польських читачів. Менше зацікавлення виявила польська літературна наука. Їй досі основними видами праць про його мистецтво лишаються передмови, рецензії та огляди в періодичних виданнях. Треба вірити, що в недалекому часі і ця прогалина буде заповнена.

Незвичайний перекладач

Хоч він не з вершин літературного Парнасу, але все-таки годиться при такому ювілеї згадати його ім'я, твори, перекладацьку діяльність, творчі контакти з поляками, до яких відносився з особливою для себе симпатією. Годиться пригадати тим більше, що ані в українській, ані в польській критичній літературі не знаходимо публікацій, які б ширше інформували про творчий шлях Сидора Твердохліба.

Зрозуміло, що у невеликій статті годі заповнити цю прогалину. Залишимо це дослідникам, зокрема тим, що мають доступ до першоджерельних матеріалів, архівів письменника. Мені доведеться тільки деякі справи сигналізувати і мати надію, що підіймуть цю тему інші, схочуть, хоч частково, пояснити так мало ще досліджений шлях Твердохліба.

Сидір Твердохліб народився 9 травня 1886 р. в Бережанах у Галичині. Закінчив народну школу в Дрогобичі і гімназію в містечку Ярославі (Польща). Продовжував освіту у Львівському та Віденському університетах. Після повернення з Відня працював учителем у різних школах Львова. Свій творчий шлях зв'язав з літературним угрупованням «Молода муза», що виникло в 1906 р. у Львові. В журналі молодомузівців «Світ» надрукував він свої перші поезії.

У групі молодомузівців (Б. Лепкий, В. Пачовський, П. Карманський, М. Яцків, С. Чарнецький, В. Бірчак,

О. Луцький) С. Твердохліб явно виділявся своєю активністю. Жодні сходини не обійшлися без нього. Знав добре непрактичність своїх друзів по перу і невтомно трудився сам над популяризацією їхніх творів серед поляків: перекладав, підготовляв збірки, доти стукав у видавництво, поки не добився успіхів. Тільки завдяки заходам Твердохліба твори М. Яцкова стали не менш популярними серед поляків, ніж українців.

Коли вірити П. Карманському, автор спогадів про молодомузівців, то Твердохліб не користувався серед колег особливою симпатією, не був їхнім повірником. З доступної критичної літератури можна тільки здогадуватись, що вражали їх панські манери Твердохліба (носився з-панська, пересадно дбав про товариський етикет, залюбки носив чорний одяг, циліндр і палицю), безцеремонність у матеріальному відношенні, легковажне ставлення до власної нації та полонофілство. А відомо, що був це час особливого національного піднесення українців, боротьби з поляками за власний університет, політичних демонстрацій, революційних настроїв, які натхнули І. Франка писати *Мойсея*.

Згаданий П. Карманський у своїй *Українській богемі* (Львів 1936, с. 67) з відразою згадує, що весною 1917 р. С. Твердохліб намовляв його до того, щоб він поміняв своє українське перо на польське (Карманський добре володів польською мовою). Таку ж поведінку виявив Твердохліб і під час підготовки до виборів польського Сейму у 1922 р. Письменник пішов на співпрацю з урядом, підготував у Золочівському окрузі власний список кандидатів до Сейму. Угодницька діяльність Твердохліба знайшла-ся у повній ізоляції, бойкотували її всі українські партії, також комуністична. За свої політичні виступи Твердох-

ліб віддав життя. 16 жовтня 1922 р. незадовго до виборів Сейму, був убитий політичними противниками (див.: М. Papierzyńska-Turek, *Sprawa ukraińska w drugiej Rzeczypospolitej 1922-1926*. Kraków 1979).

Протягом недовгих років своєї творчої праці С. Твердохліб, як поет, виявив себе мало. Йому належить лише одна невелика збірка віршів *В свічаді плеса* (Львів 1908). Вибірково його вірші друкувалися у антологіях *Українська муза* (1908), *Січ* (1908), *Терновий вінок* (1908), а також збірочці самих молодомузівців *Привезено зілля з трьох гір на весілля* (1907). У наш час редактори 4-томної *Антології української поезії* (1957) надрукували два його вірші *Жовнярські похорони* і *В свічаді плеса*. Твори Твердохліба друкувались також в тогочасних газетах і журналах, зокрема таких, як «Світ», «Неділя», «Ілюстрована Україна», «Діло» та в інших.

Твердохлібова збірка *В свічаді плеса* викликала суперечки між прихильниками реалізму і модернізму. Гостро реагував на неї М. Мочульський, твердячи, що *його поезія подібна до порцелянової ляльки з розбитою головою, вона холодна, мертва – для нікого не придатна. З кожного рядка Твердохліба б'є нещирість і ненатуральність. Коли б сльози, що течуть із строф, були правдиві, вони затопили б цілу Україну* («ЛНВ» 1908. Т. 40, Кн. 5. С. 408). Подібно сприйняв поезію Твердохліба і М. Сумцов. У своїй статті, написаній російською мовою під заголовком *Украинское декадентство* («Южный край» 1908. № 9385) він гостро критикує вірші *Щедрівки* і *За молодими*. Йому не сподобалася їх форма, «недоладний» та «незрозумілий» набір слів. Він огірчений такими висловами, як *вірли, Дніпера, Дніправа гірла*, іритує його заклики в роді: *За молодими світ іде, За молодими втіхи край, За старими життя*

нема і настає кругом зима. Як Сумцов, так і Мочульський не похваляли творчої манери Твердохліба, його експериментаторства та формалістичного підходу до літератури.

Цікаво, що ґрунтовно ознайомлений з тогочасними напрямками європейської літератури, художній критик і живописець Іван Труш також не сприйняв творчих шукань Твердохліба (див.: *Про мистецтво і літературу*. Київ 1958).

Інакше оцінили поезію Твердохліба, проияті духом тогочасної Європи, «Молодої Польщі» самі молодомузівці. У передмові до збірки *В свічаді плеса* Михайло Яцків розповідає про Твердохліба як поета майбутніх поколінь, він впевнено стверджує, що його поезія залишить тривалий слід в українській літературі початку ХХ століття. Також П. Карманський, який не приховував, що Твердохліб гонив за «римотворчими фокусами», підносить його на п'єдестал і признає «рабіном» майбутньої літературної молоді.

Аналізуючи критичні відгуки про поетичну творчість Твердохліба, треба сказати, що бракували в них детальної характеристики поетичного доробку митця, як зі змістовного, так і з формального боку, не вистачало терпеливості до розкриття мотивів, настроїв, оригінальної метафорики чи символіки. Справи й далі чекають свого дослідника. Можливо, в наш час твори Твердохліба не здаються такими вже «незрозумілими».

Творчою пасією С. Твердохліба були переклади. Перекладав він і багато і в різних варіантах: з польської на українську, з української на німецьку (Т. Шевченка *Гайдамаки*), з російської на польську. Але найбільше перекладав з української на польську мову. Цим перекладам посвятив багато років свого творчого життя і добився у цьому значних успіхів.

Особливо активними в цьому відношенні були 1908-1913 роки, час найбільшого пожвавлення творчого життя молодомузуївців. Появилися тоді в перекладі Твердохліба три збірки творів Михайла Яцкова (*Dorycki krużganek*, 1908; *Wieczorne psoty. Dziewczyna na czarnym rumaku i inne opowiadania*, 1910; *U miłosiernej bogini z kamiennym sercem*, 1911), том поезій п. з. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich* (1911, друге вид. 1913), збірка *Wiersze wybrane* Тараса Шевченка (1913).

Поодинокі переклади Твердохліба трапляли на сторінки польських газет таких як «Крутыка», «Przegląd Krajowy», «Widnokręgi», оголошувалися вже після його смерті, наприклад, оповідання І. Франка *Na dnie* (вийшло у Львові 1926 р.), а деякі залишилися в неопублікованій досі спадщині перекладача. З листів Твердохліба до В. Оркана знаємо, наприклад, що був у нього готовий переклад драми Гната Хоткевича (до кращих п'єс Хоткевича належать *Лихоліття* і *На залізниці*, можливо це одна з них).

Критики, літературознавці згідно підкреслюють, що польські переклади Твердохліба належать до кращих. Оцінюючи польський переклад своїх *Каменярів*, І. Франко зараховує Твердохліба до незвичайних перекладачів, стверджує, що він дуже добре володіє польською мовою, живе в близьких і приязних стосунках з многими польськими письменниками молодшого покоління і притім успів здобути собі незвичайно широку як на галицького русина духову культуру та виробити досить естетичний смак (Зібрання творів у п'ятдесяти томах. Київ 1983. Т. 39. С. 11). Свої симпатії до перекладацької діяльності письменника на сторінках журналу «Przegląd Humanistyczny» засвідчив М. Якубець (1978. № II). В контексті справ на тему Владислав Оркан і українська література ширше обгово-

рює переклади Твердохліба Г. Вєрвєс. Їх значення український дослідник оцінює як поступ, спрямований на зближення народів. Охарактеризовуючи перекладацьку діяльність, треба згадати, що Твердохліб знав прекрасно польську мову і літературу. Був білінгвістом. Писав свої вірші так само українською, як і польською мовами, інколи писав польською і тільки згодом перекладав їх на українську. Але не тільки це стало вирішальним, що пішов він у цьому напрямку. Його перекладацька діяльність була теж наслідком завдань, які ставили перед собою молодомузівці, а саме вирватися на широкі простори європейської літератури, увійти в русло творчого життя молодопольців, показати, що й в українській літературі, в її темах, ідеях та образах пройшло оновлення, і що в цьому оновленні перше місце займають молодомузівці. І треба сказати, що С. Твердохліб повністю виконав це завдання. Завдяки його наполегливим заходам у польському літературному обігу появилось десятки імен українських письменників та сотні їхніх творів польською мовою, які змушували польську критику взяти слово, сказати свою думку за або проти. І, хоч як це не дивно, відгуки польських критиків у більшості були позитивні.

Вже у вступному слові до *Антології*, даючи загальний осуд тогочасній українській поезії, Владислав Оркан говорив про її *молодість*, про *нову форму*, *музику*, *виділив* поетичну індивідуальність А. Кримського, М. Вороного, Б. Лепкого, М. Філянського, О. Олеся, а з молодших – П. Карманського, В. Пачовського, С. Чарнецького. Інші літературні критики та публіцисти в *Антології* Твердохліба вбачають *точне віддзеркалення українського тогочасного поетичного духа* («*Wiek Nowy*» 1910, від 21 XI), різноманітність форм і неабиякі поетичні таланти («*Czas*»

1911, від 5 VIII), характерний для українців смуток і меланхолію («Nowa Reforma» 1910, від 2 XII), ще інші, розглядаючи книгу, бачать в ній своєрідний літературний документ, у якому є передумови створення в майбутньому щось значущого в літературі («Крутка» 1910, XI).

Подібні відгуки в критичній літературі повторюються, приносять хвалу українській літературі, відкривають двері польських видавництв для нових перекладів, врешті зацікавлюють масового читача. Чимало в тих відгуках й похвали для самого перекладача. Переклади Твердохліба оцінюються часто в нових естетичних категоріях, в яких нав'язуються власні творчі аспірації, їх обсипають ласками в роді: переклади Твердохліба *незвичайно субтильні, дискретні, зразкові, прекрасні*.

Більш критично до перекладацької діяльності Твердохліба, коли не згадувати І. Франка, віднеслась українська літературна критика. Тут, зокрема, можемо мати на увазі рецензію збірки віршів Шевченка *Wiersze wybrane* І. Лизанівського («ЛНВ» 1913. Т. 62. С. 187). Автор просто заявляє, що Твердохліб не розуміє Шевченка, вбиває його вірші в *напушені, повні шуму*, фрази, подає їх читачеві в манері польських *поганеньких* віршів. *Млявим, сухітничим й нездарним* називає, наприклад, такий вірш як *Садок вишневий коло хати*.

Чи має Лизанівський рацію? Сьогодні ще рано на це відповідати. Треба почекати на глибший аналіз його перекладацької творчості, докладно порівняти оригінали з перекладами, а розвиток перекладацької майстерності Твердохліба показати на тлі найновіших досягнень у галузі теорії перекладу. Слід сподіватися, що при зростаючому зацікавленні українською літературою заповняться й ці прогалини.

Підсумовуючи, хотілося б зробити певні (звичайно, попередні) висновки й узагальнення про Твердохліба-митця, перекладача, вказати на ще «білі плями» у вивченні його літературного доробку та біографії.

Сидір Твердохліб – один із членів письменницької групи, що в 1906 р. у Львові згуртувалась навколо журналу «Світ» (1906-1907) і видавництва «Молода муза»; представляла суть тих художніх явищ, яким у літературі Західної Європи визначається назву імпресіонізму, декадентизму, модернізму чи взагалі поезії, яка розвивалася під гаслами бунту проти давніх традицій; пошуками нових шляхів художнього зображення, «європеїзації» української літератури; виникла в контексті загальноєвропейських літературних течій кінця ХІХ- початку ХХ ст., зокрема «Молодої Польщі».

Твердохліб значення літератури бачить в її зближванні до західноєвропейської, віддаляванні від народно-пісенної основи. Доцінює *чисто культурний елемент*, форму поезії, невтомно пропагує сучасну поезію, зокрема молодомузівців, захоплюється М. Філянським, О. Олесем, називаючи їх виразником поглядів *скам'янілої в смуткові суспільності, бунту шарпання кайданів*. Він високо оцінює поезію Т. Шевченка, П. Куліша та І. Франка. (Про деякі погляди Твердохліба на літературу довідуємося з його статті, надісланої В. Оркану для підготовки передмови до *Антології*. Стаття знаходиться в архіві польського письменника в Кракові).

Важливу роль відіграв Твердохліб у перекладацькій діяльності. Завдяки його енергійним діям, невтомній праці над перекладами, редакторським заходам не тільки збільшилася кількість перекладів з української літератури на польську мову, але й відбулося помітне зрушення

у розвитку польської критичної думки проукраїнську літературу. Багатьом польським критикам довелося відзначити явний її поступ, високий художній рівень, виявити такі сторони життя літератури, які раніше залишалися в тіні.

Як правило, його цікавили твори сучасної літератури, літератури «нових напрямків». Насамперед письменників-молодомузівців, модерністів із Східної України, але С. Твердохліб у своїх перекладах не обминає поезій Т. Шевченка, І. Франка, П. Грабовського, В. Самійленка, О. Маковея, Лесі Українки.

Усі перекладені твори дуже споріднені між собою вишуканістю поетики, символічністю, сумовито-меланхолійним настроєм. Перекладач пильно працював над словом, вносив у переклади свою власну манеру письма, застосовував різні типи «прискорень», переносів, подвоєнь, повторень, щоб піднести музикальність вірша; вдавався до різних способів звукової інструментації – алітерації, асонансів, внутрішнього римування, надавав врешті змісту й формі перекладених творів українського колориту (він же український поет). Стилем, мовою, всіма художніми якостями переклади Твердохліба глибоко споріднені з органічною складовою частиною його літературного доробку. В перекладах українського поета є чимало вдалого й доброго, з чого можна б повчитися й сьогоднішнім перекладачам з української літератури.

Твердохліб належить до письменників ще мало вивчених в українській літературі. Небагато знаємо про його перебування в Ярославській гімназії. Тільки здогадуємося, що вчився він там приблизно в 1897-1904 рр. Там вчився також його брат Мелітон. Тадеуш Грабовський згадує в «Українському календарі» за 1966 рік, що читав він до-

повідь на тему української літератури, історії, козаччини, читав вірші Лепкого, Федьковича, Франка, новели Стефаника. Якийсь час діяв Твердохліб і в Перемишлі. Мало ще вивчені його контакти з В. Орканом та іншими польськими діячами (в джерельних матеріалах згадується про його широкі зв'язки з поляками). Мало знаємо про його перебування у Львівському, а згодом Віденському університетах. У деяких працях, між іншим, в монографії про українські справи в другій Речі Посполитій М. Папежинської-Турек згадується про політичну діяльність Твердохліба, його участь у підготовці до виборів до Сейму в 1922 р., редагуванні журналу чи газети «Рідний край». Ці справи вимагали б точніших відповідей. Надіємось, що нині україністи заповнять й цю прогалину в творчій біографії українського письменника.

Казімеж Анджей Яворський та Україна

Небагато маємо в Польщі перекладачів, які мали б на своєму рахунку так велику кількість перекладів з української поезії, як Казімеж Анджей Яворський (28. XI 1897-6. XI 1973), і не багато таких, які протягом свого творчого життя вертали б безнастанно до її творців, врешті сповнювали таку велику роль у зближуванні української творчості польському читачеві.

Як поет і перекладач належить Яворський до цієї генерації, яка мала змогу безпосередньо зустрітись з Україною, познайомитися з її культурою та увійти в реалії краю, якого твори мали популяризувати. З його спогадів¹ довідуємося, що вже в дитинстві мама співала йому українські пісні (знала їх з лекцій співу, які давав їй Олександр Мишуга, відомий український оперний співак), брала з собою на спектаклі українського об'їзного театру – *Наталку Полтавку*, *Сорочинський ярмарок*, *Ніч перед Різдом*, *Вій*, ділилася з сином своїми рефлексіями, захвалювала гру акторів і їхній спів. Інколи і сама присвоювала собі частку їхнього репертуару, а зокрема пісню *Віють вітри*. Майбутній поет у Холмі, в Грубешові в діда зустрічався з українцями, бував – як сам стверджує – в Холмському соборі, захоплювався його візантійськими малюнками.

¹ K. A. Jaworski, *Pisma*. T. 8. *Wywoływanie cieni*. Lublin 1972. S. 84.

Вибух війни в 1914 році, евакуація до Києва, дворічне перебування в Сумській гімназії, а згодом у Харкові (1916-1918) значно допомогли Яворському поглибити знання про Україну. Познайомився він тоді з Києвом. У товаристві доньок Марії Добрянської, природної сестри вуйка (мешкала в Києві) прогулювався вулицями старого міста, з зацікавленням приглядався Соборові св. Софії, пам'ятникові Хмельницькому, залишкам Золотих воріт. З Володимирської гірки слідував за широким Дніпром з його рукавами і розлогими просторами на протилежному березі. В Харкові, в якому провів два роки як студент медицини, також не занедбував справ духовних – відвідував театри, концертні зали, музеї. Про один з музеїв пізніше напише:

Не був він занадто багатий, але серед картин, які там знаходилися, одна особливо звернула мою увагу. Представляла Ісуса з обличчям так прекрасним, так благодатним, повним терпіння і богомілья, так божественним і одночасно людським, що я довго не міг відірвати від нього очей. Автором картини, як показував напис, був Тарас Шевченко... Я знав, що Шевченко великий український поет, але що займався також малярством і мав у цьому такі успіхи, було для мене правдивою несподіванкою².

Пам'ятні березневі дні 1917 року провів Яворський в Києві. Вперше зустрівся тоді з українським націоналістичним рухом. *Місто тонуло в людях* – писав у своїх спогадах – *при трибунах громадилися слухачі. Націоналісти домагалися вільної України, монархісти голосили*

² Там само. С. 292.

*смерть палатам, мир хатам*³. З заміток, роблених також при інших нагодах, видно що Яворський не сприяв націоналістичному рухові. Тримався від нього здалека також у міжвоєнному періоді, після повернення до краю. Виникало це виразно з його лівих переконань.

У тридцятих роках Яворський, після майже п'ятнадцятирічної перерви, поновлює контакти з українцями. В згаданих споминах пише, що в тридцятих роках проводив вакації в родинних сторонах своєї жінки у Войнилові (Станіславівське воєводство), де нав'язав контакт з місцевою молоддю, переважно студентами. Там поглиблював свої знання української мови (почав тоді перекладати вірші Павла Тичини). *У недільні вечори – пише про ці контакти Яворський – українська молодь на площі біля костьола: сміх, жарти і народні пісні. Ох, як же співали чудово, завжди на два голоси! – ревно і меланхолійно «Віють вітри» або величаво і грізно «Рече та стогне Дніпр широкий»*⁴. Подібні рефлексії переказуватиме і при інших нагодах. У репортажі з зустрічі з українцями в 1961 році в Сколю пише: *На перевалі безперервні розмови польською і українською мовами, тости і співи. Ох, ці голоси, ніби аматорські, ніби не вивчені, а які ж чудові, як згармонізовані з оточенням*⁵.

Звідси, з Войнилова Яворський разом з жінкою робили випади в гори, карпатські села, де поет встановив контакти з українськими селянами, відвідував їхні хати, слухав оповідань про щоденний труд і красу гір. Щирий подив будили в ньому гірські масиви Чорногори і Горганів:

³ Там само. С. 202.

⁴ K. A. Jaworski, *Pisma*. T. 7. *W kręgu «Kameny»*. Lublin 1972. S. 22.

⁵ K. A. Jaworski, *Pisma*. T. 10. *Reportaże, artykuły, felietony*. Lublin 1972

Patrzę w nikłe zarysy majaczących Gorgan,
gwiazdy iskier buchają aż do iskier gwiazd,
woda szumi, jak ziemi najśpiwniejszy organ
i dobrze nam daleko od najbliższych miast.

Pisma, t. 9, s. 272.

У поезії та спогадах люблінського поета і перекладача не бракує доказів, які засвідчують, що зустрічі з Україною, її людьми мали на нього чималий вплив. Свідчать про те хоч би такі ліричні і образні вислови у віршах: *Cudowny Dniepr, nieba nad Charkowem intensywny błękit, pachniała Ukraina, wspaniała ukraińska wiosna* та згадані вже сентиментальні ремінісценції на тему пісень і українського народного мистецтва.

Слідкуючи за українською дорогою Яворського, треба ще відповісти на питання, чи знав і як володів він українською мовою. З пояснень самого поета виникає, що ані побут у Києві, ані в Сумах чи Харкові не дали йому такої нагоди. Школа і середовище, в якому він перебував, були зрусіфіковані. Сам, зрештою, визнає, що в тому часі не зустрівся з українською молоддю, а самих українців відрізняв тільки за суфіксом *-енко*⁶. Свою едукацію в засвоєнні української мови фактично почав у тридцятих роках, коли почав перекладати вірші Тичини. Допомогали йому в цьому згадані войнилівські студенти. Вони доставляли йому комплектних інформацій з літератури і мови та давали конкретні трансляторські поради: *Мав я з собою збірку віршів П. Тичини, – згадує ці роки – володіючи російською мовою я розумів майже все, знаходились однак тут і деінде слова, яких значення і в контексті я не міг дога-*

⁶ K. A. Jaworski, *Pisma*. T. 8. *Wywoływanie cieni*. Lublin 1972. S. 167.

*датися. Просив я отже їх перекласти*⁷. Помагала йому запевне і жінка, яка, як твердить поет, вчилася української мови у вчительській семінарії і вправно нею володіла⁸.

Яворський як перекладач української поезії виступив уперше в 1933 році. Цей рік був переломним у його творчому житті. У вересні за його ініціативою почав виходити в Холмі літературний журнал «Камєна». Ставши його редактором, він невтомно популяризує твори слов'янських народів, зокрема російського, українського і білоруського. *Реалізація цього пункту «Камєну»* – напише пізніше в своїх спогадах – *справляла мені особливе задоволення, стимулювала до поглиблення знань більш чи менш знаних мені до того часу мов наших побратимів*⁹. Варто згадати, що в популяризації української літератури не був Яворський самотній. Різні аспекти, що з життя українського народу, його літератури і мистецтва, підносила на своїх сторінках прихильна для українців прогресивна літературна преса¹⁰. Знаменним в цьому були четвертий і п'ятий номер «Sygnałów» (1934), які помістили статті, огляди, інформації про українську літературу і переклади творів Т. Шевченка, Володимира Сосюри, Богдана Ігоря Антонича, Олександра Олеся та приятельські майже відносини двох редакцій – «Miesięcznika Literackiego» і українського журналу «Вікна».

Перші переклади Яворського з української поезії появилися в другому номері «Камєну» за 1933 рік. Були це вірші Павла Тичини, Євгена Маланюка і Олега Ольжи-

⁷ K. A. Jaworski, *Pisma*. T. 7. *W kręgu «Kamenu»*. Lublin 1972. S. 22.

⁸ Там само. Т. 9. С. 271

⁹ Там само. Т. 7. С. 142

¹⁰ «Nowa Kultura», «Miesięcznik Literacki», «Sygnały», «Nowa Kwadryga», «Dziennik Popularny».

ча. У 4 номері Яворський опублікував дальші переклади – вірші Павла Тичини, Максима Рильського, Богдана Ігоря Антонича, Святослава Гординського, Ярого [Я. Дригинича], Богдана Кабарівського та Богдана Кравціва. Сьомий номер «Kamenu» (1934) повністю присвячений презентації української літератури і культури. В його літературній колонці опубліковано польською мовою вірші Тараса Шевченка, Осипа Федьковича, Олександра Олеся, Максима Рильського, Павла Тичини, Юрія Косача, Богдана Лепкого, Євгена Маланюка і Богдана Кравціва. Переклади люблінського поета друкувалися також в інших номерах «Kamenu», а також у таких літературних журналах як «Zet», «Biuletyn Polsko-Ukraiński», «Sygnały». З обчислень зроблених В. Шершуновичем виникає, що в 1933-1939 роках переклав Яворський 36 віршів 17 поетів¹¹.

Твори для своїх перекладів брав Яворський з західно-українських літературних журналів, поетичних збірок надісланих до редакції. З тих джерел черпав також інформації до своєї *Слов'янської хроніки*. Вже в першому номері «Kamenu» з українських подій відnotовує смерть Миколи Хвильового, в наступних – пригадує ювілеї Михайла Коцюбинського, Лесі Українки, Ольги Кобилянської, виділяє появу збірки новел Василя Стефаника, згадує появу цікавих статей про українську літературу і мистецтво, вказує на письменників нагороджених літературними преміями. В *Слов'янській хроніці* Яворський точно передав зміст українського номеру «Sygnałów», який появився в 1934 році, писав про смерть Василя Стефаника (1937), його польські переклади опубліковані у краківських жур-

¹¹ W. Szerszunowicz, K. A. Jaworski wobec literatur wschodniosłowiańskich. Rozprawa doktorska napisana pod kierunkiem prof. B. Białokozowicza. Maszynopis. Białystok 1979.

налах. Скрупульозно отже винотовував усякі інформації на українські теми, що в тогочасних умовах не було без значення.

У післявоєнних роках Яворський подвоїв свої зусилля на користь популяризації української літератури. Від перших мирних днів друкував на сторінках «Камену» (почала виходити від листопада 1945 року) та інших польських журналах, зокрема таких як, «Kultura», «Odgłosy», «Poglądy», «Twórczość», «Tygodnik Kulturalny», «Życie Słowiańskie», «Życie Literackie» нові переклади поетів різних історичних епох. У перших літах сягав по твори найбільш улюблених поетів – Богдана Ігоря Антонича (в епістолярній творчості перекладача є згадки, що перекладав твори цього поета під час окупації), Павла Тичини, Максима Рильського, а з початком п'ятдесятих років також вірші Микола Бажана. В половині п'ятдесятих перекладає твори Івана Франка (*Декадент, Гимн, Semper tiro*) і Лесі Українки (*Знаю добре, з Ритмів*). З початком шістдесятих років домінують у його перекладах твори сучасних львівських поетів: Ростислава Братуня, Володимира Лучука, Дмитра Павличка і Антона Шмигельського. Зацікавлення цими поетами безсумнівно пов'язане з розвитком прикордонної співпраці Люблінського воєводства і Львівської області. Одночасно перекладає він твори Т. Шевченка, Максима Рильського, Лесі Українки, Богдана Ігоря Антонича. Серед перекладів згаданого десятиріччя знаходимо також твори наймолодших поетів, таких як Роман Лубківський, Євген Гуцало, Іван Гуцак, Ліна Костенко, Микола Романченко, Анатолій Камінчук, Валентин Мисько, Іван Низовий. В цілому післявоєнному доробку Яворського нараховуємо близько 170 перекладів з української літератури понад со- рока поетів.

В післявоєнних роках Яворський продовжував свою публіцистичну діяльність на користь української літератури: писав статті про сучасних українських поетів, коментарі до публікованих творів, інформував польського читача про визначні ювілеї, контакти з українськими письменниками¹².

У 1960 році Яворський видав збірку перекладів з творами Максима Рильського п. з. *Лірики* (19 віршів), до якої залучив, крім своїх, переклади С. Полляка, Т. Бохенського, Т. Голлендера, Л. Левіна, Е. Житомирського, Л. Пастернака, Ю. Тувіма, Є. Гординського. Збірка викликала велике зацікавлення, а рецензенти згідно підкреслювали добрий вибір віршів та вартості перекладів (Б. Бернацька, С. Полляк, Я. Ратайчак).

Переклади Яворського сповняють важливу роль у зближенні української літератури до польського читача. Як перекладач української поезії – він незвичайно популярний. Його переклади передруковуються в багатьох збірках і антологіях, появилися між іншими в польських збірках Максима Рильського, Павла Тичини, Миколи Бажана, Віталія Коротича. У виданій в 1977 році *Антології української поезії* передруковано їх понад тридцять. Найбільша кількість тих перекладів знайшлася в третьому томі *Pism Яворського п. з. Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich* (Люблін 1972), який вийшов за редакцією Михайла Лесіва.

¹² K. A. Jaworski, *Szewczenko i Polacy na zesłaniu*. «Kultura i Życie» (Lublin) 1952. Nr 17; *Taras Szewczenko*. «Życie Literackie» 1953. Nr 9; *W roku bieżącym przypada setna rocznica urodzin Iwana Franki*. «Kamena» 1956. Nr 6; *Szewczenko i Polacy*. «Kamena» 1961. Nr 11; *Tyczyna, Ryłski, Bażan – najwybitniejsi współcześni poeci ukraińscy*. «Kultura i Życie» 1956. nr 37; *Góry, pieśni i ludzie*. «Kamena» 1961. Nr 11.

Діяльність люблінського поета і перекладача мала також поважне інспіраторське значення. Так склалось, що в значній кількості сучасні популяризатори української поезії залишалися в крузі Яворського і його журналу «Катена». На сторінках цього журналу друкували свої твори і переклади Юзеф Чехович, Тадеуш Голлендер, Александер Баумгардтен, Мар'ян Пехаль, Єжи Плеснярович, Северин Полляк, Влодзімеж Слободнік, Ян Спєвак, Адам Важик та інші (маємо на увазі не тільки переклади з української літератури). Після війни з редакцією «Катену» співпрацювали також Ігор Сікірицький і Анна Каменська. Для багатьох із них щире зацікавлення Яворського українською поезією було стимулом до розвитку власної діяльності в цьому напрямку.

Про досягнення Яворського в галузі перекладу можна говорити однаково схвально як і про його оригінальну творчість. Мав він усі дані до того, щоб створювати добрий переклад: був поетом, творчо володів рідною мовою, цікавився мовою, літературою, народом і автором твору, який перетворював польською мовою, врешті ставив переклади на рівні з оригінальною творчістю.

Мар'ян Якубець З нагоди сімдесятих роковин його народження

Восьмого вересня 1980 року виповнилося сімдесят років визначному польському славістові, професору Вроцлавського університету Мар'янові Якубцю. Його широка наукова діяльність в галузі слов'янських літератур, зв'язків польської літератури з літературами східного і південного слов'янства відома не тільки в Польщі. З іменем цього вченого нерозривно зв'язаний розвиток польської післявоєнної україністики. Його праці з питань історії української літератури, польсько-українських і українсько-польських літературних взаємин, творчої діяльності Тараса Шевченка, Івана Франка, Михайла Коцюбинського добре відомі українській громадськості, а сам він користується заслуженою пошаною, як один з провідних нині україністів.

Мар'ян Якубець народився 8 вересня 1910 року в Гіновичах Бережанського повіту, в селянській родині. Вчився у Львівському і Белградському університетах. Докторська дисертація, яку Мар'ян Якубець захистив у Львівському університеті в 1937 р. була присвячена історії слов'янських літератур. Зараз же після війни (1945-1947) працював у польському посольстві в Белграді. Звання габілітованого доктора отримав в Ягеллонському університеті в 1951 р. з історії східних і південних слов'ян. У 1953 р. отримав звання професора Вроцлавського університету.

Зацікавлення Мар'яна Якубця Україною – давнє. Перша його стаття з питань української проблематики (огляд польських перекладів з української літератури) з'явилися ще до війни («Rocznik Literacki» 1937). Після другої світової війни, паралельно зі своїми зацікавленнями російською і південнослов'янськими літературами, вчений невтомно досліджував, коментував пам'ятки української літератури. Виступав з українськими темами на сторінках польських періодичних видань, енциклопедій, літературних довідників, активно діяв в Інституті слов'янознавства Польської Академії Наук. За його безпосередньою участю й ініціативою наладнюються ширші контакти Польської Академії Наук і Академії наук України в галузі слов'янознавства, організуються наукові сесії присвячені українській культурі, таким видатним творцям, як Тарас Шевченко та Іван Франко. Велику роботу веде Мар'ян Якубець у вихованні кадрів україністів.

Перу Мар'яна Якубця належать десятки статей про життя і творчість українських письменників, зокрема Тараса Шевченка, Івана Франка, Михайла Коцюбинського, Лесі Українки, Максима Рильського. Він – редактор і автор розвідки з історії української літератури в антології *Literatura ukraińska*, що вийшла 1962 року. В 1974 р. побачив світ підготовлений Мар'яном Якубцем том творів Тараса Шевченка польською мовою, попереджений ґрунтовним синтетичним дослідженням про поета. Це дослідження слід вважати за одне з найкращих в польському літературознавстві. За його участю готуються майже всі видання українських письменників-класиків у Польщі. Вже незадовго за редакцією Мар'яна Якубця вийде показний том історії української літератури.

В працях Мар'яна Якубця чільне місце віддане вивченню творчості визначних майстрів слова дожовтневої української літератури, його захоплює складний багатовіковий процес її розвитку, волелюбні мотиви, своєрідність і впливи на духовне життя народу. *Українська література* – вказує вчений, – *розвивалася постійно всупереч надзвичайно важких історичних умов, в яких жив український народ. Була вона сумою почуттів широкої громадськості на красу, прагнень суспільної і національної вольності народу, висловлювала його настрої та пристрасті, була, врешті, могутнім засобом формування духовних цінностей народу* (*Literatura ukraińska*. Варшава 1962, стор. 7). Досліджуючи творчість визначних українських майстрів слова, Мар'ян Якубець показує передусім ідейно-художню вартість їхніх творів, взаємозв'язки з літературами інших народів і вклад у розвиток загальнослов'янської культури. Широкий погляд на розвиток культурного процесу і глибока ерудиція вченого дозволяють йому компетентно торкатися найрізноманітніших аспектів української проблематики. Польська україністика, спираючись на творчому доробку Мар'яна Якубця, в сучасній Польщі має широкі можливості для дальшого успішного розвитку.

Вітаємо невтомного дослідника української літератури з сімдесятиліттям його народження й бажаємо йому моральних і фізичних сил для продовжування корисної наукової праці ще на довгі, довгі роки.

* * *

**Статті і дослідження Мар'яна Якубця про українську
літературу
(Матеріали до бібліографії)**

1. *Literatury słowiańskie*. «Rocznik Literacki» 1937.
2. *Bractwo Cyrylo-Metodejskie (w stulecie procesu)*. «Życie Słowiańskie» 1947, nr 12.
3. *Stan i postulaty naukowe historii literatur słowiańskich w Polsce*. «Pamiętnik Słowiański» 1951, t. 2.
4. *Stan i potrzeby naukowe badań nad stosunkami literackimi polsko-radzieckimi*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1952, nr 1.
5. *Iwan Franko – ukraiński poeta i rewolucjonista*. Рец.: Neverlij M., *Ivan Franko, ukraiński basnik revolucioner*. Praha 1952. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1953, nr 4.
6. *Wzmacniamy więzy kulturalne między Polską Ludową a Ukrainą Radziecką*. «Nowe Drogi» 1954, nr 10.
7. *O sztuce pisarskiej M. Kociubyńskiego (w 40 rocznicę zgonu)*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1954, nr 1.
8. *Taras Szewczenko (w 140 rocznicę urodzin)*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1954, nr 2.
9. *Źródła i drogi rozwojowe kultury ukraińskiej*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1955, nr 1-2.
10. *Iwan Franko (posłowie)*. [w:] I. Franko, *Utwory wybrane*. T. 2. Warszawa 1955.
11. *Źródła i drogi rozwojowe kultury ukraińskiej*. [w:] *Sesja naukowa w trzechsetną rocznicę zjednoczenia Ukrainy z Rosją 1654-1954*. Warszawa 1956.
12. *Główne etapy rozwojowe kultury ukraińskiej*. «Praca Świeclicowa», zeszyt specjalny 1956, lipiec-wrzesień.

13. *Z dziejów współpracy polsko-ukraińskiej*. «Materiały pomocnicze», TPPR 1957, nr 37.
14. *Program badań twórczości Iwana Franki*. «Slavia Orientalis» 1958, nr 1.
15. *Іван Франко і українсько-польські громадсько-літературні зв'язки*. «Радянське літературознавство» 1958, № 3.
16. *Iwan Franko*. Warszawa 1958.
17. *Uwagi w sprawie programu badań twórczości Iwana Franki*. «Sprawozdanie Wydziału Nauk Społecznych PAN» 1958, z. 1.
18. *Iwan Franko i Vatroslaw Jagić*. «Slavia Orientalis» 1959, nr 2-3.
19. *Z nowych badań nad historią międzysłowiańskich związków literackich* (rec.: Міжслов'янські літературні взаємини. Київ 1958). «Slavia Orientalis» 1960, nr 3.
20. *O poezji Tarasa Szewczenki*. «Życie Literackie» 1961, nr 16.
21. *Taras Szewczenko i polska literatura*. «Przegląd Tygodniowy» 1961, nr 8.
22. *Poezja Tarasa Szewczenki*. [w:] *Taras Szewczenko w setną rocznicę śmierci*. Warszawa 1961.
23. Рец.: Шубравський В. Е., *Драматургія Т. Г. Шевченка*. Київ 1961. «Slavia Orientalis» 1961, nr 3.
24. *Literatura ukraińska*. Wypisy. PWN. Warszawa 1962
25. Рец.: Івакін Ю. О., *Стиль політичної поезії Шевченка. Етюди*. Київ 1961. «Slavia Orientalis» 1962, nr 1.
26. Рец.: Мольнар М., *Т. Шевченко у чехів та словаків*. Прага 1961. «Slavia Orientalis» 1962, nr 3.
27. Рец.: Шабльовський Е., *Народ і слово Шевченка*. Київ 1961. «Slavia Orientalis» 1962, nr 2.
28. Рец.: *Українські народні пісні*. Київ 1960. «Slavia Orientalis» 1962, nr 1.
29. Рец.: Ткаченко М. М., *Літопис життя і творчості Т. Шевченка*. Київ 1961. «Slavia Orientalis» 1963, nr 1.

30. Рец.: Журавська І. Е., *Іван Франко і зарубіжні літератури*. Київ 1961. «Slavia Orientalis» 1963, nr 1.
31. *Szewczenko w 150 rocznicę urodzin*. «Kultura» 1964, nr 10.
32. *Шевченко среди поляков*. [w:] *Шевченко и мировая культура (сборник статей)*. Москва 1964.
33. *Ukraińska literatura*. [w:] *Wielka Encyklopedia Powszechna*. Warszawa 1968, t. 11.
34. *Szewczenko T.* [w:] *Wielka Encyklopedia Powszechna*. Warszawa 1968, t. 11.
35. *Iwan Kotlarewski i literatura polska*. «Slavia Orientalis» 1970, nr 2.
36. *Łesia Ukrainka i polska literatura romantyczna*. «Slavia Orientalis» 1971, nr 4.
37. *Wstęp*. [w:] T. Szewczenko, *Wybór poezji*. Ossolineum 1974.
38. *Poezja ukraińska*. Рец.: *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. «Przegląd Humanistyczny» 1978, nr 9.
39. *Maksym Rylski*. «Ruch Literacki» 1978, nr 4-5.

Вивчення польсько-українських літературних взаємин у польському літературознавстві (Огляд 1945-1970)

Проблема польсько-українських літературних взаємин почала привертати увагу польських дослідників ще в кінці XIX – на початку XX ст. Згадаймо окремі дослідження Ю. Третяка про значення А. Міцкевича для поезії Т. Шевченка та вплив українського фольклору на польську поезію, А. Яблоновського про польські впливи на письменників Києво-Могилянської академії, праці О. Брюкнера і Т. Грабовського про полемічну польсько-українську літературу, Я. Янува про засвоєння стародавньої польської літератури Україною, Ю. Голомбека про діяльність Кирило-Мефодіївського товариства та його зв'язки з польською культурою і літературою.

Процес вивчення цих проблем на той час проходив, однак, в атмосфері національних конфліктів, дискредитації української літератури, хибних методологічних концепцій. Тут часто подибуємо спроби встановити пряму залежність української літератури від польської. Оцінюючи колишній науково-дослідницький доробок у галузі польської славістики, відомий дослідник слов'янських літератур професор М. Якубець підкреслював не завжди об'єктивний підхід до літератури білоруського і українського народів, пов'язуючи причини дискримінації з цілим рядом ідеологічних, суспільних і політичних питань¹.

¹ M. Jakóbiec, *Stan i postulaty naukowe historii literatur słowiańskich w Polsce*. «Pamiętnik Słowiański» 1951. № 2. С. 61-88.

На сьогодні вивчення міжлітературних взаємин набрало іншого характеру. Зумовлено це принциповими змінами у взаєминах між народами, у поглядах на слов'янські справи, зникнення класових бар'єрів. Вивчення багатограних зв'язків польської літератури з іншими слов'янськими літературами, верифікація і переоцінка вже існуючих досліджень є однією з актуальних проблем польського літературознавства.

Наш огляд має на меті представити досягнення польського літературознавства у вивченні зазначеної проблеми за період 1945-1970 рр. Хочемо показати, що саме і в якому аспекті зацікавило польських дослідників, систематизувати наявний фактичний матеріал, зробити бодай деякі узагальнення.

У перші післявоєнні роки справа вивчення міжлітературних взаємин гальмувалася через нестачу наукових кадрів, відповідної наукової періодики. У той час маємо тільки окремі згадки про польсько-українські взаємини, головним чином у публікаціях, присвячених загальнослов'янській тематиці².

Значний вплив на розвиток українознавчих студій у Польщі мав Перший конгрес польської науки в 1950 р. і особливо доповідь М. Якубця *Стан і наукові постулати історії слов'янських літератур у Польщі*³.

У 1952 р. у Варшаві організовано Польсько-Радянський інститут, який готує кадри викладачів і наукових праців-

² St. T. Grabowski, *O współpracy Słowian w dziedzinie literatury*. «Życie Słowiańskie» 1946. № 2; O. Stella, *Słowiańskie porozumienie literackie*. «Naprzód» 1947. № 155; J. Rawicz, *Od Rylejewa do Ryłskiego*. «Przegląd Socjalistyczny» 1947. № 11; M. Jakóbiec, *Bractwo Cyrylo-Metodejskie (w stulecie procesu)*. «Życie Słowiańskie» 1947. № 12.

³ M. Jakóbiec, *Stan i postulaty naukowe historii literatur słowiańskich w Polsce*.

ників у галузі русистики, а також і україністики. Тут зібрано наукову українознавчу літературу, бібліографію польських перекладів з української літератури. Від самого початку заснування Інститут видає журнал «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» (1952-1957), в якому друкуються й українознавчі дослідження.

Наступного року у Варшавському університеті створено кафедру української філології. Її очолює відомий мовознавець професор П. Зволінський. Тут та в Інституті слов'янознавства Польської Академії наук зосереджені дослідження польсько-українських мовних зв'язків⁴.

З початку 50-х років відбулися зрушення і щодо ознайомлення польських читачів з українською літературою. У 1950-1955 рр. вийшли окремими виданнями твори О. Корнійчука, О. Гончара, Н. Рибак, А. Головка, В. Козаченка, Л. Первомайського, О. Бойченка, С. Склярєнка, М. Стельмаха, а з класиків – І. Франка, М. Коцюбинського, В. Стефаника, Тараса Шевченка⁵.

Поступово налагоджується систематична робота польських видавництв, водночас посилюється інтерес польських дослідників до української культури, історії, літератури. Закономірно з'являються публікації і про літературні взаємини.

Чи не першою серед них є монографія А. Обремської-Яблонської *Слово о полку Ігоревім*, в якій ґрунтовно досліджується тема рецепції *Слова* у польському письменстві від початку ХІХ ст. до наших днів⁶. У книжці, крім старо-

⁴ Див.: Н. П. Романова, *Україністика в Польщі*. «Українська мова і література в школі» 1966. № 2. С. 13-18.

⁵ Див.: Я. Грицковян, *Українська література в польських перекладах*. «Наша культура» 1969. № 4. С. 4-5.

⁶ А. Obrębska-Jabłońska, *Słowo o wyprawie Igora*. PIW. Warszawa 1954.

руського тексту з історичним коментарем, буквально і художнього перекладу *Слова* на польську мову, його історії в науковому світі, авторка представила цілісну картину знайомства поляків зі *Словом*. Вона ґрунтовно проаналізувала не тільки повні переклади А. Бельовського, А. Ст. Красінського, Ю. Тувіма, а й маловідомі уривки, перекладені Ц. Ґодебським, Ю. Б. Раковецьким, С. Б. Лінде, Г. Бучинським, Л. Семенським, звернула увагу на взаємобмін художнім досвідом у прийнятті *Слова*.

Того ж 1954 р., до 140-річчя з дня народження Шевченка, в журналі «Przegląd Kulturalny» друкується науково-популярна стаття Ст. Струмпф-Войткевича про особисті і творчі звязки українського поета з поляками⁷. Розказуючи про перебування Шевченка на засланні, автор на підставі архівних матеріалів і мемуарних свідчень досліджує дружні контакти поета з поляками-засланцями та їхнє зацікавлення творчістю українського поета.

Серед тем, що давно привертають увагу польських дослідників – тема політичного та культурного співробітництва І. Франка з поляками, зокрема з групою Л. Варинського. Найбільш успішно розробляє цю тему К. Дунін-Вонсович, концентруючи основну увагу на публіцистичній діяльності І. Франка у польській пресі⁸. Використовуючи архівні матеріали, зокрема архів свого батька Вл. Дунін-Вонсовича, який співпрацював з І. Франком, автор визначає й оцінює публіцистичну діяльність Франка в польській пресі у період її найбіль-

⁷ St. Strumph-Wojtkiewicz, *Taras Szewczenko a Polacy*. «Przegląd Kulturalny» 1954. № 12.

⁸ K. Dunin-Wąsowicz, *Publicystyka Iwana Franki w prasie ruchu ludowego w Galicji*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1955. № 1-2. С. 232-258.

шої активізації (1887-1897). Зокрема йдеться про співробітництво з редакціями таких часописів, як «Kurier Lwowski», «Przegląd Społeczny», «Przyjaciel Ludu», боротьбу І. Франка за інтеграцію польсько-українських революційних зв'язків.

Про зв'язки І. Франка з польською літературою, його діяльність у польському громадському і культурному житті, про популяризаторську і дослідницьку роботу в галузі польської літератури цінний матеріал містить післямова М. Якубця у двотомнику *Вибраних творів* І. Франка, виданих у 1955 р. польською мовою⁹. Ще більше поживляються контакти між науковцями обох країн з 1956 р. У цей період з'явилося чимало вартісних перекладів з української літератури, зріс науковий рівень літературознавчих праць, значно збільшилася кількість публікацій, в яких ставляться питання польсько-українських літературних взаємин (в таких виданнях, як «Slavia Orientalis», «Pamiętnik Słowiański», «Pamiętnik Literacki», «Życie Literackie»).

Науковим поштовхом до вивчення української літератури була підготовка до Днів української культури (1-9 жовтня 1956 р.). У цей час вийшла книга *Радянська Україна*¹⁰, де крім перекладів оповідань та поезій українських письменників, загальних оглядів про Україну, українську культуру та історію, надруковано статті, присвячені польсько-українським літературним взаєминам. В оглядовій статті Ю. Бояра *Польсько-українське культурне співробітництво* (стор. 54-79) викладені основні факти польсько-українського культурного і літературного співробітництва. Автор торкається таких питань, як «українська школа» в польській літера-

⁹ М. Jakóbiec, *Iwan Franko*, в кн.: *Iwan Franko, Utwory wybrane*. Т. 2. PIW. Warszawa 1955.

¹⁰ *Ukraina Radziecka*. LSW. Warszawa 1956.

турі, листування Е. Ожешко з І. Франком, творчі контакти В. Оркана з українською літературою, розглядає переклади творів з української літератури на польську мову. Ян Шавей, оцінюючи творчу діяльність найбільшого українського поета Т. Шевченка (стор. 80-95), згадує чимало фактів про його контакти з поляками, зокрема Зигмунтом Сераковським і Едвардом Желіговським. Докази міжлітературних зв'язків періоду романтизму знаходимо у статті Я. Стичення *Україна в польській поезії XIX ст.* (стор. 96-113), присвяченій аналізу творів А. Мальчевського, С. Гощинського, Ю. Б. Залеського, О. Грози, Т. Заборовського, Т. А. Олізаровського, Л. Совінського, Л. Семенського, А. Рацінського, В. Поля, Я. Трусіновського, Б. Червенського, Т. Падури з українською тематикою, виникнення якої автор пояснює впливами українського фольклору або особистими контактами з Україною. Щоправда, автор не досить чітко розрізняє ідеологічне значення цих творів. Адже адаптуючи український фольклор, польські письменники «української школи» використовували його з різною політичною та художньою метою. Не можна погодитися з оцінкою творчості Т. Падури, якого автор зараховує до *найкращих співців України*.

У спеціальному номері журналу «Praca Światlicowa» (1956, № 7-8-9), присвяченого Дням української культури, публікуються статті та інформації про Україну, українську літературу, спогади з найновішої історії, переклади оповідань, поезій, п'єс українських письменників.

Того ж 1956 р. в журналі «Pamiętnik Słowiański» друкується розвідка Вл. Пйотровського про *Кримські сонети* А. Міцкевича та *Кримські спомини* Лесі Українки¹¹.

¹¹ Wł. Piotrowski, *Lesia Ukrainka a Adam Mickiewicz*. «Pamiętnik Słowiański». T. 6. Wrocław 1956. С. 89-97.

Публікація є цінним доповненням давніших студій І. Франка, О. Колеси та ін. з цього питання.

Оглядово-публіцистичний характер має стаття А. Гжибовської, де висвітлено основні етапи літературних зв'язків між Е. Ожешко та І. Франком, наведено факти, що свідчать про інтерес польської письменниці до української літератури¹².

Відзначення ювілеїв І. Франка – 100-річчя з дня народження (1856-1956) і 40-річчя з дня смерті (1916-1956) – також було поштовхом до вивчення зв'язків українського письменника з польською культурою і літературою. Найбільш цінний матеріал містили доповіді на дводенній ювілейній сесії (квітень 1957 р.), опубліковані в першому номері «*Slavia Orientalis*» за 1958 р. (статті М. Якубця, К. Дунін-Вонсовича, Е. Анчевської, С. Маковського і Т. Шишки, Е. Карвота).

Того ж року вийшла в світ і окрема брошура М. Якубця *Іван Франко*, в якій висвітлюються, зокрема, зв'язки українського письменника з польською літературою¹³. Тут йдеться про безпосередню участь Франка у польській пресі, взаємини з такими польськими письменниками, як Е. Ожешко, Я. Каспрович, критичні виступи про творчість А. Міцкевича, С. Гоцинського, Ю. Словацького, Ю. Б. Залеського, Б. Пруса, М. Конопніцької, згадуються його публікації про польсько-українські взаємини. Автор висловлює припущення, що негативну статтю про А. Міцкевича (*Ein Dichter des verrates*) Франко написав в атмосфері гострої польсько-української полеміки під час галицьких виборів 1897 р. В цілому, підкреслює ав-

¹² A. Grzybowska, *Towarzysze po myśli i piórze*. «Pod skrzydłami Wolności» 1956. № 19.

¹³ М. Jakóbiec, *Iwan Franko*. Wiedza Powszechna. Warszawa 1958.

тор, позитивне ставлення І. Франка до польського письменства не потребує застережень. Франко перекладав і видавав твори А. Міцкевича, писав статті, в яких неодноразово підкреслював його значення для польської та української літератури.

Доказ стародавніх зв'язків української та польської літератур знаходимо у розвідці Ю. Леванського, присвяченій розвитку лялькового театру на Україні в XVII і XVIII ст.¹⁴ Тут досліджується така проблема, як проникнення елементів польської містерійної драми на українські землі; автор обмірковує, чи воно було одностороннім і хто був головним його ініціатором. Ю. Леванський позитивно оцінив художню і національну вартість українських інтермедій, які подолали канони старої поетики і вивели на сцену живих людей.

У тому ж 1958 р. виходить стаття Е. Анчевської, опублікована українською мовою в «Нашій культурі» і присвячена взаєминам В. Стефаника з письменниками «Молодोї Польщі»¹⁵. Авторка висловила кілька міркувань щодо творчого розвитку українського письменника в середовищі краківських літераторів, проте деякі свої здогадки аргументувала недостатньо.

У наступній розвідці Е. Анчевської йдеться про творчість М. Коцюбинського в Польщі¹⁶. Серед значної кількості повоєнних публікацій на цю тему авторка слушно виділила статті М. Якубця, в яких найбільш ґрунтов-

¹⁴ J. Lewański, *Związki literackie polsko-ruskie w dziedzinie dramatu wieku XVII i XVIII*. В кн.: *Z polskich studiów slawistycznych*. Т. 2. 1958. С. 63-88.

¹⁵ Е. Анчевська, *Василь Стефаник у Польщі*. «Наша культура» 1958. № 8. С. 7.

¹⁶ E. Anczewska, *Mychajło Kociubiński w polskich przekładach i krytyce literackiej*. «Slavia Orientalis» 1959. № 2-3. С. 35-51.

но розв'язано проблеми новаторства та майстерності М. Коцюбинського. Проте важко погодитися з наведеною тут оцінкою решти матеріалів про Коцюбинського, які з'явилися в польській періодиці на початку 50-х років: по суті, то були досить поверхові ювілейні статті.

1960 р. в журналі «*Slavia Orientalis*» друкується стаття Р. Таборського *Україна в творчості Леонарда Совінського*¹⁷, цікава насамперед наведеним тут фактичним матеріалом. Польський поет-демократ показаний як популяризатор і перекладач Шевченка. Значне місце відведене в статті і драмі Совінського *На Україні*. Проте автор чомусь проминув два останні твори Совінського, позначені українськими впливами: *Надзвичайні пригоди пана Хорунжича* і *На розбійницьких дорогах*.

Шевченківський ювілей 1961 р. спричинився до виходу спеціального збірника¹⁸. Тут вміщено і статті М. Юрковського та О. Лапського, присвячені зв'язкам Шевченка з поляками та відгукам про українського поета в польській пресі. О. Лапський, зокрема, підкреслює роль самих українців у популяризації творчості Шевченка в Польщі. У публіцистичній статті К. Яворського *Шевченко і поляки* йдеться про дружні контакти поета з Б. Залеським, Е. Желіговським та іншими польськими культурними та революційними діячами¹⁹.

Того ж року з'являється розвідка сучасного фольклориста Ю. Кшижановського *Пісня про Козака і Кулину*, присвячена питанням походження і авторства цієї давньої української пісні²⁰.

¹⁷ «*Slavia Orientalis*» 1960. № 2. С. 371-383.

¹⁸ *Taras Szewczenko w setną rocznicę śmierci*. Warszawa 1961.

¹⁹ «*Kamena*» 1961. № 5. С. 3.

²⁰ Див.: *Paralele*. PIW. Warszawa 1961. С. 202-210.

Наступний, 1962 р. приніс тільки невеликі оглядові статті про найновіші польські переклади з української літератури²¹.

Ювілей Шевченка широко відзначався і в 1964 р.: було опубліковано чимало нових матеріалів, з'явилися цінні розвідки, присвячені зв'язкам поета з польською літературою.

Серед них найбільшим науковим здобутком були дослідження М. Якубця і В. Кубацького. Розвідка М. Якубця *Шевченко серед поляків*, опублікована російською мовою у книжці *Шевченко і світова культура*, визначається всебічним знанням джерел, історії, літературного оточення Шевченка²². Автор уважно простежує голоси польської критики, починаючи від 40-х років минулого століття до наших днів. Вони свідчать, що постать Шевченка завжди викликала серед поляків живе зацікавлення. Знала й читала його твори студентська молодь, серед якої живі були традиції Шимона Конарського – учасника спільної боротьби польського, українського і російського народів проти царизму. Шевченка читали й вивчали польські політичні в'язні, які бачили в ньому такого ж, як і вони, борця, його творами захоплювалися такі письменники, як Е. Желіговський, Л. Совінський, В. Сирокомля. М. Якубець слушно підкреслює, що в міжвоєнному двадцятилітті не було відповідних умов до ґрунтовного вивчення творчості поета. По-новому сприйняло його доробок сучасне польське літературознавство. Проте набагато більше в цій галузі, підкреслює автор, зроблено на Україні.

²¹ T. St. Grabowski, *Slavica w polskiej bibliografii literackiej zespoły S. Wierczyńskiego za lata 1944-1949 i 1956*. Cz. III. *Wschodnia Słowiańszczyzna Białoruś i Ukraina*. «Pamiętnik Słowiański». T. 13. C. 262-275; B. Drozdowski, *Literatura ukraińska w Polsce*. «Współczesność» 1962. № 1-15. Z. XI.

²² Див.: *Шевченко и мировая культура*. «Наука». Москва 1964. С. 211-222.

В. Кубацький в своїй студії про Шевченка і польський романтизм розповів про інтерес польських романтиків до політичного, громадського і культурного життя України, про особливу роль Шевченка в зміцненні взаємозв'язків і взаємовпливів обох літератур²³. Спираючись на багатий фактичний матеріал, автор показав такі моменти, як вплив історичних подій на взаємини обох народів, вплив України та її фольклору на письменників польського романтизму. В публікації наводяться дані про вклад польських учених у справу вивчення української етнографії, культури та історії України.

Того ж 1964 р. в краківському тижневику «*Życie Literackie*» опубліковано статтю Г. Добровольського *Szewczenko i Polacy* про співпрацю польських прогресивних кіл з українцями, зустріч Шевченка з Шимоном Конарським, контакти українського поета з поляками²⁴.

Зміцненню літературних та наукових контактів між двома народами сприяє подальша розробка теорії міжлітературних взаємин. Статті з цих питань з'являються 1965 р. в третьому номері журналу «*Slavia Orientalis*». Стаття Р. Лужного *Феофан Прокопович та польська література*, містить, зокрема, бібліографічний огляд польських, білоруських, російських та українських праць.

Про контакти люблінського літературного журналу «*Камена*» з українською літературою йдеться у книжці відомого перекладача з української поезії К. А. Яворського *В колі «Камени»*²⁵.

²³ W. Kubacki, *Poezja i proza, studia historycznoliterackie 1934-1964*. Wydawnictwo Literackie. Kraków 1966.

²⁴ «*Życie Literackie*» 1964. № 11.

²⁵ K. A. Jaworski, *W kręgu «Kamenu»*. Lublin 1965.

В «Українському календарі» за 1965 р. друкується стаття Ф. Неуважного *З Польщею в серці*, в якій висвітлюється роль М. Рильського у зближенні української і польської літератур, його перекладацька діяльність, зокрема переклади творів А. Міцкевича, Ю. Словацького, М. Конопницької, Ю. Тувіма, Л. Стаффа, Вл. Бронєвського.

У 1966 р. з'явилися дві праці, значною мірою присвячені польсько-українським літературним взаєминам. Саме з цього погляду їх можна поставити поряд, хоч одна з них наукова розвідка, а друга – белетристичний твір. Це праця вже згадуваного тут краківського славіста Р. Лужного *Письменники кола Києво-Могилянської академії в польській літературі*²⁶ – і твір Є. Єнджеєвича *Українські ночі, або родовід генія*²⁷. Р. Лужний визначає та оцінює явища культурних та літературних зв'язків письменників Києво-Могилянської академії з Польщею. Принагідно зауважимо, що дослідник надто побіжно показав оригінальний доробок згаданих письменників.

У серії наукових записок Ягеллонського університету в 1966 р. вийшло дослідження З. Недзелі *Слов'янські зацікавлення польських письменників у 1830-1848 рр.*, в якому розділ присвячено впливові українського фольклору на польських письменників, що жили у Львові (Т. Заборовського, О. Борковського, Я. Позняка, А. Бельовського, Л. Семенського)²⁸. Автор відзначає тут особливе місце українського фольклору в інтеграції слов'янських літератур.

²⁶ R. Łużny, *Pisarze kręgu Akademii Kijowsko-Mohylańskiej w literaturze polskiej*. Kraków 1966.

²⁷ J. Jędrzejewicz, *Noce ukraińskie albo rodowód geniusza*. LSW. Warszawa 1966.

²⁸ Z. Niedziela, *Słowiańskie zainteresowania pisarzy lwowskich w latach 1830-1848*. Kraków 1966.

Того ж року в «Українському календарі» друкуються короткі огляди А. Верби про популяризаторів української літератури в Польщі (стор. 36-40) та Е. Сабіка про взаємини польського поета Я. Каспровича з І. Франком.

У 1967 р. з'явилося кілька публікацій про давню українську літературу. Своєрідним доповненням згаданої вже публікації Ю. Леванського про розвиток лялькового театру на Україні в XVII і XVIII ст. є праця П. Левін *Східнослов'янська інтермедія XVI-XVIII ст.*²⁹ Широко використовуючи архівні матеріали, дослідниця аналізує українські інтермедії – їх зміст, персонажі, джерела, гіпотези, про їх авторів, про виконання та глядачів, доводить, що деякі автори інтермедій були обізнані не тільки з польською, а й західноєвропейськими літературами, що принаймні дві дернівські інтермедії (четверта і шоста) мали первісне польське джерело або виникли в польській школі. Авторка підкреслює, що виконавці шкільної драми, польські та українські, обмінювалися репертуаром і досвідом.

Перу Р. Лужного належить розвідка про Стефана Яворського, київського письменника, відомого своєю поетичною та проповідницькою діяльністю³⁰.

У статті молодого польського україніста С. Козака ставиться питання про польські впливи на українську літературу XVII-XVIII ст., пов'язані із прагненням українських письменників спиратися на спільний слов'янський здобуток³¹. Показовим щодо цього, підкреслює автор, було

²⁹ P. Lewin, *Intermedia wschodniostowiańskie XVI-XVII wieku*. Wrocław-Warszawa-Kraków 1967; див. також в 36.: *O wzajemnych powiązaniach literackich polsko-rosyjskich*. Wrocław-Warszawa-Kraków 1969.

³⁰ R. Łużny, *Stefan Jaworski – poeta nieznany*. «Slavia Orientalis» 1967. № 4. С. 363-376.

³¹ С. Козак, *З історії українсько-польських взаємин*. «Радянське літературознавство» 1967. № 8. С. 36-42.

XVII ст.: тоді в українській літературі польський струмись виявився, зокрема, у письменників Києво-Могилянської академії (С. Полоцький, С. Яворський, Л. Баранович), а також в галузі перекладної української повісті, драматургії, панегірика та байки.

В колі інтересів С. Козака перебувають також питання типології українсько-польських літературних взаємин. У дисертації на цю тему він вказує на роль, яку відіграв польський романтизм і зокрема «українська школа» польських письменників в українській літературі першої половини XIX ст.³² В дисертації розглянуто ставлення Шевченка до польської культури, дано аналіз тих творів поета, в яких тема українсько-польських взаємин виступає особливо чітко. Автор не вичерпує згаданих питань, але намагається якомога повніше реконструювати синтетичний образ українсько-польських літературних взаємозв'язків вище зазначеного періоду.

У 1967 р. вийшли дві наукові публікації про здобутки українського літературознавства в галузі дослідження польсько-українських літературних взаємин. Це насамперед стаття М. Інґльота, у якій дається синтетичний огляд 183 публікацій кількадесятьох авторів про міжлітературні взаємини XIX ст.³³

Радянським полонікам присвячена і стаття М. Стемпеня³⁴. В ній підкреслюється серйозний вклад таких укра-

³² С. Козак, *Типология украинско-польских литературных взаимоотношений первой половины XIX ст.* Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филологических наук. К. 1967.

³³ М. Inglot, *Polsko-ukraińskie związki literackie w XIX w. w świetle badań radzieckich (1918-1966)*. «Pamiętnik Literacki» 1967. № 3. С. 252-266.

³⁴ М. Stępień, *O radzieckiej polonistyce*. «Pamiętnik Literacki» 1967. № 3. С. 241-258.

їнських вчених, як Г. Вєрвєс, Ю. Булаховська, В. Вєдіна, у вивчення польсько-українських літературних взаємин.

Того ж 1967 р. в «Нашій культурі» опубліковано доповідь варшавського українця Ф. Неуважного на науковій сесії *Півстоліття польсько-радянських суспільних і культурних відносин*, де йшлося, зокрема, про українську літературу та її зв'язки з польською³⁵. Автор доповіді відзначив деякі назрілі проблеми, від розв'язання яких залежить дальший розвиток дружнього обміну художніми цінностями.

У 1968 р. в «Українському календарі» друкуються короткі статті А. Вєрби *Міцкевич і Україна* (стор. 187-189), *Коліївщина в польській літературі* (стор. 275-283); в наступному році – стаття Е. Горнової про листування двох письменників, Ю. І. Крашевського і П. Куліша (стор. 194-198). Авторка аналізує їх кореспонденцію, опубліковану в 1882 р. в журналі «Народ» М. Павликом та спогади П. Куліша про перетрактації з поляками.

У зв'язку з відзначенням ювілею Івана Котляревського (200-річчя з дня народження) в 1970 р. була опублікована розвідка М. Якубця *Іван Котляревський і польська література*³⁶. Автор вперше в післявоєнному літературознавстві простежує польські відгуки на творчість І. Котляревського, починаючи від першої згадки С. Бандтке в журналі «Pamiętnik Warszawski» (1815, № 2) до наших днів. З кількох основних питань про взаємозв'язки автор звернув увагу на сприйняття творів Котляревського в Польщі та його вплив на деяких письменників.

³⁵ «Наша культура» 1967. № 1. С. 4-5.

³⁶ «Slavia Orientalis» 1970. № 2. С. 156-163.

Ювілейний характер має і стаття А. Верби *Еліза Ожешко й Україна*, надрукована в «Українському календарі» за 1970 р. з нагоди 60-річчя з дня смерті письменниці. Автор звертає тут увагу на впливи повістей Марка Вовчка, І. Нечуча Левицького, І. Франка та українського фольклору на творчість Е. Ожешко, згадує про контакти польської письменниці з І. Франком та її зацікавлення українською літературою. Використано листи Е. Ожешко до І. Франка.

Про українську громаду в Кракові, про Вл. Оркана і його приятелювання з В. Стефаником писав М. Сивіцький у статті *Владислав Оркан між українцями* у тому ж календарі за 1970 р. (стор. 233-235).

У 1970 р. вийшла монографія 14 наукових працівників Ягеллонського університету, присвячена Україні³⁷.

Знайомство з матеріалами про польсько-українські літературні взаємини, опублікованими в 1945-1970 рр., дає підстави твердити, що польські дослідники свої зацікавлення скерували передусім у минуле. Тематика досліджень сформувалася в трьох основних групах: давні польсько-українські зв'язки, зв'язки Шевченка з польською культурою і літературою, діяльність Франка в галузі польсько-українських літературних і культурних взаємин. У літературних і культурних зв'язках дослідники шукають фактів і аргументів, які вказували б на ідею дружби і братерства обох народів.

Дальшої розробки вимагає питання зв'язків польської й української давньої літератури, сприйняття у Польщі творів Т. Шевченка, І. Франка, В. Стефаника, М. Коцюбинського та вивчення літературних зв'язків міжвоєнного двадцятиліття і післявоєнного періоду. Добрим почином

³⁷ *Ukraina. Teraźniejszość i przeszłość*. Nakładem UJ. Kraków 1970.

було б видання бібліографічного покажчика, який охопив би всі переклади з української літератури та критичні відгуки про них, видання окремих статей, матеріалів і досліджень в галузі польсько-українських взаємин. Це дало б змогу підійти до певних узагальнень щодо розвитку польсько-українських взаємин як цілісного процесу.

Листи до Ярослава Грицьковяна

Листи Леоніда Коваленка

1.

[Київ, 14. 12. 1969 р.]

Шановний товаришу Грицьковян!

На жаль, я не знаю імені Вашого батька і тому звертаюся до Вас саме так.

Дуже вдячний Вам за листа. Я давно шукав Вашу адресу (просив про це й Ф. Неуважного), щоб звернутися до Вас безпосередньо. Нарешті, С. Козак ласкаво допоміг мені. Хвала і дяка йому за це у віках (не менше!..).

Мене цікавлять усі форми українсько-польських літературних взаємин радянського періоду (1917-1969 рр.): переклади творів укр. письменників польською мовою (книги, журнальні та газетні публікації, рукописи), відгуки про творчість та життя укр. радянських письменників (статті, рецензії, огляди, нотатки у біо-бібліографічних виданнях і т.д.), повідомлення про відвідини Польщі українськими письменниками в цей період і т.д. – тобто, все, зв'язане з українською літературою повоєнної доби. Ясна річ, що ваша бібліографія – то був би для мене цілий скарб неоцінений. Чи можна її якимось чином отримати від Вас? Я знаю, що у Варшаві готується до друку вичерпна праця такого типу. Але вона зараз ще у картках і познайомитися з нею можна лише у Варшаві. Поїхати ж туди

мені поки що немає можливості (можливо, згодом і збудеться ця мрія, але ж час не чекає...).

Ваша дисертація мене теж дуже цікавить. Адже я міг би в багатьох випадках просто посилатися на неї, і не сидів би над «винайденням велосипеда». Крім того, Ви безумовно ширше і краще за мене ознайомлені з цією проблемою, бо ж маєте під руками польські матеріали, які у нас не завжди вдається розшукати, зокрема, у Києві.

Про польсько-укр. літ. зв'язки дещо друкувалося на Україні (праці Г. Вєрвеса, В. Ведіної, Ю. Булаховської, І. Глинського та ін.). Якщо Вас що-небудь цікавить з цих праць, то я постараюся б їх знайти і надіслати Вам.

До речі, мені не зовсім ясна назва Вашої дисертації. Ви маєте на увазі українську літературу, що твориться на терені України, чи ту, що розвивається у межах Польщі? Я зрозумів як перше.

Коли б я мав Ваш план (чи ще краще – проспект) дисертації, то, може б, чимось і допоміг Вам конкретно, – якщо на це вистачило б сил, звичайно. Тому: буду радий отримати від Вас подібну працю і спробувати поговорити про неї. Поки що я можу лише сказати, що обраний Вами період є найбагатшим на зв'язки і про них не тільки можна, а й необхідно написати ґрунтовне дослідження. Наскільки мені відомо, над цією темою ґрунтовно у нас на Україні ніхто ще не працював. Значить, пальма першовідкривача – у Ваших руках.

Якби у Вас була узагальнююча (синтетичного плану, чи оглядового) стаття на тему дисертації, то її можна було б опублікувати в одному з журналів України, зокрема у «радянському літературознавстві». Зрештою, і про статті часткового типу (де б підіймалися лише окремі питання) можна було б вести розмову щодо їх публікації у нас.

Аби вони стояли на належному науковому рівні (в чом я не сумніваюся). Як ви дивитесь на це?

Ще раз красно дякую Вам за листа.

Чекаю відповіді. *Л. Коваленко.*

Шановний Ярославе Михайловичу!

Пробачте, що так довго не відповідав на ваш лист. Справа в тому, що хотілося хоч що-небудь знайти Вам з літератури. А зробити це виявилось не так-то легко, бо ті видання, які Ви просите, давно розійшлися. Дістав Вам лише бібліографію та книгу Журавської (укр. мовою не було)¹. Звертався до багатьох авторів, але і в них поки що нічого не дістав. Треба буде звернутися ще до букіністів. Чи отримали Ви книги? Я послав їх Вам десь напередодні Травневих свят.

Тема Вашої дисертації дуже актуальна і безумовно таке дослідження зацікавить не лише славістів, а й польського та українського читача взагалі. До речі, якого «класу» є Ваша дисертація? В розумінні нашому – це кандидатська, чи докторська? Для кандидатської цілком вистарчило б розділу третього. Обсяг і напрямок дослідження у мене теж не викликає найменших застережень. Звичайно, судити про дисертацію можна було б лише після ознайомлення з нею. Зокрема щодо її методологічних засад. Впевнений, що Ви знаєте позиції радянських учених відносно літературних взаємин взагалі і компаративізму зокрема. Дуже радий, що Вас консультує проф. Якубець

¹ Мова йде про книгу Іди Журавської, *Леся Украинка и зарубежные литературы*. Москва 1968.

– один з кращих знавців української літератури у Польщі, щирий і давній прихильник нашої літератури. Користується він на Україні великою пошаною в наукових та літературних колах. Власне, мені навіть ніяково будь-що пропонувати Вам в напрямку науковому, коли Ви маєте такого прекрасного керівника. До речі, щиро вітайте його від мого імені, коли буде нагода (хоч він мене, певне, і не пам'ятає, але я мав приємність знайомитися з ним у Києві).

Якби Ви написали статтю (а може й не одну) на тему укр.-польських літ. взаємин повоєнного часу, то я постарався б влаштувати її до ж. «Радянське літературознавство», чи до якогось іншого. Нас цікавить передусім резонанс укр. радянського мистецтва слова у повоєнній Польщі. Обов'язково напишіть таку статтю і надішліть мені. Може, окремим додатком до неї пішов би і список видань укр. письменників, що з'явилися у Польщі в цей час. Ви кажете, що у Вас є копія цього списку. Був би Вам щиро вдячний, якби Ви надіслали його мені, бо скласти подібний в умовах Києва (поступають не усі польські видання) неможливо.

Польсько-українські взаємини мене цікавлять у зв'язку з моєю роботою над темою Укр. радянська літ-ра за рубежем. Тобто, не всі аспекти, і не вичерпно-детально. Ваша допомога була б виключно важливою, і про неї, ясна річ, я обов'язково зазначив би у книзі.

Чи є можливість видати Вам бібліографію у Польщі (як і всю дисертацію)? Думаю, що Ваше дослідження могло б зацікавити і київські видавництва. Так що не зменшуйте інтенсивності роботи над дисертацією. Зараз у Варшаві є досить міцна і талановита група українців (С. Козак, Ф. Неуважний та ін.), яка б, мені здається, допомогла б Вам

у роботі. Може мені написати їм про це (я безпосередньо, особисто знайомий з ними)? Принаймні С. Козак говорив і писав мені про Вашу бібліографію – цілком схвально.

Якщо писатимете статтю для України, то завжди наголошуйте на польських матеріалах, а не українських, бо ж про останні нам дещо відомо і вони нас менше цікавлять. Статті не повинні перевищувати (для журналу) 40 стор. машинопису (ідеально – 25-30 стор.).

Чи маєте Ви можливість приїхати до Києва? Праця в тутешніх бібліотеках дала б Вам дуже багато.

Вітайте дружину Вашу (на жаль, Ви не назвали її імені) та Юрася з Аркадієм²!

Бажаю Вам травневих настроїв і щастя!

Пишіть. *Л. Коваленко.*

20.05.[19]70 р. Київ.

² Мова йде про дружину Лесю, та синів Ярослава Грицковяна.

3.

Шановний Ярославе Михайловичу!

Таки добряче затримав відповідь на Вашого літнього листа. Чому? Спочатку чекав обіцяної Вами бандеролі з бібліографією 1944-65 рр. та статті для «Рад. літ-ва», а потім захворів (і зараз пишу з лікарні). На превеликий жаль, жодної з них не отримав, а прийшла бібліографія, що виїшла на початку ХХ ст. ... Нічого не розумію. А від Вас листів теж не було.

Звичайно, Ваше становище (одночасно працювати і писати дисертацію) не з легких. В подібних випадках справу доводять до кінця лише ті люди, які посправжньому люблять літературу і науку, хто хоче зробити народові більше, ніж їхні службові обов'язки. Але, як відомо, нічого в творчому житті не дається легко. Тим більша шана.

Публікації Ваших матеріалів, присвячених зв'язкам, на мою думку, лише прикрасили б «Нашу культуру».

Звуження обсягу дисертації полегшило б Вам роботу – і щодо її композиції, і щодо охоплення проблем, і щодо глибини наукової. Я постараюся дістати Вам кілька праць, присвячених літературним взаєминам. Вони дадуть уявлення про методологію радянського літературознавства саме в цій галузі. Можливо, Ви знайомі з деякими розвідками, опублікованими і в Києві, і в Москві (зокрема, О. Білецького, М. Гудзія, Г. Вервеса, І. Журавської, В. Шевчука

та ін.). Якщо з'являться у вас якісь конкретні питання – пишiть, по змозі буду відповідати.

В принципі проф. Якубець має рацію. Научити писати можна людину лише на основі написаного цією людиною. Отож: пишiть і давайте йому – в процесі співбесіди з приводу написаного і викристалізовуватиметься Ваша дисертація.

Сьогодні ж напишу варшавському товаришеві, щоб він мав на увазі Ваші дослідження. До речі, коли мені писали про створення повної бібліографії польської українки. Я думав, що Ви берете теж участь у цій праці. Адже в Польщі є не так багато спеціалістів, щоб розпорощувати і дублювати їхні сили (маю на увазі українців).

Книги *Literatura polska w perspektywie światowej* не бачив. Був би радий мати її.

Коли б з'явилася можливість поїхати до Ваших країв – обов'язково використав би її. Поки що такої не маю. Красно дякую за ласкаве запрошення.

Один літній літературознавець склав повну бібліографію *Слов'янської філології на Україні* (назва не точна, приблизна). Але вона ще не побачила світу. Коли вийде – не знаю. Принаймні, якщо з'явитиметься друком щось подібне у нас, то посилатиму Вам. Чи маєте Ви «Укр. рад. енциклопед. словник» у 3-х томах? Вельми цінне видання. Невдовзі має вийти вся 8-томова *Історія укр. літ-ри* (вже побачило світ 6 томів).

Користуючись нагодою, радо вітаю Вас і Вашу дружину Лесю з Новим Роком!

Хай Вам щастить у 1971-ому!

Радості, здоров'я, успіхів щонайбільших!

З пошаною – Л. Коваленко.

21.12.[19]70 р.

Київ.

4.

Доброго Вам здоров'я, шановний Ярославе!

Сердечно вдячний Вам за пам'ять і за надіслані бандеролі. Я одержав їх три: *Bibliografia słowianoznawstwa polskiego* Е. Колодзійчика, *Literatura polska w perspektywie światowej* та (нещодавно) «Український календар» на 1971 рік. Усі вони мені, ясна річ, знадобляться. Хоч з найбільшим нетерпінням чекаю на обіцяну Вами бібліографію пожовтневого періоду, бо саме цей час є об'єктом моїх безпосередніх і найпильніших студій.

Як іде справа у Вас з написанням дисертації?

Чи думаєте Ви зробити статтю для якого-небудь київського журналу (Ви, здається, давали колись згоду на це)?

Жаль, що й досі я не мав від вас листа, і тому не знаю, які книги Ви мені надіслали.

Не писав Вам одразу ж по одержанню першої бандеролі тому, що потрапив до лікарні. Лежу вже кілька місяців (давнє фронтове поранення дало себе знати). Але потроху пробую працювати.

Нещодавно отримав листа від С. Козака. При нагоді щиро вітайте його і від мене.

Бажаю Вам і вашій дружині гарних успіхів!

Ваш Л. Коваленко.

18.03.[19]71 р.

З весною і 1-им Травнем Вас, Ярославе!

Ще раз щиро вдячний Вам за календар, збірку статей та бібліографію польського слов'янознавства. Звичайно, з нетерпінням чекаю на Вашу польську україніку (1944-1965 рр.), тим паче, як ви пишете, – що повна бібліографія буде складатися ще довгі роки.

Я трохи прихворів, зараз ще лежу в лікарні. При першій же можливості постараюся знайти Вам що-небудь з тих книжок, про які Ви пишете (пишу «що-небудь», бо багато з них уже розпродано). Поцікавлюся і в букіністів.

Що чути з Вашою статтею для «Рад. літ-ва»? Це добре, що її прогляне Степан¹. Він всебічно обізнаний з вимогами наших журналів, сам займається проблемами міжлітературних взаємин.

«Slavia Orientalis» за цей рік ще не мав нагоди бачити, тому й Вашої рецензії не читав². Взагалі ж, дуже приємно, що цей журнал значно більше, ніж раніше, надає уваги українці. Відчувається симпатія симпатичного Козака.

Низький уклін Вашій дружині!

Л. Коваленко.

25.04.[19]71 р.

¹ Мова йде про Стефана Козака.

² Мова йде про рецензію Я. Грицковяна на книгу: П. Куліш, *Вибрані твори*. Київ 1969. Рецензія надрукована у журналі «Slavia Orientalis» 1971, № 1. С. 98-99.

Лист Олесь Гончара

Ярославу Грицков'яну

Глибокошановний товаришу!

Одержав Вашого листа та опубліковану в «Нашій культурі» статтю про переклади моїх творів у Польщі¹.

Дякую щиро Вам за увагу. Наші бібліографи високо оцінюють Вашу працю. Справді вона багато важить для дослідження і розвитку наших культурних зв'язків.

Крім *Прапорonosців*, виданих у Варшаві, щойно вишла також *Тронка* в Люблінському видавництві, і мене така увага Ваших видавництв, ясна річ, тішить і викликає почуття вдячності.

Від душі бажаю Вам всього доброго в житті, нових звершень у Вашій благородній праці.

З глибокою пошаною
/Олесь Гончар/

4.XI.[19]78,
Київ

¹ Мова йде про статтю Я. Грицков'яна, *Олесь Гончар у польських перекладах та критиці*. «Наша культура» 1978. № 6. С. 1-2.

Лист Миколи Бажана

Вельмишановний товаришу Ярославе!

Щиро дякую Вам за люб'язного Вашого листа і дуже цінну для мене статтю, прочитавши яку я відчув Ваше приязне ставлення до мене і до моїх писань. Багато є в Вашій статті такого, що я досі не знав, Спасибі Вам.

Я з цікавістю прочитав більшість матеріалів, уміщених в надісланому Вами збірнику праць польського Інституту слов'янознавства. Мою увагу привернула стаття небіжчика Володимира Починайла¹. В ній є важливі зіставлення і висновки про спільне і різне в творчості трьох слов'янських геніїв, що з них кожен втілює не тільки дух і надії свого народу, але й вияви вселюдського духу в їхній добі, її плинах і протиріччях. Зацікавила мене й розвідка Віри Хітарішвілі. Я люблю Грузію, прагну глибше пізнати її давню культуру, взаємини з культурами інших народів. Дослідниця сказала дещо нове, але, на мій погляд, про дещо (важливе) і не згадала. Скажімо, про польські переклади геніальної грузинської поеми Шота Руставелі. Адже такі переклади польською мовою з'явилися (один

¹ Мова йде про статтю В. Починайла, «*Sen*» Szewczenki a Mickiewiczowska i Puszkinaowska wizja Petersburga. *Studia Polono-Slavica-Orientalia*. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1974. T. 1. S. 107-139. Володимир Починайло (1939-1979), – нар. в селі Полоски на Південному Підляшші. Закінчив Варшавський університет, доктор філології (1975), викладав у Вищій Педагогічній Школі в Ольштині.

з перших перекладів загалом) ще в першій половині XIX віку на сторінках журналу, видаваного тоді у Вільні, на жаль забув його назву.

Дозвольте ще раз щиро подякувати Вам.

З пошаною

Микола Бажан

20/І [19]81 р.

Київ

Лист Григорія Вєрвеса

Київ, 30 листопада 1983 р.

Вельмишановний товаришу Ярославє!

Належало б вибачитись за довгу мовчанку, але все надіявся або на особисту зустріч на з'їзді славістів¹ або письмову у зв'язку з Вашою працею, але якось не вийшло. Зараз є маленька надія на опублікування бодай частини Вашої дисертації і тому, вибачившись, приступаю до справи.

Ви, напевно, знаєте, що наш Інститут приступив до створення багатотомної праці *Укр. л-ра в загальнослов'янському і світовому контексті*. IV і V томи праці будуть присвячені бібліографії (критично перевірений) – заруб. сл. літератури в критиці та перекладах у нас (т. IV) і наша – у зарубіжних слов'ян (т. V). Над цією двохстороннього польсько-укр. бібліографією працюють т. Вальо М. А. (т. IV) і В. Т. Полєк у Івано-Франківську (т. V). Було б дуже бажано, аби Ви підготували нам наукову бібліографію *Укр. література в польській критиці й перекладах в ПНР за 1945-1980 рр.*, тобто, взяли на себе повищий період, а Полєк все останнє – від 1800 до 1945 рр. Якщо наша пропозиція буде Вами прийнята, напишіть мені і тоді Інститут офіційно звернеться до Вас і до установи, де Ви працюєте (щоб вона була включена у Вас в наукові плани).

¹ Мова йде про IX з'їзд славістів, який відбувся у Києві 6-14 вересня 1983 р.

Водночас, напишіть т. Полеку (я йому пишу сьогодні і сповіщу Вашу адресу). Чекаю відповіді (схему бібліографії робочу надішлемо відразу ж після згоди). Бажано одержати від Вас до кінця наступного року, розмір бібліографії – не обмежений.

Ваші листи не доходять до мене з 1979 р. (можливо, у зв'язку з переїздом моїм на нову квартиру). Не знаю, як вирішилась Ваша габілітаційна праця. Тема *М. Бажан і польська література* (тут могли б бути цікаві виходи в типологію – явища особливо польські, футуризм, Івашкевич) мені подобається. До побачення. Ваш Гр. Вєрвєс.

Моя адреса: Київ-10, Суворова 11, кв. 254

Адреса Володимира Теодоровича Полека: ССРСР, Івано-Франківськ, вул. Достоевського, 6, кв. 1. Індекс – 284019.

Г. В.

Лист Я. Грицьковяна до Григорія Вєрвеса

Кошалін, 10 грудня 1983 р.

Вельмишановний Професоре!

Вашого листа дістав зовсім несподівано. Я й не думав, що моє співробітництво в праці *Українська література в загальнослов'янському і світовому контексті* буде й надалі актуальним, тим більше, що інформацію про неї з Польської академії наук отримав ще в 1980 році. Як і тоді, так і тепер моя відповідь, очевидно, є позитивна. Пропозицію приймаю і тішуся, Професоре, що про мене пам'ятали. Я дійсно віддавна не мав від Вас жодної відповіді. Не знаю також чи Ви отримали від мене «Річник комісії гісторинолітерацкей XVIII», Оссолінеум 1981. У книжці мій огляд *Польско-україньсе звйонзкі літерацке – стан і потшеби бадань*, стр. 153-181. Там чимало згадок про Ваші дослідження. Саме тепер працюю над поглибленням цього матеріалу і на просьбу проф. Бялокозовича підготовляю до наступного тому «Студія Польоно-Слявіка Орієнталія». Незабаром, у VIII томі цього ж видання появиться моя стаття *Казімеж Анджей Яворскі яко тлумач поезії української*. На з'їзді славістів не був, хоч дуже хотілося. Мій Інститут (Інститут Кшталценя Науцицелі) не зацікавлений такими поїздками, а виїзд приватний надто коштовний. Жаль, що немає можливостей більш систематично контактуватись україністам «з провінції» з Украї-

ною. Недавно бачився з проф. Якубцем, дуже вдоволені
своєю поїздкою до Києва на з'їзд славістів.

З щирою повагою

Ярослав Грицьковян

Лист Валерії Ведіної

[Київ] 10. II [19]87

Шановний Пане Ярославе!

Пробачте, що турбую Вас, але необхідність штовхає мене на це. В Літературній Енциклопедії, яку готують зараз у нас на Україні, буде вміщено статтю про Вашу діяльність на ниві нашої культури і польсько-українських літературних взаємин¹. Я вже таку статтю приготувала, але не маю точних відомостей про дату (число і місяць) Вашого народження і місце (за теперішнім поділом) – село чи місто, область. Якщо вийшли якісь нові роботи у Вас останнім часом про українських письменників і польсько-українські зв'язки, то теж зазначте (після 1981 р.) будь ласка.

Велике Вам спасибі за сумлінно підготовлену бібліографію рецензій української літератури в Польщі після 1945 р. Вже готуємо її до друку.

Всього Вам найкращого!

Нетерпляче чекаю на Ваш лист. Просила Е. Вісьневську дізнатися про ваші біографічні дані, але вона щось не відповідає.

Ще раз дякую.

З повагою

В. Ведіна

¹ Статтю про Я. Грицковяна, авторства В. П. Ведіни, надруковано у першому томі (А-Г) Української літературної енциклопедії. Київ 1988. С. 493.

Листи Мар'яна Якубця

1.

Prof. Dr Marian Jakóbiec Wrocław, dnia 20 września 1977.
ul. Solskiego nr 34
52-416 Wrocław

Drogi Panie Jarosławie,
Uprzejmie dziękuję Panu za list z 26 sierpnia i przepraszam, że odpisuję dopiero dzisiaj. Czuję się ostatnio kiepsko, zarówno pod względem fizycznym, jak też psychicznym.

Pański artykuł o polskich przekładach Bażana mam w teczce, jeszcze go nie czytałem, ale sądzę, że będzie dobry. W najbliższym czasie odeślę go do redakcji Sl.[avia] Or.[ientalis]¹

Niestety, nie mogłem skorzystać z Pańskiego zaproszenia do Koszalina. Wybrałem się załedwie na dziesięć dni tu blisko, w Sudety, z czego pięć dni przechorowałem. Nie miałem w tym roku wakacji.

Mnie również przysłano z Kijowa oba tomy szewczenkowskiej encyklopedii. Dziękuję za odpis notatki o mojej skromnej osobie², okazała się zbędna.

Mam nadzieję, że nie zaprzestanie Pan pracy naukowej. Radzę usilnie nie wyprzęgać koni i jechać dalej. Z jedną uwagą: czas rozstać się ze sprawami recepcyjnymi i zabrać się do

¹ Мова йде про статтю Я. Грицковьяна: *Poezja Mykoły Bażana w przekładach polskich*. Вона була надрукована у річнику *Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Litteraria VI*. Wrocław 1980. S. 261-272.

² Стаття про Мар'яна Якубця, надрукована у другому томі (*Мол-Я*) *Шевченківського словника у двох томах*. Київ 1977. С. 404.

jakiegoś kluczowego zagadnienia historii literatury ukraińskiej. Stefanowi Kozakowi habilitację zatwierdzono, mamy więc już samodzielnego pracownika naukowego w dziedzinie tak dla nas wszystkich ważnej. Nie wiem, co z habilitacją Kuplowskiego. W czasie ostatniego posiedzenia CKK³ zasłałem i musiałem najbliższym samolotem wracać do Wrocławia. W najbliższy poniedziałek odbędzie się obrona pracy doktorskiej Justyny Rogowskiej. Niestety, ten *Somow* nie bardzo się jej udał.

Łączę serdeczne pozdrowienia
a dla Pani ukłony

Marian Jakóbiec

³ СКК – Центральна кваліфікаційна комісія з питань наукових кадрів.

Marian Jakóbiec
ul. Solskiego 34
52-416 Wrocław

Wrocław, dnia 11 kwietnia 1978.

Drogi Panie Jarosławie,

Bardzo serdecznie Panu dziękuję za pamięć i list. Cieszę się, że rysują się jakieś szanse wydania pracy w Kijowie. Byłby to duży sukces Pański a dla nich wielki pożytek. Oczywiście, proszę korzystać z każdej okazji, by publikować rezultaty Pańskiej pracy i studiów. Są to sprawy bardzo ważne, w ogóle ukrainistyka w Polsce rozwija się pomyślnie, wbrew zawodom i oczekiwaniom. Pamiętam, ile się nasłuchiwałem na ten temat uwag sceptycznych po wydrukowaniu artykułu programowego w «Nowych Drogach»¹. A jednak zwyciężyliśmy. Właśnie dzisiaj odesłałem recenzję pracy doktorskiej Włodzimierza Mokrego z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Pisał o «Ruskiej trójcy»². Widział Pan już zapewne *Antologię poezji ukraińskiej* Nieuważnego i Pleśniarowicza. Imponująca. Ciekawym, jak ją przyjmą na Ukrainie.

¹ Мова йде про статтю М. Якубця, *Wzmacniajmy więzy kulturalne między Polską Ludową a Ukrainą Radziecką*. «Nowe Drogi» 1954. Nr 10.

² Книжкове видання дисертації Володимира Мокрого, «*Ruska Trójca*». *Karta z dziejów życia literackiego Ukraińców w Galicji w pierwszej połowie XIX wieku*. Kraków 1997.

Gratuluję nowego mieszkania i jakiegoś przecież awansu w miejscu pracy. Tym bardziej, że wiąże się to w jakiejś mierze z sytuacją materialną.

Bardzo serdecznie dziękuję za łaskawe propozycje wakacyjne. Kto wie, czy z nich nie skorzystam. Dotąd bowiem nie mam żadnych planów. Po styczniowej chorobie i leżeniu w szpitalu nie mogę się pozbierać. A pracy mam huk.

I jeszcze jedno: zapewne Pan wie, że wniosek w sprawie nagrody dla Pana załatwiliśmy tu od ręki, ja napisałem dodatkową opinię, daliśmy odpisy recenzji poprzednich. Nie wiem, co się z tym dzieje dalej, bo do jury w TPPR³ nie należę i nie słyszałem, by się ostatnio zbierało.

Raz jeszcze dziękuję za list, Pani ręce całuję, Pańską dłoń ściskam serdecznie.

Marian Jakóbiec

³ TPPR – Товариство польсько-радянської дружби.

Wrocław, dnia 10 października 1978.

Drogi Panie Jarosławie,

Bardzo serdecznie dziękuję za pamięć i list. I żałuję, że nie widzieliśmy się tak dawno i że nie mogłem z Panem porozmawiać. Niestety, nie mogłem skorzystać z łaskawego zaproszenia Państwa i przyjechać bodaj na parę dni nad morze. Siedziałem całe wakacje w domu i pracowałem. Wynik jest taki, że czuję się zmęczony, ciągle jestem zdenerwowany i mam kłopoty z sercem. Trudno, tak właśnie bywa pod starość.

Nie pojechałem również do Lublina, z tej prostej przyczyny, że nie zostałem wydelegowany i nikt mnie tam specjalnie nie zapraszał. Nawet o przygotowaniach do tej konferencji dowiadywałem się od osób postronnych. Nie mam z tego powodu żalu do nikogo, nasza rusycystyka obrosła do tego stopnia polityką i propagandą, że ja, stary liberał, zaczynam się czuć w tym środowisku dziwnie obco.

Ucieszyła mnie wiadomość, że Michał¹ przenosi się do Torunia, choć obawiam się, czy znajdzie tam łatwość kontaktów z Pomorzanami i Wilniukami. Szanuję i lubię tego człowieka oraz życzę mu jak najlepiej.

Co z drukiem Pańskiej książki? Czy skończy się na streszczeniu w prasie radzieckiej? Bo ja ciągle na nią się powołuję.

¹ Мова йде про Михайла Лесіва.

Właśnie odesłałem korektę recenzji *Antologii poezji ukraińskiej* Nieuważnego i Pleśniarowicza². Pisząc ją do «Przeglądu Humanistycznego», raz po raz korzystałem z Pańskiej pracy. Powołałem się też na nią przy ostatecznym zredagowaniu zarysu historii literatury ukraińskiej, którą napisałem do *Dziejów literatury europejskiej* pod red. W. Floryana. Z tym zarysem miałem dużo kłopotów, nie bardzo mogłem sobie poradzić z ostatnimi rozdziałami, tak, aby pozostać wiernym sobie, tj. prawdzie, a równocześnie nikogo nie urażać. Obawiam się, że dostanie mi się za to z jednej i drugiej strony. Zakończyłem tę rzecz zwrotem aż nazbyt pesymistycznym, chyba pod wpływem wygłoszonego dwa lata temu na kolejnym Zjeździe Pisarzy Radzieckiej Ukrainy referatu Kozaczenki. Był on dumny z tego, że sprawa języka, którym się pisze na Ukrainie, nie jest wcale ważna, że istnieje jedna, jedyna, niepodzielna literatura radziecka.

Jakoś, jak Pan widzi, nie mogę zerwać z ukrainistyką, mimo, że po druzgocącej recenzji mego Szewczenki pióra nieboszczyka Jędrzejewicza³ obiecałem sobie dać już temu spokój. Zawsze mnie coś ciągnie w tamtą stronę.

Drogi Panie Jarosławie, raz jeszcze Panu serdecznie dziękuję za pamięć, ślę ukłony i ucałowania rak Pani, pozdrawiam Pańską miłą rodzinę a Panu dłoń ściskam

Marian Jakóbiec

² Мова йде про рецензію Мар'яна Якубця, *Poezja ukraińska*. «Przegląd Humanistyczny» 1978. Nr 9.

³ Мова йде про рецензію Єжи Єнджеєвича, *Szewczenko pognębiony*. «Kierunki» 1975. Nr 29. S. 8-9.

Wrocław, dnia 27 września 1979 r.

Drogi Panie Jarosławie,

Mój dług wdzięczności wobec Pana dotyczy zarówno miłego listu, jaki otrzymałem przedwczoraj, jak też kartki z Berlina. Tą kartką mnie Pan wzruszył. Po jej przeczytaniu uświadomiłem sobie, że na 160 polskich delegatów na kongres MAPRIAŁu¹ był Pan jedynym, który przypomniał sobie o starym Jakóbcu, jedynym, bądź co bądź, z organizatorów polskiej współczesnej rusycystyki. Oczywiście, nie mam z tego powodu do nikogo ani żalu, ani pretensji, ale Panu dziękuję. Trochę chłodnych i bardzo wyważonych relacji z Kongresu miałem od Doc. Poźniaka. Zastanawia mnie tylko, że starsi polscy rusycyści, jak Prof. Łużny, odwalili swoje odczyty i czym prędzej z Berlina uciekali. Nie wątpię, że pod względem organizacyjnym stał on na bardzo wysokim poziomie – a poziom i charakter wystąpień ocenił Pan w swoim liście.

A ja wróciłem przed tygodniem z Belgradu. Byłem tam na międzynarodowym sympozjum poświęconym serbochorwatyście. Zjechali się ludzie z 14 krajów europejskich i USA, miałem tam referat, podobno udany. I odetchnąłem nieco zgoła odmiennym powietrzem, choć wróciłem w nie najlepszym humorze. Sytuacja na świecie nie wygląda różowo, kto wie, co

¹ MAPRIAŁ – Міжнародна асоціація викладачів російської мови та літератури.

was jeszcze czeka. Myślę o młodszych, bo mnie już to wszystko nie dotyczy.

Wspomina Pan o jakiejś publikacji z okazji mojego siedemdziesięciolecia. Chodzi chyba o numer kwartalnika «Slavia Orientalis», bo wiem, że do niego zbierali materiały. Bardzo mnie to krępuje i peszy, jestem człowiekiem na ogół skromnym i nie lubię takiej hecy. Redakcja «Naszej Kultury», niestety, numeru z moim artykułem o Rylskim mi nie przysłała².

Bardzo serdecznie Panu dziękuję za łaskawą propozycję przyjazdu do Koszalina, na spotkanie z tamtejszymi rusycystami. Chętnie się tam wybiorę, m.in. dlatego, że będę miał możliwość uścisnąć także Pańską tak bardzo mi życzliwą dłoń. Sprawę tematyki moich wystąpień i terminu możemy omówić listownie.

Na razie na tym kończę, przesyłam Panu serdeczne pozdrowienia, a Pani ręce całuję

Marian Jakóbiec

² Мова йде про статтю М. Якубця: *Максим Рильський*. (Переклад з польської Галини Майстренко). «Наша культура» 1979. № 7. С. 2-4. Оригінальна версія статті – *Maksym Rylski*, була опублікована у виданні «Ruch Literacki» 1978. Nr 4-5.

Wrocław, dnia 12 lutego 1980.

Drogi Panie Jarosławie,

Bardzo serdecznie dziękuję za ten numer «Naszej Kultury». Byłem ciekaw, jak ten mój skromny tekst wypadnie po ukraińsku. Okazało się, że zupełnie dobrze, choć przecież pisałem to wspomnienie dla czytelnika polskiego, zupełnie nie obeznanego z literaturą ukraińską.

Co więcej, numer «Naszej Kultury», w którym zamieszczono ten artykuł, znalazł się w Kijowie, i to w rękach Bohdana Rylskiego, syna poety, dyrektora Muzeum jego imienia. Obecnie przygotowuje on jakiś tom wspomnień o Maksymie Rylskim i w związku z tym zwrócił się do mnie z prośbą, by mógł używać także skrót mojego artykułu. Przysłał mi nawet do wglądu tę skróconą wersję, którą, oczywiście, zaakceptowałem.

Pisałem już Panu o projekcie opracowania w Instytucie Słownoznawstwa PAN historii literatury ukraińskiej. Zgodziłem się objąć funkcję koordynatora tej pracy, napisałem obszerne założenia metodologiczne, projekt zwołania konferencji dla ich przedyskutowania (również z Pańskim udziałem) – i cisza. Może przerazili się tam zbyt skrajnego postawienia sprawy oryginalności i samodzielności samej koncepcji tej pracy.

Co nowego u Państwa? Jak zdrowie? U nas mówi się dużo o ograniczeniu działalności IKNIBO¹ na odcinku rusycystycz-

¹ IKNIBO – Інститут підготовки вчителів і досліджень над освітою.

nym. Podobno cała akcja dokształcania nauczycieli i studia podyplomowe mają być przeniesione do ZSRR – i to, aby było śmiesznie – do Kijowa.

Osobiście jest mi właściwie wszystko jedno, w tym roku idę na emeryturę. Na zdrowiu nie czuję się najlepiej, ta kapryśna zima daje mi się we znaki.

Cieszę się, Drogi Panie Jarosławie, że uporaliśmy się z tym doktoratem. Wczoraj czytałem nowe zarządzenie ministra w sprawie studiów doktoranckich, ogromnie komplikujące całą sprawę.

Raz jeszcze dziękuję za pamięć, przesyłam Panu serdeczne pozdrowienia, dla Pani ukłony

Marian Jakóbiec

Wrocław, 9 listopada 1980.

Drogi Panie Jarosławie,

Bardzo serdecznie dziękuję za numer «Naszej Kultury» z Pańskim artykułem. Daremnie rozbijałem się za nim we Wrocławiu.

Artykuł przeczytałem z największą uwagą i satysfakcją. Jestem Panu szczerze, gorąco wdzięczny za ciepłe słowa i bibliografię¹. Dodał bym pozycję: *Ševčenko und die polnische nationale Befreiungsbewegung in der sechziger Jahren des 19. Jahrhunderts* [w:] *Der revolutionäre Demokrat Taras Ševčenko 1814-1861. Quellen und Studien zur Geschichte Osteuropas*. Band XXII, Berlin 1976, str. 83-91.

Łączę serdeczne pozdrowienia i ukłony dla Pani

Marian Jakóbiec

¹ Мова йде про статтю Я. Грицковяна, Мар'ян Якубець. З нагоди сімдесятих роковин його народження. «Наша культура» 1980. № 9. С. 3.

Marian Jakóbiec
ul. Solskiego 34
52-416 Wrocław

Wrocław, dnia 12 września 1990.

W Pan
Dr Jarosław Hryckowian
Koszalin

Szanowny i Drogi Panie Doktorze,
Przed paru dniami otrzymałem z Instytutu Słowianoznawstwa PAN tom XII «*Studia polono-slavica orientalia. Acta litteraria*» w którym zamieścił Pan przez tyle lat z taką dokładnością i sumiennością przygotowaną *Bibliografię przekładów i polskiej ukrainistyki literackiej za lata 1945-1985*. Jestem pełen podziwu dla tej pracy. Składam Panu nie tylko serdeczne gratulacje, lecz także osobiste podziękowanie. Nigdy nie odnotowałem sobie swoich wystąpień w druku, zwłaszcza tych drobniejszych. Dopiero Pan uświadomił mi ilość moich ukraińskich wystąpień w druku, lepszych czy gorszych, bardziej lub mniej znaczących w naszej dyscyplinie. Nie chodzi jednak o mnie. Tą swoją znakomicie przygotowaną bibliografią udowodnił Pan, że polska ukrainistyka literacka zajmuje zdecydowanie pierwsze miejsce w Europie (oczywiście, poza Związkiem Radzieckim). Warto, aby o tym pamiętano na Ukrainie.

Przesyłam Panu serdeczne pozdrowienia i szczery uścisk dłoni

Marian Jakóbiec

Marian Jakóbiec
ul. Solskiego 34
52-416 Wrocław

Wrocław, dnia 2 października 1990.

Szanowny i Drogi Panie Jarosławie,
Serdecznie dziękuję za list z 22 września i za przekazanie mi książki mojego kijowskiego przyjaciela, Hrynia Werwesa. Cieszę się, że sprawiłem Panu przyjemność swoją oceną Pańskiej bibliografii.

W liście poruszył Pan sprawę ważną. Chodzi o to, by Pan nie zaprzepaścił Swojego dotychczasowego dorobku w dziedzinie ukrainistyki, by Pan pracował dalej i osiągnął w tej pracy rezultat w postaci habilitacji. Całkowicie i bez wahania przychyliam się do opinii Prof. Łuźnego, by Pan nie zaniechał tego zamiaru. Przemawia za tym interes ogólny. Widzi Pan, co się na Wschodzie dzieje. Zagadnienia ukraińskiej historii, kultury, literatury i języka zajmą u nas – co do tego jestem przekonany – ważne miejsce. Prędzej czy później. A historyków literatury ukraińskiej mamy mało. Prof. Łuźny dzieli swój czas i siły na wielu odcinkach. W Krakowie jest Włodzimierz Mokry, całkowicie zaprzątnięty polityką i w nauce mało aktywny. Pozostaje ośrodek warszawski. Stefan Kozak jest właściwie jedynym profesorem literatury ukraińskiej w Polsce. Zdolny, pełen inicjatywy, ale sam, bo doc. Florian Nieuważny jest jakoś mało skoncentrowany. Prawda, jest jeszcze doc. Elżbieta Wiśniewska w Instytucie Słowianoznawstwa PAN. Bo reszta

nie budzi większych nadziei. A tymczasem dotychczasowe instytuty i katedry filologii rosyjskiej w różnych uczelniach na gwałt przekształcają się w instytuty i katedry filologii wschodniosłowiańskiej, tj. także ukraińskiej i białoruskiej. A kto tam będzie prowadził zajęcia z tych dyscyplin? Jest jeszcze jeden czynnik, który powinien Pana skłonić do podjęcia sprawy habilitacji. Jest nim osobista satysfakcja. To znaczy w życiu sporo.

Jak tę sprawę załatwić? Powinien Pan koniecznie nawiązać kontakt ze Stefanem Kozakiem. Wiem, że jest on bardzo zajęty, że nie reaguje na korespondencję, ale przecież sprawa wzbogacenia zespołu historyków literatury ukraińskiej leży mu na sercu. Żałuję, że jestem już bardzo stary (właśnie przekroczyłem 80 lat) i moje stosunki z uniwersytetem są już bardzo luźne, nigdzie już poza Wrocław nie wyjeżdżam, ale jak trzeba będzie napisać jakąś recenzję, to chętnie ją napiszę.

To tyle na dzisiaj.

Serdecznie Pana pozdrawiam

Marian Jakóbiec

Українська література в Польщі (1823-1986)

Матеріали до бібліографії

Літературознавчі та літературно-критичні матеріали

Загальні питання

Brückner A., Lehr-Splawiński T., *Zarys dziejów literatur języków słowiańskich*. Lwów: Nakład i własność K. S. Jakubowskiego i Spółki z ogr. odp., 1929. 206 s. (Lwowska biblioteka slawistyczna).

С. 86-92. Історія української літератури.

Wasilewski L., *Moje wspomnienia ukraińskie*. Спогади. Варшава 1932. С. 5-35.

Про дослідження української літератури, зв'язки з І. Франком, М. Павликом, Д. Мордовцем, Н. Кобринською.

Łepkyj B., *Literatura ukraińska*. Wielka literatura powszechna. Warszawa 1933. T. 4. *Literatury Słowiańskie. Literatura bizantyńska i nowogrecka*. Pod red. S. Lama. S. 519-538.

Doroszenko W., *A. Mickiewicz w literaturze ukraińskiej*. «Kamena» 1934. R. I. Nr 10 (czerwiec).

Rawicz J., *Od Rylejewa do Ryłskiego*. «Przegląd Socjalistyczny» 1947. Nr 11. S. 64-65.

Gębarski B., *O zapomnianej poezji i nieznanej wspólnocie*. «Tygodnik Powszechny» 1954. Nr 37. S. 1-2.

Про популяризацію української літератури в Польщі.

Jakóbiec M., *Źródła i drogi rozwojowe kultury ukraińskiej*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1955. Nr 1/2. S. 100-123.

Dni Kultury Ukraińskiej. «Praca Świetlicowa». Zeszyt specjalny, lip.-wrzes. Warszawa 1956. 280 s.

Із змісту: Jakóbiec M., *Główne etapy rozwojowe literatury ukraińskiej*. S. 15-30; Strumph-Wojtkiewicz S., *Trzech ukraińskich druhów narodu polskiego*. S. 31-49.

Oleszczak W., *O kulturze narodu ukraińskiego*. Ukraina Radziecka. Praca zbiorowa. Warszawa 1956. S. 25-53.

Короткий виклад історії української літератури.

Jakóbiec M., *Z dziejów współpracy polsko-ukraińskiej*. «Materiały pomocnicze». Warszawa 1957. Nr 37.

Jakóbiec M., *Z nowszych badań nad historią międzysłowiańskich związków literackich*. «Slavia Orientalis» 1960. Nr 3. S. 507-510. Рецензія на кн.: *Міжслов'янські літературні взаємини*. Київ: Вид-во АН УРСР, 1958. 380 с.

F. N. [Nieuważny F.], «Slavia Orientalis» 1961. Nr 3. S. 426. Рецензія на книгу: Ковалевський В., *Ритмічні засоби українського літературного вірша*. Київ: Радянська школа, 1960. 235 с.

Drozdowski B., *Literatura ukraińska w Polsce*. «Współczesność» 1962. Nr 21. S. 4.

Огляд польських перекладів української літератури.

Jakóbiec M., «Slavia Orientalis» 1962. Nr 3. S. 413-415. Рецензія на книгу: *Міжслов'янські літературні взаємини*. Київ: Вид-во АН УРСР, 1961. Вип. 2. 322 с.

Nieuważny F., «Slavia Orientalis» 1962. Nr 2. S. 248. Рецензія на книгу: *Українські письменники про літературу та мову*. Упоряд.: В. Іванисенко, М. Коцюбинська. Київ: Радянська школа, 1961. 493 с.

Jaworski K. A., *W kręgu «Kamenu»*. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1965. 378 s.

Зокрема про інтерес автора до української літератури та переклади української поезії.

Mały słownik pisarzy narodów europejskich ZSRR. Warszawa: Wiedza Powszechna, 1966. 327 s.

Статті про українських письменників.

Serednicki A., *Polsko-ukraiński dialog literacki w ciągu wieków*. «Przyjaźń» 1966. Nr 18-21.

Syrotiuk M., *Ukraińska proza historyczna*. «Życie Literackie» 1966. Nr 17. S. 14-15.

Litwiniuk J., *Poezja ukraińska w Polsce Ludowej*. «Życie Literackie» 1967. Nr 7. S. 7.

Pollak S., *Poeci rosyjscy i ukraińscy w nowych przekładach*. «Teatr Ludowy» 1967. Nr 7/8. S. 7-11.

Jaworski K. A., *Wywoływanie cieni*. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1969. 304 s.

Про знайомство з українською літературою, переклади з неї.

Mały słownik pisarzy świata. Obwoluta Wł. Brykczyński, J. Cz. Bieniek; Red. L. Bielas. Warszawa: Wiedza Powszechna, 1968. 423 s.

Є загальні статті про українську літературу, українську балладу, про українських письменників.

Stępień M., *Zagadnienia literackie w publicystyce Polonii Radzieckiej. 1918-1939*. Wrocław: Ossolineum, 1968. 191 s.

Kraków-Kijów: *Szkice z dziejów stosunków polsko-ukraińskich*. Red. A. Podraza. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1969. 285 s.

Ukraina. Teraźniejszość i przeszłość. Praca zbiorowa pod red. M. Karasia, A. Podrazy. Kraków: Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1970. 424 s.

Із змісту: Witkowski W., *Język ukraiński.* S. 323-354; Łużny R., *Zarys dziejów literatury ukraińskiej.* S. 355-401.

Jakóbiec M., *Ćwierć wieku slawistyki historycznoliterackiej w Polsce Ludowej.* «Pamiętnik Słowiański» 1972. T. 22. S. 317-344.

Mały słownik pisarzy świata. 2 wyd. poprawione i rozszerzone. Warszawa: Wiedza Powszechna, 1972. 544 s.

Довідки про Б. І. Антонича, М. Бажана, О. Довженка, І. Драча, М. Драгоманова, Ю. Федьковича, І. Франка, А. Головка, О. Гончара, Ю. Яновського, І. Карпенка-Карого, О. Кобилянську, М. Коцюбинського, О. Корнійчука, М. Кропивницького, М. Куліша, П. Куліша, А. Малишка, Панаса Мирного, І. Нечуя-Левицького, П. Панча, Л. Первомайського, М. Рильського, В. Сосюру, В. Стефаника, М. Стельмаха, Т. Шевченка, П. Тичину, Лесю Українку, Марка Вовчка, Остапа Вишню, М. Зерова.

Kozak S., «Slavia Orientalis» 1973. Nr 1. S. 112-113. Рецензія на книгу: Копиленко Л., *На світових обширах.* Київ: Радянський письменник, 1971. 183 с.

Białokozowicz B., *O niektórych problemach slawistyki i rusycystyki polskiej.* «Przegląd Humanistyczny» 1974. Nr 11. S. 23-53.
Зокрема про польсько-українські літературні зв'язки.

Białokozowicz B., *Polsko-wschodniosłowiańskie stosunki literackie jako problem badawczy.* Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Litteraria I. Wrocław 1974. S. 7-50.

Hryckowian J., *Literaturoznawstwo ukraińskie lat 1945-1970 o polsko-ukraińskich i ukraińsko-polskich stosunkach literackich.* «Slavia Orientalis» 1974. Nr 3. S. 257-268.

Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich. Praca zbiorowa pod red. S. Kozaka, M. Jakóbca. Polska Akademia Nauk. Komitet Słowianoznawstwa. Wrocław: Ossolineum, 1974. 280 s.

Peł.: Bury St. E. «Literatura» 1975. Nr 17. S. 14; Dorosz Z. «Ruch Literacki» 1975. Nr 3. S. 198-202; Hryckowian J. «Slavia Orientalis» 1975. Nr 3. S. 368-373.

Bury St. E., *Wczoraj i dziś dramaturgii ukraińskiej*. Program Teatru im. J. Słowackiego. Kraków 1975. Nr 10. S. 10-17.

Z problematyki związków kulturalnych polsko-rosyjsko-ukraińskich. Prace rzeszowskiego ośrodka naukowego. Towarzystwo Naukowe w Rzeszowie. Wydział Nauk Humanistycznych. Komisja Rusycystyczna. Rzeszów 1976. 250 s.

Mokry W., *Uwagi o dorobku polskiej ukrainistyki historycznoliterackiej w ostatnim dziesięcioleciu. Stan i potrzeby badań*. «Slavia Orientalis» 1977. Nr 3. S. 321-334.

Wiśniewska E., Stochel W., *Z badań nad literaturami wschodniosłowiańskimi w Instytucie Słowianoznawstwa PAN*. «Przegląd Rusycystyczny» 1978. Nr 4. S. 5-25.

Barański Z., *Profesor Marian Jakóbiec jako badacz literatur słowiańskich*. Acta Universitatis Wratislaviensis. Slavica Wratislaviensia 1980. T. 20. S. 5-11.

Bazylów L., *Raport o stanie nauk objętych działalnością Komitetu Słowianoznawstwa PAN (opracowanie analityczno-wnioskowe)*. «Biuletyn Sławistyczny» 1980. Nr 5. S. 5-18.

Hryckowian J., *Polsko-ukraińskie związki literackie – stan i potrzeby badań*. Rocznik Komisji Historyczno-Literackiej XVIII. Wrocław: Ossolineum, 1981. S. 153-178.

Hryckowian J., *Kazimierz Andrzej Jaworski jako tłumacz poezji ukraińskiej*. Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Litteraria VIII. Wrocław: Ossolineum, 1984. S. 83-99.

Hryckowian J., *Literatura ukraińska w Polsce*. «Życie Literackie» 1986. Nr 49. S. 6.

Hryckowian J., *Ukraińska literatura radziecka w przekładach i krytyce polskiej lat 1945-1985*. «Slavia Orientalis» 1986. Nr 1. S. 129-148.

Збірники художніх творів

Młoda Ukraina. Wybór nowel. Zebrał i tłumaczył Wł. Orkan. Warszawa 1908. 267 s.

Рец.: Demiańczuk J. «Świat Słowiański» 1909. Nr 9. S. 50-53; N. M. «Krytyka» 1909. T. 2. Nr 2. S. 86-88; N. Z. «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 1. S. 7-8; Iwański I. «Sfinks» 1908. T. 2. S. 533-534.

Antologia współczesnych poetów ukraińskich. Przełożył S. Twerdochlib. Wstęp Wł. Orkana. Lwów: Nakładem księgarni J. Maniszewskiego; Warszawa: E. Wende i S-ka, 1911. 206 s.

Рец.: E. Z. «Świat Słowiański» 1911. T. 8/9. S. 182-183.

Wielka literatura powszechna. Warszawa 1933. T. 6. *Antologia.* Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska.* Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 713-735.

Автори: Т. Шевченко, П. Куліш, І. Франко, Б. Грінченко, М. Коцюбинський, О. Маковей, О. Кобилянська, В. Стефаник, Леся Українка, Б. Лепкий, М. Яцків, О. Олесь, М. Філянський, С. Твердохліб, П. Тичина, М. Рильський, Є. Маланюк.

Wiersze i pieśni o Armii Radzieckiej. Opracował A. Gniazdowski, J. Lau. Warszawa: Prasa Wojskowa, 1948. 106 s. (Utwory pisarzy różnych narodowości).

Dni kultury ukraińskiej, 1-9 październik 1956. Publicystyka. Poezja – proza. Satyra – dramat. Taniec – pieśni. «Praca Świetlicowa». Zeszyt specjalny, lip.-wrzes. Warszawa 1956. 280 s.

Серед авторів: Т. Шевченко, І. Франко, Леся Українка, Панас Мирний, М. Коцюбинський, Л. Боровиковський, В. Стефаник, Ніна Матулівна, П. Тичина, М. Рильський, В. Сосюра, М. Бажан, Л. Первомайський, М. Нагнибіда, Л. Дмитерко, А. Малишко, П. Воронько, Ю. Яновський, О. Корнійчук,

С. Олійник, С. Воскрекасенко, В. Лагода, І. Золотаревський, Є. Бандуренко, В. Іванович, П. Ключина, Г. Брежньов, П. Глазовий.

«Światlica». Miesięcznik kulturalno-oświatowy. Numer podwójny, poświęcony Dniom Kultury Ukraińskiej. Warszawa 1956. N 7/8. 64 s.

Серед авторів: Т. Шевченко, І. Франко, Леся Українка, Г. Квітка-Основ'яненко, П. Тичина, М. Бажан, М. Рильський, Л. Дмитерко, О. Гаврилюк.

Ukraina Radziecka. Praca Zbiorowa. Red. T. Głowacki. Warszawa: LSW, 1956. 247 s.

Stu trzydziestu poetów. Wybór poezji narodów radzieckich. Wybrał i opracował S. Pollak. Warszawa: PIW, 1957. 747 s.

Серед авторів: П. Тичина, М. Рильський, М. Бажан, В. Сосюра, Ю. Яновський, М. Зеров, Л. Первомайський, М. Нагнибіда, О. Гаврилюк, А. Малишко, П. Воронько.

Śpiewak J., *Polska w poezji narodów świata. Antologia wierszy o Polsce*. Warszawa: PIW, 1959. 446 s.

Lewin L., *U przyjaciół. Przekłady z poezji rosyjskiej, ukraińskiej, białoruskiej, litewskiej i gruzińskiej*. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1961. 460 s. Te ж: 2 wyd. 1966. 462 s.

Серед авторів: І. Франко, Леся Українка, М. Рильський, М. Бажан, Л. Дмитерко, А. Малишко.

Literatura ukraińska. Wypisy. Wyboru dokonał, wstępami i komentarzami opatrzył M. Jakóbiec. Objasnienia językowe sporządziła T. Hołyńska-Baranowa. Warszawa: PWN, 1962. 704 s.

Józef Czechowicz, *Wiersze*. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1963. 511 s. [Przekłady zebrał i do druku przygotował K. A. Jaworski].

Автори: Г. Чупринка, П. Тичина, М. Бажан, Є. Маланюк, Л. Мосендз, О. Ольжич, С. Гординський.

Młode głosy. Wiersze poetów radzieckich. Tłum. z języków narodów radzieckich; Słowo wstępne i red. J. Śpiewak. Warszawa: Iskry, 1965. 317 s.

Серед авторів: Р. Братунь, І. Драч, М. Ільницький, Л. Костенко, Д. Павличко, М. Петренко.

Józef Czechowicz, *Wiersze wybrane.* Wyboru dokonał i wstępem poprzedził T. Rużewicz. Warszawa: PIW, 1967. 172 s.

Автори: Г. Чупринка, П. Тичина, Є. Маланюк.

29 opowiadań radzieckich. Tłum. z ros. i ukr.; Posłowie A. Drawicz. Warszawa: Iskry, 1967. 378 s.

Рец.: Нieuważны F. «Przyjaźń» 1968. Nr 9. S. 11.

Hollender T., *Z poezji ukraińskiej. Przekłady.* Przedmową i notami o autorach opatrzył F. Nieuważny. Warszawa: Czytelnik, 1972. 127 s.

Автори: Б. І. Антонич, М. Бажан, В. Бобинський, С. Чарнецький, Ю. Дараган, М. Драй-Хмара, В. Еллан, Д. Фальківський, М. Філянський, П. Филипович, В. Гренджа-Донський, Ю. Яновський, М. Йогансен, П. Карманський, Ю. Косач, Б. Лепкий, О. Ольжич, Є. Плужник, М. Рудницький, М. Рильський, Я. Савченко, М. Семенко, О. Слісаренко, В. Сосюра, Ю. Шкрумеляк, Г. Шкурупій, М. Терещенко, П. Тичина, О. Влизько, Н. Забіла, Д. Загул, М. Зеров.

Рец.: Nazaruk B. «Nowe Książki» 1973. Nr 10. S. 12.

Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. 450 s.

Автори: Т. Шевченко, І. Франко, Леся Українка, О. Федькович, О. Маковей, О. Олесь, П. Тичина, М. Рильський, М. Бажан, Є. Плужник, Д. Фальківський, М. Зеров, А. Малишко, М. Нагнибіда, Б. І. Антонич, Є. Маланюк, О. Ольжич, С. Гординський, А. Шмигельський, Р. Братунь, Д. Павличко, І. Драч, В. Коротич, Р. Лубківський, В. Лазарук, І. Гушак, В. Лу-

чук, Є. Гуцало, М. Романченко, Л. Костенко, Г. Гордасевич,
В. Яринич, В. Зленко, А. Камінчук, В. Мисько, І. Низовий.

Współczesna poezja radziecka. Propozycje repertuarowe na konkurs recytatorski. Wybór tekstów T. Król. Wstęp F. Nieuważny. Warszawa: TPPR, 1975. 200 s.

Серед авторів: М. Бажан, І. Драч, В. Голобородько, В. Коротич, Р. Лубківський, Б. Олійник, В. Симоненко, М. Сингаївський, Ю. Щербак.

Antologia opowiadań radzieckich. Warszawa: PIW, 1977. 544 s.

Серед авторів: Ю. Яновський, Г. Тютюнник, Є. Гуцало, Ю. Щербак.

Antologia poezji ukraińskiej. Wybór F. Nieuważny, J. Pleśniarowicz. Wprowadzenie S. Kozak, F. Nieuważny. Warszawa: LSW, 1977. 1064 s.

Рец.: Dohnalik B., *W tym stepie szerokim bujnie wolność rosla.* «Literatura na Świecie» 1978. Nr 11. S. 287-297; Jakóbiec M. «Przegląd Humanistyczny» 1978. Nr 11. S. 157.

Jak unieść wierszem Twoja chwałę. Polska w poezji radzieckiej. Wybrał i wstępem opatrzył B. Białokozowicz. Łódź: Wydawnictwo Łódzkie, 1977. 400 s.

Серед авторів: М. Бажан, Л. Дмитерко, І. Драч, В. Коротич, Л. Костенко, І. Муратов, Д. Павличко, М. Рильський, Л. Скирда, В. Сосюра, М. Шаповал, П. Тичина.

«Literatura na Świecie». Miesięcznik. Warszawa 1978. Nr 11. 368 s.

Серед авторів: Ю. Щербак, Л. Костенко, Є. Гуцало, Д. Павличко, Григор Тютюнник, С. Йовенко, М. Бажан, І. Драч, М. Руденко.

Antologia poezji radzieckiej. Wiersze stu narodów. Tłum. z ros. oraz języków narodów ZSRR. Warszawa: PIW, 1979. T. 1. 446 s; T. 2. 487 s.

Серед авторів: Б. І. Антонич, М. Бажан, І. Драч, В. Голобородько, В. Коротич, В. Кордун, Л. Костенко, А. Малишко, І. Нечерда, Д. Павличко, М. Петренко, В. Підпалій, Є. Плужник, М. Рильський, М. Семенко, В. Сосюра, Г. Шкурупій, Г. Тичина, М. Вінграновський, О. Влизько.

Рец.: Dohnalik B. «Nowy Wyraz» 1979. Nr 10. S. 34; Wawrzkiwicz M. «Nowe Książki» 1979. Nr 11. S. 22.

Więzi przyjaźni. Antologia tekstów literackich. Warszawa: PIW 1984. 577 s.

Серед авторів: М. Бажан, І. Драч, В. Коротич, Л. Костенко, Р. Лубківський, Д. Павличко, М. Рильський, Л. Скирда, Г. Тичина.

Давня українська література

Літературознавчі та літературно-критичні матеріали

Загальні питання

Mazur Z., *U źródeł ukraińskiego teatru*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 36. S. 6-7.

Про шкільний театр XV-XVIII ст.

Ulewicz T., *Dorobek naukowy Jana Janowa w zakresie dziejów dawnego piśmiennictwa i kultury*. «Pamiętnik Słowiański» 1954. T. 4. Z. 1. S. 52-76.

Gudzij M., *Dwa najstarsze intermedia ukraińskie*. Tłum. M. Turanec. «Pamiętnik Teatralny» 1960. Nr 3/4. S. 519-524.

Lewin P., *Przegląd publikacji radzieckich o dawnym teatrze rosyjskim i narodów ZSRR (1949-1959)*. «Pamiętnik Teatralny» 1960. Nr 3/4. S. 589-603.

Strumiński B., *Wiersze ukraińskie z początku XVII wieku na marginesach «Minei prazdnicznej» z XVII wieku*. «Slavia Orientalis» 1960. Nr 2. S. 385-406.

Strumiński B., Jurkowski M., *Ukraińskie «Kazanie ruskie» z północno-zachodniego Polesia powstałe najpóźniej w 1697 roku*. «Slavia Orientalis» 1961. Nr 1. S. 57-79.

Kuźmina W., *Polska wersja «Historii o Magelonie», jej przekład ukraiński i rosyjski z XVIII wieku*. «Slavia Orientalis» 1962. Nr 3. S. 323-350.

Lewin P., «Slavia Orientalis» 1963. Nr 1. S. 95-97. Рецензія на книгу: Будовниц Н., *Словарь русской, украинской, белорусской письменности и культуры до XVIII в.* Москва 1962.

Pozdziejew A., *Z historii związków polsko-ruskich XVII-XVIII wieku. Piśń o Kozaku i Kulinie.* «Slavia Orientalis» 1963. Nr 4. S. 501-512.

Poppe A., «Studia Źródłoznawcze» 1964. T. 9. S. 155-156. Рецензія на книгу: *Українські письменники. Біо-бібліографічний словник. Т. 1. Давня українська література (XI- XVIII ст.).* Упорядник Л. Махновець. Київ 1960.

Łesiów M., *Fonetyka zachodnioukraińskich utworów dramatycznych XVII i początku XVIII wieku.* Folia Societatis Scientiarum Lublinensis. Sektio A. Vol. 3/4 1963/4. Lublin 1965. S. 29-35.

Rogow A., *Maciej Strykowski i historiografia ukraińska XVII wieku.* «Slavia Orientalis» 1965. Nr 3. S. 311-329.

Lewin P., *Intermedia białoruskie, ukraińskie i rosyjskie – ważniejsze cechy i różnice.* «Biuletyn Polonistyczny» 1966. Z. 9. S. 8-9.

Тези докторської дисертації.

Łużny R., *Nauka poetyki i retoryki w Akademii Kijowsko-Mohylańskiej w wieku XVII i XVIII a polska tradycja literacka.* Sprawozdania z Posiedzeń Komisji PAN – Oddział w Krakowie (lipiec-grudzień 1965). Kraków 1966. S. 407-410.

Łużny R., *Pisarze kręgu Akademii Kijowsko-Mohylańskiej a literatura polska. Z dziejów związków kulturalnych polsko-wschodniosłowiańskich XVII-XVIII wieku.* Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Nr 142. Prace historycznoliterackie. Z. 11. Kraków 1966. 170 s.

Рец.: Grzybowski K., *Pisarze ukraińscy? Pisarze polscy?* «Życie Literackie» 1966. Nr 47. S. 13; Maślanka J., *Kultura i literatura*

polska na Rusi w XVII i XVIII wieku. «Ruch Literacki» 1967. Nr 11. S. 57-59; Lewin P. «Slavia Orientalis» 1968. Nr 1. S. 87-89.

Witkowski W., *Język literatury ukraińskiej XVII wieku. (Problemy badań).* Sprawozdania z Posiedzeń Komisji PAN – Oddział w Krakowie (lipiec-grudzień 1965). Kraków 1966. S. 400-402.

Lewin P., *Intermedia białoruskie, ukraińskie i rosyjskie – ważniejsze cechy i różnice.* Wrocławskie Spotkania Teatralne. Praca Zbiorowa pod red. W. Roszkowskiej. Wrocław: Ossolineum, 1967. S. 121-141.

Lewin P., *Intermedia wschodniosłowiańskie XVI-XVIII wieku.* Wrocław: Ossolineum, 1967. 154 s.

Łesiów M., *Odmiana czasowników w zachodnioukraińskich utworach dramatycznych XVII i początku XVIII wieku.* «Slavia Orientalis» 1967. Nr 1. S. 29-44.

Witkowski W., *Przyczynek do badań nad poezją staroukraińską.* «Slavia Orientalis» 1967. Nr 4. S. 377-380.

Lewin P., *Wykłady poetyki w szkołach rosyjskich od końca wieku XVII do roku 1774. Stan posiadania i postulaty badawcze.* «Slavia Orientalis» 1968. Nr 2. S. 153-159.

Witkowski W., *Uwagi o ukraińskim języku literackim XVII wieku.* Z polskich studiów slawistycznych. Seria 3. Językoznawstwo. Warszawa: PWN, 1968. S. 353-360.

Aniczenko W., *Polonizmy w zabytkach białoruskich i ukraińskich XVI-XVII w.* «Slavia Orientalis» 1969. Nr 3. S. 325.

Kozak S. «Slavia Orientalis» 1969. Nr 3. S. 342-346. Рецензія на книгу: *Історія української літератури.* Т. 1. Давня література. Київ 1967.

Lewin P., *Intermedia wschodniosłowiańskie a intermedia polskie*. O wzajemnych powiązaniach literackich polsko-rosyjskich. Wrocław: Ossolineum, 1969. S. 12-15.

Witkowski W., *Elementy cerkiewne w ukraińskim języku literackim XVII w.* Sprawozdania z Posiedzeń Komisji PAN – Oddział w Krakowie. Kraków 1969. T. 13, cz. 1. S. 110-112.

Goleniszczew-Kutuzow I., *Odrodzenie włoskie i literatury słowiańskie wieku XV i XVI*. Warszawa: PIW, 1970. 536 s.

Łużny R., *Dawne piśmiennictwo ukraińskie a polskie tradycje literackie*. Sprawozdania z Posiedzeń Komisji PAN – Oddział w Krakowie. Kraków 1971. Nr 1. S. 24-26.

Nodzyńska L., *«Pateryk kijowsko-pieczerski»*. *Dzieje zabytku w Polsce*. Acta Universitatis Wratislaviensis. Slavica Wratislaviensia. 1971. Z. 2. S. 5-27.

Sofronowa L., *Intermedia polskiego dramatu z XVII wieku*. *Komunia duchowna świętych Borysa i Gleba*. «Pamiętnik Teatralny» 1971. Nr 1. S. 61-75.

Lewin P., *Wykłady z poetyki w uczelniach rosyjskich XVIII w. (1772-1774) a tradycje polskie*. Wrocław: Ossolineum, 1972. 191 s.
Рец.: Дębski J. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 1. S. 100-102.

Łesiów M., «Kamena» 1972. Nr 8. S. 2. Рецензія на книгу: Ісаєвич Я., *Юрій Дрогобич*. Київ 1972.

Łużny R. «Slavia Orientalis» 1972. Nr 2. S. 224. Рецензія на книгу: Хижняк З., *Києво-Могилянська Академія*. Київ 1970.

Kozak S., *Uwagi o dawnych związkach literackich polsko-ukraińskich*. Slawistyczne studia literaturoznawcze poświęcone VII Międzynarodowemu kongresowi Slawistów. Wrocław: Ossolineum, 1973. S. 49-53.

Lewin P., *Ruskie formy parateatralne XVI-XVIII w. na dawnych ziemiach Rzeczypospolitej*. «Slavia Orientalis» 1973. Nr 3. S. 287-304.

Kozak. S., «Slavia Orientalis» 1974. Nr 2. S. 213-215. Рецензія на книгу: *Altruische Dichtung aus dem 11-18 Jahrhundert*. Herausgegeben von Helmut Grasshoff. Leipzig 1971.

Lewin P., *Nieznana poetyka kijowska z XVII wieku. Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich*. Praca zbiorowa pod red. S. Kozaka i M. Jakóbca. Wrocław: Ossolineum, 1974. S. 71-90.

Lewin P. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 4. S. 487-489. Рецензія на книгу: *Рукописна церковнословянська «Риторика» з 2-ої половини 18 в. монастирської бібліотеки в Нямці в Румунії*. Оголосив і упорядкував О. Горбач. Рим 1972. 57 с.

Łużny R., *Dawne piśmiennictwo ukraińskie a polskie tradycje literackie*. Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich. Praca zbiorowa pod red. S. Kozaka i M. Jakóbca. Wrocław: Ossolineum, 1974. S. 7-36.

Mokry W., «Slavia Orientalis» 1974. Nr 3. S. 385-388. Рецензія на книгу: *Исаевич Я., Джерела з історії української культури доби феодалізму XVI-XVIII ст.* Київ 1972.

Kunińscy J. i M. «Slavia Orientalis» 1975. Nr 3. S. 373-377. Рецензія на книгу: *Від Вишенського до Сковороди*. Київ 1972.

Lewin P., *Teoria dramatu w wykładach poetyki z uczelni rosyjskich XVIII wieku*. Studia Rossica. Warszawa: Uniwersytet Warszawski, 1976. S. 173-185.

Małek E., *Romans staropolski na Rusi. Stan i potrzeby badań*. «Slavia Orientalis» 1976. Nr 3. S. 311-319.

Також про українські переклади *Історії про Олександра Великого, Історії про Оттона, Римської історії*.

Lewin P., *Literatura staropolska a literatury wschodniosłowiańskie. (Stan badań i postulaty badawcze)*. Literatura staropolska w kontekście europejskim. Związki i analogie. Materiały konferencji naukowej poświęconej zagadnieniom komparatystyki (27-29 X 1975) pod red. T. Michałowskiej i J. Slaskiego. Wrocław: Ossolineum, 1977. S. 139-168.

Łużny R., *Kultura polska wieku XVI a stosunki polsko-wschodniosłowiańskie*. «Przegląd Humanistyczny» 1979. Nr 10. S. 63-70. Те ж. *Studia Filologiczne WSP*. Bydgoszcz 1980. Z. 7. S. 6-12.

Małek E., *O ukraińskim przekładzie barokowej noweli Hieronima Morsztyna «Żałosny koniec dwojga ludzi»*. Acta Universitatis Lodzianensis. Seria I 1979. Nr 51. S. 159-164.

Witkowski W., «Slavia Orientalis» 1979. Nr 4. S. 511. Рецензія на книгу: *Українские книги кирилловской печати XVI-XVII вв.* Москва 1977.

Iwanek M., *Motyw śmierci w ukraińskiej poezji barokowej*. «Przegląd Humanistyczny» 1984. Nr 2. S. 95-111.

Łużny R., *Akademia Kijowsko-Mohylańska a kultura polska*. «Przegląd Humanistyczny» 1984. Nr 2. S. 55-67.

Chynczewska-Hennel T., *Świadomość narodowa szlachty ukraińskiej i kozaczyzny od schyłku XVI do połowy XVIII w.* Warszawa: PWN, 1985 189 s.

Зокрема про творчість З. Копистинського, К. Саковича та ін.

Творчість окремих письменників

Анонім
Anonim

Lament (fragment). Przeł. E. Łapski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 94-95.

Анонім
Anonim

O, miłości moja, Wenus (fragment). Przeł. E. Łapski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 102.

Анонім
Anonim

Płacz mnichów kijowskich (głos pisarza soboru). Przeł. E. Łapski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 107. Te ж. Przeł. O. Łapski. *Український календар* 1977. Варшава 1977. С. 204.

Анонім
Anonim

Kawecka-Gryczowa A., *Tragedia ruska (zabytek z początku XVII wieku)*. «Pamiętnik Teatralny» 1973. Nr 2. S. 280-289.
З факсиміле тексту.

Анонім
Anonim

Lewin P., *Struktura sceniczna «Słowa o zburzeniu piekła» – sztuki ukraińskiego dramatopisarstwa popularnego pierwszej*

połowy XVII wieku. Sprawozdania z Posiedzeń Komisji PAN – Oddział w Krakowie. Kraków 1975. T. 19. S. 95-97.

Беринда Памво
Berynda Pamwa

Didiakin M., *Odbicie żywego języka w «Leksykonie» P. Beryndy*. Sprawozdanie z Prac Naukowych Wydziału nauk Społecznych PAN. Warszawa 1960. Nr 2/3. S. 93-96.

Schneider L., *«Imen tołkowanije» P. Beryndy a onomastikon Poliglotty antwerpskiej*. Sprawozdanie z Prac Naukowych Wydziału nauk Społecznych PAN. Warszawa 1960. Nr 2/3. S. 90-92.

Witkowski W., *Próba lokalizacji języka P. Beryndy na podstawie analizy jego prac*. Sprawozdanie z Prac Naukowych Wydziału nauk Społecznych PAN. Warszawa 1960. Nr 2/3. S. 84-89.

Witkowski W., *Grafika i pisownia «Leksykonu» P. Beryndy*. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Językoznawcze. Kraków 1963. Nr 5. S. 93-122.

Witkowski W., *Fonetyka «Leksykonu» P. Beryndy*. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Językoznawcze. Kraków 1964. 53 s.

Witkowski W. *Rocznik Sławistyczny* 1964. T. 23. Nr 1. S. 162-169.
Рецензія на книгу: *Лексикон слов'янський Памви Беринди*. Упор. В. В. Німчук. Київ: Наукова думка, 1961.

Didiakin-Leeming M., *Fleksja ukraińska w «Leksykonie» P. Beryndy*. Wrocław: Ossolineum, 1969. 121 s.

Рец.: Лесяків М. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 2. S. 201-202.

W. Wit. [Witkowski W.], *Nowa siedemnastowieczna wersja «Leksykonu» P. Beryndy*. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 2. S. 221-225.

Величковський Йоан
Welyczkowski Ioan

Fraszka. Przeł. H. Wyrwich; *Epitaŕium*. Przeł. M. Tułowiecka. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 98-99.

Вишенський Іван
Wyszenski Iwan

Łeśiów M. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 1. S. 97-98. Рецензія на книгу: Gröschel B., *Untersuchungen zur Sprache Iwan Wyšenskyjs*. Bonn 1967. VII + 99 s.

Галятівський Йоаникій
Halatowski Joanykij

Witkowski W., *Język utworów Joannicjusza Galatowskiego na tle języka piśmiennictwa ukraińskiego XVII wieku*. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Językoznawcze. Kraków 1969. Nr 25. 164 s.

Рец.: Łeśiów M. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 3. S. 326-328.

Зизаній Лаврентій
Zyzani Laurenty

Dmytrow J. «Świat Słowiański» 1911. T. 12. S. 421-422. Рецензія на книгу: Возняк М., *Граматика Лаврентія Зизанія з року 1596*. Львів 1911.

Зіновій Кліментій
Zynowjew Klymentij (Klemens)

O wpisujących się do kozactwa kmiotkach i przemysłiwających, jak się wypisać; O żeńcach. Przeł. E. Łapski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 100-101. Te ж. Przeł. O. Łapski. *Український календар* 1977. Варшава 1977. С. 205.

* * *

Witkowski W., *O języku wierszy jeromonacha Klemensa*. «Slavia Orientalis» 1973. Nr 2. S. 251-256.

Zazowska E. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 4. S. 485-487. Рецензія на книгу: Зіновійв К., *Вірші. Приповісті посполиті*. Київ: Наукова думка, 1971.

Кониський Георгій
Konyskyj (Konyski) Heorhij

Rolnik (z dramatu «Wskrzeszenie martwych»). Przeł. E. Łapski. «Наша культура» 1976. Nr 7. S. 9. Te ж. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 105.

* * *

Balij M., «*Istoria Rusów*» Heorhija Koniskiego jako źródło «*Taras Bulby*» Mikołaja Gogola. *Studia z filologii rosyjskiej i słowiańskiej*. Literaturoznawstwo. Warszawa 1979. S. 15-21.

Максимович Йоан
Maksymowycz Ioan

Omega (z «Alfabetu rymowanego»). Przeł. E. Łapski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 104.

Митура Олександр
Mytura Ołeksandr

Odnowicielowi drukarni – Elizjaszowi Płetenieckiemu (fragment z «Wizerunku cnot»). Przeł. E. Łapski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 96.

Некрасевич Іван
Nekraszewycz Iwan

Spowiedź (fragment). Przeł. E. Łapski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 106.

Прокопович Теофан
Prokopowicz Teofan

Brückner A., *Historia literatury rosyjskiej*. Lwów-Warszawa 1922. T. 1. 510 s.

Про Теофана Прокоповича. С. 334-336.

Łużny R., *Teofan Prokopowicz i literatura polska. Z dziejów związków literackich polsko-ruskich na przełomie XVII i XVIII wieku*. «Slavia Orientalis» 1965. Nr 3. S. 331-345.

Łużny R., *O filozofie Teofanie Prokopowiczu i innych. Nieznane karty z dziejów kultury duchowej Słowian Wschodnich*. «Przegląd Humanistyczny» 1980. Nr 7/8. S. 138-143.

Сакович Касян
Sakowicz Kasjan

Na pogrzeb Sahajdazcznego (fragment). Przeł. E. Łapski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 93.

Сковорода Григорій
Skoworoda Hryhorij (Grzegorz)

Przeminęła chmura; Gołębico, ptaku czysty, duch ci nie pozwala; Gaudia pelle. Przeł. J. Trybusiewicz; *Z tomu «Ogród nabożnych pieśni»*. Przeł. J. Litwiniuk. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 108-117.

* * *

Mazur Z., *Ukraiński Jean Jacques Rousseau*. «Kurjer Poranny» 1934. 12 paźdz.

E. K.[Kołodziejczyk E.], *Jeszcze o G. Skoworodzie*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 42. S. 9.

Jastrzębiec-Kozłowski Cz., *Grzegorz Skoworoda – myśliciel ukraiński*. «Problemy Europy Wschodniej» 1939. Nr 3.

Dracz I., *Skoworoda i Szewczenko* [Wiersz]. Przeł. H. Kożuszko. *Український календар* 1972. Варшава 1972. С. 295.

Iwano I., Szynkaruk W., *Wielki ukraiński humanista i filozof*. Tłum.J. Stawiński. «Studia Filozoficzne» 1972. Nr 11/12. S. 41-55.

Witkowski W., *Czy Skoworoda pisał mieszaniną języka cerkiewnego, rosyjskiego i ukraińskiego*. «Slavia Orientalis» 1972. Nr 4. S. 399-422.

Łesiów M., *Hryhorij Skoworoda*. «Kamena» 1973. Nr 1. S. 2.

Łużny R. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 3. S. 382-384. Рецензія на книгу: Махновець Л., *Григорій Сковорода*. Київ: Наукова думка, 1972. 254 с.

Nieuważny F., *Tradycje Hryhorija Skoworody we współczesnej poezji ukraińskiej*. Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej. Literaturoznawstwo. Warszawa 1979. T. 4. S. 107-114.

Łużny R., *Grzegorz Skoworoda, czyli scarum w literaturze Ukraińców*. «Znak» 1985. Nr 367. S. 66-80.

Славинецький Єпіфаній Sławynecki Epifanij

Jurkowski M. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 4. S. 424-425. Рецензія на книгу: Горбач О., *Перший рукописний українсько-латинський словник Арсенія Корецького та Єпіфанія Славинецького*. Рим: Вид. Українського Католицького Університету ім. св. Климентія Папи, 1968. 335 с.

Смотрицький Мелетій
Smotrycki Meletij

Urban W., *Konwersja Melecjusza Smotryckiego, polemisty i dyz-unickiego arcybiskupa połockiego w latach 1620-1627. Przyczynę do dziejów polemiki religijnej*. Nasza Przyszłość. Lublin 1957. T. 5. S. 133-216.

Транквіліон-Ставровецький Кирило
Trankwilion [Stawrowiecki] Kyryło

Lekarstwo sybarytom (ze zbioru «Perła drogocenna»). Przeł. E. Łapski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 97.

Трофимович Теофан
Trofymowycz Teofan

Ukraina. (z dramatu «Miłość boska»). Przeł. E. Łapski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 103.

Яворський Стефан
Jaworski Stefan

Łużny R., *Stefan Jaworski – poeta nieznany*. «Slavia Orientalis» 1967. Nr 4. S. 363-367.

Łużny R., *Twórczość Stefana Jaworskiego, poety ukraińsko-rosyjsko-polskiego, czyli raz jeszcze o baroku wschodniosłowiańskim. Język i literatury wschodniosłowiańskie*. Łódź: Uniwersytet Łódzki, 1976. S. 103-114.

Українська література кінця XVIII – початку XX ст.

Літературознавчі та літературно-критичні матеріали

Загальні питання

O literaturze ruskiej. «Przyjaciół Ludu» 1837. T. 2. S.50, 71.

П. Гулак-Артемівський, Г. Квітка-Основ'яненко, Т. Падура.

Jewiecki T., *Literatura małoszyjska*. «Jutrzenka» 1842. S. 85-89.

І. Котляревський, Т. Шевченко, Т. Падура.

Janowicz A., *Pobieżny przegląd rusińskiej literatury*. «Tygodnik Poznański» 1862. 5 wrześ. S. 222-224.

Т. Шевченко, П. Куліш, Марко Вовчок, Є. Гребінка.

N. S. P., *Listy o literaturze ruskiej*. «Słowianin» 1869. T. 2. S. 7-10, 87.

Kirkor A. H., *O literaturze pobratymczych narodów słowiańskich*. Odczyty publiczne w Muzeum Techniczno-Przemysłowym w Krakowie. Kraków 1874. 356 s.

Зокрема про: І. Котляревського, П. Гулака-Артемівського, Г. Квітку-Основ'яненка, П. Куліша, Марка Вовчка, О. Стороженка, Є. Гребінку, М. Костомарова, Т. Шевченка, М. Шашкевича, І. Вагилевича, Я. Головацького, М. Устияновича.

Рец.: «Dziennik Poznański» 1874. Nr 150; Powidaj L. «Przegląd Polski» 1873/1874. S. 115-118.

Ramułt S., *Piśmiennictwo rusińskie za rok 1881*. «Prawda» 1882. Nr 11. S. 124-125.

Огляд галицької періодики. Також про І. Франка (Борислав сміється, Мислі о еволюції людськості).

Ludowa literatura ruska w Galicji. «Nowa Reforma» 1882. Nr 292; 1883. Nr 1-8, 10, 16, 18, 19-21. Те ж, *Dążności ludowej literatury ruskiej w Galicji.* Kraków 1883. 85 s.

Wiatko., *Literatura ukraińska.* «Prawda» 1883. 28 (16) lipca. S. 355-356; 4 sierp. (23 lipca). S. 364-366.

І. Котляревський, Г. Квітка-Основ'яненко, Є. Гребінка, Т. Шевченко, П. Куліш, М. Костомаров, Панас Мирний, М. Старицький.

Rawita [Gawroński] F., *Z ukraińskiej literatury.* «Prawda» 1884. 1 marc. (18 lut.). S. 102-103; 8 marc. (25 lut.). S. 115-116; Nr 11. S. 127-129.

І. Котляревський, Т. Шевченко, М. Костомаров, П. Куліш, Марко Вовчок, І. Нечуй-Левицький, М. Кропивницький, М. Старицький.

M. S[arnecki]., *Z literatury ukraińskiej.* «Rola» 1884. Nr 15. S. 176-177.

І. Котляревський, Г. Квітка-Основ'яненко, Т. Шевченко, М. Кропивницький, І. Нечуй-Левицький, Ю. Федькович.

[Konyśkyj O.] *Zarys ruchu literackiego Rusinów.* «Ateneum» 1885. T. 2, zesz. 3. S. 489-501; T. 3, zesz. 3. S. 87-98; zesz. 4. S. 335-359.

Michalski A., *Z literatury małoruskiej.* «Kraj» 1885. Nr 1. S. 21.
Панас Мирний, Олена Пчілка.

Korowaj-Metelicki., *Przegląd literatury małoruskiej.* «Przegląd Tygodniowy» 1888. Nr 5. S. 290-313.

Wł. M[aślak]., *Z zeszłorocznej literatury małoruskiej.* «Przegląd Powszechny» 1888. Nr 1. S. 224-237.

Русалка Дністрова; Perszyj winok І. Франка.

N. B., *Literatura ruska*. «Prawda» 1892. Nr 5. S. 425-448.

Pietkiewicz Z., *Literatura ruska*. «Prawda» 1893. Nr 3. S. 102-126.

Wasilewski L., *Z nowszej literatury małoruskiej*. «Tydzień» 1894. 1 stycz. S. 7-8; 19 marz. S. 96; 14 maj. S. 160; 31 lip. S. 248; 17 wrześ. S. 303; 10 grud. S. 400.

Makaruszka E., *Kilka słów o przekładach literatury greckiej i łacińskiej na język ukraińsko-ruski*. «Eos» 1895. Nr 2. S. 189-192.

П. Ніщинський, І. Котляревський.

Prawne stanowisko literatury ruskiej w Rosji. «Kurjer Lwowski» 1895. 4 stycz.

Wasilewski L., *Z nowszej literatury małoruskiej*. «Tydzień» 1895. 29 kwiec. S. 136.

Badeni J., *Radykali ruscy*. «Przegląd Powszechny» 1896. T. 49. S. 221-281. Te ж. Kraków 1896. 91 s. Te ж. Badeni J., *Studia i szkice*. Kraków 1898. T. 3. S. 205-289.

І. Франко, М. Павлик, Н. Кобринська.

Рец.: Franko I. «Tydzień» 1896. 2 marz. S. 65-66; Bugiel W., *Z literatury rusińskiej*. «Przegląd Poznański» 1896. 22 marz.

Szczery, *Poglądy społeczno-religijno-narodowościowe kilku przedstawicieli ruskiej i polskiej literatury*. Lwów 1897. 21 s.

Gostomski W., *Historia literatury powszechnej w zarysie*. W 2 t. Warszawa 1898. T. 2. S. 516-519.

І. Котляревський, Г. Квітка-Основ'яненко, Т. Шевченко, М. Костомаров, П. Куліш, М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький.

Pietruszewicz J., *Współczesna literatura rusińska. Szkic literacki*. «Echo Literackie» 1898. Nr 27. S. 209-210; Nr 28. S. 222-224; Nr 29. S. 227-229.

I. Котляревський, Т. Шевченко, М. Драгоманов, М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький, І. Франко, І. Нечуй-Левицький, В. Щурат, О. Маковей, О. Кобилянська, В. Стефаник, Н. Кобринська, Леся Українка.

M. L. [Melen L.], *Ukraińska literatura*. Według I. Franki i O. Kołessy. «Promień» 1899. Nr 9. S. 190-195; Nr 10. S. 222-225; 1900. Nr 1. S. 190-191.

Kolessa A., *Pogląd na współczesny stan badań w zakresie historii ukraińsko-ruskiej literatury*. Pamiętnik III zjazdu historyków polskich. Kraków 1900. S. 3-13.

Moraczewski W., *Literatura małoruska*. «Prawda» 1900. S. 517-519.

Srokowski K., *Ruska literatura w roku 1899*. «Nowa Reforma» 1900. Nr 22/23.

Tretjak J., *Żywioł ruski w literaturze polskiej*. Pamiętnik III zjazdu historyków polskich. Kraków 1900. S. 25-30.

A. K., *Antologia małoruska «Wik»*. «Prawda» 1901. Nr 5. S. 68.

I. Котляревський, Т. Шевченко, Л. Глібов, І. Франко.

Łepki B., *Pogląd na literaturę ukraińską w r. 1901*. «Przegląd Powszechny» 1902. Nr 1. S. 427-441.

Milkowski Z., *Sprawa ruska w stosunku do sprawy polskiej*. Lwów 1902. 86, III s.

I. Котляревський, Т. Шевченко, про український театр.

Moczulski M., *O literaturze ukraińsko-ruskiej*. «Krytyka» 1902. Nr 1. S. 156-165.

Rusini i sprawa rńska. «Krytyka» 1902. Nr 1. S. 1-12.

І. Котляревський, Т. Шевченко, І. Франко.

German R., *Przegląd dziejów literatury powszechnej. W 4 t. Lwów 1903. T. 4. S. 159-160.*

І. Котляревський, Г. Квітка-Основ'яненко, Т. Шевченко, Марко Вовчок, І. Франко.

Doleżan W., *Dzieje literatury powszechnej. Podręcznik do nauki szkolnej. Kraków 1903. 339, XIV s. Te ж. 2 wyd., przejrane i uzupełnione. Tarnów 1909. 339, XIV s.*

С. 317. І. Котляревський, Т. Шевченко, М. Костомаров, П. Куліш, М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький.

Moczulski M., *O literaturze ukraińsko-ruskiej. «Krytyka» 1903. T. 5. Nr 1. S. 85.*

L. W. [Wasilewski L.], *Zarys stosunków galicyjskich. Warszawa 1906. 123 s.*

С. 82-84. І. Франко, М. Павлик, Н. Кобринська.

Feldman W., *Stronnictwa i programy polityczne w Galicji 1846-1906. W 2 t. Kraków 1907. T. 2. S. 315-362.*

І. Франко, М. Павлик.

Łepki B., *Literatura ukraińska. Starzy i młodzi. «Sfinks» 1908. S. 437-440.*

Orkan W., *Młoda Ukraina. «Naprzód» 1908. Nr 157.*

Lange A., *Krótki zarys literatury powszechnej. Warszawa 1909. Cz. 4. Literatury ludów słowiańskich. 223 s.*

С. 124-152. І. Котляревський, П. Гулак-Артемівський, Г. Квітка-Основ'яненко, М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький, А. Метлинський, М. Устиянович, К. Устиянович, О. Федькович, С. Воробкевич, А. Могильницький, П. Куліш, Марко Вовчок, О. Стороженко, В. Ільницький, О. Конись-

кий, І. Нечуй-Левицький, Олена Пчілка, М. Старицький, І. Карпенко-Карий, Л. Лопатинський, Г. Хоткевич, І. Франко, П. Грабовський, Т. Бордуляк, Леся Українка, В. Стефаник.

«*Młoda Muza*» i jej ostatnia książka («*Płyniemy po morzu ciemności*»). «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 4. S. 6-7.

Początki prasy ukraińskiej nad Dnieprem. «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 1. S. 5-6.

Z Kijowa. (Rozwój prasy ukraińskiej). «Społeczeństwo» 1909. Nr 6. S. 548.

Demiańczuk J., «Świat Słowiański» 1910. T. 2. S. 173-174.

Janowski L., *Uniwersytet charkowski w początkach istnienia (1805)*. Kraków 1911. 226 s.

І. Котляревський, П. Гулак-Артемівський, Г. Квітка-Основ'яненко.

Płochocki L. (Wasilewski L.), *Ukraina i sprawa ukraińska*. Kraków 1911. 86 s.

І. Котляревський, Т. Шевченко, І. Франко, М. Павлик.

Zdziarski St., *Młoda Ukraina na Schyłku rewolucji*. «Świat Słowiański» 1911. Nr 7. S. 31-51; Nr 8. S. 144-156.

В. Винниченко, Н. Кибальчич, О. Олесь, Г. Хоткевич, С. Черкасенко.

Tretjak J., *Dawna poezja ruska*. Dzieje literatury pięknej w Polsce. [W Krakowie 1918]. Cz. 2. S. 419-528. (Encyklopedia Polska. T. 22. dział 18. Cz. 2).

Г. Сковорода, І. Котляревський.

Woronyj M., *Encyklopedia teatru ukraińskiego*. Warszawa-Kraków 1930. 26 s.

Łepki B., *Zarys literatury ukraińskiej. Podręcznik informacyjny*. Warszawa-Kraków: Wydawnictwo «Słowianie», 1930. Serja I. Nr 2. 271 s.

Wasilewski L., *Kwestia ukraińska jako zagadnienie międzynarodowe*. Warszawa 1934. 146 s.

I. Котляревський, Т. Шевченко, М. Драгоманов, Б. Грінченко.

Żachowski R., *Kobiety w literaturze ukraińskiej*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 26. S. 7-8; Nr 27. S. 3-6.

Марко Вовчок, О. Пчілка, Н. Кобринська, Леся Українка, У. Кравченко.

Gołąbek J., *Bractwo świętego Cyryla i Metodego w Kijowie*. Warszawa: Nakł. Redakcji miesięcznika «Nasza Przyszłość» 1935. 392 s. Odbitka z artykułów w tomach 34-37, 39, 41, 43, 44. 1933-1935.

I. Котляревський, П. Гулак-Артемівський, Г. Квітка-Основ'яненко, М. Шашкевич, Т. Шевченко, М. Костомаров, П. Куліш та ін.

Rec.: Pogonowski J. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 35. S. 416.

Jeż T. T. [Miłkowski Z.], *Od kolebki przez życie. Wspomnienia*. Kraków 1936. T. 1. S. 28-111.

I. Котляревський, Т. Шевченко.

Orkan Wł., *O literaturze ukraińskiej*. В його ж, *Czantorja i pozostałe pisma literackie*. Warszawa 1936. S. 242-249.

Kryłacz S., «*Promień*» i «*Promieniści*» a problem polsko-ukraiński przed 40-stu laty. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1938. Nr 34. S. 367-371.

Jakóbiec M., *Bractwo Cyrylo-Metodejskie w stulecie procesu*. «Życie Słowiańskie» 1947. Nr 12. S. 430-432.

Jurkowski M. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1955. Nr 1/2. S. 359-365. Рецензія на книгу: *Історія української літератури*. Т. 1. *Дожовтнева література*. Київ: Видавництво АН УРСР, 1954. 730 с.

Gerlecka R., *Z polsko-ukraińskich kontaktów literackich*. «Камена» 1959. Nr 18. S. 1-2.

Про М. Павлика, В. Оркана.

Taborski R., *Ukraina w twórczości Leonarda Sowińskiego*. «Slavia Orientalis» 1960. Nr 2. S. 371-383. Там само: *Bibliografia przekładów poetyckich Leonarda Sowińskiego z Szewczenki*. Oprac. R. Taborski. S. 382-383.

М. І. [Jakóbiec M.] «Slavia Orientalis» 1961. Nr 2. S. 276-277. Рецензія на книгу: Дей О., *Українська революційно-демократична журналістика. Проблема виникнення і становлення*. Київ: Видавництво АН УРСР, 1959. 458 с.

Groniowski K. «Przegląd Humanistyczny» 1962. Nr 1. S. 206-208. Рецензія на книгу: Бернштейн М., *Журнал «Основа» і український літературний процес кінця 50-60-років XIX ст.* Київ: Видавництво АН УРСР, 1959. 215 с.

Niedziela Z., *Słowiańskie zainteresowania pisarzy lwowskich w latach 1830-1848*. Kraków: PWN, 1966. 122 s.

Hornowa E., *Ukraiński obóz postępowy i jego współpraca z polską lewicą społeczną w Galicji 1876-1895*. Wrocław: Ossolineum, 1968. 179 s.

І. Франко, М. Павлик, М. Драгоманов.

Wiśniewska E. «Slavia Orientalis» 1968. Nr 1. S. 109-111. Рецензія на книгу: Калениченко Н., *Українська проза початку XX ст.* Київ: Наукова думка, 1964. 447 с.

Kozak S., *Ukraina w twórczości Teodora Tomasza Jeża*. «Slavia Orientalis» 1969. Nr 4. S. 401-413.

Kozik J., *Ziemia ukraińska w latach 1795-1917*. Ukraina. Terazniejszość i przeszłość. Praca zbiorowa pod red. M. Karasia, A. Podrazy. Kraków: Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1970. S. 279-301.

Kuźmin M. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 1. S. 89-91. Рецензія на книгу: Шабліовський Є., Гнатюк М., *Тургенєв та українська дожовтнева література*. Київ: Дніпро, 1968. 174 с.

Tanty M., *Panslawizm. Carat. Polacy. Zjazd słowiański w Moskwie 1867 r.* Warszawa: PWN, 1970. 264 s.

Я. Головацький, Б. Дідицький, М. Драгоманов.

Kozak S. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 1. S. 193-194. Рецензія на книгу: *Українські поети-романтики 20-40-х років XIX ст.* Київ: Дніпро, 1968. 635 с.

Bobowski K. «Zeszyty Prasoznawcze» 1972. Nr 3. S. 119-121. Рецензія на книгу: Дмитрук В., *Нарис історії української журналістики XIX ст.* Львів: Видавництво Львівського університету, 1969. 144 с.

Ł. M. [Łesiów M.] «Kamena» 1973. Nr 4. S. 2. Рецензія на книгу: *Русалка Дністровая*. Київ: Дніпро, 1972. 135 с.

Wiśniewska E. «Slavia Orientalis» 1973. Nr 4. S. 501-502. Рецензія на книгу: *Революційне оновлення літератури. Проникнення ідей марксизму-ленінізму в українську літературу кінця XIX – початку XX ст.* Київ: Наукова думка, 1970. 371 с.

Hryckowian J. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 4. S. 489-492. Рецензія на книгу: Кирилюк Є., *Слово віддане народові. Вибрані праці*. Київ: Дніпро, 1973. 328 с.

Зокрема, про І. Котляревського, В. Забілу, Т. Шевченка, Марка Вовчка, І. Нечуя-Левицького, М. Кропивницького, П. Грабовського, І. Франка, О. Кобилянську.

Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich. Praca zbiorowa. Pod red. S. Kozaka i M. Jakóbca. Wrocław: Ossolineum, 1974. 280 s.

Із змісту: Jurkowski M., *Ukrainizmy w języku Juliusza Słowackiego*. S. 105-134; Janion M., *Kozacy i górale*. S. 135-170 [Українська тематика в творчості С. Гоцинського]; Sławęcka E., *Literatura ukraińska w działalności krakowskiego Klubu Słowiańskiego (1901-1914)*. S. 205-220; Barański Z., *Obraz Ukrainy w kulturze polskiej na przełomie XIX i XX wieku*. S. 221-239.

Hryckowian J. «Slavia Orientalis» 1975. Nr 2. S. 226-228. Рецензія на книгу: Хропко П., *Біля джерел української реалістичної поезії*. Київ: Видавництво Київського університету, 1972. 188 с.

Kozak S. «Slavia Orientalis» 1975. Nr 1. S. 103-105. Рецензія на книгу: Волинський П., *З творчого доробку. Вибрані статті*. Київ: Дніпро, 1973. 328 с.

Wilczyński Wł., *Poezja Władysława Syrokomli na Ukrainie*. «Slavia Orientalis» 1976. Nr 1. S. 37-49.

Kozak S., *U źródeł romantyzmu i nowożytnej myśli społecznej na Ukrainie*. Wrocław: Ossolineum, 1978. 146 s.

Рец.: Suchanek L. «Slavia Orientalis» 1979. Nr 4. S. 472-474.

Kwapiszewski M., *Debiut «Kozackiego romanisty»*. «Pamiętnik Literacki» 1979. Nr 2. S. 3-35.

М. Чайковський і Україна.

Mokry W., *«Ruska Trójca»*. Karta z dziejów życia literackiego Ukraińców w Galicji w pierwszej połowie XIX wieku. «Biuletyn Sławistyczny» 1980. Nr 5. S. 62-63.

Werwes H., *Pogłosy romantyzmu polskiego na Ukrainie w pierwszej połowie XIX wieku*. Tłum. W. Skrunda. *Polonistyka radziecka. Literaturoznawstwo*. Warszawa: PWN, 1985. S. 262-269.

Творчість окремих письменників

Алчевська Христя
Alczewska Chrystia

Do mojej strzechy; To idzie wolność!; Przeł. A. Bielecki i Z. Rybak; Wolność; Białe akacje, rozmowy w skrytości; Dusza to konwalia wrażliwa; Przył. F. Nieuważny; Powiadali ludzie. Przeł. A. Bielecki. *Український календар 1982.* С. 198-200.

* * *

Straty na ukraińskim odcinku kulturalnym. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 2. S. 45.

Про смерть Х. Алчевської.

Бордуляк Тимотей
Bordulak Tymoteusz

Daj Boże zdrowie krowie. [Przeł. I. Franko]. «Tydzień» 1900. Nr 12. S. 93-95.

Авторство перекладу див.: Петраш О., *Непрочитані сторінки. Нове про Тимотея Бордуляка.* «Жовтень» 1985. № 9. С. 93.

Боровиковський Левко
Borowykowski Lewko

Czarnomorzec. Przeł. T. Jewiecki. «Jutrzenka» 1842. Nr 7. S. 88.
В статті: Jewiecki T., *Literatura małorosyjska.*

Do drukarza. Przeł. W. Boruński. «Rejsy» (Dod. «Dziennika Bałtyckiego») 1956. Nr 40. S. 5. Te ж. «Łódzki Ekspres Ilustrowany» 1956. Nr 234. S. 3. Te ж. «Panorama» 1956. Nr 46. S. 1.

Do drukarza. Własny dom-własna wola. Przeł. W. Boruński. «Dziennik Bałtycki» 1956. Nr 240. S. 7.

Przytakujący; Do drukarza. Przeł. W. Boruński. «Praca Świetli-cowa». Zeszyt specjalny. 1956. S. 216-217. Te ж. «Rzeczpospolita» 1956. Nr 26. S. 4.

Rybacy. Przeł. T. Chróścielewski. «Odgłosy» 1976. Nr 45. S. 10.

Zabójstwo; Rybacy. Przeł. T. Chróścielewski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 145-146.

* * *

Łużny R., *Księcia Biskupa Warmińskiego sława literacka wśród Słowian wschodnich.* «Slavia Orientalis» 1980. Nr 3. S. 319-327.
Про переробки Л. Боровиковським байок І. Красіцького. С. 325-326.

Вагилевич Іван
Wagilewicz Jan

Pogrzeb u Słowian. «Biblioteka Warszawska» 1841. T. 2. S. 649-658.

Medal ruski. «Biblioteka Ossolińskich» 1842. T. 4. S. 174-175.

Spotkanie. «Dziennik mód paryskich» 1842. Nr 4. S. 29.

Berda w Uryczu. «Biblioteka Ossolińskich» 1843. T. 6. S. 151-168.

Drogi komunikacyjne w starożytnej Rosji Z. D. Chodakowskiego. «Biblioteka Ossolińskich» 1843. T. 7. S. 111-138; T. 8. C. 75-102.

O mieszkańcach wschodniej części gór Karpackich. «Przegląd Naukowy» 1844. Nr 4. S. 16-27, 48-60.

Словник виразів гуцульських. С. 24-25; Пісні гуцульські. С. 48-54.

Szełudywy Buniak. Z podań ludu. «Biblioteka Ossolińskich» 1844. T. 11. S. 181-195.

Gramatyka języka małoruskiego w Galicyi. Lwów: Wytłoczone w Instytucie Stawropigiańskim, 1845. XXIII, 183, 2 s.

Титульний аркуш паралельно українською мовою.

Рец.: *Kronika.* Dodatek do «Gazety Lwowskiej» 1845. 2 sierp.

Podania i legendy polskie, ruskie, litewskie. Zebrał L. Siemieński. Poznań 1845. 164 s.

Із змісту: *Krzywoprzysiężna Pani; Zamek Jazłowiecki; Kamień w Podkamieniu; Ludzie obrócenі в камієнь; Upiór i dzuma; Lipa; Gospodarz znachor ze swoją czeladzią gromadził siano; Gospodarz na połonie ukrywał kolibę; Latawice; Leleki.*

Авторство записів І. Вагилевича див.: Франко І., *Зібрання творів у 50 томах.* Київ 1982. Т. 37. С. 322.

Monastyr Skit w Maniawie. Lwów: nakładem K. Jabłońskiego, 1848. 24 s.

Рец.: Lisowski S. «Biblioteka Warszawska» 1849. T. 4. S. 585-590.

Św. Metody. «Dziennik Literacki» 1852. Nr 32. S. 249-251.

Підписано: J. W.

Відгук: *Korespondencja Karola Szajnochy.* Wrocław 1959. T. 1. 405 s.

Лист А. Бельовського від 12 серпня 1852 р. із зауваженнями до статті І. Вагилевича *Św. Metody.*

Wywód początków Słowian od Trako-Illirów. Z powodu wstępu krytycznego do dziejów Polski. Przez A. Bielowskiego. «Biblioteka Warszawska» 1852. T. 48. Ks. 4. S. 528-550.

Рец.: *Związek dziejów polskich z morawskimi*. «Dziennik Literacki» 1854. Nr 9. S. 65-67; Nr 12. S. 89-92.

Koły ne buło naczała świtu. «Dziennik Warszawski» 1854. Nr 99. Te ж. Kolberg O., *Pokucie*. Kraków 1882. T. 1. S. 348-349.

Osann o fragmentach Troja, wydanych przez Bielowskiego. Dodatek tygodniowy przy «Gazecie Lwowskiej» 1854. Nr 47. S. 185-187; Nr 48. S. 189-191; Nr 49. S. 193-194.

Ormianie w Polsce. Kilka słów z powodu książki ks. Barącz. «Czas» 1856. Nr 79/80.

Początki Lwowa. «Kółko rodzinne» 1860. Nr 7. S. 111.

Bołdy w Polanicy. «Album Lwowski» 1862. S. 30-315.

Żywot św. Błażeja. Z objaśnieniami filologicznymi A. Małeckiego i J. Wagilewicza. «Biblioteka Ossolińskich». Poczet nowy 1864. T. 4. S. 192-202.

Rugia. (O Słowianach w dawnych czasach). «Sioło» 1866. Nr 2. S. 135-152.

Spotkanie; Upiór. «Dziennik Literacki» 1866. Nr 23. S. 359.

В статті: Bielowski A., *Wspomnienie o Janie Wagilewiczu*.

Był pomór (mór) we wsi; W jednej wsi był pomór; Letawica; Dido; O upiorach i wiedźmach. Kolberg O., *Pokucie*. Kraków 1888. T. 3. S. 94-95, 97-99, 103, 104-105, 205-216.

Noc była cicha, tęskno, głucho było... «Неділя» 1912. № 40. С. 1.

В статті: Щурат В., *З недрукованих творів Івана Вагилевича*.

* * *

Wójcicki K. W., *Hucuły. Obraz*. Wójcicki K. W., *Stare gawędy i obrazy*. Warszawa 1840. T. 2. S. 119-168.

Про дослідження І. Вагилевича Гуцули. С. 164.

Bielowski A., *Jana Wagilewicz wywód początków Słownian od Trako-Illirów. Z powodu «Wstępu krytycznego do dziejów Polski»*. «Biblioteka Warszawska» 1852. T. 4. S. 528-550.

Bielowski A., *Wspomnienie o Janie Wagilewiczu*. «Dziennik Literacki» 1866. Nr 23. S. 357-359; Nr 24. S. 373-375.

[Święcicki P.] *Jan Wagilewicz. Wspomnienie pośmiertne*. «Sioło» 1866. Nr 1. S. 79-88, 105.

[Święcicki P.] *Rękopisy pozostałe po Wagilewiczu*. «Sioło» 1866. Nr 3. S. 159-168; Nr 4. S. 155-160.

Zachariasiewicz J., *Jan Wagilewicz*. «Tygodnik Ilustrowany» 1866. 28 lip.; 4 sierp.

Święcicki P., *Uwagi nad tłumaczeniem latopisu Nestora przez Augusta Bielowskiego i Jana Wagilewicza*. Lwów 1868. 16 s.

Zawadzki W., *Wagilewicz*. Zawadzki W., *Literatura w Galicji (1772-1848)*. Lwów 1878. S. 127-130. Te ж. Zawadzki W., *Pamiętniki życia literackiego w Galicji*. Kraków 1961. S. 150-152.

Zachariasiewicz J., *Muza czy Meduza. (Kartka z moich wspomnień)*. Dla Stryja. Lwów 1886. S. 49-56.

Szarłowski A., *Stanisławów i powiat stanisławowski pod względem historycznym i geograficzno-statystycznym*. Stanisławów 1887.

Про І. Вагилевича, учня Станіславівської гімназії. С. 178, 228.

Janów J., *Słowniczek huculski sprzed stulecia*. Lwów 1937. 12 s. Te ж. Sprawozdanie T-wa naukowego we Lwowie. 1937. Rocz. 16, zesz. 3. S. 3-12.

Kolassa J., *Bibliografia czasopisma Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. 1828-1869. Rocznik Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Wrocław 1957. T. 5. S. 475-576.*

Список праць І. Вагилевича, опублікованих у виданнях Оссолінеум. С. 561-562.

Goriaczko-Borkowska A., *Twórczość poetycka Augusta Bielowskiego. Wrocław 1965. 180 s.*

Про І. Вагилевича – перекладача *Слова о полку Ігоревім* польською мовою. С. 50-55.

Васильченко Степан
Wasylczenko Stefan

W zawierusze. Przeł. J. Bojar. «Gazeta Podhalańska» 1947. Nr 8. S. 5.

Chłopskie rachunki. Przeł. J. Bojar. «Wola Ludu» 1951. Nr 77/79. S. 4.

Kalinowa fujarka. Przeł. M. Krajka. «Przyjaźń» 1951. Nr 37. S. 12.

Sobotni wieczór. Żart sceniczny. Franko I., *Majster Czyrniak.* Tłum. W. Brzezicki. Słowo wstępne W. J. Dobrowolski. Kraków: ZW TPPR, 1956. 101 s. 80-104.

Вовчок Марко
Wowczok Marko

Pensjonarka. Przeł. P. Stachurski [P. Świącicki]. «Kalina» 1869. Nr 23-38. Te ж. Jakóbiec M., Hołyńska-Baranowa T., *Literatura ukraińska. Wypisy.* Warszawa 1962. S. 176-212.

Niewolnica. Przeł. J. Romanczuk. «Gazeta Narodowa» 1885. Nr 221-222.

Sen. Przeł. E. Orzeszkowa. «Dziennik Łódzki» 1886. Nr 264/265.

Synowie. Przeł. E. Orzeszkowa. «Przegląd Tygodniowy» 1886. Nr 39. S. 312.

Nie do pary. Przeł. M. Siemaszko. «Dziennik Łódzki» 1888. Nr 289.

* * *

Grzegorzewski J., *Podobny świat.* (Wowczok, *Opowieści ludowe*). «Tygodnik Wielkopolski» 1872. S. 2-3, 13-15, 29-31, 45-47, 57-59, 76-78.

Szewczenko T., *Do Marka Wowczka.* Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. Szewczenko T., *Wybór poezji.* Wrocław 1974. S. 313.

Возняк Михайло
Woźniak Mychajło (Michał)

Dmytrow J. «Świat Słowiański» 1911. T. 12. S. 421-422. Recenzja na книгу: Возняк М., *Граматика Лаврентія Зизанія з року 1596.* Львів 1911.

(rz). «Świat Słowiański» 1911. T. 8/9. S. 179-180. Recenzja na книгу: Возняк М., *Студії над галицько-українськими граматиками XIX в.* Львів 1910.

Воробкевич Сидір
Worobkiewicz Izidor

[Franko I.] *Izidor Worobkiewicz.* «Kurjer Lwowski» 1887. 31 maja.

Maślak W., *Izidor Worobkiewicz (Daniło Młaka), kompozytor i poeta ruski.* «Nowa Reforma» 1887. Nr 122. S. 3.

Вороний Микола
Woronyj Mykoła

Pochowałem ją żywcem... Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich*. Lwów-Warszawa 1911. S. 189-192.

Niel; Stare miasto; Śpiew arlekina; Palimpsest. Przeł. J. Litwi-niuk. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 302-305.

Глібов Леонід
Hlibow Leonid

W stepie. Przeł. B. Ł[epki]. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 51-52. S. 526.

Головацький Яків
Hołowacki (Gołowacki) Jakiw

Podróż po Halickiej i Węgierskiej Rusi. «Jutrzenka» 1842. Nr 20. S. 251-260.

Підписано: J. F. H.

* * *

Jakób Hołowackij [Nekrolog]. «Kurjer Lwowski» 1888. 11 maja.

Mienicki R., *Hołowackij*. Mienicki R., *Wileńska Komisja arche-ograficzna*. (1864-1915). Wilno 1925. S. 85-109.

Грабович Лларіон
Hrabowicz Hlarion

Przyroda w pieśniach ludowych polskich i ruskich. Sambor 1891. 84 s.

Грабовський Павло
Hrabowskyj (Hrabowski) Pawło

Sen: Kwiecisty łąn, gajami tkany; Do matki: Matusz gołąbko! Przyjdź ulżyć katuszy. Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich.* Lwów-Warszawa 1911. S. 55-56.

Do przyjaciela Polaka. Przeł. Z. Wojnarowska. *Pod sztandarem bratniej przyjaźni.* Warszawa 1954. S. 66-67. Te ж. «Żołnierz Polski Ludowej» 1956. Nr 215. S. 2.

Do B. S. [B. Sieroszewskiego]. Przeł. A. Kamieńska. Śpiewak J., *Polska w poezji narodów świata.* Warszawa 1959. S. 231-232. Te ж. *Literatura ukraińska. Wypisy.* Warszawa 1962. S. 437-442. Te ж. Przeł. T. Chrościelewski. «Nadodrze» 1976. Nr 22. S. 8. Te ж. «Odgłosy» 1976. Nr 45. S. 10.

Nie wam przynoszę... Przeł. T. Chrościelewski. *Український календар 1977.* Варшава 1977. С. 204.

Szwaczka; Do B. S. [B. Sieroszewskiego]; Nie wam przynoszę...; Nie, ja nie piewca uroków przyrody. Przeł. T. Chrościelewski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 239-243.

Гребінка Євген
Hrebinka (Grebienko, Hrebionka) Jewhen

Oczy czarne. «Przyjaźń» 1976. Nr 37. S. 16.

Грицай Остап
Hrycaj Ostap

Dwie strofy: Z poematu; Napoleon; Cmentarz. Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich.* Lwów-Warszawa 1911. S. 53-61.

Kłamstwo wizyty. «Nowy Prąd» 1912. Nr 7. S. 8-10.

Krytyk i krytyka. «Nowy Prąd» 1912. Nr 8. S. 9-12.

List ukraiński (Noweliści. M. Jackiw, M. Kociubyński, W. Wynnyczenko. Debiuty). «Krytyka» 1912. Nr 10. S. 195-203.

Poeta. «Nowy Prąd» 1912. Nr 9. S. 6-9.

Problemat kawiarni. «Nowy Prąd» 1912. Nr 4. S. 11-13.

Wojna... «Nowy Prąd» 1912. Nr 6. S. 2-5.

Грінченко Борис
Hrinczenko Bogys

List. Kijów, 1906. 7 maja [Відповідь на анкету «Krytyki»]. «Krytyka» 1906. Nr 11. S. 363.

O, przyjdzie... Przeł. J. W. *Wielka literatura powszechna.* Warszawa 1933. T. 6. *Antologia.* Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska.* Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 719.

Sam sobie pan. Przeł. O. Terlecki. «Dziennik Polski» 1950. 5 list.

Kawałek chleba. Przeł. E. Zych. *Український календар 1985.* Варшава 1985. С. 273.

* * *

Wasilewski L., *Z nowszej literatury małoruskiej.* «Tydzień» 1894. Nr 28. S. 223-224.

Про повісті *На розпутті* і *Серед темної ночі.*

Гулак-Артемівський Петро
Hułak-Artemowskyj (Hułak-Artemowski) Petro

Twardowski. «Dziennik Warszawski» 1827. T. 9. S. 134.

* * *

Zwoliński P., *Naśladowanie psalmów P. Hułaka-Artemowskiego i ich pierwowzór*. «Slavia Orientalis» 1965. Nr 2. S. 233-245.

Kozak S., *Hułak-Artemowski w kręgu Mickiewicza i problematyki polskiej*. Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich. Praca zbiorowa. Wrocław: Ossolineum, 1974. S. 94-104.

Łużny R., *Księża Biskupa Warmińskiego sława literacka wśród Słowian wschodnich*. «Slavia Orientalis» 1980. Nr 3. S. 319-327.

Літературні зв'язки І. Красіцького і П. Гулака-Артемовського.

Драгоманов Михайло
Drahomanow (Dragomanow) Mychajło (Michał)

Wspomnienia. «Gazeta Narodowa» 1886. 10 czerw. Te ж. «Kurjer Lwowski» 1890. 24, 25, 28 maja.

Переклад *Австро-руських спогадів*.

Z dziejów liberalizmu w Rosji. Przeł. I. Franko. Lwów 1889. 87 s.
Рец.: Franki I., *Z dziejów liberalizmu w Rosji*. «Kurjer Lwowski» 1889. 9 czerwc.

Ziemięstwa rosyjskie i Polacy. I-II. Przeł. I. Franko. «Kurjer Lwowski» 1889. 8, 9 maja.

* * *

Z. B. W. «Przegląd Powszechny» 1886. Nr 8. S. 150-155.

Рецензія на книгу: Драгоманов М, *Накануне новых смут*. Женева 1886.

Franko I., *Z etnografii słowiańskiej*. «Kurjer Lwowski» 1890. 15 lut.
Огляд праць М. Драгоманова, опублікованих в *Сборнике за народни умотворения, наука и книжнина* (Софія 1890).

Franko I., *O prof. Dragomanowie*. «Kurjer Lwowski» 1891. 28 lut.

Franko I., *Wież ludów* [на честь М. Драгоманова]. «Kurjer Lwowski» 1894. 15 grud.

Franko I., *Z pogrzebu Dragomanowa*. «Kurjer Lwowski» 1895. 27 czerw.

Michał Dragomanow. «Nowa Reforma» 1895. 24 czerw.

[Franko I.] *Dragomanow o kwestji polskiej*. «Kurjer Lwowski» 1896. 15, 16 sierp.

Franko I., *Książka o Dragomanowie*. «Monitor» 1896. 25 list.; Iw. Fr. [Franko I.] «Kurjer Lwowski» 1896. 19 list. Рецензія на книгу: Михайло Петрович Драгоманов. 1841-1895. Його ювілей, смерть, автобіографія і спис творів. Львів 1896.

Dr. J. Fr. [Franko I.], *Memoriał Dragomanowa?* «Kurjer Lwowski» 1896. 27 sierp.

Спростування вигадки про якийсь меморіал М. Драгоманова до царя.

Wasilewski L., *Michał Dragomanow*. «Świat Słowiański» 1913. T. 1. Nr 97. S. 79-94.

Hornowa E., *Głos Michała Dragomanowa przeciw rusyfikacji szkół polskich po upadku powstania styczniowego*. Opole 1966. S. 5-23. Zeszyty Naukowe WSP w Opolu. Pedagogika IV.

Hornowa E., *Ocena działalności Michała Dragomanowa w historiografii ukraińskiej, rosyjskiej i polskiej*. Opole 1967. 117 s. Zeszyty Naukowe WSP w Opolu. Seria B: Studia i monografie, Nr 16.

Hornowa E., *Ukraińskie ugrupowania polityczne w Galicji w latach 1848-1867 i ich stosunek do Polski w świetle dzieł Michała Dragomanowa*. Sprawozdania Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk za lata 1967-1968. Wrocław 1970. Seria A. Nr 5/6.

Hornowa E., *Stosunki polsko-ukraińskie w latach 1871-1875 w oświeceniu Michała Drahomanowa*. Sprawozdania Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk za lata 1967-1968. Wrocław 1971. Seria A. Nr 7.

Kozak S., *Mychajło Drahomanow wobec Hercena i kwestii polskiej*. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 1. S. 61-68.

Hornowa E., *Stosunki polsko-ukraińskie w Galicji w latach 1867-1870 w świetle dzieł M. Drahomanowa*. Zeszyty Naukowe WSP w Opolu 1972. Nr 10. S. 41-64.

Hornowa E. «Slavia Orientalis» 1973. Nr 1. S. 104-107. Рецензія на книгу: Драгоманов М., *Літературно-публіцистичні праці. У 2 т.* Київ: Наукова думка, 1970. Т. 1. 531 с.; Т. 2. 539 с.

Hornowa E. Рецензія на книгу: Іванова Р., *Михайло Драгоманов у суспільно-політичному русі Росії та України*. Київ: Видавництво Київського університету, 1971. 235 с.

Hornowa E., *Polska i Polacy w federacyjnych planach Drahomanowa*. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 4. S. 437-442.

Hornowa E., *Stosunki polsko-ukraińskie po Unii Lubelskiej do Unii Perejasławskiej w oświeceniu Mychajła Drahomanowa*. Sprawozdania Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Wrocław 1975. Seria A. Nr 11. S. 37-50.

Hornowa E., *Problemy polskie w twórczości Michała Drahomanowa*. Wrocław: Ossolineum, 1978. 194 s. (Prace Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk).

Hornowa E., *Najnowsze badania (1966-1979) nad twórczością i działalnością Mychajła Drahomanowa*. Zeszyty Naukowe WSP w Opolu 1981. Nr 18. S. 109-132.

Дучимінська Ольга
Duczyńska Olha

Vicenz A., *Gałązka z dalekich połonin. Olga Duczyńska – Irena i Stanisław Vicenzowie. Z dziejów przyjaźni.* «Znak» 1985. Nr 367. S. 102-115.

Забіла Віктор
Zabiła Wiktor

Wiatr. Przełożył S. Średnicki. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 144.

Капій Мирослав
Kapij Mirosław

Góry. Przeł. T. Bocheński. «Kamena» 1937. R. IV. Nr 5/6 (styczeń).

Карманський Петро
Karmański (Karmański) Petro

W mej duszy pustka. Przeł. S. Twerdochlib. «Krytyka» 1909. Nr 4. S. 44-45.

W mej duszy pustka; Tyś grała; Podniosę cię na skrzydłach; Pękają drzewa; Matka; W Rzymie; Jak nietoperze w mrok... Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich.* Lwów-Warszawa 1911. S. 63-73.

Święto Szewczenki. Przeł. H. Balk. «Sygnały» 1934. Nr 4/5. S. 5.

Szewczenkowie święto; Oj, luli. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 55-56.

Oj, luli, luli, chimerny smutku; Monte Maggiore; Czegoś tak smutno... Przeł. I. Sikirycki; *Jak nietoperze w mrok...* Przeł. S.

Twerdochlib. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 308-311.

Карпенко-Карий Іван
Karpenko-Karyj Iwan

Koroway-Metelicki M., *Karpenko Iwan, dramaturg ruski*. «Przegląd Tygodniowy» 1889. S. 285-286.

Jubileusz wybitnego dramaturga ukraińskiego. «Teatr» 1971. Nr 5. S. 23.

Квітка-Оснoв'яненко Григорій
Kwitka-Osnowianenko Hryhorij

Pan Chalawski. Tłum. J. Brzęczkowski. Warszawa: Czytelnik, 1959. 303 s.

Рей.: Billip W., *Bardzo miła niespodzianka*. «Nowe Książki» 1959. Nr 17. S. 1042-1043; Bolek Zdr. J., *Świat się zmienia*. «Orka» 1960. Nr 3. S. 5.

Marusia. Przekł. Fr. Mroczo. «Przegląd Słowiański» 1881. S. 9, 19, 28, 46, 52, 60, 76, 81, 101, 105.

* * *

Literatura małoruska. Osnowianenko wydał w Moskwie «Małorossijskije powiesti». Znajdzie tu czytelnik wiadomości o Hajdamakach i Kozakach. «Rozmaitości» 1835. Nr 10. S. 79.

W narzeczu mało-ruskim odznacza się teraz znakomity powieściopisarz i dramatyk Gričko Osnowianenko. «Rozmaitości» 1841. Nr 40. S. 323.

Powołocki St., *Twórca ukraińskiej komedii satyrycznej*. «Świetlica» 1956. Nr 7/8. S. 18.

Wiśniewska E. «Slavia Orientalis» 1979. Nr 4. S. 481-484. Рецензія на книгу: Зубков С., Григорій Квітка-Основ'яненко. *Життя і творчість*. Київ: Дніпро, 1978. 368 с.

Кобилянська Ольга
Kobyłańska Olha (Olga)

Ziemia. Tłum., posł. St. E. Bury. Warszawa: Pax, 1965. 354 s.

Рец.: Czekański E. «Zielony Sztandar» 1965. Nr 52; Z. D. «Kierunki» 1965. Nr 33; Nieuważny F., *Władza ziemi*. «Nowe Książki» 1966. Nr 2. S. 80.

W niedzielę rano ziele zbierała. Przeł. M. Dolińska. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1981. 233 s.

Рец.: Porajska M. «Przyjaźń» 1981. Nr 43. S. 7.

U św. Jana w Suczawie. «Gazeta Polska» 1896. 9 lip. Te ж. *U św. Jana*. Przeł. J. W. «Naprzód» 1902. 22 czerw.

Poezye prozą; Róże; Akordy. Przeł. A. Zawilski. «Monitor» 1899. 4 czerw.

Bitwa. Przeł. Wł. Orkan. *Młoda Ukraina*. Warszawa 1908. S. 47-66. Te ж. Przeł. W. B. «Wiek Nowy» 1915. 25 stycz. (7 lut.). Te ж. *Bitwa (Wyjątek)*. Przeł. Wł. Orkan. *Wielka literatura powszechna*. Warszawa 1933. T. 6. *Antologia*. Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska*. Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 722-723.

Z utworów (Akordy; Lilije moje). Przeł. B. Łepki. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 20. S. 4-5.

* * *

Nieuważny F., *Mistrzynie ukraińskiej prozy*. «Przyjaźń» 1963. Nr 47. S. 11.

До 100-ліття з дня народження О. Кобилянської.

Bury St., *Posłowie*. Kobylańska O., *Ziemia*. Tłum., posł. St. E. Bury. Warszawa: Pax, 1965. S. 333-353.

Wawszczak Zb., *U przyjaciółki Olgi Kobylańskiej (Z tradycji przyjaźni i kontaktów polsko-ukraińskich)*. «Profile» 1969. Nr 7. S. 32-33.

O. Кобилянська і польська художниця А. Чарторижська.

Кобилянський Володимир
Kobylański Wołodymyr

Ja, zakochany w drzewie... Przeł. J. Litwiniuk. «Zwierciadło» 1976. Nr 13. S. 24.

Jak smętnie uroczy jesienny dzień bywa...; Ja, zakochany w drzewie...; Jam sokół z gór...; Bukowińskie motywy. 1-2. Przeł. J. Litwiniuk. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 353-357.

Кобринська Наталя
Kobryńska Natalia

Pani Szumińska. Przeł. Sędziszław [W. Maślak]. Poznań 1887. 8 maj. S. 23. Відбитка з «Dziennika Poznańskiego».

Na przebój. «Dla głodnych». Pismo zbiorowe z utworów kobiecego pióra. Lwów 1890. S. 36-38. Рецензія на книгу: *Powieść współczesna*. Przeł. M. Szelig. Kraków: Nakładem dwutygodnika ilustrowanego «Świat», 1889.

List do redakcji gazety «Kurjer Lwowski». «Kurjer Lwowski» 1891. 7 wrzes.

Duch czasu. Młoda Ukraina. Warszawa 1908. S. 69-83.

* * *

Myron [Franko I.], *Z Czerwonej Rusi*. «Prawda» 1885. Nr 6. S. 67.
Оцінка оповідання *Задля кусника хліба*.

Wydział Towarzystwa ruskich dam. «Kurjer Stanisławowski» 1886. 4 kwiet. S. 4.

Заклик Н. Кобринської підготувати до друку *Перший вінок*.

Franko I., *Perszyj winok*. «Kurjer Lwowski» 1887. 23 czerw.

Franko I., *Rusińska literatura albumowa*. «Prawda» 1887. Nr 22. S. 260-261; Nr 24. S. 284-285; Nr 27. S. 320-321.

Paula Z., Franko I., *Ruski album kobiecy*. «Ruch» 1887. Nr 6. S. 187-188.

Sędzislav [Maślak W.], *Z Rusi halickiej. (Współczesne stanowisko kobiety na halickiej Rusi)*. «Nowa Reforma» 1887. 31 grudz.; 1888. 1 stycz.

[Franko I.] *Z literatury ruskiej*. «Kurjer Lwowski» 1888. 3 maj.

Авторство І. Франка див.: *Питання текстології. Іван Франко*. Київ: Наукова думка, 1983. С. 202.

У статті наводиться відповідь Н. Кобринської критикам *Першого вінка*.

Maślak W., *Perszyj winok*. «Przegląd Powszechny» 1888. T. 17. S. 236-237.

[Franko I.] *Wiec kobiecy*. «Kurjer Lwowski» 1892. 11-12 kwiet.

Авторство І. Франка див.: Павлик М., *Спис творів Івана Франка*. Львів 1898. С. 79.

Dryhynycz J., *Ukraińska kobieta z przed 50-ciu laty*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1937. Nr 11. S. 125-126.

Козловський Олександр
Kozłowski Ołeksandr

W zwierciadle; Wojenny sonet: Pod wrażeniem A. Grottgera «Ludzie czy szakale?»; Pod dobrą datą; Kozak; Czarna myśl. Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich.* Lwów-Warszawa 1911. S. 85-92.

Czarna myśl; Wojenny sonet: Pod wrażeniem A. Grottgera «Ludzie czy szakale?». Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 306-307.

Колесса Олександр
Kołessa Aleksander (Ołeksandr)

Szewczenko i Mickiewicz. «Kurjer Lwowski» 1890. Nr 13. S. 5.
Рец.: «Кварталник Историчны» 1895. Nr 3. S. 549-556.

Główne kierunki w rozwoju językoznawstwa ruskiego w XIX wieku. «Lud» 1897. Nr 1. S. 287-290.
Рец.: «Věstník slovanských starožitnosti» 1898. Nr 1. S. 27.

Pogląd na współczesny stan badań w zakresie historii ukraińsko-ruskiej literatury. Rytmika ukraińsko-ruska i polska. Pamiętnik III zjazdu historyków. Kraków 1900. S. 3-7, 20-30.

Ukraińska rytmika ludowa w poezjach Bogdana Zaleskiego. Lwów 1900. 78 s. Відбитка з *Księgi pamiętniczej uniw. Lwowskiego.*

Pieśń wolnego ducha. Przeł. K. Pietkiewicz. «Wychowanie muzyczne w szkole» 1969. Nr 1. S. 2-3. Te ж. *Polska poezja rewolucyjna. 1878-1945.* Warszawa 1977. S. 30.

* * *

Kozłowski J., *Jak powstała pieśń «Szalejcie tyrani»*. «Z pola walki» 1958. Nr 3. S. 181-184.

Wawrzykowska-Wierciochowa D., *Polska pieśń rewolucyjna. Monografia historyczna*. Warszawa 1970. 433 s.

Кониський Олександр
Konyśkyj (Konyski) Aleksandr

Zarysy ruchu literackiego Rusinów. «Ateneum» 1885. T. 2, zesz. 3. S. 489-501; T. 3, zesz. 3. S. 7-98; zesz. 4. S. 335-359. Без підпису.

Czym był rok ubiegły dla Rosji? Przeł. I. Franko. «Kurjer Lwowski» 1888. 22, 24, 25, 27, 31 styc. Підписано: S[emen] Ż[uk].

Z nad Dniepru. Kijów. 29 czerwca. Przeł. I. Franko. «Kurjer Lwowski» 1888. 3 lipc. Без підпису.

* * *

Franko I., *Literatura rusińska*. «Prawda» 1887. Nr 47. S. 560-561. Рецензія на книгу: Стодольський О. [Кониський О.], *Етнографія слов'яниці*. Львів 1887.

Tretiak J. «Kwartalnik Historyczny» 1893. S. 675-676. Рецензія на книгу: Кониський О. Й., *Дитинний вік Т. Шевченка*. «ЗНТШ» 1892. Nr 1.

Żałobna kronika. Aleksander Konyśkij, pisarz małoruski [...]. «Kwartalnik Historyczny» 1901. S. 167.

Костецький Платон
Kostecki Platon

Platon Kostecki. «Nowa Reforma» 1888. Nr 15. S. 5.

Schnur-Peplowski S., *Nasza mołytwa (O Platonie Kosteckim)*.
«Iris» 1899. Nr 7. S. 103-104.

Костомаров Микола
Kostomarov Mykoła

Kudejar. Warszawa 1899. 249 s. (Biblioteka nowa uniwersalna. Rocz. XIII).

Iwan Groźny (Urywek). «Tydzień Artystyczny, Literacki» 1877.
S. 769, 786, 801.

Kudejar. Przeł. A. Ślizieniówna. «Kłosy» 1877. S. 143, 147, 151,
155, 159, 163, 167, 171, 177, 179, 183, 187.

Autobiografia. Spadek literacki. Przeł. A. Szarlowski. «Przegląd
Polski» 1891. Nr 4. S. 391-395.

Pieśniarz Mytusa. Przeł. St. Średnicki. *Antologia poezji ukraińskiej*.
Warszawa 1977. S. 151-152.

* * *

T. T. J[ez], *Bohdan Chmielnicki*. «Dziennik Literacki» 1861. Nr
10. S. 73-74; Nr 11. S. 81-84; Nr 12. S. 89-91; Nr 13. S. 98-100; Nr
14. S. 109-110; Nr 15. S. 116-118; Nr 16. S. 125-126; Nr 17. S. 133-
134. Рецензія-огляд праці *Богдан Хмельницький* (Санкт-
Петербург 1859).

[Kirkor A. H.] *Zarys współczesnej literatury rosyjskiej przez
Jana ze Śliwna*. Poznań 1873. 64 s.

Про творчість М. Костомарова. С. 47-48.

Fiszman S., *O tak zwanych «Dziadach» Kostomarowa*. «Odro-
dzenie» 1947. Nr 18. S. 7.

Інформація про рукопис *Dziadów* А. Міцкевича в архіві М.
Костомарова.

Kozak S., «*Knyhy bytija ukrajińskoho narodu*» Mykoły Kostomarrowa a «*Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego*» Adama Mickiewicza. «*Slavia Orientalis*» 1973. Nr 2. S. 177-188.

Szewczenko T., *Do M. Kostomarrowa* [Wiersz]. Przeł. B. Łepki. Szewczenko T., *Wybór poezji*. Wrocław-Warszawa-Kraków 1974. S. 195-196.

Kozak S., *Wczesne polskie zainteresowania Kostomarrowa*. «*Slavia Orientalis*» 1980. Nr 3/4. S. 415-420.

Котляревський Іван
Kotlarewskyj Iwan

Eneida – początek części pierwszej. Przeł. A. Baumgardten. «*Trybuna Robotnicza*» 1969. 25, 26 paźdz.

Eneasz. Przeł. A. Baumgardten; *Dydona*. Przeł. J. Dąbrowska-Lewińska; *Armia Trojańska*. Przeł. L. Kaltenberg; *Na Olimpie*. Przeł. A. Baumgardten. *Український календар 1971*. Варшава 1971. C. 273-275.

Eneida. Część pierwsza. Przeł. J. Jędrzejewicz. «*Наша культура*» 1976. Nr 1. C. 6-7.

Eneida. Część pierwsza. Przeł. J. Jędrzejewicz; *Natałka Połtawka (Pieśni z opery)*. Przeł. J. Zagórski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 121-139; 140-142.

Eneida. Cz. III (Fragmenty). Przeł. P. Kupryś. *Український календар 1981*. Варшава 1981. C. 208-2012.

* * *

Linde S. B., *Dodatki do Mikołaja Grecza Rysu historii literatury rosyjskiej*. Warszawa: Nakł. i drukiem N. Glücksberga, 1823. 578 s.

O poezji Rusi. «Півноч» 1835. Nr 3. S. 23-27.

O literaturze ruskiej. «Przyjaciel Ludu» 1837. Nr 7. S. 50-51.

Про І. Котляревського. С. 50.

W Połtawie umarł [...] Kotlarewski. «Rozmaitości» 1839. Nr 2. S. 15. Te ж. Niedziela Z., *Słowiańskie zainteresowania pisarzy lwowskich...* Kraków 1966. S. 86.

L.[eontowicz T.], *Odpowiedź na artykuł o nieistnieniu Rusinów umieszczony w numerze 2-gim «Dziennika Narodowego».* [Lwów 1848]. 15 s.

Про І. Котляревського, Т. Шевченка, М. Костомарова та ін. С. 14.

Petruszewicz A., *Słów kilka napisanych w obronie ruskiej narodowości.* Dodatek nadzwyczajny do teraźniejszych pism czasowych. Lwów 1848.

Про І. Котляревського. С. 23.

Myron [Franko I.], *Teatry rusińskie w Galicji.* «Prawda» 1884. Nr 29. S. 339-342.

[Franko I.], *Teatr ruski.* «Kurjer Lwowski» 1888. Nr 303. S. 5

Про Наталку Полтавку.

Makaruszka E., *Kilka słów o przekładach pomników literatury greckiej i łacińskiej na język ukraińsko-ruski.* «Eos» 1895. Rocz. 2. S. 184-192.

Про Енеїду. С. 184.

Kotlarewski (1798-1898). «Nowa Reforma» 1898. Nr 251.

Ruski narodowy obchód [w Stanisławowie] – 100 rocznica «Eneidy». «Kurjer Stanisławowski» 1898. 18 grud.

Setna rocznica odrodzenia literatury ruskiej. «Kurjer Lwowski» 1898. 1 list.

W teatrze ruskim [we Lwowie]. «Kurjer Lwowski» 1898. 22 list.

Najnowsze wydanie utworów Kotlarewskiego. «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 4. S. 2-4.

Ukrainica. «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 2. S. 8.

Jeż T. T. [Miłkowski Z.], *Od kolebki przez życie. Wspomnienia.* Do druku przygotował A. Lewak. Wstępem poprzedził A. Brückner. Kraków 1936. 28, 111 s.

Про І. Котляревського. С. 111.

Hrabec S., Lehr-Spławiński T., Zwoliński P., *Rozwój języka ukraińskiego.* «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego». 1955. Nr 1/2. S. 70-99.

Мова Енеїди.

Al. B[aumgardten], *Ukraińska Eneida.* «Trybuna Robotnicza» 1969. 25-26 paźdz.

Artowski S., *Iwan Kotlarewski.* Rocznice Kulturalne uchwalone przez Światową Radę Pokoju na rok 1969. Warszawa 1969. S. 37-43.

Bednarski T. Z., *Twórca z Połtawy.* «Echo Krakowa» 1969. 9 wrzes.

Kozak S., *Ukraina w twórczości T. T. Jeża.* «Slavia Orientalis» 1969. Nr 4. S. 401-413.

Łesiów M., *Iwan Kotlarewski zapoczątkował.* «Kamena» 1969. Nr 23. S. 9.

Malinowska T., *Kotlarewski, klasyk literatury ukraińskiej*. «Współczesność» 1969. Nr 24. S. 10.

Na Ukrainie [...] obchodzona była [...] 200 rocznica urodzin Iwana Kotlarewskiego [...]. «Nowe Książki» 1969. 15 wrzes.

Orłowski J., *Iwan Kotlarewski, ojciec nowej literatury ukraińskiej*. «Kultura i Życie» (Dodatek «Sztandaru Ludu») 1969. Nr 40.

Rychlicki M., *Iwan Kotlarewski w dwusetną rocznicę urodzin*. «Przyjaźń» 1969. Nr 51. S. 11.

Sokora J., *Pierwszy ukraiński klasyk*. «Tygodnik Kulturalny» 1969. Nr 51/52. S. 14.

Twórca ukraińskiej literatury narodowej. «Trybuna Robotnicza» 1969. 23 wrzes.

200-lecie urodzin Iwana Kotlarewskiego. «Nauka Polska» 1970. Nr 2/3. S. 232.

Jakóbiec M., *Iwan Kotlarewski i literatura polska*. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 2. S. 155-163.

Jurkowski M., *Słownictwo ludowe w «Eneidzie» Kotlarewskiego (nazwy potraw, napojów, naczyń i ubiorów)*. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 2. S. 179-194.

Kozak S. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 3. S. 316-317. Рецензія на книгу: Кирилюк Є., *Живі традиції. Іван Котляревський та українська література*. Київ: Дніпро, 1969. 351 с.

Kozak S., *Problem tradycji narodowych i romantyzmu w «Eneidzie» Kotlarewskiego*. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 2. S. 141-154.

Kozak S., *Sprawozdanie z sesji naukowej, poświęconej 200-ej rocznicy urodzin I. Kotlarewskiego (Warszawa 24-25 XI 1969;*

organizował Komitet Słowianoznawstwa PAN). «Slavia Orientalis» 1970. Nr 1. S. 107.

Kyryluk J., Iwan Kotlarewski. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 2. S. 123-130.

Łesiów M., *Elementy staroukraińskie w języku I. Kotlarewskiego*. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 2. S. 195-205.

Nieuważny F., «Eneida» Kotlarewskiego i jej rezonans w literaturze ukraińskiej XIX wieku. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 2. S. 131-140.

Piliński M., *Ukraińska «Eneida» Iwana Kotlarewskiego. W 200-lecie urodzin poety (1769-1969)*. «Poradnik Językowy» 1970. Nr 7. S. 437-442.

Witkowski W., *Elementy polskie w języku Kotlarewskiego*. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 2. S. 207-212.

Zwoliński P., «Życiorys językowy» Iwana Kotlarewskiego. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 2. S. 165-178.

Dąbrowska-Lewińska J., *Moje pierwsze spotkanie z Iwanem Kotlarewskim*. Український календар 1971. Варшава 1971. С. 275-277.

Zwoliński P. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 2. S. 190-193. Рецензія на книгу: Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях. Опр. А. Залашко. Київ: Дніпро, 1969. 631 с.

Zwoliński P., *Kotlarewsciana. 1. Ścisła data pierwodruku «Natalki Połtawki». 2. Strofa «Eneidy»*. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 4. S. 429-431.

Zwoliński P., *Najwcześniejsza recenzja «Eneidy» I. Kotlarewskiego i jej autor*. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 1. S. 81-82.

Kołąkowski T., «Eneida» I. Kotlarewskiego na tle doświadczeń gatunkowych poematu heroikomicznego (rozważania typologiczne). «Slavia Orientalis» 1971. Nr 4. S. 383-397.

Zwoliński P., Kotlarewsciana. «Slavia Orientalis» 1980. Nr 3. S. 411-413.

Коцюбинський Михайло
Kociubyński (Kociubiński) Mychajło

Utwory wybrane. W 2 t. Przeł. J. Jędrzejewicz. Wstęp M. Jakóbca. Warszawa: Czytelnik, 1954. T. 1. 333 s.; T. 2. 301 s.

Рец.: Kozłowski J. «Wieś» 1954. Nr 5. S. 3; [J] «Echo Tygodnia» 1954. Nr 42. S. 2

W pętach szatana. Przeł. B. Łepki. Brody: Nakł. i drukiem F. Westa, 1906. 221 s.

Зміст: *W pętach szatana; Na kamieniu; Poczwarka; W grzeszny świat; Pe-koptior; Pojedynek; Śmiech; Fata morgana.*

Рец.: Balicki A. E. «Przegląd Polski» 1907. T. 163. Nr 488, zesz. 8. S. 367-369; «Czas» 1907. 12 stycz. Nr 10. Wyd. wiecz. S. 4; W. R. «Myśl Niepodległa» 1907. Nr 34. S. 1053-1054; Al. Świd[erski] «Nowe Słowo» 1907. Nr 168. S. 8-9; Grzymała-Siedlecki A., M. Kociubyński. «Świat Słowiański» 1907. T. 2. Nr 35. S. 305-313.

Podarunek na imieniny. Moskwa 1931. Перекладач анонімний.

Norymberskie jajko. Kijów 1941. Перекладач анонімний.

Fata morgana. Tłum. i przypisami opatrzył J. Jędrzejewicz. Warszawa: Książka i Wiedza, 1951. 126 s.

Рец.: Kozłowski J., *Pisarz ludowego powstania.* «Wieś» 1954. Nr 5. S. 3.

Wysłannik czarnego cara. «Głos Robotniczy» 1904. 17 czerw.; 1, 9 lip.

Zemścił się. «Głos Robotniczy» 1904. 5, 9, 12, 19 marc.

Na skałach. Akwarela. Przeł. S. Twerdochlib. «Gazeta Wieczorna» 1914. 12-20 marc.

W pętach szatana (Wyjątek). Przeł. M. N. Wielka literatura powszechna. Warszawa 1933. T. 6. Antologja. Część druga. Pod red. S. Lama. Literatura ukraińska. Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 719-721.

Dzieci gór. Przeł. J. Czechowicz. «Zet» 1934. Nr 64. S. 4.

Choinka. Przeł. J. Bojar. «Zielony Sztandar» 1946. Nr 52. Te ж. *Ukraina Radziecka. Warszawa 1956. S. 171-178.*

Podarunek na imieniny. Przeł. J. Jędrzejewicz. Dni kultury ukraińskiej. Warszawa 1956. S. 110-122.

* * *

Grzymała-Siedlecki A., M. Kociubiński. «Świat Słowiański» 1907. T. 2. Nr 35. S. 305-313.

Mychajło Kociubiński. «Przegląd» 1913. Nr 105.

Mychajło Kociubiński. «Kamena» 1933. Nr 2. S. 3.

Mychajło Kociubiński. «Kamena» 1934. Nr 10. S. 190.

Tyczyna P., *Jak pisaliśmy listy do M. Kociubińskiego* [Wiersz]. Przeł. A. Ważyk. «Kuźnica» 1949. Nr 6. S. 4-5.

Wasilewska W., *Rewolucja chłopska w powieści Kociubińskiego. «Wieś»* 1952. Nr 6. S. 10-11.

Zozula M., *Klasyk literatury ukraińskiej Michał Kociubiński. (W 40 rocznicę śmierci)*. «Życie Słowiańskie» 1953. Nr 3. S. 17-18.

Jakóbiec M., *O sztuce pisarskiej Michała Kociubińskiego*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1954. Nr 1. S. 73-92.

Anczewska E., *Mychajło Kociubiński w polskich przekładach i krytyce literackiej*. «Slavia Orientalis» 1959. Nr 2. S. 35-51.

E. A. [Anczewska E.] «Slavia Orientalis» 1961. Nr 2. S. 277-278. Рецензія на книгу: Коцюбинська-Ефименко З., *Крым в жизни и творчестве М. Коцюбинского*. Симферополь: Крымиздат, 1958. 126 с.

Jędrzejewicz J., *Kwiaty z krwi jego. W setną rocznicę urodzin Mychajły Kociubińskiego*. «Przyjaźń» 1964. Nr 37. S. 11.

Jędrzejewicz J., *Michajło Kociubiński. W setną rocznicę urodzin*. «Kultura» 1964. Nr 45. S. 2.

Wiśniewska E. «Slavia Orientalis» 1966. Nr 2. S. 251-253. Рецензія на книгу: Колесник П., *Коцюбинський – художник слова*. Київ: Наукова думка, 1964. 535 с.

Wiśniewska E. «Slavia Orientalis» 1966. Nr 3. S. 346. Рецензія на книгу: Масальський Б., *Мова і стиль творів М. Коцюбинського*. Київ 1965.

Wiśniewska E. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 1. S. 86-88. Рецензія на книгу: Калениченко Н., *Великий сонцепоклонник. Життя і творчість Коцюбинського*. Київ: Дніпро, 1967. 250 с.

Wiśniewska E., *Uwagi o języku i stylu powieści M. Kociubińskiego «Fata morgana»*. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 2. S. 157-163.

Wiśniewska E., *Akwarela Mychajła Kociubińskiego «Na kamieniu»*. Sławistyczne studia literaturoznawcze poświęcone VII Międzynarodowemu Kongresowi Sławistów. Red. J. Śliziński. PAN Komitet Słowianoznawstwa. Wrocław: Ossolineum, 1973. S. 55-58.

Wiśniewska E., *O sztuce pisarskiej Mychajła Kociubińskiego*. Wrocław: Ossolineum, 1973. 134 s.

Рец.: Kupłowski M. «Przegląd Humanistyczny» 1974. Nr 7. S. 165-169; Siwicki M. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 1. S. 123-124.

Кравченко Уляна
Krawczenko Ulana

Dumy. I-III. «Dla głodnych». Pismo zbiorowe z utworów kobiecego pióra. Lwów 1890. S. 33-34.

Nie skarżę się. I-II; Z cyklu «Dumki». Przeł. J. Zagórski. *Antologia ukraińskiej poezji*. Warszawa 1977. S. 249-250.

* * *

Prus E., *Ulan Krawczenko*. «Kamena» 1973. Nr 10. S. 2.

Кримський Агатангел
Krymskyj (Krymski) Ahatanheł (Agatanheł)

Ślubna żona. przeł. E. Breiter. «Monitor» 1903. 18 lut.

Na progu życia. Fragment; Ślubna żona. Przeł. W. Orkan. *Młoda Ukraina*. Warszawa 1908. S. 87-95.

Z księgi. W samotności na obczyźnie; Z cyklu «Miłość haniebna»; O północy; Z cyklu «Miłość ludzka». Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich*. Lwów-Warszawa 1911. S. 93-100.

Sam na obczyźnie; W lesie (iluzje); W górach Libanu. Przeł. M. Jurkowski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 299-301.

* * *

Jurkowski M., *Ahatanhel Krymski. (W setną rocznicę urodzin).* «Slavia Orientalis» 1971. Nr 2. S. 223-226.

Setna rocznica urodzin poety ukraińskiego A. Krymskiego. «Biuletyn Polskiego Komitetu do Spraw UNESCO» 1972. Nr 1. S. 31-32.

Кропивницький Марко
Kropiwnyckij (Kropiwnicki) Marko

Koroway-Metelicki M., *Kropiwnicki, dramaturg ruski.* Dodatek «Przeglądu Tygodniowego» 1888. Nr 11. S. 112-121.

Крушельницький Антон
Kruszelnyckyj (Kruszelnicki) Anton

Szkice z ukraińskiej literatury współczesnej. Iwan Franko. Wasyl Stefanyk. Iwan Semeniuk. Łeś Martowycz. Mychajło Kociubynskyj. Kołomyja 1910. 70 s. Te ж. *Sprawozdanie Dyrekcji c. k. wyższego gimnazjum z językiem wykładowym polskim za rok szkolny 1909/10.* W Kołomyji 1910. S. 3-69.

Рец.: Demiańczuk J. «Świat Słowiański» 1910. T. 2. S. 173-174.

Na progu życia. Fragment; Ślubna żona. Przeł. Wł. Orkan. *Młoda Ukraina.* Zebrał i tłum. Wł. Orkan. Warszawa 1908. S. 87-95.

Куліш Пантелеймон
Kulisz Pantelejmon

O tym, dlaczego w Woroneżu wysechł staw; O tym, co się zdarzyło z kozakiem Burdiugiem. Przeł. R. Podbereski. «Ateneum» 1843. T. 1. S. 132-149.

Powieści małorośyjskie. Przeł. Z. Fisz. *Pamiętniki umysłowe.* Wyd. Jan ze Śliwna [A. H. Kirkor]. Wilno 1845. T. 2. S. 209-246.

Orysia. Idylla. Przeł. Fr. Mroczo. «Przegląd Literacki, Artystyczny» 1882. Nr 15. S. 29-45.

Do żony. Przeł. B. Łepki. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 14. S. 2.

Skarga Żałosna; Lach i Rusin. Przeł. J. Ejsmond. *Wielka literatura powszechna.* Warszawa 1933. T. 6. *Antologja.* Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska.* Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 716-717.

Do kobzy. Przeł. T. Chróścielewski. «Nadodrze» 1976. Nr 22. S. 8. Те ж. *Український календар 1977.* Варшава 1977. С. 205.

Do kobzy; Ukraina; Kumejki. I-V; Do poety. Przeł. T. Chróścielewski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 186-191.

* * *

Z Kijowa (Stosunek Rusinów do Polaków na podstawie «Hramotki Kulisza»). «Wiadomości Polskie» 1858. S. 730.

Jakimenko B., *Kraszanka za kraszanku Pantelejmona Kuliszu posłanje.* Lwów 1882. 30 s.

Rewera., «*Kraszanka*» Kulisza. «Prawda» 1882. Nr 20. S. 232-234.

Korzon T., *O Chmielnickim sądy pp. Kulisza i Karpowa.* «Kwartalnik Historyczny» 1892. T. 1. S. 34-97.

Рецензія на книгу: Кулиш П., *Отпадение Малороссии от Польши.* В 3 т. Москва: Унив. тип. [1888]. Т. 1. 282 с.; Т. 2. 396 с.; Т. 3. 415 с.

Hornowa E., *Pertraktacje Kraszewskiego i Kulisza w sprawie zbliżenia polsko-ukraińskiego (fragment z dziejów stosunków polsko-ukraińskich w Galicji w latach osiemdziesiątych XIX w.)*. Zeszyty Naukowe WSP w Opolu. Opole 1968. Nr 6. S. 223-231.

Hryckowian J. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 1. S. 98-100.
Рецензія на книгу: Куліш П., *Вибрані твори*. Київ: Дніпро, 1969. 558 с.

Кухаренко Яків
Kucharenko Jakiw

I. Fr. [Franko I.], *Teatr ruski*. «Kurjer Lwowski» 1893. 1 list.
Зокрема, про Чорноморців Я. Кухаренка.

Левицький Іван
Lewyckij (Lewickij, Lewicki) Iwan

[Franko I.] *O ruskiej bibliografii XIX w.* «Kurjer Lwowski» 1888. 21 stycz.

[Franko I.] *Hałycko-ruska bibliografija XIX stol.* «Kurjer Lwowski» 1888. 3 czerw.; 27 sierp.; 21 stycz.; 1891. 27 sierp.; 17 grud.; 1895. 28 kwiec.

Про працю І. Левицького *Українська бібліографія Австро-Угорщини за роки 1887-1900* (Львів 1909).

Kalitowski E., *Lewicki Iwan. Hałycko-ruska bibliografija XIX stol.* «Kwartalnik Historyczny» 1892. S. 139-141.

Zdziarski S., *Rachunkowa bibliografja ruska*. «Słowo Polskie» 1910. Nr 540.

Лепкий Богдан
Łepkyj (Łepki) Bohdan (Bogdan)

Motria. Trylogii «Mazepa» część pierwsza i druga. Przeł. M. Łazar-Bieńkowska. Warszawa: Towarzystwo Wydawnicze «Rój», 1937. 516 s.

Maria Konopnicka. Szkic literacki. Sprawozdanie dyrektora c. k. wyższego gimnazjum w Brzeżanach za rok szkolny 1897. Brzeżany 1898. S. 45-68.

Mikoła Gogol. «Czas» 1902. 18 marz.

Mikoła Łysenko. «Czas» 1904. Nr 41-42.

Słowo o pułku Igora. Poemat staroruski z XII wieku. Sprawozdanie dyrektora c. k. gimnazjum Św. Jacka w Krakowie za rok szkolny 1905. Kraków 1905. S. 1-37. Te ж. Kraków 1905. 56 s. Te ж. «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 1/8. (Dział literacko-naukowy).

Przed śmiercią; Szczęśliwa godzina; Po latach wielu. Przeł. Wł. Orkan. *Młoda Ukraina.* Warszawa 1908. S. 99-118.

Dumka. Przeł. J. Niementowski. «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 4. S. 4. (Dział literacko-naukowy).

Konstanty Wołodkiewicz. Wspomnienia pośmiertne. «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 1. S. 4-5.

Leonard Sowiński. Życie i dzieła. «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 6. S. 7-9; Nr 7. S. 7-8.

Podróżny. Przeł. S. Twerdochlib. «Krytyka» 1909. T. 4. S. 45.

Spowiedź ziemi. Przeł. S. Twerdochlib. «Krytyka» 1909. T. 2. S. 218. Te ж. Przeł. W. Orkan. «Kurjer Lwowski» 1909. Nr 1. S. 5. (Dodatek Literacki).

Święte Przymierze [Ю. Словацький]. «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 11. S. 1-3. Підписано: В. Л.

Moje życie; Rozwiał się marzenia moje złote...; Twe oczy; Pod wrażeniem mazurka Chopina; Nim odjadę; Podróżny...; Spowiedź ziemi. Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich.* Lwów-Warszawa 1911. S. 101-115.

Z cyklu: Nad morzem; Kołysanka; Do łódki; Śpieszmy się!; Ocean i dziewczyna. Przeł. F. Gwiżdż. «Naprzód» 1912. 7 kwiet. (Dodatek Literacki).

Przed śmiercią. Przeł. Wł. Orkan; *Pod wrażeniem mazurka Szopena.* Przeł. S. Twerdochlib. *Wielka literatura powszechna.* Warszawa 1933. T. 6. *Antologja.* Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska.* Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 726-727.

Bywajcie zdrowe. Przeł. J. Czechowicz. «Zet» 1933. Nr 2. Te ж. Czechowicz J., *Wiersze.* Lublin, Wydawnictwo Lubelskie, 1963. S. 443.

Wiśniowy sad za chatą... Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. I. Nr 7 (marzec).

Pod pomnikiem Piotra I. Puszkina 1837-1937. Pod red. W. Lednickiego. Nakładem Towarzystwa dla Badań Europy Wschodniej i Bliskiego Wschodu. Kraków 1939. T. 2. S. 3-14.

W nocy; Nad rzeką (fragmenty). Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 62-67.

Nim odjadę...; Pod wrażeniem mazurka Chopina. Przeł. S. Twerdochlib; *Błysk, huk-pół nieba rozgorzało.* Przeł. W. Orkan; *Spojrz, bracie mój.* Przeł. E. Łapski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 316-319.

Gdy zabłyśnie gwiazda...; Gdy zgaśnie słońce (Fragment). Przeł. Z. J. Rybak. *Український календар 1982.* Варшава 1982. С. 200.

Kochana, zasadź brzozę...; Matko, kto przeklął... Przeł. Z. J. Rybak. «W drodze» 1985. Nr 4. S. 8, 101.

* * *

J. N[ie]mentowski]. «Krytyka» 1909. T. 4. S. 328-329. Рецензія на книгу: Лепкий Б., *Поезії, розрадо єдина.* Львів 1909

Giergielewicz M., *Bohdan Łepki wśród Polaków.* «Wiadomości» (Londyn) 1966. Nr 19.

Siwicki M., *Bohdan Łepki. W setną rocznicę urodzin.* «Slavia Orientalis» 1972. Nr 4. S. 429-441.

Mokry W., *Bohdan Łepki.* «Ruch Literacki» 1978. Nr 4/5. S. 319-324.

Jakóbiec M., *Łepki Bohdan Nestor.* Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. Warszawa: PWN, 1984. T. 1. S. 613.

Siwicki M., *Krakovski ambasador kultury ukraińskiej. O Bohdanie Łepkim.* «Znak» 1985. Nr 367. S. 89-98.

Липа Іван
Łupa Iwan

Morze rozdzieliło. Przeł. W. Orkan. *Młoda Ukraina.* Warszawa 1908. S. 121-134.

Луцький Остап
Łuckyj Ostaп

Tali Ł. Jak żal mi dziś, jak żal, minionej każdej chwili. Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich.* Lwów-Warszawa 1911. S. 117-120.

Маковей Осип
Makowej Osyp

Lesko Oferma. Lwów 1895. 34 s. (Wydawnictwo Ludowe).
Підписано: Маковей Якóб.

Dola Marusi. Piśnia M. Czajki. Kraków 1893. 24 s.
Рец.: «Зоря» 1894. № 6. С. 140. Підписано: О. Ме-й.

Oferma. Nowela z życia wojskowego. «Czas» 1894. 10, 11, 12, 14
sierp.

Samotność; Fatalny wypadek. Przeł. W. Orkan. *Młoda Ukraina.*
Warszawa 1908. S. 137-144; 145-149.

*Sen; Nadleciała cicha zjawą; Do panny Eweliny (Czytając jej al-
bum z 1806 roku); Krzyż; Tęsknota.* Przeł. S. Twerdochlib. *Anto-
logia współczesnych poetów ukraińskich.* Lwów-Warszawa
1911. S. 121-128.

Sen; Nadleciała cicha zjawą; Krzyż. Przeł. S. Twerdochlib. *Wiel-
ka literatura powszechna.* Warszawa 1933. T. 6. *Antologia.*
Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska.* Wybór
tekstów i układ A. Tom. S. 721-722.

Nad chmury. Przeł. T. Bocheński. «Kamena» 1937. R. IV. Nr 5/6
(styczeń).

Ponad chmury. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady
z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma.
Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lu-
blin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 42.

Elegia. Przeł. T. Bocheński. *Antologia poezji ukraińskiej.* War-
szawa 1977. S. 251.

* * *

Bugiel W., *Józef Makowej*. «Ateneum» 1896. T. 3. S. 366-378.

Bugiel W., *Studia i szkice*. «Dziennik Poznański» 1910. List.-grudz. Te ж. *Studia i szkice literackie*. Poznań 1910. S. 145-164.

Манжура Іван
Manżura Iwan

Piosenka wyrobnika. Przeł. T. Chróścielewski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 244-245.

Мартович Лесь
Martowycz Łeś

Jan; Na targu; Nie-czytelnik. Przeł. W. Orkan. *Młoda Ukraina*. Warszawa 1908. S. 153-173.

* * *

Siwicki M. «Slavia Orientalis» 1972. Nr 2. S. 229-230. Рецензія на книгу: Погребенник Ф., *Лесь Мартович. Життя і творчість*. Київ: Дніпро, 1971. 195 с.

Метлинський Амвросій
Metłyński Amwrosij (Ambrozy)

Śmierć bandurzysty. Przeł. S. Średnicki. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 149-150.

* * *

Studziński C., *Charakterystyka i geneza poetycznych utworów Ambrozego Metłyńskiego*. Kraków 1897. 51 s.

Мирний Панас
Murnyj Panas

Oblawa. Przeł. W. Orkan. *Młoda Ukraina.* Warszawa 1908. S. 177-186.

Czy ryczą woły, gdy mają pełne żłoby? Jakóbiec M., Hołyńska-Baranowa T., *Literatura ukraińska. Wypisy.* Warszawa 1962. S. 266-317.

МОГИЛЬНИЦЬКИЙ АНТІН
Mogilnicki Anton

Skit Maniawski. Obraz starodawnego Halicza. Przeł. P. Parylak. «Głos Stanisławowski» 1881. Nr 78. Te ж. *Sprawozdanie dyrekcji prywatnego gimnazjum polskiego w Cieszynie za rok szkolny 1898-1899.* Cieszyn 1899. S. 3-5. Te ж. Parylak P., *Z górnych chwil życia.* Kraków 1906. S. 158-162.

* * *

Franko I., *Literatura rusińska.* «Prawda» 1888. Nr 5. S. 56-57. Te ж. «Kwartalnik Historyczny» 1888. T. 2. S. 276-277. Рецензія на працю: Лучаківський К., Антін Любич Могильницький, *его житє, его значіне.* Львів 1887.

Нечуй-Левицький Іван
Neczuj-Łewyckij (Lewicki) Iwan

Przybłęda. Powieść. Przeł. St. Sz. Poznań: Nakładem i drukiem J. Leitgebra, 1878. 232 s.

Ruch Rusinów w Galicji w pierwszej połowie wieku panowania Austrii 1772-1820. Lwów 1879. 32 s.

Horyśławska noc. Przeł. Fr. Ks. Mroczko. «Świat Ilustrowany» 1885. Nr 33/36.

Rodzina Kajdasza. Jakóbiec M., Hołyńska-Baranowa T., *Literatura ukraińska. Wypisy.* Warszawa 1962. S. 230-265.

* * *

Koroway-Metelicki M., *Iwan Lewicki (Neczu) jako powieściopisarz*. Dodatek «Przeglądu Tygodniowego» 1888. Nr 1. S. 504-523.

[Заборона видання *Миколи Джері*] «Monitor Polski» 1932. Nr 199.

Ніщинський Петро
Niszczyński (Niszczyński) Petro (Piotr)

Iw. Fr. [Franko I.], *Homerowa Odyseja, Heksametrom na ukraińsko-ruśku perewirszował Petro Bajda*. Lwów 1889. Рец.: «Kurjer Lwowski» 1889. 10 lip.

Makaruszka E. *Kila słów o przekładach pomników literatury greckiej i łacińskiej na język ukraińsko-ruski*. «Eos» 1895. Rocz. 2. S. 184-192.

Про П. Ніщинського. С. 186-187.

Огоновський Омелян
Ohonowskyj (Ogonowski) Emil

O ważniejszych właściwościach języka ruskiego. Kraków 1883. 67 s.

* * *

Myron [Franko I.], *Historia literatury ukraińskiej Ogonowskiego*. «Prawda» 1886, Nr 9. S. 103; 1887. Nr 45. S. 535-536.

Tretiak J. «Kwartalnik Historyczny» 1888. S. 69-73; 1890. Nr 2. S. 314-325; 1894. S. 107-111.

Про працю О. Огоновського *Історія літератури руської*.

[Franko I.] *Prof. Emil Ogonowski* [Nekrolog]. «Kurjer Lwowski» 1894. 30 paźdz.

Franko I., *Pogrzeb śp. Ogonowskiego*. «Kurjer Lwowski» 1894. 1 list.

Finkel L., Starzyński S., *Historia Uniwersytetu Lwowskiego*. Lwów 1894. 303 s.

Бібліографія творів О. Огоновського. С. 232-234.

Олесь Олександр
Oleś Ołeksandr

Baśń nocy; Miłość; Trzy momenty. Przeł. S. Twerdochlib. «Krytyka» 1909. T. 2. S. 213-221.

Czary nocy; Baśń nocy; Tyś w łóżku jeszcze...; Trzy momenty; Są kwiaty prawdziwe, co nigdy nie kwitną; Wieści kruków; Mój naród; Z «Obrazów krymskich»; Nie wszystkie jeszcze zmarły żale; Niech szczeniaki pocałunki...; Miłość. Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich*. Lwów-Warszawa 1911. S. 129-146.

Serce moje – klatka... Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1933. R. I. Nr 7 (marzec).

Z «Obczyzny». Przeł. J. Bajkowska; *Wieści kruków*. Przeł. S. Twerdochlib. *Wielka literatura powszechna*. Warszawa 1933. T. 6. *Antologia*. Część druga. Pod red. S. Lema. *Literatura ukraińska*. Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 728-729.

Pieśń ślepych. Przeł. T. Hollender. «Sygnały» 1937. Nr 31. S. 5.

Doliny śpią, ja nieugięcie; Z obrazów krymskich; Ze smutkiem radość mi się splata...; Ranek się budzi, już słońce wschodzi; Dni na wygnaniu jak łzy płyną; Dajcie mi, jeśli nie nadzieję; Serce moja – klatka. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady*

z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 43-49.

Letni wieczór... Góry w mgle. Przeł. E. Zych. Український календар 1976. Варшава 1976. С. 209.

Ze smutkiem radość mi się splota...; Z obrazów krymskich; Dni na wygnaniu jak lzy płyną. Przeł. K. A. Jaworski; Astry. Przeł. J. Litwiniuk; Jakież to piękne: odrodzenie krainy!; Był narcyz w lilii zakochany; Mocno i słodko krwią upojony. Przeł. I. Sikirycki; O, mowo, orle nasz wydany; Co dzień kruki przelatują; O, gdybym przeczuł to rozstanie. Przeł. J. Wołoszynowski; Jak głodny pies za domu próg wygnany. Przeł. I. Sikirycki; Są kwiaty przedziwne, co nigdy nie kwitną; Trzy momenty. Przeł. S. Twerdochlib. Antologia poezji ukraińskiej. Warszawa 1977. S. 282-295.

Był narcyz w lilii zakochany. Przeł. F. Nieuważny. Український календар 1978. Варшава 1978. С. 209.

Kiedys w dzieciństwie... gdym malcem był; Wolność!.. Wolność!..., Brat! Towarzysz! Przeł. A. Baumgardten. Український календар 1980. Варшава 1980. С. 188.

Павлик Михайло
Pawlyk (Pawlik) Mychajło

Karol Marx. «Praca» 1883. 10 kwiet. Без підпису.

Авторство: Переписка Мих. Драгоманова з Мих. Павликом. «ЗНТШ» 1904. Т. 4. С. 207.

Рец.: Piekarski W., Federalistyczna krytyczność w polskiej skórze. «Przedświt» 1883. Nr 16. S. 293-294.

Po raz pierwszy i ostatni. «Praca» 1883. 29 kwiet. Без підпису.

Відповідь М. Павлика на критику В. Пекарського некролога Карл Маркс.

Polska na Rusi. «Praca» 1883. 26 lut. Без підпису.

Авторство: Hornowa E., *Ukraiński obóz postępowy*. Wrocław 1968. S. 62.

Przyczynek do historii historycznej Polski. «Praca» 1883. 10 kwiet. Без підпису.

Sprawa cerkowna w schidnij Hałyczyni. «Praca» 1883. 26 lut. Без підпису.

Авторство: Манзенко П. Т., *Суспільно-політичні і філософські погляди М. Павлика*. Київ 1962. С. 104-105.

Więzienna praca w Galicji a socjalizm. «Praca» 1883. 26 lut. Без підпису.

Moskalofilstwo a ukrainofilstwo między ludem ruskim Galicji i Bukowiny. «Kurjer Lwowski» 1884. 8, 9, 18, 19, 21, 23, 26 list.

Рец.: Maślak Wł., *Uwagi Rusina*. «Kurjer Lwowski» 1885. 9 stycz.; Franko I., *Ukrainofilstwo galicyjskie (Odpowiedź na «Uwagi Rusina»)*. «Kurjer Lwowski». 18 stycz.

«Przegląd Społeczny» 1886. Zesz. 4. S. 308-315. Без підпису.
Рецензія на книгу: *Історичні пісні малоруського народу*. Т. 1-2. Київ 1874-1875; *Нові українські пісні про громадські справи (1764-1880)*. Женева 1881.

Taras Szewczenko i Ruś galicyjska. (W 25-letnią dobę jego zgonu). «Przegląd Tygodniowy». Dodatek miesięczny 1886. S. 383-400.

Z Rusi galicyjskiej. Lwów. 26 listopada. Zarys programu nowej ruskiej partyi w Galicji i jej znaczenie dla ruskiego ruchu w ogóle. «Prawda» 1886. 11 (29) list. S. 592. Підписано: Нусіа.

Chłopi na obczyźnie. «Głos» 1887. Nr 36. S. 227-232; Nr 37. S. 331-337.

Kółka rolnicze w Galicji. «Prawda» 1887. 1 stycz. (1886. 20 grud.). Підписано: Hucuł.

Kronika ruskiego ruchu. «Ruch» 1887. Zesz. 2. S. 60-62; Zesz. 3. S. 90-92; Zesz. 4. S. 153-154; Zesz. 6. S. 179-180; Zesz. 8. S. 247-250; Zesz. 10. S. 315-316; Zesz. 11. S. 343-345. Підписано: Rusin.

Położenie ludności rolniczej w Galicji. «Prawda» 1887. 15 (3) stycz. Підписано: Hucuł.

Ruskie czytelnie ludowe. «Przegląd Społeczny» 1887. Zesz. 3. S. 241-247; Zesz. 4. S. 334-364; Zesz. 5. S. 444-446.

Z Rusi galicyjskiej. «Prawda» 1887. 22 (10) stycz. Підписано: Hucuł.

Z Rusi galicyjskiej. Galicyjscy i bukowski robotnicy wobec projektu o zaprowadzeniu Izb robotniczych. «Prawda» 1887. 26 (14) lut. Підписано: Hucuł.

Katalog księgozbioru, rękopisów, dyplomów, rycin, map, atlasów, fotografii, jakoteż osobistych dyplomów, adresów itr pozostałych po ś.p. Józefie Ignacym Kraszewskim, staraniem Franciszka Kraszewskiego. Uporządkował i spisał... M. Pawłyk. Lwów 1888. 649 s.

Współczesne opryszkowstwo w Galicji. «Głos» 1888. Nr 37.

* * *

Ruskie czytelnie ludowe. «Kurjer Lwowski» 1887. 7 paźdz. Рецензія на книгу: *Про русько-українські народні читальні.* Львів 1887.

W sprawie uwięzionych Ukraińców. «Kurjer Lwowski» 1889. 26 sierp.

W sprawie uwięzionych Ukraińców. «Kurjer Lwowski» 1889. 28 sierp.

Падура Тимко
Padurra Tomasz (Tymko)

Pienia. Lwów 1842.

Ukrainky z nutoju. Warszawa 1844.

Zołotaja Boroda. «Dziennik Warszawski» 1829. T. 17.S. 35-38.

Lirnik. Przeł. P. Parylak. IV Sprawozdanie dyrekcji prywatnego gimnazjum polskiego w Cieszynie za rok szkolny 1898/9. Cieszyn 1899. S. 6-7.

Do wiosny na dolinie Shanar; Do M. Księga wierszy polskich XIX wieku. Zebrał J. Tuwim. Opracował i wstępem opatrzył J. W. Gomulicki. Warszawa 1956. T. 1. S. 178-182, 183-186.

* * *

Obuchowa-Woszczatyńska-Barańska F., Prawdziwy życiorys Tomasza Padurra, skreślony przez... Poznań 1875. 95 s.

J. A. M. «Kwartalnik Historyczny» 1890. S. 357. Рецензія на статтю: Равіт Ф., Тимко Падура. «Киевская старина» 1889. Т. 9. С. 727-751.

Żachowski R., Tomasz Padurra. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 38. S. 2-5.

Inglot M., Tymko Padurra czyli ziemiański romans z Ukrainą. Український календар 1979. Варшава 1979. С. 198-202.

Пачовський Василь
Paczowskyj (Paczowski) Wasyl

Miramare. Przeł. S. Twerdochlib. «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 1. S. 3.

Brzmią słowików chóry całe; Śpiew odlatujących żurawi; Miramare; Samotność; Wieczne dzwony; Cicha nocka; Złoty smutek...; Smutek Bohuna. Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich*. Lwów-Warszawa 1911. S. 147-159.

Петренко Михайло
Petrenko Mychajło

Niebo. Przeł. S. Średnicki. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 143.

Потапенко В'ячеслав
Potapenko Wiaczesław

Na nowe gwiazdy. Przeł. Wł. Orkan. *Młoda Ukraina*. Warszawa 1908. S. 189-199.

Пчілка Олена
Pczilka Ołena

Wspomnienia wołyńskie; Pieśni przeszłości. Przeł. J. Zagórski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 246-248.

* * *

Nieuważny F., *Ołena Pczilka – popularyzatorka literatury polskiej na Ukrainie*. Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich. Praca zbiorowa. Wrocław: Ossolineum, 1974. S. 171-186.

Wilczyński Wł., *Poezja Wł. Syrokomli na Ukrainie*. «Slavia Orientalis» 1976. Nr 1. S. 37-49.

Про Олену Пчілку. С. 45-47.

Рильський Тадей
Rylskij (Rylski) Tadeusz

Jurkiewicz J., *Ze wspomnień o Tadeuszu Rylskim*. «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 8. S. 6-7.

Mioduszewski J., *Od romantyzmu do realizmu (Przyczynek do życiorysu Tadeusza Rylskiego)*. «Przegląd Krajowy» 1909. Nr 5. S. 2-4.

Руданський Степан
Rudanskyj (Rudański) Stefan

Car Sołowej. Bajka. Przeł. B. Andruszewicz. Lwów: Z dru. i litografii Pillera i Sp-ki. 90 s. Відбитка з «Zdrowie». III.

Wietrze, pędź na Ukrainę. Przeł. St. Średnicki; *Pijaczyna; Nauki; Wszędzie warto mieć kumotra*. Przeł. T. Chrościelewski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 192-196.

* * *

Makaruszka E., *Kilka słów o przekładach pomników literatury greckiej i łacińskiej na język ukraińsko-ruski*. «Eos» 1895. Rocz. 2. S. 184-192.

Łesiów M. «Kamena» 1974. 29 lipc. Рецензія на книгу: *Народні пісні в записах Степана Руданського*. Київ: Музична Україна, 1972. 290 с.

Самійленко Володимир
Samijlenko Wołodumyr

Eldorado. Przeł. O. L. «Kurjer Stanisławowski» 1888. 11. marca. Підписано: *Sywieńkyj E.*

Niepewność; Szkoda! Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich*. Lwów-Warszawa 1911. S. 161-164.

Pieśń wieczorna; Idealny publicysta; Patriota Iwan. Przeł. J. Litwi-niuk. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 252-255.

* * *

Franko I., *«Herostat» monolog w trzech scenach*. «Kurjer Lwow-ski» 1889. 11 grud.

Авторство: Питання текстології. Іван Франко. Київ: Нау-кова думка, 1983. С. 203.

Старицька-Черняхівська Людмила
Starycka-Czerniachiwska Ludmyła

Wysoko na niebie; Safona (Fragment). Przeł. J. Zagórski. *Antolo-gia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 279-281.

Старицький Михайло
Starycki Mychajło

Odezwa do Braci-Słowian (Fragment); Nawałnica. Przeł. T. Chróścielewski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 211-214.

* * *

Przesmycki Z., *Z zapomnianych stron. Echa literatury małoru-skiej*. «Tygodnik mój i powieści» 1884. S. 149, 157.

Melanimus J., *Z różnych stron*. Kijów. «Głos» 1899. Nr 11. S. 260-261.

Wilczyński Wł., *Poezja Wł. Syrokomli na Ukrainie*. «Slavia Orientalis» 1976. Nr 1. S. 37-49.

Про М. Старицького. С. 37-45.

Стефаник Василь
Stefanyk Wasyl

Klonowe liście. Przeł. M. Moczulski. Lwów: Księgarnia Polska, 1904. 176 s.

Зміст: *Spowiedź; Sama samiusieńka; W rekruty; Dziadek; Skon; Podpalacz; Basarabowie; Sen; Klonowe liście; Sina książeczka; Kamienny krzyż; List; Złodziej; Ojciec; Anioł; Maj; Szara godzina.*
Рец.: Fel. Gw[iżdź]. «Tydzień» 1904. Nr 39. S. 312; M-rka [Markowska M.] «Ogniwo» 1904. Nr 48. S. 1134; Moraczewski W. «Krytyka» 1904. Zesz. 2. S. 173-174; Moraczewski W. «Słowo Polskie» 1904. 4 stycz.; Pietrzycki «Nowa Reforma» 1904. 9 stycz.; «Gazeta Lwowska» 1904. 20 lip.

Utwory wybrane. Tłum. I. Bajkowska, R. Czekańska-Heymanowa, K. Marska, A. Rotecka. Warszawa: Czytelnik, 1951. 175 s.

Рец.: J. G. «Tygodnik Powszechny» 1952. Nr 28. S. 4; Czekalski E. «Kurier Codzienny» 1951. Nr 347. S. 3.

Kasia. Przeł. W. Moraczewski. «Życie» 1899. Nr 10. S. 196-199.

Majster; Rodzina Bartka. Przeł. W. Moraczewski. «Życie» 1899. Nr 13. S. 240-241.

Sama samiusieńka. Przeł. J. S[ten] [Л. Бруннер] «Krytyka» 1899. Nr 7. S. 413-414.

Stracił się. Narys. «Głos Pokucki» 1899. Nr 16.

W rekruty; Anioł. Przeł. W. Moraczewski. «Życie» 1899. Nr 19/20. S. 362-363.

Wyprowadzali z siola; Stracił się. Przeł. T. M[ichalski]. «Promień» 1899. Nr 6. S. 155-157.

Chłop i baba. «Głos» 1900. Nr 17. S. 194.

Kamienny krzyż. «Tydzień» 1900. Nr 6. S. 45-46; Nr 7. S. 53-55; Nr 8. S. 59-61. Te ż. «Głos» 1900. Nr 37. S. 578-581.

Niebieska książeczka. «Głos» 1900. Nr 5. S. 147.

Nowina. Przeł. W. Moraczewski. «Wędrowiec» 1900. Nr 52. S. 1038.

Śmierć. Przeł. z rękopisu W. M[oraczewski]. «Krytyka» 1900. Zesz. 5. S. 362-363. Te ż. *Poezje, nowe, fragmenty dramatów*. Kraków 1900. S. 64-65.

Synaczek; Podpalacz. «Głos» 1900. Nr 11. S. 163-165.

Szkoda; Jesień. Przeł. W. Moraczewski. «Prawda» 1900. Nr 44. S. 522-524.

Dziadek; Skon; Szara godzina. Przeł. M. Moczulski; *Droga; Zwiastuny*. Przeł. W. Moraczewski. «Chimera» 1901. T. 3, zesz. 7/8. S. 271-285.

Podpalacz. Przeł. Wł. Orkan. «Głos» 1901. Nr 26. S. 332, 346; Te ż. «Słowo Polskie» 1902. 2, 3, 4 kwiet.

Stracony. «Głos Przemyski» 1901. Nr 28.

Klonowe liście. Przeł. W. O[rkan]. «Tydzień» 1902. Nr 29. S. 465-467. Nr 30. S. 480-482.

Ojciec. «Głos Robotniczy» 1902. 7 maj. Te ż. Przeł. M. Moczulski. «Monitor» 1904. 3 stycz. Te ż. «Głos Robotniczy» 1904. 7 maj.

Wieczorna godzina. Przeł. H. Fogl. «Nowy Głos Polski» 1902. 25 maj. Te ż. «Gazeta Polska» 1902. 29 maj.

Basarabowie. Przeł. M. Moczulski. «Krytyka» 1903. Zesz. 6. S. 443-450.

Spowiedź; Szara godzina. Przeł. M. Moczulski. «Monitor» 1903. 25 grudz.

Maj. Przeł. M. Moczulski. «Głos Robotniczy» 1904. 30 kwiec. Te ж. Przeł. St[en] Jan. «Ogniwo» 1904. Nr 53. S. 1253.

Ozimina; Nowina. Przeł. W. Moraczewski. «Chimera» 1907. Nr 1. S. 512-515.

Klonowe liście; Złodziej; Podpalacz. Przeł. W. Orkan. *Młoda Ukraina.* Warszawa 1908. S. 225-258.

Wyprowadzali ze wsi. Przeł. ze zbioru *Synia knyżeczka.* «Prze-
gląd Krajowy» 1909. 30 kwiet.

Rodzina Bartka. Przeł. W. Moraczewski. *Wielka literatura po-
wszechna.* Warszawa 1933. T. 6. *Antologia.* Część druga. Pod
red. S. Lama. *Literatura ukraińska.* Wybór tekstów i układ A.
Tom. S. 724-725.

Zwiastuny. Przeł. J. Czechowicz. «Zet» 1933. Nr 38. S. 3.

Synowie. Przeł. F. Zahora. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1936.
Nr 51/52. S. 529-530.

Złodziej. Przeł. J. Bojar. *Ukraina Radziecka.* Warszawa 1956. S.
179-185.

Takie bądź moje słowo. Przeł. J. Pleśniarowicz. *Antologia poezji
ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 315.

* * *

Moraczewski W., *Wasył Stefanyk.* «Życie» 1899. Nr 10. S.
195-196.

T. M. [Michalski T.], *Wasył Stefanyk*. «Promien» 1899. Nr 6. S. 154-155.

Łepki B., *Wasył Stefanyk*. «Czas» 1903. Nr 102-106.

Herszeles H., *Wasył Stefanyk* «Chwila» 1927. Nr 72.

Moraczewski W., *Wasył Stefanyk*. «Pamiętnik Warszawski» 1931. T. 31, zesz. 10/12. S. 177-182.

Moraczewski W., *Jubileusz Wasyla Stefanyka*. «Gazeta Poranna» 1931. 28 maj.

E. K[ołodziejczyk], *Wasył Stefanyk*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1936. Nr 51/52. S. 527-529.

Zgon Wasyla Stefanyka. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1936. Nr 50. S. 521.

Moraczewski W., *Wasył Stefanyk*. «Sygnały» 1937. Nr 25. S. 9-10.

Przybyszewski S., *Listy. 1879-1906*. Warszawa 1937. T. 1. S. 223-224, 229.

Żuk S., *Leon Wasilewski i Wasył Stefanyk. Wspomnienia pośmiertne*. «Życie Krzemienieckie» 1937. Nr 5/6. S. 88-90.

Kryżaniwski S., *Piewca ludu ukraińskiego (w 80 rocznicę urodzin Wasyla Stefanyka)*. «Wolność» 1951. Nr 107. S. 4.

Bury S., *Twórca z ziemi zrodzony (w setną rocznicę urodzin W. Stefanyka)*. «Kierunki» 1971. Nr 2. S. 3-5.

Krakowskie lata Wasyla Stefanyka. «Życie Literackie» 1971. Nr 45. S. 15.

Przybyszewski S., *Wasył Stefanyk*. «Literatura na Świecie» 1973. Nr 10. S. 321-315.

Wiśniewska E. «Slavia Orientalis» 1973. Nr 1. S. 108-111. Рецензія на книгу: *Василь Стефаник у критиці та спогадах. Статті, висловлювання, мемуари*. Вид. підготував Ф. Погребенник. Київ: Дніпро, 1970. 482 с.

Wiśniewska E., *Wasył Stefanyk i Stanisław Przybyszewski*. Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Litteraria I. Wrocław: Ossolineum, 1974. S. 221-238.

Wiśniewska E., *Wasył Stefanyk w środowisku literackim Krakowa w latach 1892-1900*. Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich. Praca Zbiorowa. Wrocław: Ossolineum, 1974. S. 187-204.

Wiśniewska E., *Początki recepcji Wasyła Stefanyka w Polsce*. «Przegląd Humanistyczny» 1975. Nr 3. S. 103-104.

Wiśniewska E. «Slavia Orientalis» 1976. Nr 1. S. 125-126. Рецензія на книгу: *Співець знедоленого селянства. Відзначення сторіччя з дня народження Василя Стефаника*. Упоряд. Ф. Погребенник. Київ: Дніпро, 1974. 198 с.

Wiśniewska E., *Wasył Stefanyk wobec Młodej Polski*. Z polskich studiów slawistycznych. Warszawa: PWN, 1978. Seria 5, część 2. S. 189-196.

Ternakowiec A. «Ruch Literacki» 1978. Z. 4/5. S. 382-384; Wiśniewska E. «Slavia Orientalis» 1978. Nr 1. S. 121-122. Рецензія на книгу: Погребенник Ф., *Василь Стефаник у слов'янських літературах*. Київ: Наукова думка, 1976. 295 с.

Ożóg J. B., *Wasył Stefanyk i jego proza*. «Tygodnik Kulturalny» 1980. Nr 17. S. 6.

Wiśniewska E., *Z problematyki związków genetyczno-typologicznych i kontaktowych w twórczości Wasyla Stefanyka i Władysława Orkana*. Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Litteraria VI. Wrocław: Ossolineum, 1980. S. 163-184.

Wiśniewska E. «Slavia Orientalis» 1980. Nr 4. S. 554-556. Рецензія на книгу: Погребенник Ф., Василь Стефаник. Семінарії. Київ: Радянська школа, 1979. 190 с.

Wiśniewska E., *Stanisław Przybyszewski w korespondencji Wasyla Stefanyka*. Słowianie w świecie antynorm Stanisława Przybyszewskiego. Red. naukowa H. Janaszek-Iwaničkowa i E. Madany. Wrocław: Ossolineum, 1981. S. 207-215.

Wiśniewska E. «Slavia Orientalis» 1984. Nr 2. S. 258-269. Рецензія на книгу: Грицюта М., Духовний світ В. Стефаника. Київ 1982.

Wiśniewska E., *Wasył Stefanyk w obliczu Młodej Polski*. «Slavica». Prace Slawistyczne nr 45. PAN. Instytut Słowianoznawstwa. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź: Ossolineum, 1986. 166 s.

Твердохліб Сидір Twerdochlib Sydir

Współczesny twórca; Znam smutek, co dumnej nie chyli mi skroni; O powiedz mi swe imię ukochana; Cedry o zachodzie słońca; Pogrzeb rekruta. Antologia współczesnych poetów ukraińskich. Lwów-Warszawa 1911. S. 185-188.

Nowe wiersze: Głosy miasta; O tramwaju-marzycielu; W noc popielcową; Pijany król; Kłosa ukraińskie (M. Łysenko). «Nowy Prąd» 1912. Nr 8. S. 5-7, 12.

Strzały wśród nocy. «Śmierć, mówiąca po czesku komiwojażerka». «Nowy Prąd» 1912. Nr 7. S. 12-13.

Współczesny twórca; Cedry o zachodzie słońca; Noc popielcowa. Wielka literatura powszechna. Przeł. autor. Warszawa 1933. T. 6. *Antologia.* Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska.* Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 730-731.

Тобілевич Іван
Tobielewycz Iwan

Jubileusz wybitnego dramaturga ukraińskiego. «Teatr» 1971. Nr 5. S. 23.

До 125-річчя І. Тобілевича.

Українка Леся
Ukrainka Lesia

Siedem strun. Wybrał, opracował i wstępem opatrzył T. Chrościelewski. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1980. 230 s.

Рец.: Kuplowski M. «Жыццё Літэрацкае» 1980. Nr 47. S. 3; Grosbart Z. «Odgłosy» 1981. 8 marc.

Kasandra i inne dramaty. Przeł. St. E. Bury. Wstęp W. Kubacki i nota S. Kozak. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1982. 373 s.

Рец.: Bulewicz W. «Tygodnik Kulturalny» 1983. Nr 2. S. 2; Ładna E., *Kasandra i inne dramaty Łesi Ukrainki.* «Przegląd Humanistyczny» 1984. Nr 2. S. 151-153; Niedziela Z., *Dramaty Łarysy Kosacz.* «Znak» 1985. Nr 367. S. 166-168.

Z pieśni: «Mroczna była cicha noc»; Pragnęłabym popłynąć w dal; «Saul»: «Graj, chłopcze, graj». Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich.* Lwów-Warszawa 1911. S. 193-202.

Pragnęłabym popłynąć w dal.... Przeł. S. Twerdochlib. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 12. S. 2. Te ж. *Wielka literatura powszechna.* Warszawa 1933. T. 6. *Antologia.* Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska.* Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 725.

Cień zapomniany. Przeł. O. Iwanenko [O. Rozdolski]. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 46. S. 1.

Czereśnie (Z piosenek). Przeł. J. Minkiewicz. «Echo Krakowa» 1949. Nr 189. S. 3.

Do wrogów. Przeł. K. A. Jaworski. «Przegląd Kulturalny» 1956. Nr 40. S. 3.

Grobowiec w Bachczysaraju. Przeł. T. Chróścielewski. «Kronika» 1956. Nr 18. S. 6. Te ż. Śpiewak J., *Polska w poezji narodów świata*. Warszawa 1959. S. 233.

Na motyw z Mickiewicza. Przeł. L. Lewin. *Materiały repertuarowe i melodyczne*. 1956. Nr 6/7. S. 4. Te ż. Lewin L., *U przyjaciół. Przekłady z poezji rosyjskiej, ukraińskiej, białoruskiej, litewskiej i gruzińskiej*. Kraków 1961. S. 223-224. Te ż. 2 wyd. Kraków 1966. S. 325-326. Te ż. *Na motywy mickiewiczowskie*. Przeł. W. Boruński. «Świetlica» 1956. Nr 7/8. S. 12. Te ż. «Przyjaźń» 1957. 15 grudz.

Na puszczy. Dramat w 3 aktach (Fragment aktu II). Przeł. prozą M. Bechczyc-Rudnicka. «Kamena» 1956. Nr 9. S. 13-16.

Początek wiosny. Przeł. W. Boruński. «Świetlica» 1956. Nr 7/8. S. 12.

Poprzez westchnienia; Wieczorna godzina. Przeł. L. Lewin. «Praca Świetlicowa» 1956. Zeszyt specjalny. S. 79-80.

Pójdę ja po susz świerkowy. Przeł. T. Chróścielewski. «Kronika» 1956. Nr 18. S. 6.

Taka już jej dola (Obrazek z życia). Przeł. Z. Kucnerowa. «Nasza praca» 1956. Nr 10. S. 3.

Wiem dobrze: w życiu mym się rozszaleję. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1956. Nr 9. S. 11.

Z «Rytmów». Przeł. K. A. Jaworski. «Świat» 1956. Nr 41. S. 17.

Moja droga; Gdy zmęcę się życiem codziennym...; Ogień zaranne; Motyw z Mickiewicza; Pieśń lasu. Literatura ukraińska. Wypisy. Wyboru dokonał, wstępami i komentarzami opatrzył M. Jakóbiec. Objasnienia językowe sporządziła T. Hołyńska-Baranowa. Warszawa: PWN, 1962. S. 505-546.

Wrogom: «Już oczy, które tylko w dół umiały patrzeć»; Daremny trud! Nigdy ujarzmić nie zdołam. Przeł. F. Nieuważny. «Przyjaźń» 1963. Nr 30. S. 13.

Contra spem spero. Przeł. J. Lec; *Słowo, dlaczego nie masz mocy stali....* Przeł. Z. Ginczanka; *Gdyby moja krew wyciekała z żył.* Przeł. F. Nieuważny. «Przekrój» 1971. 14 lut. S. 11.

Na Zemmeringu; Dziewczyno, życiem udręczona, graj! Przeł. L. Lewin. «Наша культура» 1971. Nr 4. S. 5, 6.

Orgia. Poemat dramatyczny (Fragment). Przeł. St. E. Bury. *Український календар* 1971. Варшава 1971. С. 277-278.

Moja droga; Do wrogów (Fragment); Słowo me, czemuś ty nie z twardej stali; Wiem dobrze: w życiu mym się rozszaleję; Kiedy będąc jeszcze dzieckiem; Z «Rytmów». Błyskawicami tylko mająż latać; Adagio pensieroso; Z «Rytmów». Gdyby krew wszystkich ze mnie tak słyneła; Z «Rytmów». O, jak mi ciężko drogą tą podążać. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 29-40.

Dziewczyno, życiem udręczona, graj!; Z «Rytmów» (Gdyby udało się złote promienie). Przeł. L. Lewin. «Наша культура» 1973. Nr 2. S. 6.

Improwizacja (Z cyklu «Krymskie echa»). Przeł. M. Jurkowski. «Наша культура» 1975. Nr 2. S. 9.

Contra spem spero. Przeł. S. J. Lec; *Moja droga; Słowo me...; Z «Rytmów».* Przeł. K. A. Jaworski; *Skroś płacz i jęki...; Grobowiec w Bakczyseraju.* Przeł. T. Chrościelewski; *Z pieśni; Pragnęłabym popłynąć w dal....* Przeł. S. Twerdochlib; *Światelka przedranne; Towarzysze na pamiątkę; Romanca.* Przeł. J. Litwiniuk; *Wrogom.* Przeł. E. Łapski; *Z «Rytmów»;* *Gdyby moja krew...; O, graj, dziewczyno; Fiat nox.* Przeł. F. Nieuważny; *I ty walczyłaś ongi, Ukraino.* Przeł. B. Drozdowski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 256-277.

Ostatnie kwiaty; Nadzieja. Przeł. R. Gorzelski. «Наша культура» 1978. Nr 9. S. 9.

Do Lady L. W. Przeł. R. Gorzelski; *Skroś płacz i jęki, i szlochania.* Przeł. T. Chrościelewski. «Наша культура» 1979. Nr 2. S. 1, 3.

Jesień. Przeł. R. Gorzelski. «Наша культура» 1980. Nr 11. S. 5.

Z cyklu «Chwile»; Cisza morska; Z melodii; Contra spem spero! (Fragment). Przeł. Z. Rybak. *Український календар* 1981. Варшава 1981. C. 175-176.

Contra spem spero! Przeł. F. Nieuważny; *Podróż do morza; Dawna kazka (Fragment).* Przeł. Z. J. Rybak; *Contra spem spero!* Przeł. P. Kupryś. *Український календар* 1983. Варшава 1983. C. 219-220.

* * *

Perszyj winok. «Kurjer Lwowski» 1887. 23 czerw. (Teatr, literatura i sztuka). Без підпису.

Також про вірші Лесі Українки, опубліковані в альманасі *Перший вінок.*

[Franko I.] *Księga pieśni Henr. Heinego.* «Kurjer Lwowski» 1892. 6 lip.

Про видання *Книги пісень* Г. Гайне у перекладі Лесі Українки.

I. F. [Franko I.], «Kurjer Lwowski» 1894. 29 czerw. Рецензія на книгу: *Роберт Брюс. Коломия* 1894.

K. Ed. [Kołodziejczyk E.], *Łesia Ukrainka.* «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 12. S. 1-2.

Piotrowski Wł., *Łesia Ukrainka a Adam Mickiewicz.* «Pamiętnik Słowiański» 1956. T. 6. S. 89-97.

Ku czci Łesi Ukrainki. «Kultura» 1963. Nr 3. S. 2.

Nieuważny F., *Córka Prometeusza.* «Życie Literackie» 1963. Nr 33. S. 8.

Nieuważny F., *Niepokorna pieśń. W pięćdziesiątą rocznicę śmierci Łesi Ukrainki.* «Przyjaźń» 1963. Nr 30. S. 2.

До 100-річчя з дня народження Лесі Українки

Hołuj T. «Życie Literackie» 1971. Nr 13. S. 3; Huszcza J. «Odgłosy» 1971. Nr 9. S. 6; Ignaciuk J. «Kultura i Życie» 1971. Nr 9. S. 2; Mędrzycki E. «Wiadomości» 1971. Nr 10. S. 3; Nieuważny F., *Poetka pasji i męstwa.* «Przyjaźń» 1971. Nr 7. S. 11.

Barański Z., *Z obserwacji nad poetyką Łesi Ukrainki.* «Slavia Orientalis» 1971. Nr 4. S. 395-402.

Jakóbiec M., *Łesia Ukrainka i polska literatura romantyczna*. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 4. S. 371-378.

Jurkowski M., *Uwagi o języku Łesi Ukrainki*. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 4. S. 403-459.

Kozak S., *Łesia Ukrainka na tle epoki*. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 4. S. 355-369.

Lesiów M., *Jubileusz Łesi Ukrainki*. «Kamena» 1971. Nr 9. S. 2.

Nieuważny F., *Prometeizm Łesi Ukrainki*. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 4. S. 379-393.

Nieuważny F. «Slavia Orientalis» 1972. Nr 2. S. 226-229.
Рецензія на книгу: *Леся Українка. Документи і матеріали. 1871-1970*. Київ: Наукова думка, 1971. 487 с.

Sienkiewicz M., *Tradycja i współczesność*. «Przekrój» 1972. 19 list. S. 10.

Про постановку *Кассандри* у Київському театрі ім. І. Франка під час гастролей у Польщі.

Bułachowska J., *Łesia Ukrainka i Maria Konopnicka. Próba porównania typologicznego*. Tłum. T. Zielichowski. «Pamiętnik Literacki» 1973. Nr 2. S. 95-103.

Nieuważny F. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 4. S. 4926-493.
Рецензія на книгу: Косач-Кривинюк О., *Леся Українка. Хронологія життя і творчості*. Нью-Йорк 1970. 926 с.

Radyszewski R., *Łesia Ukrainka a literatura Młodej Polski*. Materiały Międzynarodowej Sesji Naukowej. Red. T. Weiss. Kraków 1976. S. 31-48.

Chróścielewski T., *Siedem strun Łesi Ukrainki*. [Wstęp] Ukrainka Ł., *Siedem strun*. Red. T. Chróścielewski. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1980. S. 5-17.

Kozak S., [Poślowie] Ukrainka Ł., *Kasandra i inne dramaty*. Przeł. St. E. Bury. Wstęp W. Kubacki i nota S. Kozak. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1982. S. 365-374.

Kubacki W., [Wstęp] Ukrainka Ł., *Kasandra i inne dramaty*. Przeł. St. E. Bury. Wstęp W. Kubacki i nota S. Kozak. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1982. S. 5-14.

Prasek C., *Nawrót do tradycji*. «Przyjaźń» 1981. Nr 32. S. 6.
Про екранізацію *Лісової пісні*.

Barański Z., «*Mij szlach*» (motyw w liryce Łesi Ukrainki). «Przegląd Humanistyczny» 1984. Nr 2. S. 25-32.

Ładna E., *Z problematyki antycznych dramatów Łesi Ukrainki i Stanisława Wyspiańskiego*. «Przegląd Humanistyczny» 1984. Nr 2. S. 113-118.

Mianowska J., *Sesja popularnonaukowa o Łesi Ukraince*. «Przegląd Rusycystyczny» 1984. Nr 1/2. S. 302.

УСТИЯНОВИЧ Корнило
Ustjanowicz Kornel

Kornel Ustjanowicz i jego «Mojżesz». «Ruch» 1887. Zesz. 24. S. 764-767.

[Franko I.] *O nowym obrazie ruskiego malarza Kornela Ustjanowicza «Mojżesz»*. «Kurjer Lwowski» 1887. 23 czerw.

[Franko I.] «*Mojżesz*» *Kornela Ustjanowicza*. «Kurjer Lwowski» 1887. 8 grudz.

Авторство: Питання текстології. Іван Франко. Київ: Наукова думка, 1983. С. 201.

Ustjanowicz Mykoła
Устиянович Микола

Cieniom Marcyjana Szaszkiewicza. Ku wiecznej jego pamięci. Lwów 1848. 3 s. Te ж. Przeł. S. Twerdochlib. «Świat Słowiański» 1911. Nr 11. S. 288-289.

Hej, hej miły Boże. Przeł. W. [Rolicz-]Lieder. «Przegląd Literacki» (Dodatek do «Kraju»). 1888. Nr 24. S. 2. Te ж. Lieder W., *Poezje I.* Kraków 1889. S. 112-113. Te ж. *Wacława Rolicza-Liedera wierszów księgi pierwsze, drugie i trzecie.* Kraków 1898. S. 182-183.

Chora dziewczyna. Przeł. Rolicz-Lieder. *Wacława Rolicza-Liedera wierszów księgi pierwsze, drugie i trzecie.* Kraków 1898. S. 132-134.

Rekrutka. Przeł. Rolicz-Lieder. *Wacława Rolicza-Liedera wierszów księgi pierwsze, drugie i trzecie.* Kraków 1898. S. 283-286.

Федькович Юрій
Fed'kowycz (Fedkowicz) Jurij (Jerzy, Józef, Osip)

Senne widzenie. Przeł. R. Hamczykiewicz. Przemyśl: Z drukarni M. Dzułyńskiego, 1900. 8 s.

Moje dumy; Koniec. Przeł. P. Stachurski [P. Świącicki]. «Dziennik Literacki» 1866. S. 341-342.

Zbieg wojskowy. Przeł. P. Stachurski [P. Świącicki]. «Dziennik Literacki» 1867. S. 475.

Nieszczęśliwa miłość. Przeł. F. S. Mroczo. *Lech.* Poznań 1879. S. 219-221.

Włoszka; Dwaj przyjaciele; Pobratym. «Przegląd Literacki i Artystyczny». Kraków 1882.

Safat Zinycz. «Kurjer Lwowski» 1884. 17 czerw.

Strzelec. Przeł. A. J. «Kurjer Lwowski» 1885. 15, 17 lipc.

Preczysta Diwo, raduj się Maryjo!; Zachodnie słońce tonie w sine morze. Przeł. B. Czerwiński. «Kurjer Lwowski» 1886. 21 lut.

Włoszka. Nowela. Przeł. Ma*** [W. Maślak]. «Nowa Reforma» 1886. Nr 153.

Wesele w Jabłonicy. Nowela. Przeł. Sędziszław [W. Maślak]. «Nowa Reforma» 1887. Nr 108.

Zbieg («Dezerter»). Poemat. Przeł. T. Szumski. «Gazeta Polska» 1894. Nr 18/20.

Dobosz. «Słyszeliście, ludzie dobrzy». Przeł. W. Szczurat. «Tydzień» (Dodatek literacki «Kurjera Lwowskiego») 1900. Nr 18. S. 137-138.

Senne marzenia. «W błękitach morza słońko się ukryło». Przeł. W. Szczurat. «Tydzień» (Dodatek literacki «Kurjera Lwowskiego») 1900. Nr 31. S. 242-245.

Brat i siostra. Przeł. B. Łepki. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 13. S. 1-2.

Brat i siostra. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. I. Nr 7 (marzec).

Chustka. Wiersz. Przeł. Z. Kempf. *Український календар 1969.* Варшава 1969. C. 325.

Brat i siostra. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 41.

W Weronie (Piosenka); Rekrut; Dezerter; Hucułki; Łukian Kobylcia. Przeł. W. Słobodnik; *Brat i siostra*. Przeł. B. Łepki. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 197-206.

* * *

Józef Fedkowicz. «Ogniwo» 1869. Nr 1. S. 15.

Świerczewski E., *Józef Fedkowicz*. «Kłosy» 1873. Nr 11. S. 102-103.

Abgarowicz K., *Fed'kowicz, poeta rusiński na Bukowinie*. «Przegląd Polski» 1881. Nr 11. S. 544-573. Те ж. Окрема відбитка. Kraków 1881. 32 s.

Mroczo Fr. Ks., *Józef Fedkowicz*. «Przegląd Słowiański» 1881. Nr 2. S. 10.

Wł. Ma. [Maślak], *Kartka z dziejów literatury małoruskiej*. «Nowa Reforma» 1886. Nr 152, 153.

Wydawnictwo ruskie. «Kurjer Stanisławowski» 1886. 7 list.
Про підготовку до видання поеми Лук'ян Кобилиця.

Jubileusz Fedkowicza. «Kurjer Lwowski» 1886. 10 lip.

Iw. Fr[anko], *Teatr ruski*. «Kurjer Lwowski» 1888. 11 paźdz.
Довбуш Ю. Федьковича.

Franko I., *Osip Hordyński-Fedkowycz*. «Prawda» 1888. 19 (31) marz. S. 152-153.

[Franko I.] *Śp. Fedkowicz*. «Kurjer Lwowski» 1888. 13 stycz.
Приписується І. Франку. Див.: *Питання текстології*. Іван Франко. Київ: Наукова думка, 1983. С. 20.

[Franko I.] *O śp. Fedkowiczu*. «Kurjer Lwowski» 1888. 6 marz.

[Franko I.] *Pogrzeb Józefa Hordyńskiego-Fedkowicza*. «Kurjer Lwowski» 1888. 17 stycz.

[Franko I.] *Poświęcenie nagrobka na mogile J. Fedkowicza*. «Kurjer Lwowski» 1888. 30 czerw.

[Franko I.] *Uczczenie pamięci śp. Fedkowicza*. «Kurjer Lwowski» 1888. 21 stycz.

Авторство: *Питання текстології*. Іван Франко. Київ: Наукова думка, 1983. С. 201-202.

W. M. [Maślak W.], *Z literatury rusińskiej*. «Przegląd Powszechny» 1888. T. 19. S. 247-250.

Wydanie utworów Fedkowicza. «Kurjer Lwowski» 1888. 19 lip.

Wieczorek muzykalno-deklamacyjny na cześć Fedkowicza. «Kurjer Lwowski» 1890. 5 marz.

Abgar-Sołtan [Abgarowicz K.], *Józef Jerzy Fed'kowicz, ludowy poeta rusiński na Bukowinie*. «Przegląd Polski» 1891. Nr 12.

Abgar-Sołtan [Abgarowicz K.], *Józef Jerzy Hordyński Fed'kowicz. Poeta rusiński na Bukowinie. Szkic literacki*. Kraków 1892. 40 s.

Рец.: Третjak J. «Kwartalnik Historyczny» 1894. S. 682-684.

Abgar-Sołtan [Abgarowicz K.], *Do celu. Obrazek z życia Rusi-nów galicyjskich*. Abgar-Sołtan, *Szkice i obrazki*. Kraków 1893. S. 3-97.

Про Ю. Федьковича. С. 92-95.

Parylak P., *Na zgon Fed'kowicza* [Wiersz]. Parylak P., *Z górnych chwil życia*. Kraków 1906. S. 60-61.

Філянський Микола
Filańskyj (Filański) Mykoła

O świecie. Z księgi «Za Eklezjastą». Przeł. S. Twerdochlib. «Krytyka» 1909. T. 2. S. 216-217.

O świecie; W odwieczarz. Przeł. S. Twerdochlib. *Wielka literatura powszechna*. Warszawa 1933. T. 6. *Antologja*. Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska*. Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 729-730.

O chwała ci. Przeł. S. Twerdochlib. «Widnokreśli» 1910. Nr 5. S. 82.

O świecie. Z cyklu «Za Eklezjastą». I-III; *W obczyźnie; Głos ojczystych łąnów; W samotności; Strzelisty rząd jaworów; Kwiecień* (Z cyklu «*Cordis Calendarium*»); *Z psalmów. Z dłoni twojej; II. O, chwała Ci...* Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich*. Lwów-Warszawa 1911. S. 33-51.

Grudzień. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej*. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 48.

Słuchałem gwaru fal...; Głos ojczystych łąnów. Przeł. S. Twerdochlib; *I gaj ojczysty, i łąn płowy*. Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 296-298.

Франко Іван
Franko Iwan (Jan)

Utwory wybrane. Tłum. Z. i St. Głowiakowie. Warszawa: Czytelnik, 1955. T. 1. 461 s.; T. 2. 606 s.

Рец.: J. B. [Błoński]. «Echo Tygodnia» 1956. Nr 1. S. 2; Dudziński B., *Iwan Franko. Wielki pisarz i szermierz wolności*. «Głos Pracy»

1956. Nr 71. S. 6; B. D. [Dudziński B.] «Panorama» 1956. Nr 25. S. 1; D. H. [Hrehorowicz D.], *Iwan Franko wielki pisarz ukraiński*. «Książka dla Ciebie» 1956. Nr 5. S. 15; Nastulanka K. «Nowa Kultura» 1956. Nr 9. S. 7; Staffa K., *Nowe przekłady I. Franki*. «Nowa Kultura» 1956. Nr 21. S. 6.

Bajka o dobrobyciu. Warszawa: Wydawnictwo «Głosu», 1890. 15 s. Te ж. «Głos» 1889. 30 grud. (1890. 11 stycz.). S. 17-19. Te ж. «Przyjaciel Ludu» 1890. 1 kwiec.

Obrazki galicyjskie. Lwów: Nakł. Księgarni Polskiej, [1897]. [T.] 1. VII, 160 s. (B-ka Mrówki).

Mojżesz. Poemat. Przeł. przy współudziale autora Wł. Kobryn. Lwów: Nakładem tłumacza, 1913. 97 s.

Рец.: «Gazeta Wieczorna» 1914. 18 czerwc. S. 3.

Murarz i inne opowiadania. Tłum. I. Tuwim-Stawińska. Warszawa: Książka i Wiedza, 1950. 62 s.

Zachar Berkut. Tłum. I. Tuwim-Stawińska. Warszawa: Książka i Wiedza, 1950. 187 s. Te ж. Wyd. 2. Biblioteka «Głosu Wybrzeża» 1951. 187 s. Te ж. Tłum. Z. i St. Głowiakowie. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1974. 206 s.

Majster Czyrniak. Wasylczenko S., *Sobotni wieczór*. Tłum. W. Brzezicki. Słowo wstępne W. J. Dobrowolski. Kraków: ZW TPPR, 1956. 101 s.

Opowiadania. Tłum. Z. i St. Głowiakowie. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1978. 191 s.

Człowiek zwyczajny. «Tydzień literacki, artystyczny, naukowy i społeczny» 1878. Nr 58. S. 347-349. Підписано: J. F.

Zniechęcony. «Tydzień literacki, artystyczny, naukowy i społeczny» 1878. Nr 62. S. 421-423. Підписано: J.

Młoda Ruś. «Tydzień literacki, artystyczny, naukowy i społeczny» 1878. Nr 57. S. 324-326.

Sen robotnika. «Praca» 1879. 1 kwiec. Підписано: J.

Приписується І. Франку. Див.: Мороз М. О., Іван Франко. *Бібліографія творів. 1874-1964*. Київ: Наукова думка, 1966. С. 23.

Murarz. «Praca» 1880. Nr 14. S. 57; Nr 15. S. 61. Підписано: J. F. i B[olesław] S[pusta]. Те ж. «Prawda» 1887. Nr 10. S. 110-112. Те ж. *Kalendarz Kurjera Lwowskiego na rok 1888*. Lwów 1887. S. 31-33. Те ж. «Kurjer Przemyski» 1895. Nr 47/48. Те ж. «Głos Robotniczy» 1904. 15, 22 maj. Те ж. Przeł. Z. i St. Głowiakowie. «Głos Olsztyński» 1956. Nr 240. S. 3-4. Те ж. «Iskry» 1956. Nr 37. S. 111. Те ж. «Kłosy» 1956. Nr 18. S. 3. Те ж. «Praca Świetli-cowa» 1956. S. 122-125.

Другу частину оповідання дописав Б. Спуста.

Boa constrictor. Studium powieściowe. Przeł. [F. Daszyński]. Przejrzany i uwagami opatrzony przez autora. «Przegląd Tygodniowy» 1884. T. 2 (Dodatek miesięczny, półroczne 2). S. 17-43; 167-224; 290-319; 437-459.

Авторство перекладача див.: Вєрвєс Г. Д., Іван Франко і питання українсько-польських літературно-громадських взаємин. Київ 1957. С. 124.

Hrycio w szkole. «Prawda» 1884. Nr 17. S. 146-149. Підписано: M.

Chłopska komisja. «Prawda» 1884. Nr 26. S. 302-308. Підписано: Pa.

Lekcja kaligrafii. «Prawda» 1884. Nr 18. S. 206-208. Підписано: Myron. Те ж. *Kalendarz Kurjera Lwowskiego na rok 1888*. Lwów 1887.

Historia mojej sieczkarni. Nowela rusińska. «Kurjer Lwowski» 1885. 23, 25 kwiec. Те ж. «Przyjaciel Ludu» 1891. Nr 23. S. 363-

365; Nr 24. S. 379-381. Te ж. *Obrazki galicyjskie*. Lwów 1897. S. 18-29.

Rębach. «Przegląd Społeczny» 1885. T. 2. Nr 9. S. 233-239. Підписано: *Myron*.

Sam sobie winien. Powiastka galicyjska. «Prawda» 1885. Nr 17. S. 194-198. Підписано: *Myron*. Te ж. «Przyjaciół Ludu» 1889. Nr 6. S. 99-101; Nr 7. S. 111-114.

W pogoni za biedą. Zimowa baśń. «Ruch» 1887. Nr 1. S. 6-11; Nr 2. S. 40-45. Te ж. «Naprzód» 1896. 25 czerw.; 2, 9, 16 lip.

Dżuma. «Przegląd Społeczny» 1887. T. 3. Nr 2. S. 145-155 [перед конфіскацією]; S. 162-172 [після конфіскації]; Nr 3. S. 251-264.

Idylla. «Ruch» 1887. Nr 6. S. 168-170.

Jaś Zelepuha. «Kurjer Lwowski» 1887. 14, 17-21, 23-28 sierp.

Jak Rusin tłukł się po tamtym świecie. «Ruch» 1887. Nr 6. S. 181-183; Nr 7. S. 202-203.

Patriotyczne porywy. Nowela. «Ruch» 1887. Nr 10. S. 299-302. Te ж. Окрема відбитка. Lwów 1887. 13 s.

Hawa. Obrazek z natury. «Kurjer Lwowski» 1888. 5-10 czevr. Te ж. «Kurjer Warszawski» 1888. 31 stycz.-2 lut. Te ж. *Obrazki galicyjskie*. Lwów 1897. S. 30-62.

Idealiście. Przeł. B. Kutylowski. «Prawda» 1888. Nr 36. S. 429.

Manipulantka. «Kurjer Lwowski» 1888. 17-22, 24-29, 31 lip.

Pantałacha. «Kurjer Lwowski» 1888. 25-29, 31 stycz.; 2, 5, 7-11 lut. Te ж. *Obrazki galicyjskie*. Lwów 1897. S. 85-159.

Pierogi z czernicami. «Kurjer Warszawski» 1888. 14 wrzes.

Bohater mimo woli (Fragment z «Lelum i Polelum»). Lwówianin dla wszystkich. Kalendarz... na rok 1890. Lwów 1889. S. 37-45.

Dobry zarobek. «Przyjaciel Ludu» 1889. Nr 1. S. 10-12. Te ж. «Naprzód» 1896. 30 stycz.; 6 lut. Te ж. «Kurjer Przemyski» 1896. Nr 11. S. 14. Te ж. «Warmia i Mazury» 1956. Nr 10. S. 4.

Jeden dzień z życia uliczników lwowskich (Fragment z «Lelum i Polelum»). «Ateneum» 1889. T. 1. S. 303-316. Te ж. «Kurjer Lwowski» 1889. 26-28, 30 lipc. Te ж. *Obrazki galicyjskie.* Lwów 1897. S. 63-84.

Ślimak. «Przyjaciel Ludu» 1889. Nr 10. S. 160-162; Nr 11. S. 177-179. Без підпису. Te ж. Przeł. L. Dan. «Monitor» 1895. 13, 20 lip.

Z akordów nienawiści. Czyż nie ironia losu?; Lubię samotnie błędzić po lesie. Ilustrowany kalendarz teatralny «Muza» na rok 1892. Lwów 1891. [Без паріації].

Historia kozucha. Bajka współczesna. Pamiątka pierwszego maja 1892. Lwów: Nakładem redakcji pism «Siła» i «Robotnik» we Lwowie i «Naprzód» w Krakowie. [Без паріації]. Te ж. «Przyjaciel Ludu» 1892. Nr 11. S. 174-175; Nr 12. S. 185-188.

Uroczystość. Nowela. Kalendarz robotniczy na rok... 1892. Lwów [1981]. S. 20-26.

Cuwaksy. (Fragment z «Lelum i Polelum»). «Tydzień» 1894. Nr 2. S. 13-14; Nr 3. S. 20-22; Nr 4. S. 29-31; Nr 5. S. 38-39.

Lasy i pastwiska (Opowiadanie byłego plenipotenty). «Światło» 1895. Nr 1. S. 30-32; Nr 2. S. 57-64.

Pańszczyźniany chleb. «Prawo Ludu» 1896. Nr 2. Te ж. «Naprzód» 1896. 3, 10 wrzes.

Sądźcie wy mię, moi sędzie. «Przegląd Powszechny» 1896. T. 49. S. 251-262. Te ж. Badeni J., *Studia i szkice.* Kraków 1898. T. 3. S. 237-238.

Dwaj przyjaciele. Obrazki galicyjskie. Lwów 1897. S. 3-17.

Nieco o samym sobie. Obrazki galicyjskie. Lwów 1897. S. I-VII.

Рец.: [Franko I.] «*Banita*» Franko. «Monitor» 1897. 23 maj.

Авторство див.: Возняк М. С., *Велетень думки і праці.* Київ 1958. С. 287-289.

Konfiskata. Obrazek galicyjski (Przekład z «Die Zeit»). «Głos Pokucki» 1899. 20 lip. Te ж. «Monitor» 1899. 18 czerw.

Owczarz. «Monitor» 1902. 3 sierp.

Z jesiennych dum. «Jesienny wietrze, co z żalosnem wyciem». Przeł. S. Cz[arne]cki. «Monitor» 1903. 5 lip.

Polujka. (Szkice z Borysławia). Za zezwoleniem autora przeł. Egm. W. «Naprzód» 1904. 20, 23-26 sierp. Te ж. Przeł. Wł. Orkan. *Młoda Ukraina.* Warszawa 1908. S. 5-15.

Kamieniarze. Przeł. S. Twerdochlib. «Życie» 1911. Nr 20. S. 304. Te ж. Przeł. L. Pasternak. «Robotnik» 1945. Nr 315. S. 4. Te ж. «Głos Robotniczy» 1947. Nr 306. S. 6. Te ж. *Materiały Świetlicowe.* 1948. Nr 5. S. 21. Te ж. «Przyjaźń» 1949. Nr 20. S. 9. Te ж. «Przegląd Kulturalny» 1954. 10 list. Te ж. «Nowiny Tygodnia» 1956. Nr 31. S. 1. Te ж. «Praca Świetlicowa» 1956. Zeszyt specjalny. S. 76-78. Te ж. Przeł. A. Baumgardten. «Życie Literackie» 1956. Nr 35. S. 4.

Przypowieść o cierniowym krzewie (Z poematu «Mojżesz»); Z księgi Kaaf. 1-2; Na ludową nutę «Zielony jawor»; Oldze; Z księgi smutnych pieśni; Z więziennych sonetów. XVI; Prolog do poematu «Mojżesz». Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich.* Lwów-Warszawa 1911. S. 19-32.

Polowanie na niedźwiedzia karpackiego w XIII wieku. Wyjątek z powieści «Zachar Berkut». Przeł. B. J. «Łowiec» 1912. Nr 21. S. 242-244; Nr 22. S. 254-256; Nr 23. S. 266-269. Nr 24. S. 278-290; 1913. Nr 1. S. 2-3.

Dwie scenki. Rozmowa w lesie; We dworze. Przeł. I. Franko. «Kłosy Ukraińskie» 1914. Nr 3/4. S. 13-14.

Pieśń ludowa. Przeł. I. Franko. «Kłosy Ukraińskie» 1914. Nr 5/6. S. 4.

Z poematu «Mojżesz». (Prolog). «Przegląd Lwowski» 1919. 4 lut.

Na rzekach babilońskich. Przeł. R. Hamczykiewicz. «Nowy Głos Przemyski» 1927. 17 lip.

Ważkie jarzmo twoje. Wiersze. Przeł. R. Hamczykiewicz. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 14. S. 2.

Z księgi «Kaaf». Przeł. S. Twerdochlib; *Z «Mojżesza».* Wstęp. Przeł. Wł. Kobryn. *Wielka literatura powszechna.* Warszawa 1933. T. 6. *Antologia.* Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska.* Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 717-719. Te ж. *Panteon wielkich twórców.* 1936. S. 341-342.

Do światła. Przeł. O. Tilleman. «Chwila» 1934. 3-6 stycz.

Jesienne dумы. «Jesienny wicherze, co potężnym tonem». Przeł. Marus. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 47. S. 490.

Moi znajomi Żydzi. «Chwila» 1939. 29, 30 maj.

O miłości. Przeł. H. Sawa. «Rózgi» 1947. Nr 8. S. 7.

Mały Miron. «Nowiny Tygodnia» 1952. Nr 26. S. 4; Nr 27. S. 4; Nr 28. S. 4.

Dekadent. Przeł. K. A. Jaworski. «Przegląd Kulturalny» 1956. Nr 40. S. 3. Te ж. «Kamena» 1958. Nr 15. S. 3.

Egzamin. Przeł. L. Lewin. «Szpilki» 1956. Nr 39. S. 11.

Oj, płyną, płyną... Przeł. L. Lewin. «Świetlica» 1956. Nr 7/8. S. 11.

Posłuchaj, synu mój, głosu mądrości. «Panorama» 1956. Nr 46. S. 1. Te ж. «Łódzki Expres Ilustrowany» 1956. Nr 234. S. 3. Te ж. «Praca Świetlicowa» 1956. Zeszyt specjalny. S. 218. Te ж. «Rzeczpospolita» 1956. Nr 26. S. 4. Te ж. «Szpilki» 1956. Nr 39. S. 11.

Przypowieści miłości. Przeł. H. Safrin. «Głos Robotniczy» 1956. Nr 233. S. 6.

Rozmyślania nad chłopskim zagonem. Przeł. L. Lewin. «Kłosy» 1956. Nr 18. S. 1. Te ж. «Świetlica» 1956. Nr 7/8. S. 11. Te ж. «Trybuna Ludu» 1956. Nr 252. S. 4.

Semper tiro. Przeł. K. A. Jaworski. «Przegląd Kulturalny» 1956. Nr 40. S. 3.

Skradzione szczęście. Dramat w 5 aktach. Przeł. J. Bojar. «Praca Świetlicowa» 1956. Zeszyt specjalny. S. 148-198.

Smutne pieśni. «Cóżem ja winien...». Przeł. A. Baumgardten. «Przemiany» 1956. Nr 1. S. 2.

Świńska konstytucja [Fragmenty]. «Gromada-Rolnik Polski» 1956. Nr 119. S. 7. Z notatką.

W sądzie. 30 kwietnia 1880. Przeł. L. Pasternak. «Praca Świetlicowa» 1956. Zeszyt specjalny. S. 78. Te ж. «Zielony Sztandar» 1956. Nr 82. S. 6.

Z głodu i nędzy umierają chłopi... Przeł. L. Lewin. «Przyjaźń» 1956. Nr 39. S. 7. Te ж. «Żołnierz Polski Ludowej» 1956. Nr 240. S. 6.

Współczesna bajeczka. Przeł. L. Lewin. «Przyjaźń» 1957. Nr 5. S. 16.

Do siwowłosego. Przeł. K. A. Jaworski. «Trybuna Literacka» 1958. Nr 33. S. 2.

Oj, płyną, płyną tumany; Z głodu i nędzy umierają chłopci. Rozmyślenia nad chłopskim zagonem. Przeł. L. Lewin. Lewin L., *U przyjaciół. Przekłady z poezji rosyjskiej, ukraińskiej, białoruskiej, litewskiej i gruzińskiej*. Kraków 1961. S. 219-222.

Hymn; Na sądzie; Kamieniarze; Birkut; Do siwowłosego; Dekadent; Węglarz; Mały Myron; Ołówek; Dobry zarobek; Lasy i pastwiska; W kuźni; Historia kozucha; Borysław się śmieje (Urywki). Jakóbiec M., Hołyńska-Baranowa T., *Literatura ukraińska*. Wypisy. Warszawa 1962. S. 361-436.

Hymn; Kamieniarze; Sonet o sonecie; Nieprzeniknioną ścianą między nami; Więc żegnaj mi!; Do siwowłosego; Dekadent; Wróż, Cyganko czarnooka; Suną chmury od południa; U gór podnuża; Konkwistadorzy; Do mojego czytelnika; Semper tiro. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 12-28.

Hymn; Sonet o sonecie; Do mojego czytelnika; Semper tiro. Przeł. K. A. Jaworski; *W sądzie (Fragmenty); Kamieniarze*. Przeł. L. Pasternak; *Birkut; Wieś rozsiadła się w dolinie; Niejednokrotnie we śnie moim rośnie; Pieśni, ty podstrzelona ptaszyno; Szczęśliwy mąż, co na złych ludzi sądzie; W naszych dziejach gdzieś potok nie bryźnie; Narodzie mój (Prolog do poematu «Mojżesz»); Towarzyszom więziennym; O, ziemio moja, wszechpłodna macierzy; Gdy usłyszysz wśród nocy, że ktoś płacze bez tchu; Krzyk wśród północy dźwięczy nieustannie*. Przeł. Wł. Słobodnik; *Zurawie*. Przeł. A. Baumgardten; *Z «Więziennych sonetów»*. Sonet

XI; Zielony jawor. Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 215-238.

Nasz obraz. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1983.* Варшава 1983. С. 219.

Błogosławionaś; Matuleńko moja... Przeł. E. Zych. *Український календар 1985.* Варшава 1985. С. 274.

Літературознавчі праці

W ciągu bież. roku wyszły w Genewie dwie ruskie książki. «Praca» 1880. Nr 17. S. 69. Підписано: J. F.

Хіба ревуть воли, як ясла повні Панаса Мирного, *Ремесла і фабрики на Україні* С. Подолинського.

Na dnie. Społeczno-psychologiczne studium. «Przegląd Społeczny» 1886. T. 1. Nr 3. S. 219-232; Nr 4. S. 294-305; Nr 5. S. 365-377; Nr 6. S. 455-463. Те ж. Окрема відбитка. Lwów 1886. 49 s. Те ж. Przeł. M. Siemaszko. «Dziennik Łódzki» 1888. Nr 24-27, 29-33, 35-37, 39. Те ж. Przeł. S. Twerdochlib. Lwów-Złoczów: Zuckerkandl, 1926. 47 s. (Biblioteka powszechna). Те ж. *Na dnie. Studium społeczne.* Przeł. Ł. I. Lwów: Nakładem red. «Gazety Narodowej» [без року]. 16 s.

Literatura rusińska w Galicji za rok 1886. Lwów, 1 stycznia. «Prawda» 1887. Nr 2. S. 18-19; Nr 6. S. 66-67.

Literatura rusińska. Step. Chersonskij belletrystycznyj zbirnyk. Cherson 1886. [Рец.]. «Prawda» 1887. Nr 49. S. 585.

Literatura małoruska. «Towarysz», pismo literaturno-naukowe. [Рец.]. «Prawda» 1888. Nr 36. S. 428.

Szkice z dziejów literatury rusińskiej w Galicji. I. Jutrzenka odrodzenia. I-IV. «Głos» 1888. Nr 2. S. 14-15; Nr 4. S. 42-43; Nr 5. S. 52-65; Nr 12. S. 137-138.

«Towarysz», pismo literaturno-naukowe. [Рец.]. «Kurjer Lwowski» 1888. 27 wrzes.

Istoria literatury ruskiej, napysaw Omelan Ohonowskij, część II. Lwów 1889. [Рец.]. «Kurjer Lwowski» 1889. 7 lip. Підписано: *Iw. Fr.*

Teatr małopruski p. Saksahańskiego. «Kurjer Lwowski» 1890. 28 list.

O sztuce Iwana Franko [Украдене щастя]. «Kurjer Lwowski» 1893. 23 list. Без підпису.

Pierwsze przedstawienie trupy małopruskiej p. Derkacza w Paryżu. «Kurjer Lwowski» 1893. 30 grudz. Без підпису.

Legenda o Piłacie. Upominek. Książka zbiorowa na cześć Elizy Orzeszkowej (1886-1891). Kraków-Petersburg 1893. S. 207-208.

Pisanki. «Kurjer Lwowski» 1893. 2 kwiec.

Skradzione szczęście. «Kurjer Lwowski» 1893. 16, 22, 23 list. Без підпису.

Teatr ruski. «Kurjer Lwowski» 1893. 23, 26, 30 list.; 1, 7 grudz. Без підпису.

Про репертуар театру «Руської бесіди».

Etnologia i dzieje literatury. Pamiętnik zjazdu literatów i dziennikarzy. Lwów 1894. T. 1. *Referaty i wnioski.* S. 1-11.

Wzajemny stosunek literatury polskiej i ruskiej. Pamiętnik zjazdu literatów i dziennikarzy. Lwów 1894. T. 1. *Referaty i wnioski.* S. 1-4. Те ж. Окрема відбитка. Lwów 1894. 4 s.

Nieco o stosunkach polsko-ruskich. Lwów 1895. 34 s. Те ж. «Kurjer Lwowski» 1895. 13 paźdz. (Dod.).

Рец.: Romanowicz T., *Odpowiedź d-rowi Iwanowi Frankowi*. «Nowa Reforma» 1895. 17 paźdź; *Owacja dla dr. Franko*. «Monitor» 1895. 28 paźdź.; *Wiadomości polityczne. Polska*. «Przyjaciel Ludu» 1895. Nr 21. S. 350.

Najnowsze prądy w ludoznawstwie. «Lud» 1895. Nr 1. S. 4-16.

Рец.: Zaborowski W. «Przegląd Powszechny» 1898. T. 58. S. 121-130.

«*Psia krew*» i «*psia wiara*». «Lud» 1895. Nr 1. S. 115-119.

Redakcja «Ruskiej Myśli» [Wydała utwory E. Orzeszkowej w przekładzie na język rosyjski]. «Kurjer Lwowski» 1895. 27 marz. Без підпису.

Авторство: Питання текстології. Іван Франко. Київ: Наукова думка, 1983. С. 212.

Rozbicie Towarzystwa im. Szewczenki. «Kurjer Lwowski» 1895. 11 grudz.

«*Striła*», *ruskie czasopismo humorystyczno-satyryczne*. «Kurjer Lwowski» 1895. 11 kwiec. Без підпису

Trzej olbrzymi w walce o kartla. «Przegląd Polityczny, Społeczny i Literacki» 1907. 9 lip.

Критика поглядів Г. Сенкевича та І. Падеревського на укр.-пол. громадсько-культурні відносини.

[Listy do Wł. Mickiewicza. 1914] «*Książka*» 1914. Nr 1/2. S. 93-94. Te ж. «*Czas*» 1914. 3 kwiec. Te ж. «*Gazeta Lwowska*» 1914. 7, 8 kwiec. Te ж. «*Przegląd*» 1914. 5 kwiec.

O sojuszu polsko-ukraińskim. Pod sztandarem bratniej przyjaźni. Warszawa 1954. S. 76-77.

Уривок (с. 19-21) із брошури *Nieco o stosunkach polsko-ruskich* (Lwów 1895).

O literaturze polskiej. Wybrał i opracował M. Kuplowski. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1979. 302 s. (Biblioteka Studiów Literackich).

* * *

Aresztowania. «Gazeta Narodowa» 1880. 11 marz. Te ж. «Praca» 1880. 21 marz.

Jan Franko, literat ruski [zaaresztowany w Kołomyi]. «Praca» 1880. 1 lip.

Śledztwo przeciw Janowi Franku. «Praca» 1880. 15 czerw.

Wiślicki A., *Czego chcą galicyjscy Rusini?* «Przegląd Tygodniowy» 1881. Nr 10. S. 109-115.

Nie-Eol [Przeworski E.], *Działwa Apollina. XXV. Iwan Franko.* «Przegląd Tygodniowy» 1884. Nr 49. S. 567-568.

Solecki E. L., *Do Iwana F. w Lwowie. Wiersz.* [Urywek]. «Gazeta Naddniestrzańska» 1884. 25 wrzes.

Wydawnictwa ruskie. «Kurjer Stanisławowski» 1886. 7 list.

Rawita [Gawroński] Fr., «*Kijewska Starina*» 1888. Zesz. 12. «Wisła» 1889. T. 3. S. 455-456.

Pogadanka Iw. Franki w Czytelni naukowej na temat naukowej krytyki ksiąg biblijnych. «Kurjer Lwowski» 1890. 14 kwiec.

Plochocki [Wasilewski L.], *Najświeższe objawy piśmiennictwa ruskiego.* «Kurjer Lwowski» 1891. 22 kwiec.

Doktorat filozofii uzyskał 1 lipca na uniwersytecie wiedeńskim Iwan Franko. «Kurjer Lwowski» 1893. 2 sierp.

Merunowicz T., *Dramat ruski*. «Gazeta Narodowa» 1893. 23 list.; S. T. R. [Strusiewicz M.]. «Kurjer Lwowski» 1893. 22, 23 list.; «*Skradzione szczęście*», *dramat ruski p. Iwana Franko*. «Kurjer Lwowski» 1893. 29 paźdz.; *W teatrze ruskim*. «Kurjer Lwowski» 1893. 31 paźdz.; *Ruska sztuka konkursowa*. «Kurjer Lwowski» 1893. 18 list.; [Franko I.], *W teatrze ruskim*. «Kurjer Lwowski» 1893. 1, 3, 17, 19 list.; [Franko I.], *O sztuce Iwana Franko*. «Kurjer Lwowski» 1893. 22, 23 list.; [Franko I.]. «Kurjer Lwowski» 1893. 16 list.; [Franko I.]. «Kurjer Lwowski» 1893. 21, 26, 30 list.; [Franko I.] «Kurjer Lwowski» 1893. 29 paźdz.; *Teatr ruski*. «Kurjer Lwowski» 1894. 26 czerw.; [Franko I.]. «Kurjer Lwowski» 1894. 16 lip.

Про п'єсу та вистави *Украдене щастя*.

Wasilewski L. [Рец.]. «Tydzień» 1894. 14 maj.

Про статтю *Шевченко героєм польської революційної легенди*.

[Рецензія на *Rjabynu*]. «Kurjer Lwowski» 1894. 7 wrzes.

Zjazd literatów i dziennikarzy polskich. «Kurjer Lwowski» 1894. 20-23 lipc.

Uczta na cześć Jeża. «Kurjer Lwowski» 1894. 24 lip.

Habilitacja. «Kurjer Lwowski» 1895. 24 marz.

[O sztuce *Uczytel*]. «Kurjer Lwowski» 1895. 22 grudz.

O dr. Iwanie Franko pisał «Radikalni listy» w N 23 co następuje [...]. «Monitor» 1895. 24 sierp.

[Szczurat W.], *Iwan Franko*. «Monitor» 1895. 22 czerw.

Wasilewski L., *Dział etnograficzny na wystawie lwowskiej*. «Wiśła» 1895. T. 5. S. 209-214.

Dyplom i medal brązowy nadał Komitet etnograficznej wystawy czeskiej dr. Iwanowi France za zasługi położone na polu etnografii. «Kurjer Lwowski» 1896. 23 czerw.

L. W. [Wasilewski L.], *Przegląd pism. «Tydzień» 1896. Nr 30. S. 232.*

Sierpniak J. A., *Przegląd pism. «Tydzień» 1896. Nr 12. S. 96.*

Wasilewski L., *Z niw słowiańskich. «Tydzień» 1896. Nr 8. S. 63-64.*

Dr. Iwan Franko przestał być współpracownikiem «Kurjera Lwowskiego». «Kurjer Lwowski» 1897. 11 maj.

Głosy akademickiej młodzieży polskiej w sprawie dr. Iwana Franki. Lwów 1897. 27 s.

Os... [Wasilewski L.], *Ze spraw rusińskich. «Kurjer Przemyński» 1897. 29 lip.*

Pan Franko i «Patriota polski». Ziarno. Warszawa 1897. S. 767-768.

Pawelski J., *Wojna o Iwanie Franku. «Przegląd Powszechny» 1897. T. 4. S. 467-468.*

Полеміка навколо статті І. Франка *Поет зради.*

Iwan Franko. «Naprzód» 1898. 28 list.

Brückner A. «*Kwartalnik Historyczny*» 1899. S. 582-592.

Про працю Хмельниччина 1648-1649 років в сучасних віршах.

Ruski wieczorek [...] poświęcony Iwanowi France, z powodu 25letniego jubileuszu działalności [...]. «Kurjer Stanisławowski» 1899. 5 lut.

Brandes G., *Lwów. Przeł. z oryginału J. Klemensiewicz. Lwów: Altenberg. 1900. 47 s.*

Спогади датського письменника про І. Франка. С. 32-33.

Piotrowski G., *Zola i naturalizm. Lwów 1900. 175 s.*

Про І. Франка. С. 154.

Brückner A. «Kwartalnik Historyczny» 1901. S. 350-351. Рецензія на книгу: Франко І., *Апокрифи і легенди з українських рукописів*. Львів: Накладом Наукового Товариства ім. Шевченка, 1896. Т. 1. LXVI, 394 с.; 1899. Т. 2. LXVIII, 360 с.

Brückner A., *Legends o Cyrylu i Metodym wobec prawdy dziejowej. Szkic z dziejów chrześcijaństwa u Słowian. Toruń: Druk. «Dziennika Poznańskiego» 1903. 49 s.*

Також про праці І. Франка.

Brückner A., *Co sądzić o «Żywotach Cyryla i Metodego»*. «Kwartalnik Historyczny» 1908. Nr 1. S. 1-15.

Про працю І. Франка.

R[ozwadowski L.]. «Rocznik Slawistyczny» 1908. S. 310. Рецензія на книгу: Franko I., *Beiträge zur Quellenkritik eingeger altrussischer Denkmaler*. Окрема відбитка 1907 р.

Leszczyński J. «Świat Słowiański» 1912. T. 2. S. 644-649. Рецензія на книгу: Франко І., *Студії над українськими народними піснями*. Львів: Накладом Наукового Товариства ім. Шевченка, 1913. Т. 1. VII, 532 с. Відбитка із ЗНТШ.

O przedstawicielu kultury ukraińskiej [І. Франко]. «Kłosy Ukraińskie» 1914. Nr 3/4. S. 19-20.

Czterdziestolecie [І. Франко]. «Kłosy Ukraińskie» 1914. Nr 5/6. S. 27.

Iwan Franko (1856-1916) [Nekrologi]. «Dziennik Polski» 1916. 30 maj. Te ж. «Gazeta Polska» 1916. Nr 140. Te ж. «Gazeta Wierczorna» 1916. 29 maj. Te ж. «Głos Narodowy» 1916. Nr 10/11. S. 18. Te ж. «Kurjer Lwowski» 1916. 29-30 maj; 1 czerw. Te ж. «Naprzód» 1916. 1 czerw. Te ж. «Nowa Reforma» 1916. 31 maj.; 2 czerw. Te ж. «Wiek Nowy» 1916. 30-31 maj. Te ж. «Czas» 1916. 2 czerw.

Radwański T., *Poeta niedoli (Iwan Franko)*. «Kłosy Ukraińskie» 1916. Nr 12/14. S. 7-8.

Wasilewski L., *Moje ukraińskie wspomnienia*. Warszawa 1925. 206 s.

Wspomnienia Jana Kasprowicza o Iwanie France. «Chwila» 1926. 26 maj.

Zaderecki T., *Pseudo-Mickiewiczowski dramat polityczny na tle powstania 1831 r. t. «Wielka Utrata»*. «Pamiętnik Literacki» 1931. Zesz. 2. S. 213-230. Te ж. Окрема відбитка. Lwów 1931. 20 s.

Święto Iwana Franki (28.V.1916). «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 7. S. 6.

Iwan Franko o Józefie Piłsudskim. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 47. S. 9-10.

I. Франко про Ю. Пілсудського в розмовах з С. Твердохлібом.

Mazur Z., *Poezja Iwana Franki*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 19. S. 1-4.

Parandowski J., *Wspomnienie «Wielkiej Utraty»*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 21. S. 3-4.

Wł. P., *Franko i Mickiewicz (Od «Poety zdrady» do «Wielkiej Utraty»)*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 21. S. 4-5.

Nagujewicze. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1936. Nr 24. S. 248-249.

Маніфестації комуністів з приводу ювілею І. Франка.

Hölzl I., *Ze wspomnień o bibliofilach. 1870-1936*. Lwów-Warszawa 1937. 14 s.

Про І. Франка. С. 2-3.

Szczurat W., *Wówczas było to jeszcze mrzonką*. «Chwila» 1937. 5 sierp.

Спогад про І. Франка.

Atlas A., *Iwan Franko (w trzydziestą rocznicę śmierci wielkiego syna narodu ukraińskiego)*. «Przyjaźń» 1946. Nr 3/4. S. 16-17.

Olszański J., *Ludowy pisarz Ukrainy (w 90-tą rocznicę urodzin I. Franki)*. «Wolność» 1946. Nr 191. S. 4.

J. B. [Bojar J.], *Iwan Franko*. «Wici» 1947. Nr 26/27. S. 14.

[ei] «*Życie Słowiańskie*» 1950. Nr 12. S. 795. Рецензія на книгу: *І. Франко. Статті і матеріали*. Львів: Видавництво Львівського університету, 1948. 198 с.

K. K., *Iwan Franko*. «*Życie Słowiańskie*» 1951. Nr 5. S.

Jakóbiec M., *Iwan Franko – ukraiński poeta i rewolucjonista*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1953. Nr 4. S. 160-164.

Bechczyc-Rudnicka M., *Przed nową premierą*. «Kultura i Życie» (Dodatek do «Sztandaru Ludu») 1954. Nr 28. S. 2.

Про виставу *Украдене щастя*.

Kozłowski J., *Iwan Franko a polski ruch robotniczy w Galicji w latach 70-80 wieku XIX*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1954. Nr 1. S. 93-108.

Kwiecińska Z., *Wspólnie iść ku dobrym celom*. «Trybuna Ludu» 1954. Nr 146. S. 6.

Про листування Е. Ожешко з І. Франком.

Dunin-Wąsowicz K., *Publicystyka Iwana Franki w prasie ruchu ludowego w Galicji*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1955. Nr 1/2. S. 232-258.

Barański H., *Iwan Franko w publicystyce polskiej*. «Nowy Świat» 1956. Nr 39. S. 1.

Bojar J., *Iwan Franko. Przyjaciele ludzkości*. Warszawa: LSW, 1956. S. 28-38.

Franko Z., *Piewca pracy i walki*. «Przyjaźń» 1956. Nr 35. S. 6-7.

Wengierow L., *Iwan Franko jako krytyk literatury polskiej*. Tłum. M. Leśniewska. «Życie Literackie» 1956. Nr 41. S. 4.

До 100-річчя з дня народження І. Франка

Bojar J., *Iwan Franko – wielki poeta ukraiński*. «Zielony Sztandar» 1956. Nr 82. S. 6; Brzoza J., *Iwan Franko*. «Perspektywy» 1956. Nr 42. S. 3; Cesarz A., *Iwan Franko*. «Trybuna Ludu» 1956. Nr 240. S. 6; Czermiński A., *Z nożycami wobec rzeczywistości*. «Iskry» (Dodatek do «Trybuny Mazowieckiej») 1956. Nr 31. S. 1; Czermiński A., *W stulecie urodzin Iwana Franki*. «Żołnierz Polski Ludowej» 1956. Nr 205. S. 4; *Iwan Franko (1856-1916). W stulecie urodzin i czterdziestolecie zgonu*. «Poradnik Bibliotekarzy» 1956. Nr 7/8. S. 174-175; Jakóbiec M., *Sesja ogólna Akademii Nauk ZSRR, poświęcona setnej rocznicy urodzin Iwana Franki (1856-1956)*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1956. Nr 3/4.

S. 360-361; Kaj [Jaworski K. A.], *W r. 1956 przypada setna rocznica urodzin Iwana Franki*. «Kamena» 1956. Nr 6. S. 38; Jurjew P., *Ze wspomnień o Franko*. «Ilustrowany Kurier Polski» 1956. Nr 234. S. 5; Kupłowski M., *Iwan Franko*. «Gazeta Krakowska» 1956. Nr 155. S. 3; Kwiecińska Z., *Iwan Franko (1856-1916)*. Kalendarz Robotniczy 1956. S. 164-166; Małachówna Z., *Iwan Franko i Eliza Orzeszkowa*. «Gazeta Pomorska» 1956. Nr 231. S. 4; Radłowski L., *Delegacje polskie na uroczystościach Iwana Franki*. «Nowiny Rzeszowskie» 1956. Nr 212. S. 2; Radłowski L., *Szczery przyjaciel narodu polskiego*. «Nowiny Tygodnia» (Dodatek do «Nowin Rzeszowskich») 1956. Nr 31. S. 1; Radłowski L., *Uroczyste obchody w 100 rocznicę urodzin Iwana Franki*. «Nowiny Rzeszowskie» 1956. Nr 205; Radomski T., *Jam prolog – nie epilog...* «Słowo Powszechne» 1956. Nr 234. (Dod. 29-30 września, s. III); Rudnicki H. R., *Iwan Franko*. «Głos Robotniczy» 1956. Nr 204. S. 2; Sabik E., *Iwan Franko i Polacy*. «Nowiny Tygodnia» (Dodatek do «Nowin Rzeszowskich») 1956. Nr 33. S. 2; Salecki F., *Szermierz prawdy i wolności*. «Tygodnik Demokratyczny» 1956. Nr 36. S. 2-3; Serednicki A., *Iwan Franko – przyjaciel Polski (w stulecie urodzin)*. «Życie Warszawy» 1956. Nr 205. S. 3; Strumian J., *100-lecie urodzin Iwana Franki (1856-1956)*. «Kłosa» (Dodatek do «Chłopskiej Drogi») 1956. Nr 18. S. 1; pk. [Szewczyk W.], *Dwie wielkie literackie rocznice słowiańskie*. «Trybuna Robotnicza» 1956. Nr 209. S. 4; Szumski A., *Pisarz-demokrata*. «Trybuna Wolności» 1956. Nr 36. S. 7; Zarewicz K., *Iwan Franko*. «Słowo Polskie» 1956. Nr 210. S. 3; Figiel S., *Iwan Franko*. «Głos Tygodnia» (Dodatek do «Głosu Koszalińskiego») 1957. Nr 15. S. 2-3.

Anczewska E., *Iwan Franko jako tłumacz Mickiewicza*. «Slavia Orientalis» 1958. Nr 1. S. 85-109.

Dunin-Wasowicz K., *Udział Iwana Franki w polskim ruchu ludowym w Galicji*. «Slavia Orientalis» 1958. Nr 1. S. 70-84.

Jakóbiec M., *Iwan Franko*. Warszawa: Wiedza Powszechna, 1958. 74 s.

Рец.: Piątkowski J. «Ilustrowany Kurier Polski» 1958. Nr 159. S. 8.

Jakóbiec M., *O programie badań twórczości Iwana Franki*. «Slavia Orientalis» 1958. Nr 1. S. 3-23.

Jakóbiec M., *Uwagi w sprawie programu badań twórczości Iwana Franki*. Sprawozdania Wydziału Nauk Społecznych PAN 1958. Nr 1. S. 96-99.

Karwot E., *Wkład Franki do etnografii polskiej*. «Slavia Orientalis» 1958. Nr 1. S. 110-120.

Kyryluk J., *Znaczenie Iwana Franki dla literatur słowiańskich*. «Slavia Orientalis» 1958. Nr 1. S. 23-40. Te ж. Sprawozdania Wydziału Nauk Społecznych PAN 1958. Nr 1. S. 93-96.

Makowski St., Szyszko T., *Z nie opublikowanej korespondencji Iwana Franki z Adamem Wiślickim*. «Slavia Orientalis» 1958. Nr 1. S. 121-129.

Werwes H., *Rola Iwana Franki w zbliżeniu literatury ukraińskiej i polskiej*. Sprawozdania Wydziału Nauk Społecznych PAN 1958. Nr 1. S. 99-101.

Werwes H., *Rola i znaczenie Franki w dziejach polsko-ukraińskich stosunków literackich*. «Slavia Orientalis» 1958. Nr 1. S. 41-61.

Zwoliński P., *Iwan Franko jako językoznawca*. «Slavia Orientalis» 1958. Nr 1. S. 62-70.

Jakóbiec M., *Iwan Franko i Watrośław Jagić*. «Slavia Orientalis» 1959. Nr 2/3. S. 67-90.

Також подано 11 листів 1900-1915 pp. І. Франка до В. Ягіча.

Jakóbiec M., *O tematyce chłopskiej w twórczości I. Franki*. Archiwum Instytutu Badań Literackich w Warszawie. 1960. Nr 115. S. 4.

Kuplowski M., *Iwana Franki przyjaźń z polskimi pisarzami*. «Życie Literackie» 1961. Nr 16. S. 7.

M. J. [Jakóbiec M.]. «Slavia Orientalis» 1961. Nr 2. S. 277. Рецензія на книгу: *Іван Франко: Статті і матеріали*. Збірник 8. Львів: Видавництво Львівського університету, 1960.

M. Jak [Jakóbiec M.]. «Slavia Orientalis» 1963. Nr 1. S. 116-117. Рецензія на книгу: Журавська І., *Іван Франко і зарубіжні літератури*. Київ: Видавництво АН УРСР, 1961. 383 с.

Turowicz M. «Studia Historyczne» 1968. Nr 3. S. 437-439; Kozak S. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 4. S. 418-420. Рецензія на книгу: *Іван Франко. Бібліографія творів 1874-1964*. Склав М. Мороз. Київ: Наукова думка, 1966. 447 с.

Safrin H., *Wiersze i osobliwe historie mego życia*. Łódź: Wydawnictwo Łódzkie, 1970. S. 37-41, 117-119, 130.

Спогади про І. Франка, переклади його творів.

Kuplowski M., *Iwan Franko – krytyk literatury polskiej*. «Życie Literackie» 1971. Nr 50. S. 9.

Kuplowski M., *Iwan Franko – symbol przyjaźni*. «Profile» 1971. Nr 11. S. 34-37.

Kuplowski M., *Galiczyjski spór o Mickiewicza*. «Życie Literackie» 1973. Nr 43. S. 5-6.

І. Франко про творчість А. Міцкевича.

Kuplowski M., *Niektóre zjawiska literatury Młodej Polski w krytyce I. Franki*. Rocznik Naukowo-Dydaktyczny Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Rzeszów 1973. Z. 2. S. 193-219.

Kuplowski M., *Ciąg dalszy sporu galicyjskiego*. «Życie Literackie» 1974. Nr 35. S. 10.

І. Франко про політично-громадські погляди А. Міцкевича.

Kuplowski M., *Franko i Kasprowicz*. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 2. S. 189-201.

Kuplowski M., *Franko i Prus – próba zbliżenia*. «Przegląd Humanistyczny» 1974. Nr 10. S. 51-61.

Kuplowski M., *Iwan Franko jako krytyk literatury polskiej*. Rzeszów 1974. 300 s.

Рец.: Wiśniewska E. «Slavia Orientalis» 1977. Nr 4. S. 494.

Cieśla M., *Niemiecka oryginalna twórczość literacka Iwana Franki*. «Slavia Orientalis» 1976. Nr 3. S. 333-343.

Kuplowski M., *Iwan Franko a kultura polska*. «Profile» 1976. Nr 12. S. 14-15.

Kuplowski M., *Iwan Franko o twórczości Marii Konopnickiej*. «Slavia Orientalis» 1976. Nr 4. S. 473-483.

Kuplowski M., *Iwan Franko w kręgu romantyzmu polskiego. Z problematyki związków kulturalnych polsko-rosyjsko-ukraińskich*. Rzeszów 1976. S. 71-92.

Kuplowski M., *Związki Iwana Franki z zachodnioeuropejską myślą krytyczną*. «Przegląd Humanistyczny» 1976. Nr 9. S. 77-85.

Kuplowski M., *Ewolucja koncepcji krytycznoliterackiej Iwana Franki*. Rocznik WSP w Rzeszowie 1977. Nr 33. S. 121-145.

Pazdro G., *Motywy i cele współpracy Iwana Franki z «Kuriere Lwowskim»*. Literaturoznawstwo. Warszawa 1979. T. 4. S. 115-122.

Koprowski J., *Łódź, Orzeszkowa, Franko*. «Argumenty» 1980. Nr 13. S. 10.

Pazdro G., *Współpraca Iwana Franki z petersburskim «Krajem». Addenda. Bibliografia publikacji I. Franki zamieszczonych w petersburskim «Kraju» (1885-1889)*. Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Literaria VI. Wrocław 1980. T. 6. S. 185-202.

Pazdro G., *Iwan Franko krytyk i historyk teatru ukraińskiego w Galicji (na materiałach publikowanych w prasie polskiej)*. W kręgu tradycji i współczesności literatur słowiańskich. Warszawa 1982. T. 9. S. 93-104.

Vicenz S., *Wspomnienia o Iwanie France*. «Znak» 1985. Nr 367. S. 81-86.

Хоткевич Гнат
Chotkiewicz (Chodkiewicz) Hnat

Oni. Przeł. S. T[werdochlib]. «Monitor» 1912. 14, 15 kwiec.

* * *

«Dumy kozackie» przy dźwiękach bandury. «Kurjer Lwowski» 1911. 15 maj.

Zdziarski St., *Młoda Ukraina na schyłku rewolucji*. «Świat Słowiański» 1911. T. 7. S. 31-51; T. 8. S. 144-156.

Про п'єси Лихоліття і Вони.

Huculski teatr zjeżdża do Stanisławowa. «Kurjer Stanisławowski» 1912. 21 stycz.

Чарнецький Степан
Czarneckyj Stefan

Oj ne chody, Hryciu. Przeł. S. Twerdochlib. «Krytyka» 1909. T. 4. S. 44.

Na wystawie obrazów; Oj ne chody, Hryciu. Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich.* Lwów-Warszawa 1911. S. 169-172.

Howerla; Iwanowi. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 37-38.

Iwanowi; Howerla. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1981.* Варшава 1981. С. 203-204.

Черемшина Марко
Czeremszyna Marko

Dziad; Chyba darujmy wodę; Karby. Przeł. Wł. Orkan. *Młoda Ukraina.* Warszawa 1908. S. 203-222.

* * *

Hrabec St., *Nazwy geograficzne Huculszczyzny.* Kraków: Nakładem PAN, 1950. 92 s.

Про Марка Черемшину. С. 17.

Шашкевич Маркіян
Szaszkiewicz Markian (Marcyan)

Azbuka i abecadło. Uwagi nad rozprawą o wprowadzeniu abecadła do pisma ruskiego napisaną przez ks. Łozińskiego, zamieszczona w «Rozmaitościach» lwowskich roku 1834. Nr 29. Przemyśl: w Drukarni Biskupiej obr. Gr. Cath., 1836. 30 s.

A wiesz ty (Do Julji); Moje niebo (Julji). Зоря галицька jako альбум на год 1860. Львів [1860]. С. 492-493.

Pierwiosnek. Przeł. P. Parylak. *IV Sprawozdanie dyrekcji prywatnego gimnazjum polskiego w Cieszynie za rok szk. 1898/9.* Cieszyn 1899. S. 6. Te ж. Parylak P., *Z górnych chmur życia.* Kraków 1906. S. 162.

Moje niebo (Julji). «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 25. S. 7.

*Do ***; Oblężenie Lwowa przez Chmielnickiego.* Przeł. S. Średnicki. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 147-148.

* * *

Ruskie seminarjum. Szkic historyczny. «Kurjer Lwowski» 1887. 15 czerw.

Про Русалку Дністрову і її видавців М. Шашкевича, І. Вагилевича та Я. Головацького.

Sędziszław [Maślak W.], *50-letnia rocznica «Rusałki Dniestrowej».* (Kartka z dziejów ruskiej literatury). «Nowa Reforma» 1887. Nr 283.

J. M., *Fonetyka ruska.* «Kurjer Lwowski» 1894. 15 lut.

Автор доводить, що першим творцем фонетичного правопису на Західній Україні був М. Шашкевич, наводить уривок з його *Предслів'я до Русалки Дністрової* у польській транскрипції і польському перекладі.

Studziński C., *Geneza poetycznych utworów Markiana Szaszkiewicza.* Kraków 1896. 46 s. Te ж. *Rozprawa wydz. filolog. Akad. Umiejętności* 1896. T. 38.

Tretiak J., *Jan Lam.* Tretjak J., *Szkice literackie.* Seria 1. Kraków 1896. S. 241-261.

На с. 245 Ю. Третяк висловлює припущення, що поема Я. Ляма *Завіхост* – поетична відповідь на вірш М. Шашкевича *Болеслав Кривоустий під Галичем 1139.*

Jeluk I., *Odrodzenie ruskiej literatury w Galicji a Markian Szaszkiewicz.* Referat. Brzeżany 1911. S. 55. Te ж. *Sprawozdanie dyrekcyi c. k. gimnazyum w Brzeżanach za rok 1910/1911.* [Brzeżany 1911].

До 100-річчя з дня народження М. Шашкевича

Jubileusz Szaszkiewicza. «Kurjer Lwowski» 1911. 6 list.; Obchód Szaszkiewiczowski. «Czas» 1911. 6 list.; Markian Szaszkiewicz (1811-1911). «Kurjer Lwowski» 1911. 6 list.; «Markianowe święto» we Lwowie. «Dziennik Polski» 1911. 6 list.; Obchody Szaszkiewiczowskie. «Gazeta Kołomyjska» 1911. 18 list.; Setna rocznica Markijana Szaszkiewicza. «Głos» 1911. 7 list.; Stulecie urodzin Markiana Szaszkiewicza. «Gazeta Polska» 1911. 9 list.

Twerdochlib S., *Markian Szaszkiewicz. Życie i działalność ideowa. «Świat Słowiański» 1911. Nr 11. S. 277-291.*

Uroczystość Markiana Szaszkiewicza i ukraińscy socialno-demokraci. «Głos» 1911. 8 list.

Kozik J., *Czeskie i południowo-słowiańskie powiązania «Ruskiej Trójcy».* «Kwartalnik Historyczny» 1970. Nr 4. S. 969-973. Рецензія на книгу: Шалата М., *Маркіян Шашкевич. Життя, творчість і громадсько-культурна діяльність.* Київ: Наукова думка, 1969. 252 с.

M. Ł[esiów], *Ruska Trójca. «Kamena» 1973. Nr 4.*

Mokry Wł., *«Wesniwka» Markiana Szaszkiewicza na tle odra-
dzającej się literatury zachodnioukraińskiej w Galicji.* Zeszyty
Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace historycznolite-
rackie. Kraków 1977. Nr 36. S. 75-92.

Шевченко Тарас Szewczenko Taras

Kobzarz. Przeł. Wł. Syrokomla. Wilno: Nakładem A. Assa, [1863]. 120 s. Te ж. Kondratowicz L., Poezje. Warszawa 1872. S. 21-290.

Рец.: «Biblioteka Warszawska» 1863. T. 1. S. 369-374.

Kobzarz. Przeł. Wł. Syrokomla. Lwów: Księgarnia Polska, [1883]. 95 s. (Biblioteka Mrówki. T. 66).

Зміст: *Od tłumacza; Przygrywka; Perebendia; Topola; Lunatyczka; Dumka «Bujny wietrze tchnieniem bożym»; Dumka «Och, nie zrodzi, och nie wiecie»; Dumka «Po co u mnie czarne brewki»; Iwan Podkowa; Noc Tarasowa; Gamalej.*

Wiersze wybrane. Przeł. S. Twerdochlib; Z autoportretem i oddatkami sześciu dzieł malarskich Szewczenki. Lwów: Polskie Towarzystwo Nakładowe; Kraków: Księgarnia S. A. Krzyżanowski; Warszawa: E. Wende i Spółka, 1913. 77 s.

Зміст: *Przedmowa; Dumy moje; Jak dzisiaj widzę...; Nad ruczajem; Wieczór; W zawieruchę. Wiatr miecie śniegiem; Zawierucha; Dzieci. «W wielkanocny dzień na sianie»; Radziła wieś «nie trzeba rzucać matki»; Chustka. (Z motywów ludowych) «Nie hulała w dzień niedzielny»; Pomór. «Włóczyła się z łopata dzuma»; Pieśń «Hej dąbrowo, ciemny borze»; Ogniska płoną, skrzypki strojne; Przebrzmiała pieśń, odchodzim w świat; Młodości złote...; W trzynaste lato...; Minęła młodość; Konają dni, konają noce; W niewoli ciężko, choć wolności; Szczęśliwy, kto ma dom; Nie szerokiej tej doliny; Do H. Z. w Ukrainie; Na Boże Narodzenie. T. M. Łazarewskiemu; I znowu: choćby mi literkę...; Brudnego nieba; W niewoli; Kosiarz; Jak ciąg czumacki; Na diabła cała ta tortura; Toć nie dla ludzi; Jak za podatek łach ostatni; W więzieniu liczę dni. (Urywek); Na jedno mi; Pożegnanie Kos-Arału; O czemu mi ciężko; Modlitwa Husa. (Z poematu «Jan Hus»); Za górami góry. (Urywek z poematu); Przed świtem nad Newą w nocy; Do poezji. (Przetworzenie).*

Zbiorek wybranych poezji. Ułożył M. Woronij. Warszawa: Wydawnictwo «Syn Ukrainy», 1921. 32 s.

Зміст: *M. W[oronij]., Wstępna uwaga; Z «Modlitw». I. «Cesarzy krwawych szynkarzy». Przeł. Z. Wojnarowska; IV. Zawistnym oczom tym...; Kaukaz; Panicze, gdybyście zoczyli... Przeł. B. Żyranik; W trzynaste lato; Nie szerokiej tej doliny...; Do H. Z. w Ukrainie. Przeł. S. Twerdochlib; Nie będę się na Boga skarżył; Mijają dni. Przeł. J. Ł[obodowski]; Toć nie dla ludzi; Na jedno*

mi...; *Przebrzmiała pieśń; Kosiarz*. Przeł. S. Twerdochlib; *Testament*. Przeł. Z. Wojnarowska.

Trzy poematy. Przeł. W. Wyłomowski. Stanisławów: Biblioteka ukraińska, 1930. XII, 60 s.

Зміст: *Przedmowa; Bibliografia; Topielica; Najemnica; Topola*.

Poezje. W przekł. M. Bieńkowskiej, K. Dumańskiego, A. J. Gorzałczyńskiego, T. Hollendra, J. Iwaszkiewicza, Cz. Jastrzębca-Kozłowskiego, B. Łepkiego, J. Łobodowskiego, Wł. Słobodnika, L. Sowińskiego, K. Wierzyńskiego, Z. Wojnarowskiej, B. Żyranika; Pod red. P. Zajcewa. Warszawa: Ukraiński Instytut Naukowy, 1936. 407 s.

Повне видання творів. Варшава-Львів: Український Науковий Інститут, 1936. Т. 14. *Переклади поезій на польську мову*. За ред. Б. Лепкого. 386 с. *Спис перекладів поезій Т. Шевченка на польську мову*. Укл. Б. Лепкий, П. Зайцев. С. 358-379.

Utwory wybrane. Red. i słowo wstępne Wł. Słobodnik. Posłowie M. Jakóbiec. Warszawa: PIW, 1955. 326 s.

Taras Szewczenko. 1814-1861. Opracował mgr M. Jurkowski. Warszawa: Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, 1961. 40 s. (Zeszyty repertuarowe. Nr 3 (12)).

Зміст: Jurkowski M., *Szewczenko wśród Polaków*; Jurkowski M., *Taras Szewczenko. Inscenizacja*; Wybór poezji. N.N. «*Stońce w pańskim polu*». Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski; *Dumka*. «*Rzeka ciągle, choć powoli*». Przeł. Wł. Syrokomla; *Sadek wiśniowy koło chatki*. Przeł. B. Żyranik; *Gdyby to doszło kiedy was*. Przeł. J. Łobodowski; *U Dnieprowych wód głębiny*. Przeł. M. Piechał; *Dumy moje, dumy moje*. Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski; *Do Polaków*. «*Kiedyśmy byli Kozakami*». Przeł. E. Żytomirski; *Do Polaków*. «*Gdyżeśmy byli Kozakami*». Przeł. B. Żyranik; *Heretyk (Urywek)*. Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski; *Nie wzrusza mnie, czy dni swe przeżyć*. Przeł. E. Żytomirski; *Jak komornicy obstąpili*.

Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski; *Siwowłosy czarodzieju*. Przeł. M. Piechal; *Testament*. Przeł. J. Iwaszkiewicz; *Huczy i jęczy Dniepr szeroki*. Przeł. M. Piechal; *Dumki moje*. Przeł. S. Żeromski (i noty); *Testament*. Przeł. M. Jurkowski (i noty).

Poezje wybrane. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył J. Jędrzejewicz. Warszawa: LSW, 1972. 120 s.

Рец.: Tutinas J. «Nowe Książki» 1973. Nr 4. S. 65-66.

Wybór poezji. Opr. M. Jakóbiec. Wrocław: Ossolineum, 1974. CXXXIX, 352 s. (Biblioteka Narodowa – Seria II).

Рец.: Jędrzejewicz J., *Szewczenko pognębiony*. «Kierunki» 1975. Nr 29. S. 8-9; Kozak S. «Slavia Orientalis» 1975. Nr 3. S. 381-385; Łużny R., «Ruch Literacki» 1976. Nr 3. S. 190-192.

Najemnica. Przeł. L. Sowiński. Lwów: Nakładem wydawnictwa Mrówki, 1870. 40 s. Te ж. Lwów: Księgarnia Polska, [1882]. 23 s. (Biblioteka Mrówki. T. 22).

Рец.: «Przegląd Polski» 1870/1871. T. 2. S. 559.

Nazar Stodola. Dramat w 3 aktach. Warszawa: Biblioteka Repertuarowa, 1950. Wkładka do czasopisma «Kultura i Ty» 1950. Nr 6.

Pamiętnik. Tłum. z ros. H. Mankiewicz-Szaniawska. Warszawa: Czytelnik, 1952. 276 s.

Рец.: Wyszomirski J., *Szewczenko i Polacy*. «Expres Wieczorny» 1952. Nr 302; Fornalczyk F., *Książka adresowana dla nas*. «Kultura i Życie » 1953. Nr 3. S. 2; Jaworski K. A. «Życie Literackie» 1953. Nr 9. S. 10; Kłosowski J. N., *Pamiętnik Tarasa Szewczenki*. «Kultura i Życie» 1953. Nr 3. S. 24; Szewczyk W. «Trybuna Tygodnia» (Dodatek do «Trybuny Ludu») 1953. Nr 43. S. 2.

Przejażdżka z przyjemnością i nie bez morału. Tłum. z ros., przypisy i posłowie J. Jędrzejewicz. Warszawa: PIW, 1960. 210 s.

Рец.: Greń Z. «Dziennik Polski» 1960. Nr 101. S. 3; Nieuważny F., *Przejażdżka z morałem*. «Nowe Książki» 1960. Nr 12. S. 705; Pollak S. «Nowe Książki» 1960. Nr 12.

Artysta. Tłum. J. Jędrzejewicz. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1975. 158 s.

Muzykant. Tłum. J. Jędrzejewicz. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1977. 99 s.

Рец.: К. Г. [Галczyńska K.] «Trybuna Ludu» 1977. Nr 218. S. 8;
Lebiedziński H. «Nowe Książki» 1978. Nr 17. S. 77-79.

Kapitanowa. Tłum. J. Jędrzejewicz. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1978. 87 s.

Księżna. Warnak. Tłum. J. Jędrzejewicz. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1979. 92 s.

Nieszczęśliwy. Tłum. J. Jędrzejewicz. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1980. 78 s.

Najmitka. Tłum. J. Jędrzejewicz. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1981. 67 s.

Przejażdżka z przyjemnością i nie bez morału. Tłum. J. Jędrzejewicz. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1983 [wyd. II]. 191 s.

Dola kozacza. «Ej, na co mi żeniaczka ta...». Przeł. L. Sowiński. «Kurjer Wileński» 1860. Nr 63. S. 626. Te ж. Sowiński L., *Na Ukrainie. Tragedia*. Poznań 1873. S. 49-50. Te ж. *Dola*. «Tydzień polski, literacki, artystyczny, naukowy i społeczny» 1880. Nr 11. S. 168.

Kalina. «Po co ty chodzisz na tę mogiłę...». Przeł. L. Sowiński. «Kurjer Wileński» 1860. Nr 41. S. 400. Te ж. «Kurjer Warszawski» 1880. Nr 73. S. 2-3; Te ж. Sowiński L., *O zmroku*. Warszawa 1885. S. 153-155; Te ж. Sowiński L., *Wybór poezyj*. Kraków [1922]. S. 145-148.

Piosnka «Oj po górze kwiat się wspina». Przeł. [L. Sowiński] «Kurjer Wileński» 1860. Nr 67. S. 697. Te ж. *Dola*. «Tydzień pol-

ski, literacki, artystyczny, naukowy i społeczny» 1880. Nr 11. S. 168.

Hajdamacy. Przeł. L. Sowiński. Sowiński L., *Taras Szewczenko. Studium ... z dołączeniem przekładu Hajdamaków*. Wilno 1861. S. 9-127. Te ż. *Hajdamacy*. Lwów 1883. S. 57-149. (Biblioteka Mrówki. T. 67/68). Te ż. [Fragment] Przeł. L. Belmont. «Wolne Słowo» 1913. Nr 195/196, 199/200. Te ż. «Dziennik Polski» 1914. Nr 47. Te ż. Przeł. L. Sowiński. *Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku. Literatura polska w okresie realizmu i naturalizmu*. Warszawa 1965. T. 1. S. 102, 116-118.

Chatka. «Nie modliła się do Boga». Przeł. A. J. Gorzałczyński. «Przyjaciel Domowy» 1864. Nr 86. S. 342. Te ż. Przeł. L. Sowiński. «Kurjer Warszawski» 1881. Nr 1. S. 10. Te ż. «Tydzień» 1881. Nr 4. S. 28. Te ż. Sowiński L., *O zmroku*. Warszawa 1885. S. 156-157. Te ż. Sowiński L., *Wybór poezyj*. Kraków [1922]. S. 145-146.

Kozacka dola. Przeł. A. J. Gorzałczyński. «Przyjaciel Domowy» 1864. Nr 52. S. 206.

Duma o atamanie Podkowie. Przeł. A. Gorzałczyński. «Przyjaciel Domowy» 1864. Nr 50. S. 198. Te ż. *Iwan Podkowa*. Przeł. i wstępem opatrzył Z. Ludomir. «Gazeta Polska» 1890. Nr 84/85.

Boże Narodzenie w oddali od ojczyzny. Przeł. A. J. Gorzałczyński. «Przyjaciel Domowy» 1865. Nr 10. S. 38-39.

Duma przedśmiertna. Przeł. A. J. Gorzałczyński. «Przyjaciel Domowy» 1865. Nr 17. S. 67.

Kaukaz. Przeł. P. Stachurski [P. Święcicki]. «Dziennik Literacki» 1866. Nr 18. S. 276-277. Te ż. Przeł. T. Szumski. «Monitor» 1899. Nr 5 (Styczeń). S. 5. Te ż. Przeł. R. Hamczykiewicz. «Nowy Głos Przemyski» 1925. Nr 36. S. 2-3. Te ż. [Fragment] Przeł. E. Żytomirski. «Wschód» 1932. Nr 3/4. S. 102.

Pustka. «Świtem rano ich pognano». Przeł. P. Stachurski [P. Święcicki]. «Kalina» 1866. Nr 8. S. 5. Te ż. *Pustka*. Sowiński L., *Poezje*. Poznań 1875. T. 2. S. 143-144.

Rozryta mogiła. Przeł. [P. Święcicki] «Dziennik Literacki» 1866. Nr 21. S. 324.

Czyhryn. Przeł. [L. Sowiński]. «Nowiny» 1868. Nr 25. S. 196-197.

Testament. «Gdy umrę, to pochowajcie...». Przeł. [P. Święcicki] «Nowiny» 1868. Nr 47. S. 432. Te ż. *Ot, tam mię schowajcie...* [Fragment]. Przeł. A. Hajdecki. «Strzecha» 1872. Nr 7/8. S. 318-320. Te ż. *Testament*. «Gdy umrę, pochowajcie mnie w łonie mogiły...». Przeł. G. D[aniłowski]. «Głos» 1911. Nr 77. S. 4. Te ż. «Życie» 1911. Nr 13. S. 191. Te ż. «Krytyka» 1914. Nr 8. S. 18-19. Te ż. *Testament*. «A jak umrę, pochowajcie...». Przeł. Z. Wojnarowska. «Światło» 1920. Nr 4. S. 5. Te ż. *A gdy umrę, pochowajcie...* Przeł. J. Ł[obodowski]. «Przymierze» 1921. Nr 9/10. S. 15. Te ż. *Testament*. Przeł. Z. Wojnarowska. *Wielka literatura powszechna*. Warszawa 1933. T. 6, cz. 2. Te ż. *Jak umrę, to pochowajcie*. Przeł. Fr. Błotnicki. «Głos Narodu» 1934. Nr 99. Te ż. *Testament*. «Kiedy umrę, pochowajcie...». Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. Nr 7. S. 122. Te ż. *Testament*. «Kiedy umrę, na wysokiej». Przeł. J. Iwaszkiewicz. «Młoda Wieś» 1938. Nr 5. Te ż. *Taras Szewczenko. 1814-1861*. Warszawa 1961. S. 26. Te ż. *Testament*. Przeł. M. Jurkowski. «Наша культура» 1976. Nr 3. C. 9. Te ż. Przeł. J. Jędrzejewicz. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 155. Te ż. *Kiedy umrę, niechbym spoczął*. Przeł. O. Łapski. «Наша культура» 1978. Nr 3. C. 1.

Siostrze. «Mijając ubogie siola»; *Dumka*. «Minęły moje lata młode...». Przeł. O[stap] L[ewicki]. *Lwowianin. Kalendarz powszechny na rok pański 1871*. Lwów 1870. S. 56-57.

Katarzyna [Fragment]. Przeł. Wł. Syrokomla. «Dzwonek» 1872. Nr 8. S. 121-124. Te ż. Przeł. L. Sowiński. «Dzwonek» 1872. Nr 10. S. 139-142.

Przygrywka Kobzarza; Topola. Przeł. St. Grudziński. Grudziński St., *Poezye*. Kraków 1873. S. 59-63. Te ж. [Fragmenty] «Promień» 1899. Nr 4. S. 90-92, 95-104.

Dumka. «Na co mi te krucze brewki». Przeł. L. Sowiński. «Kurjer Warszawski» 1882. Nr 181.

Iwan Podkowa; Najemnica. Przeł. Wł. Syrokomla [L. Kondratowicz]. *Antologia obca*. Lwów 1882. S. 303-315.

Na temat ludowy. Ej, posadzę przy chatce. Przeł. L. S[owiński]. «Kurjer Warszawski» 1883. Nr 218b. S. 11.

Płynie woda z pod jaworu. Przeł. L. Sowiński. «Kurjer Warszawski» 1883. Nr 218b. S. 2. Te ж. *Płynie woda spod jawora...* Przeł. E. Zych. «Наша культура» 1980. C. 8.

Raj. «Zakwitła w dolinie...». Przeł. L. Sowiński. «Tygodnik Powszechny» 1885. Nr 27. S. 421.

Nie dla ludzi, nie dla sławy; Patrzę ja na step niezmierny... Przeł. W. F[eldman]. *Wydawnictwo na cele dobroczynne samborskie. Przemysł* 1885/1886. Rocz. 9. S. 172-173.

Dumy moje, dumy moje, pociechy jedyne... Przeł. M. J. Gr[uszecka]. «Echo muzyczne, teatralne i artystyczne» 1888. Nr 243. S. 242.

Czy to w pracy, przy hulance... Przeł. M. J. Gr[uszecka]. «Echo muzyczne, teatralne i artystyczne» 1889. Nr 307. S. 385; 1890. Nr 378. S. 628.

Zakłęta Mogiła; Obojętnie mi; Dobrze tobie druhu, bracie; Psalm; Mijając ubogie siola [в статті: Блăchowski A. K., *Kilka poetycznych utworów Tarasa Szewczenki*. «Kurjer Stanisławowski» 1891. 18 stycz.

Z «Kobzarza». «Mijają dnie, mijają noce». Przeł. M. J. Gruszecka. Dodatek literacki do «Kurjera Lwowskiego» 1892. Nr 8. S. 11.

Do Osnowianenka; Lacham. «Promień» 1899. Nr 2. S. 24, 25, 28.

Przygrywka kobziarza. Przeł. St. Grudziński. «Promień» 1899. Nr 4. S. 90-91. Te ż. Przeł. Wł. Syrokomla. «Biesiada Literacka» 1911. Nr 16. S. 313.

Dumka. «Przechodzą dnie, przechodzą noce». Przeł. L. Belmont. *Rymy i rytmy.* Warszawa 1900. T. 3. S. 118-119. Te ż. «Dziennik Polski» 1914. Nr 47.

Dumy moje, dumy moje, źle mi z wami... Przeł. S. Twerdochlib. «Głos» 1911. Nr 76. S. 5-6. Te ż. «Życie» 1911. Nr 11. S. 166-167.

Jak dzisiaj widzę...; Wieczór. «Wiśniowe sady wkoło chaty». Przeł. S. Twerdochlib. «Życie» 1911. Nr 38. S. 569. Te ż. «Dziennik Polski» 1914. Nr 74. Te ż. «Czas» 1914. Nr 74. Te ż. *Wielka literatura powszechna.* Warszawa 1933. T. 6, cz. 2. S. 713.

Nie szerokiej tej doliny... Przeł. S. Twerdochlib. «Życie» 1911. Nr 38. S. 569. Te ż. «Czas» 1914. Nr 74.

Chustka. «Nie hulała w dzień niedzielny». Przeł. S. Twerdochlib. «Nowy Prąd» 1912. Nr 10. S. 6-7.

Młodości złotej i bezcennej; Przed świtem... (I tu i wszędzie kwitną, pleśnie...); Za górami góry... [Fragment]; Konają dnie, konają noce...; Kosiarz. «Ponad polem we dnie». Przeł. S. Twerdochlib. «Nowy Prąd» 1912. Nr 6. S. 14-15.

W niewoli ciężko, choć wolności; Przebrzmiała pieśń; Minęła młodość; Do H. Z. w Ukrainie; Szczęśliwy, kto ma dom...; Pożegnanie Kos-Arału. Przeł. S. Twerdochlib. «Nowy Prąd» 1912. Nr 9. S. 4-61.

W trzynaste lato szło mi życie; Pomór. Przeł. S. Twerdochlib. «Nowy Prąd» 1912. Nr 9. S. 67. Te ż. [Fragmenty] *Wielka literatura powszechna.* Warszawa 1933. T. 6, cz. 2. S. 713-714.

W więzieniu liczę dni... Przeł. S. Twerdochlib. «Życie» 1912. Nr 5. S. 78.

Brudnego nieba; Toć nie dla ludu...; Jak ciąg czumacki; W niewoli. W niewoli, w głuchej samotności; I znowu: choćby mi literkę... Przeł. S. Twerdochlib. «Dziennik Polski» 1914. Nr 71.

Dzieci. «W wielkanocny dzień na słomie...». Przeł. S. Twerdochlib. «Dziennik Polski» 1914. Nr 96.

Konają dni, konają noce... Przeł. S. Twerdochlib. «Gazeta Wieczorna» 1914. Nr 1764.

Przebrzmiała pieśń... Przeł. S. Twerdochlib. «Czas» 1914. Nr 74.

Do Polaków [Fragmenty]; Do Rusinów [Fragment]. Przeł. J. Ejmond. *Polska w pieśniach cudzoziemskich.* Warszawa 1915. S. 30-31.

Do Lachów; Cesarzy, krwawych szynkarzy... Przeł. Z. Wojnarowska. «Światło» 1920. Nr 4. S. 5. Te ż. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 10. S. 21.

Mnie już nie nęka przyszłość moja...; Mijają dni, mijają noce...; Nie będę się na Boga skarżył; Kwitną kwiaty za górami... Przeł. J. Ł[obodowski]. «Przymierze» 1921. Nr 9/10. S. 15.

Straszny kosiarz «Ponad polem płynie...». Przeł. Ign. Ostkiewicz-Rudnicki. Ostkiewicz-Rudnicki Ign., *Wieczór życia.* Lwów 1924. S. 64.

Pustka. Przeł. L. Sowiński; *Jak dzisiaj widzę...; W trzynaste lato...; Toć nie dla ludzi...* Przeł. S. Twerdochlib; *Panicze, gdyby-*

ście zoczyli... Przeł. B. Żyranik; *Do Polaków (Do Bohdana Zaleskiego)*; *Żeście Polskę (Urywek z «Pośłania»)*. Przeł. J. Ejsmond; *Z «Modlitw»*; *Testament*. Przeł. Z. Wojnarowska. *Wielka literatura powszechna*. Warszawa 1933. T. 6. *Antologia*. Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska*. Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 713-716.

Czehryn. Przeł. J. Pogonowski. «Rodzina Polska» 1933. Nr 7. S. 246.

Modlitwa. «Cesarzy, co światem i ludźmi handlują...». Przeł. R. Hamczykiewicz. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 17. S. 6.

Subotów. (Mogła Bogdana). Przeł. J. Pogonowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 10. S. 5.

Na wieczną pamięć Kotlarewskiemu. Przeł. J. Pogonowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 34. S. 7-8.

Iwan Podkowa [Fragment]. Przeł. Fr. Błotnicki. «Głos Narodu» 1934. Nr 99.

Nie obojętne mi... Przeł. P. Zajcew. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 10. S. 30.

Urywek z dziennika T. Szewczenki. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 10. S. 29-30.

Jak dziwnie!; Minęła młodość; Prolog do poematu Neofici. Przeł. B. Łepki. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 13. S. 147-148.

Słońce zachodzi. Przeł. B. Ł[epki]. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 51-52. S. 526.

Śmierć Demskiego (Wyjętek z autobiograficznej powieści «Artysta»). «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 8. S. 84.

Modlitwa; I dzień idzie i noc idzie... Przeł. T. Bocheński. «Kame-
na» 1936. R. III. Nr 7 (marzec).

Perebendia. Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. «Biuletyn Polsko-
-Ukraiński» 1936. Nr 3. S. 25-26.

Z poezji. Dola. Przeł. K. Dumański; *Poszczo meni tyniatysia.*
Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński»
1936. Nr 12. S. 111.

Chowaliśmy się kiedyś razem... Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłow-
ski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1938. Nr 9. S. 36.

Z poezji. Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. «Biuletyn Polsko-
-Ukraiński» 1938. Nr 12. S. 125-126.

Z Tarasa Szewczenki. Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. «Biule-
tyn Polsko-Ukraiński» 1938. Nr 18. S. 194.

Jeszcze przed unią jakże było. Przeł. Z. Wojnarowska; *Z listu do*
Z. Sierakowskiego; Z listu do Br. Zaleskiego. Pod sztandarem
bratniej przyjaźni... Warszawa 1954. S. 51-54.

Kiedyśmy byli kozakami. Przeł. E. Żytomirski; *Sen. «Pszenicę*
żęła w pańskim polu». Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. «Наше
слово» 1961. 5 берез.

Testament; Hej, dąbrowo. Przeł. J. Czechowicz. Czechowicz J.,
Wiersze. Lublin, Wydawnictwo Lubelskie, 1963. S. 393-394.

Nikomu nie daj, Panie Boże...; I szerokiej tej doliny. Przeł. W.
Słobodnik; *Zbrukane niebo i fale senne; Minęły młode lata moje;*
Izajasza Rozdział XIV. Przeł. O. Łapski. *Український календар*
1964. Варшава 1964. C. 107-110.

Topola. Przeł. Wł. Syrokomla. Syrokomla Wł., *Poezje.* Warsza-
wa 1970. S. 21.

Z cyklu «W kazamacie». VIII; «Wiśniowy sadek przed zagrodą». Przeł. T. Chrościelewski. «Nowa Wieś» 1972. Nr 37. S. 5.

Testament; Nie grzeje słońce na obczyźnie; Już nie tak ci wróg dokuczy; Śpiew ustał. Myśmy się rozeszli. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 7-11.

Gdybyż to wiedzieć wam, panicze... Przeł. B. Żyranik. *Український календар 1974*. Варшава 1974. С. 314-315.

Sen. Przeł. E. Zych. *Український календар 1974*. Варшава 1974. С. 209.

Dniepr (Wstęp do ballady «Przyczynna»). Przeł. E. Zych. *Український календар 1977*. Варшава 1977. С. 205.

Dumki moje, dumki moje. Przeł. S. Żeromski; *Czemu mi tak ciężko? Czemu mi tak smutno?* Przeł. J. Iwaszkiewicz; *Dumy moje, dumy moje; Oj, wyostrzę towarzysza; Rozkopana mogiła; Czełrynie, Czełrynie; Stoi we wsi Subotowie; Do Polaków; Ozjasza rozdział XIV; Bywały wojny i wojskowe swary; Świecie jasny, świecie cichy!* Przeł. J. Jędrzejewicz; *Mijają dni, mijają noce.* Przeł. B. Łepki; *Goreją światła, gra muzyka.* Przeł. K. Wierzyński; Z cyklu «W kazamacie» IV. Przeł. J. Litwiniuk; *Wiśniowy sadek przed zagrodą; Razem nam zleciał wiek dziecinny; Czas by nam ruszać stąd powoli.* Przeł. T. Chrościelewski; *Kosiarz.* Przeł. J. Litwiniuk; *Do umarłych i żywych, i nie narodzonych rodaków moich na Ukrainie.* Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 153-185.

Nie grzeje słońce na obczyźnie. Przeł. K. A. Jaworski. «Наша культура» 1977. Nr 3. С. 12.

Bywały wojny i wojskowe swary; Świecie jasny, świecie cichy! Przeł. J. Jędrzejewicz; *Kosiarz*. Przeł. J. Litwiniuk. «Наше слово» 1978. 12 берез.

Wiśniowy gaj przy samej chacie. Przeł. O. Łapski. «Наша культура» 1978. Nr 3. С. 5.

Zawył i jęknął Dniepr szeroki. Przeł. O. Łapski; *Dumki moje, dumki moje*. Przeł. St. Żeromski; *Czemu mi tak ciężko? Czemu mi tak smutno?* Przeł. J. Iwaszkiewicz. «Наше слово» 1978. 12 берез.

Wieczór na Ukrainie. Przeł. E. Samochwałenko. *Український календар 1980*. Варшава 1980. С. 195.

Dumka. Płynie woda w sine morze; Płynie woda spod jawora; Oj trzy szlaki, trzy szerokie; Mijają dni, mijają noce. Przeł. P. Kupryś. *Український календар 1980*. Варшава 1980. С. 177-178.

Mijają dni, uchodzą noce (Fragment); Dumy moje, dumy moje (Fragment); Wolno się wlecze dzień za dniem (Fragment). Przeł. Z. Rybak. *Український календар 1981*. Варшава 1981. С. 173.

Małeńkiej Mariance; Na Wielkanoc, na słoneczku. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1983*. Варшава 1983. С. 218-219.

* * *

Battaglia G., *Taras Szewczenko. Życie i pisma jego*. Lwów: Nakł. red. «Tygodnika Naukowego», 1865. 59 s.

Komorowski B., *Pamięci Tarasa Szewczenki. W rocznicę jego śmierci*. Lwów 1867. 15 s.

Hajdecki A., *Taras Szewczenko. «Strzecha»*. Lwów 1872. S. 318-320.

Zaleski B., *Wiersz o T. Szewczenko*. «Przegląd Polski» 1881. S. 224. Te ж. *Mogła Tarasowa*. Zaleski B., *Wybór poezji*. Kraków [6. p.]. S. 241-243.

Czerwieński B., *Śmierć Szewczenki*. Czerwieński B., *Poezje*. Lwów 1881. S. 75. Te ж. *Taras Szewczenko. 1814-1861*. Warszawa 1961. S. 29-30. Te ж. *Polska poezja rewolucyjna. 1878-1945*. [Warszawa 1966] S. 60-62.

Błachowski K., *Taras Szewczenko jako obywatel i poeta rusko-ukraiński. Studium polityczno-literackie*. «Echo z Pokucia» (Stanisławów) 1884. Nr 15.

Sulima A., *Szewczenko na wygnaniu i Bronisław Zaleski*. «Przegląd Powszechny» 1884. T. 4. S. 11-34. Te ж. Dodatek do «Przeglądu Powszechnego» 1884. T. 1. S. 277-294.

Od redakcji. «Głos Nauczycielski» 1885. 20 paźdz.

На конкурс було надіслано дослідження *Тарас Шевченко як народний вчитель польською мовою*.

Dragomanow M., *25-litni rokowyny smerty Szewczenka a hałycki narodowci*. «Praca» 1886. Nr 3/4.

Dragomanow M., *Z powodu «Marii», poematu Szewczenki. List do redakcji*. «Przegląd Powszechny» 1886. Nr 8. S. 144-150.

Franko I., *Lwów, d. 14 marca. 25-a rocznica śmierci Szewczenki i świętowanie jej w Galicji*. «Prawda» 1886. 8 marz.

[Franko I.] *O Szewczenko*. «Kurjer Lwowski» 1888. 24 list.

Koncert w cześć 28 rocznicy śmierci Szewczenki. «Kurjer Lwowski» 1889. 28 marz.

Wieczorek w rocznicę śmierci Szewczenki [w Stanisławowie]. «Kurjer Lwowski» 1889. 30 marz.

Iw. Fr. [Franko I.], *Kółko słowiańskie*. «Kurjer Lwowski» 1890. 31 stycz.; 10, 16 lut.

Виклад доповіді О. Колесси *Вплив Міцкевича на Шевченка*.

Pomnik Szewczenki [na mogile w Kaniowie]. «Kurjer Lwowski» 1890. 25 maj.

Franko I., *Rocznica zgonu Szewczenki*. «Kurjer Lwowski» 1890. 24 marz.

Franko I., *Wspomnienia o Szewczence*. «Kurjer Lwowski» 1890. 21 marz. Рецензія І. Франка на видані ним *Листочки до вінка на могилу Шевченка*.

Franko I., *Jeszcze w sprawie «Husa»*. «Kurjer Lwowski» 1891. 28 kwiec.

Franko I., *Rocznica śmierci Szewczenki*. «Kurjer Lwowski» 1891. 28 kwiec.

Franko I., *Utwory poetyczne Szewczenki*. «Kurjer Lwowski» 1891. 18 kwiec.

Franko I., *W sprawie wieczornicy Szewczenki*. «Kurjer Lwowski» 1891. 19 kwiec.

Wieczorek, urządzony dnia 15 bm [...] ku czczeniu pamięci Szewczenki [...]. «Kurjer Stanisławowski» 1891. 24 maj. (Literatura i sztuka).

L. W[asilewski], *Notatka o Szewczence*. «Gazeta Sądowa Warszawska» 1891. Nr 20. S. 34.

Franko I., *Manery moskalofilscy o Szewczence*. «Kurjer Lwowski» 1892. 17 lip.

Tretjak J., *Pro wpływ Mickewycza na poezju Szewczenka*. Kraków 1892. 38 s.

Franko I., *Listy Szewczenki*. «Kurjer Lwowski» 1893. 17 marz.

Franko I., *Pamięci Szewczenki*. «Kurjer Lwowski» 1893. 18 marz.

Franko I., *Taras Szewczenko*. «Kurjer Lwowski» 1893. 3, 4, 5, 7, 8, 9 marz.

Franko I., *Na cześć Szewczenki*. «Kurjer Lwowski» 1894. 18 maj.

Procyk A., *Kobieta w poezji Szewczenki. Studium krytyczne*. Lwów: Z druk. Instytutu Stawropigiańskiego, 1894. 32 s.

Franko I., *Hołd Szewczence*. «Kurjer Lwowski» 1895. 25 marz.

Franko I., *Koncert «Zorji»*. «Kurjer Lwowski» 1895. 2 marz.

Franko I., *Koncert towarzystw ruskich na cześć Szewczenki*. «Kurjer Lwowski» 1895. 27 marz.

Tretjak J. «Kwartalnik Historyczny» 1895. Nr 3. S. 549-556.
Рецензія на книгу: Kolessa A., *Szewczenko i Mickiewicz*. Lwów 1894.

Wasilewski L., *Ze Słowiańszczyzny*. «Głos» 1896. Nr 1. S. 223, 515, 535.

Т. Шевченко і А. Міцкевич.

Gawroński [Rawita] F., *Kilka słów o rodzinie i miejscu rodzinnym Tarasa Szewczenki*. Gawroński F., *Szkice historyczne*. Serja 2. Lwów 1900. S. 213-224.

Kołodziejczyk E., *Taras Szewczenko*. «Nowa Reforma» 1911. Nr 112.

Na jubileusz Szewczenki. «Świat Słowiański» 1911. Kwiec. S. 241-247.

RZ. «Świat Słowiański» 1911. Nr 8/9. S. 180-182. Рецензія на книгу: Понятенко П., *Значення рідної мови для поетичної творчості Шевченка*. Київ 1911. 18 с.

Kołodziejczyk E., *O Szewczence*. «Kurjer Lwowski» 1914. 9 marz.

Szczurat W., *Szewczenko i Polacy*. Lwów 1917. 16 s.

Ilustrowany Kobzar T. Szewczenki. Stara Ukraina. Lwów 1925. S. 3-4.

Pogonowski J., «*Zaspiw*» *T. Szewczenki w przekładach polskich*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 1. S. 32-35.

Altbauer M., *Echa Wileńskie w życiu i twórczości Tarasa Szewczenki*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 2. S. 2-3.

b., *Polskie przemówienia nad trumną Szewczenki*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 10. S. 27-28.

Karmański P., *Święto Szewczenki*. Przeł. H. Balk. «Sygnały» 1934. Nr 4/5. S. 5.

E. K. [Kołodziejczyk E.], *Zbiorowe wydanie dzieł Szewczenki*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 44. S. 2-4. Рецензія на книгу: *Повне видання творів Тараса Шевченка*. Том II. За ред. П. Зайцева. Варшава-Львів: Український Науковий Інститут, 1934.

«*Kobzar*» *T. Szewczenki w alfabecie łacińskim*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 15. S. 5-6.

Про ілюстрований *Кобзар* Я. де Бальмена.

Kult Szewczenki. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 10. S. 1-2.

Łuciw Ł., *Polacy o Szewczence (Taras Szewczenko w literaturze polskiej).* «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 10. S. 21-26.

Zajcew P., *Szewczenko i Polacy.* «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 10. S. 2-21.

O dotychczasowych wydaniach dzieł Tarasa Szewczenki. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 12. S. 8-9.

Pogonowski J., *O przekładach polskich poezyj T. Szewczenki.* «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 35. S. 386-387.

K. [Kołodziejczyk E.], *Z nowych wydawnictw.* «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 40. S. 431-432. Рецензія на книгу: *Повне видання творів Тараса Шевченка.* Том VI. «Назар Стололя» та різні твори. За ред. П. Зайцева. Варшава-Львів: Український Науковий Інститут, 1935. 304 с.

Z nowych wydawnictw. XI tom dzieł Tarasa Szewczenki. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 26. S. 292-293. Рецензія на книгу: *Повне видання творів Тараса Шевченка.* Том XI. *Листи.* За ред. П. Зайцева. Варшава-Львів: Український Науковий Інститут, 1935. 400 с.

Tudor S., *Kilka uwag o geniuszu.* «Sygnały» 1939. 1 marz.

Franco I., *O Tarasie Szewczence. «Był synem chłopą, a stał się księciem w królestwie ducha».* «Nowe Widnokreği» 1941. Nr 3. S. 124. Te ж. *Był synem chłopą.* «Slavia Orientalis» 1971. Nr 1. S. 96.

Szaginian M., *Poetyka «Kobzarza».* «Nowe Widnokreği» 1941. Nr 3. S. 134-151.

Ettinger P., *Bronisław Zaleski i Taras Szewczenko*. «Nowe Widnokreği» 1945. Nr 4. S. 15-16.

Gorodecka E., *Taras Szewczenko (9. III. 1814 – 10. III. 1861)*. «Wolność» 1946. Nr 57. S. 4.

W 85 rocznicę śmierci Tarasa Szewczenki. «Robotnik Pomorski» 1946. Nr 101. S. 3.

W 85 rocznicę śmierci wielkiego poety Ukrainy. «Przyjaźń» 1946. Nr 2. S. 15.

Zarzycki W., *Szewczenko i Polacy*. «Pobudka» 1946. Nr 36. S. 13.

Jakóbiec M., *Bractwo Cyrylo-Metodejskie (w stulecie procesu)*. «Życie Słowiańskie» 1947. Nr 12. S. 430-432.

Weber W., *Poeta gnębianego ludu*. «Naprzód» 1947. Nr 69. S. 5.

Żyranik B., *Taras Szewczenko*. «Życie Słowiańskie» 1947. Nr 3. S. 91-94.

Taras Szewczenko. «Niedziela na Wsi» 1948. Nr 2. S. 3.

Bołożenin A., *Taras Szewczenko*. «Kurier Codzienny» 1949. Nr 66. S. 3.

Jurkiewicz W., *O największym poecie Ukrainy*. «Pokolenie» 1949. Nr 13. S. 5.

Korf N., *Spuścizna wielkiego Kobziarza. Wydanie dzieł Szewczenki*. «Wolność» 1949. Nr 114. S. 6.

Lewandowski Fr., *Taras Szewczenko. Płomienny trybun uciemiężonych*. «Polska Ludowa» 1949. Nr 31. S. 4.

Lewandowski Fr., *Taras Szewczenko*. «Gazeta Ludowa» 1949. Nr 61. S. 4.

Łagowski B., *Nieśmiertelny piewca narodu ukraińskiego*. W 135 rocznicę urodzin T. Szewczenki. «Wolność» 1949. Nr 53. S. 6.

Markiewicz H., *Znaleziony list*. «Przekrój» 1949. Nr 237. S. 3-4.

Rylski M., *Taras Szewczenko wielki piewca narodu ukraińskiego*. «Przyjaźń» 1949. Nr 11. S. 12.

A. I., *Taras Szewczenko i jego pamiętnik*. «Głos Pracy» 1950. Nr 100.

B. D., *Pieśniarz ludu ukraińskiego*. W 89 rocznicę śmierci T. Szewczenki. «Trybuna Robotnicza» 1950. Nr 70. S. 7.

Dobrowolski W. J., *Taras Szewczenko, największy poeta Ukrainy*. «Echo Tygodnia» (Dodatek «Gazety Krakowskiej») 1950. Nr 12. S. 3.

Spinc J., *Taras Szewczenko. Pamięci wielkiego poety Ukrainy*. «Dziennik Polski» 1950. Nr 70. S. 3-4.

Taras Szewczenko. «Radio i Świat» 1950. Nr 10. S. 5.

Żeromski S., *Dzienniki*. Warszawa 1950. T. 3. S. 330 s.

Czerwiński B., *Śmierć Szewczenki* (fragmenty). «Głos Pracy» 1951. II. III.

Karp. Mirosł., *Taras Szewczenko*. «Po prostu» 1951. Nr II.

K-Wska., *Taras Szewczenko*. «Życie Słowiańskie» 1951. Nr 3. S. 133-137.

Pasternak L., *Noc pod Kaniowem*. Wiersz. «Przyjaźń» 1951. Nr 12. Te ж. *Pod sztandarem bratniej przyjaźni...* Warszawa 1954. S. 311.

Pieśniarz ukraińskiego narodu. W 90 rocznicę śmierci T. Szewczenki. «Przyjaźń» 1951. Nr 12. S. 4.

Strumph-Wojtkiewicz St., Sierakowski. *Powieść z lat 1848-1863*. Warszawa: PIW, 1951. 460 s.

Про зв'язки Т. Шевченка із З. Сераковським.

Taras Szewczenko. «Radio i Świat» 1951. Nr 10. S. 7.

Top., *Taras Szewczenko*. «Przekrój» 1951. Nr 309. S. 5.

Trylewicz D., *Wielki poeta ukraiński*. «Trybuna Wolności» 1951. Nr 13. S. 9.

Wielki pieśniarz bratniego ukraińskiego ludu. W 90 rocznicę śmierci T. Szewczenki. «Głos Pracy» 1951. 2 marz.

W 90 rocznicę śmierci pieśniarza narodu ukraińskiego. «Przyjaźń» 1951. Nr 12. S. 7. Te ж. *Pod sztandarem bratniej przyjaźni...* Warszawa 1954. S. 309-310.

Jaworski K. A., *Szewczenko i Polacy na zesłaniu*. «Kultura i Życie» 1952. Nr 17. S. 4.

Kamiński G., *Taras Szewczenko – ojciec literatury ukraińskiej (1814-1861)*. «Widnokrąg» (Dodatek do «Gazety Poznańskiej») 1952. Nr 12. S. 2.

«Kobzarz» T. Szewczenki w niemieckim przekładzie. «Literatura Radziecka» 1952. Nr 2. S. 188.

Jaworski K. A., *T. Szewczenko «Utwory wybrane»*. «Życie Literackie» 1953. Nr 9. S. 3, 7.

Słabczyński W., *Szewczenko – druh Polaków*. «Wiedza i Życie» 1953. Nr 6. S. 424-425.

Jakóbiec M., *Taras Szewczenko (w 140 rocznicę urodzin)*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1954. Nr 2. S. 23-40.

M. J. [Jakóbiec M.] «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1954. Nr 1. S. 188-189. Рецензія на книгу: Дмитерко Й. Д., *Тарас Шевченко – соратник русских революционеров-демократов*. «Вопросы философии» 1953. Ч. 4.

Krzemiński Zd., *By braćmi byli na wieki*. «Sprawy i Ludzie» (Dodatek do «Gazety Robotniczej») 1954. Nr 19. S. 2.

Kyryluk J., *Piewca przyjaźni trzech bratnich narodów*. «Głosy znad Odry» 1954. Nr 12. S. 1.

Strumph-Wojtkiewicz St., *Taras Szewczenko a Polacy*. «Przegląd Kulturalny» 1954. Nr 12. S. 4.

Sowa A. [Żeligowski E.], *Do brata Tarasa Szewczenki*. Wiersz. *Pod sztandarem bratniej przyjaźni...* Warszawa 1954. S. 55-56.

Czermiński A., *Taras Szewczenko – twórca kultury ukraińskiej*. «Głos znad Odry» 1955. Nr 27. S. 2. Te ж. «Słowo Tygodnia» 1955. Nr 27 (37). S. 2.

German Fr., *Bohdan Zaleski i Taras Szewczenko*. «Tygodnik Powszechny» 1955. Nr 37. S. 4.

Jakóbiec M., *Taras Szewczenko* [Posłowie]. T. Szewczenko., *Utwory wybrane*. Warszawa: PIW, 1955. S. 285-306.

Słobodnik W., *Słowo wstępne*. T. Szewczenko., *Utwory wybrane*. Warszawa: PIW, 1955. S. 5-9.

T. Ch. [Chróścielewski T.], *Poeci Ukrainy, klasycy*. «Głos Robotniczy» 1956. Nr 233. S. 5.

Janisławska J., *Taras Szewczenko*. «Łódzki Expres Ilustrowany» 1956. Nr 61. S. 3. Te ж. «Panorama» 1956. Nr 17.

Juriew P., *Szewczenko – malarz*. «Świat i Ludzie» 1956. Nr 35. S. 3.

Łomaczewska D., *Szewczenko i jego polscy przyjaciele*. «Za Wolność i Lud» 1956. Nr 3. S. 20-22.

Strumph-Wojtkiewicz St., *Trzech ukraińskich druhów polskiego ludu*. «Praca Świetlicowa» 1956. Zeszyt specjalny, lipiec-wrzes. S. 31-48.

Szczawiej J., *Wielki poeta swego ludu – Taras Szewczenko*. Ukraina Radziecka. Praca zbiorowa. Warszawa: LSW, 1956. S. 80-95.

Taras Szewczenko. «Świetlica» 1956. Nr 7/8. S. 10.

Taras Szewczenko. «Trybuna Robotnicza» 1956. Nr 239. S. 4.

Taras Szewczenko. «Praca Świetlicowa» 1956. Zeszyt specjalny, lipiec-wrzes. S. 72.

«*Tworzyłem wiersze, które pozbawiły mnie wolności...*». (W 95 rocznicę zgonu T. Szewczenki). «Świat i Ludzie» 1956. Nr 9. S. 1.

Ukraina Radziecka. Praca zbiorowa. Pod red. T. Głowackiego. Warszawa: LSW, 1956. 247 s.

Зміст: Szczawiej J., *Wielki poeta swego narodu – Taras Szewczenko*. S. 80-94; Kuczer W., *Spotkanie w karczmie*. Przeł. J. Bojar. S. 162-170.

Janów J., *Pochodzenie słowa «syngicz-agacz» w poezji Tarasa Szewczenki. (O wpływach orientalnych na język ukraiński)*. Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej 1958. T. 3. S. 203-209.

Fr. Lew. [Lewandowski Fr.], *Taras Szewczenko*. «Panorama» 1958. Nr 10. S. 1.

Kwiatkowski W., *Idee Krasińskiego w twórczości Szewczenki*. Rocznik PTN na Obczyźnie 1956-1959. S. 56-62.

Demczuk St., *Taras Szewczenko*. «Głos Olsztyński» 1960. Nr 61. S. 5.

Taborski R., *Ukraina w twórczości Leonarda Sowińskiego*. «Slavia Orientalis» 1960. Nr 2. S. 371-383. *Bibliografia przekładów poetyckich Leonarda Sowińskiego z Szewczenki*. S. 382-383.

Badowska Z., *Przyjaciel Polski i Polaków*. «Głos Koszaliński» 1961. Nr 60. S. 4.

Bilecki O., *Miejsce Tarasa Szewczenki w literaturze powszechnej*. «Przyjaźń» 1961. Nr 13. S. 13.

Bruk J., *Taras Szewczenko a Polacy*. Olsztyn: Wojewódzki Zarząd TPPR, 1961. S. 118.

Brzoza J., *Duma o geniuszu*. «Życie Literackie» 1961. Nr 16. S. 5-6.

Deutsch A., *Szewczenko i Polacy*. «Kraj Rad» 1961. Nr 2. S. 26-27.

Geniusz pieśniarza ukraińskiego. «Gazeta Krakowska» 1961. 11-12 marz.

(id.), *Szewczenko i Polacy*. «Kamena» 1961. Nr 5. S. 3.

Id., [O Szewczenke]. «Orka» 1961. Nr 15. S. 1, 7.

Jakóbiec M., *O poezji T. Szewczenki*. «Życie Literackie» 1961. Nr 16. S. 5.

Jakóbiec M., *Szewczenko i polska literatura*. «Przegląd Tygodnia» 1961. Nr 8. S. 66.

M. J. [Jakóbiec M.] «Slavia Orientalis» 1961. Nr 3. S. 423.
Рецензія на книгу: Шубравський В., *Драматургія Т. Г. Шевченка*. Київ: Держлітвидав, 1961. 117 с.

Janusz Cz. [O uroczystościach w Szczecinie]. «Głos Nauczycielski» 1961. Nr 20. S. 5.

Jaworski K. A., *Polskie przyjaźni Szewczenki*. «Przyjaźń» 1961. Nr 11. S. 13.

Jaworski K. A., *Szewczenko i Polacy*. «Kamena» 1961. Nr 5. S. 3.

Jaźwińska H., *Seminarium poświęcone T. Szewczenko*. «Język Rosyjski» 1961. Nr 3. S. 61-63.

Konkurs na projekt pomnika T. Szewczenki w Waszyngtonie. «Kultura» [Paryż] 1961. Nr 7/8. S. 195-196.

(ps) [Kozakiewicz M.], *Dzieła Szewczenki w literaturze obcej*. «Głos Nauczycielski» 1961. Nr 12. S. 7.

zk [Kwiecińska Z.], *Rok T. Szewczenki*. «Trybuna Ludu» 1961. Nr 57. S. 6.

L. U., *Pieśniarz Ukrainy*. «Widnokreśli» 1961. Nr 3. S. 21-23.

Łapski E., *Taras Szewczenko – wielki syn Ukrainy*. «Przyjaźń» 1961. Nr 9/10. S. 13.

Łesiów M., *Poeta ukraiński – przyjaciel Polaków*. «Kurier Lubelski» 1961. 12-13 marz.

JNM [Miller J. N.], *Piewca braterstwa narodów słowiańskich*. «Głos Pracy» 1961. Nr 61. S. 4.

Mniszek J., *W 100 rocznicę śmierci*. «Wiatraki» 1961. Nr 8. S. 1, 3.

Oczkowska Z., *Taras Szewczenko*. «Kultura i Życie» 1961. Nr 10. S. 1.

Ogonowski W., *Taras Szewczenko*. «Tygodnik Powszechny» 1961. Nr 23. S. 8.

Rubach L., *W stulecie zgonu*. «Dziennik Ludowy» 1961. Nr 67. S. 4.

Słobodnik W., *Taras Szewczenko*. Kalendarz Robotniczy 1961. Warszawa 1961. S. 295.

Szipowskij S., *Poeta*. Tłum. W. Trębacki. «Głos Nauczycielski» 1961. Nr 16. S. 3.

Taras Szewczenko w setną rocznicę śmierci. Pod red. H. Józwińskiej. Warszawa: Instytut Polsko-Radziecki, 1961. 44 s.

3mict: Jakóbiec M., *Poezja Tarasa Szewczenki*. S. 3-19; Jurkowski M., *Polscy przyjaciele Tarasa Szewczenki*. S. 20-35; Łapski E., *Szewczenko w polskiej krytyce literackiej*. S. 36-44.

Taras Szewczenko (1814-1861). Opracował M. Jurkowski. Warszawa: TPPR, 1961. 40 s.

Warneńska M., [O muzeum Szewczenki w Kijowie]. «Trybuna Ludu» 1961. Nr 2000. S. 6.

Wierzchowski M., *Taras Szewczenko w setną rocznicę śmierci*. «Mówią Wieki» 1961. Nr 5. S. 16-17.

Witz I., *Taras Szewczenko – malarz*. «Przyjaźń» 1961. Nr 12. S. 20-24.

Zajączkowska A. [O Szewczence] «Czerwony Sztandar» [Wilno] 1961. Nr 59. S. 3.

Jakóbiec M., *Taras Szewczenko*. Literatura ukraińska. Wypisy. Warszawa 1962. S. 113-116.

Jakóbiec M. «Slavia Orientalis» 1962. Nr 1. S. 140. Рецензія на книгу: Івакін Ю., *Стиль політичної поезії Шевченка. Етюди*. Київ: Видавництво АН УРСР, 1961. 280 с.

M. Jak.[óbiec], «Slavia Orientalis» 1962. Nr 3. S. 415. Рецензія на книгу: Мольнар М., *Т. Шевченко у чехів та словаків*. Прага 1961.

Jakóbiec M. «Slavia Orientalis» 1962. Nr 2. S. 241-242. Рецензія на книгу: Шабліовський Є., *Народ і слово Шевченка*. Київ: Видавництво АН УРСР, 1961. 535 с.

Jurkowski M., «Slavia Orientalis» 1962. Nr 2. S. 243-247. Рецензія на книгу: Taras Schevchenko. *Song out of Darkness*. Selected poems translated from the Ukrainian by V. Rich. London 1961.

Lehr-Splawiński T., *Ze spostrzeżeń nad językiem T. Szewczenki*. Studi in onore di Ettore lo Gatto e Giovanni Mewer. Roma 1962. S. 405-411.

Poeta ludu ukraińskiego. «Głos Wybrzeża» 1962. Nr 89.

M. J. [Jakóbiec M.] «Slavia Orientalis» 1963. Nr 1. S. 116. Рецензія на книгу: Ткаченко М., *Літопис життя і творчості Т. Г. Шевченка*. Київ: Видавництво АН УРСР, 1961. 326 с.

Paczowski T., *Władysław Syrokomla jako tłumacz Szewczenki*. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Lublin 1963. S. 149-166.

Baumgardten A., *Taras Szewczenko (1814-1861)*. «Poglądy» 1964. Nr 5. S. 14.

Bielajew W., *Nieustraszony przyjaciel*. «Za Wolność i Lud» 1964. Nr 22. S. 10.

Brodowski B., *Piewca Ukrainy – brat Polski*. «Życie Warszawy» 1964. Nr 59. S. 4.

Dobrowolski H., *Szewczenko i Polacy*. «Życie Literackie» 1964. Nr 11. S. 1, 5.

Djakow Wł., *Polscy przyjaciele Tarasa Szewczenki*. Tłum. E. Międzyrzeczka. Warszawa: Książka i Wiedza, 1964. 173 s.

Рец.: Markiewicz Z. «Kultura» [Paryż] 1965. Nr 11. S. 147-150;

Rabinowicz G. «Literatura Radziecka» 1965. Nr 8. S. 185-186;

Pisarek H. «Slavia Orientalis» 1966. Nr 1. S. 113-114.

Iwaszkiewicz J., *W Kijowie i gdzie indziej (150-ta rocznica urodzin T. Szewczenki)*. «Życie Literackie» 1964. Nr 27. S. 1, 6, 7.

Jakóbiec M., *Шевченко среди поляков*. Шевченко и мировая культура. Сборник статей. Москва 1964. С. 211-222.

Jakóbiec M., *Szewczenko w 150 rocznicę urodzin*. «Kultura» 1964. Nr 10. S. 7.

Kmiecik Z., *Nieuważany wiersz Jana Kasprowicza (na cześć T. Szewczenki)*. «Przegląd Humanistyczny» 1964. Nr 4. S. 133-136.

Jędrzejewicz J., *Rodowód* [Fragment książki]. «Kultura» 1965. Nr 10. S. 7.

Koprowski J., *Poeta z biografią*. «Odgłosy» 1964. Nr 12. S. 9.

Kubacki W., *Taras Szewczenko wobec polskiego romantyzmu*. Kubacki W., *Poezja i proza. Studia historyczno-literackie 1934-1964*. Kraków 1964. S. 220-232.

Kwiecińska Z., «*Dumki moje...*». «Trybuna Ludu» 1964. Nr 69. S. 5.

Lewin L., *Szewczenko w oczach Polaka. (W 150-lecie urodzin T. Szewczenki)*. «Teatr Ludowy» 1964. Nr 4. S. 38-41.

Lirnik Ukrainy. Pogadanka. Wiersze. Jednoaktówka, poświęcona 150 rocznicy urodzin T. Szewczenki. «Kultura i Ty» 1964. Nr 3. S. 1-55.

Pollak S., *Szewczenko i Polacy*. «Współczesność» 1964. Nr 7. S. 4, 8.

Zeszyty Szewczenki. «Kultura» 1964. Nr 10. S. 2.
Про видання *Мала книжечка*.

Zwoliński P., «*Życiorys językowy*» *Tarasa Szewczenki*. «Slavia Orientalis» 1964. Nr 4. S. 383-393.

Żochowski T., *Poeta wciąż żywy*. «Tygodnik Kulturalny» 1964. Nr 11. S. 4.

Strutinskij W. «Kraj Rad» 1965. Nr 6. S. 21. Рецензія на книгу: Вервес Г., *Шевченко і Польща*. Київ 1964.

Jędrzejewicz J., *Noce ukraińskie, albo Rodowód geniusza. Opowieść o Szewczenku*. Warszawa: LSW, 1966. 618 s. Te ж. 1969. Te ж. 1972.

Рец.: Białokozowicz B. «Nurt» 1966. Nr 11. S. 51; Doliński J. «Życie Literackie» 1966. Nr 31. S. 8; Nieuważny F. «Przyjaźń» 1966. Nr 47. S. 11; Zieliński S. «Nowe Książki» 1966. Nr 16. S. 992-993; Fryling J. «Tydzień Polski» (Dodatek do «Dziennika Polskiego i Dziennika Żołnierza» [Londyn]) 1967. Nr 12. S. 6-7;

Giergielewicz M. «Na Antenie» (Dodatek do «Wiadomości» [Londyn]) 1967. Nr 49. S. 6; Jaworowski M. «Głos Nauczycielski» 1967. Nr 14. S. 10-11. Jaworowski M. «Książki dla Ciebie» 1967. Nr 11. S. 12; Romanow-Głowacki W. (Sprawozdanie z dyskusji nad książką zorganizowaną w Londynie). «Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza» 1967. Nr 102. S. 3; Nieuważny F. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 1. S. 96-97; Stochel W. «Przegląd Humanistyczny» 1971. Nr 1. S. 160-163.

Kubacki W., *Taras Szewczenko wobec polskiego romantyzmu*. Kubacki W., *Poezja i proza. Studia historycznoliterackie 1934-1964*. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1966. S. 208-276.

Żytomirski E., *Wypowiedź tłumacza*. Український календар 1966. Варшава 1966. С. 250-251.

Jędrzejewicz J., *Taras Szewczenko i Warszawa*. «Stolica» 1968. Nr 47. S. 14-15.

Wilkoń A. «Onomastica» 1969. Nr 1-2. S. 225-227. Рецензія на книгу: Фененко М., *Топоніміка України в творчості Тараса Шевченка*. Київ: Радянська школа, 1965. 127 с.

Werwes H., *Szewczenko i romantyzm polski*. Werwes H., *Tam, gdzie Ikwy srebrne fale płyną*. Warszawa 1972. S. 69-147.

Dracz I., *Skoworoda i Szewczenko*. [Wiersz] Przeł. H. Kożuszko. Український календар 1972. Варшава 1972. С. 297.

Strumiński B. «Slavia Orientalis» 1972. Nr 4. S. 459-460. Рецензія на книгу: Luckyj G. S. N., *Between Gogol' and Ševčenko*. München 1971.

Hryckowian J. «Slavia Orientalis» 1973. Nr 3. S. 405-408. Рецензія на книгу: *Збірник праць вісімнадцятої наукової шевченківської конференції*. Від. ред. Є. Кирилюк. Київ: Наукова думка, 1971. 312 с.

Łapski E. «Slavia Orientalis» 1973. Nr 4. S. 498. Рецензія на книгу: Бородин В., *Над текстами Т. Г. Шевченка*. Київ: Наукова думка, 1971. 224 с.

Stochel W., *J. Kupała a A. Mickiewicz i T. Szewczenko*. «Slavia Orientalis» 1973. Nr 2. S. 201-209.

Jakóbiec M., *Wstęp. Szewczenko T., Wybór poezji*. Oprac. M. Jakóbiec. Wrocław: Ossolineum, 1974. S. III-CXXXIV.

Poczynajło W., «*Sen*» Szewczenki a Mickiewiczowska i Puszkina wizja Petersburga. *Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Litteraria I*. Wrocław: Ossolineum, 1974. S. 107-138.

Stochel Wł., *Adam Mickiewicz, Aleksander Puszkina i Taras Szewczenko w literaturze białoruskiej lat 1863-1917*. *Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Litteraria III*. Wrocław: Ossolineum, 1976. S. 7-53.

Cenglowa H., *Portret z rubla*. «Przyjaźń» 1977. Nr 15. S. 6-7.

Jędrzejewicz J., *Tragiczny pisarz. (Rzecz o prozie beletrystycznej Tarasa Szewczenki)*. *Український календар 1978*. Варшава 1978. С. 191-198.

Łopuszański B. «*Studia Historyczne*» 1978. Z. 1. S. 157-158. Рецензія на книгу: Марахов Г., *Тарас Шевченко в колі сучасників. Словник персоналій*. Київ 1976.

Styka N., *Taras Szewczenko [Wiersz]*. *Український календар 1978*. Варшава 1978. С. 174.

Hryckowian J. «Slavia Orientalis» 1980. Nr 4. S. 551-553. Рецензія на книгу: *Шевченківський словник. У 2 т.* АН УРСР. Інститут літератури. Київ 1976-1977.

Poczynajło W., *Piotr I w poezji Puszkina, Mickiewicza i Szewczenki*. Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Litteraria VI. Wrocław: Ossolineum, 1980. S. 51-100.

Kozak S., *Koncepcje historiograficzne Tarasa Szewczenki*. Zeszyty Naukowe KUL 1983. Nr 2. S. 23-34.

Шпитко Осип
Szpytko Osyp

Na swojska nutę; Gdym umierał (Urywek). Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich*. Lwów-Warszawa 1911. S. 165-168.

Щоголів Яків
Szczoholiw Jakiw

Wieczór. Przeł. K. Neriwnyj. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 25. S. 7.

Chortycia; Jesień; Tkacz; Łabędź. Przeł. W. Słobodnik. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 207-210.

* * *

Mazur Z., *Jakiw Szczoholiw (1824-1898)*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 5. S. 2-3.

Щурат Василь
Szczurat Wasyl

Michał Petrowicz Dragomanow. «Monitor» 1895. 22 czerw. Без підпису.

Ada Negri. «Monitor» 1896. Nr 41-43.

Sławne bębny za górami. «Monitor» 1896. Nr 44.

Про Наукове Товариство ім. Шевченка.

Z pola walk dla idei. «Monitor» 1896. Nr 47. Підписано: Dr. W. S.

Prawo polowania. «Monitor» 1896. Nr 31, 32.

Alumnus. Obrazek z życia księży ruskich w Galicji. «Monitor» 1897. Nr 6, 8, 9, 11, 13-18.

Przed świtem. «Tydzień» 1897. Nr 24. S. 191-192. Рецензія на книгу: Szczepański L., *Srebrne noce. Lunatica.* Nakładem F. Bondego w Wiedniu i K. Centnerschwera w Warszawie 1897. 78 s.

Bajka o zadowolonym człowieku: «Car chory. Spieszą z wszech caratu stron». «Słowo Polskie» 1898. 1 stycz.

Mickiewicz w piśmiennictwie ukraińsko-ruskim. «Słowo Polskie» 1898. 7, 14 maj. (Wydanie poranne).

Prasa ruska w gabinecie hr. Thuna. «Słowo Polskie» 1898. 15 marz. Підписано: S-t.

Dr Aleksander Czołowski, *Wysoki zamek* (Biblioteka Lwowska. 1910. T. IX-X. Lwów 1910). [Рец.] «Неділя» 1911. 1 січ.

K. Ostaszewski-Barański, *Agenor Gołuchowski i Rusini w roku 1859.* Lwów 1910. [Рец.] «Неділя» 1911. 25 берез.

Fr. Rawita-Gawroński, *Henryka Pustowójtowna. Sylwetka biograficzna.* Lwów 1911. [Рец.] «Неділя» 1911. 1 січ.

Niezapomniany. [Wspomnienie o Wł. Bełezie] «Chwila» 1938. 12 marz.

Wieczór. Przeł. T. Bocheński; *Lasciate; Góry śniegiem spowite*. Przeł. A. Szymański. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 312-314.

* * *

I. Fr. [Franko I.], *Lux in tenebris*. «Kurjer Lwowski» 1895. 12 lip.

Яцків Михайло
Jackiw Mychajło

Dorycki krużganek. Przeł. z ukr. S. Twerdochlib. Lwów 1908. 129 s.

Wieczne psoty. Dziewczyna na czarnym rumaku i inne opowiadania. Przeł. z ukr. S. Twerdochlib. Warszawa 1909. Biblioteka dzieł wyborowych. T. 630. 137 s.

U miłosiernej bogini z kamiennym sercem. Nowele. Przeł. S. Twerdochlib. Lwów 1911.

Krużganek dorycki. Przeł. S. Twerdochlib. *Wielka literatura powszechna*. Warszawa 1933. T. 6. *Antologja*. Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska*. Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 728.

Українська література ХХ ст.

Літературознавчі та літературно-критичні матеріали

Загальні питання

Doncow D., *Od epigonizmu do samodzielności. Nowe prądy w literaturze ukraińskiej*. «Przegląd Współczesny» 1929. Nr 82. S. 77-89.

Małaniuk E., *Literatura ukraińska w świetle współczesności*. «Wschód-Orient» 1932. Nr 5/6. S. 35-42.

E. K. [Kołodziejczyk E.], *Na tematy literackie*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. R. I. Nr 2 (listopad-grudzień 1932, styczeń 1933). S. 19-20.

Про творчість М. Рильського та П. Тичини.

Sprawy literackie w U.S.S.R. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. R. I. Nr 2 (listopad-grudzień 1932, styczeń 1933). S. 53-54.

Про процес Спілки Визволення України та літературну пресу.

Antonycz B. I., *Poezja po tej stronie barykady*. «Sygnały» 1934. Nr 4/5. S. 3-4.

Про творчість західноукраїнських та еміграційних поетів 20-30-х років.

Baumgardten A., *Poezja ukraińska w Polskiem Radjo*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 44. S. 6-7.

Про презентацію польських перекладів творів М. Рильського, П. Тичини, А. Волощак, С. Гординського, Б. Кравціва, Ю. Косача та А. Курдидика.

Żachowski-Joung R., *Drogi współczesnej literatury ukraińskiej*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 3. S. 3-4.

Żachowski R., *O stosunkach literackich w U.S.S.R.* «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 44. S. 4-6.

Про творчість М. Бажана і П. Тичини.

E. K. [Kołodziejczyk E.], *Z życia literackiego U.S.S.R.* «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 49. S. 286.

Про книгу С. Щупака, *Боротьба за методологію*. Харків 1934.

E. K. [Kołodziejczyk E.], *Żyttia j Rewolucija*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 28. S. 8-9. Рецензія на видання: «Життя й Революція». Місячник Оргкомітету Всеукраїнської Спілки Радянських Письменників. Київ 1933. Ч. 1-7.

Hordyński Ś., *Kultura antraktu*. «Sygnały» 1934. Nr 4/5. S. 1.

Про українське культурне життя в міжвоєнній Польщі.

M. R., *Tegoroczne ukraińskie nagrody literackie*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 7. S. 3-5.

Б. Кравців, С. Гординський, С. Левинський.

Ukrainiec, *O ukraińskiej literaturze dla dzieci*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 20. S. 8-10.

Zahora F., *Wśród poetów*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 46. S. 481-482.

Про творчість Б. Кравціва, О. Ольжича, С. Гординського, Я. Дригинича.

Małaniuk E., *Szkice do typologii kultur*. «Marchoń» 1935. Nr 2. stycz. S. 276-290.

R. O., *Z Ukrainy Sowietkiej. Na «odcinku» literackim*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 26. S. 294-295.

Виклад промови П. Постишева на пленумі Спілки письменників України.

Ukrainiec, *Tragedja domu Kruszelnickich*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 3. S. 27-29.

Про смерть А. Крушельницького і сталінські репресії його сім'ї.

Ukraińska nagroda literacka na rok 1934. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 10. S. 107-108.

Про літературні премії Товариства українських письменників і журналістів за 1934 р. для У. Самчука, Б. І. Антонича, Ю. Косача.

Baumgardten A., *Młoda poezja ukraińska we Lwowie*. «Kamena» 1936. Rok III. Nr 6 (luty).

Zborowska M., *Chcemy sojuszu z Polską – mówi współczesna literatura ukraińska*. «Dziennik Polski» 1945. Nr 173. S. 6.

Bojar J., *O zbliżeniu narodów słowiańskich*. «Wieś i Państwo» 1946. Nr 8.

Jędrzejewicz J., *Drogi literatury radzieckiej*. «Nowiny Literackie» 1947. Nr 34. S. 1-2.

Brunicz B., *Twórczość artystyczna Ukrainy Radzieckiej*. «Przyjaźń» 1948. Nr 2/3. S. 18-19.

Зокрема про творчість П. Тичини і О. Корнійчука.

Jaworski K. A., *Pisarze Ukrainy*. «Dziennik Literacki» (Dod. do «Dziennika Polskiego») 1948. Nr 51. S. 3.

Sklarenko S., *Radziecka literatura socjalistycznej Ukrainy*. «Polska Zbrojna» 1948. Nr 337. S. 7.

Sklarenko S., *Rozkwit literatury ukraińskiej*. «Dziennik Polski» 1948. Nr 337. S. 6.

Subocki L., *Patriotyzm i internacjonalizm literatury radzieckiej*.
Tłum. J. Ciecierski. «Przyjaźń» 1948. Nr 11. S. 34-35.

Filipow A., *Rozwój kultury Ukrainy Radzieckiej*. «Życie Słowiańskie» 1949. Nr 7/8. S. 144.

Kornijczuk O., *Współczesna literatura ukraińska*. «Wieczory Teatralne» 1948/1949. Nr 4. S. 16-20.

Про творчість П. Тичини, Л. Первомайського, Н. Рибак, О. Льченка.

Nowak A., *Literatura ukraińska*. «Rejsy» 1949. Nr 47. S. 1.

Czabanenko I., *Rozkwit sztuki teatralnej na Ukrainie Radzieckiej*. «Wolność» 1950. Nr 179. S. 6.

Dmyterko L., *Symfonia pracy twórczej*. «Nowe Czasy» 1950. Nr 31. S. 23-26.

Роздуми письменника з приводу V з'їзду польських письменників у Варшаві.

Rylski M., *Niezachwiana przyjaźń*. «Nowiny Rzeszowskie» 1950. Nr 109. S. 6.

Pietrow S., *Światowe znaczenie literatury radzieckiej*. «Wiedza i Życie» 1951. Nr 2. S. 166-172.

Jakóbiec M., *Stan i potrzeby naukowe badań nad stosunkami literackimi polsko-radzieckimi*. «Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego» 1952. Nr 1. S. 7-28.

Jaworski K. A., *Tematyka polska we współczesnej poezji radzieckiej*. «Kultura i Życie» (Dod. do «Sztandaru Ludu») 1952. Nr 29. S. 3.

Kozłowski J., *Grupa literacka «Horno» w walce o przyjaźń narodu polskiego i ukraińskiego*. «Głos Koszaliński» 1953. Nr 210. S. 6.

Petrosjan A., *Z dziejów walki o rozkwit literatury radzieckiej*. «Twórczość» 1953. Nr 2. S. 146-158.

Bażan M., *Literatura Ukrainy Radzieckiej*. «Wolność» 1954. Nr 213. S. 6.

Bażan M., *Twórczość pisarzy Ukrainy w służbie narodu*. «Głos Pracy» 1954. Nr 224. S. 6.

Jakóbiec M., *Wzmacniamy więzi kulturalne między Polską Ludową a Ukrainą Radziecką*. «Nowe Drogi» 1954. Nr 10. S. 89-100.

Kizia Ł., *Kontakty kulturalne Ukrainy z krajami demokracji ludowej*. «Gazeta Pomorska» 1954. Nr 124. S. 6.

Łobodowski J., *Scylle i Charybdy ukraińskiej poezji*. «Kultura» [Paryż] 1954. Nr 5-6.

Sklarenko S., *O wielkiej przyjaźni*. «Nowa Kultura» 1954. Nr 5. S. 2.

Spinc J., *Rozkwit ukraińskiej literatury radzieckiej*. «Twórczość» 1954. Nr 7. S. 215-223.

Cesarz A., *Stawka na młodzież: współczesna literatura ukraińska*. «Głos Pracy» 1956. Nr 241. S. 4.

Grzybowska A., *Towarzysze po myśli i piórze*. «Pod Skrzydłami Wolności» (Dod. do miesięcznika «Start») 1956. Nr 19.

Jaworski K. A., *Tyczyna, Rylski, Bażan – najwybitniejsi współcześni poeci ukraińscy*. «Kultura i Życie» 1956. Nr 37. S. 1.

Łapski E., Jurkowski M., *Problematyka współczesnej literatury ukraińskiej*. «Trybuna Ludu» 1956. Nr 284. S. 6.

Nowiczenko Ł., *O współczesnej literaturze ukraińskiej*. «Przyjaźń» 1956. Nr 39. S. 7.

Pollak S., *O praktyce przekładu z poezji radzieckiej*. «Przyjaźń» 1956. Nr 22. S. 11.

U pisarzy ukraińskich. Zebranie Związku Pisarzy Ukraińskich w Kijowie. «Życie Literackie» 1956. Nr 48. S. 12.

Rudnicki M., *O serdeczną wymianę myśli, uczuć i doświadczeń*. «Nowiny Rzeszowskie» 1956. Nr 238. S. 4.

Rylski M., *Rosnąca przyjaźń*. «Trybuna Wolności» 1956. Nr 19. S. 10.

B. D. [Drozdowski B.], *Wizyta pisarzy radzieckich w Krakowie*. «Życie Literackie» 1958. Nr 41. S. 2, 9.

Drozdowski B., *Kreszczatik – Dniepr – Poezja*. «Przyjaźń» 1958. Nr 34. S. 12-13.

Klonowski S., *Literatura radziecka w polskich przekładach*. «Nowa Szkoła» 1958. Nr 11. S. 43-45.

Dziarnowska J., *O najnowszej literaturze radzieckiej*. «Orka» 1959. Nr 45. S. 4-5.

Ławrynenko J., *Literatura sytuacji pogranicznych*. Tłum. G. Herling-Grudziński. «Kultura» [Paryż] 1959. Nr 3. S. 5-17.

Про творчість П. Тичини, М. Хвильового, М. Куліша, Т. Осьмачки в добу сталінських репресій.

Zjazd pisarzy ukraińskich. «Nowa Kultura» 1959. Nr 13. S. 12.
Про IV з'їзд письменників України.

Sieczkowski M., *Migawki z Łucka*. «Przyjaźń» 1960. Nr 34. S. 13.

Про О. Богачука, П. Маха, Р. Лукича.

X. Rovay [Jaworski K. A.], *Góry, pieśni i ludzie*. «Kamena» 1961. Nr 11. S. 4, 6.

Nieuważny F., *Notatki o ukraińskiej literaturze współczesnej*. «Życie Literackie» 1961. Nr 16.

Kuplowski M., *Tam szum Prutu, Czeremoszu...* «Życie Literackie» 1962. Nr 42.

Pierwsi laureaci nagrody im. Szewczenki. «Nowa Kultura» 1962. Nr 14. S. 12.

Kaleniczenko P., *Polonica ukraińskie*. «Życie Literackie» 1963. Nr 45.

Korotycz W., *Poezja się nie starzeje*. «Przyjaźń» 1963. Nr 46. S. 13.

Jędrzejewicz J., *Nasi pisarze ukraińscy*. «Przyjaźń» 1964. Nr 20.

Nieuważny F., *O młodych ukraińskich poetach*. «Współczesność» 1964. Nr 173. S. 7.

Про творчість М. Вінграновського, І. Драча, Д. Павличка, В. Коротича, Л. Костенко.

Bury St. E., *Spotkanie z ukraińską dramaturgią*. «Przyjaźń» 1965. Nr 25. S. 14.

Hryckowian J., *Ukraińskie polonica w czasopiśmie «Wseswit» (1962-1963)*. «Przegląd Humanistyczny» 1965. Nr 2. S. 183-185.

Kaupuż A., *VI Ukraińska Konferencja Slawistyczna*. «Ruch Literacki» 1965. Nr 2. S. 97.

Stern A., *Sercem jestem z Tobą, droga Polsko*. «Przyjaźń» 1965. Nr 45. S. 12-13.

Про сучасну українську поезію.

Babijczuk R., *W rozkwicie sił twórczych*. «Przyjaźń» 1966. Nr 44. S. 11.

Mały słownik pisarzy narodów europejskich ZSRR. Warszawa: Wiedza Powszechna, 1966. 327 s.

Nieuważny F., *Intelektualny rekonesans czyli poszukiwania młodej prozy ukraińskiej*. «Przyjaźń» 1966. Nr 40.

Nieuważny F., *Poezi i prozaicy Radzieckiej Ukrainy*. «Warmia i Mazury» 1966. Nr 3. S. 9-11.

Syrotiuk M., *Ukraińska proza historyczna*. «Życie Literackie» 1966. Nr 17. S. 14-15.

Про видання творів Ю. Смолича, М. Стельмаха, О. Гончара, С. Скляренка.

Waśkiewicz A., *Polscy ukraińscy poeci*. «Twórczość» 1966. Nr 10. S. 141.

Z piątego zjazdu pisarzy ukraińskich. «Życie Literackie» 1966. Nr 48.

Bierkow P., *Niektóre postacie literatury światowej w interpretacji ukraińskich poetów radzieckich*. «Slavia Orientalis» 1967. Nr 1. S. 19-27.

Łesiów M., *Literatura ukraińska po rewolucji*. «Kamena» 1967. Nr 2. S. 137-138.

Nieuważny F., *U źródeł ukraińskiej poezji radzieckiej (liryka Czumaka i Ełłana)*. «Slavia Orientalis» 1967. Nr 3. S. 301-317.

Pleśniarowicz J., *Współczesny Lwów literacki (Odwiedziny i spotkania)*. «Widnokrąg» (Dod. do «Nowin Rzeszowskich») 1967. Nr 45. S. 1, 3.

Pollak S., *Poeci rosyjscy i ukraińscy w nowych przekładach*. «Teatr Ludowy» 1967. Nr 7/8. S. 7-11.

Czubałowa W., *Pisarze spod znaku «Eneidy»*. «Gazeta Krakowska» 1968. N. 146. S. 3.

Nieuważny F., *Świeżym przyływem chlusnęło... (współczesna poezja ukraińska)*. «Przyjaźń» 1968. Nr 2. S. 11.

Nieuważny F., *Lenin w ukraińskiej poezji lat sześćdziesiątych*. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 4. S. 387-396.

Słotwiński W., *Współczesna poezja ukraińska*. «Odgłosy» 1970. Nr 43. S. 7-9.

Jędrzejewicz J., *Z warsztatu tłumacza*. «Literatura na Świecie» 1971. Nr 2. S. 163-164.

Migoń K. «Slavia Orientalis» 1971. Nr 4. S. 473-476. Рецензія на книгу: Гольдберг Л., *Українська радянська літературна бібліографія*. Київ: Наукова думка, 1971. 178 с.

Wawszczak Z., *Pisarze współczesnego Lwowa*. «Widnokrąg» (Dod. do «Nowin Rzeszowskich») 1971. Nr 18. S. 5.

Wawszczak Z., *Wywiad*. «Profile» 1971. Nr 4. S. 30-31.

Про творчість Р. Братуня та Я. Стецюка.

Nieuważny F., *Poeci Nadnieprzańskiej i Zachodniej Ukrainy*. [Wstęp] Hollender T., *Z poezji ukraińskiej. Przekłady*. Przedmową i notami o autorach opatrzył F. Nieuważny. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 5-18.

Szymański A., *Młodzi poeci lwowscy*. «Poezja» 1972. Nr 9. S. 115-116.

Про творчість Р. Лубківського, М. Хоросницької, Р. Братуня.

Barański Z., *50 lat stosunków literackich polsko-ukraińskich*. Studia Rossica Poznania 1973. Nr 5. S. 3-10.

Jaworski M., *Co słyhać we Lwowie?* «Życie Literackie» 1973. Nr 33. S. 1, 9.

Kozak S., *Ukraińska literatura radziecka o drugiej wojnie światowej w recepcji polskiej*. Literatury słowiańskie o drugiej wojnie światowej. Wrocław 1973. T. 1. S. 227-250.

Nieuważny F., *Neoklasycyzm we wschodniosłowiańskich literaturach XX wieku*. VII Międzynarodowy Kongres Słowistów. Warszawa 1973. S. 735-736.

Nieuważny F., *50 lat literatury radzieckiej. Główne etapy*. «Polonistyka» 1973. Nr 2. S. 1-9.

Bury St. E. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 4. S. 494-496. Рецензія на книгу: Рудін П., *На шляхах революційного театру*. Київ: Мистецтво, 1972. 354 с.

Nevrli M., Kozak S., *Neoklasycy kijowscy*. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 3. S. 321-334.

Про творчість М. Рильського, М. Зерова, П. Филиповича, М. Драй-Хмари.

Zych E., *Z poloników ukraińskich*. «Życie Literackie» 1975. Nr 25. S. 15.

Kb [Białek K.], *Współczesna dramaturgia ukraińska*. «Dialog» 1976. Nr 9. S. 160-161.

Domino Z., *Z wizytą we Lwowie*. «Profile» 1976. Nr 8. S. 10-11.

Nieuważny F., *Futurystyczny epizod ukraińskiej awangardy poetyckiej*. Studia Rossica I. Warszawa 1976. S. 185-194.

Nieuważny F., *Uwagi o współczesnej poezji ukraińskiej*. «Poezja» 1976. Nr 11. S. 35-40.

Nieuważny F., *Fizycy i lirycy (o niektórych cechach najnowszej radzieckiej poezji intelektualnej)*. «Przegląd Humanistyczny» 1977. Nr 11. S. 71-80.

Nieuważny F., *Polsko-ukraińskie zbliżenia literackie*. «Literatura na Świecie» 1978. Nr 11. S. 274-287.

Kozak S., *Ukraińscy poeci rewolucyjnego symbolizmu*. Literatura i języki krajów socjalistycznych. Sesja naukowa Wydziału Rusycystycznego i Sławistyki z okazji 60 rocznicy Rewolucji Październikowej. Warszawa 1979. S. 67-73.

Nieuważny F., *Nurt «neoklasyczny» w poezji radzieckiej*. «Przegląd Humanistyczny» 1980. Nr 3. S. 25-38.

Nieuważny F., *Polska w zwierciadle współczesnej poezji ukraińskiej*. «Slavia Orientalis» 1980. Nr 3. S. 493-498.

Ławrynenko J., *Literatura sytuacji pogranicznych*. Tłum. G. Herling-Grudziński. Warszawa: Wydawnictwo Krąg, 1981. 16 s.
Про творчість П. Тичини, М. Хвильового, М. Куліша, Т. Осьмачки в добу сталінських репресій.

Kaczurowski I., *Tragiczne losy pisarzy ukraińskich w Związku Radzieckim. Z okazji setnej rocznicy dekretu emskiego*. Tłum. z ros. A. Drawicz. Warszawa: LOS, 1984. 20 s.

Agapkina T., *O polsko-radzieckich kontaktach literackich końca lat trzydziestych – początku czterdziestych*. Tłum. M. Leczycka. *Polonistyka radziecka. Literaturoznawstwo*. Warszawa: PWN, 1985. S. 540-547.

Bułachowska J., *O związkach polskiej rosyjskiej i ukraińskiej poezji lat międzywojennych*. Tłum. M. Leczycka. *Polonistyka radziecka. Literaturoznawstwo*. Warszawa: PWN, 1985. S. 520-527.

Hrybowska O., *Literatura ukraińska w «Dziennikach» Stefana Żeromskiego*. Tłum. E. Wiśniewska. *Polonistyka radziecka. Literaturoznawstwo*. Warszawa: PWN, 1985. S. 455-459.

Łożyński I., *Rola «Sygnałów» w internacjonalistycznej konsolidacji inteligencji twórczej*. Tłum. M. Leczycka. *Polonistyka radziecka. Literaturoznawstwo*. Warszawa: PWN, 1985. S. 528-539.

Творчість окремих письменників та критиків

Айзеншток Ієремія
Ajzensztok Ijeremija

Romantycy ukraińscy a zagadnienia jedności słowiańskiej. «Slavia Orientalis» 1973. Nr 3. S. 321-334.

Антоненко-Давидович Борис
Antonenko-Dawydowicz Borys

Za parawanem. Tłum. S. Rychlicki. Warszawa: Czytelnik, 1974. 226 s.

Рец.: Nieuważny F. «Nowe Książki» 1974. Nr 14. S. 23.

Śmierć (Rozdz. XI. Str. 79-87). Przeł. St. St. [S. Stempowski]. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. R. II. Nr 2 (marzec). S. 34-38.

Рец: E. K. [Kołodziejczyk E.], *Z dziedziny literatury.* «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. R. II. Nr 2 (marzec). S. 34-38.

Mały zwiadowca. Przeł. J. Jędrzejewicz. «Tygodnik Kulturalny» 1966. Nr 45. S. 5.

Musimy to zrobić (Opowieść z roku 1917). Przeł. S. Rychlicki. «Chłopska Droga» 1971. Nr 88/89. S. 8-9.

* * *

Nieuważny F. «Kultura» 1963. Nr 15. S. 2. Рецензія на книгу: Антоненко-Давидович Б., *За ширмою.* Київ 1963.

Demczuk S., *Pisarz ukraiński o krytyce literackiej.* «Kamena» 1970. Nr 22. S. 5.

Антонич Богдан Ігор
Antonycz Bohdan Ihor

Księga Lwa. Wybrał i wstępem opatrzył F. Nieuważny. Warszawa: PIW, 1981. 186 s.

Рец.: Tchórzewski A. «Poezja» 1983. Nr 9. S. 99-101.

Poezja po tej stronie barykady. «Sygnały» 1934. Nr 4/5. S. 3-4.

Про творчість західноукраїнських та еміграційних поетів
20-30-х років.

Noc. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. II. Nr 4 (grudzień).

Autoportret; Karczma. Przeł. T. Hollender. «Bunt Młodych»
1935. 20 paźd.-5 list. S. 3.

Czajnik. Przeł. Z. Kunstman. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935.
Nr 23. S. 260.

Wieś. Przeł. R. Walewski. «Tygodnik Ilustrowany» 1935. Nr. 2.

Gorzka noc; Do istot z gwiazdy zielonej; Pieśń o niezniszczalności materii... Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1936. R. III. Nr 6
(luty).

Werbel. Przeł. T. Hollender. «Sygnały» 1936. Nr 16. S. 10.

Nauka. Przeł. K. A. Jaworski. «Życie Słowiańskie» 1947. Nr 10.
S. 341. Te ж. Przeł. T. Śliwiak. «Życie Literackie» 1972. Nr 49.
S. 7.

Elegia o śpiewających drzwiach; Wieś; Zielona ewangelia. Przeł.
J. Pleśniarowicz. «Życie Kulturalne Ziemi Rzeszowskiej». Rze-
szów 1956. Nr 3. S. 3.

Nuta weselna; Wieś. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Kamena» 1964.
Nr 24. S. 7.

Jarmark; Nauka; Syn cieśli; Szynkarskie czary; Weselna; Wiśnie. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1965. Nr 13/14. S. 6.

Do wiosny; Kazanie do ryb. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1966. Nr 8. S. 3.

Do mojej pieśni; Klony. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1968. Nr 11. S. 8.

Wieś. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Życie Literackie» 1968. Nr 21. S. 6.

Prelato II; Chaty; Zapomniana ziemia; Wieś; Klony; Autoportret; Noc; Elegia o drzwiach śpiewających (fragment); Monumentalny krajobraz; Karczma; Werbel. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 19-27.

Autobiografia; Do istot z gwiazdy zielonej; Pieśń o niezniszczalności materii; Do mojej pieśni; Weselna; Syn cieśli; Nauka; Jarmark; Szynkarskie czary; Karczma; Klony; Do wiosny; Kazanie do ryb; Wiśnie; Wiosenna noc; Wiatr stuleci; Gorzka noc; Urywek; Polarium; Noc. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łęsiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 116-135.

Autoportret. Przeł. T. Hollender. «Наша культура» 1973. № 5. C. 7.

Zielona ewangelia; Klony. Przeł. H. Kożuszek. *Український календар 1974.* Варшава 1974. C. 319.

Szczędrość barwinku; Kazanie do ryb. Przeł. E. Samochwałenko. *Український календар 1975.* Варшава 1975. C. 242, 244.

Jaworowa opowieść (Urywek). Przeł. E. Samochwałenko. *Український календар 1976.* Варшава 1976. C. 206.

Zielona ewangelia; Boże Narodzenie; Las; Czeremchowy wiersz; Kukułka; Wieś; Weselna; Kołysanka; Jarmark; Powrót; Podkowy; Czeremchy; Kołomyjka o przedwiośniu. Przeł. J. Pleśniarowicz; *Kołąda; Zielona wiara; Zaproszenie.* Przeł. O. Petyk; *Klony.* Przeł. H. Kożuszek; *Wiosna.* Przeł. J. Litwiniuk; *Autoportret; Chaty; Werbel.* Przeł. T. Hollender; *Do mojej pieśni; Syn cieśli; Noc; Wiśnie; Autobiografia; Pieśń o niezniszczalności materii.* Przeł. K. A. Jaworski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 621-647.

Do pejzażu. Przeł. O. Petyk. «Наша культура» 1978. № 9. С. 9.

Złote morze. Przeł. O. Petyk. «Наша культура» 1978. № 4. С. 4.

* * *

Zgon ś. p. B. I. Antonycza. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1937. Nr 27. S. 308.

J. P. [Pleśniarowicz J.], *Bohdan Igor Antonycz.* «Życie Kulturalne Ziemi Rzeszowskiej». Rzeszów 1956. Nr 3. S. 3.

Nazaruk B., *Człowiek wobec czasu w poezji Antonycza.* W kręgu tradycji i współczesności literatur słowiańskich. Warszawa 1982. T. 9. S. 125-132.

Багмут Іван
Bahmut Iwan

Szczęśliwy dzień Igora. Tłum. Z. Pomianowska. Warszawa: Nasza Księgarnia, 1951. 205 s. Te ж. 1954. 204 s.

Бажан Микола
Bažan Mykoła

Mickiewicz w Odessie. 1825 rok. Cykl poezji. Tłum. A. Stern. Wstęp J. Iwaszkiewicz. Warszawa: Iskry, 1962. 70 s. Текст паралельний польський, український.

Рец.: Drawicz A., *Poeta poecie*. «Nowa Kultura» 1962. Nr 42. S. 2; Nieuważny F. «Nowe Książki» 1962. Nr 17. S. 1048-1049; Nieuważny F. «Przyjaźń» 1962. Nr 28. S. 14; Pollak S. «Życie Literackie» 1963. Nr 17. S. 9; Słucki A. «Przegląd Kulturalny» 1963. Nr 19. S. 5.

Rozmowa serc. Wiersze wybrane. Wybrał A. Stern. Warszawa: PIW, 1967. 48 s.

Nocny rejs. Przeł. J. Czechowicz. «Zet» 1933. Nr 4.

Krew niewolnic. Przeł. K. Neriwnyj. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 32. S. 3-4.

Słowo o pułku. Przeł. T. Hollender. «Kamena» 1937. R. IV. Nr 8 (kwiecień).

Wolna Ukraina wyciąga braterską dłoń ku Ujarzmionej Polsce. «Wolna Polska» 1943. 8 wrzes. Те ж. [фрагменти] *Pod sztandarem bratniej przyjaźni.* Warszawa 1954. S. 209-210.

Nocny rejs. Przeł. K. Suchodolska; *Sztandary zwycięstwa (Z «Zeszytu stalingradzkiego»).* Przeł. L. Lewin; *W Stratfordzie nad Avonem (Z «Wrażeń angielskich»).* Przeł. K. Gruszczyński. «Przyjaźń» 1953. 1 list.

Pieśń żołnierza. Przeł. K. Jaworski. «Nowa Kultura» 1953. 5 list.

Tancerka; Noc Żalazniaka. Przeł. J. Łobodowski. «Kultura» [Paryż] 1954. Nr 5. S. 46-48.

Z cyklu «Mickiewicz w Odessie». Przeł. T. Głowacki. *Ukraina Radziecka.* Warszawa 1956. S. 203-207.

Pieśń o trzech nożach (Z cyklu «Mickiewicz w Odessie»). Przeł. A. Kamieńska. Śpiewak J., *Polska w poezji narodów świata. Antologia wierszy o Polsce.* Warszawa 1959. S. 396-398.

Nocny rejs. Przeł. J. Czechowicz. Czechowicz J., *Wiersze.* Lublin, Wydawnictwo Lubelskie, 1963. S. 422.

Krew w jasyr wziętych. Przeł. J. Iwaszkiewicz. «Twórczość» 1967. Nr 5. S. 5.

Krew branek; Słowo o pułku; Śmierć Hamleta. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 28-34.

Tancerka; Taniec; Przy chacie. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 101-107.

Brama. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1974.* Варшава 1974. C. 318.

Krew w jasyr wziętych. Przeł. J. Iwaszkiewicz; *Ranek (Z cyklu «Kijowskie etiudy»).* Przeł. M. Jurkowski; *Symfonia (Z poematu «Mickiewicz w Odessie»).* Przeł. A. Stern. «Наша культура» 1974. № 11. C. 1, 3, 5.

Ghetto w Humaniu; Imobe z Halamu (Fragmenty); Krew branek; Mickiewicz w Odessie – rok 1825; Nad morzem; Burza; Noc Załóżniaka; Nocny rejs; Słowo o pułku; Tancerka. Przeł. J. Łobodowski. «Wiadomości» 1976. Nr 43. S. 1-2.

Mickiewicz w Odessie. 1825 rok (Fragmenty poematu). Przeł. A. Stern. *Jak unieść wierszem Twoją chwałę.* Łódź 1977. S. 103-107.

Paproć. Przeł. St. J. Lec; *Noc Żeleźniakowa.* Przeł. J. Litwiński; *Słowo o pułku.* Przeł. T. Hollender; *Krew w jasyr wzię-*

tych. Przeł. J. Iwaszkiewicz; *Katedra*. Przeł. J. Zagórski; *Brama*. Przeł. F. Nieuważny; *Budowa*. Przeł. A. Galis; *Hoffmannowska noc*; *Preludium deszczowe*. Przeł. J. Waczków; *Wicher ze Wschodu*. Przeł. T. Chrościelewski; *Droga*. Przeł. M. Jurkowski; *Karpacki dąb*. Przeł. A. Baumgardten; *Przed posągami Michała Anioła*. Przeł. Wł. Słobodnik; *Pietà*. Przeł. J. Jędrzejewicz; *Pieśń o trzech nożach*; *Dwie postacie*. Przeł. A. Stern. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 486-519.

Ślepcy. Poemat historyczny [fragment]. Przeł. J. Waczków; *O gatunku epickim – z Mykołą Bażanem rozmawia Iwan Dracz*. Przeł. F. Nieuważny. «Literatura na Świecie» 1978. Nr 11. S. 234-247.

Walc Sibeliusza w Leningradzie. Przeł. F. Nieuważny. «Przyjaźń» 1984. 8 czerw.

Mickiewicz w Odessie. 1825 rok. (Fragment poematu); *Pieśń o trzech nożach*. Przeł. A. Stern. «Przyjaźń» 1984. 24 lut.

* * *

Czerniawski J., *Stelmach spod Łucka*. Tłum. J. Bojar. «Chłopska Droga» 1946. Nr 15. S. 13.

Moszczeński O., *Poezja radziecka orężem walki o wolność i sprawiedliwość*. «Sztandar Ludu» 1949. Nr 159. S. 8.

(m), *Mikołaj Bażan i jego twórczość*. «Widnokrąg» (Dod. do «Gazety Poznańskiej») 1953. Nr 42. S. 2.

Jaworski K. A., *Tyczyna, Ryłski, Bażan najwybitniejsi współcześni poeci ukraińscy*. «Kultura i Życie» 1956. Nr 37. S. 1.

Nieuważny F., *O życiu i twórczości M. Bażana*. «Przyjaźń» 1964. Nr 3. S. 11, 13.

Galis A., *Nasze... więc bliskie...* «Przekrój» 1969. 20 lip. S. 11.

Pazdro G., *Norwid na Ukrainie*. «Literatura na Świecie» 1972. Nr 6. S. 155-156.

Nazaruk B. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 1. S. 125-128. Рецензія на книгу: Костенко Н., *Поетика Миколи Бажана*. Київ: Видавництво Київського університету, 1971. 170 с.

Hryckowian J., *Poezja Mykoły Bażana w przekładach polskich*. Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Litteraria VI. Wrocław: Ossolineum, 1980. S. 261-272.

Nieuważny F., *Mykoła Bażan – rzeźbiarz słowa*. «Literatura» 1984. Nr 4. S. 104-113.

Prus E., *Mikołaj Bażan*. «Życie Literackie» 1984. Nr 3. S. 2., 11.

Бандуренко Євген
Bandurenko Jewhen

Ofiara pesymizmu. «Tygodnik Kulturalny» 1966. Nr 45. S. 10.

Бедзик Юрій
Bedzyk Jurij

Błękit. Przeł. St. E. Bury. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1978. 310 s.

Бердник Олесь
Berdnyk Oleś

Puchar Amrity. Powieść fantastyczna. Tłum. A. Galis. Warszawa: Pax, 1971. 239 s.

Рец.: Dolecki Z. «Słowo Powszechnie» 1971. Nr 264. S. 4; Bury St. E., *Na pograniczu poetyckiej legendy*. «Przyjaźń» 1972. Nr 33. S. 8; Nieuważny F. «Nowe Książki» 1972. Nr 5. S. 44-45.

Бережний Василь
Bereżnyj (Bereżny) Wasyl

Słoneczna saga. Przeł. E. Raczyńska. «Zwierciadło» 1975. Nr 30. S. 11, 13.

Zielona. Przeł. E. Raczyńska-Mraczek. «Przyjaźń» 1980. Nr 12. S. 14-15, 20.

* * *

Raczyńska-Mraczek E., *Rozszerzyć granice realnego świata*. «Przyjaźń» 1980. Nr 12. S. 6.

Біба Петро
Biba Petro

U Lenina. Przeł. W. Nanowski. «Życie Literackie» 1967. Nr 47. S. 11.

Білецький Олександр
Bileckij (Bielecki) Aleksander

Nieuważny F., *Aleksander Bielecki*. «Slavia Orientalis» 1962. Nr 1. S. 143-145.

Nieuważny F., *Potrafił przekraczać bariery. (Wspomnienie o Aleksandrze Bileckim w 10-lecie zgonu)*. «Przyjaźń» 1971. Nr 32. S. 11.

Білкун Микола
Biłkun Mykoła

Jak odmłodziłem swoją żonę. Przeł. N. Opis. «Podkarpacie» 1975. Nr 33. S. 7-8. Te ж. Przeł. K. Osińska. «Trybuna Mazowiecka» 1975. Nr 56. S. 8. Te ж. Przeł. K. Węgrzyk. «Głos Wybrzeża» 1975. Nr 149. S. 8.

Білоцерківець Наталка
Biłocerkiweć Natałka

Śmierć; Odgłos echa; Baśnie. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1984.* Варшава 1984. С. 282-284.

Бічуя Ніна
Biczuja Nina

Kwiecień w czółnie. Przeł. M. Dolińska. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1981. 238 s.

Рец.: Porajska M., *Kwiecień w czółnie.* «Przyjaźń» 1982. Nr 4. S. 7.

Dialog z czterema ścianami. Przeł. A. Bogdański. «Zwierciadło» 1972. Nr 43. S. 7, 10, 11.

Близнець Віктор
Bliznec Wiktor

Głodomorek. Przeł. B. Zagala. «Świerszczyk» 1971. Nr 24. S. 370-371.

Бобинський Василь
Bobynskyj (Bobynski) Wasyl

Z cyklu «Gejzery na trotuarach». Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 35-36.

Śpiew skrzydlatych koni; Amforom bez nektaru. Przeł. I. Sikirycki. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 618-620.

Богачук Олександр
Bohaczuk Ołeksandr

Pastuszek. Przeł. L. Rubach. «Nowiny Tygodnia» 1956. Nr 37. S. 1.

Sinieje mgła... Przeł. P. Kupryś. «Sztandar Ludu» 1975. Nr 96. S. 6. Те ж. *Український календар* 1978. Варшава 1978. С. 210.

Woła spalona piosenka; Róże. Przeł. P. Kupryś. *Український календар* 1976. Варшава 1976. С. 206.

Ogień. Przeł. R. Gorzelski. «Przyjaźń» 1981. Nr 1. S. 17.

Szczedryk; Szare milczenie. Przeł. P. Kupryś. *Український календар* 1983. Варшава 1983. С. 222-223.

Бойченко Олександр
Bojczenko Ołeksandr

Młodość. Tłum. T. Domaniewska. Warszawa: Iskry, 1954. 466 s.

* * *

M. W., *Bojowa młodość. Powieść pisarza ukraińskiego Aleksandra Bojczenki.* «Głos Wybrzeża» 1950. Nr 23. S. 4.

Братунь Ростислав
Bratuń Rostysław

Lubię bardzo chwilę świtu... Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1961. Nr 11. S. 15.

Niesiesz na swych ramionach...; Nocą. Przeł. S. Pollak. «Współczesność» 1963. Nr 21. S. 4.

Dwa krzyki mojej ulicy. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Widnokrąg» 1965. Nr 44. S. 3.

Listy; Nie obiecujcie nieopatrznie rzeczy niemożliwych. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1966. Nr 22. S. 5.

Ty. (Fragment poematu). Przeł. W. Nanowski. «Życie Literackie» 1967. Nr 43. S. 6.

Bory, legendarne bory... Przeł. J. Pleśniarowicz. «Życie Literackie» 1968. Nr 21. S. 6.

Tam, gdzie szum wiosenny... Przeł. J. Pleśniarowicz. «Widnokrąg» 1968. Nr 27. S. 1.

Bajka. Przeł. S. Pollak; *Błękitny łabędź.* Przeł. J. Pleśniarowicz. «Profile» 1970. Nr 3. S. 33-34.

Dwa okrzyki mojej ulicy; Jarosławna. Przeł. W. Wawrzkievicz. «Poezja» 1976. Nr 11. S. 11-12.

Lubię tak bardzo chwile świtu...; Listy; Nie obiecujcie nieopatrznie rzeczy niemożliwych; Dwa krzyki mojej ulicy. I-II. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 153-156.

Dwa krzyki mojej ulicy. I-II. Przeł. J. Pleśniarowicz; «*Nie obiecujcie nieopatrznie rzeczy niemożliwych*»; «*Lubię tak bardzo chwilę świtu...*». Przeł. K. A. Jaworski; *Bory, legendarne bory; Błękitny łabędź.* Przeł. J. Pleśniarowicz. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 775-779.

* * *

Wawszczak Z., *Wywiad.* «Profile» 1971. Nr 4. S. 29-30.

Булаєнко Володимир
Bułajenko Wołodymyr

Jesień w dymach. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Życie Literackie» 1969. Nr 21. S. 6.

Jesień w dymach. Konia, matko, sprowadź; Jak podkowa wygina się droga. Przeł. J. Pleśniarowicz; Ponad polem żurawie leciały; Jęczą głucho na błotach łabędzie; Nie płonie żaden ognik. Pośród nocy droga; Dzisiaj znowu w błękitną dolinę; Jam Lirnik niemy i bez bandury; W kosmatą noc, po ziemi umęczonej. Przeł. A. Szymański. Antologia poezji ukraińskiej. Warszawa 1977. S. 599-606.

Вахніна Леся
Wachnina Lesia

Śniegu biała niewinność...; Opadające liście...; Dobrze mi...
Przeł. B. Nazaruk. *Antologia poezji ukraińskiej. Warszawa 1977. S. 953-955.*

Вервес Григорій
Werwes Hryhorij (Grigorij)

Tam, gdzie Ikwy srebrne fale płyną. Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich w XIX i XX w. Tłum. M. Jurkowski. Redaktor naukowy i przedmiotowy M. Jakóbiec. Warszawa: PWN, 1972. 321 s.

Рец.: Dużyk J. «Twórczość» 1973. Nr 8. S. 124-126; Inglot M. «Pamiętnik Literacki» 1973. nr 4. S. 339-344; Nieuważny F. «Nowe Książki» 1973. Nr 10. S. 36-37; Kunda B. S. «Miesięcznik Literacki» 1974. Nr 5. S. 133-135. Mokry W. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 2. S. 238-241; Nieuważny F., *Zbliżenia nie tylko literackie. «Przyjaźń» 1973. Nr 18. S. 8; Bury St. E., Od Kadłubka po Werwesa i Jakóbca. «Literatura» 1975. 24 kwiet.*

Jarosław Iwaszkiewicz. Szkic krytyczno-literacki. Tłum. T. Hołyńska. Warszawa: Czytelnik, 1979. 230 s.

Рец.: Werwes H., *Pod niebem Ukrainy. Tłum. T. Hołyńska. «Miesięcznik Literacki» 1979. Nr 2. S. 56-70.*

Tęsknota za młodością. Tłum. T. Hołyńska. «Życie Literackie» 1979. Nr 7. S. 4.

Про Я. Івашкевича.

* * *

Zinowiec M., *Polski romantyzm Grigorija Werwesa*. «Przyjaźń» 1976. Nr 44. S. 20.

Ведіна Валерія
Wiedina Walerija

Sytuacja i charakter. «Pamiętnik Literacki» 1973. Nr 2. S. 188-198.

* * *

M. J[akóbiec]. «Slavia Orientalis» 1961. Nr 2. S. 278-279. Рецензія на книгу: Ведіна В., *Літературно-громадські зв'язки пролетарських письменників Західної України і Польщі 20-30-х років ХХ ст.* Київ: Видавництво АН УРСР, 1960. 168 с.

F. N[ieuważny], *Współczesna proza polska oczami ukraińskiego badacza*. «Nowe Książki» 1972. Nr 18. S. 76; Nieuważny F. «Slavia Orientalis» 1973. Nr 3. S. 408-410. Рецензія на книгу: Ведіна В., *Современная польская проза. (К проблеме новаторства)*. Київ: Наукова думка, 1971. 399 с.

Nieuważny F., *Wznoszenie mostów przyjaźni czyli o polonistycę na Ukrainie. Rozmowa z W. Wiediną, starszym pracownikiem naukowym Instytutu literatury AN USRR im. T. Szewczenki. Rozmowę przeprowadził...* «Nowe Książki» 1973. Nr 19. S. 48-50.

Nieuważny F., *Polscy prozaicy w ZSRR*. «Nowe Książki» 1978. Nr 7. S. 32-33. Рецензія на книгу: Ведіна В., *Єжи Путрамент. Літературно-критичний нарис*. Київ: Наукова думка, 1977. 207 с.

Cenglowa M., *Moją pierwszą miłością był Żeromski. Rozmowa z Walerią Wiedingą*. «Przyjaźń» 1979. 16 wrześ. Nr 37. S. 7.

Винниченко Володимир
Winniczenko Wołodymyr

Historia Jakimowego gmachu. Przeł. z ukr. N. Zarembina. Warszawa: Wyd. Biblioteki Groszowej, 1927. 187 s.

* * *

Kozak S. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 3. S. 318-319. Рецензія на книгу: Винниченко В., *Оповідання*. Підготовка текстів та критико-біографічний нарис М. Мольнара. Братислава 1968.

Вирган Іван
Wyrhan Iwan

Słowik; Czemu nagle się skuliłaś; Zmęczył się dzień. Przeł. M. Jurkowski. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 593-595.

Вишня Остап
Wysznia Ostap

Konie są niewinne. Tłum. M. Grabowska. Warszawa: Czytelnik, 1954. 435 s.

Myśliwskie ramotki. Tłum. L. Susid. Warszawa: Iskry, 1960. 166 s.

Coś nie coś z ukrainoznawstwa. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 28. S. 5-6.

Noc krymska. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1936. R. III. Nr 10 (czerwiec).

Oczarowany narzeczony. Przeł. I. Witz. «Robotnik» 1946. Nr 123. S. 6.

Zenitka. Przeł. J. Bojar. «Chłopi» 1946. Nr 46. S. 8.

Aleksy Iwanowicz. Przeł. L. Susid. «Łowiec Polski» 1960. Nr 3. S. 8-9.

Cud. Przeł. L. Susid. «Nowa Wieś» 1960. Nr 20. S. 4. Te ж. «Zielony Sztandar» 1961. nr 69. S. 12.

Słonka. Przeł. L. Susid. «Wiatraki» 1960. Nr 21. S. 1, 3.

Dzik. Przeł. L. Susid. «Gazeta Białostocka» 1961. Nr 78/79. S. 8.

Ten... potrafi... Przeł. L. Susid. «Zielony Sztandar» 1961. Nr 39. S. 12.

W noc sylwestrową... Przeł. L. Susid. «Nowa Wieś» 1965. Nr 1. S. 16.

Cudza miłość. Przeł. R. Gorzelski. «Odgłosy» 1976. Nr 29. S. 5. Te ж. «Ziemia Łęczycka» 1976. nr 3. S. 4.

Вільде Ірина
Wilde Irena

Kapryśne serce. Przeł. T. Wasylkowski. «Sygnały» 1936. Nr 15. S. 9-10.

Delikatna sprawa. (Żart sceniczny w 1 akcie). Przeł. M. Jacyna. «Materiały Świetlicowe» 1950. Nr 7. S. 290-292.

Mojej Bukowinie. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Profile» 1970. Nr 3. S. 33. Te ж. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 617.

* * *

Wawszczak Z., Irena Wilde. «Profile» 1972. Nr 6.

Вінграновський Микола
Winhranowski Mykoła

Z tomu «Sto poezji». Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1969.* Варшава 1969. С. 330.

Jaskółko z okieneczka. Przeł. T. Chróścielewski. «Poezja» 1976. Nr 11. S. 31.

Płacz Jarosławny. Przeł. T. Chróścielewski. «Nadodrze» 1976. Nr 11. S. 8. Te ж. «Odgłosy» 1976. Nr 45. S. 10. Te ж. «Tygodnik Kulturalny» 1976. Nr 9. S. 4.

Pieśń. Przeł. F. Nieuważny, E. Zych, T. Chróścielewski. «Наша культура» 1976. № 9. С. 2, 3, 14.

Drzewa; Sterczą badyle kukurydzy; Trzynaście róż pod oknem ciemno płonie; Zabzykał, zamajaczył, zakołował; Ty płaczesz. Płacz. Na łyzy nie ma zapory; Elegia; Śniegu o zmierzchu siwa bezsiła. Przeł. J. Waczków; *Ciemno-czerwoną zamysłoną linią.* Przeł. O. Petyk; *Sonet przemysłowy; Elegia; Płacz Jarosławny; Jaskółko z okieneczka.* Przeł. T. Chróścielewski; *Z tomu «Sto poezji»; Kwitną chaty na białym wygonie; Najadły się szpaki śniegu i śpiewać przestały; Jaskółka – jaskółeczkę; Umyka ciele od spłoszonej kwoczki; Pieśń.* Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 738-756.

Kiedy zapada już noc. «Наша культура» 1977. № 4. С. 5.

Владко Володимир
Władko Wołodymyr

Cudowny popularyzator. Przeł. St. E. Bury. «Przyjaźń» 1966. Nr 51/52. S. 26-27. Te ж. Przeł. J. Ratajczak. «Gazeta Poznańska» 1967. Nr 18. S. 6-7.

Kamień z planety Tau. Przeł. T. Stec. «Widnokreghi» 1969. Nr 11. S. 72-76.

Podziękowanie. Przeł. A. Ochocki. «Expres Poznański» 1976. Nr 234. S. 9.

Влизько Олекса
Włyżko Ołeksa

Mgła. Przeł. K. Neriwnyj. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 16. S. 7.

Codzienne morze. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1936. R. III. Nr 10 (czerwiec).

Poecie. Przeł. T. Hollender. «Kamena» 1937. R. IV. Nr 8 (kwiecień).

Ironiczna uwertura; Zwyczajne morze; Poecie. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 96-99.

Krew i siłę czerpać wiadrami; Jesień; Mówię w imieniu wszystkich. I-III; Mgła; Port; Ballada o Latającym Holendrze. Przeł. A. Szymański; *Ironiczna uwertura; Zwyczajne morze.* Przeł. T. Hollender. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 520-533.

Воронько Платон
Worońko Płaton

Ja jestem tym, co mosty rwał... Przeł. Wł. Segal; *Korzenie.* Przeł. Wł. Słobodnik. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 773-774.

Гаврилюк Олександр
Hawryluk Ołeksandr (Aleksandr)

Bereza. Opowiadania, poezje. Tłum. zbiorowe. Warszawa: MON, 1956. 208 s.

До видання включені спогади про О. Гаврилюка, Л. Пастернака, Є. Путраменту, М. Рудницького.

Рец.: B. D. [Dudziński B.] «Panorama» 1956. Nr 46. S. 2; Kirowicz J., *Prawda o Berezie*. «Książka dla Ciebie» 1956. Nr 12. S. 18-19; Mirecki A., *Czasy pogardy*. «Sztandar Młodych» 1956. Nr 135. S. 4; Pollak S. *Rocznik Literacki* 1956. S. 509; Witek T. «Za Wolność i Lud» 1956. Nr 8. S. 20-22.

Idzie Czerwona Armia. Fragment wspomnień p.t. «Bereza». «Odrodzenie» 1949. 6 list.; 1950. 1 stycz. Te ж. *Pod sztandarem bratniej przyjaźni*. Warszawa 1954. S. 168-172.

Dumka więźnia; Bereza. Przeł. L. Pasternak. *Polska poezja rewolucyjna. 1878-1945*. Warszawa 1966. S. 320-321.

Lwów. (Fragment poematu). Przeł. J. Wyka. *Український календар* 1966. Варшава 1966. С. 251-252.

Plakaty; Dumka więźnia; Bereza. Przeł. L. Pasternak. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 649-651.

* * *

Nacht J., *Aleksander Hawryluk*. «Nowe Widnokregi» 1944. Nr 1/2. S. 5.

A. V. [Kubisz P.], *Polski odpowiednik reportażu Fuczika*. «Odra» 1947. Nr 42. S. 3.

Frenkiel M. R., *O Berezie Kartuskiej*. «Odra» 1947. Nr 47. S. 4.

Pisarz ukraiński o Berezie Kartuskiej. «Robotnik» 1947. Nr 160. S. 5.

Pasternak L., *O Hawryluku w Berezie*. «Odrodzenie» 1949. Nr 45. S. 4.

Kozłowski J., *Wspomnienia o przyjacielu*. «Przyjaźń» 1954. Nr 27. S. 6.

Rudnicki A., *Cudowne oczy Aleksandra Hawryluka. Niebieskie kartki*. «Świat» 1955. Nr 27. S. 7.

H. H. [Hubert H.], *W 18 rocznicę śmierci*. «Trybuna Ludu» 1959. Nr 25. S. 1.

Pasternak L., *Wspomnienia o Hawryluku*. Księga wspomnień 1919-1939. Opracował M. Berman. Warszawa: Czytelnik, 1960. S. 275-283.

Borkowicz L., *Aleksander Hawryluk (w 20 rocznicę śmierci)*. Kalendarz Robotniczy. 1961. Warszawa: Książka i Wiedza, 1960. S. 272.

H. P. [Platta H.], *O poecie*. «Kamena» 1961. Nr 20. S. 2.

Ignaciuk J., *Hawryluk Aleksander*. «Kultura i Życie» 1961. Nr 14. S. 1.

Mikulski Z., *Łeb nielegalny*. «Kultura i Życie» 1961. Nr 39. S. 1.

Ignaciuk J., *Aleksander Hawryluk – poeta rewolucjonista*. «Kultura i Życie» 1971. Nr 14. S. 1.

Галан Ярослав
Hałan (Gałan) Jarosław

Utwory wybrane. Przeł. M. Dajonas; Przedmowa W. Bielajewa. Wilnius: Państwowe Wydawnictwo Literatury Pięknej, 1954. 324 s.

Рец.: Ziugzdnis A., *Pisarz-bojownik*. «Czerwony Sztandar» [Wilno] 1954. 16 wrzes.

Organizacja Zjazdu Pracowników Kultury we Lwowie. Lwów 1936. 16 s.

Брошуру конфісковано 14 лютого 1936 р.

Góry dymią. Powieść. Lwów: Myśl, [1939]. 288 s. Підписано: *Miron Jaro.*

Jak «Kuźnia młodych» wychowuje młodych... «Lewar» 1935. Nr 13. S. 10. Підписано: *O. Cz.*

Jednolity front pisarzy (zgrupowanych wokół «Lewaru», «Lewego Toru», «Nowej Wsi» i «Po prostu»). «Lewy Tor» 1935. Nr 12. S. 3. Те ж. «Nowa Wieś» 1935. Nr 5. S. 1-2.

Umarli walczą. «Gong» 1935. Nr 1, 2.

Надруковано тільки першу частину оповідання, бо номер газети «Гонг» був конфіскований.

W jakim celu? «Lewar» 1935. Nr 10.

Za porozumieniem. «Lewar» 1935. Nr 11. S. 2. Те ж. «Po prostu» 1935. Nr 6. S. 2.

Zwroćcie. «Horyzonty» 1935. 24 wrzes.

Pióra wrony. «Gong» 1936. Nr 6. S. 10-11. Підписано: *bd.*

Przegląd prasy ukraińskiej. «Dziennik Popularny» 1936. Nr 10. Підписано: *M. R.* [Продовження] Nr 67. Без підпису.

Rezolucja Zjazdu Pracowników Kultury we Lwowie. «Trybuna Robotnicza» 1936. 24 maj.

Przegląd prasy ukraińskiej. «Dziennik Popularny» 1937. Nr 27, 38, 52, 61, 69, 81. Без підпису.

Iwan Franko. «Nowe Widnokregi» 1941. Nr 5/6. S. 127-138.
Співавтор: Kondra J.

* * *

Kozłowski J., *Życie i walka Jarosława Gałana*. «Nowa Kultura» 1951. 28 paźdz.

Wilk M., *Pamflety Gałana*. «Wieś» 1952. 20 lip.

Kozłowski J., *Wspomnienie o przyjacielu*. «Przyjaźń» 1954. Nr 27. S. 6.

Przed burzą. «Gazeta Poznańska» 1956. Nr 119. Te ж. «Głos Tygodnia» (Dod. do «Gazety Koszalińskiej») 1956. Nr 19. Te ж. «Nowiny Rzeszowskie» 1956. Nr 116.

Про участь Я. Галана в Антифашистському конгресі працівників культури у Львові (1936).

Bielajew W., *Ze wspomnień o Jarosławie Gałanie*. «Widnokrąg» (Dod. do «Nowin Rzeszowskich») 1962. Nr 32. S. 2-3.

Nieuważny F., *Jarosław Gałan*. «Przyjaźń» 1962. Nr 31. S. 20.

Bielajew W., *Jarosław Gałan. Młodość zaczęła się w Przemyśle*. Tłum. A. Bogusławska. «Życie Przemyśkie» 1968. Nr 46. S. 1-2.

Okęcki St., *Wspomnienie o Jarosławie Gałanie (w 25 rocznicę jego śmierci)*. «Miesięcznik Literacki» 1974. Nr 5. S. 115-117.

Putrament M., *Miasta i ludzie. Lwowska mapa przyjaźni*. «Przyjaźń» 1984. Nr 12. S. 11-13.

Герасименко Кость
Herasymenko Kost'

Daj konfitury pyszne, truskawkowe...; Z frontowego notesu; Kangur; Zoologia. Przeł. A. Szymański. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 610-615.

Гжицький Володимир
Hżycki Wołodymyr

Bociany Piotrusia. Opowiadania. Tłum. Z. Łapicka, M. Gawryś. Warszawa: Nasza Księgarnia, 1968. 50 s.

Рец.: Rychliński St., *O pewnej książce i jej autorze.* «Świat Młodych» 1969. Nr 92. S. 3.

Jesień. Przeł. M. Rychucki. «Tygodnik Kulturalny» 1970. 27 wrzes. Nr 39. S. 5.

* * *

Wawszczak Z., *Jubileusz ukraińskiego pisarza.* «Widnokrąg» 1970. Nr 43. S. 6. Те ж. «Nowiny Rzeszowskie» 1970. 24 paźdz.

Глинський Іван
Hłyński Iwan (Jan)

Słońce. Przeł. E. Zych. *Український календар 1977.* Варшава 1977. С. 206.

Wiśnia; Słowik i świat. Przeł. E. Zych. «Наша культура» 1980. № 9. С. 8.

Woda; Ballada o rozstrzelaniu zakochanych. Przeł. E. Zych. *Український календар 1983.* Варшава 1983. С. 221.

Голобородько Василь
Hołoborodko Wasyl

Cudza żona. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1969.* Варшава 1969. С. 330.

Złoty ptak; Upalnym latem. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1970.* Варшава 1970. С. 279.

Białe kochanie; Zbieraliśmy z ojcem siano. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1971.* Варшава 1971. С. 293.

o czym śpiewała Cyganka...; Stałaś pod jabłonią...; jesień... Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1974.* Варшава 1974. С. 319.

Cudza żona; Białe kochanie; Zbieraliśmy z ojcem...; Złoty ptak; Upalnym latem...; Dwudziesty drugi czerwca; Siódmy w brygadzie; Stara sztolnia; Chciał być człowiekiem...; A ten samolot...; Znalazł dzisiaj coś...; o czym śpiewała Cyganka...; Stałaś pod jabłonią...; jesień...; pokonywanie barier...; Opanował mądrą istotę...; Chcę, aby chleb...; Przychyłności... Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 891-908.

Голованівський Сава
Hołowaniwski Sawa

Topola na tamtym brzegu. Tłum. z ros. St. Kuźmińska. Warszawa: MON, 1969. 448 s.

Ślepy śpiewak zamarł w bezruchu. Przeł. E. Raczyńska-Mrączek. «Przyjaźń» 1981. Nr 27. S. 17.

Головко Андрій
Hołowko Andrij

Matka. Tłum. z ukr. M. Zagórska. Warszawa: PIW, 1956. 308 s.
Рец.: B. D. [Dudziński B.] «Panorama» 1956. Nr 32. S. 3; S. G. [Gnoiński S.], *Książka o rewolucji rosyjskiej.* «Książka dla Ciebie» 1956. Nr 6. S. 12-13.

* * *

M. Ł. [Łeśiów M], *Zgon Andrija Hołowki (4 XII 1972)*. «Kamena» 1973. Nr 9. S. 2.

Гончар Олесь
Honczar Oleś (Gonczar Aleś)

Góry śpiewają. Nowele. Tłum. J. Biernacki. Warszawa: Spółdzielnia Wydawnicza «Współpraca», 1949. 47 s.

Zawsze w szeregu. Opowiadania. Tłum. M. Dolińska, R. Karwacki. Warszawa: Prasa Wojskowa, 1950. 106 s.

Chorążowie. Tłum. z ros. K. Malinowska, M. Dolińska. Warszawa: MON, 1951. 471 s. Te ж. 1952. Te ж. Warszawa: Czytelnik, 1977.

Tauria. Tłum. z ukr. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. Warszawa: Czytelnik, 1955. 380 s.

Рец.: B. D. [Dudziński B.] «Łódzki Expres Ilustrowany» 1956. Nr 90. S. 4; B. D. [Dudziński B.] «Panorama» 1956. Nr 22. S. 2; J. K. [Kajtoch J.], *Z ukraińskiej epiki*. «Życie Literackie» 1956. Nr 15. S. 7.

Człowiek i broń. Tłum. z ukr. M. Traczewska. Warszawa: PIW, 1963. 421 s.

Рец.: Dziarnowska J. «Kultura» 1963. Nr 2. S. 5; Nieuważny F. «Nowe Książki» 1963. Nr 18. S. 892-893.

Sobór. Tłum. z ukr. K. Truchanowski. Warszawa: PIW, 1972. 382 s.

Рец.: Bury St. E. «Słowo Powszechne» 1972. Nr 110. S. 4; Drawicz A. «Sztandar Młodych» 1972. Nr 127. S. 5; Iwaszkiewicz J. «Życie Warszawy» 1972. Nr 145. S. 5; Łeśiów M. «Kamena» 1972. Nr 9. S. 2; Nieuważny F. «Nowe Książki» 1972. Nr 13. S. 41-43; Porajska M. «Przyjaźń» 1972. Nr 21. S. 8.

Cyklon. Tłum. [z ros.] M. Dolińska. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1976. 364 s.

Рец.: Romanowski Z. «Przyjaźń» 1976. Nr 19. S. 7.

Tronka. Tłum. M. Dolińska. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1978. 381 s.

Рец.: Wojciechowski J. «Miesięcznik Literacki» 1979. Nr 6. S. 123-124.

Brzeg miłości. Tłum. z ukr. St. E. Bury. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1979. 260 s.

Рец.: Porajska M., «*Brzeg miłości*». «Przyjaźń» 1980. Nr 24. S. 6-7.

Błyskawice. «Przyjaźń» 1950. Nr 10. S. 7-11.

Sąsiedzi. «Rzeczpospolita» 1950. 31 grudz.

W Słowacji. (Fragment powieści «*Złota Praha*»). Przeł. M. Dolińska. «Żołnierz Polski» 1950. Nr 7. S. 11-12.

Wspólna odpowiedzialność. «Dziennik Literacki» 1950. Nr 47. S. 4.

Zawsze w szeregu. «Trybuna Wolności» 1950. Nr 45. S. 8.

Jak starszyna Choma uczył chłopów słowackich socjalizmu. «Sztandar Młodych» 1951. 4 kwiec.

Choinka za rzeką Ipeł. Przeł. M. Pawłowicz. «Przyjaźń» 1953. Nr 1. S. 14.

Człowiek i broń (Fragmenty powieści). Przeł. J. Szymak. «Życie Literackie» 1961. 16 kwiec.

Pod niebem Ałtaju. «Przyjaźń» 1972. Nr 41. S. 17.

Usman i Marta. Przeł. K. Wojtylak. «Kobieta i Życie» 1974. Nr 8. S. 8-9.

Artysta. Przeł. M. Putrament. «Przyjaźń» 1984. Nr 52. S. 14-16.

* * *

Karst R., *Druga wojna światowa w literaturze radzieckiej*. «Przegląd Socjalistyczny» 1947. Nr 11. S. 58-61.

Про прозу О. Гончара.

Wojdowski B., *Perspektywy pejzażu literackiego*. «Przegląd Kulturalny» 1953. Nr 31. S. 3.

Про повість *Микита Братусь*.

Nieuważny F. «Przyjaźń» 1969. Nr 11. S. 2. Рецензія на книгу: Гончар О., *Собор*. Київ: Дніпро, 1968. 240 с.

Nieuważny F., *Sobór. Głośna powieść Ołesia Honczara*. «Przekrój» 1970. Nr 9. S. 11-12.

Sieczkowski M., *Plany i prace pisarzy (rok 1973)*. «Przyjaźń» 1973. Nr 7. S. 8.

Nowa książka O. Honczara. «Przyjaźń» 1976. Nr 33. S. 17.

Гордасевич Галина
Hordasewicz Hałyna

Z cyklu «*Barwy*». Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Piśma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 189.

Гординський Святослав
Hordynski (Hordynski) Swiatosław (Świątosław)

Kultura antraktu. «Sygnały» 1934. Nr 4/5. S. 1.

Про українське культурне життя в міжвоєнній Польщі.

Nokturn. Przeł. T. Hollender; Gdy zachodem już... Przeł. H. Balk. «Sygnały» 1934. Nr 4/5. S. 4, 9.

Na przedmieściu. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. II. Nr 4 (grudzień).

Do poetów Polaków. Przeł. A. Baumgardten; Dziewczynko piętnastoletnia... Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1936. R. III. Nr 6 (luty).

W porcie. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1936. R. III. Nr 10 (czerwiec).

Słowo o Pułku Igora. Przeł. K. Dumański. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1936. Nr 19. S. 191.

Zmierzch lazuruowy. Przeł. J. Czechowicz. Czechowicz J., Wiersze. Lublin, Wydawnictwo Lubelskie, 1963. S. 444.

Ars poetica; W porcie; Na przedmieściu. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 149-151.

* * *

Zahora F., *Wśród poetów. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 46. S. 481-482. Рецензія на книгу: Гординський С., Буруни. Львів: Варяг, 1936.*

Горліс-Горський Юрій
Horlis-Horśkyj Jurij

Horajewski B., *«Chołodnyj Jar» – epopea Ukraińskiej walki wyzwolenczej*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 46. S. 9-10.
Рецензія на книгу: Горліс-Горський Ю., *Холодний Яр*. Львів 1934.

Гостиняк Степан
Hostyniak Stepan

Podstawowy inwentarz naszej kuchni. Przeł. F. Nieuważny.
Український календар 1975. Варшава 1975. С. 243.

Samookreślenie; Dosyć krótka zabawa w zaimki; Istota plasteliny; Nieśmiertelność Judasza; Podstawowy inwentarz naszej kuchni; Superrealistyczny lipcowy dzień poety; Pewnego niezwykłego lata pod wieczór; O szczupaku najświętszej z ryb; Sa-dzenie laski; Drzeworyt. Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 963-974.

Грабовський Валентин
Hrabowskyj Walentyn

Kraina bursztynu-Litwa, niby świątynia słońca. Przeł. J. Czopik.
«Przyjaźń» 1978. Nr 6. S. 7.

Гудзій, Микола
Mikołaj /Nikolaj/ Gudzij

Dwa najstarsze intermedia ukraińskie. Tłum. M. Tureniec. «Pamiętnik Teatralny» 1960. Nr 3/4. S. 519-524.

«Pan Tadeusz» w języku ukraińskim. Pod sztandarem bratniej przyjaźni. Warszawa 1954. S. 298-299.

Гуріненко Петро
Hurinenko Petro

Pamięć serca. Tłum. z ukr. M. Dolińska. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1978. 408 s.

Рец.: Nieuważny F., *Bolesna zadra wojny*. «Nowe Książki» 1978. Nr 14. S. 39.

Гуцало Євген
Hucało Jewhen

Domowe ognisko. Tłum. z ukr. Z. i St. Głowiakowie. Warszawa: Czytelnik, 1971. 199 s. Te ж. 1978.

Рец.: Drawicz A. «Sztandar Młodych» 1971. Nr 279. S. 4; Kajtoch J. «Głos Młodzieży» 1971. Nr 11. S. 37-38; Nieuważny F. «Nowe Książki» 1971. Nr 21. S. 1418-1419; Jurkowski M. «Literatura na Świecie» 1972. Nr 6. S. 164-165.

Jabłka z jesiennego sadu. Tłum. z ukr. J. Jędrzejewicz. Warszawa: Pax, 1971. 109 s.

Рец.: Piechocki. «Słowo Powszechne» 1972. Nr 77. S. 4.

Dziewczęta na wydaniu. Opowiadania. Tłum. z ukr. Z. Głowiakowa, St. E. Bury. Warszawa: Czytelnik, 1977. 273 s.

Рец.: Mól [Rajska I.] «Wiadomości» 1977. Nr 42. S. 15; Nieuważny F. «Nowe Książki» 1978. Nr 7. S. 19.

Zielona radość konwalii. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1966. Nr 8. S. 3.

Za toczącym się Kółkiem. Wezbrany nurt. Opowiadania 1964-1965. Warszawa 1968.

Do syna, do żołnierza. Przeł. J. Jędrzejewicz. «Życie Literackie» 1971. Nr 3. S. 3.

Zielona radość konwalii. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 178.

Barwinkowi, przysypanemu...; Zielona radość konwalii. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Życie Literackie» 1976. Nr 45. S. 6.

Zima; Zielona radość konwalii. Przeł. J. Pleśniarowicz; *W gorących kieliszkach róż; Barwinkowi, przysypanemu śniegiem; Wspomnij tylko.* Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 763-767.

Martwa strefa. Przeł. A. Szymański. «Literatura na Świecie» 1978. Nr 11. S. 106-191.

Renta po synu. Przeł. M. Czertowicz. «Przyjaźń» 1979. Nr 44. S. 15.

Śmiechotka. Przeł. E. Raczyńska-Mraczek. «Przyjaźń» 1982. Nr 24. S. 14-15.

Kołowrotek. Przeł. M. Putrament. «Przyjaźń» 1984. Nr 39. S. 14-15.

* * *

Pazdro G., *Nowele Hucalę.* «Przekrój» 1969. Nr 48. S. 11, 14.

Łesiów M., *Za Bugiem.* «Kamena» 1971. Nr 21. S. 2.

Про творчість Є. Гуцала.

Nieuważny F., *Droga do człowieka.* «Przyjaźń» 1972. Nr 24. S. 17.

Гуцак Іван
Huszczak Iwan

Mówią mi, abym zerwał od razu...; Niezmiernie lubię ciche świtanie. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1966. Nr 22. S. 5. Te ж. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci.

Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972.
S. 174-175.

Гренджа-Донський Василь
Grendża-Donski Wasyl

Matka; W Sygocie. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 50-52.

Дараган Юрій
Darahan Jurij

Kozacki śpiew pod niebem zwisł...; Jak na ekranie miasto błysło...; Kijów; To ja i wicher w dzikim polu; Szamotanie. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 39-41.

Дашкієв Микола
Daszkijew Mykoła

Zwycięstwo życia. Tłum. J. Milnikiel. Warszawa: MON, 1954.
436 s.

Дмитерко Любомир
Dmyterko Liubomyr

Z przemówienia na zjeździe literatów polskich w Warszawie. «Trybuna Ludu» 1950. 25 czerwc. Te ж. *Pod sztandarem bratniej przyjaźni...* Warszawa 1954. S. 302.

Morze. Przeł. E. Żytomirski. Śpiewak S., *Polska w poezji narodów świata. Antologia wierszy o Polsce.* Warszawa 1959. S. 398-399.

Nad przepaścią. Przeł. St. E. Bury. «Biuletyn informacyjny». Zespół do spraw techn. Ministerstwa Kultury i Sztuki 1966. Nr 9. S. 29-30.

Domek w Poroninie. (Fragmenty). Przeł. St. E. Bury. *Український календар 1967.* Варшава 1967. C. 249.

Matka. Przeł. A. Baumgardten. «Poglądy» 1967. Nr 21. S. 15.

Przed zachodem słońca. Z utworu «Sekretna zbroja». Przeł. A. Baumgardten. «Poglądy» 1971. Nr 8. S. 13-15.

Dom w Poroninie. Przeł. A. Cesarz; *Gołębie.* Przeł. St. E. Bury. *Jak unieść wierszem Twoją chwałę.* Łódź 1977. S. 128-130.

Довженко Олександр
Dowżenko Aleksander

Zaczarowana Desna i inne opowieści filmowe. Tłum. St. E. Bury. Wstęp S. Kozak. Warszawa: LSW, 1976. 434 s.

Рец.: Nieuważny F. «Regiony» 1977. Nr 3. S. 116-119; R. P. [Pietrzak R.] «Trybuna Ludu» 1976. Nr 252. S. 8; Mól [Rajska I.] «Wiadomości» 1976. Nr 45. S. 15; Wierzewski W. «Film» 1976. Nr 45. S. 21.

Czarodziej sadów. Scenariusz filmowy. Tłum. G. Zaleski. Wstęp J. Giżycki. Warszawa: Filmowa Agencja Wydawnicza, 1952. 93 s.

Kapitan Us. Przeł. M. Kuplowski. «Życie Literackie» 1963. Nr 16. S. 5.

* * *

Dreyer R., *Aleksander Dowżenko.* «Kwartalnik Filmowy» 1957. Nr 1. S. 78.

Rubach L., *Dowżenko Aleksander.* «Przyjaźń» 1957. Nr 1. S. 14.

Toeplitz K. T., *O Aleksandrze Dowżence.* «Trybuna Ludu» 1957. Nr 3.

Materiały wydane z okazji konferencji poświęconej twórczości radzieckiego reżysera filmowego Aleksandra Dowżenki. Warszawa. 16-18 IX 1959. Warszawa: FAW, 1959.

Kozak S., [Wstęp] Dowżenko O., *Zaczarowana Desna i inne opowieści filmowe*. Tłum. St. E. Bury. Warszawa: LSW, 1976. S. 5-14.

Toeplitz K. T., *Testament poety*. «Film» 1983. Nr 45. S. 20.

Доленго Михайло
Dołenho Mychajło

Z przeddziejów. Pocztówka pierwsza; Za kratami. Przeł. J. Litwiniuk; Roger Bacon. Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 418-421.

Roger Bacon. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1977*. Варшава 1977. С. 206.

Дольд-Михайлик Юрій
Dold-Mychajlyk Jurij

Baron von Goldring. Tłum. Z. i St. Głowiakowie. Warszawa: Czytelnik, 1959. 629 s.

Рец.: Malcharek M. «Współczesność» 1960. Nr 5; Siewierski J., *Awantura, brawura i sensacja*. «Nowe Książki» 1960. Nr 6. S. 357-358; Warneńska M. «Przyjaźń» 1960. Nr 8. S. 14; Bury St. E. «Wrocławski Tygodnik Katolicki» 1961. Nr 50. S. 3; Kulicki W. «Współczesność» 1961. Nr 20. S. 6; Malcharek M. «Współczesność» 1961. Nr 20. S. 6; Putrament J. «Przegląd Kulturalny» 1961. Nr 44. S. 10; Rothert S. «Przegląd Kulturalny» 1961. Nr 45. S. 9.

Донцов Дмитро
Doncow Dmytro

Od epigonizmu do samodzielności. Nowe prądy w literaturze ukraińskiej. «Przegląd Współczesny» 1929. Nr 82. S. 77-89.

Драй-Хмара Михайло
Draj-Chmara Mychajło

Łabędzie; Nie zgasnąć, z wami w noc pozostać. Przeł. O. Łapski. *Український календар 1967.* Варшава 1967. С. 255.

Daremnie się sroży luty. Przeł. O. Łapski. *Український календар 1970.* Варшава 1970. С. 279.

Jak chustka w pasy... Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 42.

Jak chustka w pasy... Przeł. T. Hollender; *Świat cały rozumiem okiem; I tak jak pierwszy człowiek, znowu; Łabędzie; Spuściwszy się na samo dno kopalni; Do Chortycy; Miasto przyszłości; Victoria regia.* Przeł. P. Kuncewicz; *Nie zgasnąć, z wami w noc pozostać; Daremnie się sroży luty.* Przeł. O. Łapski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 408-417.

Драч Іван
Dracz Iwan

Do źródeł. Wiersze. Wybrał J. Pleśniarowicz. Warszawa: PIW, 1968. 49 s.

Słońce i słowo. Wybór i posłowie F. Nieuważny. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1983. 98 s.

Ballada o słoneczniku. Przeł. S. Pollak. «Współczesność» 1964. Nr 21. S. 7.

Ballada o wiadrze; Wieczorna akwarela. Przeł. F. Nieuważny. «Warmia i Mazury» 1966. Nr 3. S. 12.

Wieczorna akwarela. Przeł. F. Nieuważny. «Przyjaźń» 1966. Nr 40. S. 11.

pióro; Drzewa na mnie czekają; Robota i rozrywka; Bóg. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1967.* Варшава 1967. С. 253-254.

Ballada o wiadrze. Przeł. F. Nieuważny. «Przyjaźń» 1968. Nr 2. S. 11.

22 czerwca 1966 roku o godzinie piątej wieczorem. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Życie Literackie» 1968. Nr 21. S. 6. Te ж. «Widnokrąg» (Dod. do «Nowin Rzeszowskich») 1969. Nr 7. S. 1.

Etiuda kochania; Etiuda lwa (Pamięci E. Hemingway'a). Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1968. Nr 4. S. 5.

Gdzie to kto widział; Gdzieś na dnie moich nocy. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1968.* Варшава 1968. С. 252.

Gdzieś na dnie moich nocy. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Widnokrąg» (Dod. do «Nowin Rzeszowskich») 1968. Nr 2. S. 1.

Kalina. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Życie Literackie» 1968. Nr 21. S. 6. Te ж. «Widnokrąg» (Dod. do «Nowin Rzeszowskich») 1969. Nr 49. S. 1.

Oskoma. (II cz. «Dyptyku o spokoju»). Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1969. Nr 23. S. 3.

Tajemnice. Przeł. K. A. Jaworski. «Życie Literackie» 1969. Nr 45. S. 9.

Etiuda lwia; Etiuda kochania; Etiuda (kopia liściku); Tajemnice; Oskoma. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 161-165.

Skoworoda i Szewczenko. Przeł. H. Kozuszek. *Український календар 1972*. Варшава 1972. C. 297.

Dwadzieścia osiem. (Wariacje na temat Walta Whitmana). Przeł. J. Litwiniuk. «Literatura na Świecie» 1973. Nr 5. S. 163.

Ballada o dwóch łabędziach; Ballada o skowronkach; Łza Picasa. Przeł. F. Nieuważny; *Droga; Natrętny sen; Wiersze pisane na kartkach perforowanych*. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Poezja» 1976. Nr 11. S. 12, 15-18.

Powiadają, że w mikrokosmosie cząsteczka równa się całości; Żartobliwy recytatyw; Rozmowa z przyjacielem-tłumaczem; Tajemnica początku. Przeł. F. Nieuważny; *Kalina*. Przeł. R. Gorzelski; *Spowiedź wiersza*. Przeł. E. Zych. «Наша культура» 1976. № 10. C. 3.

Pióro; Robota i rozrywka; Ballada o dwóch łabędziach; Leśny sonet; Drzewa na mnie czekają; Majster diabłów Anton Šmulans. Przeł. F. Nieuważny; *Sonata Prokofiewa. I-VI; Do źródeł; Dwadzieścia osiem. (Wariacje na temat Walta Whitmana)*. Przeł. J. Litwiniuk; *Słowo; Na dzień rosy*. Przeł. J. Waczków; *Kalina; Gdzieś na moich nocy dzień; Wiersze pisane na kartkach perforowanych*. Przeł. J. Pleśniarowicz; *Ballada o wujku Hordiju*. Przeł. J. Jędrzejewicz; *Ballada o złotej cebuli*. Przeł. Z. Braude; *Ballada ze znakiem zapytania*. Przeł. B. Nazaruk; *Co to takiego trawa (na motyw poezji Whitmana); Ballada o zawiniątkach; Z «Pieśni nad pieśniami»*. Przeł. T. Nowak; *Kateryna*. Przeł. E. Bryll. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 692-724.

Pochód. (Epilog poematu «Zielony proporzec Janusza Korczaka»). Przeł. T. Chróścielewski. *Jak unieść wierszem Twoją chwałę*. Łódź 1977. S. 342.

Przepadło, przemknęło, przeleciało; Kobieta i morze; Babusieńka; Ballada o koniach; Kijów z oczami słońca i miesiąca. Wio-

senne zakłęcie. Przeł. F. Nieuważny. «Literatura na Świecie» 1978. Nr 11. S. 248-255.

Słonecznik; Płonie jarzębina. Przeł. A. Baumgardten. *Український календар 1981*. Варшава 1981. С. 205.

* * *

Nieuważny F., *W pięknym «mamrze słowa» I. Dracza*. «Literatura na Świecie» 1977. Nr 4. S. 200-205.

Raczyńska E., *Ballady codzienności*. «Literatura na Świecie» 1978. Nr 11. S. 256-271.

Nazaruk B., *Dialog z filozofią w poezji Iwana Dracza*. Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej. Literaturoznawstwo. Warszawa 1979. T. 4. S. 95-105.

Nazaruk B., *Twórczość poetycka Iwana Dracza (1962-1974)*. «Biuletyn Sławistyczny» 1980. Nr 5. S. 66-69.

Wawrzekiewicz M., *Sowie pióra*. «Argumenty» 1985. Nr 16. S. 8.
Інтерв'ю з І. Драчем.

Дригинич Ярослав
Dryhynycz Jarosław

Jaryj Jarosław, *Pauza*. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. II. Nr 4 (grudzień).

* * *

Zahora F., *Wśród poetów*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 46. S. 481-482. Рецензія на книгу: Дригинич Я., *Різблю віддаль*. Варшава: Варяг, 1935.

Дрозд Володимир
Drozdz Wołodymyr

Oliwki. Tłum. T. Hołyńska. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1980. 276 s.

Рец.: Porajska M., *Oliwki*. «Przyjaźń» 1981. Nr 11. S. 6.

Katastrofa. Przeł. T. Hołyńska. Kraków-Wrocław: Wydawnictwo Literackie, 1984. 176 s.

Рец.: Kowalski M. «Tygodnik Kulturalny» 1984. Nr 46. S. 12;
Wojciechowski J. «Nowe Książki» 1984. Nr 7. S. 57-59.

Mamzelka. (Fragmenty opowiadania). Przeł. E. Raczyńska-Mraczek. «Przyjaźń» 1980. Nr 24. S. 15.

Еллан-Блакитний Василь
Elłan-Błakytynj Wasyl

Nad tym, co poległ w murów pyle; Uderzenia młota; W piątą rocznicę. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej*. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 43-44.

Uderzenia młota. Przeł. T. Hollender. «Наша культура» 1973. № 5. C. 7.

*Spalam się w życiu... kocham życie; Czerwony płomień liścia jesien-
nego; Starodawną klawiaturę pieśczę; Arytmia serca; Ukrainie
(ze starych zeszytów); Naprzód; Kanonada. I-II; Po wysłuchaniu
«Sonaty Kreutzerowskiej»; Powstanie. I-II; Nie dokończony obrazek*.
Przeł. A. Szymański; *Uderzenia młota*. Przeł. T. Hollender. *Antolo-
gia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 427-439.

Жабський Олександр
Żabski Ołeksandr

Idę. Przeł. L. Lewin. *Український календар 1968*. Варшава 1968. C. 250.

Жиленко Ірина
Żyłenko Iryna

Siwizna zasmuconym łabędziem. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1975.* Варшава 1975. С. 242.

Nadeszło; Płacz czy krzyk stłumiony; Zapada zmierzch... Przeł. T. Chrościelewski. «Наша культура» 1976. № 6. С. 3.

Świętojańska; Grajże...; Topoli śmiech i dźwięk; Cichy, smętny krzyk ptaka; Rozkwitały maki na twarzy. Przeł. A. Tchórzewski; *Zapada zmierzch...; Nadeszło; Płacz czy krzyk stłumiony.* Przeł. T. Chrościelewski; *Piersiasta noc spija żarliwie; Konał mój las i sypał łzy szkarłatne; W pozłocie stoję.* Przeł. E. Raczyńska; *Siwizna zasmuconym łabędziem.* Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 929-939.

Poezja. Za kołem dnia, ciężkiej nocy koła. Przeł. E. Raczyńska-Mraczek. «Przyjaźń» 1980. Nr 47. S. 7.

* * *

Raczyńska-Mraczek E., *Świat przez emocje widziany. Rozmowa z Iryną Żyłenko.* «Przyjaźń» 1980. Nr 47. S. 7.

Жолоб Світлана
Żołob Switłana

Daleki okrzyk odwiecznej zozuli; Pachnący lata sok; Nieśmiertelna sosna pachnie mi dzieciństwem; Głosy w drodze; Patrz, bezgraniczny czas dookoła. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1985.* Варшава 1985. С. 276-277.

Забіла Наталя
Zabiła Natalia

Książeczka Jasi. Spolszczył J. M. Ruda. Warszawa: Nasza Księgarnia, 1953. 21 s. Te ж. 1955.

Charków. Przeł. T. Hollender. Hollender T., Z poezji ukraińskiej. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 100-101.

**Завгородній Олександр
Zawhorodnij Oleksandr**

Piszę i nie stawiam; Minutą milczenia; Chociaż nigdy nie byłem na wojnie; Pod jesiennym drzewem; Tu często płacze żona; Osiadł śnieg – chmur gromadzi się stadko; Gdzieś buja ptak – moje życie. Przeł. J. Litwiniuk. Український календар 1981. Варшава 1981. С. 206-207.

**Загребельний Павло
Zahrebelny Pawło**

Z perspektywy wieczności. Tłum. z ukr. M. Dolińska. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1979. 317 s.

Рец.: Porajska M., *Z perspektywy wieczności. «Przyjaźń» 1979. Nr 45. S. 6-7.*

Przejdźmy do miłości. Tłum. z ukr. M. Dolińska. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1980. 359 s.

Zostaniesz cesarzową – uszczęśliwisz świat. Tłum. z ukr. K. Sakowicz. Warszawa: Czytelnik, 1980. 444 s.

Uwodziciel. (Obrazek humorystyczny w jednej odsłonie). Tłum. i adapt. C. Z. [Cz. Wojeńska]. «Teatr Ludowy» 1957. Nr 10. S. 539-547.

* * *

Cenglowa H., Narkotyk powszechny – powieść. Spotkanie z pisarzem ukraińskim Pawłem Zahrebelnym. «Przyjaźń» 1977. Nr 16. S. 7.

Prasek C., Jarosław Mądry. (Film). «Przyjaźń» 1983. Nr 2. S. 17
Сценарій П. Загребельного.

Загул Дмитро
Zahul Dmytro

Maria i Mara; W króźganków i katakumb lochach...; Dziś ja już nie ten sam, co wczoraj... Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej*. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 102-104.

Tej pieśni nutę... Przeł. J. Litwiniuk; *Maria i Mara*. Przeł. T. Hollender. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 351-352.

Зайцев Павло
Zajcew Paweł

Szewczenko i Polacy. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 10. S. 2-21.

Dwie postacie polskie w powieści T. Szewczenki. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 8. S. 82-83.

Про Л. Демського і панну Магдалену з повісті *Художник* Т. Шевченка.

Збанацький Юрій
Zbanacki Jurij

Jedyna. Tłum. z ukr. E. i Wł. Słobodnikowie. Warszawa: PIW, 1963. 382 s.

Рец.: Kulickowska K. «Nowe Książki» 1963. Nr 13. S. 644-645.

Czirik i jego sąsiedzi. Tłum. Z. Łapicka. Warszawa: PIW, 1967. 14 s.

Земляк Василь
Zemlak Wasyl

Łabędzie stado. Tłum. z ukr. St. E. Bury. Warszawa: LSW, 1975. 388 s.

Рец.: (p) «Słowo Powszechne» 1975. Nr 101. S. 4; Nieuważny F., *Chimeryczny fresk ludowy Wasyla Zemlaka*. «Nowe Książki» 1976. Nr 13. S. 38; Biedka E. «Literatura na Świecie» 1977. Nr 1. S. 332-337.

* * *

Raczyńska-Mraczek E., *Babilon-XX*. «Przyjaźń» 1980. Nr 20. S. 16-17.

Зеров Микола
Zerow Mykoła

Książę Igor; Owidiusz; Skorpion; W stepie. Przeł. J. Łobodowski. «Kultura» [Paryż] 1950. Nr 7/8. S. 95-96.

Skorpion. Przeł. K. A. Jaworski. «Przegląd Kulturalny» 1956. Nr 40. S. 3.

Aleksandria. Przeł. J. Postupalski. «Meander» 1963. Nr 6. S. 247.

Argonauci; Arystarch; Lotofagowie; Nauzykaa; Salomea; Samookreślenie. Przeł. B. Drozdowski. «Poezja». Nr 11. S. 31-34.

Kniaź Igor; Skorpion; Klasycy. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej*. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 105-107.

Skorpion. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 112.

Lotofagowie; Salomea; Nauzykaa; Samookreślenie; Arystarch; Argonauci; Zwóзка zboża. Przeł. B. Drozdowski; *Skorpion; Kniaź Igor; Klasycy*. Przeł. T. Hollender. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 392-401.

Златокудр Іван
Złatokudr Iwan

Usta... Przeł. E. Zych. *Український календар 1976*. Варшава 1976. С. 211.

Pejzaż. Przeł. Z. J. Rybak. *Український календар 1978*. Варшава 1978. С. 209.

Jaskółki przedą płachtę nieba; Niebo!; Jesień. Przeł. Z. J. Rybak. *Український календар 1979*. Варшава 1979. С. 214-215.

Jesień; Józefowi Tarnopolskiemu. Przeł. Z. J. Rybak. *Український календар 1980*. Варшава 1980. С. 198, 202.

Listopad; Władysławowi Broniewskiemu; Z Czartowskich Skał. Przeł. Z. J. Rybak. *Український календар 1982*. Варшава 1982. С. 230.

Зленко Віталій
Zlenko Witalij

Słońce! Wszchemogące słońce! Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 196.

Іваничук Роман
Iwanyczuk Roman

Cień. Przeł. K. Wojtylak, S. Demczuk. «Gazeta Olsztyńska» 1971. Nr 144. Te ж. «Kobieta i Życie» 1973. Nr 13. S. 8.

Przestępstwo. Przeł. K. Wojtylak. «Kobieta i Życie» 1971. Nr 34. S. 4-5.

Dom na górze. Przeł. K. Wojtylak. «Kobieta i Życie» 1972. Nr 15. S. 4, 15.

Miś. Przeł. K. Wojtylak. «Kobieta i Życie» 1972. Nr 18. S. 4, 15.

Ojciec. Przeł. K. Wojtylak. «Kobieta i Życie» 1972. Nr 32. S. 4.

Podarta fotografia. Przeł. K. Wojtylak. «Kobieta i Życie» 1972. Nr 37. S. 4.

W drodze. Przeł. K. Wojtylak. «Kobieta i Życie» 1975. Nr 17. S. 8.

Zabij mnie. Przeł. K. Wojtylak-Radwaniecka. «Kobieta i Życie» 1975. Nr 7. S. 8.

Opowieści myśliwego. Przeł. E. Raczyńska-Mraczek. «Przyjaźń» 1981. Nr 24. S. 15.

Marijka. Przeł. E. Raczyńska-Mraczek. «Przyjaźń» 1982. Nr 14. S. 15.

Śmierć karnawałowego przebierańca. Przeł. K. Sakowicz. «Przyjaźń» 1986. Nr 47. S. 15.

Івасюк Володимир
Iwasiuk Wołodymyr

Czerwona ruta. Muzyka i słowa... Przeł. J. Laskowski. «Przyjaźń» 1972. Nr 10. S. 20. Te ж. «Наше слово» 1972. 28 трав. С. 4. Te ж. «Niwa» 1976. Nr 31. S. 8.

Kaskada Czeremoszu. Muzyka i słowa... Przeł. J. Laskowski. «Przyjaźń» 1973. Nr 34. S. 21. Te ж. Przeł. Cz. Tarczyński. «Przyjaźń» 1974. Nr 41. S. 21.

* * *

Łozowej W., *Znajdziesz kwiat, znajdziesz miłość...* «Przyjaźń» 1972. Nr 13. S. 16.

C. P. [Prasek C.], *Dwoje popularnych*. «Przyjaźń» 1974. Nr 38. S. 22.

Ільницький Микола
Ілнуцькй Mykoła

Pomnik. Przeł. J. Litwiniuk. «Profile» 1970. Nr 3. S. 38.

Ірчан Мирослав
Irczan Myrosław

F. N. [Nieuważny F.] «Slavia Orientalis» 1961. Nr 3. S. 423-424. Рецензія на книгу: Власенко В., Кравчук П., *Мирослав Ірчан. Життя і творчість*. Київ: Радянська школа, 1960. 301 с.

Йовенко Світлана
Jowenko Switłana

Łada. Przeł. T. Chrościelewski; *Biała idylla; Na granatowym, na ciemnym spokojnym niebie; Sztuka przekładu*. Przeł. E. Raczyńska. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 944-947.

Karmiłam sama z ręki gołębie. Przeł. S. Ulicki. «Przyjaźń» 1978. Nr 36. S. 17.

Po wszystkim; Dusznością odurzała i zwodziła. Przeł. E. Raczyńska; *Elegia dla topoli*. Przeł. A. Sobczyńska; *Pokochać ciebie to duszę zaprzedać; Lękam się swe krzywdy tobie odwzajemnić*. Przeł. S. Ulicki. «Literatura na Świecie» 1978. Nr 11. S. 230-233.

Йогансен Майк
Johansen Majk

Wiosna. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej*.
Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 54.

Кабарівський Богдан
Kabariwśkyj Bohdan

Zew. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. II. Nr 4 (grudzień).

Калинець Ігор
Kałyneć Ihor

Miasteczko. Przeł. J. Pleśniarowicz. *Український календар*
1970. Варшава 1970. С. 279.

Камінчук Анатолій
Kaminczuk Anatolij

Ty przepływasz ulicę. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*.
Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łęsiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 197.

Кацнельсон Абрам
Kacnelson Abram

Kolczasty drut. Przeł. J. B. Ożóg. «Głos Młodzieży Wiejskiej»
1967. Nr 10. S. 29.

Качуровський Ігор
Kaczurowski Igor

Tragiczne losy pisarzy ukraińskich w Związku Radzieckim.
Z okazji setnej rocznicy dekretu emskiego. Tłum. z ros. A. Drąwicz. Warszawa: LOS, 1984. 20 s.

Кирилюк Євген
Kuryluk Jewhen

Bury St. E., *Jubileusz Profesora*. «Przyjaźń» 1972. Nr 22. S. 8.

Kozak S., *Jewhen Kyryluk*. (W siedemdziesiątą rocznicę urodzin). «Slavia Orientalis» 1972. Nr 1. S. 101-105.

Kozak S., *Jubileusz Jewhena Kyryluka*. «Biuletyn literatur zachodniosłowiańskich». PAN. Zakład Słowianoznawstwa. 1973. Nr 6. S. 139-140.

Hryckowian J. «Slavia Orientalis» 1974. Nr 4. S. 989-992.
Рецензія на книгу: Кирилюк Є., *Слово віддане народові*.
Вибрані праці. Київ: Дніпро, 1973. 328 с.

Кисельов Леонід
Kyselow Leonid

Wczesnie jeszcze, wczesnie; Na tarasach drzew tylko wiatr; Noc w Krakowie; Pogrzeb Ofelii; Śpiewaj, siostró, nam, zaśpiewaj; Jutro wstanie świt taki, jak zawsze; Jestem dla ciebie nikim, jak Ulysses; W błyszczącym gwiazdami sierpniu; Jesień. Przeł. P. Kuncewicz; *Przypomnisz jeża, com go złowił; Ledwie dwa razy żyjemy; Ziemia z żaru się paczy*. Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 879-890.

Кірян Надія
Kirjan Nadija

Święto wody wieczornej; Wieczór nad strumieniem; Gałęzie i wiatr; Królestwo róż; Koguty o północy. Przeł. E. Raczyńska. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 948-952.

Кічура Мелетій
Kiczura Meletyj

Przestrzeni; Stukocą koła, jęczą szyny...; Gracze. Przeł. S. Twerdochlib. *Antologia współczesnych poetów ukraińskich*. Lwów-Warszawa 1911. S. 75-80.

Клен Юрій
Kłen Jurij

Styczeń. Przeł. A. Baumgardten. «Sygnały» 1934. Nr 12. S. 7.

Krąg życia. Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1937. Nr 32. S. 31.

Книш Георгій
Knysh Heorhij

Polskiemu przyjacielowi. Przeł. Z. Stepek. Jak unieść wierszem Twoją chwałę. Łódź 1977. S. 250-251.

Коваль Юрій
Kowal Jurij

Ścieżki zajęcze. Zbiór opowiadań. Warszawa: Nasza Księgarnia, 1985. 101 s.

Козаченко Василь
Kozaczenko Wasyl

Świadectwo dojrzałości. Tłum. z ros. N. Drucka. Warszawa: Nasza Księgarnia, 1951. 156 s.

Коломієць Володимир
Kołomijec Wołodumyr

O Leninie. (Fragmenty). Przeł. J. Kamiński. «Dziennik Polski» 1969. Nr 105. S. 5.

Коломієць Олекса
Kołomijec Oleksa

Planeta nadziei. «Biuletyn informacyjny». Zespół do spraw techn. Ministerstwa Kultury i Sztuki 1966. Nr 9. S. 32-33.

Błękitne jelenie. (Fragmenty); Wielka miłość. Przeł. St. E. Bury.
«Dziennik Polski» 1975. Nr 71. S. 3.

* * *

Bury St. E., *Niebieskie jelenie.* Program teatru Siemaszkowej
(Rzeszów) 1975. Nr 4.

Кордун Віктор
Kordun Wiktor

Przemija lato; Cichy majster zabawek; Morska ryba; Nagła jesień; Jesiennie; Kobiety i morze. Przeł. J. Waczków. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 923-928.

Корж Віктор
Korż Wiktor

Lekcja malowania; Ojczyźnie; Antykwariusz; Źródła mojego losu odnajduję teraz; Sosny szumiały sennie; Nostalgia; Zmartwienie, smutek, boleść i tęsknota... Przeł. T. Śliwiak. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 916-922.

Manifest niepodległości. Przeł. F. Nieuważny. «Przyjaźń» 1985.
Nr 37. S. 21.

Корнійчук Олександр
Kornijczuk (Korniejczuk) Aleksandr

Makar Dubrowa. Sztuka w 3 aktach, 4 obrazach. Tłum. Z. Olechowska. Warszawa: Współpraca, 1949. 85 s.

Płaton Krieczet. Sztuka w 3 aktach, 5 obrazach. Tłum. J. N. Miller. Warszawa: Współpraca, 1949. 96 s.

Skrzydła. Sztuka w 4 aktach. Tłum. W. Broniewski. Warszawa: PIW, 1955. 142 s.

Prawda. (Trzy odsłony sztuki). Przeł. O. Terlecki. «Przekrój» 1950. Nr 291. S. 6-7.

Z Leninem w sercu. «Sztandar Młodych» 1954. 20 stycz.

* * *

Horawska A., *Od kół amatorskich – do Teatru Państwowego. (Teatr polski w Mińsku).* «Kultura Mas» 1935. Nr 1/2. S. 56-60. Te ж. Sierocka K., *Z dziejów czasopiśmiennictwa polskiego w ZSRR. («Kultura Mas», 1929-1937).* Warszawa 1963. S. 216-222.

Celina W-ska., *Platon Kreczet po polsku.* «Kultura Mas» 1936. Nr 4/5. S. 91-92.

Brzoza J., *Aleksander Kornijczuk.* «Trybuna Robotnicza» 1945. Nr 252. S. 5.

Brzoza J., *Wojenne sztuki Kornijczuka.* «Kultura» 1945. Nr 1. S. 4.

Wołkow M., *Aleksander Kornijczuk.* «Wolność» 1946. Nr 4. S. 4.

Brzoza J., *O Aleksandrze Kornijczuku.* «Wieczory Teatralne» 1948/1949. Nr 4. S. 13-15.

Brzoza J., *Aleksander Kornijczuk.* «Trybuna Robotnicza » 1949. Nr 164. S. 8.

Karst R., *Dzieło pisarza musi wtargnąć w życie.* «Kuźnica» 1949. Nr 6. S. 4.

Інтерв'ю з О. Корнійчуком.

Marczak-Oborski St., *Sztuki radzieckie po polsku.* «Wieś» 1949. Nr 50. S. 7.

Sztuka o górnikach radzieckich. «Przyjaźń» 1949. Nr 26. S. 13.

Szydłowski R., *Jak Iwan Piotrowicz Romaniuk spotkał się z dialektyką*. «Trybuna Ludu» 1950. 10 grudz.

Szydłowski R., *Makar Dubrawa dożyje do komunizmu*. «Trybuna Ludu» 1950. 14 grudz.

Baumgardten A., «Zagłada eskadry». «Teatr» 1952. Nr 21. S. 8.

Hierowski Zd., *Nowy sukces klasycznej dramaturgii radzieckiej*. «Życie Literackie» 1952. Nr 24. S. 14-15.

Про виставу *Загибель ескадри* в Сілезькому театрі.

Czerwiński M., *Aleksander Kornijczuk – pisarz realizmu socjalistycznego*. «Świat i My» 1953. Nr 84. S. 3.

Grodzicka A., «Zagłada eskadry» A. Korniejczuka. «Życie Warszawy» 1953. 11 wrzes.

Jaszcz., *Kłęska, która była zwycięstwem*. «Trybuna Ludu» 1953. 11 wrzes.

Łastik S., «Chirurg» na scenie wrocławskiej. «Przegląd Kulturalny» 1953. Nr 15. S. 6.

Natanson W., *Na scenach warszawskich*. «Twórczość» 1953. Nr 11. S. 208-209.

Zakrzewski Sz., *Wrocławska scena kameralna*. «Przyjaźń» 1953. Nr 21. S. 7.

Про п'єси О. Корнійчука.

Borowski K., *Aleksander Kornijczuk i jego «Chirurg»*. «Świat i Ludzie» (Dod. do «Gazety Białostockiej» 1955. Nr 44. S. 2.

Sienkiewicz M., *Tradycja i współczesność*. «Przekrój» 1972. Nr 1441. S. 10.

Linert A., *Powojenny sezon Państwowego Polskiego Teatru Dramatycznego we Lwowie*. «Pamiętnik Teatralny» 1974. Zesz.3/4. S. 476-488.

Rakowski J., *W Plutach u Wandy Wasilewskiej*. «Przyjaźń» 1983. Nr 10. S. 12-13.

Коротич Віталій
Korotycz (Koroticz) Witalij

Lustro i inne wiersze. Wybór, wstęp F. Nieuważny. Warszawa: PIW, 1974. 54 s.

Рец.: Drawicz A. «Nowe Książki» 1975. Nr 20. S. 55-56.

Beethoven. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Kamena» 1964. Nr 24. S. 7. Te ж. «Widnokrąg» (Dod. do «Nowin Rzeszowskich») 1965. Nr 44. S. 1. Te ж. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1975. Nr 4. S. 5. Te ж. Przeł. Z. J. Rybak. *Український календар* 1975. Варшава 1975. С. 242. Te ж. «Наша культура» 1976. № 10. С. 5.

Hiszpania. Przeł. S. Pollak. «Współczesność» 1964. Nr 21. S. 7.

Szopen. Przeł. J. B. Ożóg. «Życie Literackie» 1966. Nr 12. S. 6. Te ж. Przeł. F. Nieuważny. «Życie Literackie» 1966. Nr 21. S. 13. Te ж. Przeł. J. B. Ożóg. *Jak unieść wierszem Twoją chwałę*. Łódź 1977. S. 343.

Kasztany. Przeł. J. Kryk. «Życie Przemyskie» 1968. Nr 9. S. 5.

Z cyklu «Dziesięć monologów o miłości». I-III. Przeł. E. Raczyńska. *Український календар* 1969. Варшава 1969. С. 329.

Prąd. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1969. Nr 23. S. 3.

Strofy. Przeł. J. Kamiński. «Dziennik Polski» 1969. Nr 105. S. 5.

Lenin, tom 54. Przeł. F. Nieuważny. Український календар 1970. Варшава 1970. C. 268.

Chleb; Oczekiwanie; Beethoven; My je nie wierząc sami sobie; Prąd; Jesienne. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 166-171.

Monolog o miłości. «Wiadomości». Wrocław 1973.

Beethoven. Przeł. F. Nieuważny; Rozmyślając o czasie. Przeł. A. Szymański; Umarłe drzewo; Kino. Przeł. P. Kuncewicz; Zapach nieba; Dziadek; Oczekiwanie. Przeł. Wł. Segal; Wiersze o sztuce ludowej. Przeł. F. Nieuważny; Książki. Przeł. P. Kuncewicz, F. Nieuważny; Ciotka Maria. Przeł. T. Nowak; Pieśń. Przeł. T. Śliwiak. Antologia poezji ukraińskiej. Warszawa 1977. S. 725-737.

Nie narzekaj. Z cyklu «Wiek». Przeł. Z. J. Rybak. «Наше слово» 1981. 25 січ.

Корсюк Микола
Korsiuk Mykoła

Ptaki, w których żyjemy; Noc; Czy widzisz...; Kochana...; Pole...; Każdy z nas...; Matko... Przeł. Z. J. Rybak. Antologia poezji ukraińskiej. Warszawa 1977. S. 956-962.

Ballada o chlebie; Być drzewem. Przeł. Z. J. Rybak. Український календар 1979. Варшава 1979. C. 213-214.

Косач Юрій
Kosacz Jurij

Lata na Morawach. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. I. Nr 7 (marzec).

Narodzenie Wielkości. Przeł. K. Neriwnyj. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 49. S. 4.

Portret kondotiera. Przeł. J. Lebroda. «Sygnały» 1934. Nr 4/5. S. 4.

Ty. Przeł. Z. Kunstman. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 23. S. 260.

Wiosna Żytomierska. Przeł. J. Łobodowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1937. Nr 28. S. 315.

Naśladowania z Villona; Z minionej wojny; Ust korale, aż parzące żarem...; Bajda Wysznewecki. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 57-61.

Костенко Ліна
Kostenko Lina

Nabrzeże. (Fragment poematu); Rany świętego Jakuba; Rybaczka. Przeł. K. Suchodolski. «Szczecin» 1961. Nr 1/2. S. 139-140.

Wielki czwartek; Znicze. Przeł. J. Hordyński. «Życie Literackie» 1961. Nr 16. S. 11.

Są wiersze-kwiaty... Przeł. J. Pleśniarowicz. «Widnokrąg» (Dod. do «Nowin Rzeszowskich») 1962. Nr 44. S. 1.

Cisza lasom...; Są wiersze-kwiaty; Słońce weszło. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Kamena» 1963. Nr 20. S. 3.

Dzwony bija na trwogę... Przeł. J. Pleśniarowicz. «Kamena» 1964. Nr 24. S. 7.

Granitowe ryby. Przeł. S. Pollak. «Współczesność» 1964. Nr 21. S. 7.

Warszawo, wiedziałas, żeś urodziwa...; Ty śpiewałeś dla mnie. Przeł. M. Raczkiewicz. «Przyjaźń» 1964. Nr 45. Wkładka. S. 8, 14. Те ж. Przeł. F. Nieuważny. «Przyjaźń» 1969. Nr 27. S. 11.

Deszcze padają nieczęsto... Przeł. W. Woroszyński. «Zwierciadło» 1965. Nr 16. S. 5.

Słońce weszło. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Widnokrąg» (Dod. do «Nowin Rzeszowskich») 1965. Nr 44. S. 1.

Kochanie, wierność; Są wiersze-kwiaty; Sztafety. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1966. Nr 8. S. 3.

Myśmy dwoje; Warszawo; Wezwanie do gadatliwego gościa; Życia... Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1966. Nr 22. S. 5.

Boję się egzaltowanych przyjaciółek; Uśmiechy. Przeł. F. Nieuważny. Український календар 1968. Варшава 1968. С. 251.

Są wiersze-kwiaty; Czekam na twoje zbliżenie; Kochanie, wierność; Myśmy z tobą; Wezwanie do gadatliwego gościa; Do samoluba; Życia jak rzeczki; Warszawo, wiedziałam, żeś urodziwa; Sztafety. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łęsiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 180-188.

Są wiersze-kwiaty; Słońce weszło; Czysta lasom legła na ramiona; Dzwony biją na trwogę. Przeł. J. Pleśniarowicz; *Czekam na twoje zbliżenie; Kochanie, wierność; Myśmy z tobą; Warszawo; Życia jak rzeczki; Sztafety; Wezwanie do gadatliwego gościa.* Przeł. K. A. Jaworski; *Uśmiechy; Boję się egzaltowanych przyjaciółek.* Przeł. F. Nieuważny; *Requiem wujkowi Ołeksie; Van Gogh; Pasaż bólu; Łętycz; Scytyjska baba; Muzyka; Poezja jest to moje zdjęcie rentgenowskie; Epoka nas robiła poetami.* Przeł. J. Jędrzejewicz. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 671-691.

Warszawo! Przeł. F. Nieuważny; Znicze. Przeł. J. Hordyński. Jak unieść wierszem Twoja chwałę. Łódź 1977. S. 302-303.

Górcie dziwnie siwieją – jak góry; Siwo... Sinawo... Już świta...; Gogol. Przeł. B. Dohnalik. «Przekrój» 1978. Nr 29. S. 17.

Wczoraj padało. Zaszedł do mnie Błok; Śpiąc rowerzystą nocą na balkonie; Gogol; Gotyk świerkowy nad buków kopuły. Przeł. J. Lenart; Klimena; Umierają majstrowie...; Szkic podmoskiewski; Cień królowej Jadwigi. Przeł. J. Waczków. «Literatura na Świecie» 1978. Nr 11. S. 98-105.

Ballada o peruce Katarzyny II. Przeł. T. Chróścielewski. Український календар 1980. Варшава 1980. C. 188-189.

Życie płynie, nie czas na korekty. Przeł. T. Chróścielewski. «Przyjaźń» 1982. Nr 43. S. 7.

Pośród róż stoi złocista kołyska. Przeł. T. Chróścielewski. «Przyjaźń» 1983. Nr 11. S. 17.

Sosnowy bór potrąca struny dzwonne. Przeł. T. Chróścielewski. «Przyjaźń» 1982. Nr 28. S. 17.

Hej, było niewesołe wesele!; Listopad; Opuśćcie kamień posągi antyczne. Przeł. F. Nieuważny; Sosnowy bór potrąca struny dzwonne; Życie płynie, nie czas na korekty; Pośród róż stoi złocista kołyska. Przeł. T. Chróścielewski. Український календар 1984. Варшава 1984. C. 279-282.

Косяченко Григорій
Kosiaczenco Hryhorij

Matka. Przeł. T. Hollender. «Kamena» 1937. R. IV. Nr 8 (kwiecień).

Кочерга Іван
Koczerha Iwan

Maszynista Czerewko. Sztuka w 2 aktach. Tłum. i adapt. J. Kuryluk. Warszawa: Książka i Wiedza, 1950. 50 s. (Biblioteka Świetlicowa).

* * *

Jędrzejczyk O., *Tragiczność i realizm.* «Życie Literackie» 1975. 11 maj.

Sienkiewicz M., *Aktorzy i ich sztuka.* «Przekrój» 1975. Nr 1570. S. 9.

Szydłowski R., *Między tradycją i współczesnością.* «Przyjaźń» 1975. Nr 21. S. 7, 9.

Кочур Григорій
Koczur Hryhorij

Nieuważny F., *Nasz przyjaciel Hryhorij Koczur.* «Przyjaźń» 1965. Nr 50. S. 11.

Кравець Олеся
Krawiec Olesia

Zorza nad Hańpu. Tłum. z ros. M. J. Majewska. Warszawa: Nasza Księgarnia, 1954. 608 s.

Кравців Богдан
Krawciw Bohdan

Już spłonął, stlił się młody lipiec... Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. I. Nr 7 (marzec).

Lubiliśmy jak zwierząt stado... Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. II. Nr 4 (grudzień).

Witraże krat. Przeł. A. Baumgardten; *Nad miastem noc.* Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1936. R. III. Nr 6 (luty).

* * *

Zahora F., *Wśród poetów*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 46. S. 481-482. Рецензія на книгу: Кравців Б., *Пісня Пісень*. Львів 1935.

Крижанівський Степан
Kryżaniwski Stepan

Co to jest poezja?; Katharsis. (Sonet bez rymów). Przeł. B. Nazaruk. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 770-772.

Кудлик Роман
Kudłyk Roman

I zmęczony wieczór spać się kładzie na owsianych snopach. Przeł. T. Śliwiak; *Nowela motocyklowa*. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Profile» 1970. Nr 3. S. 37-38.

Wiosenny bilard; Oczy; Opowieść o rzeźbiarzu; Patrz, Olenko, jakie gwiazdy. Przeł. T. Śliwiak; *Nowela motocyklowa*. Przeł. J. Pleśniarowicz. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 807-812.

Куліш Микола
Kulisz Mykoła

97. Tłum. St. E. Bury. «Dialog» 1967. Nr 10. S. 67-96.

Sonata patetyczna. Tłum. St. E. Bury. «Dialog» 1972. Nr 4/5. S. 111-145.

Reformator. Tłum. St. E. Bury. «Dialog» 1981. Nr 10. S. 60-100.

* * *

Nieuważny F., *Dramaturgia Mikołaja Kulisza*. «Przyjaźń» 1964. Nr 43. S. 11.

Bury St. E. «Slavia Orientalis» 1972. Nr 2. S. 230-231. Рецензія на книгу: Кузякіна Н., *П'єси Миколи Куліша. Літературна і сценічна історія*. Київ: Радянський письменник, 1970. 454 с.

W 80-lecie Mykoły Kulisza. «Przyjaźń» 1973. Nr 6. S. 16.

Курдидик Анатоль
Kurdydyk Anatol

Szary patrol. Przeł. A. Baumgardten. «Kamena» 1936. R. III. Nr 6 (luty).

Лавріненко Юрій
Ławrutenko Jurij

Literatura sytuacji pogranicznych. Tłum. G. Herling-Grudziński. «Kultura» [Paryż] 1959. Nr 3. S. 5-17. Te ж. Warszawa: Wydawnictwo Książki, 1981. 16 s.

Про творчість П. Тичини, М. Хвильового, М. Куліша, Т. Осьмачки в добу сталінських репресій.

Лазарук Віктор
Łazaruk Wiktor

Święte jezioro. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1966. Nr 16. S. 4. Te ж. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 173.

Лапський Остап
Łapski Ostap

Ziemi mojej. Przeł. S. R. Dobrowolski; *Credo.* Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1968.* Варшава 1968. С. 250.

Mowa; Kucharz; Ironia; Tragedia. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1971.* Варшава 1971. С. 294-295.

Ziemi mojej. Przeł. S. R. Dobrowolski; *Koszula; Rymowanki.* Przeł. J. Jankowska; *W górach; Nad jeziorem.* Przeł. B. Nazaruk; *Credo; Zapis; Akt woli; Kijów; Polska; Dwa tomy pism Adama...; Wystąpienie noworoczne; Babcia; Sytuacja; Serce.* Przeł. F. Nieuważny; *Serio; O sobie półgłosem w tramwaju.* Przeł. W. Sudnik-Owczuk; *Nad rzeką; Sprawdzian.* Przeł. W. Zychowicz. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 975-996.

Jako dziecię gdym szedł... Przeł. W. Sudnik-Owczuk. *Український календар 1980.* Варшава 1980. С. 198.

Serce. Przeł. M. Kužel i A. K. Waśkiewicz. *Український календар 1981.* Варшава 1981. С. 187.

Левада Олександр
Lewada Aleksander

Faust i śmierć. Tragedia. Przeł. M. Leśniewska. «*Życie Literackie*» 1961. 16 kwiet.

Липа Юрій
Łupa Jurij

Symonolewicz K. jun., *Pax Cyhrynensis.* «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» 1934. Nr 37. S. 6-8; Nr 38. S. 8-9; Nr 39. S. 5-7. Рецензія на книгу: Липа Ю., *Козаки в Московії.* Варшава: Народний стяг, 1934. 16 с.

Лівицька-Холодна Наталя
Liwycka-Chołodna Natalia

Grzech. Przeł. K. B. «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» 1934. Nr 5. S. 6.

Zakwita tobą każda noc... Przeł. T. Hollender. «Sygnały» 1934. Nr 4/5. S. 5.

Stepowa bajka. Przeł. T. Hollender. «Sygnały» 1937. Nr 31. S. 5.

Rue Racine. Przeł. J. Łobodowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1937. Nr 27. S. 301.

Srebrny księżyc... Przeł. J. Łobodowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1938. Nr 40.

* * *

Zahora F., *Liryczna recenzja.* «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 4. S. 38-39. Рецензія на книгу: Лівицька-Холодна П., *Вогонь і попіл.* Варшава: Варяг, 1934.

Лубківський Роман Łubkiwśkyj (Łubkiwski) Roman

Chłopczyna... Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1966. Nr 22. S. 5.

Nad słuchuję ciszy... Przeł. J. Pleśniarowicz. «Widnokrąg» (Dod. do «Nowin Rzeszowskich») 1968. Nr 27. S. 1.

Kroki w nocy; O wietrze. Przeł. T. Śliwiak; *Nad słuchuję ciszy, nad słuchuję...* Przeł. J. Pleśniarowicz. «Profile» 1970. Nr 3. S. 31-36.

Jak błogosławieństwo matki...; W 101 rocznicę urodzin Lesi Ukrainki. Przeł. M. Łesiów. «Kamena» 1972. Nr 5.

Przyjdź do mnie imieniem tkliwym. Przeł. H. Kożuszek. *Український календар* 1972. Варшава 1972. С. 310.

Konie; Schnie w krąg siano... Przeł. J. Pleśniarowicz; *O wietrze.* Przeł. P. Kupryś. «Kamena» 1974. Nr 25. S. 5.

Wieczne pytanie. Przeł. P. Kupryś. «Sztandar Ludu» 1975. Nr 91. S. 6.

Ballada o dwóch koszulach. Przeł. J. Pleśniarowicz; *Wszystko przyjmuję na słowo...* Przeł. T. Chrościelewski. «Poezja» 1976. Nr 11. S. 18-20.

...Chłopczyzna. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 172.

Przyjdź do mnie imieniem tklwym. Przeł. H. Kożuszko; *O wietrze; Ballada o mojej matce; Majolika; Chwała wysokim czołom, chwala bezwąsym licom*. Przeł. P. Kuncewicz; *Nad słuchuję ciszy, nad słuchuję...*; *Konie; Schnie w krąg siano, schnie błękitne siano; Matki nie umierają; Ballada o dwu koszulach*. Przeł. J. Pleśniarowicz. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 795-806.

Chwała. Przeł. P. Kupryś. *Український календар 1983*. Варшава 1983. С. 227.

Nad słuchuję ciszy, nad słuchuję... Przeł. T. Chrościelewski. *Український календар 1985*. Варшава 1985. С. 275.

* * *

Wawszczak Z., *Pisarze współczesnego Lwowa. Roman Łubkiwskij*. «Widnokrąg» 1971. Nr 18. S. 5.

Raczyńska-Mraczek E., *Poeta i tłumacz*. «Przyjaźń» 1980. Nr 14. S. 17.

Лукаш Микола
Łukasz Mykoła

Nieuważny F., *Przetapiając fiołki w tygłu*. «Przyjaźń» 1966. Nr 11. S. 11.

Лукіянович Нарцыз
Łukianowicz Narcyz

l. k., *Kniaź Oleh Wiszczyj*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 23. S. 11. Рецензія на книгу: Лукіянович Н., *Князь Олег Віщій. Поема*. Львів: Ізмарагд, 1934. 32 с.

Лупій Олесь
Łupij Ołeś

Trzy etiudy Kijowa; Tam roje gwiazd jak dziewcząt korowody. Przeł. J. Jędrzejewicz. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 844-845.

Лучук Володимир
Łuczuk Wołodymyr

Wierność. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łeśiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 176-177.

Wierność. Przeł. K. A. Jaworski; *Wieczność Antonycza; Epitafium; Wychodzę milcząc na ulicę; Ballada o dywanie; Krajobraz z wiatrakiem; Miód; Skrzypce*. Przeł. M. Leczycka; *Czy po to dąb się rozzielenił; Kalina wichrem pochylona*. Przeł. J. Pleśniarowicz. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 784-794.

Маланюк Євген
Małaniuk Jewhen (Ewhen, Eugeniusz)

Hellada stepowa. Wybrał i z ukr. przełożył Czesław Jastrzębiec-Kozłowski. Warszawa 1936. Biblioteka Zet. 16 s.

Literatura ukraińska w świetle współczesności. «Wschód-Orient» 1932. Nr 5/6. S. 35-42.

Trzy wiersze. Powieje z Pontu wiatr..., A nie stepowa może..., Krzyczę w тумany nad cmentarzem. Przeł. H. Zasławski [Czechowicz J.]. «Zet» 1933. Nr 2.

Czarna godzina I. Przeł. K. Neriwnyj. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 29. S. 4.

Napis na księżdzie wierszy. Przeł. L. Rubach. «Zet» 1933. Nr 28.

Oto ich trzech: surowy Ruryk. Przeł. K. Symonolewicz jun. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 2. S. 37.

Tym, którzy przyjdą. Przeł. H. Zasławski [Czechowicz J.]. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 44.

Wizja; Wieczór. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1933. R. I. Nr 2 (październik).

Z cyklu «Waregi». Przeł. K. Symonolewicz, jun.; Warszawa. Przeł. J. Tuwim. *Wielka literatura powszechna.* Warszawa 1933. T. 6. *Antologia.* Część druga. Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska.* Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 734-735.

Znowu ścielesz stepowy kilim... Przeł. Przeł. J. Czechowicz. «Zet» 1933. Nr 16.

Bezdusznna głuchość... Przeł. Przeł. J. Czechowicz. «Zet» 1934. Nr 64. S. 3.

Chwila ciszy; Ty. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. I. Nr 7 (marzec).

Kończąc. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. II. Nr 4 (grudzień).

Przed portretem Mazepy. Przeł. J. Czechowicz. «Pion» 1934. Nr 4; «Poezja» 1966. Nr 6 (czerwiec). S. 13-14.

Odpowiedź. Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. «Zet» 1935. Nr 86. S. 4.

Szkice do typologii kultur. «Marchoń» 1935. Nr 2. stycz.

Wizja. Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. «Zet» 1936. Nr 89. S. 4.
Te ж. Przekład anonimowy. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1936. Nr 7. S. 63.

Napis na księdzie wierszy. Przeł. T. Hollender. «Sygnały» 1937. Nr 31.

Napis na księdzie wierszy. Przeł. J. Łobodowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1937. Nr 29. S. 328.

Przed nowym rokiem. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1937. R. IV. Nr 8 (kwiecień).

13 listopada 1920 roku. Przeł. J. Łobodowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1937. Nr 45. S. 504.

Pamięć. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1938. Nr 30. S. 322.

Ojczyzna. Przeł. J. Łobodowski. «Kultura» [Paryż] 1950. S. 102-103.

Bezduszną głuchosc; Trzy wiersze. Powieje z Pontu wiatr..., A nie stepowa może..., Krzyczę w tumany nad cmentarzem; Tym, którzy przyjdą; Znowu ściesz stepowy kilim... Przeł. J. Czechowicz. Czechowicz J., *Wiersze.* Lublin, Wydawnictwo Lubelskie, 1963. S. 423-429.

Tym, którzy przyjdą. Przeł. J. Czechowicz. Czechowicz J., *Wiersze wybrane.* Warszawa: PIW, 1967. S. 155-156.

*Tak, pani list to tchnienie morza; Z «Pragi». II-III; Przed Nowym Rokiem; Z «Wiosny morawskiej» VI; Intermezzo; Ty; Chwila ci-
szy; Kończąc. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady
z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma.
Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lu-
blin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 136-144.*

* * *

Symonolewicz K. jun., *Eugeniusz Małaniuk, poeta rycerz*. «Biu-
letyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 2. S. 35-37.

Малик Володимир
Małyk Wołodymyr

Jedwabny sznur. Tłum. z ukr. K. N. Sakowicz. Lublin: Wydaw-
nictwo Lubelskie, 1983. 331 s.

Малицький Федір
Małyckij Fedir

Sofia kijowska; Wzgórza kijowskie (Fragment). Przeł. P. Kuryś.
Український календар 1982. Варшава 1982. С. 197-198.

Малишко Андрій
Małyszko Andrij

Mikołaj Szczors. Przeł. J. Moszyńska, A. Petersen. «Kultura
Mas» 1937. Nr 2. S. 32-33. Te ж. Sierocka K., *Z dziejów czaso-
piśmiennictwa polskiego w ZSRR. («Kultura Mas». 1929-1937)*.
Warszawa 1963. S. 260.

Pług. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji
ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma. Wyda-
nie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin:
Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 113.

Z cyklu «Skowronki»; Czeremcha. Przeł. M. Jurkowski. «Наша культура» 1973. № 6. C. 14.

Deszcz. Przeł. M. Jurkowski. «Наша культура» 1974. № 11. C. 9.

Jeszcze jawory nie szeleszczą; Czeremcha. Przeł. M. Jurkowski;
W czarnym kamieniu dłutem wyrzeźbię. Przeł. Wł. Słobodnik;
Jeszcze droga przez Wisłę daleka; W zdeptanym polu Czarna Nida; Pachną snopami jesienie wysokie; Przychodzą w gości ludzie, świata pół; Chronię dla swoich wędrówek dalekich; Skończy się zwada potajemnych spotkań; Jesienne w pół oddechu ukrywa się dziwo; Ścieka zastygły żar okrągłych nasion; Miecz zardzewiały znaleźli na polu; Sierpień duszy mojej; Te wieczory polne, zamglone wieczory; Prawda. Przeł. J. Pleśniarowicz;
Wyskoczył deszczyk w pola i chaszcze; Jabłko; Pieśń o ręczniku. Przeł. I. Piotrowska; *Elegia.* Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 574-592.

Kijowski walc. Przeł. W. Maksymkin. «Przyjaźń» 1978. Nr 12. S. 21.

Niepomyśl tylko, że miłość szczęśliwa. Przeł. M. Jurkowski. *Український календар 1983.* Варшава 1983. C. 221.

Матулівна Ніна
Matuliwna Nina

Dni. Przeł. S.-R. Stände. «Praca Świetlicowa» 1956. 2 sierp. S. 99. Te ж. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 648.

Мах Петро
Mach Petro

Jak gdyby iza dziewczęca czysta. Przeł. P. Kupryś. *Український календар 1983.* Варшава 1983. C. 222.

Мисик Василь
Mysyk Wasyl

Step rozpostarty; Noc. Z «Księgi królów»; Śnieg. Przeł. T. Śliwiak; *Rudaki; Pod kopułą; Ren.* Przeł. J. Litwiniuk; *Czarna bruzda.* Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 565-573.

Мисько Валентин
Myśko Walentyn

Niebo. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 198.

Мовчан Павло
Mowczan Pawło

Na tęczy po Ukrainie; Oczami nieba; Srebrzyste łańcuszki wody; Deszcz. Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 909-912.

Мосендз Леонід
Mosendz Leonid

Z «Dni podjebradzkich». Przeł. H. Zasławski [Czechowicz J.] «Zet» 1933. Nr 4. Te ж. Czechowicz J., *Wiersze.* Lublin, Wydawnictwo Lubelskie, 1963. S. 430.

Муратов Ігор
Muratow Ihor

Preludium nr 7. Przeł. I. Sikirycki. *Jak unieść wierszem Twoją chwałę.* Łódź 1977. S. 142.

Нагнибіда Микола
Nahnybida Mykoła

Garsteczka ziemi; Lato. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 114-115.

Tak często śnił mi się Karpaty. Przeł. M. Jurkowski; *Garsteczka ziemi, garsteczka ziemi; Lato.* Przeł. K. A. Jaworski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 596-598.

Нечерда Борис
Neczcerda Borys

Instrument muzyczny mojego dzieciństwa; Muzyka; Statki; Romanca hiszpańska. Przeł. J. Waczków. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 846-856.

Низовий Іван
Nyzowyj Iwan

Umierają poeci – nieznani geniusze. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 199.

Новиченко Леонід
Nowyczenko Leonid

Kozak S. *Nowyczenko Leonid.* «Slavia Orientalis» 1974. Nr 2. S. 213.

Олійник Борис
Olijnyk Borys

Echo; Z cyklu «Na linii ciszy»; Biała melodia; Złota Brama; Z cyklu «Doświadczenie». Przeł. M. Jurkowski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 827-839.

Ольжич Олег
Olżycz Ołeh

Doliny chylą się i lgną... Przeł. J. Czechowicz. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 2 (4). S. 36.

Powrót; Modlitwa zaranna. Przeł. H. Zasławski [Czechowicz J.]; *Wierzyć i pragnąć – to nie złuda, sen.* Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1933. R. I. Nr 2 (październik).

Polesie; Rozpuszczajcie rogoże żagli; Przybywali. Znajdowali lek i chwałę łask; Skrzypią i kwilą dwukołowe wozy. Przeł. J. Czechowicz. «Zet» 1933. Nr 2.

Modlitwa poranna; Wizja. Przeł. H. Zasławski [Czechowicz J.]. «Zet» 1934. Nr 16.

Zachodzi słońce. Cisza, idąc, nuci. Przeł. K. B. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 5. S. 6.

Krwawiła ziemia...; Pod znakien orła... Przeł. J. Łobodowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1937. Nr 30. S. 339.

Krwawiła ziemia... Przeł. T. Hollender. «Sygnały» 1937. Nr 31. S. 5.

Akwarium. Przeł. Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1938. Nr 8. S. 84.

Stały w słońcu dąbrowy... Przeł. J. Łobodowski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1938. Nr 17. S. 183.

Powrót; Żołnierze; Polesie; Wizja; Rozpuszczajcie rogoże żagli; Przybywali. Znajdowali lek i chwałę łask; Skrzypią i kwilą dwukołowe wozy; Na Boga, przecież jeszcze są; Znow do brzegów opadły wody; Modlitwa zaranna; Doliny chylą się i lgną do naszych nóg; Na niebie obłok, wieczność i błyski. Przeł. J. Czechowicz. Czechowicz J., *Wiersze*. Lublin, Wydawnictwo Lubelskie, 1963. S. 431-442.

Krwawiła ziemia przez dwanaście lat. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej*. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 68.

Ileż słońca wkóło się ściele; Poważnych gablot uroczysta mowa; Wczoraj za nami zostały mżyste, mroczne bory; I dni, i noce. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 145-148.

* * *

Zahora F., *Wśród poetów*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 46. S. 481-482. Рецензія на книгу: Ольжич О., *Рінь*. Львів 1936.

Павличко Дмитро
Pawlyczko Dmytro

Istota rzeczy i inne wiersze. Wybrał i wstępem opatrzył F. Nieuważny. Warszawa: PIW, 1980. 57 s.

Przypowieść o słońcu. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1961. Nr 11. S. 5.

Znowu powracasz z kościoła... Przeł. S. Pollak. «Współczesność» 1964. Nr 21. S. 7.

Łzy i pot; O kobietach; Strach. (Niemał z Tuwima). Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1966. Nr 16. S. 4.

Chodzi w dzień wiatr z miotłą. Przeł. J. B. Ożóg. «Głos Młodzieży Wiejskiej» 1967. Nr 10. S. 43.

Na spodzie duszy... Przeł. J. B. Ożóg. «Gazeta Krakowska» 1967. Nr 180. S. 5.

Bociany. Przeł. F. Nieuważny; *Dzieciństwo; 5, 8, 10.* Przeł. J. Litwiniuk; *Zabili mi brata...* Przeł. F. Nieuważny. «Literatura na Świecie» 1972. Nr 6. S. 10-13.

Przypowieść o słońcu; Łzy i pot; O kobietach; Strach (Niemał z Tuwima). Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 157-160.

Nad mogiłką Konopnickiej. Przeł. W. Rudczyk. «Kontrasty» 1972. Nr 12. S. 21.

O kobietach; Oświęcim; W półcieniu wierzb; Litewski las. Przeł. L. Lewin. «Literatura na Świecie» 1972. Nr 11. S. 122, 123.

Moja ty grzeszna i bez winy... Przeł. J. Litwiniuk. «Literatura na Świecie» 1973. Nr 8/9. S. 607-608.

Pamięci Maksyma Rylskiego. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар* 1973. Варшава 1973. С. 242.

Wiersze. Przeł. T. Chrościelewski. «Literatura na Świecie» 1974. Nr 5. S. 550-551.

Chleb; Oświęcim; Żrebię. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Kamena» 1976. Nr 7. S. 6.

Jest we mnie jakieś drżenie...; Niecierpliwość; Sedno; Winnica; Zachłanność. Przeł. J. Czopik. «Poezja» 1976. Nr 11. S. 23-25.

Oświęcim. Przeł. J. Czopik. «Przyjaźń» 1977. Nr 36. S. 17. Te ж. Przeł. F. Nieuważny. «Przyjaźń» 1980. Nr 39. S. 7.

Oświęcim. Przeł. L. Lewin; *Nad grobem Marii Konopnickiej.* Przeł. T. Chrościelewski. *Jak unieść wierszem Twoją chwałę.* Łódź 1977. S. 300-301.

Trzęsienie ziemi. Przeł. J. Czopik. «Przyjaźń» 1977. Nr 48. S. 3.

Z cyklu «Dzieciństwo» (Fragmenty); Z cyklu «Hranosłow»; Istota rzeczy; Winnica; Buty; Wieczór gwiazdami przetkał las bez liści; Moja ty grzeszna i bez winy. Przeł. J. Litwiniuk; *Pamięci Maksyma Rylskiego; Oświęcim; Zabili mi brata; Bociany.* Przeł. F. Nieuważny; *Żrebię; Chleb.* Przeł. J. Pleśniarowicz; *Antoine de Saint-Exupery.* Przeł. T. Chrościelewski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 655-670.

Antoine de Saint-Exupery. Przeł. T. Chrościelewski. *Український календар 1978.* Варшава 1978. C. 210.

Pod wierzbami na wzgórza skłonie; Topnieją resztki śniegu w pobłyskach błękitu; Skoworoda. Przeł. J. Lenart. «Literatura na Świecie» 1978. Nr 11. S. 192-194.

Navigare necesse est! (Fragment). Przeł. J. Lenart; *Pejzaż z cyklu «Rubaji».* Przeł. F. Nieuważny. «Наша культура» 1979. № 9. C. 4.

Pejzaż. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1979.* Варшава 1979. C. 223.

Światłość. Przeł. T. Chrościelewski; *Muszę.* Przeł. E. Zych. *Український календар 1981.* Варшава 1981. C. 205-206.

Jesteś potrzebna mi... Przeł. E. Zych. *Український календар 1983*. Варшава 1983. С. 222.

* * *

Cenię poetów polskich. Rozmowa z Dmytrem Pawłyczko. «Przyjaźń» 1977. Nr 48. S. 1, 7.

Raczyńska-Mraczek E., *Tworzyć dla ludzi...* «Przyjaźń» 1979. Nr 48. S. 17.

Пачовський Теоктист
Paczowski Teoktyst

Władysław Syrokomla jako tłumacz Szewczenki. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*. Lublin 1963. S. 149-166.

* * *

Mokry W., *Polono-ukrainika Teoktysta Paczowskiego.* «*Slavia Orientalis*» 1977. Nr 4. S. 435-440.

Первомайський Леонід
Perwomajski Leonid

Wierna krew. Tłum. z ros. J. Bojar. Warszawa: LSW, 1951.

Gorzki miód. Ballada współczesna. Tłum. [z ros.] A. Galis. Warszawa: PIW, 1965. 558 s.

Рец.: Czeszko B. «*Kultura*» 1965. Nr 41. S. 3; Klimowicz A. «*Nowe Książki*» 1965. Nr 19. S. 873; «*Kobieta i Życie*» 1965. Nr 38. S. 5; Kwiecińska Z. «*Trybuna Ludu*» 1965. Nr 252. S. 6; Martuszewski E. «*Pomorze*» 1966. Nr 6. S. 4; Nowakowski B., *Polemiczna ballada.* «*Życie Literackie*» 1965. Nr 52. S. 8; Rohoziński J. «*Tygodnik Demokratyczny*» 1965. Nr 42. S. 8; Terlecki O. «*Dziennik Polski*» 1965. Nr 280. S. 3.

Czarny bród. Tłum. A. Galis. Warszawa: PIW, 1971. 91 s.

Рец.: Ankudowicz. «Przyjaźń» 1971. Nr 42. S. 13; Nowak-Litwinow E. «Nowe Książki» 1972. Nr 7. S. 16-17; Pawlak E. «Miesięcznik Literacki» 1972. Nr 2. S. 130.

Kozaczka. Przeł. J. Bojar. «Chłopi» 1946. Nr 27/30. S. 4.

Siódma noc. Przeł. J. Bojar. «Wici» 1946. Nr 43. S. 8-9.

Życie. Przeł. J. Bojar. «Poradnik Oświatowy» 1946. Nr 14. S. 51-51.

Durerś. Przeł. L. Susid. «Dookoła Świata» 1959. Nr 302. S. 23-24.

Lubystek. Przeł. H. Józefowicz. «Kronika Beskidska» 1960. Nr 27. S. 5; Nr 28. S. 4-5.

Dwa dni. Przeł. J. Bojar. «Żołnierz Polski Ludowej» 1961. Nr 176/180. S. 4.

Cudze szczęście. Opowiadanie. Przeł. E. Hessen. «Przyjaźń» 1974. Nr 10. S. 15, 17.

Sztandar; Deszcz; Pieśń. Przeł. M. Jurkowski. «Наша культура» 1974. № 2. C. 11.

Ballada o wartownikach; Fajka; Beethoven; Sok brzozy; Wiersz nie rodzi się z brzmienia. Przeł. A. Galis; *Deszcz; Pieśń.* Przeł. M. Jurkowski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 548-558.

Maczyn chleb. Przeł. T. Olczak. «Kobieta i Życie» 1979. Nr 2. S. 8.

* * *

Bojar J., *Poeta Radzieckiej Ukrainy*. «Dziennik Ludowy» 1947. Nr 192. S. 6.

Galis A., *Proza ukraińska* [Л. Первомайського]. «Kultura» 1963. Nr 3. S. 2.

Петренко Микола
Petrenko Mykoła

Żurawie gniazda; Znów babie lato – wielki pająk; Tam, w starym kamieniołomie; Prała matka płótna. Przeł. J. Pleśniarowicz. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 780-783.

Печенівський Григорій
Peczeniowski Hryhorij

Miecz Szejtana. Przeł. M. Raczkiewicz. «Przyjaźń» 1963. Nr 2. S. 15, 23.

Підпалій Володимир
Pidpały Wołodumyr

Ukraina; Słowo; Starość. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1970*. Варшава 1970. C. 278.

Ukraina; Jarmark. Przeł. F. Nieuważny. «Наша культура» 1974. № 1. C. 14.

Żurawie. J. P. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1977*. Варшава 1977. C. 205.

Ukraina; Słowo; Starość. Przeł. F. Nieuważny; *Z nowych wierszy o Hryhoriju Skoworodzie; Bohdan Chmielnicki; Nam; Studnia*. Przeł. P. Kunczewicz; *Stary bocian; Jarmark; Bójka; Stado słoni; Żurawie*. Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 857-869.

Плужник Євген
Płużnyk Jewhen

A on taki młody...; Ona płakała... Przeł. B. Łepki. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1932. Nr 1. S. 1.

Błogosławiony bądź, czasie mój!; Ona płakała; A on taki młody... Przeł. B. Łepki. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 13. S. 2.

Jak wszystko żywe... Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej*. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 69.

Już odśpiewały wśród dróg polnych arby; I oto legnę, urodzajny gnój; Jak wszystko żywe... Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich*. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 108-109.

Spotkał kulę za lasem; Oto padnę – ja – żyzny gnój; Na tamtym brzegu namiętności; Osądź mnie śmiało sądem surowym. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1973*. Варшава 1973. С. 242.

W płóciennych spodniach – jak i wszyscy – ja; Od dni oderwały się słowa; Już odśpiewały po swych drogach arby; Kiedy nadchodzi wolno złoty wrzesień; Mądrość mądrych...; Za jakie grzechy. Przeł. T. Śliwiak; *Spotkał kulę za lasem; ... Oto padnę – ja – żyzny gnój; Na tamtym brzegu namiętności rozbudza się tkliwość; Osądź mnie śmiało wyrokiem surowym.* Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 534-542.

Поліщук Валеріан
Poliszczuk Walerian

Elegia; Ja; Mój duch. Przeł. M. Wawrzkievicz. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 465-468.

Рибак Натан
Rybak Natan

Perejaśławska Rada. Tłum. z ukr. M. Traczewska. Warszawa: Książka i Wiedza, 1951. 651 s. Теж. 1954.

Рец.: [Cel.], *Powieść wskrzeszająca postępowe tradycje.* «Świat i Ludzie» 1952. Nr 45. S. 2; Sandler S., *Wśród księżek.* «Twórczość» 1952. Nr 6. S. 177; Czuliński J., *Wielka powieść historyczna.* «Po prostu» 1953. Nr 2. S. 5; Pochroń S., *Z narodowych dziejów Ukrainy.* «Wieś» 1953. Nr 24. S. 2; W. B. «Trybuna Wolności» 1955. Nr 3. S. 9; Inglot M., *Rzecz o Radzie Perejaśławskiej.* «Życie Literackie» 1954. Nr 22. S. 3.

* * *

Rada Perejaśławska. Wyjątki. Jakóbiec M., Hołyńska-Baranowa T., *Literatura ukraińska. Wypisy.* Warszawa 1962. S. 657-670.

Warszawskie spotkania. Rozmowa z Natanem Rybakiem. «Przyjaźń» 1976. Nr 33. S. 17.

РИЛЬСЬКИЙ МАКСИМ
Ryl'skyj (Rylski) Maksym

Arkusz poetycki. Wybrał i opracował S. Pollak. Warszawa: TPRP, 1957. 16 s.

Liryki. Uporządkował K. A. Jaworski. Warszawa: PIW, 1960. 32 s.

Poezje. Wybór, wstęp i przypisy F. Nieuważny; Red. W. Słobodnik. Warszawa: PIW, 1965. 232 s.

Рец.: Iwaszkiewicz J. «Życie Warszawy» 1965. Nr 201. S. 4.

Tak, myśmy prolog – nie epilog. Przeł. E. Żytomirski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. R. I. Nr 2 (listopad-grudzień 1932, styczeń 1933). S. 21-22. Те ж. *Tak, myśmy prolog... Wielka literatura powszechna.* Warszawa 1933. T. 6. *Antologja.* Część druga.

Pod red. S. Lama. *Literatura ukraińska*. Wybór tekstów i układ
A. Tom. S. 733-734.

*O mrozie! Tyś jak dusza parnasty; Początek opowieści; Mojej
Romanówce*. Przeł. K. Neriwnyj. «Biuletyn Polsko-Ukraiński»
1934. Nr 23. S. 7.

Wino czerwone. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. I. Nr
7 (marzec).

*M. Ryl'skij o Mickiewiczu (Fragmenty z artykułu wstępnego do
przekładu «Pana Tadeusza»)*. Spolszczył E. K. [Kołodziejczyk
E.] «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 26. S. 3.

Jak myśliwiec doświadczony. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena»
1937. R. IV. Nr 8 (kwiecień).

Serbianki. Z jugosłowiańskiego. Przeł. C. Biernacka. «Wolność»
1946. Nr 275. S. 4.

Szopen. Przeł. J. Tuwim. Tuwim J., *Utwory. W 3 t.* Warszawa
1954. T. 1. S. 224. Te ж. «Przyjaźń» 1980. Nr 18. S. 7.

Moja wioska. Przeł. T. Głowacki. *Ukraina Radziecka*. Warsza-
wa 1956. S. 215-218.

Adam Mickiewicz i literatura ukraińska. Adam Mickiewicz.
1855-1955. Międzynarodowa Sesja Naukowa PAN. Wrocław
1958. S. 157-161.

Chopin. Przeł. J. Tuwim; *I znowu otworzyłem księgi «Tade-
usza»*. Przeł. J. Hordyński. Śpiewak J., *Polska w poezji narodów
świata. Antologia wierszy o Polsce*. Warszawa 1959. S. 393-396.

Prometeusz. Przeł. K. A. Jaworski. «Наша культура» 1959. №
12. С. 10.

Juliusz Słowacki a poezja ukraińska. Tłum. E. Dybicka. «Przegląd Humanistyczny» 1960. Nr 6. S. 55-60.

Mickiewiczowi. Przeł. W. Broniewski. Broniewski Wł., *Moje przyjaźnie poetyckie.* [Warszawa] 1960. S. 103.

Nie bój się smutku, który życie...; Mądrość pszczoł. Przeł. J. Hordyński. «Życie Literackie» 1961. 16 kwiet. S. 7.

O Adamie Mickiewiczu. Pisarze świata Mickiewiczowi. Głosy współczesnych pisarzy zaproszonych przez PEN Club polski. Warszawa 1961.

Przyjaźń rozwija się i krzepnie. «Przyjaźń» 1964. Nr 4. S. 10.

Do braci Polaków. Przeł. L. Pasternak. «Widnokrąg» 1966. Nr 44. S. 1.

Język Ojczysty; Jeszcze ptaszkowie. Przeł. E. Żytomirski; *Jesień jabłkami pachnie i tytoniem.* Przeł. L. Lewin. *Український календар* 1966. Варшава 1966. С. 248-249.

Muzyka; Tak, myśmy prolog – nie epilog; Szumią na brzegu otwartym...; W ciemnej gęstwinie...; Róż woniejących naręcza...; Stoczył się dzień dojrzały...; Zwiędłym tytoniem...; A teraz pola obce...; Na jesieni przylatują... Przeł. J. Łobodowski. «Kultura» [Paryż] 1966. Nr 7/8. S. 38-44, 46.

Potomek. Przeł. A. Baumgardten. «Życie Literackie» 1967. Nr 45. S. 15. Te ж. «Gromada-Rolnik Polski» 1970. Nr 134. S. 3.

Pragnienie. (Fragment poematu): Tchnienie burzy. Przeł. T. Chrościelewski. «Dziennik Łódzki» 1967. Nr 263. S. 5.

Tulą się jak dym... Przeł. T. Bocheński. «Przyjaźń» 1967. Nr 13. S. 16.

Wędrownka. Przeł. W. Kawiński. «Widnokrąg» 1967. Nr 45. S. 3.

Ziemio radziecka. Przeł. W. Kawiński. «Gazeta Krakowska» 1967. Nr 252. S. 5.

Żelazowa Wola. Przeł. R. Gorzelski. «Odgłosy» 1967. Nr 51/52. S. 5. Te ж. «Argumenty» 1975. Nr 45. S. 10.

Dedał, ten symbol, wcielenie porywu...; Dym zamysłony, daleki i biały...; Ognistym piórem wieczność pisze... Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1968. Nr 11. S. 8.

Chwała. Przeł. B. Oris. «Czerwony Sztandar» [Wilno] 1979. Nr 86. S. 2.

Tęsknota za młodością. Przeł. K. A. Jaworski. «Profile» 1970. Nr 10. S. 35.

Rozmowa z druhem. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Widnokrąg» 1971. Ne 45. S. 1.

W życiu, gdy niepokoju... Przeł. O. Łapski. *Український календар 1971*. Варшава 1971. С. 295.

Czółno; Deszcz. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej*. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 71-74.

Jabłka już dojrzały, jabłka czerwoniutkie!; W pokoju laur różowym kwitnie kwieciem; Czerwone wino; Dedał, ten symbol, wcielenie porywu; Ognistym piórem wieczność pisze; Dym zamysłony, daleki i biały; Mojej Romanówce; Dzieciństwo; W południe; Jak myśliwiec doświadczony; Przed wiosną; Praca; Prometeusz; Przyjaźń; Z «Czterech wierszy»; W nocy; Działo się to w nieśmiertelnym; Smetana; W Warszawie; Pod pomnikiem Mickiewicza; Pomnik Kopernika w Krakowie; Dziewczyna z Zakopanego; Tęsknota za młodością. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i na-*

rodów kaukaskich. Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 73-100.

Kołyśanka. Przeł. M. Jurkowski. «Наша культура» 1974. № 7. C. 5.

I znowu otworzyłem księgi «Tadeusza». Przeł. J. Hordyński. «Odgłosy» 1975. Nr 16. S. 3.

Śniło mi się: młynarzem jestem w starym młynie... Przeł. A. Stern; *Pokrzykują najemni grajkowie; Dziś nagle Szatan przyszedł do mnie w gości; W pokoju mym różowy kwiat wawrzynu*. Przeł. A. Galis; *Jabłka już dojrzały, jabłka czerwoniutkie!*; *Jak myśliwiec doświadczony; W południe*. Przeł. K. A. Jaworski; *Mój róg myśliwski samotnie wygrywa; I ludzki gwar, i mądrych ksiąg wymowę; Więc my – to prolog. Was królestwo czeka; Chopin; Tęsknota za młodością; Tajemnica jesiennych liści*. Przeł. J. Jędrzejewicz; *Czółno; Deszcz*. Przeł. T. Hollender; *Zbierają złote i jasne miody; Pomnik; I znowu otworzyłem księgi «Tadeusza»*. Przeł. J. Hordyński; *Jedni wznoszą dla bogów pyszne przepyszne świątynie; Tęsknota za młodością*. Przeł. Wł. Słobodnik; *Do braci Polaków*. Przeł. L. Pasternak; *Mickiewiczowi*. Przeł. Wł. Broniewski; *Słowo o Matce-Ojczyźnie*. Przeł. T. Chróścielewski; *Potomek*. Przeł. A. Baumgardten; *Kiedy kopia kartofle, ściele się dym nad ziemią*. Przeł. B. Ostromęcki. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 358-391.

Żelazowa Wola. Przeł. R. Gorzelski. «Наша культура» 1977. № 5. C. 9.

Warszawie. Przeł. K. A. Jaworski. «Przyjaźń» 1980. Nr 2. S. 15.

Jaskółki latają na swobodzie. Przeł. E. Zych. *Український календар 1981*. Варшава 1981. C. 212.

Kołysanka. Przeł. E. Zych. *Український календар 1983*.
Варшава 1983. С. 221.

* * *

E. K. [Kołodziejczyk E.], *Na tematy literackie*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1932. Nr 2. S. 19-20.

Żachowski R., *Maksym Rylski*. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 15. S. 1-4.

W setną rocznicę «Pana Tadeusza». «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 26. S. 1-2.

Про переклади М. Рильського.

Maksym Rylski. «Przyjaźń» 1947. Nr 24. S. 6. Те ж. *Pod sztandarem bratniej przyjaźni*. Warszawa 1954. S. 274-275.

[ch]., *Maksym Rylski*. «Przyjaźń» 1947. Nr 6. S. 18-19.

Batowski H. «Życie Słowiańskie» 1947. Nr 3. S. 112. Рецензія на книгу: Рильський М., *Чаша дружби*. Київ 1947.

Nowe sukcesy literatury radzieckiej. «Po prostu» 1950. Nr 16. S. 4-5.

Pollak S., *Wielka nagroda za dzieło*. «Trybuna Literacka» (Dod. do «Trybuny Ludu») 1950. Nr 15. S. 3.

Про переклад *Пана Тadeуша*.

Truszczyński J., *Spotkanie z Maksymem Rylskim*. «Trybuna Ludu» 1953. Nr 99. S. 4.

Gudzij N., «*Pan Tadeusz*» w języku ukraińskim. *Pod sztandarem bratniej przyjaźni*. Warszawa 1954. S. 298-299.

Werwes G., *Literatura polska na Ukrainie*. «Wolność» 1954. Nr 218. S. 6.

Про М. Рильського.

Jaworski K. A., *Tyczyna, Ryłski, Bażan najwybitniejsi poeci ukraińscy*. «Kultura i Życie» 1956. Nr 37. S. 1.

a. b. [Bocheński A.], *Szydłowski contra Ryłski*. «Kierunki» 1957. Nr 11. S. 2.

Bieńkowski Wł., *Do Towarzysza Maksyma Ryłskiego*. «Przegląd Kulturalny» 1957. Nr 9. S. 11.

Szydłowski R., *List do Maksyma Ryłskiego*. «Po prostu» 1957. Nr 9. S. 5.

Galis A., *Myśli o Maksymie Ryłskim*. «Przyjaźń» 1963. Nr 32. S. 3.

Nieuważny F., *Ale służyłem temu, czemu chciałem*. «Przyjaźń» 1964. Nr 52.

Спогад про М. Рильського.

Nieuważny F., *Maksyma Ryłskiego dialogi serdeczne*. «Kultura» 1964. Nr 11. S. 2. Рецензія на книги: Рильський М., *Про мистецтво*. Київ: Видавництво образотворчої і музичної літератури, 1962. 210 с.; Рильський М., *Вечірні розмови*. Київ: Книжково-газетне видавництво, 1962. 149 с.

Pollak S., *Wspomnienie o Maksymie Ryłskim*. «Współczesność» 1964. Nr 17. S. 4.

Zgon Maksyma Ryłskiego. Wspomnienie pośmiertne. «Etnografia Polska» 1964. Nr 9. S. 505.

Galis A. *Wśród wspomnień, faktów i not biograficznych*. «Przyjaźń» 1965. Nr 25. S. 16.

Nieuważny F., *Maksym Rylski* [Wstęp]. Rylski M., *Poezje*. Red. W. Słobodnik. Warszawa: PIW, 1965. S. 5-23.

Lewin L., *Pogrzeb Maksyma Rylskiego*. Wiersz. Український календар 1966. Варшава 1966. С. 248.

Żytomirski E., *Wypowiedź tłumacza*. Український календар 1966. Варшава 1966. С. 250-251.

Dereza M., *Dom poezji i przyjaźni przy Gołosejewskim Lesie*. «Echo Krakowa» 1968. Nr 47. S. 3.

Про літ-меморіальний музей М. Рильського у Києві.

Nieuważny F., *Polska w zwierciadle ukraińskiej poezji*. «Przyjaźń» 1969. Nr 26. S. 10, 14.

Poczynajło W., *Twórca ukraińsko-polskiej współczesności*. «Warmia i Mazury» 1969. Nr 6. S. 21.

Orłowski J., *Maksym Rylski a Polska*. «Kamena» 1970. Nr 18. S. 5, 11.

Werwes H., *Maksym Rylski*. Rocznik Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. VI – 1971. Warszawa 1972. S. 141-156.

Łapski O., *Pamięci M. Rylskiego*. Wiersz. Przeł. F. Nieuważny. «Наша культура» 1973. № 3. С. 9.

Nieuważny F., *Maksym Rylski – człowiek, poeta, tłumacz*. «Przyjaźń» 1973. Nr 40. S. 8.

Nieuważny F., *Maksym Rylski jako tłumacz najnowszej poezji polskiej*. «Literatura na Świecie» 1973. Nr 6. S. 348-353.

Werwes H., «*Pan Tadeusz*» w kręgu poetyckim Maksyma Rylskiego. Tłum. M. Jakóbiec. «Pamiętnik Literacki» 1973. Nr 2. S. 33-45.

Grosbart Z., *Maksyma Ryłskiego droga do arcyprzekładu «Pana Tadeusza»*. Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich. Praca zbiorowa. Wrocław: Ossolineum, 1974. S. 239-270.

Michalska W., *Toast za Polskę. Wspomnienie o Maksymie Ryłskim*. «Przyjaźń» 1975. Nr 15. S. 15, 20. Те ж. [Fragment] «Поєззері» 1975. Nr 15. S. 15, 20.

Chróścielewski T., *Moje spotkania z poezją ukraińską*. Український календар 1976. Варшава 1976. С. 202-205.

Hermaszewski A., *Maksym Ryłski*. «Wiadomości» 1976. Nr 51. S. 5.

Werwes G., *Portret podwójny (M. Ryłskij i J. Tuwim)*. «Przyjaźń» 1976. Nr 44. S. 17.

Pawlyczko D., *Z cyklu «Hranosłow»*. Przeł. J. Litwiniuk; *Pamięci Maksyma Ryłskiego*. Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 657-658.

Jakóbiec M., *Maksym Ryłski*. «Ruch Literacki» 1978. Nr 4/5. S. 341-349.

Lewik W., *Kiedy tłumaczę Mickiewicza...* Rozmawiał T. Orzechowski. «Przyjaźń» 1981. nr 25. S. 17.

Nieuważny F., *Archisłowiański poeta – Maksym Ryłski*. «Kontrasty» 1983. Nr 4. S. 32-35.

Nieuważny F., *«Pan Tadeusz» po ukraińsku*. «Poezja» 1984. Nr 11/12. S. 166-168.

Nieuważny F., *Maksym Ryłski – piewca dobra, piękna i przyjaźni*. «Przyjaźń» 1985. Nr 11.

Nieuważny F., *Nasz druh – Maksym Rylski. «Życie Warszawy»* 1985. Nr 47.

Романченко Микола
Romanczenko Mykoła

Ludzka cybernetyka. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1966. Nr 22. S. 5. Te ж. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 179.

Руденко Міта
Rudenko Mita

Po szybie – kropelka w dół...; Pośród pąków...; Śnieg na sośnach...; Stoczyła się rosa...; Miętko opadł na trawę listek...; Noc... Morze...; Pogubiła noc...; Kochane ręce unoszą mnie... Przeł. E. Raczyńska. «Literatura na Świecie» 1978. Nr 11. S. 272-273.

Рудницький Михайло
Rudnycki (Rudnickij) Mychajło

Aforyzmy. «Sygnały» 1934. Nr 10/11.

Tadeusz Boy-Żeleński we Lwowie 1939-1941. Przeł. J. Szymak. «Życie Literackie» 1961. 16 kwiec. S. 11.

Kwadratura koła. «Kamena» 1966. Nr 16. S. 4.

Bez słów, więcej od słów. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 70.

* * *

Wawszczak Z., *Lwowskie spotkania. Przyjaciel polskich pisarzy* – M. Rudnickij. «Kwartalnik Rzeszowski» 1967. Nr 4. S. 69-70.

Wawszczak Z., *Przyjaciel polskich pisarzy*. «Widnokrąg» 1970. Nr 45. S. 2.

Рябокляч Іван
Riaboklacz Iwan

Maksym z kołchozu «Zorza». Tłum. R. Radziwiłłowicz. Warszawa: Czytelnik, 1950. 208 s. Te ж. 1951. 206 s.

Савченко Яків
Sawczenko Jakiw

Mesjasz; Wszyscy gaśniemy wciąż po trosze... Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej*. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 75-77.

Самбук Ростислав
Sambuk Rostysław

Jubiler na tropie. Tłum. z ukr. K. Wojtylak, S. Demczuk. Warszawa: MON, 1974. 269 s.

Рец.: Z. D. [Dolecki Z.] «Słowo Powszechne» 1974. Nr 213. S. 4.

Krach czarnych gnomów. Przeł. z ros. E. Leszczyńska i J. Tetter. Warszawa: Krajowa Agencja Wydawnicza, 1982. 255 s.

Żaleczki madam Blutteeau. Tłum. K. Wojtylak-Radwaniecka. Olsztyn: Pojezierze, 1985.

Самохваленко Євген
Samochwalenko Jewhen

Uśmiech warszawianki; Dziewczątka. Przeł. L. Lewin. *Український календар* 1968. Варшава 1968. С. 249.

Potebnia; Mazowsze. Przeł. T. Chrościelewski. Український календар 1980. Варшава 1980. С. 194-195.

Самчук Улас
Samczuk Ulas

Wołyń. Z upoważnienia autora przełożył Tadeusz Hollender. Przedmowa Ksawerego Prószyńskiego. Warszawa: «Rój», 1938. 331 s.

* * *

Pogonowski J., *Ułasa Samczuka «Wołyń» (Powieść-kronika w 3 częściach. Cz. I). «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 31. S. 349-350. Рецензія на книгу: Самчук У., Куди тече та ріка. I. частина «Волині». Львів 1934. 215 с.*

Свідзінський Володимир
Swidzinski Wołodumyr

Ballada II; Kiedyś była ze mną, łado moja; Przedmowa do baśni. Przeł. F. Nieuważny. Український календар 1975. Варшава 1975. С. 241, 244.

Przedmowa do baśni; Oziębła cisza. Miesiącu nadłamany...; Ballada II; Siwy gołębiu wieczoru...; Oj, jak byłaś ze mną, łado moja... Przeł. F. Nieuważny. Antologia poezji ukraińskiej. Warszawa 1977. S. 422-426.

Lico lustra martwieje w zmroku; Bystry dzień upadł za gaj daleki; W ciekącym błysku stygnie żyto. Przeł. F. Nieuważny. Український календар 1985. Варшава 1985. С. 273-274.

Семенко Михайль
Semenko Mychajl

Autoportret; Towarzysz słońce rewfutpoemat (fragmenty); Manifest; Bardzo szczerza poezyjka; Fryzjer. Przeł. T. Hollender.

Hollender T., *Z poezji ukraińskiej*. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 78-82.

Autoportret; Towarzysz słońce rewfutpoemat (fragmenty); Bardzo szczerza poezyjka. Przeł. T. Hollender; *Kartka; Brązowe ciało; Don Kichot; Konduktor; Pierrot kocha; Salto mortale Pierrota (fragment)*. Przeł. M. Wawrzekiewicz. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 469-478.

* * *

Nieuważny F., *Futurystyczny epizod ukraińskiej awangardy: Mychajło Semenکو*. *Studia Rossica*. Nr 2.

СИМОНЕНКО ВАСИЛЬ
Symonenko Wasyl

Ja...; Małe słońce. Przeł. J. Litwiniuk. *Український календар* 1968. Варшава 1968. C. 251.

Miłość; Powiedz – czy to nie jest fantastycznie... Przeł. R. Gorzelski. «Zwierciadło» 1969. Nr 38. S. 7.

Białe konie; Muzyka. Przeł. R. Gorzelski. «Наше слово» 1970. 15 лют. C. 8.

Sąd. Przeł. F. Nieuważny. «Наша культура» 1975. № 1. C. 6.

Uciekam od ciebie, od mąk i zmęczenia; Samotność. Przeł. F. Nieuważny. «Наша культура» 1976. № 1. C. 9.

Do papug. Przeł. R. Gorzelski. «Наша культура» 1977. № 1. C. 7.

Piec; Matczyne łabędzie; Przechodzień; Małe słońce. Przeł. J. Litwiniuk; *Samotność*. Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 757-762.

Brzozy na śniegu oniemiały. Przeł. R. Gorzelski. «Наша культура» 1981. № 5. С. 8.

Сингаївський Микола
Synhajiwski Mykoła

Jabłonkowa elegia; Małe drzewa do dużych są podobne...; Bywa, pieśń nad swym śladem kłęka...; W leśnym zakątku... Przeł. A. Szymański. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 840-843.

Сірик Анатолій
Siryk Anatolij

Fioletowe koguty; Wrzesień zawitał w gości...; Nie mówił ani słowa... Przeł. F. Nieuważny. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 913-915.

Скиба Андрій
Skiba Andrzej

Lwów. Przeł. Z. Kunstman. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 23. S. 260.

Скирда Людмила
Skyrda Ludmyła

Lekcje polskiego. Przeł. J. Jędrzejewicz. «Przyjaźń» 1965. Nr 14. S. 11. *Те ж. Jak unieść wierszem Twoją chwałę.* Łódź 1977. S. 363.

Ptaki, ptaki niebieskie niebem...; «Etiuda Rewolucyjna» Chopina; Odchodzą bliscy. Ty nie dajesz wiary... Przeł. P. Kuncewicz; *Lekcje polskiego.* Przeł. J. Jędrzejewicz. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 940-943.

Скляренко Семен
Sklarenko Semen

Droga na Kijów. Tłum. M. Zagórska. Warszawa: MON, 1953. 478 s. Te ż. 1954.

Рец.: Inglot M., *Powieść o ukraińskim bohaterze rewolucji.* «Życie Literackie» 1953. Nr 45. S. 6.

Слісаренко Олекса
Slisarenko Ołeksza

Ukraina. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 83-84.

Смолич Юрій
Smółycz (Smolicz) Jurij

Pierwsze pokolenie (wspomnienie). «Życie Literackie» 1967. Nr 41. S. 7.

Собко Вадим
Sobko Wadym

Za drugim frontem. W 4 aktach, 5 odsłonach. Tłum. z ros. M. Wisłowska. Warszawa: Prasa Wojskowa, 1950. 56 s.

Rękojmia pokoju. Tłum. z ros. J. Wasilewski. Warszawa: PIW, 1951. Cz. 1. 213 s.; Cz. 2. 223 s.

Рец.: Lam A. «Nowa Kultura» 1951. Nr 43. S. 4; Pomian K., *Generał Clay i pułkownik Czajka.* «Wieś» 1953. Nr 23. S. 7.

Czwarta kompania. Tłum. z ukr. St. E. Bury. Warszawa: Pax, 1967. 255 s.

Рец.: S. P. «Słowo Powszechne» 1967. Nr 184. S. 4.

Stadion. Tłum. z ukr. St. E. Bury. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1978. 456 s.

Рец.: Nieuważny F. «Nowe Książki» 1979. Nr 19. S. 12.

Сосюра Володимир
Sosiura Wołodymyr

Czerwona zima. Poezje z lat 20-ych. Wyboru dokonał i wstępem poprzedził J. Waczków. Warszawa: PIW, 1977. 37 s.

Taka jest nasza wola. Przeł. C. Biernacka. «Wolność» 1946. Nr 137. S. 4.

Kochajcie Ukrainę. Przeł. J. Szczawiej; *Chcę słońca i radości; Na Dnieprze.* Przeł. T. Głowacki. *Ukraina Radziecka.* Warszawa 1956. S. 219-223.

Wierzbą. Przeł. H. Ostromięcki. «Chłopska Droga» 1965. Nr 11.

Gdziekolwiek poszedłbym... Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 85.

Step; Korale. Przeł. Z. J. Rybak. *Український календар 1973.* Варшава 1973. C. 243.

Wiosna. Przeł. M. Jurkowski. «Наша культура» 1974. № 1. C. 6-7.

Klonowy listek. Przeł. Z. J. Rybak. «Наше слово» 1975. 9 верес. C. 3.

Pływasz – a fala łgnie z pieśczołą. Przeł. Z. J. Rybak. «Наша культура» 1976. № 10. C. 5.

Czerwona zima. Poemat. Przeł. J. Waczków; *O, nie na próżno!...; Tak nikt nie kochał. Na tysiąc lat...; Kiedy pociąg w dali zaturkocze...* Przeł. J. Ozga-Michalski; *Gdziekolwiek poszedłbym...* Przeł. T. Hollender; *Wiosna.* Przeł. M. Jurkowski; *Leciutko drży listowie klonu...; Gdy błysnęła kosa...; Spokojem spowite...; Na wodę spadł topoli kwiat....* Przeł. J. Pleśniarowicz; *Step; Korale; Jeszcze świt z rzęs kwiatów rosy nie osuszył...* Przeł. Z. J. Rybak. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 448-464.

Do polskich przyjaciół. Przeł. A. Kordys. *Jak unieść wierszem Twoją chwałę.* Łódź 1977. S. 79.

Na kolei. Poemat IV; Jakżem zakochany; Jeszcze świt z rzęs kwiatów rosy nie osuszył... Przeł. Z. J. Rybak. «Наша культура» 1978. № 1. С. 2.

Jakżebym dziś mógł marzenia swe roztrzaskać; Jeździec. Przeł. Z. J. Rybak. «Наше слово» 1981. 25 січ.

Step. Przeł. Z. J. Rybak. *Український календар 1985.* Варшава 1985. С. 253-256.

* * *

(uw)., *Czystka wśród pisarzy sowieckiej Ukrainy.* «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 47. S. 9-10.

Про В. Сосюру.

Nieuważny F., *Poezja wyśpiewana.* «Przyjaźń» 1973. Nr 4. S. 8.

Софронів Василь
Sofroniŭ Wasyl

K., *Wśród książek.* «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 8. S. 86-87. Рецензія на книгу: Софронів В., *Липнева отрута та інші оповідання.* Львів 1934. 128 с.

Стадниченко Юрій
Stadnyczenko Jurij

Raf. [Rafałowski T.], *Spotkanie z J. Stadnyczenko – tłumaczem literatury polskiej.* «Głos Wybrzeża» 1967. Nr 112. S. 3.

R. [Rostropowicz B.], *Poeta – tłumacz – inżynier.* «Przyjaźń» 1967. Nr 21. S. 11.

Стельмах Михайло
Stelmach Mychajło

Wielka rodzina. Powieść-kronika. Tłum. z ukr. M. Traczewska. Warszawa: MON, 1954. T. 1. *Na naszej ziemi.* 518 s.; T. 2. *Wielkie zmagania.* 477 s.

Ludzka krew – nie woda. Tłum. z ukr. E. Międzyrzecka. Warszawa: Książka i Wiedza, 1960. 322 s.

Рец.: Dziarnowska J., *Z niewyczerpanej księgi.* «Nowa Kultura» 1961. Nr 45. S. 2; Nieuważny F., *Ziemia i krew.* «Nowe Książki» 1960. Nr 24. S. 1497-1498.

Ziarno i plewa. Tłum. E. Międzyrzecka. Warszawa: Książka i Wiedza, 1967. 542 s.

Рец.: F. N. [Nieuważny F.] «Nowe Książki» 1968. Nr 11. S. 759.

Duma o chłopie od pługa. Przeł. J. Litwiniuk. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 768-769.

* * *

Nieuważny F., *Mychajło Stelmach.* «Przyjaźń» 1961. Nr 22. S. 17.

Prawda i krzywda. «Biuletyn informacyjny». Zespół do Spraw Technicznych Ministerstwa Kultury i sztuki. 1966. Nr 9. S. 41-42.

Про переклади С. Е. Бурого.

Nieuważny F., *Mychajło Stelmach.* «Nowe Książki» 1968. Nr 11. S. 759-760.

Таран Людмила
Taran Ludmyła

Zapadł zmierzch – a ja sobie kopałam; Pełne gracji łodygi kopru; Różowa ma sukienka na krzeselku wąskim; Niech rosy nie wzy-

wa biała krew. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1985.* Варшава 1985. С. 276.

Тельнюк Станіслав
Telniuk Stanisław

Harmoszka. Przeł. J. B. Ożóg. «Gazeta Krakowska» 1966. Nr 245. S. 5.

Терещенко Микола
Tereszczenko Mykoła

Akwarela. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Kamena» 1965. Nr 24. S. 7.

Czajka. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 89-91.

Akwarela; Przeł. J. Pleśniarowicz; *Czy topola gnie się...; Meta i miedza; Ostatnie chwile Jarosława Dąbrowskiego; Źródło.* Przeł. W. Słobodnik. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 559-564.

* * *

Kempf Z., *Ukraiński przekład «Grażyny».* «Życie Słowiańskie» 1947. Nr 4. S. 132-133.

Тичина Павло
Tyczyna Pawło

Wiersze wybrane. Opr. S. Tudor i S. Ważyk. Kijów-Lwów 1941.

Poezje. Wybrał i słowem wstępnym opatrzył F. Nieuważny. Warszawa: PIW, 1969. 218 s.

Рец.: Pazdro G. «Nowe Książki» 1970. Nr 5. S. 272-273.

Jeszcze ptaszkowie... Przeł. E. Żytomirski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1932. Nr 2. S. 21.

Tam z niewoli na pole topole... Przeł. E. Żytomirski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1932. Nr 2. S. 20-21.

Tam topole wśród pola jeszcze...; Jeszcze ptaszkowie... Przeł. E. Żytomirski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. R. I. Nr 2 (listopad-grudzień 1932, styczeń 1933). S. 20-21.

Klarnety słoneczne; I będzie tak... Przeł. K. A. Jaworski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 4. S. 34-35.

Mesjasz. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1933. R. I. Nr 2 (październik).

Nie patrz na mnie; Madonno moja. Przeł. J. Czechowicz. «Zet» 1933. Nr 4.

Nie Zeus nie Pan... Przeł. K. A. Jaworski. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 2 (4). S. 34.

Pług. Przeł. K. A. Jaworski. «Zet» 1933. Nr 26. S. 3.

Tam na polu...; Nie patrz na mnie tak...; Nad zielonym jarem...; Po błękitnym stepie...; I za siołem; Madonno moja; Wojna. I-II. Przeł. J. Wołoszynowski. *Wielka literatura powszechna.* Warszawa 1933. T. 6. *Antologia. Część druga.* Pod red. S. Lema. *Literatura ukraińska.* Wybór tekstów i układ A. Tom. S. 731-733.

Z poezji ukraińskiej: Madonno ma!; Niepokalana Maryjo!; Zamiast deszczu, zamiast rosy. Przeł. B. Łepki. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1933. Nr 13. S. 1.

Wojna. Przeł. J. Czechowicz. «Zet» 1933/34. Nr 2.

Kiedy z konia... Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. I. Nr 7 (marzec).

Nie Zeus nie Pan...; Ktoś pieścił zboża, wciąż pieścił zboża. Przeł. K. Neriwnyj. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 9. S. 1.

Stworzenie świata. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1934. R. II. Nr 4 (grudzień).

Zakuczeriawyłysia chmary... Przeł. K. Neriwnyj. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 16. S. 7.

Z cyklu «Klarnety słoneczne» I-II. Przeł. K. Neriwnyj. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 9. S. 1.

Koło cerkwi na polanie. Przeł. A. Baumgardten. «Biuletyn Polsko-Ukraiński» 1935. Nr 23. S. 259.

Evoe!; Słońce; Wiatr; Deszcz; Planetarne interwały; Terror; Po szowinistycznemu; Pustka. Przeł. J. Czechowicz. «Ateneum» 1938. Nr 5.

Nie Zeus nie Pan... Przeł. M. Jastrun. Tyczyna P., *Wiersze wybrane.* Opr. S. Tudor i S. Ważyk. Kijów-Lwów 1941. S. 9.

Pług. Przeł. K. A. Jaworski. «Życie Słowiańskie» 1946. Nr 9/11. S. 304-305.

Jak pisaliśmy listy do Kociubińskiego. Przeł. A. Ważyk. «Kuźnica» 1949. Nr 6. S. 4-5.

Tam z niewoli na pole topole... Przeł. J. Łobodowski. «Kultura» [Paryż] 1950. S. 94-95.

Słoneczne klarnety; Gaje mi szumią...; Nie patrz na mnie; Stoję na wyżynie; Tam topole; Z tym się nie kryj; Słońce; Wiatr; Deszcz; Do cerkwi. I; Po sinawym stepie; Wojna. I-II; I Biełyj, i Błok; Pla-

netarne interwały; W dzień ten poza siołem; Madonno moja...; Cherlawym prorokom; Uniwersały spalcie...; Terror; Evoe; Po szowinistycznym; Pustka. Przeł. J. Czechowicz. Czechowicz J., *Wiersze.* Lublin, Wydawnictwo Lubelskie, 1963. S. 396-421.

Na majdanie. Przeł. J. B. Ożóg. «Gazeta Krakowska» 1964. Nr 266. S. 5. Te ж. «Widnokrąg» 1964. Nr 46. S. 1.

Antystrofa; Zamiast sonetów i oktav. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Widnokrąg» 1965. Nr 44. S. 3.

Na motyw rewolucji. Przeł. M. R.[aczkiewicz] «Kraj Rad» 1965. Nr 17 S. 19.

Jeszcze ptaszkowie... Przeł. E. Żytomirski. *Український календар* 1966. Варшава 1966. С. 249.

List [do czytelników «Widnokręgu» z 13. X. 1966]. «Widnokrąg» 1966. Nr 3. S. 1.

I będzie tak...; Popatrzyła jasno... Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1967. Nr 20. S. 4.

I Biełyj, i Błok. Przeł. J. Czechowicz. Czechowicz J., *Wiersze wybrane.* Warszawa: PIW, 1967. S. 154.

Kiedy nagle runął. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Kwartalnik Rzeszowski» 1967. Nr 4. S. 99.

Koło cerkwi. Przeł. A. Baumgardten. «Poglądy» 1967. Nr 21. S. 15. Te ж. «Życie Literackie» 1967. Nr 45. S. 15.

Na majdanie. Przeł. S. Misakowski. «Głos Koszaliński» 1967. Nr 229. S. 4.

Pastele. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1968. Nr 11. S. 8.

Rytm. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Życie Literackie» 1968. Nr 21. S. 6.

Otwierajcie drzwi; Stoję nad urwiskiem. Przeł. J. Pleśniarowicz. «Profile» 1969. Nr 7. S. 48.

List do poety. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1970. Nr 23. S. 3.

Motywy rewolucyjne (Rozmyślania podczas występu «Mazowsza»). Przeł. Wł. Słobodnik. «Nadodrze» 1970. Nr 8. S. 9.

Stworzenie świata. Przeł. K. A. Jaworski. «Kultura i Życie» 1971. Nr 5. S. 1.

Na majdanie; Otwierajcie bramę...; Cykl «Enharmoniczne». Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 92-95.

Gdzieś zbliżała się już wiosna; Popatrzyła jasno; Ptaszka jeszcze; Do cerkwi; Pastele; Na urwistych skałach; Na majdanie koło cerkwi; Kiedy z konia, z konia spadł; Wichry; I będzie tak; Mesjasz; Listy do poety; Stworzenie świata; Jesień jest taka miła; Mówimy...; Płacz Jarosławny; Flota powietrzna. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 50-72.

Deszcz (z cyklu «Enharmonijne»). Przeł. M. Jurkowski. «Наша культура» 1974. № 11. С. 8-9.

Nie patrz na mnie. Przeł. J. Czechowicz. *Program Teatru Słowackiego* [Kraków] 1975. 10 kwiet. S. 21.

Co księżycowi mówią gwiazdy. Przeł. M. Jurkowski. «Наша культура» 1976. № 1. С. 9.

*Błękitność duszę mi obwila; Niebo zapięło się na wszystkie guziki; Ledwo włożył nogę w strzemię; Listowie pada...; Wjeżdżamy...; A niebo...; Na to jam liryk... Przeł. Wł. Słobodnik; Gaje mi szumią...; Słoneczne klarnety; I Biełyj, i Błok, i Jesienin, i Klujew; Uniwersały spalcie i zdepczcie głos dekrétów; Terror. Przeł. J. Czechowicz; Arfami, arfami; Kąkol. Przeł. M. Jastrun; Tam to pole na polu-podolu. Przeł. J. Przyboś; Otwierajcie wrota. Przeł. F. Nieuważny; Wojna. I-II. Przeł. J. Wołoszynowski; Koło cerkwi na majdanie. Przeł. A. Baumgardten; Złoty gwar. Przeł. J. Litwiniuk; Wicher. Przeł. A. Ważyk; Kiedy nagle runął z konia; Stoję nad urwiskiem. Przeł. J. Pleśniarowicz; Wicher z Ukrainy. Przeł. L. Szenwald. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 323-350.*

Pług. Przeł. E. Raczyńska-Mraczek. «Przyjaźń» 1980. Nr 26. S. 16.

Jeszcze ptaszkowicie...; Siejcie... Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1981*. Варшава 1981. С. 204-205.

Na placu. Przeł. E. Zych. *Український календар 1983*. Варшава 1983. С. 220-221.

* * *

Ji. [Iwaszkiewicz J], «Zołotyj homin» Pawła Tyczyny. (poezje). «Skamander» 1922. T. 3. Nr 20/21. S. 384.

Pawło Tyczyna w Polsce. «Przyjaźń» 1946. Nr 2. S. 9.

Brunicz B., *Paweł Tyczyna*. «Przyjaźń» 1947. Nr 12. S. 8-9.

Kulikowski W., *Piewca jedności i braterstwa*. «Zwierciadło» 1949. Nr 48. S. 3.

Zajączkowska L., *Wielu nowych przyjaciół przybyło nam w Polsce*. «Zwierciadło» 1949. Nr 6. S. 3, 8.

J. P. [Pleśniarowicz J.], *Paweł Tyczyna*. «Życie Kulturalne Ziemi Rzeszowskiej» 1956. Nr 3. S. 3.

Ślucki A., *Pawło Tyczyna*. «Opinie» 1957. Nr 2. S. 107-117.

Lovell J., *Lwów i Kijów. Rozmowy z pisarzami*. «Życie Literackie» 1961. 16 kwiet.

Postupalski J., *Józef Czechowicz jako tłumacz Pawła Tyczyny*. «Kamena» 1965. Nr 21/22. S. 7.

Kozioł Z., *U Tyczyny przed jubileuszem*. «Widnokrąg» (Dod. do «Nowin Rzeszowskich») 1966. Nr 3. S. 1-2.

Kazimierz Andrzej Jaworski. Український календар 1967. Варшава 1967. С. 249-250.

K. A. Яворський – перекладач творів П. Тичини.

Notatki o zgonie. «Nowiny Rzeszowskie» 1967. Nr 224. Te ж. «Tygodnik Powszechny» 1967. Nr 40. S. 4.

K. A. J[aworski]., *Józef Czechowicz jako tłumacz poezji ukraińskiej*. Український календар 1969. Варшава 1969. С. 233-234.

Ignaciuk J., *Pawło Tyczyna – liryk Ukrainy. W 80-lecie urodzin*. «Kultura i Życie» 1971. Nr 5. S. 1.

Dobrowolski St. R., *Pieśń prześpiewana*. «Przekrój» 1972. Nr 5. S. 8.

Ткач Дмитро
Tkacz Dmytro

Mocne plemię. Tłum. L. Duninowska. Warszawa: Książka i Wiedza, 1951. 145 s.

Ткаченко Валентина
Tkaczenko Walentyna

Słoneczne Karpaty. Przeł. P. Kupryś. *Український календар 1982*. Варшава 1982. С. 225.

Трублаїні Микола
Trubłajini Mykoła

Szkuner «Kolumb». Tłum. z ros. J. B. Rychliński. Warszawa: MON, 1953. 372 s. Te ж. 1954. Te ж. 1955.

* * *

Grimajło J., *Mikołaj Trubłaini. Życie i twórczość*. [Wstęp] Trubłaini M., *Szkuner «Kolumb»*. Tłum. z ros. J. B. Rychliński. Warszawa: MON, 1953.

Тудор Степан
Tudor Stefan

Djablik metaliczny. «Sygnały» 1939. 1 czerw. S. 8.

Kilka uwag o geniuszu. «Sygnały» 1939. 1 marz. S. 4.

Narodziny kmiecia. «Sygnały» 1939. 1 sierp. S. 5.

O spotkaniach z książkami. «Sygnały» 1939. 15 maj. S. 4.

Rzeczy nagrodzone. «Sygnały» 1939. 1 kwiec. S. 9.

Турянський Осип
Turjański Osyp

Symonolewicz K. jun., *Nowy sposób rozwiązania kwestji polsko-ukraińskiej, czyli «wiązka poezyj w prozie»*. «Biuletyn

Polsko-Ukraiński» 1934. Nr 7. S. 5-9. Рецензія на книгу:
Турянський О., *Син землі*. Львів 1933.

Тютюнник Григір
Tiutiunnyk Hryhor

Okrażenie. Tłum z ros. A. Bogdański. Warszawa: Iskry, 1979.
123 s.

Рец.: Wojciechowski J. «Miesięcznik Literacki» 1980. Nr 9. S.
122-123.

Jak wydawano Katrię za mąż. Przeł. W. Karaczewska. «Litera-
tura na Świecie» 1978. Nr 11. S. 196-221, 225-229.

Тютюнник Григорій
Tiutiunnyk Hryhorij

Wir. Przeł. z ukr. S. Demczuk, K. Wojtylak. Warszawa: LSW,
1975. 623 s.

Рец.: Biela E. «Tygodnik Katolicki» 1975. Nr 42. S. 11; Segiet J. «Ga-
zeta Olsztyńska» 1975. Nr 212. S. 6; Nieuważny F. «Nowe Książki»
1976. Nr 9. S. 32-33; Hołub G. «Nowa Wieś» 1976. Nr 29. S. 9.

Упеник Микола
Upenyk Mykoła

My z wami. Przeł. J. Ozga-Michalski. *Poeci świata Wietnamowi*.
Antologia. Warszawa 1968. S. 288-289.

Усач Григорій
Usacz Hryhorij

Ja, kurczątko. Tłum. W. Gubaczewska. Warszawa: Nasza Księ-
garnia, 1971. 87 s. У співавт. з Ю. Чаповецьким.

Wybór. Tłum z ukr. B. Nazaruk. Warszawa: Nasza Księgarnia,
1983. 183 s.

Усиченко Юрій
Usyzenko Jurij

Niewidoczny front. Tłum. J. Laskowska. Warszawa: MON, 1953.
124 s.

Фальківський Дмитро
Falkiński Dmytro

Sądzono komuś. Przeł. K. A. Jaworski. «Kamena» 1937. R. IV.
Nr 8 (kwiecień).

Na sążeń wykopali jamę; Ja wciąż o tym szmacie Polesia... Przeł.
T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czy-
telnik, 1972. S. 45-47.

Sądzono komuś. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady
z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma.
Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lu-
blin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 111.

Polesie; Już przebrzmiało lato; Pójdę sobie; Innym pisane...
Przeł. J. Zagórski. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977.
S. 543-547.

* * *

Kozak S. «Slavia Orientalis» 1970. Nr 4. S. 421-422. Рецензія
на книгу: Фальківський Д., *Ранені дні.* Підготовка текстів,
упорядкування, вступна стаття М. Неврлі. Братислава
1969.

Федорів Роман
Fedoriw Roman

Kobieta w czerni. Przeł. M. Łesiów. «Kamena» 1971. Nr 2. S.
9-10.

* * *

M. Ł[esiów]. [Рецензія на роман *Кам'яне поле*] «Камена» 1977. Nr 4. S. 15.

Федоров Олексій
Fedorow Ołeksij

Podziemny komitet obwodowy działa. Tłum. autoryzowane J. Pregerówna. Oprac. literackie E. Bośniacki. Warszawa: PIW, 1949. Те ж. 1950. Те ж. 1951.

Филипович Павло
Gułupowycz Pawło

Z antycznych płaskorzeźb. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 49.

Spójrz...; Minęła noc... Przeł. B. Drozdowski; *Ciebie, chmuro i ciebie, gromie; Monomach; Tak, jam robotnik...* Przeł. J. Litwiniuk; *Z antycznych płaskorzeźb.* Przeł. T. Hollender. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 402-407.

Хвильовий Микола
Chwylowyj Mikołaj

Ukraina czy Małorosja. «Kamena» 1933. R. I. Nr 2 (październik).

Хоросницька Марія
Chorosnycka Maria

Beskidy – gładzi potok głazy... Przeł. J. Pleśniarowicz. «Profile» 1970. Nr 3. S. 33.

Pieśń o Warszawie. Przeł. A. Cesarz. *Український календар* 1985. Варшава 1985. С. 32-33.

Христенко Інна
Chrystenko Inna

Nastusia. Tłum. G. Pauszer-Klonowska. Warszawa: Iskry, 1978.
218 s.

Цюпа Іван
Ciupa Iwan

Zimowa baśń. Przeł. W. Zagórska. «Widnokręgi» 1967. Nr 1. S.
53-58.

Череватенко Леонід
Czerewatenko Leonid

*Bezkrasny step. Samotny klekot...; Leżę pośrodku zaorane-
go pola...* Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1984*.
Варшава 1984. С. 282-283.

Чорногуз Олег
Czornohuz Oleg

Arystokrata z Wapniarki. Powieść satyryczna. Tłum. St. E.
Bury. Warszawa: Czytelnik, 1982. 392 s.
Рец.: Wojciechowski J. «Nowe Książki» 1983. Nr 7. S. 979.

Чумак Василь
Czumak Wasyl

*Przyniosła ze sobą falowanie zbóż; Maj; Miedza; Czerwony przy-
śpiew. I-III; W górze – chmur mroczne brwi; Pogrom (fragment);
Ofiara. I-III*. Przeł. J. Waczków. *Antologia poezji ukraińskiej*.
Warszawa 1977. S. 440-447.

Чупринка Григорій
Czuprynka Hryć

Gromniczka. Przeł. J. Czechowicz. «Zet» 1933. Nr 2. Te ж. Czechowicz J., *Wiersze*. Lublin, Wydawnictwo Lubelskie, 1963. S. 395. Te ж. Czechowicz J., *Wiersze wybrane*. Warszawa: PIW, 1967. S. 152-153.

Шаповал Іван
Szapował Iwan

Odkrywca skarbów. Tłum. F. Głowacka. Red. J. Litwiniuk. Wstęp J. Jędrzejewicz. Warszawa: Nasza Księgarnia, 1971. 304 s.
Рец.: Sagowski A. «Nowe Książki» 1971. Nr 24. S. 1645.

* * *

Jędrzejewicz J., *Wspomnienie zamiast przedmowy*. Szapował I., *Odkrywca skarbów*. Tłum. F. Głowacka. Red. J. Litwiniuk. Wstęp J. Jędrzejewicz. Warszawa: Nasza Księgarnia, 1971. S. 5-10.

Шаповал Микола
Szapował Mykoła

A tam gdzieś w Polsce... Przeł. W. Wawrzekiewicz. *Jak unieść wierszem Twoją chwałę*. Łódź 1977. S. 228-229.

Шевченко Михайло
Szewczenko Mychajło

Pejzaż. Przeł. J. Hudemczuk. *Український календар 1985*. Варшава 1985. С. 275.

Шевчук Валерій
Szewczuk Walery

Nabrzeżna 12. Odmieniec. Tłum. Z. i St. Głowiakowie. Warszawa: Czytelnik, 1974. 263 s.
Рец.: Nieuważny F. «Nowe Książki» 1975. Nr 14. S. 18-20.

Wrzesień. Przeł. Z. Głowiakowa. *29 opowiadań radzieckich*. Warszawa 1967. S. 282-292.

Naprzeciw okien. Przeł. J. Rejt. *Spotkanie na szlaku. Opowiadania 1966-1967*. Warszawa 1969. S. 409-419.

Ojciec dobrodziej. Przeł. Z. Głowiakowa. *Zielona czapla*. Warszawa 1969. S. 315-320.

Pokuśnik. Przeł. J. Litwiniuk. «Literatura na Świecie» 1973. Nr 8/9. S. 554-573.

Przebłąsk. Przeł. E. Raczyńska. «Zwierciadło» 1974. Nr 37. S. 11, 15.

Powroty. Przeł. E. Raczyńska-Mraczek. «Przyjaźń» 1980. Nr 18. S. 15, 22.

Шкрумеляк Юрій
Szkrumelak Jurij

Ktoś w czarnym. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej*. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 86.

Шкурупій Гео
Szukurupij Geo

Pieśń zarżniętego kapitana. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej*. Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 87-88.

Semafory; Trójka; Portret romantyka. Przeł. M. Wawrzekiewicz; *Pieśń zarżniętego kapitana*. Przeł. T. Hollender. *Antologia poezji ukraińskiej*. Warszawa 1977. S. 479-485.

Шмигельський Антін
Szmyhelski Anton

Rysunek. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 152.

Шульга-Шульженко Михайло
Szulha-Szulżenko Mychajło

Ponad polem wieczór zastygł...; O, czasie mój!; Płonie step. Przeł. M. Wawrzkiwicz. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 607-609.

Щербак Юрій
Szczerbak Jurij

Kwarantanna. Tłum. St. E. Bury. Warszawa: Pax, 1968. 228 s.
Рец.: Nieuważny F., *Pięć losów, pięć indywidualności.* «Przyjaźń» 1969. Nr 22. S. 11.

Transplantacja. Tłum. St. E. Bury. Warszawa: Pax, 1973. 345 s.
Рец.: A. S. [Anrzejewska A.] «Literatura» 1973. Nr 30. S. 11; Czeszko B. «Nowe Książki» 1973. Nr 10. S. 28-29; Kowieński M. «Słowo Powszechne» 1973. Nr 107. S. 5; Narutowicz K. «Kierunki» 1973. Nr 12. S. 8; Nieuważny F. «Przyjaźń» 1973. Nr 30. S. 8; Sadkowski W. «Nowa Szkoła» 1973. Nr 6. S. 65; Walas T. «Życie Literackie» 1973. Nr 33. S. 10.

Z kroniki miasta Jaropola. Przeł. F. Nieuważny. Warszawa: PIW, 1983. 143 s.
Рец.: *Z kroniki Jaropola.* «Przyjaźń» 1983. Nr 20. S. 17.

Ukraiński fresk. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1969.* Варшава 1969. С. 330.

Fresk ze znakiem zapytania. Przeł. F. Nieuważny. *Український календар 1970.* Варшава 1970. С. 278.

Kocha – nie kocha – lubi...; Ballada o zegarze; Fresk ze znakiem zapytania; Fresk ukraiński; Fresk samochodowy; Fresk surrealistyczny; Fresk patetyczny. Przeł. F. Nieuważny; *Fresk wrześniowy; Fresk sofijski; Fresk piłkarski.* Przeł. J. Pleśniarowicz. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 813-826.

Urodziny. Przeł. E. Raczyńska. «Przyjaźń» 1977. Nr 17. S. 15.

Epizody kroniki miasta Jaropola (Fragmenty). Przeł. F. Nieuważny. «Literatura na Świecie» 1978. Nr 11. S. 4-96.

* * *

Cenglowa H., *Medycyna i literatura. Rozmowa z Jurijem Szerbakim.* «Przyjaźń» 1977. Nr 17. S. 17.

Podwójne życie Jurija Szerbaka. Rozmawiała M. P. «Przyjaźń» 1981. Nr 48. S. 6.

Wawrzekiewicz M., *Literatura i medycyna. Rozmowa z J. Szerbakim.* «Życie Literackie» 1985. Nr 9. S. 5.

Яновський Юрій
Janowski Jurij

Opowiadania. Przeł. W. G. Charków 1930.

Opowiadania kijowskie. Tłum. E. Maciejewska. Warszawa: Czytelnik, 1950. 64 s.

Рец.: Ingłot M. «Wieś» 1951. Nr 43. S. 6; A. P. «Głos Szczeciński» 1951. Nr 141. S. 4.

Nowe opowiadania kijowskie. Tłum. z ros. J. Bielicki, K. Marska. Warszawa: Czytelnik, 1951. 96 s. Te ж. 1961. 95 s.

Jeźdźcy. Przeł. z ukr. M. Dolińska. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1982. 91 s.

Dedykacja. Przeł. T. Hollender. Hollender T., *Z poezji ukraińskiej.* Warszawa: Czytelnik, 1972. S. 53.

Яринич Володимир
Jarynych Wołodymyr

Ręce matki są niby ręcznik; «Z początku ludzie nie wiedzieli»; Jak ciężko iść pustemu!; Do syna; Smutno bywa ceniom; Czasem twe oczy mi przypominają. Przeł. K. A. Jaworski. Jaworski K. A., *Przekłady z poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich.* Pisma. Wydanie jubileuszowe. Tom trzeci. Red. tomu M. Łesiów. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie, 1972. S. 190-195.

Smutno bywa ceniom; Z początku ludzie... Przeł. K. A. Jaworski; Kiedy długachny pociąg...; ...A jeżeli już...; Przyszło mi się...; Dziwimy się...; Nie spojrzaj za siebie... Przeł. F. Nieuważny; Wiem...; Białe-bielutkie bociany... Przeł. J. Pleśniarowicz. *Antologia poezji ukraińskiej.* Warszawa 1977. S. 870-878.

Бібліографічні покажчики

Bibliografia słowianoznawstwa polskiego. Zest. E. Kołodziejczyk. Kraków: Nakładem Akademii Umiejętności, 1911. XX. 304 s.

Literatura ZSRR. Rocznik Literacki, 1956. Zest. S. Pollak. Warszawa: PIW, 1957.

Щорічник. Видається з 1956 р. Містить польські переклади видань української літератури.

Polska Bibliografia Literacka. Instytut Badań Literackich PAN. Warszawa-Lódź, 1957.

Щорічник. Містить польські переклади видань української літератури.

Bibliografia polskich prac z zakresu slawistyki. 1968-1972. T. 2. Literaturoznawstwo. Opr. B. Kazelusówna. Warszawa: PWN, 1973. 534 s.

Розд.: Literatura ukraińska. S. 416-421.

Bibliografia literatury tłumaczonej na język polski wydanej w latach 1945-1976. Opr. zespołowe pod kier. H. Michalak. Warszawa: Czytelnik, 1978. T. 2. 351 s.

Bibliografia polskich prac z zakresu slawistyki. 1972-1981. Literaturoznawstwo. Opr. J. Biesiada. Pod red. J. Czachowskiej. Warszawa: PWN, 1983. 1080 s.

Про українську літературу: С. 930-940.

Бібліографія передрукованих праць

1. **Українська література в польських перекладах.** «Наша культура» (Варшава) 1969. № 4. С. 4-5.
2. **Українські класики в польських перекладах 1945-1965.** Український календар 1980. Варшава 1980. С. 40-44.
3. **Українська література в польських перекладах та критиці 70-х років.** Література правди і прогресу. Упор. і редактор Г. Д. Вервес. Київ 1979. С. 283-305.
4. **Українська поезія в польських перекладах 70-х років.** Український календар 1982. Варшава 1982. С. 171-174.
5. **Нові видання творів Т. Шевченка в Польщі.** «Наша культура» 1981. № 3. С. 7.
6. **Леся Українка і Польща.** «Дукля» (Пряшів) 1971. № 5. С. 67-72. У збірнику стаття відредагована автором.
7. **Максим Рильський і Польща.** «Наша культура» 1979. № 8. С. 5.
8. **Поезія Миколи Бажана в польських перекладах.** Український календар 1984. Варшава 1984. С. 112-114.
9. **Олесь Гончар у польських перекладах та критиці.** «Наша культура» 1978. № 6. С. 1-2.
10. **Незвичайний перекладач.** «Наше слово» (Варшава) 1987. № 42. С. 1, 3.

11. **Казімеж Анджей Яворський та Україна.** Український календар 1987. Варшава 1987. С. 206-209.

12. **Мар'ян Якубець. З нагоди сімдесятих роковин його народження.** «Наша культура» 1980. № 9. С. 3.

13. **Вивчення польсько-українських літературних взаємин у польському літературознавстві.** «Радянське літературознавство» (Київ) 1973. Ч. 6. С. 81-86.

14. **Українська література в Польщі (1823-1986). Бібліографія.** Вперше надруковано як *Українська література в Польщі* у збірнику *Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті. Том 5. Українська література в країнах Центральної і Південно-Східної Європи. Матеріали до бібліографії.* Ред. колегія: Г. Д. Вєрвес та інші. Київ: «Наукова думка», 1994. С. 193-319.

Зміст публікації доповнено упорядником, зокрема даними з таких видань Ярослава Грицьковця як: *Bibliografia przekładów i polskiej ukrainistyki literackiej za lata 1945-1985.* Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Litteraria XII. Pod red. Bazylego Białokozowicza. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1990. С. 161-247; *Шевченко в польській критиці. Бібліографія польської шевченкіани 1944-1964.* «Наша культура» 1972. № 4. С. 15; № 5. С. 15.

Ілюстрації

1. Обкладинка монографії про рідні села Я. Гицьковяна
Осередки української долі. Дрогобич-Кошалін 2005.....IX
2. Обкладинка спогадів Я. Гицьковяна *Без вини винуваті. Моє життя а український студентський рух у Польщі 1955-1965. Кошалін 2010.....XI*
3. Обкладинка біобібліографічного покажчика праць Ярослава Грицьковяна *Сутність шкільництва в інонаціональному середовищі. Уклали Микола Зимомря і Леся Шагала. Дрогобич: КОЛО 2012 XII*
4. Обкладинка збірника *Життя у світлі освіти. Studia in honorem. Науковий збірник на пошану Ярослава Грицьковяна. За ред.: проф. Ігор Добрянський, проф. Микола Зимомря. Кіровоград – Кошалін – Торонто – Дрогобич: Просвіт 2011..... XV*
5. Обкладинка підручника для другого класу початкової школи *Журавлики. Варшава 1996..... XVIII*
6. Обкладинка видання Taras Szewczenko, *Wybór poezji. Opr. M. Jakóbiec. Wrocław 1974XXI*
7. Обкладинка видання Taras Szewczenko, *Pamiętnik. Tłum. z ros. H. Mankiewicz-Szaniawska. Warszawa 1952..XXI*
8. Обкладинка видання Bohdan Łepki, *Zarys literatury ukraińskiej. Podręcznik informacyjny. Warszawa-Kraków 1930 XXII*
9. Обкладинка видання *Antologia poezji ukraińskiej. Wybór F. Nieuważny, J. Pleśniarowicz. Wprowadzenie S. Kozak, F. Nieuważny. Warszawa 1977 XXII*

Показчик осіб

- Айзеншток, Ієремія (Ijeremija Ajzensztok) 352
Аксаков, С. 67
Алчевська, Христя (Chrystia Alczewska) 214
Анонім 196
Антоненко-Давидович, Борис (Borys Antonenko-Dawydowicz) 352
Антонич, Богдан Ігор (Bohdan Ihor Antonycz) 4, 59, 115-7, 182, 187, 189, 340, 342, 353
Анчевська, Е. (E. Anczewska) 28, 69, 77, 132-3, 242, 298
А. С. (A. Serednicki)
Атанасов, Петко 78
Бабишкін, О. 70, 78
Багмут, Іван (Iwan Bahmut) 5, 25, 355
Бажан, Микола (Mykoła Bażan) 3, 8-10, 24, 26, 29, 36, 38-9, 54, 60-1, 63, 70, 86-91, 117-8, 156-7, 182, 185-189, 341, 344, 355
Байковська, Ірена (I. Bajkowska) 11, 17, 254, 262
Бальмен де, Я. 322
Бандтке, С. 140
Бандуренко, Євген (Jewhen Bandurenko) 186, 359
Баранович, Лазар 139
Баумгардтен, Александер (Aleksander Baumgardten) 82, 119, 235, 237, 255, 284, 286-7, 333, 340, 342, 358, 379, 384, 389, 400, 403, 409, 411, 432, 434, 450-1, 453
Бахчиц-Рудницька, М. (M. Bachczyc-Rudnicka) 21, 75, 269, 296
Бедзик, Юрій (Jurij Bedzyk) 40, 48, 52, 359
Бережний, Василь (Wasył Bereżnyj /Bereżny/) 360
Бергман проф. 71
Бердник, Олень (Oleś Berdnyk) 359
Беринда, Памво (Pamwa Bergynda) 197
Бернштейн, М. 210
Бельовський, А. (A. Bielowski) 32, 129, 137, 216, 217, 218
Бернацька, Б. 118
Бернацький, Є. (J. Biernacki) 93, 376
Бжехва, Ян 91
Біба, Петро (Petro Biba) 360
Білецький, Олександр (Aleksander Biłecki/Bielecki/) 67, 70, 73, 151, 329, 360
Білкун, Микола (Mykoła Biłkun) 360

- Білоцерківець, Наталка (Natalka Bilocerkiweć) 361
- Бірчак, Володимир 101
- Бічуя, Ніна (Nina Biczuja) 361
- Близнець, Віктор (Wiktor Bli-
znes) 361
- Бобинський, Василь (Wasył
Bobyński/Bobynski/) 187, 361
- Богачук, Олександр (Oleksandr
Bohaczuk) 346, 361
- Бойченко, Олександр (Olek-
sandr Bojczenko) 5, 7, 25,
128, 362
- Бордуляк Тимотей (Tymoteusz
Bordulak) 208, 214
- Борковський, О. 137
- Боровиковський, Левко (Łew-
ko Borowykowski) 6, 20,
185, 214-5
- Бородін, В. 336
- Борунський, Вл. (W. Boruński)
21-2, 29, 75, 215, 269
- Бохенський, Т. 118, 227
- Бояр, Юзеф (Józef Bojar) 4, 11,
19, 22, 29, 93, 219, 241,
264, 286, 296, 297, 328,
342, 358, 367, 426-8
- Братунь, Ростислав (Rostysław
Bratuń) 117, 187, 348-9,
362
- Брежньов, Геннадій 186
- Броневський, Владислав (Wła-
dysław Broniewski) 8,
11, 38, 61, 83, 85, 137, 401,
432, 434
- Брюкнер, О. (A. Brückner) 126,
179, 200, 237, 293-4
- Бубла, Іржі 81
- Будовниц, Н. 191
- Булаєнко, Володимир (Wołody-
myr Bułajenko) 363
- Булаховська, Ю. Л. (Julia Buła-
chowska) 29, 51, 140, 146,
273, 351
- Бурій, Едвард (St. E. Bury) 11-
2, 19, 21, 29, 43-7, 49, 76,
183, 229-30, 265, 268, 270,
274, 346, 349, 359, 364,
368, 376-7, 381, 383-5,
393, 399, 401, 410-11, 444,
447, 459, 462
- Бучинський, Г. 129
- Бялокозович, Базилі (B. Biało-
kozowicz) 39, 63, 116,
182, 188, 334
- Вагилевич, Іван (Jan Wagile-
wicz) 203, 205-207, 215-
9, 304
- Важик, Адам (A. Ważyk) 119,
448, 450, 453
- Вальо, Марія 158
- Варинський, Л. 129
- Василевський, Є. 44
- Васильченко, Степан (Stefan
Wasylczenko) 4, 11, 13,
24, 219, 280
- Вахніна, Леся (Łesia Wachni-
na) 364
- Вачкув, Юзеф (Józef Waczków)
35, 39, 54, 57, 63, 358, 368,
388, 401, 408, 421, 445, 459

- Величковський, Йоан (Joan Wełyczkowski) 62, 198
- Верба, А. (псевдонім Антона Середницького) 3, 84, 138, 140-1
- Вервес, Григорій (Hryhorij/Gri-gorij/ Werwes) 13, 51, 69, 72, 106, 140, 146, 158-60, 175, 213, 281, 299, 334-5, 364, 436-8
- Вершигора, Пйотр 92
- Ведіна, Валерія (Wiedina Wale-rija) 140, 146, 162, 365
- Винниченко, Володимир (Wo-łodymyr Winniczenko) 208, 366
- Вирган, Іван (Iwan Wyrhan) 366
- Висп'янський, Станіслав 73
- Вишенський, Іван (Iwan Wy-szenski) 198
- Вишня, Остап (Ostap Wysznia) 4, 8, 24, 27, 182, 366
- Вільде, Ірина (Irena Wilde) 367
- Вінграновський, Микола (My-koła Winhranowski) 189, 346, 368
- Вісневська, Ева (Ewa Wiśniew-ska) 50-1, 162, 175, 183, 210-11, 229, 242-3, 266-7, 301, 351
- Вітковський, Веслав (Wiesław Witkowski) 50, 182, 192-3, 195, 197-9, 201, 239
- Владко, Володимир (Wołodymyr Władko) 368
- Власенко, В. 397
- Влизько, Олекса (Ołekska Włyż-ko) 37, 59, 187, 189, 369
- Вовчок, Марко (Marko Wow-czok) 141, 182, 203-4, 207, 209, 212, 219
- Возняк, Михайло (Mychajło/ Michał/ Woźniak) 198, 220, 284
- Войдовський, Б. (B. Wojdow-ski) 96
- Войтиляк-Радванецька, К. (K. Wojtylak-Radwaniecka) 48, 395-6
- Волинський, П. 212
- Волощак, А. 340
- Воробкевич Сидір (Izydor Wo-robkiewicz) 207, 220
- Вороний, Микола (Mykoła Wo-ronyj) 64, 106, 208, 220, 306
- Воронько, Платон (Woronko Płaton) 8, 24, 185, 186, 369
- Ворошильський, В. 84
- Воскрекасенко, Сергій 186
- Гаврилюк, Олександр (Ołek-sandr/Aleksandr/ Haw-gyluk) 8, 27, 29, 62, 186, 369, 370
- Гайне, Г. 272
- Галан, Ярослав (Jarosław Ha-łan/Gałań/) 371, 373
- Галащук, Б. 70
- Галятовський, Йоаникій (Jo-anykij Halatowski) 198
- Герасименко, Кость (Kost' He-rasymenko) 373

- Герцен, Александр 40, 67
 Гжицький, Володимир (Wołodumug Nżycki) 374
 Глазовий, Павло 186
 Глинський, Іван (Iwan/Jan/ Nłyński) 146, 374
 Глібов, Леонід (Leonid Hlibow) 6, 206, 221
 Гнатюк, М. 211
 Гоголь, Микола 40, 67
 Голлендер, Тадеуш (T. Hollender) 36-8, 54, 58-61, 89, 91, 118-9, 187, 227, 248, 254, 279, 303, 307, 348, 353-7, 361, 369, 379, 383, 386, 390, 392-4, 398, 406, 408, 413, 417, 422-3, 429, 433-4, 439-42, 444-5, 448, 452, 457-8, 461, 464
 Голобородько, Василь (Wasył Hołoborodko) 188-9, 374
 Голованівський, Сава (Sawa Hołowaniwski) 4, 8, 27, 375
 Головацький Яків (Hołowacki/ Gołowacki/ Jakiw) 203, 205-7, 211, 221, 304
 Головка, Андрій (Andrij Hołowko) 4, 27, 128, 182, 375
 Гольдберг, Л. 348
 Гончар, Олесь (Oleś Honczar / Aleś Gonczar/) 3-10, 25, 27, 40, 42-3, 52, 92-100, 128, 155, 182, 347, 376, 378
 Горбач, Олекса 194, 201
 Гордасевич, Галина (Hałyna Hordasewicz) 188, 378
 Гординський, Єжи (Jerzy Hordyński) 11, 118, 406, 408, 431-2, 434
 Гординський, Святослав (Swiatosław/Świętosław/ Hordynski/Hordyński/) 116, 186-7, 340-1, 378-9
 Горліс-Горський, Юрій (Jurij Horlis-Horśkyj) 379-80
 Горнова, Е. (E. Hornowa) 140, 210, 225-6, 246, 256
 Гостиняк, Степан (Stepan Hostyniak) 380
 Грабець, Стефан (Stefan Hrabec) 77, 237, 303
 Грабович, Іларіон (Iłarion Hrabowicz) 221
 Грабовський, Валентин (Walentyń Hrabowskyj) 380
 Грабовський, М. 32
 Грабовський, Павло (Hrabowskyj/Hrabowski/ Pawło) 109, 208, 212, 221
 Гребінка, Євген (Hrebinka/Grebienko, Hrebionka/ Jewhen) 203-4, 222
 Грицай, Остап (Ostap Hrycaj) 222
 Грицковян, Аркадій 150
 Грицковян, Леся 150, 152
 Грицковян, Юрій 150
 Грицковян, Ярослав (Jarosław Hryckowian) 128, 143, 145, 148, 151, 153-6, 158, 160-3, 165, 167-9, 171-5, 182-4, 211-2, 246, 335-6, 346, 359, 399

- Грицюта, М. 267
- Грінченко, Борис (Borys Hrin-
czenko) 6, 185, 209, 223
- Гудзій, Микола (Mikołaj/Niko-
laj/ Gudzij) 151, 190, 380,
435
- Гулак-Артемівський, Петро
(Petro Hulak-Artemow-
skyj /Hulak-Artemowski)
28, 203, 207-9, 223-4
- Гуріненко, Петро (Petro Huri-
nenko) 48, 52, 380
- Гуцало, Євген (Jewhen Hucalo)
12, 40, 45, 48-9, 52, 117,
188, 381-2
- Гущак, Іван (Iwan Huszczak)
117, 187, 382
- Галис, А. (A. Galis) 9, 44, 358-9,
426-8, 434, 436
- Гжибовська, А. (A. Grzybow-
ska) 132, 344
- Гловацький, Т. (T. Głowacki)
89, 186, 328, 356, 431, 445
- Гловяк, Зофія (Zofia Głowiako-
wa) 10, 15-6, 29, 41-2, 45,
279-81, 381, 385, 460-61
- Гловяк, Станіслав (Stanisław
Głowiak) 10, 15-6, 29, 41-
2, 45, 279-81, 381, 385,
460
- Годебський, Ц. 129
- Голомбек, Ю. (J. Gołąbek) 126,
209
- Гощинський, С. 32, 55, 131-2,
212
- Грабовський, Тадеуш (T. Gra-
bowski) 109, 126
- Гренджа-Донський, Василь
(Wasył Grendża-Donski)
187, 383
- Гроза, О. 131
- Гросбарт, З. (Z. Grosbart) 83
- Грушинський, Кшиштоф (Krzy-
sztof Gruszczyński) 14, 87,
356
- Дараган, Юрій (Jurij Darahan)
187, 383
- Дашків, Микола (Mikołaj Dasz-
kijew) 383
- Дей, О. 210
- Демчук, Степан (Stefan Dem-
czuk) 48, 329, 352, 395,
440, 456
- Дем'янчук, І. (J. Demiańczuk)
74, 185, 208, 244
- Деркач, Марія 69, 70
- Дзярновська, Я. (J. Dziarnow-
ska) 9, 345, 376, 447
- Дідицький, Б. 211
- Дмитерко, Й. Д. 327
- Дмитерко, Любомир (Liubo-
myr Dmyterko) 8, 24, 90,
185-6, 188, 343, 383
- Дмитрук, В. 211
- Добровольський, В. (W. J. Do-
browolski) 4, 136, 219,
280, 325
- Добрянська, Марія 112
- Довженко, Олександр (Aleksan-
der Dowżenko) 5,
12, 29, 40, 43, 52, 86, 182,
384-5
- Догналік, Барбара (Barbara Do-
hnalik) 38-9, 62, 188-9, 408

- Доленго, Михайло (Mychajło Dołenho) 87, 385
- Долінська, М. (M. Dołińska) 29, 42-3, 94-5, 99, 229, 361, 376-7, 381, 392, 463
- Дольд-Михайлик, Юрій (Jurij Dold-Mychajlyk) 8, 10, 27, 385
- Донцов, Дмитро (Dmytro Doncow) 340, 385
- Дравич, Анджей (Andrzej Drawicz) 10, 187, 350, 356, 376, 381, 398, 404
- Драгоманов, Михайло (Mychajło /Michał/ Draho-manow /Dragomanow/) 71, 182, 206, 209-11, 224-6, 319
- Драй-Хмара, Михайло (Mychajło Draj-Chmara) 187, 349, 386
- Драч, Іван (Iwan Dracz) 9, 26, 36, 38-9, 54, 60-1, 63, 182, 187-9, 201, 335, 346, 386, 389
- Дригинич, Ярослав (Jarosław Dryhynycz) 116, 341, 389
- Дрозд, Володимир (Wołodymyr Drozd) 12, 390
- Дроздовський, Б. (B. Drozdowski) 35, 57, 78, 135, 180, 271, 345, 394, 458
- Дунін-Вонсович, К. (K. Dunin-Wąsowicz) 28, 129, 132, 297, 298
- Дучимінська, Ольга (Olha Duchyminska) 227
- Ейсмонд, Ю. 14
- Еллан-Блактиний, Василь (Wasyl Ełlan-Blakytynij) 187, 390
- Євніна, О. 13, 73, 81
- Еж, Т. (T. T. Jeż [Miłkowski Z.] 71, 206, 209, 234, 237
- Енджеєвич, Єжи (Jerzy Jędrzejewicz) 10-1, 15-6, 19, 28-9, 31, 33-4, 39-41, 45, 54-5, 57, 63-7, 84, 91, 137, 168, 235, 240-42, 308-9, 311, 317-8, 333-6, 342, 346, 348, 352, 358, 381, 388, 407, 415, 434, 443, 460
- Єсенін, Сергій 35, 57
- Жабський, Олександр (Oleksandr/Aleksander/ Żabski) 390
- Желіговський, Едвард (E. Żeligowski) 131, 134-5, 327
- Жиленко, Ірина (Iryna Żylenko) 391
- Жиранік, Б. (B. Żyranik) 11, 306-7, 315, 317, 324
- Житомирський, Е. (E. Żytomirski) 118, 307, 310, 316, 335, 383, 430, 432, 437, 449, 451
- Жолоб, Світлана (Switłana Żołob) 391
- Журавська, Іда 69, 70, 148, 151, 300
- Забіла, Віктор (Wiktor Zabiła) 62, 212, 227
- Забіла, Наталя (Natalia Zabiła) 187, 391

Заборовський, Т. 131, 137
Завгородній, Олександр (Oleksandr Zawhorodnij) 392
Загребельний, Павло (Pawło Zahrebelny) 392
Загул, Дмитро (Dmytro Zahul) 37, 59, 187, 393
Зайцев, Павло (Paweł Zajcew) 64, 307, 315, 322-3, 393
Залашко, А. 239
Залеський, Богдан (Bohdan Zaleski) 32, 55, 71, 131-2, 134, 319
Збанацький, Юрій (Jurij Zbanacki) 8, 10, 27, 393
Зволінський, Пішемислав (Przemysław Zwoliński) 76, 128, 224, 237, 239-40, 299, 334
Зеленко, Віталій (Witalij Zlenko) 395
Земляк, Василь (Wasył Zemlak) 40, 46-8, 52, 393
Зеров, Микола (Mykoła Zerow) 8, 37, 59, 182, 186, 349, 394
Зизаній, Лаврентій (Laurenty Zyzani) 198
Зіновіїв, Климентій (Klymentij Zynowjew) 62, 198, 199
Зілінський, Орест 99
Златокудр, Іван (Iwan Złotokudr) 395
Зленко, Віталій (Witalij Zlenko) 188
Золотаревський, Ісак 186
Зубков, С. 229
Івакін, Юрій 332

Іваненко О. 74
Іваненко, Оксана
Іванисенко, Віктор 180
Іваничук, Роман (Roman Iwanyczuk) 49, 395
Іванова, Р. 226
Іванович, Володимир 186
Івасюк, Володимир (Wołodymyr Iwasiuk) 396
Івашкевич, Ярослав (J. Iwaszkiewicz) 7, 9, 11, 18, 38, 61, 66, 88, 91, 159, 307, 308, 311, 317-8, 333, 356-8, 364, 376, 430, 453
Ізопольський, Е. 32
Ільницький, В. 207
Ільницький, Микола (Mykoła Ilnyckyj) 187, 397
Ільченко, Олександр 4, 12, 343
Інгльот, М. (M. Inglot) 24, 28, 139, 258, 364, 430, 444, 463
Ірчан, Мирослав (Myrosław Irchan) 12, 397
Ісаєвич, Ярослав 193, 194
Йовенко, Світлана (Switłana Jowenko) 63, 188, 397
Йогансен, Майк (Majk Johansen) 86, 187, 397
Кабарівський, Богдан (Bohdan Kabariwśkyj) 116, 398
Казакевич, Еммануїл 92
Калениченко, Н. 210, 242
Калинець, Ігор (Ihor Kałyneć) 398
Каменська, Анна (Anna Kamieńska) 88-9, 119, 222, 357

- Камінчук, Анатолій (Anatolij Kaminczuk) 117, 188, 398
- Капій, Мирослав (Miroslaw Kapij) 227
- Карбулицький, Іларій 77
- Карвацький, Р. 94
- Карвот, Е. 132
- Карманський, Петро (Petro Karmański) 101-2, 104, 106, 187, 227, 322
- Карпенко-Карий, Іван (Iwan Karpenko-Karyj) 182, 208, 228
- Карст, Р. (R. Karst) 92
- Касіян, Мирослав (Miroslaw Kasjan) 32-3, 54, 55
- Каспрович, Ян 73, 132, 138
- Каспрук, Арсен 70
- Кацнельсон, Абрам (Abram Kacnelson) 398
- Качуровський, Ігор (Igor Kaczurowski) 350, 398
- Кашин, Володимир 4
- Квітка-Основ'яненко, Григорій (Hryhorij Kwitka-Osno-wianenko) 9, 11, 18, 27, 186, 203-5, 207-9, 228
- Кибальчич, Н. 208
- Кирилюк, Євген (Jewhen Kyryluk) 211, 238-9, 299, 327, 335, 398, 399
- Кисельов, Леонід (Leonid Kyse-low) 399
- Кірян, Надія (Nadija Kirjan) 399
- Кічура, Мелетій (Melety Kiczura) 399
- Клен, Юрій (Jurij Klen) 400
- Ключина, Павло 4, 186
- Книш, Георгій (Heorhij Knysz) 400
- Кобилянська, Ольга (Olha /Olga/Kobyłańska) 9, 19, 27, 116, 182, 185, 206, 212, 229, 230
- Кобилянський Володимир (Wołodumyr Kobyłański) 230
- Кобринська, Наталя (Natalia Kobryńska) 179, 205-7, 209, 230-31
- Ковалевський, Володимир 180
- Коваленко, Леонід 145, 147, 150, 152-4
- Коваль, Юрій (Jurij Kowal) 400
- Козак, Стефан (Stefan Kozak) 13, 38, 43, 50-2, 61, 78, 98, 138-9, 145, 149-50, 153-4, 164, 175-6, 182-3, 188, 192-4, 211-2, 224, 226, 235, 237-8, 268, 273-4, 300, 308, 337, 349-50, 366, 384-5, 399, 421, 457
- Козаченко, Василь (Wasył Kozaczenko) 5, 7, 12, 25, 128, 168, 400
- Козловський Олександр (Oleksandr Kozłowski) 232
- Колесник, П. 242
- Колесса, Олександр (Aleksander/Oleksandr/ Kolessa) 132, 206, 232, 320-21
- Колодзейчик, Едмунд (Edmund Kołodziejczyk) 73, 153, 201, 265, 272, 321-3, 340-1, 352, 431, 435, 465

- Коломієць, Володимир (Wołodumyr Kołomijec) 400
- Коломієць, Олекса (Ołeksza Kołomijec) 400
- Конарський, Шимон 135-6
- Кониський, Георгій (Heorhij Konyskyj/Konyski/) 62, 199
- Кониський Олександр (Aleksandr Konyśkyj/Konyski/) 204, 207, 233
- Конопніцька, Марія 51, 71-2, 83, 132, 137
- Копиленко, Л. 182
- Копиленко, Олександр 12
- Копистинський, Захарія 195
- Кордун, Віктор (Wiktor Kordun) 189, 401
- Корж, Віктор (Wiktor Korż) 401
- Корнійчук, Олександр (Aleksandr Kornijczuk/Korniejczuk/) 3-5, 128, 182, 185, 342-3, 401-3
- Коротич, Віталій (Witalij Korytycz/Korotycz/) 12, 26, 34, 36, 54, 57-8, 60, 63, 118, 187-9, 346, 404
- Корсюк, Микола (Mykoła Korsiuk) 405
- Косач, Юрій 116, 187, 340, 342, 405
- Косач-Кривинюк, О. 273
- Костенко, Анатоль 71
- Костенко, Н. 359
- Костенко, Ліна (Lina Kostenko) 26, 36, 39, 60, 63, 117, 187-9, 346, 406
- Костецький Платон (Platon Kostecki) 233
- Костомаров Микола (Mykoła Kostomarov) 203-5, 207, 209, 234, 236
- Косяченко, Григорій (Hryhorij Kosiaczzenko) 408
- Котляревський, Іван (Iwan Kotlarewskyj) 28, 38-9, 61-2, 140, 203-9, 212, 235-7
- Коцюбинська, Михайлина 180
- Коцюбинская-Ефименко, З. 242
- Коцюбинський, Михайло (Mychajło Kociubyńskyj /Kociubiński/) 3, 4, 6-7, 11, 13, 15-6, 19, 24-5, 28, 47, 81, 116, 120-1, 128, 133-4, 141, 182, 185, 240
- Кочерга, Іван (Iwan Koczerha) 5, 12, 408
- Кочур, Григорій (Hryhorij Koczur) 409
- Кравець, Олеся (Ołesia Krawiec) 409
- Кравців, Богдан (Bohdan Krawciw) 116, 340-1, 409, 410
- Кравченко, Уляна (Ułana Krawczenko) 209, 243
- Кравчук, П. 397
- Красінський, А. Ст. 129
- Красінський, Зигмунт 72
- Красіцький, І. 215, 224
- Крашевський, Юзеф 71, 140
- Крижанівський, Степан (Stepan Kryżaniwski) 410

- Кримський, Агатангел (Ahatanhel /Agatanhel/ Krymskyj /Krymski/) 106, 243
- Кропивницький, Марко (Marko Kropywnyckyj /Kropiwnicki/) 182, 204, 212, 244
- Крушельницький, Антон (Anton Kruszelnyckyj /Kruszelnicki/) 244, 342
- Ксецінська, З. 9
- Кубацький, Вацлав (Wacław Kubacki) 28, 135-6, 268, 274
- Кудлик, Роман (Roman Kudłyk) 410
- Кузякіна, Н. 411
- Куліш, Микола (Mykoła Kulisz) 12, 182, 345, 350, 410-1
- Куліш, Пантелеймон (Pantelejmon Kulisz) 11, 67, 108, 140, 154, 182, 185, 203-5, 207, 209, 244-6
- Кунцевич, Пйотр (Piotr Kuncewicz) 34, 58, 386, 399, 405, 414, 428, 443
- Купльовський, Міколай (Mikołaj Kuplowski) 50, 164, 243, 268, 291, 298, 300-1, 346, 384
- Курбас, Лесь 86
- Курдидик, Анатоль (Anatol Kurdydyk) 340, 411
- Кухаренко, Яків (Jakiw Kucharenko) 246
- Куцнерова, З. (Z. Kucnerowa) 21, 75, 78, 269
- Кучер, Василь (W. Kuczer) 4, 328
- Кшижановський, Ю. 134
- Лавріненко, Юрій (Jurij Ławrynenko) 345, 350, 411
- Лагода, Валентин 186
- Лазарук, Віктор (Wiktor Łazaruk) 187, 411
- Лапський, Остап (Eustachy/ Ostap/ Łapski) 21-2, 34, 38-9, 58, 61-2, 75, 78, 81, 134, 196, 198-200, 202, 248, 311, 316, 318, 330-1, 336, 345, 386, 411, 433, 437
- Левада, Олександр (Aleksander Lewada) 12, 87, 412
- Левинський, С. 341
- Левицький Іван (Iwan Lewyckij /Lewickij, Lewicki/) 246
- Лепкий, Богдан (B. Łepki, B. Łepkyj) 57, 64, 74, 101, 106, 110, 116, 179, 185, 187, 206-7, 209, 221, 229, 235, 240, 245, 247-9, 265, 276, 307, 315, 317, 429, 449
- Лер-Сплавінський, Тадеуш (T. Lehr-Splawiński) 76, 179, 237, 332
- Лесів, Михайло (Michał Łesiów) 31, 36, 52, 54, 60, 118, 167, 187, 191-3, 197-8, 201, 211, 237, 239, 250, 255, 260, 270, 273, 277, 287, 305, 317, 330, 347, 354, 357, 363, 376, 378-9, 381-3, 387, 394-5, 398, 405, 407, 411,

- 413-5, 418, 420-1, 423-4,
429, 434, 439, 452, 457-8,
462, 464
- Леванський, Ю. (J. Lewański)
133, 138
- Левін, Леопольд (Leopold Le-
win) 11, 18, 20-2, 29, 74-6,
78-80, 84-5, 87, 89, 118, 186,
269-71, 286-7, 334, 356,
390, 424-5, 432, 437, 440
- Левін, Пауліна (Paulina Lewin)
138, 190-6
- Лец, Станіслав Єжи (Stanisław
Jerzy Lec) 11, 89, 91, 270-
1, 357
- Лизанівський, Іван 107
- Липа, Іван (Iwan Łupa) 249
- Липа, Юрій (Jurij Łupa) 412
- Лівицька-Холодна, Наталя (Na-
tala Liwyska-Chołodna)
412-3
- Лінде, С. Б. (S. B. Linde) 129, 235
- Літвінюк, Єжи (Jerzy Litwiniuk)
22, 29, 33-4, 39, 56, 58, 62-
3, 66, 76, 78, 181, 200, 221,
230, 255, 261, 271, 317-8,
355, 357, 385, 388, 392-3,
397, 420, 424-5, 438, 442,
447, 453, 458, 460-1
- Лободовський, Юзеф (Józef Ło-
bodowski) 74, 306-7, 311,
314, 344, 356-7, 394, 406,
413, 417, 422, 432, 450
- Лопатинський, Л. 208
- Лубківський, Роман (Roman
Łubkiwskij /Łubkiwski/)
36, 39, 60, 63, 117, 187-9,
349, 413
- Лужний, Ришард (Ryszard Łuż-
ny) 136-8, 169, 175, 182,
191, 193-5, 200-2, 215, 224,
308
- Лукаш, Микола (Mykoła Łu-
kasz) 414
- Лукич, Р. 346
- Лукіянович, Нарциз (Narcyz
Łukianowicz) 415
- Лупій, Олесь (Oleś Łupij) 415
- Луцький, Остап (Ostap Łuckyj)
74, 102, 249
- Лучаківський, К. 252
- Лучук, Володимир (Wołodys-
myr Łuczuk) 26, 117, 188,
415
- Лям, Ян 304
- Майстренко, Галина 78, 170
- Маковей, Осип (Osyp Makowej)
109, 185, 187, 206, 250
- Маковський, С. 132
- Максимович, Йоан (Ioan Mak-
symowycz) 62, 199
- Маланюк, Євген (Jewhen/Euge-
nius/ Małaniuk) 115-6,
185-7, 340-1, 415
- Малик, Володимир (Wołodys-
myr Małyk) 418
- Малинська, Н. А. 99
- Малицький, Федір (Fedir Ma-
łyckij) 418
- Малишко, Андрій (Andrij Ma-
łyшко) 8, 24, 90, 182, 185-
7, 189, 418

- Маліновська, К. (K. Malinowska) 43, 94-5, 376
- Мальчевський, А. 32, 55, 71, 131
- Манжура, Іван (Iwan Manżura) 251
- Манзенко, П. Т. 256
- Марахов, Г. 336
- Мартович, Лесь (Łeś Martowycz) 251
- Марська, К. (K. Marska) 17, 262
- Масальський, Б. 242
- Масенко, Терень 4
- Матулівна, Ніна (Nina Matuliwna) 185, 419
- Мах, Петро (Petro Mach) 346, 419
- Махновець, Леонід 191, 201
- Метлинський, Амвросій (Amwrosij/Ambrozy/ Metłyński) 207, 251
- Мендзижецька, Яніна 11, 29
- Мигура, О. 62
- Микитенко, Іван 12
- Мирний, Панас (Panas Murnyj) 11, 19, 182, 185, 204, 251, 288
- Мисик, Василь (Wasył Mysyk) 420
- Мисько, Валентин (Walentyń Myśko) 117, 188, 420
- Митура, Олександр (Oleksandr Mytura) 199
- Мишуга, Олександр 111
- Міцкевич, Адам 10, 28, 50, 70-2, 77, 82-3, 89-90, 126, 131-3, 137, 234, 300, 321
- Мовчан, Павло (Pawło Mowczan) 420
- Могильницький, Антін (Anton Mogilnicki) 207, 252
- Мокрий, Володимир (Włodzimierz Mokry) 50, 165, 175, 183, 194, 213, 249, 305, 364, 426
- Мольнар, М. 332, 366
- Морачевський, Вацлав (W. Moraczewski) 17, 206, 262-5
- Мордовець, Данило 179
- Мороз, М. О. 281, 300
- Мосендз, Леонід (Leonid Mosendz) 186, 420
- Мочульський, Михайло (M. Moczulski) 74, 103-4, 206-7, 262-4
- Муратов, Ігор (Ihor Muratow) 12, 188, 420
- Нагнибіда, Микола (Mykoła Nahnybida) 8, 185-7, 421
- Назаренко, Юрій 78
- Назарук, Василь (Bazyli Nazaruk) 34-5, 58, 187, 355, 359, 364, 388-9, 410, 412, 456
- Неврлі, М. (M. Nevrlі) 349, 457
- Некрасевич, Іван (Iwan Nekraszewycz) 62, 199
- Неуважний, Флоріан (Florian Nieuważny) 9, 10, 13, 21, 31, 34, 37-9, 46-7, 49, 51-2, 54, 58-9, 61, 63, 71-2, 75, 77-8, 81, 83, 85, 91, 98, 137, 140, 145, 149, 165, 168, 175, 180, 187-8, 201, 214,

- 229, 239, 255, 259, 270-3, 279, 288, 303, 308, 318, 334-5, 346-50, 352-3, 356-61, 364, 365, 368, 373-6, 378, 380-2, 385-9, 391, 394, 397, 399, 401, 404-5, 407-9, 411-2, 414, 419-20, 423-5, 428-30, 436-9, 441-4, 446-8, 453, 456, 459-60, 462-4
- Нечерда, Борис (Borys Neczerda) 189, 421
- Нечуй-Левицький, Іван (Iwan Neczuj-Łewyckij /Lewicki/) 11, 141, 182, 204, 206, 208, 212, 252
- Недзеля, З. (Z. Niedziela) 137, 210
- Нємцевич, Юліан 71
- Низовий, Іван (Iwan Nyzowyj) 117, 188, 421
- Німчук, Василь 197
- Ніщинський, Петро (Petro/ Piotr/ Niszczynskij/Niszczynski/) 205, 253
- Новак, Тадеуш (Tadeusz Nowak) 34-5, 58, 388, 405
- Новиченко, Леонід (Leonid Nowiczenko/Nowyczenko) 345, 421
- Обремська-Яблонська, А. (A. Obrębska-Jabłońska) 128
- Огоновський, Омелян (Emil Ohonowskyj /Ogonowski/) 253-4
- Ожешко, Еліза (E. Orzeszkowa) 71, 131-2, 141, 219-20, 290, 297
- Озга-Міхальський, Ю. 35, 57
- Олесь, Олександр (Oleksandr Ołeś) 106, 108, 115-6, 185, 187, 208, 254
- Олещак, В. (W. Oleszczak) 76, 180
- Олізаровський, Т. А. 131
- Олійник, Борис (Borys Olijnyk) 12, 39, 63, 188, 421
- Олійник, Степан 186
- Ольжич, Олег (Oleh Olżycz) 115, 186-7, 341, 422-3
- Оркан, Владислав (Władysław Orkan) 17, 38, 61, 105-6, 108, 110, 131, 141, 185, 207, 209-10, 229, 243-4, 247-52, 259, 263-4, 284, 303
- Осьмачка, Тодось 345, 350, 411
- Павлик, Михайло (Mychajło Pawłyk/Pawlik/) 140, 179, 205, 207-8, 210, 231, 255, 257
- Павличко, Дмитро (Dmytro Pawłyczko) 12, 26, 36, 39, 60, 63, 117, 187-9, 346, 423, 438
- Падеревський, І. 290
- Падура, Тимко (Tomasz /Tymko/ Padurra) 131, 203, 258
- Паздро, Гражина (Grażyna Pazdro) 50, 301-2, 359, 382, 448
- Панова, В. 92
- Панч, Петро 12, 182
- Папежинська-Турек. М. (M. Papieżynska-Turek) 103, 110

- Пастернак, Л. (L. Pasternak) 4, 7, 14, 18, 29, 39, 63, 66, 118, 284, 286-7, 326, 370-1, 432, 434
- Пачовський, Василь (Wasył Paczowskyj /Paczowski/) 101, 106, 258
- Пачовський, Теоктист (Teoktyst Paczowski) 332, 426
- Первомайський, Леонід (Leonid Perwomajski) 4-5, 7-9, 24-25, 27, 40, 44, 52, 128, 182, 185-6, 343, 426, 428
- Петраш, О. 214
- Петренко, Микола (Mykoła Petrenko) 62, 428
- Петренко, Михайло (Mychajło Petrenko) 187, 189, 259
- Печенівський, Григорій (Hryhorij Peczeniwski) 428
- Пехаль, Мар'ян (M. Piechal) 18, 34, 57, 66, 119, 307-8
- Підпалій, Володимир (Wołodumyr Pidpały) 189, 428
- Пілсудський, Ю. 295
- Пйотровський, В. (Wł. Piotrowski) 28, 35, 57, 69, 72, 77, 131
- Плеснярович, Єжи (Jerzy Pleśniarowicz) 11, 29, 37, 54, 61, 85, 91, 119, 165, 168, 188, 264, 348, 353-5, 362-4, 367, 382, 386-8, 398, 404, 406-7, 410, 413-5, 419, 424-5, 428, 433, 445, 448, 451-4, 458, 463-4
- Плужник, Євген (Jewhen Plużnyk) 187, 189, 429
- Погребенник, Федір 73, 251, 266, 267
- Подолінський, С. 288
- Позняк, Я. 137, 169
- Полевой, Б. 92
- Полек, В. Т. 69, 78, 158, 159
- Поліщук, Валеріан (Walerian Poliszczuk) 429
- Поляк, Северин (Seweryn Polak) 54, 84, 89, 91, 118-9, 181, 186, 308, 334, 345, 348, 356, 362, 370, 386, 404, 406, 423, 430, 435-6, 465
- Полоцький, Симеон 139
- Поль, В. 131
- Понятенко, П. 322
- Постишев, П. 341
- Потапенко, В'ячеслав (Wiaczesław Potapenko) 259
- Починайло, Володимир (Włodzimierz Poczynajło) 50, 156, 336-7, 437
- Прокопович, Тофан (Feofan Prokorowicz) 200
- Прус, Болеслав 71, 132
- Пушкін, Александр 50, 70, 89, 248
- Путрамент, Є. 370, 385
- Пчілка, Олена (Ołena Pczilka) 71, 204, 208, 259
- Пшибишевський, Станіслав (S. Przybyszewski) 51, 265, 266
- Пшибось, Ю. (J. Przyboś) 11, 453

- Равіт, Ф. 258
- Раковецький, Ю. Б. 129
- Рацінський, А. 131
- Ратайчак, Я. 118
- Рибак, Натан (Natan Rybak) 4, 6, 10, 25, 128, 343, 430
- Рильський, Максим (Maksym Ryl'skyj/Rylski/) 3, 4, 6, 8-10, 24, 26, 29, 35-6, 38-9, 51, 54, 57, 60-1, 63, 82-5, 90, 116-8, 121, 137, 170-1, 182, 185-9, 325, 340, 343, 345, 349, 430, 435-7
- Рильський, Тадей (Tadeusz Rylskyj/Rylski/) 260
- Романова, Н. П. 128
- Романченко, Микола (Mykoła Romanczenko) 117, 188, 439
- Ротецька, А. (A. Rotecka) 17, 262
- Руданський, Степан (Stefan Rudanskyj/Rudański/) 6, 260
- Руденко, Микола 63
- Руденко, Міта (Mita Rudenko) 188, 439
- Рудницький, Михайло (Mychajło Rudnycki/Rudnickij/) 187, 345, 370, 439
- Рулін, П. 349
- Руставелі, Шота 156
- Рябокляч, Іван (Iwan Riaboklacz) 5, 25, 440
- Сабік, Е. 138
- Савченко, Яків (Jakiw Sawczenko) 187, 440
- Сакович, Касіян (Kasjan Sakowicz) 62, 195, 200
- Самбук, Ростислав (Rostysław Sambuk) 48, 52, 440
- Самійленко, Володимир (Wołodumyr Samijlenko) 109, 260
- Самохваленко, Євген (Jewhen/ Eugeniusz/ Samochwalenko) 318, 354, 440
- Самчук, Улас (Ułas Samczuk) 342, 441
- Сарніцький, Станіслав 32
- Свідзінський, Володимир (Wołodumyr Swidzinski) 441
- Селівановський, А. 87
- Семенко, Михайль (Mychajl Semenکو) 37, 59, 86, 187, 189, 441
- Семенський, Л. (L. Siemieński) 32, 129, 131, 137, 216
- Семйон, Войцех 82
- Сенкевич, Генрик 4, 6, 71, 290
- Сераковський, Зигмунт 131, 326
- Сивіцький, Микола (Mikołaj Siwicki) 78, 141, 243, 249, 251
- Симоненко, Василь (Wasył Symonenko) 12, 39, 63, 188, 442
- Сингаївський, Микола (Mykoła Synhajiwski) 188, 443
- Сирокомля, Владислав (L. Kondratowicz) 15, 18, 66, 71, 135, 305-7, 311-3, 316

- Сікірицький, Ігор (Igor Sikirycki) 119, 227, 255, 361, 420
- Сірик, Анатолій (Anatolij Siryk) 443
- Скаржанка, Ганна 82
- Скиба, Андрій (Andrzej Skiba) 443
- Скирда, Людмила (Ludmyła Skyrda) 188-9, 443
- Склярєнко, Семен (Semen Sklarenko) 5, 12, 25, 128, 342, 344, 347, 443
- Сковорода, Григорій (Hryhorij /Grzegorz/ Skoworoda) 38-9, 61-2, 200, 208
- Славинецький, Епіфаній (Epifanij Sławyncki) 201
- Слів'як, Тадеуш (Tadeusz Śliwiak) 34-5, 58, 78, 353, 401, 405, 410, 413, 420, 429
- Слісаренко, Олекса (Oleksa Sli-sarenko) 187, 444
- Слободнік, Влодзімеж (Włodzimierz Słobodnik) 10-1, 17-8, 29, 34, 39, 54, 57, 63, 84, 119, 277, 287, 307, 316, 327, 331, 337, 358, 369, 393, 419, 430, 434, 437, 448, 452, 453
- Слободнік, Елеонора 10, 393
- Словацький, Юліуш 32, 55, 70-1, 83, 132, 137, 248
- Словіковський, А. 32
- Смолич, Юрій (Jurij Smolycz / Smolicz/) 12, 347, 444
- Смотрицький, Мелетій (Meletij /Melecjusz/ Smotrycki) 202
- Собко, Вадим (Wadym Sobko) 5-8, 11, 25, 27, 40, 44, 52, 444
- Совінський, Леонард (L. Sowiński) 18, 66, 131, 134-5, 307-12, 314
- Сосюра, Володимир (Wołodymyr Sosiura) 4, 8, 34-5, 39, 54, 57, 63, 115, 182, 185-9, 445-6
- Софронів, Василь (Wasył Sofroniwi) 446
- Спевак, Ян (Jan Śpiewak) 21-2, 75, 78, 85, 119, 186-7, 222, 269, 357, 383, 431
- С. П. і Т. Р. 21, 75
- Стадниченко, Юрій (Jurij Stadnyczenko) 446
- Старицька-Черняхівська, Людмила (Ludmyła Starycka-Czerniachowska) 261
- Старицький, Михайло (Mychajło Starycki) 204, 208, 261
- Стафф, Леопольд 83, 137
- Стельмах, Михайло (Mychajło Stelmach) 5-6, 8-11, 25, 27, 128, 182, 347, 447
- Степень, М. (M. Stępień) 139, 181
- Стерн, Анатоль (Anatol Stern) 29, 54, 88-91, 347, 356-8, 434
- Стерн, Лоренс 41, 67

- Стефаник, Василь (Wasył Stefa-
 nyk) 6, 11, 17, 19, 28, 50,
 110, 116, 128, 133, 141,
 182, 185, 206, 208, 262
- Стецюк, Я. 348
- Стичень, Я. 131
- Стороженко, Олекса 11, 203, 207
- Струмплф-Войткевич, Ст. (St.
 Strumph-Wojtkiewicz) 7,
 129, 180, 326-8
- Сумцов, Микола 103, 104
- Сурмач, А. 4
- Суходольська, Катажина (Ka-
 tarzyna Suchodolska) 29,
 88, 356
- Таборський, Роман (Roman Ta-
 borski) 134, 210, 329
- Таран, Людмила (Ludmyła Ta-
 ran) 447
- Твердохліб, Мелітон 109
- Твердохліб, Сидір (Sydir Twer-
 dochlib) 64, 74, 101-10,
 185, 221-2, 227-8, 232, 241,
 243, 247-50, 254-5, 259,
 261, 267-8, 271, 275, 279,
 284-5, 288, 295, 302-3, 305-
 7, 313-4, 337, 339, 399
- Тельнюк, Станіслав (Stanisław
 Telniuk) 448
- Терещенко, Микола (Mykoła
 Tereszczenko) 187, 448
- Тичина, Павло (Pawło Tyczyna)
 4, 7, 24, 26, 29, 35-6, 38, 54,
 57, 60-2, 113-8, 182, 185-9,
 241, 340-3, 345, 350, 411,
 448, 450, 454
- Ткач, Дмитро (Dmytro Tkacz)
 5, 25, 454
- Ткаченко, Валентина (Walen-
 тyna Tkaczenko) 455
- Ткаченко, М. 332
- Тобілевич, Іван (Iwan Tobile-
 wycz) 268
- Транквіліон-Ставровецький,
 Кирило (Kyryło Tran-
 kwilion [Stawrowiecki])
 62, 202
- Трачевська, Марія (Maria Tra-
 czewska) 10, 29, 98, 376,
 430, 447
- Третяк, Юзеф (J. Tretiak) 126,
 206, 208, 233, 253, 278,
 304, 321
- Трофимович, Т. (Teofan Trofy-
 mowycz) 62, 202
- Трублаїні, Микола (Mykoła
 Trubłajini) 455
- Трусіновський, Я. 131
- Трухановський, К. (K. Trucha-
 nowski) 99, 376
- Труш, Іван 104
- Тувім, Юліан (Julian Tuwim)
 11, 38, 61, 83-4, 118, 129,
 137, 258, 416, 431
- Тувім-Ставінська, І. 15, 41, 280
- Тудор, Степан (Stefan Tudor)
 323, 448, 450, 455
- Турянський, Осип (Osyp Tur-
 jański) 455-6
- Тютюнник, Григорій (Hryhor
 Tiutiunnyk) 188, 456

- Тютюнник, Григорій (Hryhorij Tiutiunnyk) 40, 47-9, 52, 188, 456
- Українка, Леся (Łesia Ukrainka) 6, 8, 11, 20-2, 28, 34, 36, 50-1, 60, 68-81, 90, 109, 116-7, 121, 131, 182, 185-7, 206, 208-9, 268, 272, 274
- Уманська, Л. 77
- Упеник, Микола (Mykoła Upenyk) 456
- Усач, Григорій (Hryhorij Usacz) 456
- Усиченко, Юрій (Jurij Usyzenko) 457
- Устиянович, Корнило (Kornel Ustjanowicz) 207, 274
- Устиянович, Микола (Mykoła Ustjanowicz) 203, 207, 275
- Фальківський, Дмитро (Dmytro Falkiwski) 187, 457
- Федорів, Роман (Roman Fedoriv) 457
- Федоров, Олексій (Oleksij Fedorow) 458
- Федькович, Юрій Осип (Jurij / Jerzy, Józef, Osip/ Fed'kowycz/Fedkowicz/) 110, 116, 182, 187, 204, 207, 275, 277, 278
- Фененко, М. 335
- Филипович, Павло (Pawło Fyłowowycz) 37, 59, 187, 349, 458
- Філянський, Микола (Mykoła Filańskyj /Filański/) 106, 108, 185, 187, 279
- Франко, Іван (Iwan/Jan/ Franko) 3-4, 6-8, 11, 13-6, 19-20, 22-5, 28, 34, 36, 38-9, 41-2, 50, 52, 60-1, 63, 68, 70, 81, 89, 102, 105, 107-10, 117, 120-1, 128-33, 138, 141, 179, 182, 185-7, 204-8, 210, 212, 214, 216, 219-20, 224-5, 231, 233, 236, 246, 252-4, 256, 261, 272, 274, 277-9, 281, 284-5, 292-7, 299-300, 319, 320-1, 323, 339
- Хвильовий, Микола (Mikołaj Chwylowyj) 116, 345, 350, 411, 458
- Хельомський, Є. (J. Chelomski) 93
- Хижняк, З. 193
- Хітарішвілі, Віра 156
- Хмельницький, Богдан 6
- Хоросницька, Марія (Maria Chorosnycka) 349, 458
- Хоткевич, Гнат (Hnat Chotkiewicz /Chodkiewicz/) 105, 208, 302
- Христенко, Інна (Inna Chrystenko) 459
- Хропко, П. 212
- Хрусцелевський, Тадеуш (Tadeusz Chróścielewski) 18, 21, 29, 33, 47, 56, 66, 75, 78, 81, 215, 222, 245, 251, 260, 268-9, 271, 274, 317, 328, 358, 368, 388, 391, 397, 408, 414, 424-5, 432, 434, 438, 441

- Цесаж, А. (A. Cesarz) 84, 297, 344, 384, 458
- Цюпа, Іван (Iwan Ciupa) 459
- Чайковський, Мiхал 212
- Чаповецький, Ю. 456
- Чарнецький, Степан (Stefan Czarneckyj/Czarnecki/) 101, 106, 187, 302
- Чарторижська, А. 230
- Чеканська-Гейманова, Р. (R. Czekańska-Hejmanowa) 17, 262
- Чепорнюк, А. 87
- Червенський, Б. (B. Czerwieński) 131, 319
- Череватенко, Леонiд (Leonid Czerewatenko) 459
- Черемшина, Марко (Marko Czeremszyna) 303
- Черкасенко, Спиридон 208
- Чернявський, Я. 4
- Чехович, Юзеф (Józef Czechowicz) 89, 119, 186-7, 241, 248, 264, 316, 356-7, 379, 416-7, 420, 422-3, 449-53, 460
- Чешко, Б. 9
- Чорногуз, Олег (Oleg Czornohuz) 459
- Чумак, Василь (Wasył Czumak) 459
- Чупринка, Григорiй (Hryć Czuprynka) 186-7, 459
- Шабльовський, Є. 211, 332
- Шалата, Михайло 305
- Шамрай, Агапiй 70
- Шаповал, Іван (Iwan Szapował) 63, 460
- Шаповал, Микола (Mykoła Szapował) 188, 460
- Шашкевич Маркіян (Markian/Marcyan/ Szaszkiewicz) 203, 205-7, 209, 303-5
- Шевченко, Михайло (Mychajło Szewczenko) 460
- Шевченко, Тарас (Taras Szewczenko) 3-4, 6-11, 13-15, 17-20, 22, 24-5, 27-8, 33-4, 36, 38, 40-1, 50, 52, 54-7, 60-1, 64-8, 70, 81, 104-5, 107-9, 112, 115-7, 120-1, 126, 128-9, 131, 134-6, 139, 141, 168, 182, 185-7, 203-9, 212, 220, 235-6, 305, 321, 326-7, 329, 331-2, 393
- Шевчук, В. 151
- Шевчук, Валерiй (Walery Szewczuk) 12, 40, 48, 52, 460
- Шенвальд, Л. 38, 61, 453
- Шершунович, В. (W. Szerszunowicz) 116
- Шиманський, А. (A. Szymański) 34, 58, 78, 364
- Шишка, Т. 132
- Шкрумеляк, Юрiй (Jurij Szkrumelak) 187, 461
- Шкурупiй, Гео (Geo Szkurupij) 37, 59, 86, 187, 189, 461
- Шмигельський, Антiн (Anton Szmyhelski) 117, 187, 461
- Шпитко, Осип (Osyp Szpytko) 337
- Шубравський, В. Е. 330

Шульга-Шульженко, Михайло
(Mychajło Szulha-Szul-
zenko) 462

Щавей, Ян (Jan Szczawiej) 131,
328, 445

Щербак, Юрій (Jurij Szczerbak)
8, 27, 39-40, 45, 46, 48, 49,
52, 63, 188, 462

Щирба, М. Т. 77

Щоголів, Яків (Jakiw Szczoho-
liw) 337

Щупак, С. 341

Щурат, Василь (Wasył Szczu-
rat) 206, 217, 276, 292,
296, 322, 337

Юрковський, Мар'ян (Marian
Jurkowski) 45, 78, 89,
134, 190, 201, 210, 212,
238, 244, 271, 273, 307-
8, 311, 331-2, 345, 357-8,
364, 366, 381, 419, 421-2,
427, 434, 445, 452

Яблонівський, А. 126

Яворський, Казімеж Анджей
(K. A. Jaworski) 11, 20-
2, 29, 34, 36-9, 54, 58-61,
63, 75, 78, 80-1, 84-5, 88-9,
111-9, 134, 136, 181, 186-
7, 248, 250, 254-5, 269-
71, 276-7, 286-7, 298, 308,
311, 317, 326, 330, 342-4,
346, 349, 353-8, 362-3, 366,
369, 378-9, 381-2, 387, 389,
394-5, 398, 404-5, 407, 409,
411, 413-8, 420-4, 429, 430-
1, 433-4, 436, 439, 449-52,
454, 457, 462, 464

Яворський, Стефан (Stefan Ja-
worski) 138-9, 202

Ягіч, В. 299

Якубець, Мар'ян (Marian Jakó-
biec) 13, 16-8, 28, 31, 33,
38, 50-2, 54, 56, 62, 64-
6, 76-8, 83, 94, 105, 120-
3, 126-7, 130, 132-3, 135,
140, 148, 152, 161, 163-
6, 168-70, 172-6, 179-80,
182-3, 186, 188, 194, 209-
10, 212, 219, 238, 240, 242,
249, 252, 270, 273, 287,
296-300, 307-8, 324, 327,
330-3, 336, 343-4, 364-5,
430, 437-8

Яновський, Юрій (Jurij Janow-
ski) 8, 12, 25, 49, 182, 185-
8, 463

Януй, Ян (Jan Janów) 126, 218,
329

Ярий, Ярослав (Jarosław Jaryj)
див. Дригинич, Ярослав
389

Яринич, Володимир (Wołody-
myr Jarynycz) 60, 188,
464

Яструн, Мечислав (Mieczysław
Jastrun) 38, 61, 450, 453

Ястшембець-Козловський,
Чеслав (Czesław Jastrzę-
biec-Kozłowski) 7, 10-11,
18, 33-4, 56-7, 66, 97, 201,
220, 307-8, 316-7, 376,
400, 415, 417, 422

Яцків, Михайло (Mychajło Jac-
kiw) 101-2, 104-5, 185, 339

- Abgarowicz, Kajetan [Abgar-Sołtan]** 277, 278
Agapkina, T. 350
A. I. 325
A. K. 206
A. J. 276
Altbauer, M. 322
Andruszewicz, B. 260
Andrzejewska, A. 462
Aniczenko, W. 192
Ankudowicz 427
A. P. 463
Artowski, S. 237
Atlas, A. 296
b. 322
Babijczuk, R. 347
Badeni, J. 205, 284
Badowska, Z. 329
Balicki, A. E. 240
Balij, M. 199
Balk, H. 227, 322, 379
Barański, H. 297
Barański, Z. 183, 212, 272, 274, 349
Barącz ks. 217
Batowski, H. 435
Battaglia, G. 318
Bazylów, L. 183
B. D. (Dudziński) 97, 325
Bednarski, T. Z. 237
Belmont, L. 310, 313
Bełza, Wł. 338
Berman, M. 371
Białek, K. 349
Biedka, E. 394
Biela, E. 456
Bielas, L. 181
Bielajew, W. 333, 371, 373
Bielecki, A. 214
Bielicki, J. 463
Bieniek, J. Cz. 181
Bieńkowska, M. 307
Bieńkowski, Wł. 436
Bierkow, P. 347
Biernacka, C. 431, 445
Biesiada, J. 465
Billip, W. 228
B. J. 285
Błachowski, A. K. 312, 319
Błoński, J. 279
Błotnicki, Fr. 311, 315
Bobowski, K. 211
Bocheński, A. 436
Bocheński, T. 250, 316, 339, 432
Bogdański, A. 361, 456
Bogusławska, A. 373
Bolek Zdr. J. 228
Bołożenin, A. 324
Borkowicz, L. 371
Borowski, K. 403
Bośniacki, E. 458
Brandes, G. 294
Braude, Z. 388
Breiter, E. 243
Brodowski, B. 333
Bruk, J. 329
Brunicz, B. 342, 453
Brykczyński, Wł. 181
Bryll, Ernest 388
Brzezicki, W. 219, 280
Brzęczkowski, J. 228
Brzoza, J. 297, 329, 402
Bugiel, W. 205, 251
Bulewicz, W. 268

- [Cel.] 430
 Celina W-ska 402
 Cenglowa, M. 336, 366, 392, 463
 [ch] 435
 Chynczewska-Hennel, T. 195
 Ciecierski, J. 343
 Cieśla, M. 301
 Czabanenko, I. 343
 Czachowska, J. 465
 Czarnecki, S. 284
 Czekalski, E. 229, 262
 Czermiński, A. 297, 327
 Czerniawski, J. 358
 Czertowicz, M. 382
 Czerwiński, B. 325
 Czerwiński, M. 276, 403
 Czeszko, B. 426, 462
 Czołowski, Aleksander 338
 Czopik, J. 380, 425
 Czubałowa, W. 348
 Czuliński, J. 430
 Dajonas, M. 371
 Dan, L. 283
 Daniłowski, G. 311
 Daszyński, F. 281
 Dąbrowska-Lewińska, J. 235, 239
 Dereza, M. 437
 Deutsch, A. 329
 Dębski, J. 193
 Didiakin-Leeming, M. 197
 Djakow, Wł. 333
 Dmytrow, J. 198, 220
 Dobrowolski, H. 333
 Dobrowolski, St. R. 412, 454
 Dolecki, Z. 49, 359, 440
 Doleżan, W. 207
 Doliński, J. 334
 Domaniewska, T. 362
 Domino, Z. 349
 Dorosz, Z. 183
 Doroszenko, Wołodymyr 179
 Dreyer, R. 384
 Drucka, N. 400
 Dryhynycz, J. 231
 Dudziński, B. 97, 279-80, 370,
 375-6
 Dumański, K. 307, 316, 379
 Duninowska, L. 454
 Dużyk, J. 364
 Dybicka, E. 432
 Egm. W. 284
 [ei] 296
 Ejsmond, J. 245, 314-5
 Ettinger, P. 324
 E. Z. 185
 Feldman, W. 207, 312
 Figiel, S. 298
 Filipow, A. 343
 Finkel, L. 254
 Fisz, Z. 245
 Fiszman, S. 234
 Floryan, W. 168
 Fornalczyk, F. 308
 Franko, Z. 297
 Frenkiel, M. R. 370
 Fryling, J. 334
 Gałczyńska, K. 309
 Gawryś, M. 374
 Gerlecka, R. 210
 German, Fr. 327
 German, R. 207
 Gębarski, B. 179
 Giergielewicz, M. 249, 335
 Ginczanka, Z. 270

- Giżycki, J. 384
 Głowacka, F. 460
 Gniazdowski, A. 185
 Gnoiński, S. 375
 Goleniszczew-Kutuzow, I. 193
 Gomulicki, J. W. 258
 Goriaczko-Borkowska, A. 219
 Gorodecka, E. 324
 Gorzałczyński, A. J. 307, 310
 Gorzelski, R. 271, 362, 367, 388, 433-4, 442-3
 Gostomski, W. 205
 Grabowska, M. 366
 Grabowski, T. St. 127, 135
 Grasshoff, Helmut 194
 Greń, Z. 308
 Grimajło, J. 455
 Grodzicka, A. 403
 Groniowski, K. 210
 Grosbart, Z. 268, 438
 Gröschel, B. 198
 Grudziński, St. 313
 Gruszecka, M. J. 312-3
 Grzegorzewski, J. 220
 Grzybowski, K. 191
 Grzymała-Siedlecki, A. 240-1
 Gubaczewska, W. 456
 Gwiżdż, F. 248, 262
 Hajdecki, A. 311, 318
 Hamczykiewicz, R. 275, 285, 310, 315
 Herling-Grudziński, Gustaw 345, 350, 411
 Hermaszewski, A. 438
 Herszeles, H. 265
 Hessen, E. 427
 Hierowski, Zd. 403
 Hołub, G. 456
 Hołuj, T. 272
 Hołyńska-Baranowa, T. 94, 186, 219, 252, 270, 287, 364, 390, 430
 Horajewski, B. 380
 Horawska, A. 402
 Hölzl, I. 296
 Hrehorowicz, D. 280
 Hrybowska, O. 351
 Hubert, H. 371
 Hudemczuk, J. 460
 Huszcza, J. 272
 (id). 329
 Id. 329
 Ignaciuk, J. 272, 371, 454
 Iwanek, M. 195
 Iwanenko, O. [O. Rozdolski] 269
 Iwanio, I. 201
 Iwański, I. 185
 [J] 240
 Jacyna, M. 367
 Jakimenko, B. 245
 J. A. M. 258
 Janaszek-Iwaničkowa, H. 267
 Janion, M. 212
 Janisławska, J. 328
 Jankowska, J. 412
 Janowicz, A. 203
 Janowski, L. 208
 Janusz, Cz. 330
 Jaszcz. 403
 Jaworowski, M. 335
 Jaworski, M.
 Jazwińska, H. 330
 Jeluk, I. 304
 Jewiecki, T. 203, 214

- Jędrzejczyk, O. 409
 J. G. 262
 J. K. (J. Kajtoch) 97
 J. M. 304
 Jurjew, P. 298, 328
 Jurkiewicz, J. 260
 Jurkiewicz, W. 324
 Józefowicz, H. 427
 Józwińska, H. 331
 J. W. 223, 229
 K. 446
 Kajtoch, J. 97, 376, 381
 Kaleniczenko, P. 346
 Kalitowski, E. 246
 Kaltenberg, L. 235
 Kamiński, G. 326
 Kamiński, J. 400, 404
 Karaczewska, W. 456
 Karaś, M. 182, 211
 Karp. Mirosł. 325
 Karst, R. 378, 402
 Karwacki, R. 376
 Karwot, E. 299
 Kaupuz, A. 346
 Kawiński, W. 433
 Kawecka-Gryczowa, A. 196
 Kazelusówna, B. 465
 K. B. 412, 422
 Kempf, Z. 276, 448
 Kirkor, A. H. 203, 234, 245
 Kirowicz, J. 370
 Kizia, Ł. 344
 K. K. 296
 Klemensiewicz, J. 294
 Klimowicz, A. 426
 Klonowski, S. 345
 Kłosowski, J. N. 308
 Kmiecik, Z. 333
 Kobryn, Wł. 280, 285
 Kolberg, O. 217
 Kolassa, J. 219
 Kołakowski, T. 240
 Komorowski, B. 318
 Kondra, J. 373
 Koprowski, J. 301, 333
 Kordys, A. 446
 Korf, N. 324
 Koroway-Metelicki, M. 204, 228,
 244, 253
 Korzon, T. 245
 Kowalski, M. 390
 Kowieński, M. 462
 Kozakiewicz, M. 330
 Kozik, Jan 211, 305
 Koziół, Z. 454
 Kozłowski, J. 233, 240, 297, 344,
 371, 373
 Kozusko, H. 201, 335, 354-5, 388,
 413-4
 Krajka, M. 219
 Król, T. 188
 Kryk, Jarosław 404
 Kryłacz, S. 209
 Kryżaniwski, S. 265
 Krzemiński, Zd. 327
 Kubacki, W. 334-5
 Kubisz, P. 370
 Kulicki, W. 385
 Kuliczowska, K. 393
 Kulikowski, W. 453
 Kunda, B. S. 364
 Kunińscy, J. i M. 194
 Kunstman, Z. 353, 406, 443

- Kupryś, P. 235, 271, 318, 362,
 413-4, 418-9, 455
 Kuryluk, J. 409
 Kutyłowski, B. 282
 Kužel, M. 412
 Kuźmin, M. 211
 Kuźmina, W. 190
 Kuźmińska, St. 375
 Kwapiszewski, M. 212
 Kwiatkowski, W. 329
 Kwiecińska, Z. 297-8, 330, 334,
 426
 K-Wska. 325
 Lam, A. 444
 Lam, S. 179, 185, 223, 229, 241,
 245, 248, 250, 254, 264,
 268, 279, 285, 315, 339,
 416, 431, 449
 Lange, A. 207
 Laskowska, J. 457
 Laskowski, J. 396
 Lau, J. 185
 Lebedziński, H. 309
 Lebroda, J. 406
 Leczycka, M. 350-1, 415
 Lednicki, W. 248
 Lenart, J. 408, 425
 Leontowicz, T. 236
 Leszczyńska, E. 440
 Leszczyński, J. 294
 Leśniewska, M. 297, 412
 Lewak, A. 237
 Lewandowski, Fr. 324-5, 329
 Lewicki, Ostap 311
 Lewik, W. 438
 Linert, A. 404
 Lisowski, S. 216
 I. k. 415
 Lovell, J. 454
 L. U. 330
 Luckyj, G. S. N. 335
 Ludomir, Z. 310
 Ładna, E. 268, 274
 Łagowski, B. 325
 Łapicka, Z. 374, 393
 Łastik, S. 403
 Łazar-Bieńkowska, M. 247
 Ł. I. 288
 Łomaczewska, D. 328
 Łopuszański, B. 336
 Łozowej, W. 397
 Łozyński, I. 351
 Łuciw, Ł. 323
 (m) 358
 Maciejewska, E. 463
 Madany, E. 267
 Majewska, M. J. 409
 Makaruszka, E. 205, 236, 253,
 260
 Makowski, St. 299
 Maksymkin, W. 419
 Malcharek, M. 385
 Malinowska, T. 238
 Małachówna, Z. 298
 Małecki, A. 217
 Małek, E. 194, 195
 Mankiewicz-Szaniawska, H. 308
 Marczak-Oborski, St. 402
 Markiewicz, H. 325
 Markiewicz, Z. 333
 Markowska, M. 262
 Marska, K. 463
 Martuszewski, E. 426
 Marus 285

- Maślak, Włodzimierz 204, 220,
 230-1, 256, 276-8, 304
 Maślanka, J. 191
 Mazur, Zygmunt 190, 200, 295,
 337
 Melanimus, J. 261
 Melen, L. 206
 Merunowicz, T. 292
 Mędrzycki, E. 272, 333
 Mianowska, J. 274
 Michalak, H. 465
 Michalska, W. 438
 Michalski, A. 204
 Michalski, T. 262, 265
 Michałowska, T. 195
 Mickiewicz, Wł. 290
 Mienicki, R. 221
 Międzyrzecka, E. 447
 Migoń, K. 348
 Mikulski, Z. 371
 Miller, J. N. 331, 401
 Milnikiel, J. 383
 Minkiewicz, J. 269
 Mioduszewski, J. 260
 Mirecki, A. 370
 Misakowski, S. 451
 M. N. 241
 Mniszek, J. 331
 Moszczeński, O. 358
 Moszyńska, J. 418
 Moszyński, A. 94
 M. P. 463
 M. R. 341
 Mroczo, Fr. Ks. 228, 245, 252,
 275, 277
 M. W. 362
 Nacht, J. 370
 Nanowski, W. 360, 363
 Narutowicz, K. 462
 Nastulanka, K. 280
 Natanson, W. 403
 N. B. 205
 Neriwny, K. 337, 356, 369, 406,
 416, 431, 450
 Niedziela, Z. 236, 268
 Niementowski, J. 247, 249
 N. M. 185
 Nodzyńska, L. 193
 Nowak, A. 343
 Nowak-Litwinow, E. 427
 Nowakowski, B. 426
 N. S. P. 203
 N. Z. 185
**Obuchowa-Woszczatyńska-Ba-
 rańska, F. 258**
 Ochocki, A. 369
 Oczkowska, Z. 331
 Ogonowski, W. 331
 Okęcki, St. 373
 O. L. 260
 Olczak, T. 427
 Olechowska, Z. 401
 Olszański, J. 296
 Opis, N. 360
 Oris, B. 433
 Orłowski, J. 238, 437
 Orzechowski, T. 438
 Osińska, K. 360
 Ostaszewski-Barański, K. 338
 Ostkiewicz-Rudnicki, Ign. 314
 Ostromecki, B. 434
 Ostromecki, H. 445
 Ozga-Michalski, J. 445, 456

- Ożóg, J. B. 266, 398, 404, 424,
448, 451
(p) 394
P. Wł. 296
Parandowski, J. 295
Parylak, P. 252, 258, 279, 303
Paula, Z. 231
Pauszer-Klonowska, G. 459
Pawelski, J. 293
Pawlak, E. 427
Pawłowicz, M. 377
Petersen, A. 418
Petrosjan, A. 344
Petruszewicz, A. 236
Petyk, Olga 355, 368
Piątkowski, J. 298
Piechocki 381
Piekarski, W. 255
Pietkiewicz, K. 232
Pietkiewicz Z. 205
Pietrow, S. 343
Pietruszewicz, J. 206
Pietrzak, R. 384
Pietrzycki 262
Piliński, M. 239
Piotrowska, I. 419
Piotrowski, G. 294
Piotrowski, W. 272
Pisarek, H. 333
Platta, H. 371
Pochroń, S. 430
Podbereski, R. 244
Podraza, A. 181-2, 211
Pogonowski, J. 209, 315, 322-3,
441
Pomian, K. 444
Pomianowska, Z. 355
Poppe, A. 191
Porajska, M. 229, 361, 376-7, 390,
392
Postupalski, J. 394, 454
Powidaj, L. 203
Powołocki, St. 228
Pozdniejew, A. 191
Prasek, C. 274, 392, 397
Pregerówna, J. 458
Procyk, A. 321
Prus, E. 243, 359
Prószyński, Ksawery 441
Przesmycki, Z. 261
Przeworski, E. 291
Putrament, M. 373, 378, 382
Rabinowicz, G. 333
Rabowa, E. 94
Raczkiwicz, M. 407, 428, 451
Raczyńska-Mraczek, E. 360, 375,
382, 389-91, 394, 396-7,
399, 404, 414, 426, 439,
453, 461, 463
Radłowski, L. 298
Radomski, T. 298
Radyszewski, R. 273
Radwański, T. 295
Radziwiłłowicz, R. 440
Rafałowski, T. 446
Rajska, I. 381, 384
Rakowski, J. 404
Ramułt, S. 203
Ratajczak, J. 368
Rawicz, J. 127, 179
Rawita-Gawroński, F. 204, 291,
321, 338
Rejt, J. 461
Rewera 245

- Rich, V. 332
 R. O. 341
 Rogow, A. 191
 Rogowska, Justyna 164
 Rohoziński, J. 426
 Rolicz-Lieder, Wacław 275
 Romanczuk, J. 219
 Romanow-Głowacki, W. 335
 Romanowicz, T. 290
 Romanowski, Z. 377
 Roszkowska, W. 192
 Rothert, S. 385
 Rostropowicz, B. 446
 Rozwadowski, L. 294
 Rubach, L. 331, 361, 384, 416
 Ruda, J. M. 391
 Rudczyk, W. 424
 Rudnicki, A. 371
 Rudnicki, H. R. 298
 Rużewicz, T. 187
 Rybak, Z. J. 214, 249, 271, 318,
 395, 404-5, 445-6
 Rychlicki, M. 238
 Rychlicki, S. 352
 Rychliński, J. B. 455
 Rychliński, St. 374
 Rychucki, M. 374
 Ryłski, Bohdan 171
 RZ. 322
 (rz) 220
 Sabik, E. 298
 Sadkowski, W. 462
 Sagowski, A. 460
 Safrin, H. 286, 300
 Sakowicz, K. N. 392, 396, 418
 Salecki, F. 298
 Sandler, S. 430
 Sarnecki, M. 204
 Sawa, H. 285
 Schneider, L. 197
 Schnur-Pepłowski, S. 234
 Segal, Wł. 369, 405
 Segiet, J. 456
 Serednicki, A. 181, 298
 Sieczkowski, M. 378
 Siemaszko, M. 220, 288
 Sienkiewicz, M. 273, 403, 409
 Sierocka, K. 402, 418
 Sieroszewski, B. 222
 Sierpniak, J. A. 293
 Siewierski, J. 385
 Skrunda, W. 213
 Slaski, J. 195
 Ślabczyński, W. 327
 Ślawęcka, E. 212
 Słotwiński, W. 348
 Ślucki, A. 356, 454
 Sobczyńska, A. 397
 Sofronowa, L. 193
 Sokora, J. 238
 Solecki, E. L. 291
 S. P. 444
 Spinc, J. 325, 344
 Spusta, Bolesław 281
 Srokowski, K. 206
 Staffa, K. 280
 Stande, S.-R. 419
 Starzyński, S. 254
 Stawiński, J. 201
 Stec, T. 369
 Stella, O. 127
 Stempowski, S. 352
 Sten, Jan [Л. Бруннер] 262, 264
 Stepek, Z. 400

- Stochel, W. 183, 335-6
 Strumian, J. 298
 Strumiński, B. 190, 335
 Strusiewicz, M. 292
 Strutinskij, W. 334
 St. Sz. 252
 Studziński, Cyryl 251, 304
 Styka, N. 336
 Subocki, L. 343
 Suchanek, L. 212
 Suchodolski, K. 406
 Sudnik-Owczuk, W. 412
 Sulima, A. 319
 Susid, L. 366-7, 427
 Symonolewicz, Konstanty jun.
 412, 416, 418, 455
 Syrotiuk, M. 181, 347
 Szaginian, M. 323
 Szarłowski, A. 218, 234
 Szczepański, L. 338
 Szczery 205
 Szelig, M. 230
 Szewczyk, W. 298, 308
 Szipowskij, S. 331
 Szumski, A. 298
 Szumski, T. 276, 310
 Szydłowski, R. 403, 409, 436
 Szymak, J. 377, 439
 Szymański, A. 339, 349, 369, 374,
 382, 390, 405, 443
 Szykaruk, W. 201
 Szyszko, T. 299
 Ślizieniówna, A. 234
 Śliziński, J. 243
 Średnicki, S. 227, 234, 251, 259-
 60, 304
 Świdorski, Al. 240
 Świerczewski, E. 277
 Święcicki, P. 218, 219, 275, 310-1
 Tanty, M. 211
 Tarczyński, Cz. 396
 Tchórzewski, A. 353, 391
 Terlecki, O. 223, 402, 426
 Ternakowiec, A. 266
 Tetter, J. 440
 Tilleman, O. 285
 Toeplitz, K. T. 384, 385
 Tom, A. 185, 223, 229, 241, 245,
 248, 250, 254, 264, 268,
 279, 285, 315, 339, 416,
 431, 449
 Top. 326
 Truszczyński, J. 435
 Trybusiewicz, J. 200
 Trylewicz, D. 326
 Tułowiecka, M. 198
 Tureniec, M. 190, 380
 Turowicz, M. 300
 Tutinas, J. 308
 Ukrainiec 341, 342
 Ulewicz, T. 190
 Ulicki, S. 397
 Urban, W. 202
 (uw) 446
 Vicenz, Andrzej 227
 Vicenz Stanisław 302
 Walas, T. 46, 462
 Walewski, R. 353
 Warneńska, M. 331, 385
 Wasilewska, W. 241
 Wasilewski, J. 444
 Wasilewski, L. 179, 205, 207-9,
 223, 225, 291-3, 295, 320-1
 Wasylkowski, T. 367

- Waśkiewicz, A. 347, 412
 Wawrzkiewicz, M. 189, 389, 442, 461-3
 Wawrzkiewicz, W. 363, 429, 460
 Wawrzykowska-Wierciochowa, D. 233
 Wawszczak, Zbigniew 230, 348, 363, 368, 374, 414, 440
 Wazyk, S. 241
 W. B. 229, 430
 Weber, W. 324
 Weiss, T. 273
 Wengierow, L. 297
 Węgrzyk, K. 360
 W. G. 463
 Wiatko 204
 Wierzchowski, M. 331
 Wierzewski, W. 384
 Wierzyński, K. 307, 317
 Wilczyński, Wł. 212, 259, 261
 Wilk, M. 373
 Wilkoń, A. 335
 Wisłowska, M. 444
 Wiślicki, A. 291
 Witek, T. 370
 Witz, I. 331, 367
 Wojciechowski, J. 377, 390, 456, 459
 Wojdowski, B. 378
 Wojeńska, Cz. 392
 Wojnarowska, Z. 222, 306-7, 311, 314-6
 Wojtylak-Radwaniecka, K. 378, 440, 456
 Wołkow, M. 402
 Wołoszynowski, J. 255, 449, 453
 Wójcicki, K. W. 218
 W. R. 240
 Wyka, J. 370
 Wyłomowski, W. 307
 Wyrwich, H. 198
 Wyszomirski, J. 308
 Zaborowski, W. 290
 Zachariasiewicz, J. 218
 Zaderecki, T. 295
 Zagala, B. 361
 Zagórska, M. 375, 444
 Zagórska, W. 459
 Zagórski, J. 235, 243, 259, 261, 358, 457
 Zahora, F. 264, 341, 379, 389, 410, 413, 423
 Zajączkowska, A. 332
 Zajączkowska, L. 453
 Zakrzewski, Sz. 403
 Zaleski, G. 384
 Zarembina, N. 366
 Zarewicz, K. 298
 Zarzycki, W. 324
 Zawadzki, W. 218
 Zawilski, A. 229
 Zazowska, E. 199
 Zborowska, M. 342
 Z. B. W. 224
 Z. D. 229
 Zdziarski, S. 208, 246, 302
 Zielichowski, T. 273
 Zieliński, S. 334
 Zinowiec, M. 365
 Ziugzdnis, A. 371
 Zozula, M. 242
 Zych, E. 223, 254, 288, 312, 317, 349, 374, 388, 395, 425-6, 434-5, 453

Zychowicz, W. 412
Żachowski-Joung, Robert 209,
258, 341, 435
Żeromski, Stefan 308, 317-8, 325
Żochowski, T. 334
Żuk, S. 265

Показчик альманахів, антологій, збірників, синтез, словників:

- Антологія української поезії* (т. 1-4. Київ 1957) 103
Вік 206
Зоря галицька *яко альбум на год 1860* 303
Історія української літератури. Т. 8 (Київ 1971) 44, 152
Історія української літератури. Т. 1. *Давня література* (Київ 1967) 192
Історія української літератури. Т. 1. *Дожовтнева література* (Київ 1954) 210
Перший вінок 204, 231, 272
Привезено зілля з трьох гір на весілля 103
Русалка Дністрова 204, 211
Терновий вінок (1908) 103
Українська література в загальнослов'янському і світовому контексті 158, 160
Українська літературна енциклопедія 162
Українська муза (1908) 103
Український календар 3, 13, 22, 39, 47, 71-2, 82-3, 109, 137-8, 140-1, 153, 196, 198, 201, 214, 222-3, 235, 239, 245, 249, 255, 258, 270-1, 276, 288, 303, 316-8, 335-6, 354, 357, 361-2, 368, 370, 374-5, 380, 384-92, 395, 398, 404-5, 407-8, 412-4, 418-9, 424-6, 428-9, 432-5, 437-8, 440-2, 445-6, 448, 451, 453-5, 458-60, 462
Український радянський енциклопедичний словник 152
Українські письменники. Біо-бібліографічний словник. Т. 1. Давня українська література (XI- XVIII ст.) 191
Українські поети-романтики 20-40-х років XIX ст. 211
Шевченківський словник у двох томах 163
Шевченко и мировая культура 333
Acta Universitatis Lodziensis 195
Acta Universitatis Wratislaviensis. Slavica Wratislaviensis 183, 193

Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynarodowa Sesja Naukowa PAN 431

Album Lwowski 217

Altrusische Dichtung aus dem 11-18 Jahrhundert 194

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska 332, 426

Antologia obca (Lwów 1882) 312

Antologia opowiadań radzieckich 49, 188

Antologia poezji radzieckiej. Wiersze stu narodów 188

Antologia poezji ukraińskiej (1977) 37, 61, 85, 91, 108, 118, 125, 165, 168, 188, 196, 198-200, 202, 215, 221-2, 227-8, 230, 232, 234-5, 243-5, 248, 250-1, 255, 259-61, 264, 271, 277, 279, 288, 304, 311, 317, 337, 339, 355, 358, 361, 363-4, 366-70, 374-5, 380, 382, 385-6, 388, 390-1, 393-4, 397, 399, 401, 405, 407, 410, 412, 414-5, 419-22, 425, 427-9, 434, 438, 441-3, 445, 447-8, 453, 457-9, 461-4

Antologia współczesnych poetów ukraińskich (1911, друге вид. 1913) 105-6, 185, 221-2, 227, 232, 243, 248-50, 254, 259, 261, 267-68, 279, 284, 303, 337, 399

Archiwum Instytutu Badań Literackich w Warszawie 299

Bibliografia literatury tłumaczonej na język polski wydanej w latach 1945-1976 465

Bibliografia polskich prac z zakresu slawistyki 465

Bibliografia słowianoznawstwa polskiego 73, 153, 465

«Dla głodnych». Pismo zbiorowe z utworów kobiecego pióra 230, 243

Dni kultury ukraińskiej, 1-9 październik 1956. Publicystyka. Poezja – proza. Satyra – dramat. Taniec – pieśni 185, 241

29 opowiadań radzieckich 187

Dzieje literatury europejskiej 168

Dzieje literatury pięknej w Polsce 208

Encyklopedia Polska 208

Encyklopedia teatru ukraińskiego 208

Folia Societatis Scientiarum Lublinensis 191

Historia literatury powszechnej w zarysie (Warszawa 1898) 205

Ilustrowany kalendarz teatralny «Muza» na rok 1892 283

Język i literatury wschodniosłowiańskie 202

Jak unieść wierszem Twoją chwałę. Polska w poezji radzieckiej 39, 63, 91, 188, 357, 384, 388, 400, 404, 408, 420, 425, 443, 446, 460

Kalendarz Kurjera Lwowskiego na rok 1888 281
Kalendarz robotniczy na rok... 1892 283
Kalendarz Robotniczy 1956 298
Kalendarz Robotniczy 1961 331, 371
Kraków-Kijów: Szkice z dziejów stosunków polsko-ukraińskich 181
Krótki zarys literatury powszechnej (Warszawa 1909) 207
Księga pamiętnicza uniw. Lwowskiego 232
Lirnik Ukrainy. Pogadanka. Wiersze. Jednoaktówka, poświęcona 150
rocznicy urodzin T. Szewczenki 334
Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny 249
Literatura staropolska w kontekście europejskim. Związki i analogie 195
Literatura ukraińska. Wypisy 77, 94, 121-2, 186, 219, 222, 252, 270,
287, 332, 430
Literatura ZSRR. Rocznik Literacki 465
Literaturoznawstwo 301
Literatury i języki krajów socjalistycznych 350
Literatury słowiańskie o drugiej wojnie światowej 51, 98, 349
Lwowianin dla wszystkich. Kalendarz... na rok 1890 283
Lwowianin. Kalendarz powszechny na rok pański 1871 311
Mały słownik pisarzy narodów europejskich ZSRR 83, 181, 347
Mały słownik pisarzy świata 181-2
Materiały repertuarowe 75, 269
Materiały Świetlicowe 284, 367
Młoda Ukraina. Wybór nowel 184, 229, 230, 243-4, 247, 249-52, 259,
264, 284, 303
Młode głosy. Wiersze poetów radzieckich 8, 187
Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku. Literatura polska w okresie
realizmu i naturalizmu 310
O wzajemnych powiązaniach literackich polsko-rosyjskich 193
Pamiątka pierwszego maja 1892 283
Pamiętnik III zjazdu historyków polskich 206, 232
Pamiętnik zjazdu literatów i dziennikarzy. Lwów 1894 289
Panteon wielkich twórców 285
Pisarze świata Mickiewiczowi. Głosy współczesnych pisarzy zaproszo-
nych przez PEN Club polski 432
Pod sztandarem bratniej przyjaźni 290, 316, 326-7, 356, 370, 380, 383,
435

Poeci świata Wietnamowi 456
Polonistyka radziecka. Literaturoznawstwo 213, 350-1
Polska Bibliografia Literacka 465
Polska poezja rewolucyjna. 1878-1945 232, 319, 370
Polska w poezji narodów świata. Antologia wierszy o Polsce 8, 21, 75,
 269, 357, 383, 431
Prace Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk 226
Program teatru Siemaszkowej 401
Program Teatru Słowackiego 452
Przegląd dziejów literatury powszechnej (Lwów 1903) 207
Przekłady poezji ukraińskiej, białoruskiej i narodów kaukaskich 36,
 118, 187, 250, 255, 270, 277, 287, 317, 354, 357, 363, 378-
 9, 381-2, 387, 394-5, 398, 405, 407, 411, 414-5, 418, 420-1,
 423-4, 429, 433, 439, 452, 457, 462
Przyjaciele ludzkości (Warszawa 1956) 297
Quellen und Studien zur Geschichte Osteuropas 173
Rocznik Komisji Historyczno-Literackiej 160, 183
Rocznik PTN na Obczyźnie 329
Rocznik Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza 437
Rocznik Sławistyczny 197, 294
Rocznik WSP w Rzeszowie 300, 301
Rocznik Zakładu Narodowego im. Ossolińskich 219
Rozprawa wydziału filologicznego Akademii Umiejętności 304
VII Międzynarodowy Kongres Sławistów 349
*Sławistyczne studia literaturoznawcze poświęcone VII Międzynarodo-
 wemu Kongresowi Sławistów* 193, 243
Słowianie w świecie antynorm Stanisława Przybyszewskiego 267
Spotkanie na szlaku. Opowiadania 1966-1967 461
*Sprawozdania Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk za lata 1967-
 1968* 225, 226
Sprawozdania Wydziału Nauk Społecznych PAN 299
Sprawozdania z Posiedzeń Komisji PAN – Oddział w Krakowie 191,
 192, 193, 197
*Sprawozdanie Dyrekcji c. k. wyższego gimnazjum z językiem wykłado-
 wym polskim za rok szkolny 1909/10. W Kołomyi* 244
*Sprawozdanie dyrektora c. k. gimnazjum Św. Jacka w Krakowie za rok
 szkolny 1905* 247

Sprawozdanie dyrektora c. k. wyższego gimnazjum w Brzeżanach za rok szkolny 1897 247
Sprawozdanie dyrekcji c. k. gimnazjum w Brzeżanach za rok 1910/1911 304
Sprawozdanie dyrekcji prywatnego gimnazjum polskiego w Cieszynie za rok szkolny 1898-1899 252, 258, 303
Sprawozdanie T-wa naukowego we Lwowie 218
Sprawozdanie z Prac Naukowych Wydziału Nauk Społecznych PAN 124, 197
Stara Ukraina 322
Stu trzydziestu poetów. Wybór poezji narodów radzieckich 8, 54, 186
Studia Filologiczne WSP. Bydgoszcz 195
Studia Polono-Slavica-Orientalia 50-1, 156, 160, 163, 174, 182, 184, 266-7, 302, 336-7, 359
Studia Rossica 51, 194, 350, 442
Studia Rossica Poznania 349
Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej 329
Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej. Literaturoznawstwo 199, 201, 389
Studi in onore di Ettore lo Gatto e Giovanni Mewer 332
Taras Szewczenko. 1814-1861 331
Taras Szewczenko w setną rocznicę śmierci 331
Ukraina Radziecka 8, 19, 76, 89, 130, 180, 186, 264, 328, 356, 431, 445
Ukraina. Tężeńszość i przeszłość 49, 141, 182, 211
Upominek. Książka zbiorowa na cześć Elży Orzeszkowej (1886-1891) 289
U przyjaciół. Przekłady z poezji rosyjskiej, ukraińskiej, białoruskiej, litewskiej i gruzińskiej 8, 21, 75, 89, 186, 269, 287
Wezbrany nurt. Opowiadania 1964-1965 381
Wielka Encyklopedia Powszechna (Warszawa 1968) 125
Wielka literatura powszechna (1933), розділ Українська література 74, 84, 179, 185, 223, 229, 241, 245, 248, 250, 254, 264, 268, 279, 285, 311, 313-5, 339, 416, 430, 449
Więzi przyjaźni. Antologia tekstów literackich 189
W kręgu tradycji i współczesności literatur słowiańskich 302, 355
Wrocławskie Spotkania Teatralne 192
Współczesna poezja radziecka 39, 63, 91, 188

Wydawnictwo na cele dobroczynne samborskie 312
Zarys literatury ukraińskiej. Podręcznik informacyjny 209
Zeszyty Naukowe KUL 337
Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historycznoliterackie 191, 305
Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Językoznawcze 197, 198
Zeszyty Naukowe WSP w Opolu 225-6, 246
Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich 50-1, 83, 183, 194, 212, 224, 259, 266, 438
Zielona czapla 461
Z poezji ukraińskiej 36-7, 187, 227, 248, 279, 303, 348, 354, 357, 361, 369, 383, 386, 390, 392-4, 398, 406, 423, 429, 433, 439, 440, 442, 444-5, 448, 452, 457-8, 461
Z polskich studiów slawistycznych 133, 192, 266
Z problematyki związków kulturalnych polsko-rosyjsko-ukraińskich (Rzeszów 1976) 183, 301

Покажчик газет і журналів

- «Вікна» 115
«Вітчизна» 92
«Вопросы философии» 327
«Всесвіт» 70
«Діло» 103
«Дукля» 99
«Життя й Революція» 341
«Жовтень» 214
«Записки Наукового Товариства імени Шевченка» (ЗНТШ) 233, 255, 294
«Зоря» 250
«Ілюстрована Україна» 103
«Киевская старина» 258
«Літературно-Науковий Вістник» (ЛНВ) 103, 107
«Народ» 72, 140
«Наша культура» 3, 10, 13, 22, 28, 39, 41, 67, 69, 76-8, 80, 83-4, 128, 133, 140, 151, 155, 170-1, 173, 199, 235, 270-1, 311-2, 317-8, 354-5, 357, 368, 374, 388, 390, 391, 404, 419, 425, 427-8, 431, 434, 437, 442-6, 452
«Наше слово» 39, 316, 318, 396, 405, 442, 445-6
«Неділя» 103, 217, 338
«Радянське літературознавство» 74, 99, 124, 138, 149, 151, 154
«Рідний край» 110
«Світ» 101, 103, 108
«Українська мова і література в школі» 128
«Южный край» 103
«Ateneum» 204, 233, 244, 251, 283, 450
«Argumenty» 301, 389, 433
«Biblioteka Ossolińskich» 215-7
«Biblioteka Warszawska» 215-6, 218, 305
«Biesiada Literacka» 313
«Biuletyn informacyjny» 383, 400, 447
«Biuletyn literatur zachodniosłowiańskich» 399
«Biuletyn Polonistyczny» 191
«Biuletyn Polskiego Komitetu do Spraw UNESCO» 244
«Biuletyn Polsko-Ukraiński» 74, 116, 190, 201, 209, 214, 221, 229, 231, 245, 258, 264-5, 268-9, 272, 276, 285, 295-6, 304, 314-6, 322-3, 337, 340-2, 352-3, 355-6, 366, 369, 379-80, 389, 393, 400, 406, 410, 412-3, 415-8, 422-3, 429-31, 435, 441, 443, 446, 449-50, 455
«Biuletyn Slawistyczny» 183, 213, 389
«Bunt Młodych» 353
«Chimera» 263, 264

- «Chłopi» 4, 367, 427
«Chłopska Droga» 4, 24, 298, 352, 358
«Chwila» 265, 285, 295-6, 338
«Czas» 106, 217, 247, 250, 265, 290, 295, 305, 313-4
«Czerwony Sztandar» [Wilno] 69, 332, 371, 433
«Dialog» 12, 349, 410
Dodatek do «Gazety Poznańskiej» 326
Dodatek do «Gazety Robotniczej» 327
Dodatek do «Przeglądu Po-wszechnego» 319
Dodatek do «Przeglądu Tygo-dniowego» 244, 253
Dodatek literacki do «Kurjera Lwowskiego» 313
«Dookoła Świata» 427
«Dziennik Bałtycki» 215
«Dziennik Literacki» 93, 96, 216-8, 234, 275, 310-1, 342, 377
«Dziennik Ludowy» 331, 428
«Dziennik Łódzki» 219-20, 288, 432
«Dziennik mód paryskich» 215
«Dziennik Polski» 223, 295, 305, 308, 310, 313-4, 325, 342, 400-1, 404, 426
«Dziennik Polski i Dziennik Żoł-nierza» 334, 335
«Dziennik Popularny» 115, 372
«Dziennik Poznański» 203, 230, 251, 294
«Dziennik Warszawski» 217, 223, 258
«Dzwonek» 311
«Echo Krakowa» 237, 269, 437
«Echo Literackie» 206
«Echo muzyczne, teatralne i ar-tystyczne» 312
«Echo Tygodnia» 240, 279, 325
«Echo z Pokucia» 319
«Ekran Tygodnia» 94
«Etnografia Polska» 436
«Expres Poznański» 369
«Expres Wieczorny» 308
«Eos» 205, 236, 253, 260
«Film» 384-5
«Gazeta Białostocka» 367, 403
«Gazeta Kołomyjska» 305
«Gazeta Koszalińska» 373
«Gazeta Krakowska» 94, 298, 325, 329, 348, 424, 433, 448, 451
«Gazeta Ludowa» 325
«Gazeta Lwowska» 216, 217, 262, 290
«Gazeta Naddniestrzańska» 291
«Gazeta Narodowa» 219, 224, 288, 291-2
«Gazeta Olsztyńska» 395, 456
«Gazeta Podhalańska» 219
«Gazeta Polska» 229, 263, 276, 295, 305, 310
«Gazeta Pomorska» 298, 344
«Gazeta Poranna» 265
«Gazeta Poznańska» 326, 358, 368, 373
«Gazeta Robotnicza» 327
«Gazeta Sądowa Warszawska» 320

- «Gazeta Wieczorna» 241, 280, 295, 314
- «Głos» 256-7, 261-3, 280, 288, 305, 311, 313, 321
- «Głos Koszaliński» 298, 329, 344, 451
- «Głos Ludu» 24, 93
- «Głos Młodzieży» 381
- «Głos Młodzieży Wiejskiej» 398, 424
- «Głos Narodowy» 295
- «Głos Narodu» 311, 315
- «Głos Nauczycielski» 319, 330, 331, 335
- «Głos Olsztyński» 281, 329
- «Głos Pokucki» 262, 284
- «Głos Pracy» 279, 325-6, 331, 344
- «Głos Przemyślski» 263
- «Głos Robotniczy» 13, 96, 241, 263-4, 281, 284, 286, 298, 328
- «Głos Stanisławowski» 252
- «Głos Szczeciński» 463
- «Głos Tygodnia» 298, 373
- «Głos Wybrzeża» 332, 360, 362, 446
- «Głosy znad Odry» 327
- «Gong» 372
- «Gromada-Rolnik Polski» 286, 432
- «Horyzonty» 372
- «Ilustrowany Kurier Polski» 298
- «Iris» 234
- «Iskry» 281, 297
- «Język Rosyjski» 330
- «Jutrzenka» 203, 214, 221
- «Kalina» 311
- «Kamena» 6, 21, 36, 60, 75-6, 84, 115-9, 134, 136, 179, 193, 201, 210-1, 227, 237, 241, 243, 248, 250, 254, 260, 269-70, 273, 276, 286, 298, 305, 311, 316, 329, 330, 342, 346-7, 352-4, 356, 362, 366, 369, 371, 376, 379, 381-2, 387, 389, 398, 404-9, 411, 413, 416-7, 422-4, 431, 433, 437, 439, 448-52, 454, 457-8
- «Kierunki» 46, 168, 229, 265, 308, 436, 462
- «Kłosa» 234, 277, 281, 286, 298
- «Kłosa Ukraińskie» 285, 294-5
- «Kobieta i Życie» 378, 395-6, 426, 427
- «Kontrasty» 424, 438
- «Kółko rodzinne» 217
- «Kraj» 204, 275
- «Kraj Rad» 77, 329, 451
- «Kronika» 20, 75, 269
- «Kronika Beskidska» 427
- «Krytyka» 74, 105, 107, 185, 206-7, 223, 227, 247, 249, 254, 262-3, 279, 302, 311
- «Książka» 290
- «Książka dla Ciebie» 280, 335, 370, 375
- «Kultura» 24, 76, 117, 125, 242, 272, 333-4, 352, 376, 402, 426, 428, 436
- «Kultura» (Paryż) 330, 333, 344-5, 356, 394, 411, 417, 432, 450
- «Kultura i Ty» 22, 308, 334

- «Kultura i Życie» 118, 238, 272,
296, 308, 326, 331, 343-4,
358, 371, 436, 452, 454
- «Kultura Mas» 402, 418
- «Kurier Codzienny» 94, 262, 324
- «Kurier Lubelski» 330
- «Kurjer Lwowski» 130, 205, 220-
1, 224-5, 230-3, 236-7, 246-
7, 253-4, 256-8, 261, 272,
274, 276-8, 281-3, 289-93,
295, 302, 304-5, 319-22, 339
- «Kurjer Poranny» 200
- «Kurjer Przemyski» 281, 283,
293
- «Kurjer Stanisławowski» 231,
236, 260, 277, 291, 293,
302, 312, 320
- «Kurjer Warszawski» 282, 283,
309-10, 312
- «Kurjer Wileński» 309
- «Kuźnica» 241, 402, 450
- «Kwartalnik Filmowy» 384
- «Kwartalnik Historyczny» 232-3,
245-6, 252-3, 258, 278, 293-
4, 305, 321
- «Kwartalnik Instytutu Polsko-Ra-
dzieckiego» 123, 128-9,
179, 210, 237, 242, 296-7,
327, 343
- «Kwartalnik Rzeszowski» 440,
451
- «Lewar» 372
- «Lewy Tor» 372
- «Literatura» 183, 359, 364, 462
- «Literatura na Świecie» 39, 45,
49, 62-3, 91, 188, 266, 348,
350, 358-9, 381-2, 388-9,
394, 397, 408, 424-5, 437,
439, 456, 461, 463
- «Literatura Radziecka» 326, 333
- «Lud» 232, 290
- «Łowiec» 285
- «Łowiec Polski» 367
- «Łódzki Ekspres Ilustrowany»
97, 215, 286, 328, 376
- «Marchoń» 341, 417
- «Materiały Pomocnicze» 124, 180
- «Meander» 394
- «Miesięcznik Literacki» 115,
364, 373, 377, 427, 456
- «Młoda Wieś» 311
- «Monitor» 225, 229, 243, 263-4,
283-4, 290, 292, 302, 310,
337-8
- «Monitor Polski» 253
- «Mówią Wieki» 331
- «Myśl Niepodległa» 240
- «Na Antenie» (Dodatek do «Wia-
domości» [Londyn]) 335
- «Nadodrże» 222, 245, 368, 452
- «Naprzód» 127, 207, 229, 248,
282-4, 293, 295, 324
- «Nasza Myśl» 94
- «Nasza Praca» 21, 75, 269
- «Nasza Przeszłość» 202, 209
- «Nauka Polska» 238
- «Niedziela na Wsi» 15, 324
- «Niwa» 396
- «Nowa Kultura» 87, 88, 115, 280,
344-6, 356, 373, 444, 447
- «Nowa Kwadryga» 115
- «Nowa Reforma» 107, 204, 206,
220, 225, 231, 233, 236,

- 262, 276, 277, 290, 295,
304, 321
- «Nowa Szkoła» 345, 462
- «Nowa Wieś» 317, 367, 372, 456
- «Nowe Czasy» 343
- «Nowe Drogi» 76, 123, 165, 344
- «Nowe Książki» 47, 49, 98, 187,
189, 228-9, 238, 308-9, 334,
352, 356, 359, 364-5, 376,
381, 385, 390, 393-4, 404,
426, 427, 444, 447-8, 456,
459-60, 462
- «Nowe Słowo» 240
- «Nowe Widnokregi» 84, 323-4,
370, 373
- «Nowiny» 311
- «Nowiny Literackie» 29, 342
- «Nowiny Opolskie» 96
- «Nowiny Rzeszowskie» 298, 343,
345, 348, 373-4, 387, 404,
406-7, 413, 454
- «Nowiny Tygodnia» 284-5, 298,
361
- «Nowy Głos Polski» 263
- «Nowy Głos Przemyski» 285, 310
- «Nowy Prąd» 222-3, 267, 313-4
- «Nowy Świat» 297
- «Nowy Wyrzaz» 189
- «Nurt» 334
- «Odgłosy» 117, 215, 222, 268,
272, 333, 348, 367-8, 433-4
- «Odra» 370
- «Odrodzenie» 234, 370
- «Ogniwo» 262, 264, 277
- «Onomastica» 335
- «Opinie» 454
- «Orka» 228, 329, 345
- «Pamiętnik Literacki» 24, 28, 51,
139, 212, 273, 295, 364-5,
437
- «Pamiętnik Słowiański» 28, 69,
72, 77, 123, 126, 130-1,
135, 182, 190, 272
- «Pamiętnik Teatralny» 190, 193,
196, 380, 404
- «Pamiętnik Warszawski» 140, 265
- «Panorama» 97, 215, 280, 286,
328-9, 370, 375-6
- «Perspektywy» 297
- «Pion» 416
- «Pobudka» 324
- «Podkarpacie» 360
- «Pod Skrzydłami Wolności» 132,
344
- «Poezja» 63, 349, 350, 353, 363,
368, 388, 394, 414, 416,
425, 438
- «Poglądy» 117, 333, 384, 451
- «Pojezierze» 438
- «Pokolenie» 324
- «Polonistyka» 349
- «Polska Ludowa» 324
- «Polska Zbrojna» 342
- «Pomorze» 426
- «Po prostu» 325, 372, 430, 435-6
- «Poradnik Bibliotekarzy» 297
- «Poradnik Językowy» 239
- «Poradnik Oświatowy» 4, 427
- «Północ» 236
- «Praca» 255-6, 281, 288, 291, 319
- «Praca Świetlicowa» 9, 19-20, 22,
74, 76, 78-9, 89, 123, 131,
180, 185, 215, 269, 281,
284, 286, 328, 419

- «Prawda» 74, 203-6, 231, 236,
245, 252-3, 256-7, 263, 277,
281-2, 288, 319
- «Prawo Ludu» 283
- «Problemy Europy Wschodniej»
201
- «Profile» 230, 300-1, 348-9, 363,
367-8, 397, 410, 413, 433,
452, 458
- «Promień» 206, 262, 265, 313
- «Przedświt» 255
- «Przegląd» 241, 290
- «Przegląd Humanistyczny» 38,
62, 105, 125, 168, 182, 188,
195, 200, 210, 243, 266,
268, 274, 301, 333, 335,
346, 350, 432
- «Przegląd Krajowy» 105, 185,
208, 237, 247-8, 259-60,
264
- «Przegląd Kulturalny» 6, 21, 75,
96, 129, 269, 284, 286, 327,
356, 378, 385, 394, 403,
436
- «Przegląd Literacki», dodatek do
«Kraju» 275
- «Przegląd Literacki i Artystyczny»
245, 276
- «Przegląd Lwowski» 285
- «Przegląd Naukowy» 216
- «Przegląd Polityczny, Społeczny
i Literacki» 290
- «Przegląd Polski» 203, 234, 240,
277-8, 308, 319
- «Przegląd Powszechny» 204-
6, 224, 231, 278, 284, 290,
293, 319
- «Przegląd Poznański» 205
- «Przegląd Rusycystyczny» 183,
274
- «Przegląd Słowiński» 228, 277
- «Przegląd Socjalistyczny» 92,
127, 179, 378
- «Przegląd Społeczny» 130, 256-7,
282, 288
- «Przegląd Tygodnia» 330
- «Przegląd Tygodniowy» 124,
204, 220, 228, 256, 281,
291
- «Przegląd Współczesny» 340,
385
- «Przekrój» 270, 273, 325, 326,
359, 378, 382, 402-3, 408-
9, 454
- «Przemiany» 286
- «Przyjaciół Domowy» 310
- «Przyjaciół Ludu» 130, 203, 236,
280-3, 290
- «Przyjaźń» 6, 21, 24, 49, 75, 77,
96, 181, 187, 219, 222, 229,
238, 242, 269-70, 272, 274,
284, 286-7, 296-7, 324-6,
329-31, 334, 336, 342-3,
345-8, 356, 358-62, 364-6,
368, 371, 373, 375-8, 380,
382, 384-7, 390-2, 394, 396-
7, 399, 401-4, 407-9, 411,
414, 419, 425-8, 430-2, 434-
8, 443, 446-7, 453, 461-3
- «Przymierze» 311, 314
- «Radio i Świat» 325, 326
- «Regiony» 384
- «Rejsy» 215, 343
- «Robotnik» 24, 283-4, 367, 370

- «Robotnik Pomorski» 324
 «Rocznik Literacki» 121, 123, 249, 370
 «Rodzina Polska» 315
 «Rola» 204
 «Rozmaitości» 228, 236
 «Różgi» 285
 «Ruch» 231, 257, 274, 282
 «Ruch Literacki» 51, 83, 125, 170, 183, 192, 266, 308, 346, 438
 «Rzeczpospolita» 215, 286, 377
 «Sfinks» 185, 207
 «Siła» 283
 «Sioło» 217-8
 «Skamander» 453
 «Slavia Orientalis» 28, 50, 124-5, 130, 132-4, 136, 138, 140, 154, 163, 170, 180, 182-4, 190-2, 194-5, 197-202, 210-2, 215, 224, 226, 229, 235, 237-40, 242-4, 246, 249, 251, 259, 261, 266-7, 272-3, 298-301, 308, 323, 329-30, 332-6, 347-50, 352, 359-60, 364-66, 397, 399, 411, 421, 426, 457
 «Słowianin» 203
 «Słowo Polskie» 246, 262-3, 298, 338
 «Słowo Powszechne» 21, 49, 75-6, 298, 359, 376, 381, 394, 440, 444, 462
 «Słowo Tygodnia» 327
 «Społeczeństwo» 208
 «Sprawy i Ludzie» 327
 «Start» 344
 «Stolica» 335
 «Strzecha» 311, 318
 «Studia Filozoficzne» 201
 «Studia Historyczne» 300, 336
 «Studia Źródłoznawcze» 191
 «Sygnały» 36, 60, 115-6, 227, 254, 265, 322-3, 340-1, 353, 367, 379, 400, 406, 413, 417, 422, 439, 455
 «Szczecin» 406
 «Szpilki» 286
 «Sztandar Ludu» 238, 296, 343, 358, 362, 414
 «Sztandar Młodych» 94, 370, 376-7, 381, 402
 «Świat» 75, 230, 270, 371
 «Świat i Ludzie» 328, 403, 430
 «Świat i My» 403
 «Świat Ilustrowany» 252
 «Świat Młodych» 374
 «Świat Słowiański» 74, 185, 198, 208, 220, 225, 240-1, 244, 275, 294, 302, 305, 322
 «Światło» 283, 311, 314
 «Świerszczyk» 361
 «Świetlica» 21, 75-6, 186, 228, 269, 286, 328
 «Teatr» 228, 268, 403
 «Teatr Ludowy» 20, 181, 334, 348, 392
 «Trybuna Literacka» 287, 435
 «Trybuna Ludu» 286, 297, 308-9, 330-1, 334-5, 371, 383-4, 403, 426, 435
 «Trybuna Mazowiecka» 297, 360
 «Trybuna Robotnicza» 235, 237-8, 298, 325, 328, 372, 402
 «Trybuna Tygodnia» 308

- «Trybuna Wolności» 96, 298,
326, 345, 377, 430
- «Tydzień» 205, 214, 223, 262-3,
283, 292-3, 310
- «Tydzień» dodatek literacki do
«Kurjera Lwowskiego»
276, 338
- «Tydzień Artystyczny, Literac-
ki» 234
- «Tydzień Polski» Dodatek do
«Dziennika Polskiego
i Dziennika Żołnierza»
(Londyn) 334
- «Tydzień polski, literacki, arty-
styczny, naukowy i spo-
łeczny» 280-1, 309
- «Tygodnik Demokratyczny» 298,
426
- «Tygodnik Ilustrowany» 218,
353
- «Tygodnik Katolicki» 456
- «Tygodnik Kulturalny» 117, 238,
266, 268, 334, 352, 359,
368, 374, 390
- «Tygodnik mód i powieści» 261
- «Tygodnik Naukowy» 318
- «Tygodnik Powszechny» 179,
262, 312, 327, 331, 454
- «Tygodnik Poznański» 203
- «Tygodnik Wielkopolski» 220
- «Twórczość» 117, 344, 347, 357,
364, 403, 430
- «Warmia i Mazury» 283, 347,
386, 437
- «W drodze» 249
- «Wędrowiec» 263
- «Wiadomości» (Londyn) 249, 357
- «Wiadomości» (Wrocław) 272,
381, 384, 405, 438
- «Wiadomości Polskie» 245
- «Wiatraki» 331, 367
- «Wici» 4, 296, 427
- «Widnokrąg» 326, 348, 358, 362-
3, 373-4, 387, 404, 406-7,
413-4, 432-3, 440, 451, 454
- «Widnokreśli» 105, 279, 330, 369,
459
- «Wieczory Teatralne» 343, 402
- «Wiedza i Życie» 327, 343
- «Wiek Nowy» 106, 229, 295
- «Wieś» 24, 96, 240-1, 373, 402,
430, 444, 463
- «Wieś i Państwo» 342
- «Wisła» 291, 292
- «Wola Ludu» 219
- «Wolna Polska» 356
- «Wolne Słowo» 310
- «Wolność» 24, 265, 296, 324-5,
343-4, 402, 431, 436, 445
- «Wrocławski Tygodnik Katolic-
ki» 385
- «Wschód» 310
- «Wschód-Orient» 340, 415
- «Współczesność» 135, 180, 238,
334, 346, 362, 385-6, 404,
406, 423, 436
- «Wychowanie muzyczne w szko-
le» 232
- «Věstník slovanských starožitno-
sti» 232
- «Za Wolność i Lud» 328, 333, 370
- «Zdrowie» 260
- «Zeszyty Prasoznawcze» 211
- «Zeszyty Repertuarowe» 20, 307

- «Zet» 116, 241, 248, 264, 356, 416-7, 420, 422, 449, 460
- «Zielony Sztandar» 4, 13, 24, 229, 241, 286, 297, 367
- «Ziemia Łęczycka» 367
- «Znak» 201, 227, 249, 268, 302
- «Z pola walki» 233
- «Zwierciadło» 230, 360-1, 407, 442, 453, 461
- «Żołnierz Polski» 94, 377
- «Żołnierz Polski Ludowej» 222, 286, 297, 427
- «Życie» 262, 264, 284, 311, 313-4
- «Życie Krzemienieckie» 265
- «Życie Kulturalne Ziemi Rzeszowskiej» 353, 355, 454
- «Życie Literackie» 6, 46, 77, 97, 117-8, 130, 136, 181, 184, 191, 265, 268, 272, 284, 297, 300, 308, 326, 329, 330, 333-4, 345-7, 349, 353-4, 356, 359-60, 363-4, 376-7, 381-2, 384, 387, 403-4, 406, 409, 412, 426, 430, 432, 439, 444, 451-2, 454, 462-3
- «Życie Przemyskie» 373, 404
- «Życie Słowiańskie» 13, 117, 123, 127, 209, 242, 296, 324-5, 343, 353, 435, 448, 450
- «Życie Warszawy» 10, 298, 333, 376, 403, 430, 439

Показчик видавництв

Варяг 379, 389, 413	278, 281, 290, 300, 305, 335-6, 348, 365
Видавництво АН УРСР 180, 210, 300, 332, 336, 365	Наукове Товариство ім. Шевченка 294
Видавництво Київського університету 212, 226, 359	Радянська школа 180, 267, 335, 397
Видавництво Львівського університету 211, 296, 300	Радянський письменник 182, 411
Видавництво образотворчої і музичної літератури 436	Український Науковий Інститут/Ukraiński Instytut Naukowy 307, 322-3
Видавництво Українського Католицького Університету ім. св. Климентія Папи 201	A. Ass 305
Держлітвидав 330	Akademia Umiejętności 465
Дніпро 211, 212, 229, 238-9, 242, 246, 251, 266, 378, 399	Altenberg 294
Ізмарагд 415	Biblioteka ukraińska 307
Книжково-газетне видавництво 436	Biblioteka Zet 415
Крымиздат 242	Czytelnik 25, 187, 227-8, 240, 248, 262, 279, 303, 308, 348, 352, 354, 357, 361, 364, 366, 369, 371, 376, 381, 383, 385-6, 390, 392-4, 398, 406, 423, 429, 433, 439, 440, 442, 444-5, 448, 452, 457-61, 463-5
Мистецтво 349	Drukarnia Biskupia obr. Gr. Cath. 303
Молода муза 108	E. Wende i S-ka 185, 306
Музична Україна 260	FAW (Filmowa Agencja Wydawnicza) 384-5
Народний стяг 412	F. Bondy 338
Наука (Москва) 28, 135	F. West 240
Наукова думка 29, 44, 197, 199, 201, 210-1, 226, 231, 242, 261, 266, 273, 275,	

- Instytut Badań Literackich PAN 465
- Instytut Polsko-Radziecki 331
- Instytut Stawropigiański 216, 321
- Iskry 187, 356, 362, 366, 456, 459
- J. Leitgebr 252
- K. Centnerschwer 338
- Krajowa Agencja Wydawnicza 440
- Książka i Wiedza 240, 280, 333, 371, 409, 430, 447, 454
- Księgarnia S. A. Krzyżanowski 306
- Księgarnia J. Maniszewskiego 185
- Księgarnia Polska 262, 280, 306, 308
- K. S. Jakubowski i Spółka 179
- LOS 350, 398
- LSW (Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza) 130, 137, 186, 188, 297, 308, 328, 334, 384-5, 393, 426, 456
- M. Dzułyński 275
- MON 370, 375-6, 383, 440, 444, 447, 455, 457
- Myśl 372
- Nakładem K. Jabłońskiego 216
- Nakładem UJ 141, 182, 211
- Nasza Księgarnia 355, 374, 391, 400, 409, 456, 460
- N. Glücksberg 235
- Ossolineum 18, 98, 125, 160, 181, 183-4, 192-5, 197, 210, 212, 219, 224, 226, 243, 259, 266-7, 308, 336-7, 359, 438
- Państwowe Wydawnictwo Literatury Pięknej (Wilnius) 371
- Pax 229-30, 359, 381, 444, 462
- Piller i Sp-ka 260
- PIW (Państwowy Instytut Wydawniczy) 25, 128, 130, 134, 186-9, 193, 307-8, 326-7, 353, 356, 375-6, 386, 393, 401, 404, 417, 423, 426-7, 430, 437, 444-5, 448, 451, 458, 460, 462, 465
- Pojezierze 440
- Polskie Towarzystwo Nakładowe 306
- Prasa Wojskowa 185, 376, 444
- PWN (Państwowe Wydawnictwo Naukowe) 124, 186, 192, 195, 210-1, 213, 249, 270, 350-1, 364, 465
- Słowianie 209
- Spółdzielnia Wydawnicza «Współpraca» 376
- Towarzystwo dla Badań Europy Wschodniej i Bliskiego Wschodu 248
- Towarzystwo Wydawnicze «Rój» 37, 59, 247, 441
- TPPR (Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej) 188, 307, 331, 430
- Uniwersytet Łódzki 202
- Uniwersytet Warszawski 194
- Wiedza Powszechna 132, 181-2, 298, 347

Współpraca 401
 Wydawnictwo Biblioteki Groszo-
 wej 366
 Wydawnictwo «Głosu» 280
 Wydawnictwo Krąg 350, 411
 Wydawnictwo Literackie 136,
 181, 186, 268, 274, 291,
 335, 386, 390
 Wydawnictwo Lubelskie 40-
 1, 52, 67, 68, 81, 155,
 181, 186-7, 229, 248,
 250, 255, 268, 270, 274,
 277, 280, 287, 309, 316-
 7, 354, 357, 359, 361,
 363, 377-9, 381, 383,
 387, 390, 392, 394-5,
 398, 405, 407, 411, 414-
 5, 417-8, 420-1, 423-4,
 429, 434, 439, 444, 451-
 2, 457, 460, 462-4
 Wydawnictwo Łódzkie 188, 300
 Wydawnictwo Mrówki 308
 Wydawnictwo PAN 50, 303
 Wydawnictwo «Syn Ukrainy»
 306
 WZ TPPR 219, 280, 329
 Zuckerkandl 288

Покажчик видавничих серій

Biblioteka dzieł wyborowych	339
Biblioteka «Głosu Wybrzeża»	280
Biblioteka Lwowska	338
Biblioteka Mrówki	280, 306, 308, 310
Biblioteka nowa uniwersalna	234
Biblioteka Narodowa	33, 65, 308
Biblioteka Poetów	34, 58, 84
Biblioteka powszechna	288
Biblioteka Repertuarowa	308
Biblioteka Studiów Literackich	291
Biblioteka Świetlicowa	409
Klub ciekawej książki	46
Lwowska biblioteka slawistyczna	179
«Slavica». Prace Slawistyczne	267
Wydawnictwo Ludowe	250

Показчик географічних назв

- Белград 120, 169
Бережани 101, 247, 304
Бережанський повіт 120
Берлін 71, 169, 173
Болгарія 78
Братислава 366, 457
Варшава 17, 28, 37, 41, 47, 49-51, 67, 71, 82, 87-8, 94, 122, 124-5, 127-8, 130, 134, 137-8, 145, 155-6, 179, 180-2, 185-9, 192-202, 205, 207-9, 211, 213, 215, 218-9, 221-3, 227-30, 232-5, 237, 239-41, 243-5, 247-52, 254-5, 258-62, 264-5, 267-71, 276-7, 279-80, 284-5, 287-8, 290, 295-8, 302-11, 313-4, 316, 318, 322-3, 325-8, 331-9, 343, 347-57, 359, 361-4, 366-71, 374-6, 380-95, 397-402, 404-35, 437-45, 447-9, 451-465
Відень 338
Вільно (Вільнюс) 157, 221, 245, 305, 310, 332, 371, 433
Войнилів 113
Галичина 101
Гіновичі 120
Грубешів 111
Грузія 70, 156
Горгани 113-4
Дніпро 112
Дрогобич 101
Європа 82, 104, 108, 174
Женева 224, 256
Закарпаття 37, 59
Західна Україна 304
Золочівський округ 102
Івано-Франківськ 158, 159
Київ 29, 44, 71, 104-5, 112, 114, 139, 145-6, 149-52, 154-5, 157-9, 161-3, 165, 171-2, 180, 182, 191, 193-4, 197, 199, 201, 210-2, 216, 226, 229, 231, 238-40, 242, 246, 251, 256, 260-1, 266-7, 273, 275, 278, 281, 284, 290, 300, 305, 322, 330-2, 334-6, 341, 348-9, 352, 359, 365, 378, 397, 399, 411, 435-7, 448, 450
Коломия 244, 272, 291
Кошалін 160, 163, 170, 174
Краків 28, 50-1, 82, 103, 108, 136-8, 141, 156, 165, 175, 181-3, 186, 191-3, 197-8, 203-11, 217-9, 230, 232, 235-7, 247, 248, 250-3, 263, 267-

- 9, 273-80, 283-4, 287,
289, 291, 303-6, 309-
10, 312, 319, 321, 334-
5, 386, 390
- Львів 101-3, 105, 108, 137, 179,
185, 198, 200, 205-7,
211, 218, 220-2, 224-5,
227, 230-3, 236-7, 243,
245-6, 248-50, 252-4,
257-62, 268, 275, 279,
280-4, 288, 293-6, 300,
303, 306-8, 310, 312,
314, 318-9, 321-3, 337-
9, 372-3, 379-80, 399,
410, 415, 423, 441, 446,
448, 450, 456
- Львівська область 117
- Люблін 19, 44, 68, 99, 111, 113-
5, 118, 136, 167, 181,
186-7, 191, 202, 229,
248, 250, 255, 268, 270,
274, 277, 280, 287, 309,
316-7, 332, 354, 357,
359, 361, 363, 377-9,
381, 383, 387, 390, 392,
394-5, 398, 405, 407,
411, 414-5, 417-8, 420-
1, 423-4, 426, 429, 434,
439, 444, 451-2, 457,
460, 462-4
- Люблінське воєводство 117
- Москва 28, 125, 135, 148, 151,
191, 195, 240, 245, 333
- Нью-Йорк 273
- Ольштин 156, 440
- Південне Підляшшя 156
- Перемишль 110, 275, 312
- Петербург 50
- Познань 71, 87-88, 216, 230, 234,
251-2, 258, 275, 309, 311
- Полоски 156
- Польща (Річ Посполита, На-
родна Польща, ПНР)
3, 5, 8, 10-1, 13-5, 17-8,
20-2, 25-6, 29, 33, 37,
39, 42-3, 45, 49, 52, 54,
56, 59, 60, 63-4, 66, 69-
70, 74, 82, 84-5, 87-9,
92, 100-1, 110-1, 120-1,
127, 133-4, 137-8, 140,
145, 149, 152, 155, 165,
175, 177, 179, 273, 341,
379
- Прага 332
- Рим 194, 201
- Росія 90
- Санкт-Петербург 234, 289
- Симферополь 242
- Сколе 113
- Словаччина 93
- Софія 224
- СРСР (Радянський Союз, ZSRR)
39, 63, 73, 84, 172, 174
- Станіславівське воєводство 113
- Суми 114
- Угорщина 93
- Україна 5, 19, 26, 37, 49, 55, 59,
78, 85-7, 89, 99, 103,
109, 111-2, 114, 121,
126, 131, 133, 135-6,
141, 146, 149-50, 160,
162, 165, 168, 174, 212
- Умань 86
- Чорногора 113

Харків 112, 114, 341, 463
Холм 111, 115
Ярослав 101

Białystok 116
Bonn 198
Brody 240
Bydgoszcz 195
Cieszyn 252, 258, 303
Gdańsk 50-1, 156, 267
Kaniów 320
Leipzig 194
London 332, 334-5
Łódź 188, 267, 300, 357, 384, 388,
404, 408, 420, 425, 443,
446, 460, 465
München 335
Opole 225, 246

Paryż 345, 356, 394, 411, 417,
432, 450
Roma 332
Rzeszów 300-1, 353, 355, 401
Sambor 221
Stanisławów 218, 236, 307, 319
Sudety 163
Szczecin 330
Tarnów 207, 294
Toruń 167
USA 169
Wrocław 50-1, 131, 138, 156, 163-
5, 167, 169, 171, 173-6,
181-4, 192-5, 197, 210,
212, 216, 219-20, 224-6,
235, 243, 256, 259, 266-
7, 302, 308, 336-7, 349,
359, 390, 405, 431, 438
Złoczów 288

ISBN 978-83-935845-3-6